C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Jordan_Robert-Kolo_casu_1-Oko_sveta_1.PDB

PDB Name: Jordan_Robert-Kolo_casu_1-Oko_s
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 20.12.2004
Modification Date: 20.12.2004
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

KOLO ČASU

KNIHA PRVNÍ

Oko světa

Svazek 1

Robert Jordan

PROLOG
Dračí hora
Palác se stále ještě otřásal, maje v živé paměti dunění země, a sténal, jako by chtěl popřít, co se právě udalo. Trhlinami ve zdi pronikaly pruhy světla a smítka prachu, která se ještě vznášela ve vzduchu, se leskla. Stěny, podlahy i stropy hyzdila ožehlá místa. Kdysi lesklou malbu a zlacení na stěnách, nyní plné puchýřů, kři-žovaly široké černé šmouhy. Drolící se vlysy, znázorňující lidi a zvířata, kteří se jakoby snažili odejít, než se to šílenství uklidní, byly pokryté sazemi. Všude leželi mrtví, muži, ženy i děti, sraženi k zemi, když se pokoušeli uniknout bleskům, jež létaly všemi chod-bami, či zachváceni plameny, které je

pohltily, nebo se propadli do kamene, z něhož byl palác vystavěn, do kamenů, jež se roztekly a skoro oživlé je vyhledávaly, než opět nastal klid. Zvláštní bylo, že barevné goblény a obrazy, umělecká to díla, visely většinou ne-porušeny, až na místa, kde je vy duté stěny odstrčily stranou. Krás-ně vyřezávaný nábytek, vykládaný slonovinou a zlatem, tu stál ne-dotčen kromě oněch míst, kde byl převržen zvlněnou podlahou. Všekřivící vůle udeřila na jádro, podružných věcí si nevšímala.
Luis Therin Telamon procházel palácem, a když se země po-hnula, obratně udržoval rovnováhu. "Ilieno! Má lásko, kde jsi?" Jak tak překračoval jakousi mrtvou ženu, jejíž zlatovlasou krásu poničila hrůza posledních chvil jejího života a jejíž otevřené oči byly ztuhlé nevěřícným úžasem, lem světle šedého pláště se mu namočil do krve. "Kde jsi, ženo moje? Kde se všichni schová-váte?" Očima zachytil svůj odraz v zrcadle visícím nakřivo na mra-morové stěně pokryté bublinkami. Odění měl kdysi královské, še-dé, šarlatové a zlaté. Teď měl jemně tkaný šat, jejž přivezli kupci až zpoza Světového moře, potrhaný a ušpiněný, pokrytý stejným prachem jako vlasy a pleť. Luis Therin se na chvíli dotkl znaku, který měl na plášti, kolečka rozděleného na poloviny, jedna byla bílá, druhá černá, a barvy od sebe oddělovala vlnovka. Ten symbol cosi znamenal. Ale vyšité kolečko si jeho pozornost nemohlo udr-žet nadlouho. Zadíval se na svůj odraz skoro s úžasem. Vysoký muž středního věku, kdysi býval hezký, nyní však měl vlasy více bílé než hnědé, ve tváři měl vryté vrásky způsobené starostmi a napětím a j eho oči už viděly příliš mnoho. Luis Therin se rozchech-tal a pohodil hlavou. Jeho smích se nesl chodbami bez života.
"Ilieno, má lásko! Přijď ke mně, ženo moje. Tohle musíš vidět." Za ním se zavlnil vzduch, zatřpytil se a zhmotnil se v muže, jenž se rozhlédl kolem sebe a rty se mu znechuceně zkřivily. Ne byl tak vysoký jako Luis Therin, oblečen byl celý v černém, až na bílou stužku kolem krku a stříbrné ozdoby na manžetách vyso kých bot. Opatrně udělal krok a úzkostlivě si přitáhl plášť, aby se nedotkl jakési mrtvoly. Podlaha se ještě trochu chvěla, ale on svou pozor-nost upíral na muže, který zíral do zrcadla a smál se.
"Jitřní pane," ozval se, "přišel jsem pro tebe."
Smích jako když utne. Luis Therin se obrátil, leč nijak překva-peně nevypadal. "Aha, host. Máš Hlas, cizince? Brzy nadejde čas Zpěvu, a tady se všichni mohou zúčastnit. Ilieno, má lásko, máme hosta. Ilieno, kdepak jsi?"
Černě oděnému muži se rozšířily oči, vrhl pohled na tělo zlato-vlasé ženy a pak zpátky na Luise Therina. "Šej'tan tě vem, copak už tě ta nákaza tolik zachvátila?"
"To jméno. Šej..." Luis Therin se otřásl a zvedl ruku, jako by chtěl cosi odehnat. "To jméno nesmíš vyslovovat. Je to nebezpečné."
"Takže aspoň na tohle si vzpomínáš. Nebezpečné je to pro te-bedty hlupáku, ne pro mě. Na co si vzpomínáš dál? Vzpomínej, ty Světlem zaslepený idiote! Nechci, aby to skončilo tak, že se stáh-neš do zapomnění! Vzpomínej!"
Luis Therin chvíli zíral na svou zvednutou ruku, plně zaujat špinavými čarami. Pak si otřel dlaň do ještě špinavějšího pláště a obrátil pozornost zpátky k druhému muži. "Kdo jsi? Co chceš?"
Černě oděný muž se nadutě narovnal. "Kdysi mě oslovovali Elán Morin Tedronai, ale teď..."
"Zrádce naděje." To zašeptal Luis Therin. Na cosi si vzpomněl, ale odvrátil hlavu, jako by se toho lekl.
"Takže na něco si vzpomínáš. Ano, Zrádce naděje. Tak mě lidé pojmenovali, jako tebe pojmenovali Drak, ale na rozdíl od tebe já to jméno přijal. Dali mi to jméno jako nadávku, ale já je ještě přiměju, aby poklekli a uctívali ho. Co uděláš ty se svým jménem? Po dnešku ti budou říkat Rodovrah. No, co s tím uděláš?"
Luis Therin se zamračil na zničený sál. "Iliena by tu už měla být, aby přivítala hosta," mumlal si nepřítomně a pak zvedl hlas. "Ilieno, kdepak jsi?" Podlaha se otřásla a tělo zlatovlasé ženy se posunulo, jako by chtělo odpovědět na jeho volání. Luis Therin ji neviděl.
Elán Morin se ušklíbl. "Podívej se na sebe," řekl opovržlivě. "Kdysi jsi byl první mezi Služebníky. Kdysi jsi nosil Tamyrlinův prsten a seděl na trůně. Kdysi jsi svolával Devět rodů Dominia. Teď se na sebe podívej! Politováníhodný pomatený ubožák. To ale nestačí. Ponížil jsi mě v síních Služebníků. Porazil jsi mě u bran Paaran Disenu. Jenomže teď jsem lepší já. A já tě nenechám umřít, aniž by sis to uvědomil. Až budeš umírat, poslední tvoje myšlenka bude patřit tvé porážce, tomu, jak je dokonalá a naprostá. Pokud tě vůbec nechám zemřít."
"Neumím si představit, co Ilienu tak zdrželo. Jestli ji napadne, že před ní schovávám hosta, pěkně mi to

vytmaví. Doufám, že rád vedeš debaty, protože ona to miluje. Ale předem tě varuji. Iliena se tě vyptá na tolik věcí, že jí nakonec prozradíš úplně všechno, co víš."
Elán Morin odhodil černý plášť a zaťal pěsti. "Je to pro tebe škoda," přemítal, "že tu není jedna z těch vašich Sester. Já v léčení nikdy nebyl příliš zběhlý a teď mám jinou moc. Dokonce i jedna z nich by ti však mohla poskytnout jen pár jasných minut, tedy pokud bys ji dřív nezničil. To, co můžu udělat já, poslouží mým záměrům taky." Náhle se usmál a jeho úsměv byl krutý. "Jenom se bojím, že Šej'tanovo léčení se dost liší od toho, na které jsi zvyklý. Budiž uzdraven, Luisi Therine!" Natáhl ruce a světlo potemnělo, protože přes slunce přeběhl stín.
Luise Therina zaplavila bolest a on vykřikl, a ten výkřik vyšel z jeho nitra a nemohl ho nijak potlačit. Oheň se mu zahryzl až do morku kostí a v žilách mu proudila kyselina. Upadl na záda a tvrdě dopadl na mramorovou podlahu. Hlavou se uhodil o kámen, až mu odskočila. Srdce mu prudce bušilo, jako by mu mělo vyskočit z hru-di, a každý jeho stah mu do cév vehnal další plamen. Bezmocně se svíjel a kroutil. Hlavu měl jako kouli čiré bolesti, která se už už měla rozskočit. Jeho ochraptělý křik se nesl palácem.
Pomalu, velice pomalu, začala bolest ustupovat. Její odliv trval zdánlivě tisíc let. Luis Therin se ochable třásl a lapal po dechu, hrdlo odřené. Připadalo mu, že minulo dalších tisíc let, než se dokázal aspoň převalit. Když se roztřeseně zvedal na kolena, měl svaly jako z rosolu. Oči mu padly na zlatovlasou ženu a výkřik, který teď vyrazil, zastínil všechny ostatní. Jak k ní trhavě klopýtal a vrávoral, málem upadl. Musel sebrat všechny síly, aby ji zvedl do námčí. Když jí odhrnoval vlasy z nevidoucích očí, ruce se mu třásly.
"Ilieno! Světlo, pomoz mi, Ilieno!" Ochranitelsky se nad ni na-klonil a jeho vzlyky, to z plna hrdla plakal člověk, který už nemá pro co žít. "Ilieno, ne! Ne!"
"Můžeš ji mít zpátky, Rodovrahu. Veliký pán Temnoty ji může znovu oživit, budeš-li mu sloužit. Budeš-li sloužit mně."
Luis Therin zvedl hlavu a černě oděný muž nechtěně ucouvl před jeho pohledem. "Deset let, Zrádče," řekl Luis Therin tiše, a jeho hlas zněl jako obnažená ocel. "Deset let tvůj ohavný pán ničil svět. A teď tohle. Já..."
"Deset let! Ty ubohý hlupáku! Tahle válka netrvá deset let, ale od počátku věků. Ty a já jsme spolu při otáčení Kola vybojovali tisíce bitev, tisíckrát tisíc bitev, a budeme bojovat, dokud nezahy-ne čas a Stín nezvítězí!" Ke konci už křičel a zvedl pěst a bylo na Luisi Therinovi, aby se odtáhl, a při pohledu na to, jak se Zrádci lesknou oči, se mu až zatajil dech.
Luis Therin opatrně položil Ilienu zpátky na zem a zlehka ji pohladil po vlasech. Když vstával, viděl díky slzám rozmazaně, ale hlas měl studený jako ocel. "Za všechno to, cos spáchal, pro tebe nemůže existovat odpuštění, Zrádče, ale za Ilieninu smrt tě zničím tak, že tě ani tvůj pán nespraví. Připrav se..."
"Vzpomeň si, hlupáku! Vzpomeň si, jak marný byl tvůj útok na velikého pána Temnoty! Vzpomeň si na jeho protiútok! Vzpomí-nej ! Ještě teď stovka rytířů trhá svět na kusy, a každý den se k nim připojí dalších sto mužů. Čí ruka zabila Ilienu Zlatovlásku, Rodo-vrahu? Moje ne. Moje tedy ne. Čí ruka zabila každého, komu v žilách kolovala aspoň kapka tvé krve, každého, kdo tě miloval, každého, koho jsi miloval ty? Moje ne, Rodovrahu. Moje ne. Vzpo-mínej a poznej cenu za protivení se Šej'tanovi!"
Prachem a špínou na obličeji Luise Therina náhle vyrazil pot a stékal mu po tvářích. Vzpomněl si, vzpomínky měl zamlžené, jako sen o snu, ale věděl, že je to pravda.
Od stěn se odrazilo jeho zavytí, zavytí člověka, jenž zjistil, že vlastní rukou zatratil svoji duši. Luis Therin si začal drásat tvář, jako by si chtěl z očí vyrvat pohled na to, co spáchal. Všude, kam se podíval, nacházel mrtvé. Byli potrhaní, polámaní nebo popále-ní či napůl pohlceni kamenem. Všude ležely neživé tváře těch, které znal, tváře těch, které miloval. Staří sluhové a přátelé z dět-ství, věrní druhové dlouhých let bojů. A jeho děti. Jeho vlastní synové a dcery, rozhozeni jako polámané panenky, když hra na-vždy skončila. Všechny zabil vlastní rukou. Tváře jeho dětí ho obviňovaly, jejich prázdné oči se ptaly proč, a jeho slzy nebyly odpovědí. Udeřil ho Zrádcův smích a utopil jeho kvílení. Nedoká-zal unést ty tváře, tu bolest. Nedokázal tu zůstat ani o chvíli déle. Ve svém zoufalství se natáhl po pravém zdroji, ušpiněném saidí-nu, a vydal se na Cestu.
Krajina kolem něj byla plochá a prázdná. Opodál tekla řeka, rovná a široká, ale cítil, že do vzdálenosti sta leguí kolem nejsou žádní lidé. Byl sám, tak sám, jak jen člověk může být, je-li stále ještě naživu, a

přesto nedokázal uniknout vzpomínkám. Ty oči ho pronásledovaly nekonečnými j eskyněmi j eho mysli. Nemohl se před nimi ukrýt. Oči jeho dětí. Oči Ilieny. Když se obracel tváří k nebe-sům, na lících se mu leskly slzy.
"Světlo, odpusť mi!" Nevěřil, že přijde odpuštění. Ne za to, co udělal. Ale stejně křičel k nebesům, prosil, ač nevěřil, že se mu dostane toho, oč žádal. "Světlo, odpusť mi!"
Ještě pořád se dotýkal saidínu, mužské polovice síly, která vlád-ne všehomírem, která otáčí kolem času, a cítil na jeho povrchu olejnatou skvrnu, skvrnu způsobenou protiúderem vedeným Stí-nem, skvrnu, která zničila svět. Kvůli němu. Protože ve své pýše věřil, že lidé se mohou vyrovnat Stvořiteli, mohou spravit to, co Stvořitel vytvořil a oni zničili. Ve své pýše tomu uvěřil. Zhluboka sál z pravého zdroje, velmi zhluboka, jako člověk umírající žízní. Rychle nasál víc jediné síly, než může člověk usměr-nit bez pomoci. Měl pocit, jako by mu hořelo tělo. Zapřel se a přinutil se nasát víc, snažil se ji nasát všechnu.
"Světlo, odpusť mi! Ilieno!"
Vzduch se změnil v oheň a oheň v tekuté světlo. Střela, která udeřila z nebes, by oslepila každého, kdo by do ní pohlédl, byť jen na chviličku. Přišla z nebes, propálila se Luisem Therinem Tela-monem a vnořila se do útrob země. Kámen se při jejím dotyku vypařoval. Země se otřásla a zachvěla jako živoucí bytost v agónii. Paprsek existoval pouze na kratičký okamžik, na zlomeček vteři-ny spojil zemi a oblohu, ale i když již zmizel, země se stále vzdou-vala jako moře v bouři. Roztavený kámen vytryskl sto sáhů vysoko do vzduchu, sténající hornina se zvedla a vyvrhla hořící sprškuještě výš, stále výše. Od severu k jihu a od východu k západu se hnal vítr, stromy lámal jako suché větvičky, skučel a dul, jako by pomáhal pohořím zvedajícím se vzhůru. Stále vzhůru.
Nakonec vítr utichl a země se uklidnila, ozývalo se jen tlume-né burácení. Po Luisi Therinu Telamonovi nezůstalo ani stopy. Tam, kde stál, se nyní zvedala na míle k obloze hora a z jejího rozlomeného vrcholku ještě pořád vytékala láva. Širokou rovnou řeku to odstrčilo, takže teď obtékala horu, a rozdělila se, protože uprostřed jejího řečiště teď byl dlouhý ostrov. Stín hory sahal téměř až k ostrovu. Tmavý tu ležel na zemi jako hrozivá ruka proroctví. Nějakou dobu bylo tlumené burácení země jediným zvukem v okolí.
Na ostrově se zachvěl vzduch a zhmotnil se. Černě oděný muž postál s pohledem upřeným na ohňovou horu zvedající se z pláně. Tvář se mu zkřivila vztekem a odporem. "Mně tak snadno ne-unikneš, Draku. Ještě jsme spolu neskončili. Nebude to vyřízeno až do konce věků."
Pak zmizel a hora a ostrov tu osamoceně stály dál. Cekaly.
A Stín padl na zemi a svět byl rozerván kámen po kameni. Oceány uprchlý, hory byly pohlceny a národy byly rozehnány do osmi koutů světa. Měsíc byl jako krev a slunce bylo jako popel. Moře vřela a živí záviděli mrtvým. Všechno bylo roztříštěno a všechno, krom vzpomínek, bylo ztraceno, zvláště jedna vzpominka na toho, kdo přivodil Stín a Rozbití světa. A tomu říkali Drak.
(z Aleth nin Taerin alta Camora,
Rozbití světa.
Autor neznámý, čtvrtý věk)
A stalo se za oněch dní, jako tomu bylo již dříve a jako tomu bude opět, že Temnota ztěžka spočívala na zemi a tiskla srdce lidí, a vše zelené zesláblo a naděje umřela. A lidé volali Stvořitele, řkou-ce: O, Světlo nebes, Světlo světa, nechej Slíbeného, ať se zrodí z hory, jak praví proroctví, jako se zrodil za dob minulých a jako se zrodí i v časech, jež přijdou. Nechť Jitřní kníže zpívá zemi a vše zelené poroste a údolí vydají ovečky. Nechť nás vojsko pána Úsvi-tu zaštítí před Temnotou a ochraňuje nás veliký meč spravedlnosti. Nechť Drak opět vyjede na větrech času.
(z Charal Drianaan te Calamon,
Dračí cyklus.
Autor neznámý, čtvrtý věk)

KAPITOLA PRVNÍ

Prázdná cesta

Kolo času se otáčí a věky přicházejí a odcházejí, zanechávajíce vzpomínky, z nichž se stávají pověsti. Pověsti vyblednou v mýty, a dokonce i mýty jsou již dávno zapomenuty, když věk, jenž je zrodil, znovu nastane. V jednom věku, jejž někteří nazývali tře-tím, ve věku, který měl teprve přijít, ve věku dávno minulém, se v pohoří Oparů zvedl vítr. Ten vítr nebyl začátek. Otáčky kola času nemají ani začátek, ani

konec. Ale toto byl nějaký začátek.
Zrozen pod vrcholkem věčně zahaleným v mracích, které po-hoří daly jméno, vál vítr k východu, přes Pískopce, které j ještě před Rozbitím světa bývaly pobřežím velkého oceánu. Dul dolů k Dvou-říčí a do hustého lesa zvaného Západní polesí, kde se opřel do dvou mužů kráčejících vedle koně táhnoucího vozík po kamenité silnici, zvaní Kameniční cesta. Přesto, že jaro mělo přijít ani ne za měsíc, vítr byl mrazivý, jako by nesl sníh.
Poryv větru vždy přitiskl Rand al'Thorovi plášť na záda a hnědá vlněná látka mu zapleskala kolem nohou, načež se zvedla nad zem. Rand al'Thor si přál, aby měl těžší plášť, nebo aby si byl oblékl ještě jednu košili. Většinou, když se snažil přitáhnout si plášť k tělu, zachytil se mu na toulci, který měl zavěšený u boku. Snaha udržet plášť jednou rukou nebyla taky k ničemu, v druhé totiž držel luk se šípem nasazeným na tětivě, připravený k výstřelu.
Když mu zvlášť prudký poryv větru vytrhl plášť z ruky, ohlédl se přes hřbet kosmaté hnedky na svého otce. Potřeboval se ujistit, že je Tam stále na svém místě, a cítil se proto trochu hloupě, ale dnes byl jeden z těch dní. Pokud se zvedl vítr, hlasitě zavyl, ale kromě toho na krajině leželo ticho. Tiché skřípění náprav proti tomu znělo až nápadně hlasitě. Ani pták v lese nezazpíval, ani veverka nezašvitořila ve větvích. Ne, že by to očekával, rozhodně ne letošní jaro.
Pouze stromy, které měly listí či jehličí celou zimu, byly jedinou zelení v okolí. Na kamenech vyčnívajících pod stromy ze země ležela hnědá síť propleteného loňského ostružiní. Těch pár rost-lin, to byly většinou kopřivy, a zbytek se skládal z takových druhů, které buď oplývají háčky či trny, nebo odpudivě páchnou a na botě neopatrného člověka zanechají pronikavý smrad. Tam, kde hustě rostoucí stromy vrhaly hluboký stín, stále ještě ležely bílé plochy sněhu. Sluneční světlo však nemělo ani sílu, ani nehřálo. Bledé slunce sedělo nad stromy na východě, ale jeho světlo bylo tlume-né, jako by bylo promícháno se stínem. Ráno bylo nerudné, jako stvořené pro neveselé myšlenky.
Rand al'Thor bezmyšlenkovitě sáhl na vodítko šípu. Byl při-praven natáhnout luk jediným ladným pohybem až k líci, tak, jak ho to Tam naučil. Zima byla pro hospodářství dost špatná, horší, než pamatovali i ti nejstarší, ale v horách musela být ještě drsněj-ší, pokud se dalo soudit podle počtu vlků vyhnaných dolů do Dvou-říčí. Vlci přepadali salaše a prokousávali se do stájí, aby se dostali na ovce a koně. Medvědi šli po ovcích také, i tam, kde medvěda neviděli celá léta. Zůstávat venku po setmění už nebylo bezpečné. Lidé se stávali kořistí stejně často jako ovce, a to slunce často ještě ani nezapadlo.
Tam kráčel dlouhými kroky po Bělině druhém boku, používal oštěp jako oporu a nevšímal si větru, v němž mu hnědý plášť po-vlával jako praporec. Čas od času kobylku zlehka pohladil po bo-ku, aby jí připomněl, že má jít dál. S mohutnou hrudí a širokou tváří byl Tam onoho rána pilířem skutečnosti, jako kámen upro-střed snu. Jeho sluncem osmahlé líce sice byly pokryté vráskami a v šedých vlasech měl jen pár černých pramínků, ale byla v něm síla, jako by se kolem něj mohl přehnat proud, aniž by mu podtrhl nohy. Lhostejně kráčel po cestě. Jeho chování dávalo jasně na sro-zuměnou, že vlci a medvědi klidně mohou být nebezpečím, na které si každý ovčák musí dávat pozor, ale raději by se neměli snažit zastavit Tama al'Thora na cestě do Emondovy Role.
Rand se provinile vrátil ke sledování své strany silnice, Tamova věcnost mu totiž připomněla jeho úkol. Byl o hlavu vyšší než otec, vyšší než kdokoliv v okrese, a fyzicky se Tamovi podobal jen málo, možná jen šířkou ramen. Šedé oči a narezlý odstín vlasů zdědil po matce, aspoň to Tam tvrdil. Matka byla z ciziny, a Rand si na ni moc nepamatoval, snad jenom úsměv na její tváři, i když každý rok o Bel Tinu na jaře a o Letnicích v létě nosil květiny na její hrob.
V poskakujícím vozíku spočívaly dva soudky Tamo vy jablečné brandy a osm sudů jablečného vína, mírně nakyslého po zimním ošetřování. Tam to stejné každoročně dodával do hostince U Vin-ného střiku na Bel Tin a prohlásil, že by to chtělo víc než jen pár vlků nebo studený vítr, aby ho to letos na jaře zastavilo. Přesto nebyli ve vesnici celé týdny. Dokonce ani Tam v oněch dnech pří-liš necestoval. Ale Tam dal na brandy a víno své slovo, i když s dodávkou čekal až na předvečer svátku. Pro Tama bylo dodržení slibu nesmírně důležité. Rand byl rád, že se dostane ze statku, skoro stejně rád, jako že nastává Bel Tin.
Jak Rand pozoroval svoji stranu silnice, měl stále naléhavější dojem, že ho někdo sleduje. Chvíli se to snažil setřást. Mezi stro-my se nic nehýbalo ani neozývalo, pouze vítr. Ale ten pocit ne-jenže zůstával, on

dokonce sílil. Chloupky na pažích se mu zve-daly a kůže ho svědila, jako by ho něco lechtalo zevnitř. Podrážděně si přehodil luk, aby se mohl poškrábat na rukou, a přikazoval si, aby si přestal vymýšlet. V lese na jeho straně sil-nice nic nebylo, a Tam by něco řekl, kdyby na druhé straně něco bylo. Ohlédl se přes rameno... a zamrkal. Ani ne o dvacet kroků pozadu je sledovala zahalená postava na koni, přičemž oba, kůň i jezdec, byli černí, matní a bezvýrazní.

Byl to spíš zvyk než co jiného, co ho přimělo couvat podél vozu, i když se díval dozadu.

Jezdce halil plášť až po horní okraj bot a kapuci měl staženou hluboko do čela, takže z něj nebyl vidět ani kousek. Rand měl neurčitý dojem, že na tom jezdci je cosi zvláštního, ale nejvíc ho přitahovala stažená kapuce. Viděl jen matné obrysy tváře, ale měl pocit, že hledí jezdci rovnou do očí. A nemohl uhnout pohledem. Zvedl se mu žaludek. Pod kapuci viděl jenom stín, ale cítil nená-vist tak prudkou, jako kdyby vzteklý výraz zřetelně viděl, nenávist ke všemu živému. A nade všechno nenávist k němu samému, k němu nejvíc ze všeho na světě.

Náhle podpatkem zachytil o kámen, zakopl a konečně odtrhl oči od tmavého jezdce. Luk mu spadl na zem a jenom to, že se za-chytil Bělina postroje, ho zachránilo, aby neupadl na záda. Ko-bylka se s překvapeným odfrknutím zastavila a otočila hlavu, aby se podívala, co ji přibrzdilo.

Tam se přes Bělina záda na Randa zamračil. "Jsi v pořádku, chlapče?"

"Jezdec," vyhrkl bez dechu Rand a zvedl se. "Cizinec, sleduje nás."

"Kde?" Starší muž zvedl oštěp se širokou hlavicí a ostražitě si prohlížel cestu za nimi.

"Tam, tamhle na..." Rand se otočila odmlčel se. Cesta za nimi byla prázdná. Nevěřícně si prohlížel les po obou stranách silnice. Stromy s holými větvemi nenabízely žádný úkryt, ale po koni ani jezdci nebylo ani stopy. Setkal se s otcovým zvědavým pohledem. "Byl tam. Muž v černém plášti na černém koni."

"Já o tvých slovech nepochybuju, chlapče, ale kam se poděl?"

"To nevím. Ale byl tam." Rand sebral luk a šíp ze země, a než šíp znovu založil, spěšně zkontroloval opeření a trochu luk napjal, než tětivu znovu uvolnil. Nebylo nač střílet. "Byl tam."

Tam zavrtěl prošedivělou hlavou. "Když to říkáš, chlapče. No tak. Kůň nechává stopy, dokonce i na takovém povrchu." Vydal se k zadku vozu a plášť mu povlával ve větru. "Jestli je najdeme, budeme vědět jistě, že tam byl. Pokud ne... no, za těchhle dnů člověka občas ošálí zrak."

Rand si náhle uvědomil, co bylo na jezdci tak divného, tedy kro-mě toho, že tu vůbec byl. Vítr, který se opíral do něj a do Tama, se záhyby jeho černého pláště ani nepohnul. Randovi náhle vyschlo v ústech. Musel si to jenom představovat. Jeho otec měl pravdu, tohle bylo ráno, které povzbuzovalo lidskou fantazii. Jenže tomu nevěřil. Jak ale otci vysvětlí, že ten muž, jenž se očividně rozply-nul ve vzduchu, měl plášť, kterého se vítr ani nedotkl?

Starostlivě se zamračil a rozhlížel se po lese kolem. Vypadal úplně stejně jako předtím. Téměř od doby, kdy se naučil chodit, běhával Rand volně po lese. Plavat se naučil v jezerech a potocích Luhu za posledními statky Emondovy Role. Propátral Pískopce - o čemž mnozí z Dvoufičí tvrdili, že to nosí smůlu - a jednou se dostal dokonce až k úpatí pohoří Oparů, on a jeho nejlepší přátelé, Mat Cauthon a Perrin Aybara. A to bylo mnohem dál, než kam se kdy dostala většina lidí z Emondovy Role. Pro ně byla cesta do vedlejší vesnice, nahoru do Hlídky nebo dolů do Devenského Prů-seku, velkou událostí. Nikde na svých cestách ale Rand nepotkal místo, které by ho děsilo. Jenže dnes nebylo Západní polesí mís-tem, jaké si pamatoval. Člověk, který mohl tak náhle zmizet, se mohl stejně náhle objevit, možná přímo vedle nich.

"Ne, otče, to není třeba." Když se Tam překvapeně zastavil, Rand zakryl stoupající ruměnec tím, že si stáhl kapuci do obličeje. "Asi máš pravdu. Nemá smysl hledat něco, co tam není, ne když si radši můžeme pospíšit do vesnice a pryč z tohohle větru."

"Fajfka by nezaškodila," řekl Tam pomalu, "a korbel piva v tep-le." Náhle se široce zazubil. "A hádám, že ty chceš brzo uvidět Egwain."

Rand se zmohl na pousmání. Ze všech věcí, na které právě teď myslel, byla starostova dcera na seznamu až úplně dole. Další potíže nepotřeboval. Po celý minulý rok ho pokaždé, když byli spolu, znervózňovala. A co bylo horší, dokonce si to snad ani neuvědomovala. Ne, nepotřeboval, aby se mu hlavou honila ještě Egwain.

Doufal, že si jeho otec nevšiml, jaké má obavy, když Tam řekl: "Nezapomeň na plamen, chlapče, a na

prázdnotu."
Byla to zvlášní věc, kterou ho Tam naučil. Soustředit se na je-diný plamen a vložit do něj všechny vášnivé pocity - strach, ne-návist, hněv - až se tvoje mysl úplně vyprázdní. Splyne s prázd-notou, vykládal Tam, a pak můžeš udělat cokoliv. Nikdo jiný v Emondově Roli tak nemluvil. Ale Tam svým plamenem a prázd-notou každoročně o Bel Tinu vítězil v lukostřeleckých závodech. Rand si myslel, že by letos sám mohl mít naději na umístění, po-kud by se dokázal držet prázdnoty. Jelikož na ni Tam teď přivedl řeč, znamenalo to, že si všiml, ale nic dalšího nedodal.
Tam popohnal Belu, a tak se znovu vydali na cestu, starší muž kráčel, jako by se nic neobvyklého nestalo a ani nemohlo stát. Rand si přál, aby ho uměl napodobit. Snažil se vytvořit ve své mysli prázdnotu, ale neustále se v myšlenkách vracel k černě oděnému jezdci. Chtělo se mu věřit, že Tam má pravdu, že jezdce viděl pouze ve svých představách, ale příliš jasně si pamatoval na tu nenávist. Někdo tam byl. A ten někdo mu chtěl ublížit. Nepřestával se ohlí-žet, dokud se kolem nich neobjevily první doškové střechy Emon-dovy Role se svými vysokými štíty.
Vesnice ležela nedaleko Západního polesí. Porost tu postupně řídl a poslední stromy rostly vlastně již mezi pevnými roubenými domky. Půda se k jihu mírně zvedala. I když se místy vyskytovaly háje, statky a živými ploty ohrazené pastviny se za vsí táhly až k Luhu s jeho spletí potoků a jezírek. Země na západ byla stejně úrodná a pastva tu po většinu roku byla šťavnatá, ale v Západním polesí byla jen hrstka statků. Dokonce i ty ležely v okruhu jedné míle od Pískopců, a to se ani nezmiňujeme o pohoří Oparů, které se zvedalo nad vrcholky stromů Západního polesí, vzdálené, nic-méně z Emondovy Role jasně viditelné. Někteří lidé tvrdili, že je tam příliš kamenitá půda, jako by skal nebylo všude ve Dvouříčí až dost, jiní říkali, že je to země nosící neštěstí. A pár dalších prohlašovalo, že nemá smysl přibližovat se k horám víc, než je zcela nezbytné. Ať už byl důvod jakýkoliv, jenom ti nejtvrdší hospodařili v Západním polesí.
Jak jednou minuli první řady domků, kolem vozíku začaly klič-kovat výskající houfce malých dětí a psů. Bela se trpělivě plaho-čila dál a pokřikujících děcek, která jí pod nosem metala kozelce, hrála na babu a honila obruč, si nevšímala. V posledních měsících si děti moc smíchu a her neužily, dokonce i když se počasí umír-nilo natolik, že by děti mohly ven, strach z vlků je držel doma. Zdálo se, že příchod Bel Tinu je znovu naučil si hrát.
Svátek ovlivnil i dospělé. Široké okenice byly otevřené a téměř v každém domě postávala v okně hospodyně v zástěře, dlouhé vlasy spletené do copů a schované pod šátkem, a protřepávala peřiny či na parapet vykládala slamník. Ať už se na stromech objevily listy či nikoliv, ikánk žena by si neodpustila před Bel Tinem provést jarní úklid. Na každém dvorku visely na šňůrách houně, a děti, které nebyly dost rychlé, aby utekly do ulic, si své zklamání vybíjely proutěnými klepačkami na kobercích. Po stře-chách lezli hospodáři a kontrolovali došky, aby zjistili, zda zi-mou způsobené škody nebudou vyžadovat osobní návštěvu Cen-ná Buie, doškáře.
Tam se několikrát zastavil, aby si krátce pohovořil tu s jedním sedlákem, tu s jiným. Jelikož se s Randem nedostali ze statku celé týdny, každý chtěl zjistit, co je nového. Ve vsi bylo jen pár lidí ze Západního polesí. Tam pohovořil o škodách, jež způsobily zimní bouře, každá horší než ta předchozí, o mrtvě narozených jehňa-tech, o hnědých polích, na nichž by mělo rašit obilí, o pastvinách, které by se měly zelenat, a o hejnech krkavců, kde loni přilétali zpěvní ptáci. Neradostné hovory vedené tam, kde všude kolem probíhaly přípravy k Bel Tinu, a hodně potřásání hlavou. Všude to bylo stejné.
Většina mužů krčila rameny a říkala: "No, přežijeme, dá-li Svět-lo." Někteří se zubili a dodávali: "A jestli Světlo nedá, přežijeme taky."
Takto se chovala většina lidí z Dvouříčí. Lidé, kteří se museli dívat, jak jim krupobití ničí úrodu a jak jim vlci odnášejí jehňata, a začít znovu bez ohledu na to, kolikrát se to stalo, se nevzdávali snadno.
Tam by se s Witem Congarem nezastavoval, kdyby ten člověk nevyšel na ulici, takže museli buď zastavit, nebo nechat Belu, aby ho přejela. Congarové - a Coplinové, dvě rodiny tak propojené sňatky, že nikdo doopravdy nevěděl, kde jedna rodina končí a kde druhá začíná - byli známí od Hlídky až po Devenský Průsek, a možná až po Tarenský Přívoz, jako lidé, kteří si neustále stěžují a dělají potíže.
"Musím tohle dopravit Branovi al' Veremu, Wite," řekl Tam a ukázal hlavou na naložené sudy, ale vychrtlý mužík s kyselým výrazem neuhnul. Místo aby byl na střeše, povaloval se na scho-dech do domu,

ač jeho došky vypadaly, že nutně potřebují pozor-nost pantáty Buie. Nikdy nevypadal, že by hodlal začít, a nikdy nedokončil, co jednou začal. Většina Coplinů i Congarů byla ta-ková, pokud nebyli ještě horší.
"Co uděláme s Nyneivou, al'Thore?" chtěl vědět Congar. "Ta-kovou vědmu v Emondově Roli potřebovat nemůžeme."
Tam si povzdechl. "To není naše věc, Wite. Vědma je ženská záležitost."
"No, radši bychom měli něco udělat, ať Thore. Řekla, že bude-me mít mírnou zimu. A dobrou úrodu. Teď se jí zeptej, co slyšela ve větru, a ona se na tebe jenom zamračí a odkráčí."
"Pokud ses jí ptal tak, jakto obvykle děláš, Wite," vykládal trpě-livě Tam, "tak máš štěstí, že tě nepřetáhla tou holí, co nosí. A teď, jestli dovolíš, tahle brandy..."
"Nyneiva ať Mearová je na vědmu prostě moc mladá, ať Thore. Jestli s tím ženskej kroužek nic neudělá, tak by to měla udělat vesnická rada."
"Co je ti do vědmy, Wite Congare?" zaburácel ženský hlas. Wit sebou trhl, když z domu vyšla jeho žena. Daisa Congarová byla dvakrát širší než Wit, žena s tvrdou tváří bez špetky tuku na těle. S rukama vbok se na Wita zamračila. "Pokusíš se plíst ženskýmu kroužku do práce a uvidíš, jak ti bude chutnat, co si sám uvaříš. Což rozhodně nebudeš provádět v mý kuchyni. A budeš si sám prát a stlát. Což nebude pod mojí střechou."
"Ale Daiso," zakňoural Wit, , jenom jsem..."
"Jestli mě, Daiso, omluvíš," vložil se do hovoru Tam. "Wite, Světlo nechť svítí na vás oba." Znovu pobídl Belu do kroku a pro-vedl ji kolem vychrtlého chlapíka. Daisa se teď soustředila na své-ho manžela, ale každou chvíli by si mohla uvědomit, s kým to vlastně Wit mluvil.
To byl taky důvod, proč nepřijal žádné pozvání, aby se zastavil na kousek něčeho k zakousnutí a horký nápoj. Když zahlédly Ta-ma, hospodyně z Emondovy Role se začínaly chovat jako pes, kte-rý právě zahlédl králíka. Jedna každá z nich znala tu pravou ženu pro vdovce se slušným statkem, i když byl v Západním polesí.
Rand kolem prošel stejně rychle jako Tam, možná ještě rychle-ji. Když nebyl Tam po ruce, občas ho zahnaly do kouta, a on neměl jak jejich nátlaku uniknout, pokud by se nezačal chovat vyloženě hrubě. Vždycky ho zatlačily na stoličku u kuchyňských kamen, kde ho cpaly sladkostmi, medovými koláčky či pastička-mi. A hospodyně si ho vždycky měřila a zvažovala, jako metrem či na kupeckých vahách, a přitom mu vykládala, že to, co právě jí, není ani zdaleka tak dobré, jako kdyby to připravila její ovdo-vělá sestra či nejstarší sestřenice. Tam rozhodně nemládne, tvr-dily pokaždé. Je hezké, že tak miloval svoji ženu -je to dobré znamení pro další ženu v jeho životě - ale už truchlil dost dlou-ho. Tam potřebuje dobrou ženu. To je prostý fakt, prohlašovaly pokaždé, nebo něco podobného, že muž prostě nemůže žít bez ženy, která by se o něj postarala a dohlédla by na to, aby se nedo-
stával do potíží. Nejhorší bývaly ty, které se zhruba v této chvíli zamyšleně odmlčely, a pak se s vypracovanou lhostejností zepta-ly, jak starý je teď.
Rand, jako většina obyvatel Dvouříčí, byl dost umíněný. Cizinci občas říkali, že to je hlavní znak lidí z Dvouříčí, že by mohli dávat lekce mezkům a učit kamení. Hospodyně byly většinou hodné a laskavé, ale Rand nesnášel, když ho někdo k něčemu nutil, a z jejich chování měl pocit, jako by ho pobízely klackem. Takže přidal do kroku a přál si, aby Tam pobídl Belu k rychlejší chůzi.
Ulice brzy vyústila na Trávník, široký prostor uprostřed vesnice. Obvykle byl porostlý hustou trávou, ale letošní jaro na něm mezi žlutohnědou loňskou trávou a černou holou zemí bylo jen pár ze-lených skvrn. Kolem se kolébalo na tucet hus, očima jako korálky pátraly po zemi, ale nenacházely, do čeho klovnout, a kdosi tu nechal spoutanou dojnici, aby se napásla na řídké zeleni.
Na západním konci Trávníku tryskal z nízké skalky samotný Vinný střik, pramen, který nikdy nevysychal, pramen dost silný na to, aby člověku podrazil nohy, a dost sladký na to, aby to stokrát ospravedlnilo jeho jméno. Proud se rychle rozšířil do potoka Vin-ný střik, který spěchal k východu. Jeho břehy stínily vrby až k mlýnu pana otce Thanea i dál, až se v mokřadech v hloubi Zá-padního polesí rozdělil do několika tuctů potůčků. Přes čistý po-tůček vedly z Trávníku dva můstky opatřené zábradlím a jeden širší most, který byl dost pevný, aby unesl vůz. Vozový most ozna-čoval místo, kde se Severní silnice, vedoucí od Tarenského Přívo-zu a Hlídky, měnila ve Starou silnici, vedoucí do Devenského Prů-seku.

Cizincům občas připadalo směšné, že silnice má jedno jmé-no na severu a jiné na jihu, ale tak tomu bylo vždy, co v Emondově Roli pamatovali, a tím to končilo. Pro lidi z Dvouříčí to byl důvod dobrý až dost. Na opačné straně potoka už připravovali ohně pro Bel Tin, tři pečlivě naskládané hranice skoro tak vysoké, jako domy v okolí. Stály samozřejmě na hlíně, ne na Trávníku, i když byl tak řídký. Ta část oslav, která se nebude odehrávat kolem ohňů, bude na Trávníku.

Nedaleko Vinného střiku tiše prozpěvovaly dvě desítky stařen zdobících slavnostní strom. Rovný, útlý jedlový kmínek zbavený větví čněl na tři sáhy vysoko i v jámě, kterou pro něj vykopaly.

Klubko dívenek, příliš mladých, aby nosily copy, sedělo se zkří-ženýma nohama, závistivě jedličku pozorovalo a občas zazpívalo úryvky z písně, kterou zpívaly ženy.

Tam poplácal Belu, jako by ji chtěl přimět k rychlejší chůzi, i když ona si ho nevšímala, a Rand se pečlivě vyhýbal pohledu na cokoliv, co ženy prováděly. Ráno budou muži předstírat, jak jsou stromem překvapení, a pak, za poledne, pod ním budou tančit ne-provdané ženy a opletou ho dlouhými barevnými stuhami, zatím-co svobodní muži k tomu budou zpívat. Nikdo nevěděl, kde tento zvyk vznikl, ani proč - byla to další z věcí, které se nikdy nemě-nily - ale sloužil jako dobrý důvod ke zpěvu a tanci, a k tomu nikdo v Dvouříčí nějaké zvláštní důvody nepotřeboval.

O Bel Tinu se bude celý den zpívat, tančit a hodovat, najde se čas pro závody v běhu a závody ve spoustě dalších věcí. Budou se rozdávat ceny nejen za střelbu z luku, ale také za metání prakem a boj holí. Budou se konat soutěže v luštění hádanek a hlavolamů, přetahování provazem, zvedání a házení těžkých předmětů, od-měnu dostane nejlepší zpěvák, nejlepší tanečník a nejlepší hous-lista, také nejrychlejší střihač ovcí a dokonce i nejlepší hráč kuže-lek a vrhač šipek.

Bel Tin se měl slavit v době, kdy konečně úplně začalo jaro, rodila se první jehňata a objevilo se první obilí. I přes neustále chladné počasí však nikoho ani nenapadlo oslavy odvolat. Trocha zpěvu a tance každému prospěje. A jako vrchol všeho, pokud se dalo věřit klepům, měl být na Trávníku úžasný ohňostroj - jestli ovšem včas dorazí první letošní forman. To vyvolalo spoustu řečí. Od posledního ohňostroje už uplynulo deset let, a pořád ještě se o něm mluvilo.

Krčma U Vinného střiku stála na východním konci Trávníku, těsně vedle Vozového mostu. První poschodí hostince tvořil štípa-ný kámen, i když základy byly ze staršího kamene, o němž někteří prohlašovali, že pochází z hor. Bíle omítnuté druhé poschodí -kde žil v zadních místnostech Brandelwyn al' Vere, hostinský, a posledních dvacet let starosta Emondovy Role, se svou ženou a dcerami - přesahovalo po celém obvodu budovy to první. Čer-vená tašková střecha, jediná taková střecha v celé dědině, se ve slabém slunečním světle leskla a ze tří z tuctu vysokých komínů stoupal kouř.

Na jižním konci hostince, na opačné straně, než tekl potok, se táhly zbytky mnohem větších kamenných základů, jež kdysi tvo-řily součást hostince - aspoň se to říkalo. Uprostřed teď rostl mohutný dub s kmenem třicet kroků po obvodu a větve měl silné jako dospělý člověk. V létě sem do stínu koruny, tehdy olistěné, dával Bran al'Vere stoly a lavice a lidé si tu mohli vychutnat pohárek a chladivý větřík, zatímco si spolu povídali, či vytáhli desku na dámu.

"Už jsme tady, chlapče." Tam sáhl po Bělině postroji, ale ona se zastavila před hostincem dřív, než se j eho ruka dotkla řemeni. "Zná cestu lip než já," uchechtl se Tam.

Když náprava naposledy zaskřípala, vynořil se z hostince Bran al'Vere, jenž se jako vždy pohyboval příliš lehce na člověka jeho rozměrů, byv skoro dvakrát větší než kdokoliv jiný ve vesnici. Měl kulatý obličej, nahoře zakončený řídkou šedou ohnou, a usmíval se. Hostinský měl přes chladné počasí košili s krátkými rukávy a přepásán byl bělostnou zástěrou. Na prsou mu visel stříbrný me-dailon ve tvaru závaží.

Medailon, spolu s řadou závaží v plné velikostí, které hostinský používal k vážení mincí kupců, již sem přicházeli z Baerlonu pro vlnu či tabák, byl odznakem úřadu starosty. Bran ho nosil pouze při jednání s kupci a na slavnostech, hodech a svatbách. Teď ho vlastně měl o den dřív, ale byly Jarnice, noc před Bel Tinem, kdy se lidé budou téměř celou noc vzájemně navštěvovat, v každém domě si povyměňují dárečky, něčeho si zakousnou a popijí. Po zimě, pomyslel si Rand, nejspíš považuje farnice za dostatečný důvod, aby nečekal až do zítřka.

"Tame," hulákal starosta, když jim spěchal v ústrety. "Ať mi Světlo posvítí, moc rád tě zase vidím. A tebe taky, Rande. Jak se máš, hochu?"

"Dobře, pantáto al' Vere," odpověděl Rand. "A ty?" Ale Bran už byl cele zaujat Tamem.
"Už jsem si skoro myslel, že mi letos žádnou brandy nedovezeš. Ještě nikdy jsi tak dlouho nečekal."
"Nějak se mi nechtělo odjíždět z hospodářství, Brané," odtušil Tam. "Ne s těmi vlky všude kolem. A taky to počasí."
Bran si odkašlal. "Přál bych si, aby se někdo dokázal bavit o něčem jiným, než o počasí. Každý si na ně stěžuje, a lidi, který
by měli mít rozum, čekají, že dohlídnu na to, aby se spravilo. Prá-vě jsem strávil dvacet minut s panímámou ať Donelovou, když jsem jí vysvětloval, že nemůžu nic udělat s čápy. I když ona čekala, že udělám..." Bran zavrtěl hlavou.
"Špatný znamení," ozval se nakřáplý hlas, "o Bel Tinu na stře-chách nehnízdí jedinej čáp." K Tamovi a Branovi se přibelhal Cenn Buie, pokroucený a tmavý jako starý kořen, opíraje se při chůzi o hůl skoro stejně vysokou, jako byl sám, a stejně pokroucenou. "A bude ještě hůř, můžete mi věřit."
"Takže se z tebe stal jasnovidec, který vykládá znamení?" zeptal se Tam suše. "Nebo naslouchášvětrujako vědma? Toho je rozhod-ně dost. A někdy se zvedá nedaleko odsud."
"Utahujte si ze mě, když se vám to líbí," bručel Cenn, "ale jestli se brzo neoteplí, aby mohlo začít rašit obilí, nejeden bude mít vy-metenej krecht, než nadejde čas sklízet. Příští zimu by ve Dvouříčí mohli zůstat naživu jenom vlci a krkavci. Pokud nějaká další zima přijde. Možná to bude pořád ještě tahleta."
"Co má tohle znamenat?" vyjel ostře Bran.
Cenn mu věnoval kyselý pohled. "O Nyneivě ať Mearové toho dobrýho nemůžu moc říct. To víš. Například je příliš mladá na To je jedno. Ženský kroužek zjevně protestuje pokaždý, když se ves-nická rada byť jen pokusí probrat jejich záležitosti, i když do na-šich se pletou vždycky, když je to napadne, což je většinou, aspoň to tak vypadá..."
"Cenné," vložil se do hovoru Tam, "máto nějaký smysl?"
"Tohle je smysl, ať Thore. Zeptej se vědmy, kdy skončí zima. Možná nám nechce říct, co ve větru slyší. Možná to, co slyší, je, že zima nikdy neskončí. Možná prostě bude zima až do chvíle, kdy se kolo otočí a věk skončí. Tady máš svůj smysl."
"A možná se ovce také naučí lítat," odsekl Tam a Bran zvedl ruce.
"Světlo mě chraň před hlupáky. Ty, Cenné, sedíš ve vesnické radě, a teď dáváš dál to, co tvrdí Coplin. No, teď poslouchej mě. Máme už tak dost potíží bez..."
Randa kdosi náhle zatahal za rukáv a tichý hlas, určený pouze pro jeho uši, odvrátil jeho pozornost od rozhovoru starších mu-žů. "Pojď honem, Rande, dokud se hádají. Než ti dají nějakou práci."
Rand se podíval dolů a musel se usmát. Vedle vozu se krčil Mat Cauthon, aby ho Tam s Braném a Cenném neviděli, pružné tělo měl zkroucené jako čáp, aby se zmenšil na polovinu.
Matovi se v hnědých očích jako obvykle poťouchle blýskalo. "Chytili jsme s Davem velkýho starýhojezevce, je cele] naježenej, že jsme ho vytáhli z nory. Chceme ho pustit na Trávníku, uvidíš, jak budou holky utíkat."
Rand se usmíval od ucha k uchu. Ještě před rokem dvěma by mu to připadalo jako mnohem větší psina, ale Mat zjevně nikdy nedo-spěje. Rychle se podíval na otce - muži měli hlavy pořád u sebe a všichni tři mluvili naráz - a pak taky ztišil hlas. "Slíbil jsem, že složím to víno. Ale může se k vám přidat později."
Mat vyvrátil oči nahoru. "Nosit sudy! Ať shořím, to bych radši hrál se sestřičkou dámu. No, vím o něčem lepším, než je jezevec. Máme ve Dvouříčí cizince. Včera večer..."
Rand na okamžik zadržel dech. "Muž na koni?" zeptal se nalé-havě. "Muž v černém plášti na černém koni? A jeho plášť se ve větru ani nepohne?"
Mat polkl úsměv a ztišil hlas do chraplavého šepotu. "Tys ho taky viděl? Myslel jsem, že jsem byl jedinej. Nesměj se, Rande, ale pěkně mě vyděsil."
"Já se nesměju. Mě vyděsil taky. Přísahal bych, že mě nenávidí, že mě chce zabít." Rand se otřásl. Až do této chvíle ho nikdy nena-padlo, že by ho někdo mohl chtít zabít, opravdu zabít. Takové věci se ve Dvouříčí prostě nestávaly. Souboj na pěsti, to snad, nebo zápas ve volném stylu, ale žádné zabíjení.
"O nenávisti nic nevím, Rande, ale stejně byl dost hroznej. Je-diný, co udělal, bylo, že seděl na koni a zíral na mě, bylo to těsně před vsí. No, já odvrátil oči, jenom na chviličku - pochop, nebylo to snadný - a když jsem se podíval zpátky, byl pryč. Krev a popel! Už je to tři dny, ale nemůžu na něj přestat myslet.

Pořád se ohlí-žím přes rameno." Mat se pokusil zasmát, ale vyznělo to jako za-skřehotání. "Je to psina, jak tě takový leknutí vezme. Napadají tě divný věci. Vlastně jsem si myslel -jenom na minutku, chápej -že je to Temný." Znovu se pokusil zasmát, ale tentokrát ze sebe nevypravil ani hlásku.
Rand se zhluboka nadechl. Hlavně proto, aby si to sám připo-mněl, popaměti odříkal: "Temný a všichni Zaprodanci jsou připoutáni k Shayol Ghulu za Velkou Mornou, připoutáni Stvořite-lem v okamžiku stvoření, připoutáni až do konce časů. Ruka Stvo-řitele ochraňuje svět a Světlo svítí na nás na všechny."
Znovu se nadechl a pokračoval: "Kromě toho, kdyby byl volný, co by Noč-ní pastýř dělal ve Dvouříčí a proč by sledoval dva kluky ze stat-ku?"
"To nevím. Ale vím, že ten jezdec byl... zlej. Nesměj se. Klidně to odpřisáhnu. Možná to byl Drak."
"Koukám, že máš plno veselých nápadů, co?" zamumlal Rand. "Mluvíš hůř než Cenn."
"Moje máma vždycky říkávala, že jestli se nezměním, přijdou si pro mě Zaprodanci. Jestli jsem někdy viděl někoho, kdo vypadal jako Ishamael nebo Aginor, tak to byl on."
"Všechny matky děsí děti Zaprodanci," podotkl suše Rand, "ale většina jich z toho vyroste. Proč ne Stínomil, když už jsme u to-ho?"
Mat se na něj zamračil. "Takhle jsem se nevyděsil od... Ne, do-konce ani tehdy jsem se tolik nebál, a nevadí mi to přiznat."
"Já taky. Můj táta si myslí, že jsem se lekl jenom stínu pod stro-my."
Mat zachmuřeně přikývl a opřel se o kolo. "Můj taky. Vykládal jsem to Davovi a Elamu Dowtrymu. V tý chvíli zbystřili, ale zatím nic nezahlídli. Teď si Elám myslí, že jsem si z něj chtěl vystřelit. Dav si myslí, že přijel od Tarenského Přívozu - zloděj ovcí nebo slepic. Zloděj slepic!" Mat se uraženě odmlčel.
"Možnáje to celé stejně hloupost," usoudil nakonec Rand. "Mož-náje to opravdu jenom zloděj ovcí."
Snažil se představit si to, ale bylo to jako představovat si, že si vlk vyměnil místo s kočkou u myší díry.
"No, nelíbilo se mi, jak se na mě koukal. A tobě taky ne, po-kud to, jak jsi nadskočil, něco ukazuje. Měli bychom to něko-mu říct."
"Už jsme to udělali, Mate, oba, a nikdo nám nevěřil. Umíš si představit, jak pantátu al'Verea přesvědčujeme, že ten chlápek existuje, když ho on neviděl? Poslal by nás k Nyneivě, jestli ne-jsme nemocní."
"Teď jsme dva. Nikdo by přece nevěřil, že si oba něco namlou-váme."
Rand se podrbal na hlavě, protože nevěděl, co říci. Mat byl ve vesnici známý jako falešný peníz. Jeho žertíkům unikl jen málo-kdo. Teď se jeho jméno objevilo vždy, když pradlena upustila prá-dlo do bláta, nebo když uvolněná podpínka složila sedláka na zem. Mat ani nemusel být poblíž. Jeho podpora mohla být horší než žádná.
Po chvíli Rand prohlásil: "Tvůj táta by si myslel, žes mě do toho nahecoval, a můj..." Zadíval se přes vůz k místu, kde spolu ho-vořili Tam, Bran a Cenn, a zjistil, že hledí do očí svému otci. Sta-rosta stále ještě poučoval Cenná, který jeho slova nyní přijímal s mrzutým mlčením.
"Dobré ráno, Matrime," řekl Tam vesele a přes bočnici zvedl soudek s brandy. "Vidím, žes přišel Randovi pomoct skládat víno. Hodnej kluk."
Mat vyskočil na nohy při jeho prvním slově a začal couvat. "Dobrý ráno, pantáto ať Thore. Vám taky, pantáto al'Vere. Pantáto Buie. Nechť na vás svítí Světlo. Můj táta mě poslal..."
"To nepochybně poslal," řekl Tam. "A nepochybně, protože jsi mládenec, který všechno hned udělá, jsi svůj úkol už splnil. No, čím rychleji, hoši, to víno složíte pantátovi ať Veremu do sklepa, tím rychleji se můžete jít podívat na kejklíře."
"Kejklíř!" vykřikl Mat a na místě ztuhl ve chvíli, kdy se Rand zeptal: "Kdy sem dorazil?"
Rand si za celý život ve Dvouříčí vzpomínal pouze na dva kej-klíře, a jeden z nich sem zavítal, když ještě Tamovi sedával za krkem. To, že sem jeden dorazil právě o Bel Tinu, s harfou a flét-nou a příběhy a vším ostatním... V Emondově Roli se o této slav-nosti bude vyprávět ještě za deset let, i kdyby nebyl žádný ohňo-stroj .
"Hlouposti," bručel Cenn, ale když se na něj Bran podíval, a v jeho pohledu spočívala celá vážnost starostovského úřadu, odmlčel se.
Tam se naklonil přes bočnici a opřel se o soudek s brandy. "Ano, potulný kejklíř, a už je tady. Podle pantáty ať Verea je zrovinka v pokoji v hostinci."

"Přijel uprostřed noci, to jo." Hostinský nesouhlasně zavrtěl hla-vou. "Tloukl na dveře, dokud nevzbudil celou rodinu. Kdyby ne-byl svátek, řekl bych mu, aby si ustájil koně a vyspal se tam s ním, kejklíř nekejklíř. Představte si to, přijet takhle v noci."
Rand na něj zvědavě hleděl. Nikdo necestuje v noci z vesnice, ne v těchto dnech a zcela určitě ne sám. Doškař znovu cosi tiše zabručel, ale tentokrát tak tiše, že mu Rand rozuměl jen pár slov. "Šílenec" a "nepřirozený".
"A neměl náhodou černej plášť, že ne?" zeptal se Mat.
Bran se zachechtal, až se mu přitom roztřásl teřich. "Černý! Má plášť jako každý potulný kejklíř, co jsem kdy viděl. Víc záplaty než plášť, a víc barev, než si umíš představit."
Rand sám sebe překvapil, když nahlas vyprskl smíchy, smál se z čiré úlevy. Hrozivý černý jezdec jako potulný kejklíř, to byl směšný nápad, ale... Rozpačitě se plácl přes ústa.
"Vidíš, Tame," prohodil Bran. "V téhle vesnici bylo od přícho-du zimy moc málo smíchu. Teď je směšný dokonce i plášť potul-nýho kejklíře. To samo o sobě stojí za to přivíst ho sem z Baerlo-nu."
"Říkej si, co chceš," ozval se najednou Cenn. "Já pořád říkám, že to je strašný plýtvání penězma. A ten ohňostroj, co jste všichni trvali na tom, že pro něj pošleme."
"Takže bude i ohňostroj," prohodil Mat, ale Cenn pokračoval dál.
"Mělo to tu být už před měsícem s prvním formanem v roce, ale žádný forman se neobjevil, nebo jo? Jestli nedorazí dozítra, co s ním budeme dělat? Zřídíme novou oslavu, jenom abychom ho použili? Teda, pokud ho vůbec přiveze, samozřejmě."
"Cenné," Tam si povzdechl, "máš tolik víry, jako člověk z Ta-renského Přívozu."
"Tak kde teda je? No, řekni, al'Thore."
"Proč jste nám to neřekli?" dožadoval se Mat zkormouceným hlasem. "Celá vesnice by se čekáním pobavila stejně jako s kej-klířem. Nebo skoro stejně. Viděli jste, jak byl každej mimo už při pouhý zmínce o ohňostroji?"
"Viděl," opáčil Bran a úkosem se podíval na doškaře. "A kdy-bych věděl jistě, jak se to dostalo ven... kdybych si například mys-lel, že si někdo stěžoval, kolik tyhle věci stojí, tam, kde ho můžou lidi slyšet, když to má být tajemství..."
Cenn si odkašlal. "Na tenhle vítr už mám moc starý kosti. Jestli vám to nevadí, půjdu se podívat, jestli by mi panímáma al'Ve-reová nešvařila kapku vína, abych zahnal ten chlad. Al'Thore..."
zamířil do šenku dřív, než domluvil, a jakmile se za ním zavřely dveře, Bran si povzdechl.
"Občas si myslím, že Nyneiva má pravdu v tom... No, na tom teď nezáleží. Vy, mládenci, se na chvilku zamyslete. Každý je kvůli ohňostroji jako na jehlách, a to zatím slyšeli jenom klepy. Pomys-lete, co se stane, jestli ho sem forman nedostane včas, po všem tom očekávání. A při tom, jaký je počasí, kdo ví, kdy sem dorazí. Padesátkrát víc budou nadšení z kejklíře."
"A cítili by se padesátkrát hůř, kdyby byl nedorazil," řekl po-malu Rand. "Dokonce ani Bel Tin by potom lidem nemusel zved-nout náladu."
"Když se náhodou rozhodneš ji používat, tak máš hlavu na správ-ným místě," podotkl Bran. "Jednoho dne za tebou vstoupí do ves-nické rady, Tame. Pamatuj na má slova. Už teď by si nemohl vést o moc hůř než někteří, který bych moh jmenovat."
"Nic z toho nám ale vůz nevyloží," prohlásil rázně Tam a podal starostovi první soudek brandy. "Chci teplo, fajfku a pohár dobrý-ho piva." Druhý soudek si hodil na rameno. "Jsem si jistý, že ti Rand poděkuje za pomoc, Matrime. A pamatuj si, čím dřív bude to víno ve sklepě..."
Když Tam s Braném zmizeli v hostinci, Rand se podíval na své-ho přítele. "Nemusíš mi pomáhat. Dav toho jezevce už dlouho ne-udrží."
"Oho, proč ne?" odtušil Mat smířený s osudem. "Jak tvůj táta říkal, čím dřív bude víno ve sklepě..." Oběma rukama zvedl sou-dek s vínem a poklusem vyrazil k hostinci. "Možná tady někde bude Egwain. Pohled na to, jak na ni zíráš jako omráčenej vůl, bude skoro lepší než jezevec."
Rand, jenž právě odkládal luk a toulec dozadu do vozu, se za-razil. Opravdu se mu podařilo dostat Egwain z hlavy. To bylo sa-mo o sobě neobvyklé. Jenže ona nejspíš bude někde v hostinci. Neměl moc velkou naději, že se jí vyhne. Jistě, už to byly celé týdny, co ji viděl naposledy.
"Tak co je?" křikl od předních dveří Mat. "Neříkal jsem, že to udělám všechno sám. Ještě nejseš ve

vesnický radě."
Rand sebou trhl, pak zvedl soudek a vydal se za Matem. Možná tady nakonec ani nebude. Zvláštní, tahle možnost ho taky nijak zvlášť nepotěšila.

KAPITOLA DRUHA
Cizinci

Když Rand s Matem nesli síní první sudy, pantáta al'Vere už ze sudu uloženého u stěny plnil dva poháry svým nejlepším tmavým pivem, které si sám vařil. Na sudu se povalovala Číča, žlutá kočka z hostince, oči měla zavřené a ocásek ovinutý kolem tlapek. Tam stál před velkým krbem obloženým štípaným kamenem, a tabákem z nablýskané plechovky, kterou měl hostinský vždycky položenou na prosté krbové římse, si nacpával fajfku. Krb sahal přes půl stě-ny velké čtvercové místnosti, s překladem ve výši ramen, a pras-kající oheň vyháněl ze síně mráz.
Rand čekal, že v rušný den před oslavami najde šenk až na Bra-ná, svého otce a kočku prázdný, ale byli tu čtyři další členové ves-nické rady včetně Cenná. S poháry v rukou posedávali v židlích s vysokými opěradly před ohništěm a kolem hlav se jim vinul mod-rošedý kouř. Projednou se ani na jedné desce pro dámu nehrálo a Branovy knihy nečinně stály na poličce naproti krbu. Muži spo-lu dokonce ani nehovořili, jenom mlčky zírali do korbelů s pivem, nebo si netrpělivě poklepávali troubelemi o zuby a čekali, až se k nim připojí Bran s Tamem.
V těchto dnech měla starosti městská rada nejen v Emondově Roli, ale nejspíš i v Hlídce a v Devenském Průseku. Dokonce i v Tarenském Přívozu, i když, kdo ví, co se lidem z Tarenského Přívozu vůbec honí hlavou.
Jenom dva z mužů před krbem, Háral Luhhan, kovář, a Jon Tha-ne, mlynář, se na chlapce aspoň podívali, když tito vstoupili. Pantáta Luhhan se však nejen podíval. Kovář měl paže silné jako vět-šina mužů stehna, s provazci vypracovaných svalů, a stále ještě na sobě měl dlouhou koženou zástěru, jako by na schůzi přispěchal rovnou od kovadliny. Zamračil se na oba hochy, pak se schválně narovnal a znovu se plně soustředil na nacpávání fajfky.
Rand zvědavě zpomalil a málem vyjekl, když ho Mat nakopl do kotníku. Jeho přítel naléhavě kývl směrem ke dveřím v zadní části síně a spěchal bez čekání dál. Rand ho s mírným kulháním o něco pomaleji následoval.
"Co to mělo znamenat?" chtěl vědět, jakmile se dostal do chod-by vedoucí do kuchyně. "Skoro jsi mi zlomil..."
"Je to starej Luhhan," řekl Mat a přes Randovo rameno nahlédl do šenku. "Myslím, že mě podezírá, že jsem..." Prudce se zarazil, protože z kuchyně vyrazila panímáma al' Vereová, a za ní se linu-la vůně čerstvě upečeného chleba.
Na podnose nesla křupavé bochníky, které ji proslavily po celé Emondově Roli, a také talíře s nakládanou zeleninou a sýrem. Jíd-lo Randovi náhle připomnělo, že než ráno vyjeli ze statku, snědl jenom patku chleba. Zakničelo mu v žaludku, což ho poněkud uved-lo do rozpaků.
Panímáma ať Vereová, štíhlá žena se silným copem prošedivě-lých vlasů přehozeným přes rameno, se na oba mateřsky usmála. "V kuchyni je tohohle víc, jestli máte hlad, a já ještě nepoznala kluka vašeho věku, který by hlad neměl. Jiného věku vlastně taky ne, když už jsme u toho. Jestli je máte radši, peču dneska medové koláčky."
Byla jednou z mála provdaných žen kolem, které se nikdy ne-snažily dělat Tamovi dohazovačku. K Randovi se chovala mateř-sky, a kdykoliv šel kolem hostince, věnovala mu rychlý úsměv a kus něčeho k zakousnutí, ale stejně se chovala ke všem zdejším mládencům. Pokud se na něj občas podívala, jako by chtěla udělat něco víc, nedostala se nikdy dál než k pohledům, za což jí byl Rand hluboce vděčný.
Aniž by čekala na odpověď, odkráčela do šenku. Okamžitě se ozvalo šoupání židlí na podlaze, jak muži vstávali, a radostné vý-křiky kvůli čerstvému chlebu. Byla v Emondově Roli široko dale-ko nejlepší kuchařkou, a v okruhu několika mil nebylo muže, kte-rý by ochotně nezasedí za její stůl.
"Medový koláčky," olízl se Mat.
"Potom," připomněl mu pevně Rand, "nebo to nikdy nedodělá-me."
Nad schody do sklepa, vedle dveří do kuchyně, visela rozsvíce-ná lampa, další pak vytvářela jezírko světla v místnosti s kamen-nými stěnami pod hostincem a zaháněla temnotu do nejvzdáleněj-ších koutů.

Podél stěn a na podlaze stály dřevěné držáky a v nich ležely soudky s brandy a moštem a větší sudy s pivem a vínem, z nichž některé již byly naražené. Mnoho vinných sudů si Bran al'Vere vlastnoručně popsal křídou, takže bylo jasné, kdy víno koupil, který forman mu ho dovezla ve kterém městě bylo vyro-beno, ale všechny sudy piva a brandy pocházely od sedláků z Dvou-říčí nebo od samotného Braná. Formani a někdy i kupci občas přiváželi brandy či pivo zvenčí, ale to nikdy nebylo tak dobré, a kromě toho stálo celé jmění, a nikdy se ho nikdo nenapil víc než jednou.
"Takže," prohlásil Rand, když položili soudky do držáků, "cos to udělal, že se teď musíš pantátovi Luhhanovi vyhýbat?"
Mat pokrčil rameny. "Nic, vážně. Řekl jsem Adanovi al'Caarovi a těm jeho kamarádům, co jim ještě visí nudle u nosu - Evinu Finngarovi a Dagu Coplinovi - že někteří sedláci viděli strašidel-ný psy, co jim z tlamy šlehá oheň a běhají po lese. Zbaštili to jako smetanu."
"A pantáta Luhhan se na tebe zlobí kvůli tomuhle?" podivil se Rand.
"No, ne tak docela." Mat se odmlčel a zavrtěl hlavou. "Víš, po-sypal jsem dva z jeho psů moukou, až byli úplně bílí. Pak jsem je pustil u Dagova domu. Jak jsem měl vědět, že poběží rovnou do-mů? To vážně není moje chyba. Kdyby panímáma Luhhanová ne-nechala otevřený dveře, nebyli by se bejvali dostali dovnitř. Není to, jako že jsem chtěl, aby měli mouku po celým domě." Mat se uchechtl. "Slyšel jsem, že starýho Luhhana a ty psy, všechny tři, vyhnala z domu koštětem."
Rand sebou trhl a zároveň se rozesmál. "Kdybych byl na tvém místě, dělal bych si větší starosti s Alsbet Luhhanovou než s ková-řem. Alsbetje skoro stejně silná, zato mnohem vzteklejší. Ale stej-ně na tom nezáleží. Když půjdeš dost rychle, možná si tě ani ne-všimne." Matův výraz říkal, že si nemyslí, že by byl Rand vtipný.
Nicméně když se vraceli síní, Mat nijak spěchat nemusel. Šesti-ce mužů si přitáhla židle ke krbu. Tam, zády k ohni, hovořil ti-chým hlasem a ostatní se předkláněli, aby jim nic neuniklo, a poslouchali tak napjatě, že by si nejspíš nevšimli, ani kdyby ně-kdo prohnal šenkem stádo ovcí. Rand k nim chtěl přistoupit a po-slechnout si, o čem to mluví, ale Mat ho zatahal za rukáv a upřel na něj bolestínský pohled. Rand ho s povzdechem následoval ven k povozu.
Při návratu do chodby našli na vrcholku schodiště tác a ve vzdu-chu se vznášela sladká vůně horkých medových koláčků. Byly tu také dva poháry a džbánek svařeného jablečného vína, z něhož se ještě kouřilo. Přes své předsevzetí počkat se Rand přistihl, jak se poslední dvě cesty mezi vozem a sklepem snaží udržet soudek a zároveň zvednout koláček.
Položil poslední soudek do držáku, otřel si drobky ze rtů, a za-tímco Mat skládal svůj náklad, poznamenal: "A teď ten kejkl..." Na schodech zadupaly kroky a do sklepa vpadl Evin Fínngar, z jehož baculaté tváře vyzařovala touha rozdělit se o novinky. "Ve vesnici jsou cizinci." Popadl dech a kysele se zadíval na Mata. "Žádný strašidelný psy jsem neviděl, ale slyšel jsem, že někdo po-sypal moukou psy pantáty Luhhana. Taky jsem slyšel, že panímá-ma Luhhanová ví, po kom se má poohlídnout."
Léta, která Randa s Matem dělila od Evina, jemuž bylo teprve čtrnáct, obvykle stačila, aby se na všechno, co Evin řekl, dívali spatra. Tentokrát si ale vyměnili poplašený pohled a promluvili oba najednou.
"Ve vesnici?" zeptal se Rand. "Ne v lese?"
Mat hned dodával: "Měl černej plášť? Viděls mu do tváře?" Evin se nejistě podíval z jednoho na druhého, a když k němu Mat hrozi-vě vykročil, spěšně dodával: "Jasně, že jsem mu viděl do tváře. A plášť má zelený. Nebo možná šedý. Mění se. Vypadá to, že vždyc-ky, když se zastaví, vybledne. Občas ho dokonce ani nevidíš, i když se díváš přímo na něj, dokud se nepohne. A ona ho má modrý jako nebe a desetkrát pěknější než všechny slavnostní šaty, co jsem kdy viděl. Taky je desetkrát hezčí než všechny ženský, co jsem kdy viděl. Je to urozená dáma, jako v těch příbězích. Musí být."
"Ona?" vyjekl Rand. "O kom to mluvíš?" Zíral na Mata, který si položil obě ruce na hlavu a zavřel oči.
"To jsou ti, co jsem ti o nich chtěl říct," mumlal Mat, "než jsi mě dostal do..." Zarazil se, otevřel oči a upřeně se zadíval na Evina. "Přijeli včera večer," dodal Mat po chvíli, "a vzali si pokoje tady v hostinci. Viděl jsem je jet dovnitř. Jejich koně, Rande. Nikdy jsem neviděl tak vysoký koně, ani tak štíhlý. Vypadají, že by mohli běžet věčně. Myslím, že on pracuje pro ni."
"Je ve službě," vložil se mu do řeči Evin. "Říká se tomu být ve službě, v těch příbězích."

Mat pokračoval, jako by Evin vůbec nepromluvil. "No, rozhodně se jí klaní a dělá, co ona řekne. Jenom nevypadá jako najatej slu-ha. Možná je to voják. Podle toho, jak nosí meč, jako by byl jeho součástí, jako ruka nebo noha. Kupecký strážci vedle něj vypadají jako vořížci. A ona, Rande. Nikdy jsem si někoho takovýho ani nedokázal představit. Taje dokonce mimo příběhy. Jejako...jako..." Mat se odmlčel a věnoval Evinovi kyselý pohled. "...Jako urozená dáma," dokončil s povzdechem.
"Kdo to teda je?" chtěl vědět Rand. Kromě kupců, kteří sem jednou ročně zajížděli, aby nakoupili tabák a vlnu, a formanů do Dvouříčí ještě nikdy nezavítal nikdo přespolní, nebo skoro nikdy. Možná do Tarenského Přívozu, ale nikdy ne tak daleko na jih. Většina kupců a formanů sem navíc jezdila celá léta, takže se ne-počítali mezi cizince. Jenom nebyli místní. Bylo to dobrých pět let, co do Emondovy Role naposled zavítal skutečný cizinec, a ten se snažil ukrýt před nějakými potížemi v Baerlonu, které nikdo v dědině nepochopil. Nezůstal dlouho. "A co chtějí?"
"Co chtějí?" vyjekl Mat. "Je mi jedno, co chtějí. Cizinci, Rande, a cizinci, o jakých se ti nikdy ani nesnilo. Jen si to představ!" Rand otevřel ústa a zase je zavřel, aniž by promluvil. Jezdec v černém plášti ho znervóznil, asi jako kočka na psích dostizích. Vypadalo to prostě jako děsivá souhra náhod, tři cizinci ve vesnici zároveň. Tři, pokud plášť toho chlapíka, který měnil barvy, nikdy nečernal.
"Jmenuje se Moirain," řekl Evin do náhlého ticha. "Slyšel jsem, jak to říká. Moirain, tak ji oslovoval. Urozená paní Moirain. On se jmenuje Lan. Vědmě se možná nelíbí, ale mně ano."
"Proč myslíš, že se Nyneivě nelíbí?" podivil se Rand.
"Ráno požádala vědmu, aby jí ukázala cestu," vysvětloval Evin, "a oslovila ji ‚dítě'." Rand s Matem tiše hvízdli mezi zuby a Evin si
ve spěchu, aby to všechno vyložil, začal šlapat na jazyk. "Paní Moi-rain nevěděla, že je to vědma. Když to zjistila, hned se Nyneivě omluvila. To teda jo. A ptala se na něco kolem bylinek a na to, kdo je kdo v Emondově Roli, a byla stejně uctivá jako každá jiná žena ve vsi - dokonce víc než některý. Pořád se na něco ptá, jak jsou lidi starý, jak dlouho bydlí tam, kde bydlí, a... och, já ani nevím, na co všechno. No, Nyneiva odpovídala, jako kdyby kousla do zelený slad-kůvky. Pak, když urozená paní Moirain odešla, Nyneiva se za ní dívala jako... no, rozhodně ne přátelsky, to vám povídám."
"A to je všechno?" zeptal se Rand. "Znáš Nyneiviny nálady. Když ji loni Cenn Buie oslovil dítě, praštila ho po hlavě holí, a on je ve vesnické radě, a kromě toho je dost starý na to, aby byl jejím dě-dečkem. Nyneiva vzplane kvůli kdečemu, a nikdy se nezlobí dýl, než zahne za roh."
"Na měje i to moc dlouho," zamumlal Evin.
"Mně je jedno, do koho Nyneiva buší," zařehtal se Mat, "pokud to nejsem já. Tohle bude nejlepší Bel Tin ze všech. Kejklíř, dáma - kdo by mohl chtít víc? Kdo potřebuje ohňostroj?"
"Kejklíř?" vyhrkl Evin, a hlas mu prudce stoupl.
"No tak, Rande," pokračoval Mat a mladšího chlapce si nevší-mal. "Tady jsme už hotoví. Musíš se na toho chlápka podívat." Vyběhl po schodech. Evin se škrábal za ním a volal: "Vážně je tady kejklíř, Mate? To není jako ty strašidelný psi, že ne? Nebo ty žáby?"
Rand se zastavil na tak dlouho, aby zhasil lampu, a pak spěchal za nimi.
V síni se k ostatním před krbem připojili Rowan Hurn a Samel Crawe, takže tu byla celá vesnická rada. Právě hovořil Bran al' Vere, a svůj obvykle rázný hlas ztišil tak, že za sražené židle do-lehlo jenom bručivé mumlání. Starosta svá slova zdůrazňoval tím, že si ukazováčkem klepal do dlaně druhé ruky a očima jezdil od jednoho muže k druhému. Ti všichni souhlasně přikyvovali, ať už vykládal cokoliv, i když Cenn poněkud váhavěji než ostatní.
To, jak měli všichni hlavy dohromady, mluvilo jasněji než na-malované znamení. Ať už mluvili o čemkoliv, hodilo se to pouze pro uši vesnické rady, aspoň prozatím. Rozhodně by se jim nelí-bilo, kdyby se Rand pokusil poslouchat. Váhavě se tedy vydal ven. Pořád tu ještě byl potulný kejklíř. A ti cizinci.
Venku zatím zmizela Bela s vozíkem, Hu nebo Tad, podomci z hostince, ji odvedli pryč. Mat s Evinem stáli pár kroků od před-ních dveří hostince, dívali se na sebe a pláště jim povlávaly ve větru.
"Tak naposled," štěkal Mat, ,"já si z tebe neutahuju. Je tady kej-klíř. A teď běž pryč. Rande, řekl bys tomuhle ňoumovi, že mluvím pravdu, takže mě má nechat na pokoji?"
Rand si přitáhl plášť a vykročil, aby Mata podpořil, ale slova mu odumřela na rtech, protože se mu zježily vlasy. Znovu ho kdo-si pozoroval. Vůbec se to nepodobalo pocitu, který v něm vyvolal onen

zakuklený jezdec, ale taky to nebylo právě příjemné, zvláště tak brzy po onom prvním setkání.
Rychlý pohled na Trávník mu prozradil pouze to, co už viděl předtím - hrály si tam děti, lidé připravovali oslavu a nikdo se nedíval jeho směrem. Jedle už stála a čekala. V bočních uličkách se honily děti a pokřikovaly na sebe. Všechno bylo tak, jak být mělo. Kromě toho, že ho někdo sledoval.
Pak ho cosi přimělo, aby se otočil a zvedl zrak. Na kraji taškové střechy hostince se usadil velký krkavec a v poryvech větru z hor se trochu kymácel. Hlavu měl nakloněnou na stranu a jedno černé, korálkové oko upíral... na něj, pomyslel si Rand. Polkl a náhle v něm vzplál hněv, prudký a divoký.
"Špinavěj mrchožroute," zamumlal.
"Už mě unavuje, jak na mě pořád někdo kouká," zavrčel Mat, a Rand si uvědomil, že jeho přítel stojí vedle něj a taky se mračí na krkavce.
Vyměnili si pohledy a pak se oba sehnuli pro kámen.
Dva kameny vylétly přesně na cíl... a krkavec uhnul stranou a kameny prosvištěly místem, kde před chviličkou stál. Jednou mávl křídly, znovu naklonil hlavu a upřel na ně své netečné černé oko. Nijak se nepolekal, ani nedával najevo, že by se snad něco bylo přihodilo.
Rand na ptáka ohromeně zíral. "Už jsi někdy viděl krkavce, kte-rý by udělal tohle?" zeptal se tiše.
Mat zavrtěl hlavou, aniž by od krkavce odtrhl zrak. "Nikdy. A žádnýho jinýho ptáka taky ne."
"Odporný pták," ozval se za nimi ženský hlas, který i přes zřej-mou nechuť zněl melodicky, "nikdy se jim nedá věřit."
Krkavec se s pronikavým výkřikem vrhl do vzduchu tak divoce, že ze střechy na zem spadla dvě jeho pera.
Rand s Matem se překvapeně otočili a sledovali ptáka, jenž rychle zamířil přes Trávník směrem k pohoří Oparů, jehož vrcholky byly zahalené v oblacích, letěl přes Západní polesí, až se zmenšil v pouhou tečku na západě a pak úplně zmizel z dohledu.
Randovi padl pohled na ženu, která promluvila. Ona také sle-dovala odlétajícího krkavce, ale teď se obrátila zpátky k nim ajejich oči se setkaly. Rand se dokázal jenom dívat. Musela to být urozená paní Moirain, a měla všechno, co Mat s Evinem říkali, že má, všechno a ještě něco navíc.
Když se Rand doslechl, že Nyneivu oslovila dítě, představil si ji jako stařenu, ale to ona nebyla. Rand aspoň nedokázal její věk určit. Nejdřív si myslel, že je asi tak stejného stáří jako Nyneiva, ale čím déle se na ni díval, tím víc mu připadalo, že je starší. Její velké tmavé očí měly zcela dospělý výraz, a z jejího výrazu bylo zřejmé, že si je vědoma toho, že nikdo nemládne. Její oči Randovi na chviličku připadaly jako hluboké tůně, které se ho chystají po-hltit. Bylo mu také jasné, proč o ní Mat s Evinem tvrdili, že je jako dáma z příběhů. Nesla se půvabně a jako někdo, kdo je zvyklý rozkazovat, až se Rand cítil neohrabaný a nejistý. Sahala mu sotva k bradě, ale byla taková osobnost, že mu její výška připadala jako jedině správná, a on se cítil nehezky vysoký.
Rozhodně se nepodobala nikomu, koho kdy viděl předtím. Tvář a vlasy, které jí v měkkých vlnách splývaly na ramena, jí lemovala široká kapuce pláště. Rand v životě neviděl dospělou ženu s roz-puštěnými vlasy. Každá dívka ve Dvouříčí dychtivě čekala, až žen-ský kroužek prohlásí, že už je dost stará na to, aby mohla nosit cop. A šaty měla stejně zvláštní. Plášť měla z nebesky modrého sametu, hustě vyšívaný stříbrem, kteroužto výšivku všude kolem okrajů tvořily lístky, propletené větvičky a květy. Šaty se jí při chůzi slabě leskly, byly modré a o něco tmavší než plášť s kré-movým prolamováním.
Kolem krku jí visel náhrdelník z těžkých zlatých článků, zatímco jiný zlatý řetízek, tentokrát velice tenký, měla vpletený do vlasů a na čele jí přidržoval jiskřící modrý ká-men. Kolem těla měla obtočený široký pás spletený ze zlata a na prostředníku levé niky měla zlatý prsten ve tvaru hada zakousnu-tého do vlastního ocasu. Rand takový prsten rozhodně nikdy ne-
viděl, nicméně poznal Velkého hada, což byl symbol pro věčnost, dokonce ještě starší než kolo času.
Hezčí než všechny slavnostní šaty, říkal Evin, a měl pravdu. Ve Dvouříčí se takhle nikdo neoblékal. Nikdy.
"Dobré ráno, paní... ach... urozená paní Moirain," řekl Rand. Nad tím zaškobrtnutím mu zahořely tváře.
"Dobré ráno, urozená paní Moirain," zopakoval Mat poněkud plynuleji, i když jenom o trochu.
Ona se usmála a Rand se přistihl, jak přemýšlí nad tím, zda by pro ni nemohl něco udělat, něco, co by mu posloužilo jako důvod, aby mohl zůstat v její blízkostí. Taky věděl, že se usmívá na ně na všechny, ale

jemu to připadalo, že její úsměv patří pouze jemu. Mat se přihlouple usmíval.
"Znáte moje jméno," řekla, a znělo to potěšené. Jako kdyby její přítomnost, byť kratičká, pak ve vesnici nesloužila jako námět k hovorům celý rok! "Ale musíte mi říkat Moirain, ne urozená paní. A jak se jmenujete vy?"
Evin přiskočil dřív, než mohli promluvit ostatní. "Já se jmenuju Evin Finngar, má paní. To já jim řekl, jak se jmenujete. Proto to vědí. Slyšel jsem, jak vám tak říká Lan, ale neposlouchal jsem schválně. Do Emondovy Role ještě nikdy nikdo takový, jako vy, nepřijel. Je tu taky na Bel Tin potulný kejklíř. A dneska jsou Jar-nice. Přijdete k nám do domu? Moje máma má jablečný koláče."
"Ještě uvidím," odpověděla Moirain a položila Evinovi ruku na rameno. V očích se jí pobaveně jiskřilo, i když to nijak nedávala najevo. "Nevím, jestli se mohu srovnávat s kejklířem, Evině. Ale musíš mi říkat Moirain." V očekávaní se zadívala na Randa s Ma-tem.
"Já jsem Matrim Cauthon, pa... ach... Moirain," vypravil ze se-be Mat. Ztuha, trhaně se poklonil, a když se narovnal, byl ve tváři celý rudý.
Randa napadlo, zda by neměl udělat něco podobného, tak jak to v příbězích muži dělávali, ale s Matovým příkladem se jenom představil. Aspoň si tentokrát nešlapal na jazyk.
Moirain se z něj podívala na Mata a zase zpátky. Rand si po-myslel, že se usmívá, lehce pozvedla koutky úst, úplně stejně jako Egwain, když měla nějaké tajemství. "Dokud budu v Emondově Roli, mohla bych čas od času potřebovat menší pomoc," poznáme-
nala Moirain. "Nechtěli byste pro mě třeba něco udělat?" Zasmála se, jak všichni najednou vyhrkli na souhlas. "Tady," pravila, a Randa překvapila, protože mu do dlaně vtiskla minci a oběma svýma ru-kama mu dlaň pevně zavřela.
"To není nutné," začal Rand, ale ona jeho námitky zarazila, da-la minci i Evinovi a pak stiskla Matovi ruku stejně, jako to udělala s Randem.
"Jistěže je," řekla. "Nemohu po vás chtít, abyste pracovali za-darmo. Považujte to za památku a noste to při sobě, abyste neza-pomněli, že jste slíbili přijít, až vás o to požádám. Teď je mezi námi pouto."
"Nikdy na to nezapomenu," vypískl Evin.
"Později si budeme muset promluvit," pokračovala Moirain, "a vy mi o sobě musíte všechno povyprávět."
"Urozená paní... totiž Moirain?" zeptal se váhavě Rand, když se otáčela. Moirain se zastavila a ohlédla se přes rameno, a Rand musel nejdřív polknout, než mohl promluvit. "Proč jste přijela do Emondovy Role?"
Její výraz se nezměnil, ale Rand si náhle přál, aby se byl neptal, i když nedokázal říci proč. Snažil se to rychle vysvětlit. "Nechtěl jsem být hrubý. Mrzí mě to. Já jenom, že do Dvouříčí nikdo nejezdí, jenom kupci a formani, když není moc hluboký sníh, aby se sem z Baerlonu dostali. Skoro nikdo. Určitě ne nikdo jako vy. Kupečtí strážní občas říkají, že tohle je konec světa, a já si myslím, že každému, kdo není odsud, to tak musí připadat. Jenom jsem byl zvědavý."
Tehdy se pomalu přestala usmívat, jako by si cosi připomněla. Na chvilku se na něj prostě jenom dívala.
"Studuji dějiny," řekla nakonec, "a sbírám staré příběhy. Tohle místo, kterému říkáte Dvouříčí, mě vždycky velice zajímalo. Občas jsem narazila na pří-běhy, které se tu kdysi velmi dávno odehrály, tady a na jiných mís-tech."
"Příběhy?" podivil se Rand. "Co se kdy mohlo přihodit ve Dvou-říčí, aby to zajímalo někoho jako - chci říct, co se tu kdy mohlo přihodit?"
"A jak jinak byste tomu chtěla říkat, než Dvouříčí?" dodal Mat. "Tak se tomu tady říkalo vždycky."
"Jak se kolo času otáčí," vykládala Moirain s nepřítomným po-hledem napůl pro sebe, "místa mají různá jména. Lidé mají mno-
ho jmen, mnoho tváří. Různé tváře, ale vždycky je to stejný člo-věk. A přesto nikdo nezná velký vzor, který kolo tká, dokonce ani vzor věku. Můžeme se jenom dívat, studovat a doufat."
Moirain opět soustředila pozornost na ně a všichni tři hoši se trochu otřásli, jako by se probouzeli.
"Později si promluvíme," slí-bila Moirain. Nikdo z chlapců nepromluvil. "Později." Zamířila k Vozovému mostu a zdálo se, že se spíš vznáší nad zemí, než že po ní kráčí, a plášť se kolem ní vzdouval jako křídla.
Jak odešla, vydal se za ní od hostince vysoký muž, kterého si Rand předtím nevšiml. Ruku měl položenou na dlouhém jílci me-če. Šaty měl tmavošedozelené a průběžně měnily barvu víc doze-lena nebo došeda, a jeho plášť, jak povlával ve větru, procházel odstíny od šedé přes zelenou až k hnědé.

Občas skoro zmizel, ten jeho plášť, měně barvu podle toho, co leželo za ním. Vlasy měl onen muž dlouhé, na spáncích prošedivělé, a přidržoval mu je úz-ký kožený řemínek. Tvář měl jako vytesanou z kamene, ošleha-nou, ale i přes své šediny bez vrásek. Když se pohnul, Randovi okamžitě přišel na mysl vlk.
Když procházel kolem tří mládenců, přejel je pohledem, a oči měl studené a modré jako svítání uprostřed zimy. Bylo to, jako by jev duchu zvažoval, a na tváři se mu přitom neobjevil ani náznak toho, co mu pomyslná závaží prozradila. Zrychlil, dokud nedo-stihl Moirain, a pak zpomalil a vyrovnal krok s ní, přičemž se k ní naklonil, aby jí něco řekl. Rand konečně vydechl, netuše, že tak dlouho zadržoval dech.
"To byl Lan," oznámil chraptivě Evin, jako by také na chvíli přestal dýchat. Byl to ten pohled. "Sázím se, zeje to strážce."
"Nebuď labuť," zasmál se Mat, ale byl to dost roztřesený smích. "Strážci jsou jenom povídačky. A stejně, strážci mají meče a brně-ní zdobené zlatem a drahokamy a všechem čas tráví na severu ve Velké Morně, kde bojují se zlem a s trolloky a tak."
"Mohl by to být strážce," trval na svém Evin.
"Viděls na něm nějaký zlato nebo drahokamy?" posmíval se Mat. "Máme snad ve Dvouříčí nějaký trolloky? Máme ovce. Rád bych věděl, co se tu mohlo stát, že to zajímá někoho, jako je ona."
"Něco se přihodit mohlo," podotkl pomalu Rand. "Povídá se, že hostinec je tu tisíc let, možná víc."
"Tisíc let ovcí," prohlásil Mat.
"Stříbrný groš!" vykřikl Evin. "Dala mi celý stříbrný groš! Jen si představte, co si za něj můžu koupit, až přijede forman."
Rand otevřel ruku, prohlédl si minci, kterou dostal, a málem ji překvapením upustil. Velkou stříbrnou minci s vyraženým obráz-kem ženy s plamenem na dlani obrácené vzhůru sice nepoznal, ale dívával se, když Bran al'Vere vážíval mince, které kupci přiváželi z tuctu různých zemí, a měl hrubou představu o její hodnotě. Za tolik stříbra by si mohl kdekoliv ve Dvouříčí koupit slušného koně a ještě by mu něco zbylo. Podíval se na Mata a viděl, že se tváří stejně ohromeně, jako se musel tvářit i on. Naklonil ruku tak, aby jeho peníz viděl Mat, ale ne Evin, a tázavě pozvedl obočí. Mat kývl, a chvíli na sebe oba hleděli s rozpačitým úžasem.
"Jakou práci to chtěla?" zeptal se Rand nakonec.
"Nevím," řekl pevně Mat, "a je mi to také jedno. Stejně ho neutratím. Ani až dorazí forman." S tím strčil minci do kapsy kabátu.
Rand kývl a pomalu udělal to stejné se svou. Nebyl si jistý proč, ale jaksi mu připadalo, že Mat udělal správnou věc. Peníz by utra-tit neměl. Ne, když pocházel od ní. Nemohl si vzpomenout, nač bylo ještě stříbro dobré, ale...
"Myslíš, že bych si svůj měl taky nechat?" Na Evinově tváři se zračila bolestná nerozhodnost.
"Jistě, jestli chceš," řekl Mat.
"Myslím, že ti ho dala, abys ho utratil," dodával Rand.
Evin se zadíval na minci, pak zavrtěl hlavou a nacpal si stříbrný groš do kapsy. "Nechám si ho," prohlásil lítostivě.
"Ještě pořád je tu kejklíř," poznamenal Rand a mladší hoch se rozzářil.
"Teda jestli se probudí," dodal Mat.
"Rande," zeptal se Evin, "vážně tuje kejklíř?"
"Uvidíš," odpověděl se smíchem Rand. Bylo jasné, že Evin ne-uvěří, dokud potulného kejklíře neuvidí na vlastní oči. "Dřív nebo později bude muset sejít dolů."
Přes Vozový most se k nim donesl křik, a když se Rand podíval, aby viděl, co se děje, rozesmál se z celého srdce. Hemžící se dav vesničanů, od šedovlasých starců k batolatům, která sotva chodila, provázel k mostu vysoký vůz. Mohutný povoz táhlo osm koní a na
plátěném přehozu zvenčí visely uzlíky jako hrozny vína. Forman konečně dorazil. Cizinci a potulný kejklíř, ohňostroj a forman. Tohle bude vůbec ten nejlepší Bel Tin.

KAPITOLA TRETI
Forman

Jak formanský vůz rachotil po těžkých trámech na Vozovém mostě, hrozny hrnců řinčely a třískaly o sebe. Forman, stále ob-klopený mrakem vesničanů a sedláků přišedších na slavnost, při-táhl koním opratě a zastavil vůz před hostincem. Ze všech stran sem proudili lidé, přidávali se k davu kolem velkého vozu, jehož kola byla vyšší než člověk, a upírali oči na formana, který seděl nad nimi na kozlíku.
Muž na voze byl Padán Fain, bledý, vyzáblý chlapík s dlouha-tánskýma rukama a mohutným zahnutým nosem. Fain, jenž se vždycky smál, jako kdyby znal vtip, který neznal nikdo jiný, při-jížděl se svým vozem a spřežením do Emondovy Role každého jara, co si Rand pamatoval.
Dveře do hostince se rozlétly ve chvíli, kdy spřežení za cinkání postrojů zastavovalo, a objevila se vesnická rada v čele se staros-tou al'Verem a Tamem. Vyšli ven schválně, dokonce i Cenn Buie, doprostřed nadšených výkřiků, kdy se ostatní dožadovali špendlí-ků, krajek, knih a tuctu dalších věcí.
Dav se váhavě rozestoupil, aby radní nechal projít, ale lidé se hned za nimi zase vraceli a nepřestávali na formana pokřikovat. Většina z nich se dožado-vala novinek.
V očích vesničanů byly jehly, čaj a podobné věci jenom polo-vinou nákladu formanského vozu. Stejně důležité byly zprávy zven-čí, novinky ze světa za Dvouříčím. Někteří formani prostě povy-kládali, co věděli, vyhrkli všechno najednou jako kupu smetí, kte-
rým nechtěli být obtěžováni. Z jiných bylo třeba každé slovo páčit, mluvili s nechutí a bez příkras.
Nicméně Fain mluvil otevřeně, byť často posměšně, příběhy protahoval a předváděl se, že mu mohli kejklíři závidět. Byl rád středem pozornosti, naparoval se jako podměrečný kohoutek a všichni na něm mohli oči nechat. Randa napadlo, že Faina nejspíš příliš nepotěší, až zjistí, že v Emondově Roli je skutečný kejklíř.
Forman si pohrával s uvazováním opratí a radě i vesničanům věnoval zcela stejnou pozornost, což znamenalo, že si jich moc nevšímal. Ledabyle kývl, ale nikomu zvlášť. Mlčky se usmíval a nepřítomně zamával lidem, s nimiž se zvlášť přátelil, i když jeho přátelství bylo vždy zvláštně odtažité, žoviální, aniž by se s lidmi příliš sblížil.
Dav se stále hlasitěji dožadoval novinek, ale Fain vyčkával a motal se kolem kozlíku, dokud dav a jeho očekávání nedosáhnou hranice, kterou chtěl on. Jenom rada mlčela. Radní si zachovávali důstojnost patřící k jejich postavení, ale rostoucí oblaka kouře z dýmek, který jim stoupal nad hlavu, dokazoval, že jim to dá dost práce.
Rand s Matem se vmáčkli do davu a protáhli se tak blízko k vozu, jak jen mohli. Rand by se zastavil už v půli cesty, ale Mat se tlačil dál a Randa táhl za sebou, dokud nestáli přímo za radními.
"Už jsem si myslel, že chcete zůstat na statku celou slavnost," křikl na Randa přes lomoz Perrin Aybara. Kovářský tovaryš s ku-drnatými vlasy byl o půl hlavy menší než Rand a byl tak mohutný, že vypadal jako jeden a půl chlapa, a paže a ramena měl skoro stejně silné jako sám pantáta Luhhan. Snadno se mohl tlačenicí prodrat, ale to nebyl jeho způsob. Cestu si vybíral opatrně a omlou-val se lidem, kteří si krom formana ničeho jiného téměř nevšíma-li. Perrin se omlouval stejně, a jak se propracovával davem k Ran-dovi s Matem, snažil se nikoho neodstrkovat. "Představte si to," řekl, když k nim konečně dorazil. "Bel Tin a forman, oba zároveň. Sázím se, že ohňostroj opravdu bude."
"Nevíš toho ani čtvrtinu," smál se Mat.
Perrin si ho podezřívavě přeměřil a pak se tázavě podíval na Randa.
"Je to pravda," křikl Rand, načež ukázal na rostoucí sběh lidí, kteří hulákali. "Později. Vysvětlím ti to později. Později, povídám."
V té chvíli se Padán Fain postavil na kozlíku a dav se okamžitě utišil. Randova poslední slova zahřměla do naprostého ticha ve chvíli, kdy forman zvedl ruku a otevřel ústa. Všichni se otočili a zadívali se na Randa. Kostnatý mužík na voze, očekávající, že každý bude viset na jeho prvních slovech, Randovi věnoval pro-nikavý, pátravý pohled.
Rand zrudla přál si, aby byl tak velký jako Evin, a tudíž tak nevycníval. Jeho přátelé taky neklidně zasoupali nohama. Byl tomu teprve rok, co si jich Fain poprvé všiml, čímž je uznal za muže. Fain obvykle neměl čas na nikoho, kdo byl natolik mladý, že si u něj nemohl koupit nějaké zboží. Rand doufal, že se ve formano-vých očích nezařadil zpět mezi děti.
Fain si hlasitě odkašlal a přitáhl si těžký plášť k tělu. "Ne, ni-koliv později," zadeklamoval a znovu důležitě pozvedl ruku. "Po-vím vám to teď." Při řeči dělal rozmáchlá gesta a metal svá slova do davu.

"Vy si myslíte, že máte ve Dvouříčí potíže, co? No, ce-ličkej svět má potíže, od Velký Morny až na jih k Bouřlivýmu moři, od Arythskýho oceánu na západě až k Aielský pustině na východě. Dokonce ještě dál. Zima že tu byla drsnější, než kdy kdo zažil, dost studená, aby vám ztuhla krev v žilách a popraskaly kosti? Áááh! Zima byla studená a drsná všude. V Hraničních stá-tech by vaší zimě říkali jaro. A že jaro nepřichází, říkáte? Vlci že vám zabíjejí ovce? Možná taky, že vlci napadají lidi? Je to tak? No, takže. Jaro se opozdilo všude. Vlci jsou všude a zubiska mají nabroušený na všechno, do čeho se můžou zakousnout, ať je to ovce nebo kráva nebo třeba člověk. Ale existují věci horší než vlci a zima. Někteří lidi by byli šťastní, kdyby měli jenom vaše malič-ký potíže." Vyčkávavě se odmlčel.
"Co by mohlo bejt horší než vlci zabíjející ovce a lidi?" chtěl vědět Cenn Buie. Ostatní souhlasně mručeli.
"Lidé zabíjející lidi." Formanova odpověď, pronesená zlověst-ným tónem, vyvolala šokované mumlání, které sílilo, jak Fain po-kračoval. "Tím myslím válku. V Ghealdanu je válka, válka a ší-lenství. Sníh v Dhallinským lese zrudl krví lidí. Vzduch je plný krkavců a jejich krákání. Do Ghealdanu pochodují vojska. Státy, vznešený rody i vznešený lidi, všichni posílají svý vojáky do boje."
"Válka?" Pantátovi al'Veremu se kolem toho slova zkřivila ústa. Nikdo ve Dvouříčí neměl co do činění s válkou. "Proč je válka?"
Fain se zazubil a Rand měl dojem, že si z vesničanů odlouče-ných od světa a jejich nevědomosti tropí šprýmy. Forman se před-klonil, jako by chtěl starostovi sdělit nějaké tajemství, ale zároveň promluvil šeptem, který se nesl široko daleko, což taky měl. "Zno-vu byla pozvednuta dračí korouhev a muži se shromažďují, aby se jí postavili. A aby ji podpořili."
Všichni zalapali po dechu a Rand se proti své vůli zachvěl. "Drak!" zaúpěl kdosi. "Temný pobíhá po Ghealdanu!"
"Ne Temný," zavrčel Háral Luhhan. "Drak není Temný. A stej-ně je to falešný Drak."
"Vyslechněme si, co nám forman Fain ještě poví," řekl starosta, ale dav se tak snadno utišit nedal. Na všech stranách pokřikovali lidé, muži i ženy hulákali jeden přes druhého.
"Je stejně špatný jako Temný!"
"Drak rozbil svět, ne?"
"On to začal! Způsobil Čas šílenství!"
"Znáte věštbu! Až se Drak znovu narodí, nejhorší noční můry vám budou připadat jako nejkrásnější sen!"
"Je to jenom další falešný Drak. Musí být!"
"A jaký je v tom rozdíl? Vzpomeňte si na posledního falešnýho Draka. Ten taky začal válku. Tisíce lidí umřely, není to pravda, Faine? Oblehl Illian."
"Jsou to zlý časy! Nikdo se za Draka Znovuzrozeného nepro-hlásil aspoň dvacet let, a v posledních pěti jsme měli hned tři. Zlý časy! Koukněte nato počasí!"
Rand si vyměnil pohled s Matem a Perrinem. Matoví zářily oči vzrušením, ale Perrin se starostlivě mračil. Rand si pamatoval každý příběh, který slyšel o mužích, již se prohlásili za Draka Znovuzro-zeného, a i když se všichni ukázali být falešnými Draky, protože zemřeli či zmizeli, aniž by naplnili některou věštbu, to, co udělali, bylo špatné i tak. Celé státy byly bitvami rozvráceny, města a měs-tečka vypálena. Mrtví padali jako listí na podzim a na cestách se tlačili uprchlíci jako ovce v košárech. Tak to vykládali formani a kupci, a nikdo ve Dvouříčí s trochou rozumu v hlavě o tom ne-pochyboval. Svět skončí, tvrdili někteří, až se skutečný Drak zno-vu narodí.
"Nechtě toho!" zařval starosta. "Ticho! Přestaňte se unášet vlastní obrazotvorností. Ať nám Fain poví o tomhle falešném
Drakovi." Lidé se pomalu uklidňovali, ale Cenn Buie odmítl mlčet.
"Tak je to falešnej Drak?" zeptal se doškař mrzutě.
Starosta al'Vere zamrkal, jako by ho to překvapilo, a pak vy-štěkl: "Nebuď labuť, Cenné!" Ale Cenn znovu roznítil dav. "Ne-může to být Drak Znovuzrozený! Světlo nám pomoz, nemůže to být on!"
"Ty starej hlupáku Buie! Ty toužíš po neštěstí, co?"
"Příště pojmenuj Temného! Jseš posedle] Drakem, Cenné Buie! Snažíš se na nás všechny přivolat neštěstí!"
Cenn se vzdorně rozhlédl kolem sebe, snaže se ostatní přivést pohledem do rozpaků, a zvedl hlas: "Já neslyšel, že by Fain říkal, že tohle je falešnej Drak. Vy jo? Používejte svý oči! Kde je obilí, který by nám

teď mělo sahat nejmíň po kolena? Proč je pořád zi-ma, když už by aspoň měsíc mělo být jaro?" Kdosi rozzlobeně křikl, ať Cenn drží jazyk za zuby. "Já nebudu mlčet! Tyhle řeči se mi taky nelíbí, ale nebudu schovávat hlavu do písku, dokavaď ne-přijde někdo z Tarenskýho Přívozu a nepodřízne mi krk. A nene-chám sebou mávat pro Fainovo potěšení, tentokrát teda ne. Řekni to jasně, formane! Cos slyšel? No? Je ten chlap falešnej Drak?"

Pokud byl Fain zneklidněný novinkami, které přinášel, nebo rozčilením, jež způsobil, nedal to na sobě znát. Jenom pokrčil ra-meny a položil si kostnatý prst na nos. "Co se toho týká, no, kdo to může vědět, dokud nebude po všem?" Odmlčel se s jedním ze svých tajnůstkářských úsměvů na rtech a očima přejížděl dav, jako by si představoval, co lidé udělají, a připadalo mu to legrační. "Vím teda," pokračoval ledabyle, "že ovládá jedinou sílu. Ti ostatní to nedokázali. Ale on ji umí usměrňovat. Země se jeho nepřátelům otvírá pod nohama, a stačí mu křiknout, a silný hradby se hroutí. Když zavolá, objeví se blesk a udeří tam, kam ukáže. To jsem sly-šel, a od lidí, kterým důvěřuju."

Na shromáždění padlo ohromené ticho. Rand se podíval na své přátele. Perrin vypadal, že vidí věci, které se mu nelíbí, ale Mat pořád vypadal vzrušeně.

Tam, s tváří jen o málo méně vyrovnanou než obvykle, si k sobě přitáhl starostu, ale než mohl promluvit, vyhrkl Evin Finngar. "Zblázní se a umře! V příbězích se muži, kteří usměrňují sílu, vždycky zblázní, a pak zpustnou a umřou. Jenom ženy se jí můžou

dotknout. Copak to neví?" Sehnul se, aby se vyhnul pohlavku od doškaře Buie.

"To stačí, kluku." Cenn Evinovi zamával pokřivenou pěstí před obličejem. "Chovej se slušně a tohle nech na starších. Rychle zmiz!"

"Jen klid, Cenné," zavrčel Tam. "Ten hoch je jenom zvědavý. Tyhle hlouposti si můžeš nechat."

"Chovej se podle svého věku," dodával Bran. "A pro jednou si pamatuj, že jsi taky radním."

Cennův vráscitý obličej temněl s každým Tamovým a starosto-vým slovem, až byl skoro purpurový.

"Víte, o jakých ženách to mluví. Přestaň se na mě mračit, Luhhane, a ty taky, Crawe. Tohle je slušná vesnice se slušnýma lidma. Dost špatný už je, že nám tu Fain vykládá o falešným Drakovi, co používá sílu, a teď do toho ten Drakem posedle] hloupej kluk zamotá Aes Sedai. O některých věcech by se prostě nemělo mluvit, amně jejedno, jestli toho hlou-pýho kejklíře necháte vykládat příběhy, jaký se mu zachce. Není to správný ani slušný."

"Ještě nikdy jsem neviděl ani neslyšel, ani necítil něco, o čem by se nemohlo mluvit," řekl Tam, ale Fain ještě neskončil.

"Aes Sedai se do toho už zamíchaly," ozval se forman. "Skupi-na jich vyjela na jih z Tar Valonu. Jelikož on vládne silou, nemů-že ho porazit nikdo kromě Aes Sedai, podle všech bitev, co vybo-jovaly, nebo to s ním skoncovat, až ho porazí. Jestli ho vůbec porazí."

Někdo v davu hlasitě zaúpěl, a dokonce i Tam s Braném si vy-měnili nejisté, zachmuřené pohledy. Hloučky vesničanů se tlačily k sobě a někteří sedláci si přitahovali pláště těsněji k tělu, i když vítr zatím ustal.

"Jasně, že ho porazí," křikl kdosi.

"Na konci je vždycky porazí, ty falešný Draky."

"Jeho taky musí porazit, ne?"

"A co když ne?"

Tamovi se konečně podařilo promluvit si potichu se starostou. Bran čas od času přikyvoval, nevšímal si změti hlasů kolem sebe a počkal, dokud Tam neskončil, než sám pozvedl hlas.

"Poslouchejte všichni. Buďte ticho a poslouchejte!" Křik znovu odumřel, ozývalo se jen občasné mumlání. "Tohle je víc než pouhý

novinky zvenčí. Musíme to projednat v radě. Formane Faine, kdy-by ses k nám laskavě v hostinci připojil, rádi bychom ti položili pár otázek."

"Pohár horkýho svařenýho vína by mi zrovínka teď rozhodně neuškodil," opáčil forman a zahihňal se. Seskočil z vozu, oprášil si ruce o kabát a vesele si narovnal plášť. "Dohlídnete mi zatím na koně, prosím?"

"Chci slyšet, co říká!" Další a další hlasy se ozývaly na protest. "Nemůžete ho odvíst! Moje žena mě sem poslala, abych koupil špendlíky!" To byl Wit Congar. Při pohledech, které na něj něko lik lidí vrhlo,

svěsil ramena, ale neustoupil.
"Máme taky právo se ptát," hulákal kdosi zezadu. "Já..."
"Ticho!" zahřměl starosta, a nastalo překvapené ticho. "Až se rada vyptá, forman Fain se vrátí a všechny svoje novinky vám poví. A prodá vám svoje hrnce a špendlíky. Hu! Tade! Odveďte formanovy koně do stáje."
Tam s Braném formana obstoupili z obou stran a zbytek rady se shromáždil za nimi. Celý hlouček se přesunul do hostince U Vin-ného střiku a starosta pevně zavřel dveře před nosem těch, kdo se snažili vtlačit dovnitř s radními. Na bušení na dveře starosta je-nom křikl: "Jděte domů!"
Lidé se motali před hostincem, přemílali, co forman řekl, co tím myslel, nač se ho bude rada ptát a kdy si to taky budou moci po-slechnout a položit vlastní otázky. Někteří do hostince nahlíželi předními okny a pár se dokonce vyptávalo Hua s Tadem, i když nebylo zcela jasné, co by ti dva vlastně mohli vědět. Oba neteční podomci v odpověď jenom zavrčeli. Jinak pokračovali v práci a postupně odstrojovali spřežení. Jednoho po druhém odvedli Fa-inovy koně pryč, a když odešli s posledním, už se nevrátili.
Rand si shromáždění nevšímal. Usadil se na okraji starých ka-menných základů, přitáhl si plášť k tělu a zíral na dveře do hos-tince. Ghealdan. Tar Valon. Pouhá ta jména byla zvláštní a vzru-šující. Byla to místa, která znal pouze z vykládání formanů a pří-běhů kupeckých stráží. Aes Sedai a války a falešní Draci: to byly náměty příběhů, vyprávěných pozdě v noci před praskajícím kr-bem, kdy jediná svíčka vytvářela stíny na stěnách a okenicemi clou-mal vítr. Rand vcelku věřil, že by dal přednost vichřicím a vlkům. Nicméně to tam, za Dvouříčím, muselo být jiné, jako žít uprostřed kejklířova příběhu. Dobrodružství. Jedno dlouhé dobrodružství. Celý život plný dobrodružství.
Vesničané se pomalu rozptýlili, i když si stále mručeli pod vou-sy a potřásali hlavami. Wit Congar se zarazil a zahleděl se na zatím opuštěný povoz, jako by uvnitř mohl najít schovaného jiné-ho formana. Nakonec u hostince zůstalo jen několik mládenců. Mat s Perrinem se přesunuli k místu, kde seděl Rand.
"Nechápu, jak by tohle mohl kejklíř přebít," prohodil Mat vzru-šeně. "Rád bych věděl, jestli toho falešnýho Draka uvidíme." Per-rin zavrtěl střapatou hlavou. "Já ho vidět nechci. Možná ně kde jinde, ale ne tady ve Dvouříčí. Ne, jestli to znamená válku."
"Ne, jestli to znamená taky Aes Sedai," dodal Rand. "Nebo jsi zapomněl, kdo způsobil Rozbití? Drak to možná začal, ale byly to Aes Sedai, kdo svět doopravdy rozbil."
"Jednou jsem ten příběh slyšel," řekl pomalu Mat, "od strážný-ho obchodníka se suknem. Říkal, že Drak se znova narodí v nej-těžší hodině lidstva a všechny nás zachrání."
"No, jestli tomu věřil, tak to byl pěknej ňouma," prohlásil pevně Perrin. "A tys byl hloupej, žes ho poslouchal." Nemluvil nazlobeně, Perrina bylo těžké rozzlobit. Ale výplody Matový bujné fantazie ho občas unavily, což se právě ozývalo v jeho hlase. "Hádám, že taky tvrdil, že navěky budeme žít v novým věku pověstí."
"Já neříkal, že jsem mu věřil," ohrazoval se Mat. "Jenom jsem to slyšel. Nyneiva taky, a myslel jsem, že mě snad stáhne z kůže a toho strážnýho taky. Říkal - ten strážnej - že tomu spousta lidí věří, jenom se to bojí říct, bojí se Aes Sedai a dětí Světla. Potom, co si na nás Nyneiva posvítila, už nechtěl nic dalšího říct. Ona to pověděla kupci, a ten řekl, že je to naposled, co s ním ten strážnej jede."
"Taky dobře," utrousil Perrin. "Drak že nás zachrání? Připadá mi to jako ty Coplinovy řeči."
"A co by mohlo být tak strašné, že bychom chtěli, aby nás za-chraňoval Drak?" přemítal Rand. "To bychom mohli rovnou po-žádat o pomoc Temného."
"To neříkal," opáčil Mat nejistě. "A taky se nezmiňoval o žád-ným novým věku pověstí. Jenom říkal, že příchod Draka roztrhne svět vejpůl."
"To by nás určitě zachránilo," odtušil suše Perrin. "Další Roz-bití."
"Ať shořím!" zavrčel Mat. "Jenom vám vykládám, co říkal ten strážnej."
Perrin zavrtěl hlavou. "Jenom doufám, že Aes Sedai a tenhle Drak, ať už je falešnej nebo ne, zůstanou, kde jsou. Možná tak bude Dvouříčí uchráněný."
"Myslíš, že opravdu patří k temným druhům?" Mat se zamyš-leně zamračil.
"Kdo?" zeptal se Rand.
"Aes Sedai."
Rand hodil okem po Perrinovi, který pokrčil rameny. "V příbě-zích," začal pomalu, ale Mat ho uťal.

"Ne ve všech příbězích se vypravuje, že slouží Temnému, Ran-de."
"Pro Světlo, Mate," řekl Rand, "způsobily přece Rozbití. Co ješ-tě chceš?"
"No, asi jo." Mat si povzdechl, ale v příští chvíli se už zase zubil. "Starej Bili Congar říká, že neexistujou. Teda Aes Sedai a temní druzi. Říká, že jsou to jenom povídačky. Tvrdí, že nevěří ani na Temného."
Perrin si odfrkl. "Coplinovy řeči od Congara. Co jinýho bys če-kal?"
"Starej Bili pojmenoval Temného. Sázím se, že tohle jste nevě-děli."
"Pro Světlo!" vydechl Rand.
Mat se zašklebil ještě víc. "Bylo to loni na jaře, těsně předtím, než mu jeho pole náhle napadly housenky, nikomu jinýmu to neudělaly. Těsně předtím, než všechny v jeho domě sklátila žluto-oká zimnice. Já ho slyšel. Pořád říká, že na to nevěří, ale kdyko-liv ho teďka poprosím, aby Temného pojmenoval, něčím po mně hodí."
"Ty jseš dost hloupý na to, abys to udělal, že, Matrime Cautho-ne?" Doprostřed jejich kroužku vstoupila Nyneiva ať'Mearová a tmavý cop, přehozený přes rameno, jí skoro jiskřil hněvem. Rand vyskočil. Útlá, vysoká tak Matovi pod bradu, v této chvíli vědma vypadala větší než kterýkoliv z nich, a nezáleželo na tom, že byla mladá a hezká. "Něco takového bych čekala od Biliho Congara, ale myslela jsem si, že aspoň ty máš dost rozumu, než abys ho k takovým věcem ponoukal, Matrime Cauthone. Jenže ty by ses měl ve skutečnosti radši držet máminy sukně. Příště už pojmenu-ješ Temného sám."
"Ne, vědmo," namítal Mat a vypadal, že by raději byl kdekoliv jinde, než právě tady. "To byl starý Bil - chci říct, pantáta Congar, ne já! Krev a popel, já..."
"Pozor na jazyk, Matrime!"
Rand se ještě víc narovnal, i když jeho si pohledem neměřila. Perrin vypadal stejně zahanbeně. Později si jeden či druhý budou určitě stěžovat, zeje vyplísnila žena jen o málo starší než oni sami - to dělávali všichni, kterým kdy Nyneiva vyhubovala, i když ni-kdy tak, aby to slyšela -jenže rozdíl věku vždycky vypadal velký až dost, když Nyneiva stála před nimi. Zvlášť když byla rozzlobená. Hůl v její ruce byla na jednom konci silná a na druhém pouhý proutek, a Nyneiva ráda každému, o kom si myslela, že se chová hloupě, uštědřila výprask - přes hlavu, ruce nebo nohy bez ohledu na věk či postavení.
Vědma Randa tak zaujala, že si nejdřív ani nevšiml, že není sama. Když si svou chybu uvědomil, napadlo ho, že odejde, ať už pak Nyneiva řekne nebo udělá cokoliv.
Pár kroků za vědmou stála Egwain a napjatě je pozorovala. Byla stejně vysoká jako Nyneiva a měla stejně tmavou pleť, a v té chvíli klidně mohla být odrazem Nyneivina rozpoložení, neboť měla ruce zkřížené na prsou a rty nesouhlasně stisknuté. Kapuce měkkého šedého pláště jí stínila tvář a v jejích velkých hnědých očích neby-la ani stopa veselí.
Kdyby byla na světě nějaká spravedlnost, pomyslel si Rand, tak by mu to, že byl o dva roky starší než Egwain, mělo poskytovat určitou výhodu, jenomže tak tomu nebylo. I v nejlepším rozmaru nemíval Rand při hovoru s vesnickými dívkami právě hbitý jazyk, rozhodně ne jako Perrin, ale kdykoliv se na něj Egwain upřeně zadívala, oči otevřené dokořán, že to ani víc nešlo, jako by mu věnovala i poslední špetičku své pozornosti, on ze sebe prostě nedo-kázal vypravit slova tak, jak by chtěl. Možná by měl odejít hned, jak Nyneiva skončí. Ale věděl, že to neudělá, i když nevěděl proč.
"Jestli jsi už skončil s tím zíráním jako praštěné jehně, Rande al'Thore," podotkla Nyneiva, "tak bys mi možná mohl prozradit, proč jste se bavili o věcech, kdy byste i vy tři telata měli mít tolik rozumu, abyste drželi jazyk za zuby."
Rand sebou škubl a odtrhl oči od Egwain. Ta se, když vědma promluvila, usmála tak, že to Randa vyvedlo z míry. Nyneiva měla kousavý hlas, ale na tváři se jí také objevil chápavý úsměv- dokud se Mat nahlas nezasmál. Vědmě zmizel úsměv ze rtů a při po-hledu, který Matovi věnovala, se jeho smích změnil v přidušené zachrčení.
"No, Rande?" řekla Nyneiva.
Rand koutkem oka viděl, že se Egwain stále usmívá. Co jí tu připadá tak směšné? "Bylo přece přirozené se o tom bavit, věd-mo," pospíšil si. "Ten forman - Padán Fain... ech... pantáta Fain přivezl novinky o falešném Drakovi z Ghealdanu a o válce a o Aes Sedm. Radní to považovali za tak důležité, že sis ním chtěli pro-mluvit. O čem jiném bychom se měli bavit?"
Nyneiva zavrtěla hlavou. "Tak proto tu stojí formanský vůz opuš-těný. Slyšela jsem, jak se sem ženou

lidé, ale nemohla jsem odejít, dokud panímámě Aillinové nepoklesla horečka. Radní se tedy vy-ptávají formana na to, co se děje v Ghealdanu, že? Jak je znám, tak mu kladou samé špatné otázky a ani jednu správnou. Seženu ženský kroužek, abychom se dozvěděli něco užitečného." Přitáhla si plášť k ramenům a zmizela v hostinci.

Egwain za ní nešla. Když se za Nyneivou zavřely dveře, mladší žena se postavila před Randa. Přestala se mračit, ale její upřený pohled ho nicméně zneklidňoval. Ohlédl se po svých kamarádech, ale ti odcházeli a zeširoka se přitom zubili.

"Neměls nechat Mata, aby tě zatáhl do těch svých hloupostí, Rande," prohlásila Egwain vážně jako vědma sama, a potom se najednou zahihňala. "Neviděla jsem tě takhle se tvářit od chvíle, kdy tě Cenn Buie chytil s Matem na jablkách, když vám bylo de-set."

Rand zašoupal nohama a zahleděl se za svými přáteli. Ti postá-vali nedaleko, bavili se a Mat přitom zuřivě gestikuloval. "Zatan-cuješ si se mnou zítra?" To nebylo to, co chtěl Rand říci.

Chtěl s Egwain tancovat, ale zároveň po ničem netoužil méně, protože věděl, jak se s ní bude cítit nepříjemně. Tak, jako se cítil právě teď.

Egwain se trochu zvedly koutky úst. "Odpoledne," slíbila. "Do-poledne budu mít plno práce."

Dolehlo k nim Perrinovo zvolání. "Kejklíř!"

Egwain se obrátila, ale Rand jí položil ruku na loket. "Práce? Jaké?"

Přes chladné počasí si Egwain shodila kapuci z hlavy a se zdán-livou lhostejností si přehodila vlasy přes rameno. Naposled, když ji Rand viděl, visely jí tmavé vlasy ve vlnách až na záda a pouze červená stužka jí je přidržovala z čela. Teď je měla spletené do dlouhého copu.

Rand na ten cop zíral, jako by to byla zmije, a pak vrhl pohled na slavnostní strom, který nyní stál opuštěný na Trávníku, připra-vený na zítřek. Dopoledne budou kolem stromu tančit dospívající dívky na vdávání. Rand ztěžka polkl. Nějak mu nikdy nedošlo, že Egwain dosáhne věku na vstup do manželství zároveň s ním.

"To, zeje někdo dost starý na svatbu," zamumlal, "ještě nezna-mená, že by to měl udělat. Ne hned."

"Jistěže ne. Nebo taky nikdy, když už jsme u toho." Rand zamr-kal. "Nikdy?"

"Vědmy se skoro nikdy nevdávají. Nyneiva mě učí, víš. Říká, že mám nadání, že se můžu naučit naslouchat větru. Nyneiva říká, že to všechny vědmy neumějí, dokonce i když to o sobě tvrdí."

"Vědma!" vyprskl Rand. Nebezpečný lesk v Egwainině oku mu zcela unikl. "Nyneiva bude vědmou nejmíň dalších padesát let. Možná víc. To hodláš strávit zbytek života v učení?"

"Jsou i jiné vesnice," odpověděla ohnivě Egwain. "Nyneiva ří-ká, že ve vsích severně od Tarenu si vždycky vybírají vědmy od-jinud. Myslí si, že jí tím zabrání vybírat si oblíbence mezi vesni-čany."

Randova veselá nálada se rozplynula stejně rychle, jako se ob-jevila. "Mimo Dvouříčí? To už tě nikdy neuvidím."

"A tobě by se to nelíbilo? V poslední době jsi mi nijak nena-značil, jestli ti na mně záleží."

"Nikdo nikdy Dvouříčí neopustil," pokračoval Rand. "Možná někdo z Tarenského Přívozu, ale ti jsou stejně divní. Mezi lidi z Dvouříčí skoro ani nepatří."

Egwain si unaveně povzdechla. "No, možná jsem taky divná. Možná chci vidět některá místa, o kterých jsem slyšela vyprávět. Napadlo tě to někdy?"

"Jistěže napadlo. Občas taky sním ve dne, ale poznám rozdíl mezi snem a skutečností."

"A já ne?" vybuchla vztekle Egwain a rychle se od něj odvrá-tila.

"Tak jsem to přece nemyslel. Mluvil jsem o sobě. Egwain?" Egwain si přitáhla plášť, jako by mezi ně postavila zeď, a škro-beně o pár kroků poodešla. Rand se zoufale poškrábal na hlavě. Jalt jí to má vysvětlit? Tohle nebylo poprvé, kdy si z jeho slov vytáhla význam, o němž ani netušil, že tam je. V její současné náladě by špatný krok z jeho strany věci jenom zhoršil, a Rand si byl jistý, že skoro všechno, co řekne, bude špatné.

Tehdy se vrátili Mat s Petřínem. Egwain si jich nevšímala. Hoši se na ni váhavě podívali a pak přistoupili k Randovi. "Perrinovi dala Moirain taky peníz," řekl Mat. "Jako nám."

Trochu se odmlčel, než dodal: "A taky viděl toho jezdce."

"Kde?" chtěl vědět Rand. "Kdy? Viděl ho ještě někdo jiný? Řek-li jste to někomu?"

Perrin zvedl velké ruce, aby ho zarazil. "Jednu otázku po druhý. Viděl jsem ho na okraji vesnice,

pozoroval kovárnu, bylo to zro-vínka včera, když se stmívalo. Úplně miz něj naskočila husí kůže, to teda jo. Pověděl jsem to pantátovi Luhhanovi, jenomže tam ni-kdo nebyl,-když se podíval on. Tvrdil, že se mi jenom něco zdálo. Ale když jsme pak hasili oheň a uklízeli věci, nosil s sebou to největší kladivo. To ještě nikdy neudělal."
"Takže ti věřil," usoudil Rand, ale Perrin jenom pokrčil ra-meny.
"To nevím. Zeptal jsem se ho, proč to kladivo nosí, když jsem viděl jenom stín, a on řekl něco o vlcích, co jsou dost drzí na to, aby přišli až do dědiny. Možná si myslel, že jsem právě viděl vlky, ale měl by vědět, že poznám rozdíl mezi vlkem a člověkem na koni, i když se stmívá. Vím, co jsem viděl, a nikdo mě nepřesvědčí o něčem jiném."
"Já ti věřím," řekl Rand. "Pamatuj, já ho viděl taky." Perrin spo-kojeně zabručel, jako by si tím předtím nebyl jistý.
"O čem to mluvíte?" zeptala se najednou Egwain.
Rand si náhle přál, aby byl mluvil tišeji. Byl by to udělal, kdyby si uvědomil, že Egwain poslouchá. Mat s Perrinem se zubili jako troubové a jeden přes druhého jí začali vykládat o svém setkání s jezdcem v černém plášti, ale Rand mlčel. Byl si jistý tím, co Egwain řekne, až mládenci skončí.
"Nyneiva měla pravdu," oznámila Egwain obloze, když hoši domluvili. "Nikdo z vás by se neměl pouštět máminy sukně. Lidé jezdí na koních, víte? To z nich ještě nedělá příšery z kejklířových vyprávěnek."
Rand přikývl, bylo to přesně, jak předpokládal. Eg-wain se otočila k němu. "A ty tyhle bajky rozšiřuješ. Občas vůbec nemáš rozum, Rande ať Thore. Zima byla už tak dost děsivá, i bez toho, abyste děti strašili ještě vy."
Rand se zatvářil kysele. "Já nic nerozšiřoval, Egwain. Viděl jsem ale, co jsem viděl, a nebyl to žádný sedlák, co hledá zaběhlou krá-vu."
Egwain se zhluboka nadechla a otevřela ústa, ale ať už chtěla říci cokoliv, zarazila se, když se otevřely dveře do hostince a z nich vyběhl muž s kšticí bílých vlasů, jako by ho někdo proná-sledoval.

KAPITOLA CTVRTA

Kejklíř

Dveře hostince se za bělovlasým mužem s bouchnutím zavřely a on se otočil a zamračil se na ně. Byl hubený a byl by i vysoký, kdyby neměl nahrbená ramena, ale pohyboval se mnohem čiper -něji, než by odpovídalo jeho věku. Jeho plášť byl změtí záplat nej-různějších tvarů a velikostí, záplat stovky barev, a povlával i v nejslabším závanu větru. Rand viděl, že plášť je poměrně silný, přesto, co tvrdil pantáta al' Vere, a záplaty na něm byly našity spíš jako ozdoba.
"Kejklíř!" zašeptala vzrušeně Egwain.
Bělovlasý muž se otočil a plášť za ním zavlál. Na dlouhém kabátě měl velice zvláštní baňaté rukávy a velké kapsy. Kolem úst se mu třepotaly husté kníry stejně sněhově bílé jako vlasy, a tvář měl pokroucenou jako starý strom, který zažil těžké časy. Překrásně vyřezávanou fajfkou s dlouhou troubelí, z níž se vinul proužek dýmu, vznešeně pokynul Randovi a ostatním. Zpod mu-žova hustého obočí vyhlížely modré oči a provrtávaly vše, nač mu padly.
Rand na jeho oči zíral skoro stejně jako na ostatek. Každý ve Dvouříčí měl oči tmavé, stejně jako většina kupců, jejich stráž-ných i všech ostatních lidí, které kdy potkal. Congarové a Copli-nové si z něj pro jeho šedé oči utahovali až do dne, kdy nakonec Evalu Coplinovi rozbil nos. Taky si ho za to pak vědma pěkně podala. Randa napadlo, zda někde existuje místo, kde nemá tmavé oči nikdo. Třeba odtamtud pochází i Lan.
"Co je tohle za místo?" dožadoval se kejklíř hlubokým hlasem, který byl jaksi znělejší než hlasy obyčejných lidí. Dokonce i na otevřeném prostranství jako by vyplňoval velkou místnost a odrá-žel se od stěn. "Ti křupani ve vesnici tamhle na kopci mi řeknou, že se sem dostanu před setměním, jenom zapomenou dodat, že v tom případě musím vyrazit dávno před polednem. Když sem konečně dorazím, promrzle] až do morku kostí a zrale] na teplou postel, váš hostinský určí kvůli tomu, že je moc brzo, jako kdy-bych byl nějaký potulný pasák vepřů a vaše vesnická rada mě na kolenou neprosila, abych vystoupil na tý vaší slavnosti. A to mi ani neřekl, že je tu starostou." Odmlčel se, aby se nadechl, a na všechny zároveň se zamračil, ale hned pokračoval dál. "Když se-jdu dolů, abych si u krbu dal sklenici piva a zabafal z fajfky, každý v sednici na mě zírá, jako bych byl jeho nejneoblíbenější švagr, co si chce půjčit

peníze. Jakýsi dědek na mě začne pokřikovat kvůli tomu, jaký příběhy bych měl nebo neměl vyprávět, pak na mě nějaká holka křičí, abych vypadl, a vyhrožuje mi holí, jestli sebou ne-hodím. Kdo kdy slyšel o takovým chování ke kejklíři?"
Egwain se tvářila navýsost zajímavě, na jedné straně užasle ku-lila oči na živého kejklíře, a zároveň toužila bránit Nyneivu.
"S tvým dovolením, mistře kejklíři," ozval se Rand. Věděl, že se sám přihlouple zubí. "To byla naše vědma a..."
"Ta hezká malá žába?" vyjekl kejklíř. "Vesnická vědma? Vždyť ve svým věku by měla radši flirtovat s mládenci, než předpovídat počasí a kurýrovat nemocné."
Rand nejistě zašoupal nohama. Doufal, že se Nyneiva o kejklí-řových názorech nedoslechne. Alespoň než skončí představení. Perrin sebou při kejklířových slovech trhl a Mat si tiše hvízdl, jako by oba napadlo totéž, co Randa.
"Ti muži, to byla vesnická rada," pokračoval Rand. "Jsem si jistý, že nechtěli být nezdvořilí. Víte, právě jsme se dozvěděli, že v Ghealdanu je válka a muž, který se vydává za Draka Znovuzro-zeného. Falešný Drak. Z Tar Valonu tam jedou Aes Sedai. Rada se snaží odhadnout, jestli jsme tady v bezpečí."
"To jsou starý zprávy dokonce i v Baerlonu," odbyl ho kejklíř, "a to je to poslední místo na světě, kde se člověk něco dozví." Odmlčel se, rozhlédl se po vesnici a suše dodal: "Skoro to posled-ní místo." Pak mu oči padly na vůz před hostincem, stál tu opuště-
ný, s ojí skloněnou k zemi. "Aha, takže jsem vevnitř opravdu po-znal padaná Faina." Hlas měl pořád hluboký, ale teď z něj zmizela barva a nahradil ji posměch. "Faro vždycky nosil špatný zprávy rychle, tím rychleji, čím byly horší. Je to spíš krkavec než člověk."
"Pantáta Fain přichází do Emondovy Role dost často, mistře kejklíři," pravila Egwain, a potěšením v jejím hlase se nakonec přece jen prodral náznak nesouhlasu. "Vždycky je veselý a přináší nám spíš dobré zprávy než špatné."
Kejklíř šiji chvíli měřil pohledem, načež se zeširoka usmál. "Ty jseš mi tedy hezký děvče. Měla bys mít ve vlasech růže. Naneštěstí neumím vytáhnout růži ze vzduchu, ne letos, ale jak by se ti líbilo postavit se zítra vedle mě jako součást mýho vystoupení? Podala bys mi flétnu, až bych ji potřeboval, a jistý další přístroje. Vždycky si k ruce vybírám tu nejhezčí dívku, jakou můžu najít."
Perrin se zachichotal a Mat, který se až dosud tiše hihňal, se teď rozesmál nahlas. Rand překvapeně zamrkal. Egwain se na něj mračila, a to se ani neusmál. Egwain se narovnala a promluvila hlasem až příliš tichým.
"Děkuji, mistře kejklíři. S největším potěšením ti budu pomá-hat."
"Tom Merrilin," řekl kejklíř. Všichni zažírali. "Jmenuju se Tom Merrilin, ne mistr kejklíř." Urovnal si mnohobarevný plášť na ra-menou ajeho hlas jako by se opět nesl velkým sálem. "Kdysi dvor-ní bard, nyní jsem postoupil do vznešených řad mistrů kejklířů, nicméně mé jméno je prostě Tom Merrilin, akejklířje prostý titul, na nějž jsem hrdý." A při vybrané úkloně mávl pláštěm tak, že mu Mat zatleskal a Egwain cosi potěšené zamumlala.
"Mistře... ech... mistře Merriline," ozval se Mat, jenž si nebyl příliš jist, kterou formu oslovení si z toho, co Tom Merrilin řekl, vybrat, "co se děje v Ghealdanu? Víš něco o tom falešným Dra-kovi? Nebo o Aes Sedai?"
"Vypadám snad jako forman, chlapče?" zabručel kejklíř a o hřbet ruky si vyklepal fajfku. Tu pak nějak nechal zmizet v plášti nebo v kabátě. Rand si nebyl jistý, kam zmizela, ani jak. "Já jsem kejk-líř, ne nosič novinek. A dávám si pozor, abych o Aes Sedai nikdy nic nevěděl. Je to tak mnohem bezpečnější."
"Ale ta válka," začal Mat dychtivě, jen aby ho mistr Merrilin uťal.
"Ve válkách, hochu, jedni hlupáci zabíjejí druhé kvůli hlou-postem. To každýmu stačí. Já jsem tady kvůli svýmu umění." Ná-hle ukázal prstem na Randa. "Ty, mládenče. Ty jsi tedy dlouhán. Ještě jsi sice nedorostl do plný výšky, ale pochybuje, že by se v celým kraji vyskytoval muž stejně vysoký jako ty. A sázím se, že jenom málokterý vesničan má takový oči jako ty. Jádro toho je, že máš ramena široká, jako je dlouhý topor sekery, a vysoký jsi jako Aiel. Jak se jmenuješ, mládenče?"
Rand mu to váhavě sdělil, neboť si nebyl jist, zda si z něj kejklíř náhodou neutahuje, ale ten už svou pozornost obrátil k Perrinovi. "A ty jsi skoro tak velký jako Ogier. Skoro. Jak ti říkají?"

"Ledaže bych se postavil sám sobě na ramena," zasmál se Per-rin. "Obávám se, že jsme s Randem jenom obyčejní lidi, mistře Merriline, a ne nějaký vymyšlení tvorové z tvých povídaní. Jme-nuje se Perrin Aybara."
Tom Merrilin se zatahal za knír. "Heleďme se. Vymyšlení tvo-rové z mých povídání. Tak to tedy jsou? Vy jste mládenci široce zcestovalí, zdá se."
Rand držel ústa zavřená, byl si totiž jistý, že tohle byl zárodek šprýmu, ale Perrin odpověděl.
"My všichni jsme byli až v Hlídce a v Devenském Průseku. Jen málokdo tady kolem se dostal až tak daleko." Nijak se nevytaho-val, Perrin se stejně chvástal jen zřídkakdy. Prostě jenom říkal pravdu.
"Taky jsme viděli Slatinu," dodával Mat, a to znělo chvástavě. "Jsou to blata na opačným konci Západního polesí. Vůbec nikdo tam nechodí - je tam plno tekutejch písků a močálů - jenom my tam byli. A nikdo taky nechodí do pohoří Oparů, ale tam jsme taky jednou byli. Teda na úpatí."
"Až tak daleko?" zamumlal kejklíř, a knír si teď hladil bez pře-stání. Randa napadlo, že skrývá úsměv, a všiml si, jak se Perrin zamračil.
"Vstoupit do hor přivolává neštěstí," řekl Mat, jako by se bránil, že nešli dál. "Každý to ví."
"To je jenom hloupost, Matrime Cauthone," vložila se do ho-voru rozzlobeně Egwain. "Nyneiva říká..." Zarazila se, líčka jí zrůžověla a pohled, který věnovala Tomu Merrilinovi, už nebyl tak přátelský, jako před chvílí. "Není správné dělat si... To není..."
Obličej měla celý rudý a odmlčela se. Mat zamrkal, jako by si právě uvědomil, co se tu děje.
"Máš pravdu, dítě," prohlásil kejklíř zkroušeně. "Poníženě se omlouvám. Jsem tu, abych bavil. A, ten můj jazyk mě vždycky dostane do potíží."
"Možná jsme se nedostali tak daleko, jako vy," poznamenal roz-hodně Perrin, "ale co má to, jak je Rand vysoký, společného s něčím jiným?"
"Jenom tohle, mládenče. Za chviličku vás nechám, abyste mě zvedli, ale vy mi nedokážete odlepit nohy od země. Ani ty, ani tvůj vysoký přítel tady - Rand, že? - ani žádný jiný muž. Tak co si myslíš o tomhle?"
Perrin vyprskl smíchy. "Myslím, že vás klidně zvednu hnedka tady." Ale když vykročil, Tom Merrilin ho zarazil.
"Později, mládenče, později. Až se bude dívat víc lidí. Umělec potřebuje obecenstvo."
Na Trávníku se od kejklířova příchodu z hostince shromáždilo asi dvacet lidí, od mladých mužů a žen až po děti, které s doširoka otevřenýma očima mlčky přihlížely zpoza dospělých diváků. Všich-ni vypadali, jako by od kejklíře čekali zázraky. Bělovlasý muž si je prohlédl - vypadalo to, že je počítá - a pak lehce potřásl hlavou a povzdechl si.
"Hádám, že bych vám měl něco menšího předvíst. Takže to za-běhněte říct ostatním. Co? Jenom náznak toho, co uvidí zítra na té vaší slavnosti."
O krok ustoupil, a náhle vyskočil do vzduchu, udělal salto a přistál tváří k lidem na vrcholku starých kamenných základů. A navíc mu, dřív než dopadl, mezi rukama začaly tančit tři míčky červený, bílý a černý.
Přihlížející tiše vydechli, napůl užasle a napůl spokojeně. Do-konce i Rand zapomněl na svoje podráždění. Zazubil se na Eg-wain, a na oplátku se mu dostalo taky jednoho potěšeného po-usmání, načež se oba obrátili zpátky a nezakrytě kejklíře hltali očima.
"Chcete příběhy?" vyhlásil Tom Merrilin. "Znám mnohé příbě-hy, a teď vám je povím. Nechám je ožít před vašima očima." Ke třem míčkům se odkudsi připojil ještě modrý, pak zelený a žlutý. "Vyprávění plné velkých válek a velkých hrdinů pro muže a chlapce.
Pro ženy a dívky celý Aptariginský cyklus. Vyprávění o Artuši Pen-dragovi Tanreallovi, Artuši zvaném Jestřábí křídlo, Artuši nejvyš-ším králi, který kdysi vládl na území od Aielské pustiny po Aryth-ský oceán a ještě dál. Úžasné příběhy o podivných lidech a podiv-ných zemích, o Zeleném muži, o strážcích a trollocích, o Ogierech a Aielanech. Tisíc příběhů Anly, moudrého rádce. ‚Chaim Obrobi-jec'. Jak Susa zkrotila Jaina Dalekokrokého. ‚Mara a tři hloupí králové'"
"Vyprávějte nám o Lennovi," zavolala Egwain. "Jak doletěl na měsíc v břiše orla vyrobeného z ohně. Vyprávějte nám, jak se jeho dcera, Salia, procházela mezi hvězdami."
Rand se na ni podíval koutkem oka, ale Egwain se soustředila na kejklíře. Nikdy se jí nelíbily příběhy o dobrodružstvích a dlou-hých cestách. Nejraději měla ty veselé, nebo příběhy o ženách, které

přechytračily lidi, jež byli považováni za nejchytřejší na svě-tě. Rand si byl jist, že požádala o vyprávění o Lennovi a Salie, aby ho popíchla. Určitě byla přesvědčená, že svět za hranicemi Dvou-říčí není místo pro zdejší lidi. Poslouchat vyprávění o dobrodruž-stvích, dokonce o nich snít, byla jedna věc. Když se ale odehrávala kolem vás, to bylo něco zhola jiného.
"To jsou staré věci," řekl Tom Merrilin a náhle v každé ruce žongloval třemi barevnými míčky. "Někteří říkají, že to jsou pří-hody z věku před věkem pověstí. Možná ještě starší. Ale já znám všechny příběhy, víte, z věků, které minuly, i z těch, které přijdou. Věků, kdy muži ovládali nebesa a hvězdy, věků, kdy se člověk toulal bok po boku s divokými zvířaty. Věků divů a věků hrůz. Věků, které skončily ohněm pršícím z oblohy, a věků, kdy sníh a led pokryly zemi i moře. Znám všechny příběhy, a všechny vám je povím. Vyprávění o obru Moskovi a jeho ohnivém kopí, kterým dosáhl přes celý svět, a jeho válkách s Alsbet, královnou všech lidí. Vyprávění o léčitelce Materese, matce úžasné Indy."
Míčky mezi Tomovýma rukama nyní tančily ve dvou proplete-ných kruzích. Při přednášení téměř zpíval a pomalu se přitom otá-čel, jako by za řeči zjišťoval, jaký vliv má na přihlížející. "Povím vám o konci věku pověstí, o Draku a jeho pokusu vypustit Tem-ného do světa lidí. Povím vám o Čase šílenství, když Aes Sedai roztříštily svět. Také o trollockých válkách, kdy lidé bojovali s trol-loky o vládu nad zemí. Také o stoleté válce, kdy lidé bojovali
s lidmi a kdy byly ukuty státy našich dní. Povím vám o dobro-družstvích mužů i žen, bohatých i chudých, velkých i malých, hr-dých i pokorných. Obležení pilířů oblohy. ‚Jak hospodyně Karil vyléčila svého manžela z chrápání,. Král Darith a pád rodu..."
Náhle se proud slov i žonglování zastavily. Tom prostě sebral míčky ze vzduchu a přestal mluvit. Rand si vůbec nevšiml, že se k obecenstvu připojila Moirain. Lan stál po jejím boku, i když se Rand musel pořádně podívat, aby ho uviděl. Tom se na Moirain chvilku díval úkosem, obličej i tělo nehybné, pouze nechal zmizet míčky v nabraných rukávech. Pak se Moirain uklonil a roztáhl přitom plášť. "Odpusť, ale ty určitě nepocházíš z tohoto kraje, že ne?"
"Urozenápaní!" sykl ohnivě Evin. "Urozená paní Moirain." Tom zamrkal a pak se uklonil znovu, hlouběji. "Znovu se omlouvám... ehm, urozená paní. Nechtěl jsem být nezdvořilý."
Moirain jenom mávla rukou. "Ničeho jsem si nevšimla, mistře barde. A jmenuji se prostě Moirain. Jsem tu skutečně cizí, poutník jako vy, daleko od domova a osamělá. Svět může být dosti nebez-pečné místo, když je někdo cizinec."
"Urozená paní Moirain sbírá příběhy," přisadil si Evin. "Příbě-hy o věcech, co se staly v Dvouříčí. I když já nevím, co se tu kdy mohlo stát, aby to stálo za příběh."
"Věřím, že se tobě mé příběhy budou líbit taky... Moirain." Tom ji sledoval s očividnou ostražitostí. Nezdálo se, že by ho v nejmen-ším potěšilo, že ji tu našel. Randa najednou napadlo, jakou zábavu může dámě, jako byla ona, nabídnout město jako Baerlon nebo Caemlyn. Určitě to nemohlo být lepší než kejklíř.
"To je otázka vkusu, mistře barde," odpověděla Moirain. "Ně-které příběhy se mi líbí, jiné ne."
Tom se uklonil ještě hlouběji, ohnul dlouhé tělo, až bylo rov-noběžně se zemí. "Ujišťuji tě, každý z mých příběhů tě potěší. Všechny jsou hezké a zábavné. A ty mi prokazuješ příliš velkou čest. Jsem jenom obyčejný kejklíř. To, a nic víc."
Moirain na jeho poklonu odpověděla půvabným kývnutím. Na chviličku vypadala jako ještě větší dáma, než když ji Evin před-stavoval, přijímající nabídku od jednoho ze svých poddaných. Pak se odvrátila a Lan ji následoval, vlk sledující klouzající labuť. Tom se díval za nimi, stáhl huňaté obočí a hřbetem ruky si hladil kníry,
dokud nebyli v půli cesty na Trávník. Jeho to tedy vůbec nepotěšilo, pomyslel si Rand.
"Budete ještě žonglovat, že jo?" dožadoval se Evin.
"Polykat oheň," křikl Mat. "Chci vidět polykat oheň."
"Harfa!" křikl kdosi z davu. "Zahraj nám na harfu!" Někdo jiný se dožadoval flétny.
V té chvíli se otevřely dveře do hostince a ven se vyvalila ves-nická rada s Nyneivou. Rand si všiml, že s nimi není Padán Fain. Forman se zřejmě rozhodl zůstat v teplém šenku u svařeného vína.
Tom Merrilin zamumlal něco o "silné brandy" a seskočil ze zá-kladů. Nevšímaje si výkřiků těch, kdo se na něj dívali, protlačil se kolem rady dovnitř dřív, než se dostali ze dveří.

"To má bejt kejklíř, nebo král?" zeptal se podrážděně Cenn Buie. "Vyhozený slušný peníze, jestli to chcete slyšet."
Bran al'Vere se za kejklířem napůl otočil, ale potom zavrtěl hla-vou. "Ten chlap by mohl způsobit víc potíží, než za co stojí." Ny-neiva si přitahovala plášť k tělu a teď hlasitě začichala. "Ty, Brandlewyne al'Vere, si dělej starosti s kejklířem, jestli chceš. Aspoň je v Emondově Roli, což je víc, než můžeš říct o tom faleš-ném Drakovi. Ale když už si děláš starosti, jsou tu jiní, kteří by ti měli dělat starosti."
"S dovolením, vědmo," opáčil Bran škrobeně, "laskavě nech na mně, s kým si mám dělat starosti. Paní Moirain a pan Lan jsou hosty v mém hostinci, jsou to slušní, vážení lidé, abych tak řekl. Ani jeden z nich mě nenazval hlupákem před celou radou. Ani jeden z nich neřekl radě, že nemá všech pět pohromadě."
"Zdá se, že můj odhad byl ještě nejméně o polovinu vyšší," od-sekla Nyneiva. Odkráčela bez ohlédnutí pryč a nechala Braná stát a přežvykovat na místě, jak se snažil přijít na nějakou odpověď.
Egwain se zadívala na Randa, jako by chtěla promluvit, ale pak se místo toho vrhla za vědmou. Rand věděl, že musí existovat ně-jaký způsob, jak jí zabránit, aby opustila Dvouříčí. Jenže jediný způsob, který ho napadal, nebyl ten, který by byl připraven pod-stoupit, i kdyby ona chtěla. A ona skoro jasně prohlásila, že ne-chce, takže se Rand cítil ještě hůř.
"Ta mladá žena potřebuje manžela," zavrčel Cenn Buie a po-skakoval kolem. Tvář měl purpurovou a ještě mu tmavla. "Nemá
žádnou úctu. My jsme vesnická rada, ne kluci, co jí šmejdí po dvorku, a..."
Starosta se zhluboka nadechl nosem a najednou se obrátil na starého doškaře. "Buď zticha, Cenné! Přestaň se chovat jako za-halenej Aiel!" Vyzáblý stařík užasle ztuhl na místě. Starosta se ještě nikdy nenechal vyvést z míry. Bran se mračil. "Ať shořím, ale máme lepší věci na práci než tyhle hlouposti. Nebo chceš do-kázat, že má Nyneiva pravdu?" S tím vrazil zpátky do hostince a praštil za sebou dveřmi.
Členové rady se podívali na Cenná a pak se vydali za svými záležitostmi. Všichni až na Hárala Luhhana, jenž doškaře s ledo-vým výrazem doprovodil a tiše mu něco vykládal. Kovář byl jedi-ný, kdo kdy Cenná přiměl pochopit rozumné důvody.
Rand se odebral za svým otcem a jeho přátelé se trousili za ním. "Ještě nikdy jsem neviděl pantátu ať Verea tak naštvaného," byla první věc, kterou Rand řekl, čímž si od Mata vysloužil znechu-cený pohled.
"Starosta se s vědmou shodnou jenom málokdy," řekl Tam, "a dneska se shodovali ještě méně než obvykle. To je všechno. V každé vesnici je to stejné."
"A co ten falešnej Drak?" zeptal se Mata Perrin souhlasně za-mumlal. "Co Aes Sedai?"
Tam pomalu zavrtěl hlavou. "Pantáta Fain věděl jen o málo víc, než nám už prozradil. Tedy málo věcí, které by nás zajímaly. Vy-hrané či prohrané bitvy. Dobytá a znovudobytá města. Všechno v Ghealdanu, díky Světlu. Nerozšířilo se to dál, aspoň pokud pan-táta Fain věděl."
"Mne bitvy zajímají," namítl Mat a Perrin dodal: "Co o nich vykládal?"
"Mne bitvy nezajímají, Matrime," prohlásil Tam. "Ale jsem si jistý, že vám o nich rád všechno později povypráví. Co mě ale zajímá, je, že si s nimi nemusíme dělat starosti, pokud rada může říct. Nevidíme důvod, proč by měly Aes Sedai při své cestě na jih jezdit tak daleko. A co se týče cesty zpátky, nejspíš se jim nebude chtít jezdit skrz les Stínů a plavit se přes Bílou řeku."
Rand s ostatními se při té představě zahihňali. Existovaly tři důvody, proč nikdo kromě ze severu, od Tarenského Přívozu, do Dvouříčí nejezdil. Pohoří Oparů na západě bylo samozřejmě prv-
ním důvodem, a Slatina stejně účinně přehrazovala cestu z vý-chodu. Na jihu tekla Bílá řeka, která dostala své jméno podle toho, jak se její rychlý proud čeřil na kamenech a balvanech v řečišti v bílou pěnu. A za Bílou ležel les Stínů. Jen málokterý obyvatel Dvouříčí kdy Bílou překročil, a ještě méně se jich vrátilo, pokud tak učinili. Nicméně lidé se většinou shodovali, že les Stínů se táhne sto i víc mil na jih bez jediné silnice nebo vesnice, zato s množstvím vlků a medvědů.
"Takže tím to pro nás končí," řekl Mat. Znělo to přinejmenším trochu zklamaně.
"Ne tak docela," namítl Tam. "Pozítří pošleme muže do De-venského Průseku, do Hlídky a taky do Tarenského Přívozu, aby-chom zřídili hlídky. Jezdce kolem Bílé i Tarenu a jejich střídání. Mělo by se to udělat už dneska, ale souhlasí se mnou jenom sta-rosta. Ostatní si neumějí představit, že bychom mohli

požádat ně-koho, aby strávil Bel Tin pojížděním po Dvouříčí."
"Ale jámyslel, že jste říkal, že si nemusíme dělat starosti," ozval se Perrin a Tam zavrtěl hlavou.
"Řekl jsem, chlapče, nemusíme, ne že nemáme. Viděl jsem umí-rat lidi, protože si byli jisti tím, že to, co by se nemělo stát, se nestane. Kromě toho boj vyburcuje z klidu všechny možné lidi. Většina se jich jenom bude snažit najít bezpečí, ale jiní budou hledat způsoby, jak toho zmatku využít. Těm prvním nabídneme pomocnou ruku, ale musíme být připravení poslat ty druhé pryč."
Najednou promluvil Mat. "Nemohli bychom se toho zúčastnit? Já bych teda chtěl. Víte, že umím jezdit stejně dobře jako každý ve vsi."
"Toužíš po pár týdnech zimy, nudy a špatného spaní?" uchechtl se Tam. "To je tak nejspíš všechno, co to bude obnášet. Doufám, že to bude všechno. Jsme daleko dokonce i pro utečence. Ale můžeš si promluvit s pantátou al'Verem, jestli ses opravdu rozhodl. Ran-de, nastal čas, abychom se vrátili na statek."
Rand překvapeně zamrkal. "Myslel jsem, že zůstanem na Jar-nice."
"Je nutné dohlédnout na záležitosti na statku, a já tě potřebuju s sebou."
"I tak, ještě chvíli tu zůstat můžeme. A já se chci taky přihlásit do hlídky."
"Odjíždíme hned," odtušil jeho otec tónem, který nepřipouštěl odmluvy. Měkčím tónem dodal: "Vrátíme se zítra, a ty budeš mít dost času, aby sis promluvil se starostou. A taky dost času na slav-nost. Za pět minut se sejdeme ve stáji."
"Připojíš se k Randovi a ke mně v hlídce?" zeptal se Perrina Mat, když Tam odešel. "Sázím se, že ve Dvouříčí se ještě nikdy nic takového nestalo. No, jestli se dostaneme až do Tarenu, mohli by-chom dokonce zahlídnout vojáky, nebo kdo ví co. Možná i Ciká-ny."
"Hádám, že se přidám," prohlásil pomalu Perrin, "teda jestli mě pantáta Luhhan nebude potřebovat."
"Válka je v Ghealdanu," štěkl Rand. S námahou ztišil hlas. "Vál-ka je v Ghealdanu a Aes Sedai jsou Světlo ví kde, ale nic z toho není tady. Ten muž v černém plášti je, nebo jste na něj už úplně zapomněli?"
Mládenci si vyměnili rozpačité pohledy.
"Promiň, Rande," zabručel Mat. "Ale šance dělat něco jinýho, než dojit tátovy krávy, se nedostavují zas tak často." Pod jejich překvapenými pohledy se narovnal. "No, dojím je. Každej den."
"Černý jezdec," připomněl jim Rand. "Co když někomu ublí-ží?"
"Možná je to válečnej uprchlík," navrhl pochybovačně Perrin.
"Ať je, kdo je," prohlásil Mat, "hlídka ho najde."
"Možná," připustil Rand, "ale zdá se, že zmizí, kdy se mu za-chce. Možná by bylo lepší, kdyby věděli, že se po něm mají podí-vat."
"Řekneme to pantátovi al' Veremu, až se přihlásíme do oddílu," navrhl Mat, "a on to poví radě a oni to povědí hlídce."
"Rada!" řekl Perrin nevěřícně. "Budeme mít štěstí, jestli se nám starosta nevysměje. Pantáta Luhhan a Randův otec si už teď mys-lí, že nás dva vyděsily přeludy."
Rand si povzdechl. "Když už to máme udělat, mohli bychom to klidně udělat rovnou. Dneska se nebude smát o nic hlasitěji než zítra."
"Možná," připustil Perrin a úkosem pohlédl na Mata, "bychom se měli pokusit najít další, kdo ho viděli. Dneska večer uvidíme skoro každýho ze vsi." Mat se zamračil ještě víc, ale zatím nic neříkal. Všichni pochopili, že Perrin navrhuje, aby našli svědky, kteří jsou důvěryhodnější než Mat. "Zítra se nebude smát o nic
hlasitěji," dodal Perrin, když Rand zaváhal. "A já bych byl radši, kdyby snáma byl ještě někdo, až za ním půjdeme. Tak půlka vesnice by mi stačila."
Rand pomalu přitakal. Už slyšel pantátu ať Verea, jak se smě-je. Víc svědků by rozhodně ničemu neublížilo. A pokud toho chlapíka viděli oni tři, mohli ho klidně vidět i další. Museli ho vidět. "Takže zítra. Vy dva dneska večer najděte, koho budete moct, a zítra zajdeme za starostou. Potom..." Přátelé se na něj mlčky podívali, ale nikdo se nezeptal, co se stane, jestli nena-jdou nikoho, kdo také černě oděného jezdce viděl. Otázka se jim však jasně zračila v očích a Rand neměl odpověď. Ztěžka si po-vzdechl.
"Raději bych měl jít. Otce by mohlo napadnout, jestli jsem někam nespadl."
Provázen jejich voláním na rozloučenou se rozběhl kolem sta-vení ke stájím, kde se vůz s vysokými koly

opíral o oj.
Stáj byla dlouhá, úzká budova s vysokou doškovou střechou. Slá-mou podestlaná stání zaplňovala obě strany temného vnitřku, světlo sem dopadalo pouze otevřenými dvoukřídlými dveřmi na obou koncích. Formanovo spřežení přežvykovalo oves v osmi stáních a mohutní dhurrani pantáty ať Verea, spřežení, které pronajímal, když sedláci potřebovali odtáhnout něco, co přesahovalo síly je-jich vlastních koní, plnilo šest dalších stání, ale jenom tři další byla plná. Randa napadlo, že bez větších obtíží dokáže spojit koně s jeho jezdcem. Vysoký vraný hřebec s mohutným hrudníkem, kte-rý prudce obrátil hlavu, musel patřit Lanovi. Štíhlá bílá klisna s klenutou šíjí, jejíž rychlé krůčky byly stejně půvabné jako kroky dívky při tanci, mohla patřit jedině Moirain. A třetí neznámý kůň, statný štíhlý valach s dlouhýma nohama pískové barvy, se doko-nale hodil k Tomu Merrilinovi.
Tam stál v zadní části stáje, držel Belu za opraťa tiše mluvil s Huem a Tadem. Než Rand stihl dojít ke stání, otec na podomky kývl, vyvedl Belu ven a cestou se mlčky připojil k Randovi.
Mlčky kosmatou kobylku zapřáhli. Tam vypadal natolik za-myšleně, že Rand držel jazyk za zuby. Vyhlídka na to, že musí o černém jezdci přesvědčit svého otce, jej příliš netěšila, natož vyhlídka na to, že o tom bude muset přesvědčit i starostu. Zítra na to bude dost času, až Mat s Perrinem najdou další lidi, kteří toho muže viděli. Pokud nějaké další svědky najdou.
Jak se vůz dal do pohybu, Rand si zezadu vzal luk a toulec, neohrabaně si toulec přivázal k pasu a odklusal dopředu. Když došli k posledním vesnickým domům, nasadil šíp na tětivu a nesl luk napůl natažený a zdvižený. Neviděl nic kromě většinou bezlis-tých stromů, ale narovnal ramena. Černý jezdec by se na ně mohl vrhnout dřív, než by si to uvědomili. Rand by vůbec nemusel mít čas natáhnout luk, kdyby ho neměl napůl připravený.
Věděl, že nemůže mít luk napjatý dlouho. Vyrobil si ho sám, a Tam byl jeden z mála lidí v kraji, kdo ho dokázali natáhnout až k líci. Rand se rozhlížel kolem sebe, aby našel něco, co by mu pomohlo zapomenout na tmavého jezdce. Jelikož však byl kolem les a jejich pláště povlávaly ve větru, nebylo to snadné.
"Otče," ozval se nakonec. "Nechápu, proč musela vesnická rada vyzpovídat Padaná Faina." S námahou odtrhl oči od stromů a po-díval se přes Belu na Tama. "Připadá mi, že to rozhodnutí jste mohli udělat rovnou na místě. Starosta každého úplně vyplašil, když mluvil o Aes Sedai a falešném Drakovi tady ve Dvouříčí."
"Lidé jsou zvláštní, Rande. Ti nejlepší jsou. Vezmi si Hárala Luhhana. Pantáta Luhhan je silný chlap a taky statečný, ale ne-snese pohled na porážení zvířat. Zbledne jako plátno."
"Co to má s tím společného? Každý ví, že pantáta Luhhan ne-snese pohled na krev, a nikdo kromě Coplinů a Congarů si z toho nic nedělá."
"Jen tohle, chlapče. Lidé vždycky nemyslí a nejednají tak, jak bys čekal, že budou. Ti lidé tam... když jim obilí zatlučou kroupy do hlíny a vítr odnese každou střechu v kraji a vlci jim pobijí půl-ku dobytka, oni si jenom vyhrnou rukávy a začnou znova z ničeho. Budou reptat, ale nebudou tím marnit čas. Ale zmiň se jim o Aes Sedai a falešném Drakovi v Ghealdanu, a brzo začnou přemýšlet o tom, že Ghealdan zase není na druhé straně lesa Stínů tak dale-ko a že spojnice mezi Tar Valonem a Ghealdanem neprobíhá tak daleko na východ. A co kdyby se Aes Sedai nevydaly po silnici přes Caemlyn a Lugard, ale rovnou! Zítra by si půlka vesnice byla jistá, že celá válka začala, aby se na nás mohli vrhnout. Celé týdny by trvalo, než by se uklidnili. To by byl pěkný Bel Tin. Takže jim Bran ten nápad vnutil dřív, než na to mohli přijít sami.
Viděli, že celý problém probrala rada, a teď uslyší, na čerň se usnesla. Vybrali nás do vesnické rady, protože věří, že dokážeme
všechno vyřešit k obecné spokojenosti. Důvěřují našim názorům. Dokonce i Cennovi, což, hádám, na nás ostatní nevrhá nejlepší světlo. Na každý pád si vyposlechnou, že si nemusí s ničím lámat hlavu, a uvěří tomu. Není to proto, že by nakonec sami nedošli ke stejným závěrům, nebo to nedokázali, ale takhle ne-budeme mít pokaženou slavnost a nikdo nestráví celé týdny hlou-báním o něčem, co se nejspíš nestane. Kdyby k tomu prese všechno došlo... no, hlídky by nás včas varovaly, abychom udělali, co bude v našich silách. Já si ale opravdu nemyslím, že by k tomu mohlo dojít."
Rand našpulil tváře. Být v radě očividně bylo složitější, než by si kdy pomyslel. Vůz rachotil po

Kameniční cestě.
"Viděl toho divného jezdce kromě Perrina ještě někdo?" zeptal se Tam.
"Mat, ale..." Rand zamrkal a znovu se ohlédl přes Belu na otce. "Ty mi věříš? Musím se vrátit. Musím jim to říct." Tamův výkřik ho zarazil ve chvíli, kdy se Rand otočil, aby zaběhl do dědiny.
"Zadrž, chlapče, zadrž! Copak si myslíš, že bych s tím čekal tak dlouho, kdybych k tomu neměl dobrý důvod?"
Rand se váhavě vrátil k vozu, který stále skřípal za trpělivou Belou. "Proč jsi změnil názor? Proč to nemůžu říct ostatním?"
"Brzy se to dozví. Aspoň Perrin. O Matovi si nejsem jistý. Ta zpráva se musí dostat na statky co nejrychleji, ale za hodinu už nebude v Emondově Roli nikdo nad šestnáct, tedy aspoň nikdo dost zodpovědný, kdo by nevěděl, že se tu někde potlouká cizinec, a to takový ten typ, který si zrovna nepozveš na slavnost. Zima byla už tak dost špatná, i bez toho, abychom děsili mládež."
"Slavnost?" ozval se Rand. "Kdybys ho viděl, nechtěl bys ho mít blíž než deset mil odsud. Možná sto."
"Možná," připustil klidně Tam. "Mohl to být prostě jenom ute-čenec z Ghealdanu, nebo, což je pravděpodobnější, zloděj, který si myslí, že tady se mu bude krást snadněji než v Baerlonu nebo Tarenském Přívozu. Přesto nikdo tady kolem nemá tolik, aby si mohl nechat něco ukrást. Pokud se ten muž snaží uniknout vál-ce... no, to ještě není důvodem ke strašení lidí. Jakmile budou zří-zeny hlídky, měly by ho buď najít, nebo vyhnat."
"Doufám, že ho vyženou. Ale proč mi věříš teď, když jsi mi ráno nevěřil?"
"Musel jsem věřit vlastním očím, chlapče, a já nic neviděl." Tam zavrtěl prošedivělou hlavou. "Zdá se, že toho chlapíka viděli je-nom mládenci. Když ale Háral Luhhan vykládal, jak se Perrin lekl nějakého přeludu, všechno vyšlo najevo. Nejstarší syn Jona Thana ho viděl taky, stejně jako Bandry, kluk Samela Crawea. No, když čtyři z vás tvrdí, že jste něco viděli - a všechno jste poctiví hoši -napadlo nás, že tu je, ať už ho my vidíme, nebo ne. Tedy všichni kromě Cenná. No, proto taky jedeme domů. Když jsme oba pryč, ten cizinec by tam mohl přijít spáchat nějakou darebnost. Kdyby nebylo slavnosti, ani bych se zítra nevracel. Ale nemůžeme si do-volit stát se vězni svých vlastních domovů jenom proto, že tu ně-kde číhá ten chlapík."
"O Banovi aLemovi jsem nevěděl," řekl Rand. "My ostatní jsme chtěli zítra zajít za starostou, ale měli jsme strach, že nám to taky neuvěří."
"Šedé vlasy neznamenají, že se nám srazil mozek," podotkl suše Tam. "Takže měj oči na stopkách. Možná ho zahlídnu taky, jestli se znovu ukáže."
Rand hodlal udělat právě to. Překvapilo ho, když si uvědomil, že se mu jde lehčeji. Stažené svaly na ramenou mu povolily. Byl pořád ještě vystrašený, ale nebylo to tak zlé, jako předtím. Byli s Tamem sami na Kameniční cestě, jako tu byli ráno, ale určitým způsobem se cítil, jako by s nimi byla celá vesnice. To, že ostatní věděli a věřili, znamenalo celý ten rozdíl. Neexistovalo nic, co by mohl jezdec v černém plášti udělat, co by lidi z Emondovy Role nezvládli vyřešit.

KAPITOLA PATA

Jarnice

V době, kdy vůz dorazil ke statku, bylo už slunce v půli cesty ze zenitu. Dům to nebyl nijak velký, rozhodně ne tak velký, jako ně-které rozlehlé domy na východě, obydlí, která se léty rozrostla, aby pojala celé rodiny. Ve Dvouříčí to často znamenalo tři i čtyři pokolení pod jednou střechou včetně tet, strýců, bratranců a sy-novců. Tam s Randem byli výjimeční nejen pro hospodaření v Zá-padním polesí, ale i tím, že žili jen sami dva.
Tady byla většina místností v jednom poschodí, dům byl úhled-ný čtverec bez křídel a přístavků. V podkroví se pod příkrou doš-kovou střechu hezky vměstnaly dvě ložnice a sklad. I kdyby veš-keré vápno na pevných dřevěných zdech po zimních bouřích zmi-zelo, dům by byl stejně úhledný a upravený, došky byly řádně při-pevněny a dveře a okenice visely rovně a padly do rámů.
Dům, stodola a kamenná salaš tvořily vrcholy trojúhelníka ko-lem dvorku, kam se odvážilo několik slípek a teď se hrabaly ve studené zemi.
Za salaší stál otevřený přístřešek, kde se stříhaly ovce, a ka-menné koryto k jejich koupání. Vedle pole mezi statkem a lesem se tyčil vysoký kužel pečlivě vyzděné kůlny na tabák. Jen pár hos-podářů ve

Dvouříčí se obešlo bez vlny a tabáku, které prodávali, když dorazili kupci.
Když se Rand podíval ke kamenné salaši, vedoucí beran stáda se silnými rohy mu pohled oplatil, ale většina černohlavých ovcí zů-stala klidně ležet na místě nebo stát s hlavami v korytě s krmením.
Měly husté, kudrnaté rouno, ale na stříhání byla stále ještě příliš velká zima.
"Nemyslím, že sem ten černý muž zašel," křikl Rand na otce, který pomalu obcházel statek s oštěpem v ruce a pečlivě si prohlí-žel zemi. "Ovce by nebyly tak klidné, kdyby se tu někdo potloukal kolem."
Tam přikývl, ale nezastavil se. Když obešel dům kolem dokola, udělal totéž se stodolou a ovčínem, přičemž vůbec nespouštěl oči ze země. Dokonce prohlédl i kůlnu na tabák. Vytáhl ze studny okov, nabral do dlaně vodu, očichal ji a velice opatrně ji okusil špičkou jazyka. Náhle vybuchl smíchy a vypil vodu jediným douš-kem.
"To nejspíš ne," řekl Randovi a otřel si ruku do předku kabátu. "Všechny ty řeči o lidech a koních, které nevidím ani neslyším, mě jenom nutí všechno pořádně prohlídnout." Vyprázdnil okov do vědra a vydal se k domu, vědro vody v jedné ruce, oštěp v druhé. "Udělám k večeři trochu dušeného masa. A když už jsme tady, mohli bychom tu trochu poklidit."
Rand se zašklebil, litoval farnic v Emondově Roli. Jenže Tam měl pravdu. Kolem statku práce nikdy úplně neustávala. Jakmile byla hotová jedna věc, bylo vždycky potřeba udělat dvě další. Rand zaváhal, ale luk s toulcem si nechal po ruce. Kdyby se tmavý jez-dec objevil, nehodlal mu čelit pouze s motykou.
Nejdřív ustájil Belu. Odstrojil ji a zavedl do stání ve stodole vedle krávy, tady odložil plášť, vytřel kobylku věchtem slámy a vyhřebelcoval ji. Po úzkém žebříku vylezl na seník, odkud shá-zel seno na krmení. Nabral Bele taky odměrku ovsa, i když už ho mnoho nezbývalo a dost dlouho by žádný mít nemuseli, leda by se venku brzy oteplilo. Krávu podojili před svítáním, dala jim čtvrti-nu obvyklého množství, takže to vypadalo, že s pokračující zimou přestává dojit.
Ovce měly nachystáno dost krmení na dva dny - touto dobou už by se měly pást, ale zatím nebylo na čem - nicméně jim Rand dolil vodu. Pokud slepice snesly nějaká vejce, bylo třeba je také sesbí-rat. Bylajenom tři. Nosnice byly při jejich schovávání zjevně stále mazanější.
Rand si právě nesl motyku do zeleninové zahrádky za domem, když Tam vyšel ven, usadil se na lavici před stodolou, aby spravil
postroje, a oštěp si položil vedle sebe. Rand měl hned lepší pocit, že si nechal luk ležet na plášti na krok od místa, kde stál.
Hlínou se prodralo jen pár rostlinek, ale většinou to byl jenom plevel. Kapusta byla zakrslá, fazole a hrášek rostly jen tu a tam a po řepě nebylo ani stopy. Ne všechno ovšem již zasázeli. Zatím osadili jenom část zahrádky v naději, že by se počasí mohlo obrátit včas, aby něco vyrostlo dřív, než bude krecht úplně prázdný. Oko-pávání Randovi dlouho netrvalo, což by mu v minulých letech zcela vyhovovalo, ale nyní ho napadlo, co budou dělat, jestli letos nevy-raší vůbec nic. Nebylo to hezké pomyšlení. A pořád ještě bylo tře-ba naštípat dříví na oheň.
Randovi to připadalo jako roky od chvíle, kdy nebylo třeba štípat dříví. Jenomže fňukání dům nezahřeje, takže sebral sekeru, luk a toulec odložil vedle špalku, a dal se do práce. Borovice pro rychlý, žhavý plamen a dub na dlouhé hoření. Zanedlouho mu bylo takové teplo, že odložil kabát. Když byla hromádka polínek dost velká, naskládal dřevo u zdi domu vedle ostatních hromádek. Většina z nich sahala až k okenním rámům. Touto dobou byly hromady dře-va obvykle nevelké a nebylo jich mnoho, ne však letos.
Sekat a sklá-dat, sekat a skládat, Rand se zcela poddal rytmu sekery a pohybů při skládání dřeva. Teprve Tamova ruka na rameni ho přivedla zpátky do přítomnosti, a Rand chvilku překvapeně mrkal. Zatímco pracoval, nastal šedý soumrak, a rychle se stmívalo. Vysoko nad vrcholky stromů se mihotal obraz měsíce jako rybí oko, tak velký, že jim div nespadl na hlavu. Aniž by si to Rand předtím uvědomil, vítr vál také studenější a tmavnoucí oblohou hnal roztrhané mraky.
"Opláchni se, chlapče, a poohlídneme se po večeři. Už jsem na-nosil vodu na horkou koupel před spaním."
"Cokoliv horkýho mi vyhovuje," prohlásil Rand, popadl plášť a přehodil si ho přes ramena. Košili měl nasáklou potem a vítr, na který při ohánění se sekerou zcela zapomněl, se ho zjevně teď, když s prací skončil, snažil zmrazit na kost. Potlačil zívnutí, a jak sbíral své věci, trochu se třásl. "A spánek taky, když už jsme u toho. Klidně bych prospal celou slavnost."

"Nechtěl by ses vsadit?" usmál se Tam, a Rand se na něj musel taky zazubit. Bel Tin by si nenechal ujít, ani kdyby týden nespal. Nikdo by to neudělal.

Tam nešetřil se svíčkami a ve velkém kamenném krbu praskal oheň, takže obývací pokoj byl teplý a veselý. Největším kusem nábytku v pokoji byl kromě krbu ohromný dubový stůl, dost dlouhý na to, aby se k němu vešlo tucet i víc lidí, í když od chvíle, kdy Randovi zemřela matka, jich tu zřídkakdy bývalo tolik. Kolem stěn stály skříně a police, většinou je zručně vyrobil sám Tam, a kolem stolu židle s vysokým opěradlem. Čalouněná židle, kte-rou Tam nazýval čtecí židle, stála šikmo před ohništěm. Rand si raději četl natažený na houni před krbem. Police s knihami u dveří nebyla zdaleka tak dlouhá, jako ta v hostinci U Vinného střiku, ale tady bylo velice těžké knihy získat. Jen pár formanů jich vozilo víc, a těch pár bylo třeba rozdělit mezi všechny, kdo je chtěli.

Ač pokoj možná nevypadal tak dokonale vydrhnutý, jako větši-na hospodyněk udržovala své domovy - na stole stál Tamův sto-jánek na dýmky a Cesty Jaina Dlouhokrokého a další kniha s dře-věnými deskami odpočívala na polštáři čtecí židle, na polici u krbu ležel kousek postroje, který potřeboval spravit, a na jiné židli byla hromádka košil k zalátání - i když nebyly zcela bez poskvrnky, pořád tu bylo dost čisto a uklizeno a vypadalo to tu zabydleně, což hřálo a uklidňovalo stejně jako oheň. Tady bylo možné zapome-nout na chlad za zdmi. Tady nebyl žádný falešný Drak. Ani války nebo Aes Sedai. Žádní muži v černých pláštích. Ve vzduchu se vznášela vůně masa dusícího se nad ohněm a Rand náhle dostal strašlivý hlad.

Jeho otec zamíchal dřevěnou lžící s dlouhým držadlem vývar a ochutnal. "Ještě chvilku."

Rand si spěchal umýt obličej a ruce. Na skříňce s umyvadlem vedle dveří stál i džbán s vodou. Horká lázeň, to bylo to, po čem teď tolik toužil, aby ze sebe smyl pot a vyhnal z těla chlad, ale k tomu dojde až za chvíli, až se ohřeje velký kotel v zadní míst-nosti.

Tam se prohrabával skříňkou a vytáhl klíč dlouhý jako jeho ru-ka. Otočil jím ve velkém železném zámku na dveřích. Na Randův tázavý pohled odpověděl: "Lepší být v bezpečí. Možná si jenom něco představuju, nebo mi možná zkazilo náladu počasí, ale..." Povzdechl si a plácl klíčem do dlaně. "Podívám se k zadním dve-řím," řekl a zmizel v zadní části domu.

Rand si nedokázal vzpomenout, kdy byly některé dveře napo-sledy zamčené. Nikdo ve Dvouříčí dveře nezamykal. Nebylo to nutné. Alespoň dosud.

Shora, z Tamovy ložnice, se ozvalo škrábání, jako by někdo táhl něco těžkého po podlaze. Rand se zamračil. Pokud se Tam na-jednou nerozhodl stěhovat nábytek, mohl jedině vytahovat starou truhlici, kterou měl pod postelí. Další věc, která se, co se Rand pamatoval, ještě nepřihodila.

Rand do malého kotlíku nalil vodu na čaj a zavěsil jej na hák nad ohněm, pak prostřel stůl. Misky a lžíce sám vyřezával. Přední okenice ještě nebyly zavřené, a Rand čas od času vyhlédl ven, ale zatím padla tma, a jediné, co viděl, byly stíny vrhané měsícem. Ten tmavý jezdec tam mohl klidně někde být, ale Rand se snažil tuto myšlenku zahnat.

Když se Tam vrátil, Rand překvapeně zažíral. Tam byl obtí-žen širokým opaskem, na němž visel meč s bronzovou volav-kou na černé pochvě a další na dlouhém jílci. Jediní lidé, které kdy Rand viděl nosit nějaký meč, patřili ke kupeckým strážím. A taky Lan, samozřejmě. To, že jeho otec něco takového vlastní, ho nikdy ani nenapadlo. Až na ty volavky vypadal meč úplně jako ten Lanův.

"Kde se to tu vzalo?" zeptal se. "Tos dostal u formana? Kolik to stálo?"

Tam zbraň pomalu vytáhl. Na její lesklé čepeli si pohrával od-lesk ohně. Vůbec nevypadala jako prosté, hrubě ukuté čepele, kte-ré Rand viděl v rukou kupeckých stráží. Nezdobily ji drahokamy ani zlato, ale stejně mu připadala velkolepá. Čepel byla lehce za-křivená, pouze s jedním břitem, a do oceli byla vyleptána další volavka. Krátká ramena záštity byla vypracována do tvaru copu. Meč vypadal ve srovnání s meči kupeckých stráží skoro křehce, protože většina kupeckých mečů byla dvoubřitá a tak silná, že se jimi dal podtít strom.

"Získal jsem ho kdysi dávno," vykládal Tam, "daleko odsud. A zaplatil jsem za něj až příliš. Dva měďáky je za tohle až moc. Tvoje matka to neschvalovala, ale ona byla vždycky moudřejší než já. Byl jsem tenkrát mladý, a v té chvíli mi připadalo, že za to stojí. Ona vždycky chtěla, abych se ho zbavil, a mě mockrát na-padlo, že měla pravdu, že jsem ho měl dát pryč."

Meč v odlescích plamenů jako by hořel. Rand sebou trhl. Čas-tokrát snil o tom, že bude mít vlastní meč.

"Dát ho pryč? Jak bys mohl dát takovýhle meč pryč?"
Tam si odfrkl. "Při shánění ovcí mi přece není k ničemu, ne? Nemůžu s ním orat pole, ani sklízet obilí."
Dlouhou chvíli hleděl na meč, jako by se divil, co s touhle věcí vlastně dělá. Nakonec si ztěžka povzdechl. "Jenže pokud nemám jenom černé myšlenky, a jestli se k nám štěstí obrátí zády, možná budeme v příštích pár dnech ještě rádi, že jsem ho místo toho strčil do té staré truhly." Hladce vrátil meč zpátky do pochvy a s úšklebkem si otřel ruku do košile. "Jídlo už by mělo být hotové. Dám na talíře, ty zatím na-chystej čaj."
Rand kývl a došel pro plechovku s čajem, ale chtěl se dozvědět všechno. Proč si Tam koupil meč? Neuměl si to představit. A kde k němu Tam přišel? Jak daleko odsud? Nikdo nikdy neopustil Dvou-říčí. Nebo jen málokdo. Rand vždycky tak nějak předpokládal, že se jeho otec musel na čas vydat do světa - jeho matka přece byla cizinka - ale meč...? Na jazyku ho pálila spousta otázek, jenom až se posadí ke stolu.
Voda na čaj už vřela a Rand musel kolem držátka kotlíku ovi-nout kus látky, aby ho sundal z háku. Žár okamžitě pronikl skrz látku. Jak se Rand narovnával od ohně, těžká rána do dveří zara-chotila zámkem. Všechny myšlenky na meč i na horký kotlík v ruce se Randovi vypařily z hlavy.
"Jeden ze sousedů," prohodil nejistě. "Pantáta Dautry si chce půjčit..." Ale statek Dautryů, jejich nejbližších sousedů, byl hodi-nu cesty odsud dokonce i za denního světla, a Oren Dautry, ač-koliv si bezostyšně vypůjčoval, by rozhodně neopustil dům po setmění.
Tam opatrně položil misky s dušeným masem na stůl. Pomalu poodešel od stolu. Obě ruce položil na jílec. "Nemyslím..." začal, když vtom se dveře rozlétly a na podlahu dopadly kousky želez-ného zámku. Ve dveřích se objevila postava, větší než jakýkoliv člověk, kte-rého kdy Rand viděl, postava v černé kroužkové košili, která jí visela po kolena, s bodci na zápěstích, loktech a ramenou. V jedné ruce svírala těžkou kosinu, druhou držela před očima, jako by si snažila zaclonit oči před světlem.
Rand pocítil zvláštní úlevu. Ať to byl, kdo chtěl, nebyl to jezdec v černém plášti. Pak si všiml zakřivených beraních rohů na hlavě, které se otíraly o vršek dveřního rámu, a tam, kde by příchozí měl mít ústa a nos, byl huňatý čenich. Rand si všechno poskládal do-hromady ve chvilce, kdy se zhluboka nadechoval, potom vyrazil vyděšené zaječení a zároveň, bez přemýšlení, mrštil vřelým kotlí-kem po té pololidské hlavě.
Když se mu vařící voda rozlila po obličeji, tvor zařval, napůl bolestí, napůl zuřivě zavrčel jako zvíře. Ještě než kotlík dopadl, mihl se dopředu Tamův meč. Řev se náhle změnil v zachrčení a mohutné stvoření se zhroutilo na zem. Ještě než první tvor do-padl, pokusil se kolem něj prodrat další. Než Tam znovu udeřil, Rand zahlédl znetvořenou hlavu zakončenou špičatými rohy, a obě mohutná těla ucpala dveře. Rand si uvědomil, že na něj otec křičí.
"Rande, chlapče! Schovej se v lese!" Těla ve dveřích sebou trh-la, jak se je kdosi zvenku snažil vytáhnout. Tam vrazil rameno pod masivní stůl a se zamračením ho převrátil na tu změť těl. "Je jich tam moc, neudržíme je! Vypadni zadem! Běž! Honem! Jdu za te-bou!"
Jak se Rand obracel, zachvátil ho stud, že tak rychle poslechl. Chtěl zůstat a pomoci otci, i když si neuměl představit jak, ale strach ho držel pod krkem a nohy se mu pohybovaly samy od sebe. Vrhl se z místnosti do zadní části domu, a tak rychle ještě v životě neutíkal. Od předních dveří ho pronásledovalo praštění a výkřiky.
Už měl ruce na závoře na zadních dveřích, když mu oči padly na železný zámek, který se nikdy nezamykal. Až na dnešní noc. Nechal závoru na místě a vrhl se k oknu vedle. Vysunul okno a rozrazil okenice. Soumrak už úplně nahradila noc. Měsíc byl v úplňku a letící mraky vytvářely strakaté stíny, které se honily po dvorku.
Stíny, řekl si Rand. Jenom stíny. Zadní dveře zaskřípěly, jak se je někdo, nebo něco, zvenčí snažil otevřít. Randovi vyschlo v ús-tech. Náraz otřásl dveřmi ve veřejích a přiměl Randa ke spěchu. Vyklouzl oknem jako zajíc, dopadl na zem a přikrčil se ke stěně domu. Uvnitř se s prásknutím rozštípl kus dřeva.
Rand se přinutil nazvednout a nahlédl dovnitř, jen jedním oč-kem a jenom rožkem okna. V temnotě toho moc nerozeznal, nic-
méně bylo toho víc, než opravdu vidět chtěl. Dveře visely nakřivo a místností se ostražitě pohybovaly nejasné postavy, které spolu hovořily tichými, hrdelními hlasy. Rand jim nerozuměl ani slovo. Jejich jazyk

zněl drsně, nebyl uzpůsoben pro lidské hrdlo. Od se-ker, oštěpů a bodců se matně odráželo světlo, jak sem pronikaly zbloudilé měsíční paprsky. Na podlaze vrzaly těžké boty a také se ozývalo pravidelné cvakání, jako od kopyt.
Rand se pokusil si olíznout rty. Zhluboka, přerývaně se nadechl a vykřikl, jak nejhlasitěji dokázal. "Jdou zezadu!" Slova zazněla jako zakrákání, ale aspoň že vůbec zazněla. Rand si nebyl jist, že dokáže vydat hlásku. "Jsem venku! Utíkej, táto!" S posledním slo-vem už běžel od domu.
Ze zadní místnosti se ozval chraplavý křik v cizím jazyce. Roz-bilo se nějaké sklo, třesknutí znělo hlasitě a pronikavě, a cosi těž-kého za ním zadunělo o zem. Rand usoudil, že jeden z nich se prostě prodral oknem, místo aby se pokusil protáhnout otvorem pod skleněnou tabulkou, ale neohlížel se, aby se podíval, jestli měl pravdu. Rand vyrazil k nejbližšímu měsícem vrhanému stínu, ja-ko liška pronásledovaná honícími psy, a předstíral, že míří k lesu. Pak padl na břicho a protáhl se zpátky ke stodole a jejímu větší-mu, hlubšímu stínu. Cosi mu spadlo na rameno a Rand se začal zmítat, aniž si byl jist, zda se pokouší bojovat nebo uniknout, až mu došlo, že se pustil do křížku s novým držadlem motyky, které Tam vyráběl.
Troubo! Rand zůstal chvíli ležet a snažil se přestat funět. Cop-linský pitomý troubo! Nakonec se odplazil podél zadní stěny sto-doly a držadlo táhl za sebou. Nebylo to moc, ale bylo to lepší než nic. Opatrně vyhlédl zpoza rohu na dvůr a dům.
Po tvorovi, který vyskočil ze Randem, nebylo ani památky. Mohl být kdekoliv a určitě šel po něm. Plížit se k němu mohl dokonce právě v této chvíli.
Salaší po jeho levici se rozlehlo vystrašené bečení. Stádo se mo-talo, jako by se snažilo najít cestu ven. Ve světle linoucím se z před-ních oken domu se míhaly stíny a tmou se neslo řinčení oceli o ocel. Náhle ve sprše skla a dřeva vypadlo ven jedno z oken, jak jím s mečem pořád ještě v ruce proskočil Tam. Přistál na nohou, ale místo aby utekl od domu, vrhl se k jeho zadní straně a příšerných postav, deroucích se za ním rozbitými okny či dveřmi, si nevšímal.
Rand nevěřícně zíral. Proč se nesnaží dostat pryč? Pak pochopil. Tam ho naposledy slyšel odzadu. "Táto!" křikl Rand. "Tady jsem!"
Tam se uprostřed kroku otočil, avšak nerozběhl se k Randovi, místo toho zamířil od něj pryč. "Utíkej, chlapče!" křičel a mával mečem, jako by byl Rand někde před ním. "Schovej se!" Hnalo se po něm tucet mohutných tvorů a vzduch rozechvíval jejich drsný pokřik a pronikavé vytí.
Rand se stáhl zpátky do stínu za stodolou. Tam ho nemohli z domu zahlédnout ani v případě, že by některý z tvorů byl stále ještě uvnitř. Byl v bezpečí, aspoň prozatím. Tam však ne. Tam, který se od něj snažil ty tvory odvést. Rand sevřel ruce na držadle motyky a musel stisknout zuby, aby potlačil náhlý záchvat smíchu. Držadlo motyky. Postavit se jednomu z těch tvorů s držadlem mo-tyky by se příliš nepodobalo souboji na hole s Perrinem. Ale nemo-hl nechat Tama, aby čelil pronásledovatelům sám. "Budu-li se přesunovat, jako bych se plížil za králíkem," šeptal si pro sebe, "vůbec mě neuslyší, ani neuvidí." Tmou se rozléhaly strašidelné výkřiky a Rand se pokusil polknout. "Spíš jako smečka hladových vlků." Nehlučně proklouzl od stodoly k lesu a držadlo svíral tak pevně, až ho z toho bolely ruce.
Když se dostal mezi stromy, nejdřív se trochu uklidnil. Mezi stromy se mohl skrýt před každou z těch oblud, které napadly sta-tek. Jak se však kradl lesem, měsíční světlo se stále měnilo a Rand začínal mít dojem, jako by se temnota v lese taky měnila a pohy-bovala. Stromy se nad ním zlověstně tyčily a natahovaly po něm větve. Ale byly to jenom stromy a větve? Skoro slyšel, jak ta stvo-ření potlačují vrčivé pochechtávání, zatímco na něj číhají. Vytí Tamových pronásledovatelů se již neozývalo, ale v tichu, jež je nahradilo, sebou Rand škubl pokaždé, když vítr zašustil větvovím. Krčil se stále víc a postupoval stále pomaleji. Málem se ani neod-važoval dýchat ze strachu, aby ho neuslyšeli.
Náhle mu kdosi zezadu přitiskl ruku kolem úst a železný stisk mu uvěznil zápěstí. Rand se zoufale snažil natáhnout volnou ru-kou přes rameno a útočníka chytit.
"Nezlom mi vaz, chlapče," zašeptal mu drsně do ucha Tam. Randa zaplavila úleva a svaly se mu změnily ve vodu. Když ho otec pustil, Rand padl na kolena a lapal po dechu, jako by uběhl celé míle. Tam klesl vedle něj a opřel se o loket.
"Nepokoušel bych se o to, kdybych si byl uvědomil, jak jsi v posledních pár letech vyrostl," podotkl

Tam tiše. Oči mu při řeči neustále jezdily sem a tam a ostražitě pátraly v temnotě. "Ale musel jsem zajistit, že nepromluvíš nahlas. Někteří trolloci mají sluch jako psi. Možná i lepší."
"Ale trolloci jsou jenom..." Rand se odmlčel. Ne jenom v pří-bězích, ne po dnešní noci. Ti tvorové, to mohli být trolloci, nebo i samotný Temný, pokud Rand věděl. "Jsi si jistý?" špitl. "Chci říct... těmi trolloky?"
"Jsem si jistý. I když ne tím, co je přivedlo do Dvouříčí... Ještě nikdy jsem je neviděl, ale mluvil jsem s lidmi, kteří je viděli, takže o nich něco vím. Snad dost na to, abychom to přežili. Pozorně poslouchej. Trolloci vidí ve tmě lip než člověk, ale jasné světlo je oslepuje, aspoň na čas. To je možná jediný důvod, proč jsme unikli tolika. Někteří dokážou sledovat stopu po čichu nebo podle zvuku, ale prý jsou dost líní. Pokud se jim dokážeme vyhýbat dost dlouho, měli by to vzdát."
Tohle Randovi trochu zvedlo náladu. "V příbězích nenávidí lidi a slouží Temnému."
"Pokud něco patří ke stádům Nočního pastýře, chlapče, tak jsou to trolloci. Zabíjejí pro radost ze zabíjení, tak mi to říkali. To je ale všechno, jenom ještě vím, že jim nesmíš věřit, pokud se tě nebojí, a ani pak ne příliš."
Rand se zachvěl. Nemyslel si, že by rád potkal někoho, koho se trolloci bojí. "Myslíš, že nás pořád ještě honí?"
"Možná ano, možná ne. Nevypadají moc chytře. Jakmile jsme se dostali do lesa, poslal jsem ty za mnou bez větších potíží smě rem k horám." Tam si ohmatal pravý bok a dal si ruku před obli čej. "Lepší ale bude, když budeme předpokládat, že jsou chytří."
"Jsi zraněný."
"Mluv potichu. Je to jenom škrábnutí, a teď se s tím stejně nedá nic dělat. Aspoň že to vypadá na oteplení." Lehl si a ztěžka si povzdechl. "Možná by nebylo tak špatné zůstat přes noc venku."
Rand právě s láskou vzpomínal na svůj kabát a plášť. Stromy zastavily nejhorší vítr, ale poryvy, které se dostaly skrz, pořád ře-zaly jako ledový nůž. Váhavě se dotkl Tamovy tváře a ucukl. "Úpl-ně hoříš. Musím tě dostat k Nyneivě."
"Za chvilku, chlapče."
"Nemáme času nazbyt. Potmě je to dlouhá cesta." Rand se vy-hrabal na nohy a pokusil se otce zvednout. Zasténání, které Tam jen tak tak utlumil za sevřenými zuby, Randa přimělo otce spěšně položit zpátky.
"Nech mě chvilku odpočinout, chlapče. Jsem unavený."
Rand se bouchl pěstí do stehna. V bezpečí na statku, s ohněm a pokrývkami, dostatkem vody a vrbové kůry by možná byl ocho-ten počkat do svítání, než by zapřáhl Belu a odvezl Tama do vesnice. Tady žádný oheň neměl, ani pokrývky nebo vůz, a žád-nou Belu. Ale ty věci byly pořád ještě v domě. Když nemůže donést Tama k nim, možná by alespoň něco z toho mohl přinést sem, k Tamovi. Pokud jsou trolloci pryč. Dřív nebo později bu-dou muset odejít.
Zadíval se na držadlo motyky a pak je pustil. Místo toho vytáhl Tamův meč. Čepel se v bledém měsíčním světle matně leskla. Dlou-hý jílec mu do ruky příliš nepadl a váha meče mu připadala cizí. Několikrát mečem švihl ve vzduchu, než toho s povzdechem ne-chal. Sekání do vzduchu bylo snadné. Kdyby to ale musel dělat s trollokem, Rand si byl jist, že by raději utekl. Nebo by prostě ztuhl na místě, neschopen pohybu, dokud by trollok nemáchl tím svým zvláštním mečem... Nech toho! To ti nijak nepomůže!
Začal se zvedat, když ho Tam popadl za ruku. "Kam jdeš?"
"Potřebujeme vůz," vysvětlil mu mírně Rand. "A pokrývky." Šokovalo ho, jak snadno uvolnil otcovu ruku ze svého rukávu. "Od-počívej, hned budu zpátky."
"Dávej pozor," vydechl Tam.
V měsíčním světle mu Rand neviděl do obličeje, ale cítil, že na něj Tam upírá oči. "Budu." Budu dávat pozor jako myš zkoumající jestřábí hnízdo, pomyslel si.
Tiše jako další stín se protáhl temnotou. Vzpomínal na všechny ty chvíle, kdy si s kamarády jako malí hrávali v lesích na schová-vanou a stopovali jeden druhého, přičemž se zároveň snažili, aby je nikdo nezaslechl, dokud druhému nepoložili ruku na rameno. Nějak se nedokázal přimět, aby to teď bylo stejné.
Kradl se od jednoho stromu k druhému a snažil se vymyslet nějaký plán, ale když konečně dorazil k

okraji lesa, vymyslela za-vrhl jich už deset. Pokud byli trolloci pryč, mohl by prostě dojít do domu a vzít si, co potřebuje. Pokud tam pořád ještě byli... V tom
případě by se musel vrátit k Tamovi. Nelíbilo se mu to, ale necha-li se zabít, Tamovi to nijak neprospěje.
Pozoroval budovy na statku. Stodola a salaš byly v měsíčním světle jenom tmavé obrysy. Z oken domu a otevřenými dveřmi se však linulo světlo. Jsou to jenom svíčky, které táta zapálil, nebo tam číhají trolloci?
Při pronikavém zavřeštění lelka Rand úplně nadskočil, pak se opřel o strom a třásl se. Tohle ho nikam nedovede. Svezl se na břicho a začal se plazit, přičemž držel meč neohrabaně před se-bou. Celou cestu k zadní stěně salaše držel bradu v hlíně.
Přikrčil se ke kamenné zdi a zaposlouchal se. Noc neporušil nejmenší zvuk. Rand se opatrně zvedl a nahlédl přes zeď. Na dvo-ře se nic nehýbalo. Před osvětlenými okny domu se nemíhaly žád-né stíny a ve dveřích taky ne. Nejdřív Belu a vůz, nebo pokrývky a ostatní věci? Bylo to světlo, co rozhodlo. Ve stodole byla tma. Uvnitř mohlo číhat cokoliv, a on to nepozná, dokud nebude příliš pozdě. V domě aspoň uvidí.
Znovu se přikrčil, když tu se najednou zastavil. Neozýval se žádný zvuk. Většina ovcí se už mohla znovu uložit ke spánku, i když to nebylo příliš pravděpodobné, ale pár jich bylo vždycky vzhůru i uprostřed noci, šustily a občas zabečely. Matně rozeznával obry-sy ovcí na zemi. Jedna ležela skoro pod ním. Snažil se nezpůsobit nejmenší hluk. Vyhoupl se na zeď a natáhl ruku k temnému obrysu. Prsty se dotkl kudrnaté vlny a pak čehosi vlhkého. Ovce se nepohnula. Jak se odstrčil dolů a dopadl před salaš, prudce vydechl a málem pustil meč. Zabíjejí z legrace. Roz-třeseně si otřel vlhkou ruku o hlínu.
Zuřivě se přesvědčoval, že se nic nezměnilo. Trolloci se vyřádili a odešli. Jak se plazil přes dvůr a držel se co nejníž u země, při-čemž se snažil sledovat všechno kolem, opakoval si to stále do-kola. Nikdy ho nenapadlo, že jednou bude závidět žížale.
U přední strany domu si lehl těsně ke zdi pod rozbité okno a poslouchal. Bušení krve v uších byl nejhlasitější zvuk, který sly-šel. Pomalu se zvedl a nahlédl dovnitř.
Hrnec s masem ležel dnem vzhůru v popelu v krbu. Třísky a polámané kusy dřeva byly poházené všude po podlaze, ani jedi-ný kousek nábytku nezůstal celý. Dokonce i stůl stál nakřivo a dvě nohy byly osekané do hrubých pahýlů. Každá zásuvka byla vyta-
zená a rozbitá, každá kredenc a skříň otevřená, mnoho dvířek vi-selo jen na jednom závěsu. Obsah skříní byl rozházený mezi tros-kami a všechno bylo posypané bílým práškem. Mouka a sůl, soudě podle rozřezaných pytlíků hozených do ohně. Mezi zbytky nábyt-ku ležela na kupě čtyři znetvořená těla.
Trolloci.
Rand jednoho z nich poznal podle beraních rohů. Ostatní byli zhruba stejní, i přes některé rozdíly, odporná míchanice lidských tváří defornlovaných čenichy, rohy, peřím a srstí. Ruce, skoro lid-ské, to ještě zhoršovaly. Dva měli boty, ostatní kopyta. Rand to všechno pozoroval bez mrknutí, až ho začaly pálit oči. Ani jeden z trolloků se nehýbal. Museli být mrtví. A Tam čekal.
Rand proběhl předními dveřmi a zastavil se, protože se z toho zápachu začal dávit. Celé měsíce nevyčištěná stáj bylo to jediné, co ho napadlo a co se mohlo trochu podobat pachu v domě. Stěny byly znečištěné odpornými skvrnami. Rand se snažil dýchat ústy a spěšně se začal prohrabávat svinstvem na podlaze. V jedné kre-denci býval měch na vodu.
Když se mu za zády ozvalo zaškrábání, ztuhla Randovi v žilách krev. Otočil se a málem přitom upadl přes zbytky stolu. Zachytil se a zaúpěl skrze zuby, které by mu byly cvakaly, kdyby je netiskl, až ho bolely čelisti.
Jeden z trolloků se zvedal na nohy. Pod zapadlýma očima měl vlčí čenich. Oči měl prázdné, bezvýrazné, až příliš lidské. Chlu-paté špičaté uši se mu neustále chvěly. Na ostrých kozích pazneh-tech překročil jednoho ze svých mrtvých druhů. Stejná černá krouž-ková košile, jakou měli i ostatní, mu chřestila o kožené kalhoty a u boku se mu houpal mohutný meč zakřivený jako kosa.
Cosi si mumlal hrdelním, drsným hlasem, a pak řekl: "Ostatní jdou pryč. Narg zůstane. Narg chytrý."
Slova byla zkomolená a bylo j im špatně rozumět, protože vycházela z úst, j ež nebyla uzpů-sobena pro lidskou řeč. Rand tušil, že jeho tón má být uklidňující, ale nemohl odtrhnout oči od zkrvavených zubů, dlouhých a ost-rých, které se pokaždé, když tvor promluvil, zableskly. "Narg ví ostatní jednou vrátí. Narg čeká. Ty nepotřebuješ meč. Dáš meč pryč."

Dokud trollok nepromluvil, Rand si vůbec neuvědomil, že obě-ma roztřesenýma rukama před sebou drží Tamův meč, špičku na-mířenou na mohutné stvoření. To se nad ním tyčilo, bylo o hlavu a ramena vyšší než Rand, a vedle jeho hrudi a paží by pantáta Luhhan vypadal jako trpaslík.
"Narg neublíží." Trollok přistoupil blíž a ukazoval rukama. "Dáš meč pryč." Tmavé chloupky na hřbetech jeho rukou byly husté, skoro jako srst.
"Zůstaň stát," nařizoval mu Rand a přál si, aby měl jistější hlas. "Proč jste to udělali? Proč?"
"Vldža daig roghdá!" Štěknutí se rychle změnilo v zubatý úsměv. "Dáš meč pryč. Narg neublíží. Myrddraal chce mluvit s tebou." Znetvořeným obličejem se mihl pocit. Strach. "Další přicházejí sem, ty mluvíš myrddraal." Udělal další krok a velkou ruku si položil na jílec meče. "Ty dáš meč pryč."
Rand si olízl rty. Myrddraal! O dnešní noci přicházeli ti nej-strašnější z příběhů. Pokud se blížil mizelec, trollok ve srovnání s ním vypadal jako dítě. Musel se odsud dostat. Ale jestli trollok tasí tu svou masivní čepel, nebude mít šanci. Přinutil se k roz-třesenému úsměvu. "No dobře." Sevřel meč pevněji a spustil ruce k boku. "Promluvíme si."
Vlčí úsměv se změnil v odfrknutí a trollok se na Randa vrhl. Randa by v životě nenapadlo, že by se něco tak velkého mohlo pohnout tak rychle. Zoufale zvedl meč. Obludné tělo do něj narazilo a udeřilo s ním o zeď. Randovi to vyrazilo dech. Padli spolu na podlahu, trollok nahoře, a Rand bojoval o dech. Horečnatě se po-koušel dostat zpod drtivé váhy a přitom se snažil vyhnout silným rukám, které se po něm sápaly, a cvakajícím čelistem.
Trollok sebou náhle křečovitě trhl a zůstal nehybně ležet. Rand, potlučený a pohmožděný, napůl udušený tělem, které na něm spo-čívalo, chvíli jenom ležel na zemi a nedokázal uvěřit svému štěstí. Rychle se však vzpamatoval, aspoň dost na to, aby se vyhrabal zpod těla trolloka. A že to bylo nějaké tělo. Zprostřed trollokových zad trčela zakrvácená čepel Tamova meče. Nakonec ho tedy pou-žil včas. Rand měl i ruce pokryté krví a na košili černající krvavou šmouhu. Obrátil se mu žaludek a Rand polkl, aby nezačal zvracet. Třásl se, jako když se nejvíc bál, ale tentokrát to bylo úlevou, že je ještě naživu.
Ostatní jednou vrátí, říkal trollok. Ostatní trolloci se budou vra-cet na statek. A myrddraal, mizelec. V příbězích se vyprávělo, že mizelci jsou vysocí pět sáhů, mají ohnivé oči a jezdí na stínech jako na koních. Když se mizelec obrátil bokem, zmizel, a nedoká-zala jej zastavit žádná zeď. Rand musel udělat, proč sem přišel, a rychle odsud vypadnout.
Když odvalil trollokovo tělo, aby se dostal k meči, zasupěl náma-hou - a málem utekl, když se na něj podívaly otevřené oči. Chvíli mu trvalo, než si uvědomil, že se dívají skrz něj pohledem mrtvého.
Otřel si ruce do potrhaného hadru - ještě ráno to byla jedna z Tamových košil - a vytáhl čepel z trollokova těla. Očistil meč a váhavě pustil hadr na podlahu. Na uklízení není čas, pomyslel si se smíchem, až musel stisknout zuby, aby přestal. Neměl nejmenší tušení, jak by vůbec dokázali dům vyčistit tak, aby tu mohli znovu bydlet. Ten strašlivý zápach nejspíš prosákl rovnou do trámů. Ale na takové myšlenky teď neměl čas. Není čas na uklízení. Možná není čas na nic.
Byl si jistý, že zapomene na spoustu věcí, které budou potřebo-vat, ale Tam čekal a trolloci se vraceli. Posbíral, nač si ve spěchu dokázal vzpomenout. Pokrývky z ložnice nahoře, čisté plátno, aby mohl Tamovi obvázat ránu. Pláště a kabáty. Vak na vodu, který si nosil, když vyháněl ovce na pastvu. Čistou košili. Nevěděl, kdy bude mít čas se převléknout, ale ze zakrvácené košile se chtěl do-stat při první příležitosti. Součástí tmavé, jakoby zablácené hro-mady, které se nedokázal dotknout, byly i malé pytlíky s vrbovou kůrou a ostatní léky.
Vědro vody, které Tam přinesl, stálo pořád vedle krbu, zázra-kem bylo plné a nedotčené. Rand z něj naplnil měch na vodu a ve zbytku si spěšně opláchl ruce, potom se ještě jednou podíval, zda snad na něco nezapomněl. Mezi troskami našel svůj luk, zlomený přesně v polovině. Nechal kousky spadnout na zem a otřásl se. To, co nasbíral, bude prostě muset stačit, rozhodl se. Rychle všechno navršil před dveře. Jako poslední věc, než opustil dům, ze změti na podlaze vyhra-bal lucernu. Ještě v ní zůstal olej. Rand lucernu zapálil svíčkou a zavřel dvířka - částečně proti větru, ale hlavně kvůli tomu, aby neupoutával pozornost -as lucernou v jedné a mečem v druhé ruce vyběhl z domu. Nebyl si jist, co vlastně ve stodole najde. Sa-laš ho přesvědčila, že nemůže očekávat mnoho. Ale aby Tama dopravil do Emondovy Role, potřeboval vůz, a do vozu potřeboval Belu. Nutnost ho přiměla doufat.
Dveře do stodoly byly otevřené a jedno křídlo skřípalo v závě-sech, jak jím pohyboval vítr. Vnitřek na

první pohled vypadal stej-ně jako vždycky. Pak Randovi padly oči na prázdná stání, jejich dvířka byla vyrvaná ze závěsů. Bela a kráva byly pryč. Rand rych-le prošel do zadní části stodoly. Vůz ležel na boku a dobrá polo-vina paprsků kola byla vytlučená. Z jedné oje zbyl jen čtvrt sáhu dlouhý pahýl.
Zoufalství, které zatím Rand držel na uzdě, ho nyní zcela pře-mohlo. Nebyl si jistý, zda dokáže Tama odnést až do vesnice, i kdyby mu otec byl s to pomoci. Bolest by ho mohla zabít rychleji než horečka. Pořád ale neměli jinou možnost. Rand tady udělal, co udělat mohl. Když se obrátil k odchodu, padly mu oči na odsek-nutou vozovou oj ležící na slámou posypané podlaze. Náhle se usmál.
Spěšně odložil lucernu i meč do slámy na podlaze a v příští chvíli se už potýkal s vozem. Převrátil ho do původní polohy, při-čemž prasklo několik dalších paprsků, a pak se zapřel ramenem, aby ho překotil na druhou stranu. Nepoškozená oj teď trčela vzhů-ru. Popadl meč a sekal do vyzrálého topolového dřeva. K jeho příjemnému překvapení odletovaly od meče velké třísky a Rand oj přesekal, jako by měl v rukou slušnou sekeru.
Když oj odpadla, Rand se užasle zadíval na čepel meče. I ta nejlépe nabroušená sekera by se při sekání takhle tvrdého, vyzrá-lého dřeva ztupila, ale meč vypadal stejně naostřený jako vždy. Rand se palcem dotkl ostří a hned ho strčil do úst. Čepel byla ostrá jako břitva.
Rand však neměl času nazbyt. Sfoukl lucernu - nebylo nutné, aby kromě všech ostatních potíží ještě shořela na popel stodola sesbíral oje a rozběhl se k věcem, které nechal ležet u domu.
Dohromady to bylo nešikovné břemeno. Nebylo sice těžké, ale špatně se neslo. Jak Rand klopýtal přes zorané pole, vozové oje se mu v rukou kroutily a posunovaly. Když pak dorazil k lesu, bylo to ještě horší, zachytával za stromy a několikrát málem upadl. Bylo by snazší oje táhnout, ale to by za sebou zanechal jasnou stopu. Rand hodlal počkat, pokud to jen půjde, než to udělá.
Tam byl přesně tam, kde ho Rand zanechal, a zdánlivě spal. Rand doufal, že spí. Náhle se polekal, odhodil náklad a položil ruku otci na líc. Tam stále ještě dýchal, ale teplota mu stoupla.
Dotyk Tama probral, ale jenom do omámeného polobdění. "To jsi ty, hochu?" vydechl. "Dělal jsem si starosti. Sny o minulých dnech. Noční můry." Tiše mumlaje znovu upadl do spánku.
"Neboj se," řekl Rand. Přehodil přes Tama jeho plášť a kabát, aby ho nestudil vítr. "Dostanu tě k Nyneivě, jak nejrychleji to pů-jde." Mluvil dál, nejen kvůli Tamovi, ale také aby ujistil sám sebe. Stáhl si zakrvácenou košili a ve spěchu, aby se jí zbavil, příliš nevnímal, jaká je mu zima. Rychle si natáhl čistou. Když špinavou košili odhazoval, měl pocit, jako by se právě vykoupal. "Hnedle budeme v bezpečí ve vesnici a vědma všechno spraví. Uvidíš. Zase bude všechno v pořádku."
Ta myšlenka byla jako paprsek světla. Rand si navlékl kabát a sklonil se, aby Tamovi obvázal ránu. Jakmile dorazí do vsi, bu-dou v bezpečí a Nyneiva Tama vyléčí. Jenom ho tam musí dostat.

KAPITOLA SESTA

Západnípolesí

V měsíčním světle Rand pořádně neviděl na to, co dělá, ale Ta-mo va rána mu připadala jako pouhé škrábnutí na žebrech, ne delší než dlaň. Nevěřícně zavrtěl hlavou. Viděl svého otce mnohem váž-něji poraněného, a on ani nepřestal pracovat, jen si ránu omyl. Chvatně Tama prohlédl od hlavy k patě, zda nenajde něco natolik vážného, co by vysvětlovalo horečku, ale to jediné škrábnutí bylo všechno.
Bylo sice malé, nicméně dost vážné, svaly kolem něj pálily na dotek. Rána byla ještě teplejší než zbytek Tamova těla, a ten byl tak horký, že musel Rand zatínat zuby. Vysoká teplota mohla i zabít, nebo z člověka zůstal jen jeho stín. Rand navlhčil klůcek vodou z měchu a položil ho Tamovi na čelo.
Snažil se být při omývání a ovazování rány na otcových žebrech jemný, ale Tamovo tiché mumlání přesto občas přerušilo slabé zaúpění. Kolem nich se tyčily silné větve a hrozivě se kývaly ve větru. Trolloci už určitě odešli, když se jim je nepodařilo najít a když po návratu našli statek prázdný. Rand se snažil tomu uvě-řit, ale zlovolné ničení v domě, jeho nesmyslnost, nechalo jen ma-lý prostor pro naděje tohoto druhu. Uvěřit, že by se vzdali, aniž by zabili každého, koho se jim podaří najít, bylo nebezpečné, hloupá naděje, kterou si nemohl dovolit.
Trolloci. Světlo nahoře, trolloci! Tvorové z kejklířova příběhu vyšli do noci a vrazili jim do dveří. A mizelci. Světlo na mě sviť, mizela!
Náhle si uvědomil, že drží volné konce obvazu v nehybných ru-kou. Ztuhlý jako králík, který uviděl stín jestřába, pomyslel si opo-vržlivě. Rozhněvaně potřásl hlavou a dovázal Tamovi obvaz ko-lem hrudníku.

Vědět, co je třeba udělat, dokonce to i dělat, mu nebránilo mít strach. Až se trolloci vrátí, určitě začnou v lese kolem statku pátrat po stopách lidí, kteří jim unikli. Tělo trolloka, jehož Rand zabil, jim prozradí, že ti lidé nejsou daleko. A kdo ví, co udělají mizelci, nebo co vlastně můžou udělat? A hlavně otcova poznámka o tom, jaký mají trolloci sluch, zněla Randovi v hlavě tak hlasitě, jako by to Tam právě vyslovil. Přistihl se, jak odolává nutkání položit Tamovi ruku na ústa, aby potlačil jeho stony a mumlání. Někteří umí stopo-vat po čichu. Co s tím můžu udělat? Nic. Nemohl marnit čas sta-rostmi kvůli problémům, s nimiž nemohl nic dělat.

"Musíš být potichu," zašeptal otci do ucha. "Trolloci se vrátí."

Tam promluvil tlumeným, drsným hlasem. "Jsi pořád k pomi lování, Kari. Pořád hezká jako zamlada."

Rand se zakabonil. Jeho matka zemřela před patnácti lety. Jestli Tam věřil, že pořád ještě žije, tak byla horečka horší, než si Rand myslel. Jak mu má zabránit v mluvení, když leď ticho znamenalo život?

"Matka chce, abys mlčel," špitl Rand. Musel si odkašlat, jak se mu náhle stáhlo hrdlo. Měla jemné ruce, tolik si pamatoval. "Kari chce, abys mlčel. Na. Napij se."

Tam žíznivě polykal vodu z měchu, ale po pár doušcích odvrátil hlavu a začal znovu tiše mumlat, příliš tiše, aby mu Rand rozuměl. Rand doufal, že je to dost tiše i na to, aby ho zaslechli trolloci.

Spěšně dodělal, co bylo třeba. Kolem a mezi ojemi odseknutými z vozu omotal tři pokrývky, čímž získal hrubě zrobená nosítka. Bude moci nést jenom jeden konec, druhý potáhne po zemi, ale bude to muset stačit. Z poslední pokrývky nožem uřezal dlouhý pruh, jehož konce přivázal k ojím.

Nejjemněji, jak dokázal, zvedl Tama na nosítka a při každém jeho zaúpění sebou trhl. Otec mu vždycky připadal nezničitelný. Nic mu nemohlo ublížit, nic ho nemohlo zastavit, dokonce ani zpomalit. To, že byl v tomto stavu, Randa skoro obralo o poslední zbytky odvahy, které sesbíral. Ale musel jít dál. To jediné ho drže-lo na nohou. Musel.

Když Tam konečně ležel na nosítkách, Rand zaváhal a pak mu odepjal opasek s pochvou. Když se jím sám přepásal, připadalo mu to zvláštní, měl z něj divný pocit. Opasek, pochva a meč vážily dohromady jen pár liber, ale když zastrčil čepel do pochvy, zdálo se mu, že nese velkou váhu.

Rozzlobeně si vyhuboval. Teď nebyl čas ani místo na hloupé představy. Byl to jenom velký nůž. Kolikrát už snil o tom, jak bude nosit meč a prožije spoustu dobrodružství? Jestli jím mohl zabít jednoho trolloka, určitě by jím mohl zahnat další. Jenomže věděl až příliš dobře, že to, co se stalo na statku, bylo čiročiré štěstí. A jeho vysněná dobrodružství nikdy nezahrnovala cvakající zuby, běh o život nocí, ani otce na pokraji smrti.

Chvatně zastrkal poslední pokrývku kolem Tama a měch s vo-dou a ostatní šatstvo položil vedle něj na nosítka. Zhluboka se nadechl, klekl si vedle ojí a přetáhl si pruh z pokrývky přes hlavu. Protáhl si ho na plece a pod paže. Když sevřel oje a narovnal se, většina váhy mu spočívala na ramenou. Příliš těžké mu to nepři-šlo. Snažil se jít rovnoměrně. Vyrazil k Emondově Roli a nosítka táhl za sebou po zemi.

Už se rozhodl, že dojde na Kameniční cestu a půjde po ní až do dědiny. Na cestě bude nebezpečí určitě větší, ale Tamovi by se nedostalo žádné pomoci, pokud by Rand ve snaze najít cestu le-sem potmě zabloudil.

V temnotě málem dorazil na Kameniční cestu dřív, než si to uvědomil. Když poznal, kde se nachází, sevřelo se mu hrdlo. Rychle obrátil nosítka a odtáhl je kus cesty mezi stromy, kde se zastavil, aby popadl dech a počkal, až mu přestane divoce bušit srdce. Stále lapaje po dechu zamířil k východu, směrem k Emondově Roli.

Cesta mezi stromy byla složitější, než kdyby Tama vzal dolů na silnici, a noc mu rozhodně nepomáhala, ale vyjít na cestu by bylo šílenství. Rand hodlal dorazit do vesnice bez setkání s trolloky, a pokud by to záleželo jenom na něm, tak i bez toho, aby nějakého spatřili. Musel předpokládat, zeje trolloci pořád ještě pronásledují a že si dříve či později uvědomí, že se vydali do vesnice. To bylo nejpravděpodobnější místo, kam mohli jít, a Kameniční cesta byla zároveň nejpravděpodobnější cesta. Noc a stíny pod stromy Ran-dovi připadaly jako velice špatný úkryt před očima kohokoliv, kdo by šel kolem.

Mezi holými větvemi slabě prosvítalo měsíční světlo, které pou-ze mátlo oči, takže si Rand myslel, že vidí, co má pod nohama. Na každém kroku klopýtal o kořání, staré ostružiny mu drásaly nohy, a občas málem upadl do dolíku či přes pahrbek na zemi, když došlápl do vzduchu, místo na pevnou půdu, kterou očekával, nebo nakročil a nečekaně zakopl o hlínu. Tamovo mumlání se pokaždé, když některá z ojí

příliš rychle narazila na kořen nebo kámen, změnilo v prudké zaúpění.
Nejistota Randa nutila upírat oči do temnoty, až ho pálily, a po-zorně poslouchat, jako ještě nikdy v životě. Zastavil se při sebe-menším škrábnutí větve o větev, při každém zašustění borového jehličí nastražil uši a skoro se ani neodvažoval dýchat ze strachu, že mu unikl nějaký varovný zvuk, i ze strachu, že mu neunikl. Teprve když se ujistil, že to byl jenom vítr, pokračoval v cestě.
Do údů se mu pomalu vkrádala únava, ještě zhoršovaná nočním větrem, který se vysmíval jeho plášti a kabátu. Váha nosítek, zpo-čátku malá, ho nyní táhla k zemi. Teď už neklopýtal jenom když o něco zakopl. Neustálá snaha neupadnout ho stála téměř tolik sil, kolik skutečná práce s tažením nosítek. Vstával před svítáním, aby udělal, co měl uloženo, a dokonce i s výletem do Emondovy Role odvedl skoro celodenní práci. Za každé obyčejné noci by odpo-číval před krbem a před spaním by si četl v jedné z několika Ta-mových knih. Pronikavý chlad mu zalézal pod nehty a žaludek mu připomínal, že od medových koláčků panínámy ať Vereové neměl nic v ústech.
Tiše si vynadal, zlobil se na sebe, že na statku nevzal i něco k jídlu. Ta chvilka navíc už nemohla znamenat větší rozdíl. Chvil-ka, než by našel chleba a sýr. Nebo jenom chléb. Jistě, panímáma ať Vereová před něj hned, jak dorazí do hostince, postaví něco tep-lého kjídlu. Nejspíš kouřící talíř s jejím vyhlášeným dušeným jeh-něčím. A kousek toho chleba, co pekla. A spousty horkého čaje.
"Převalili se přes Dračí stěnu jako záplava," řekl náhle Tam sil-ným, rozzlobeným hlasem, "a zemi zalili krví. Kolik jich už kvůli Lamanovu hříchu zemřelo?"
Rand málem upadl překvapením. Opatrně položil nosítka na zem a vyprostil se z popruhu. Po pruhu pokrývky mu na plecích zůstala pálící rýha. Poklekaje vedle otce, snažil se Rand ztuhlé svaly roz-cvičit. Prohrabával se k měchu s vodou. Přitom nepřestával sledo-
vat okolní les a v matném měsíčním světle se marně snažil do-hlédnout až na silnici, která byla o necelých dvacet kroků dál. Nehýbalo se nic kromě stínů. Nic kromě stínů.
"Tady žádná záplava trolloků není, táto. Aspoň zatím ne. Brzy budeme v Emondově Roli a v bezpečí. Napij se trochu."
Tam odstrčil měch s vodou a zdálo se, že znovu získal všechnu svou sílu. Popadl Randa za límec a přitáhl si ho tak blízko, že Rand cítil žár jeho horečkou rozpáleného těla na líci. "Říkají jim divoši," vysvětloval naléhavě Tam. "Ti hlupáci tvrdí, že je mů-žou smést jako smetí. Kolik bitev prohrají, kolik měst bude vy-páleno, než konečně přijmou pravdu? Než se proti nim státy spo-jí?" Pustil Randa a do hlasu se mu vkradl smutek. "Marathské pole je pokryté mrtvými a jediné zvuky vydávají krkavci a mou-chy. Zřícené věže Cairhienu hoří v noci jako pochodně. Pálili a zabíjeli celou cestu k Zářícím hradbám, než byli obráceni na útěk. Celou cestu do..."
Rand otci přitiskl ruku na ústa. Ten zvuk se ozval znovu, pravi-delný dusot. Mezi stromy se nedalo určit, odkud ten zvuk přichá-zí. Občas zeslábl, občas zesílil, podle toho, jak se měnil vítr. Rand se zamračil a pomalu otáčel hlavou ve snaze odhadnout, odkud to přichází. Koutkem oka zachytil jakýsi pohyb a vmžiku se nad Ta-mem přikrčil. Překvapilo ho, když zjistil, že pevně svírá jílec me-če, ale hlavně se soustředil na Kameniční cesta , jako by silnice byla na celém světě jedinou skutečnou věcí.
Postupně se v mihotavých stínech na východě daly na silnici rozeznat postavy jezdce a koně, doprovázené vysokými zavalitými stíny, které se s koněm snažily držet krok. Bledé měsíční světlo se odráželo od hlavic oštěpů a čepelí seker. Randa ani na okamžik nenapadlo, že by to mohli být vesničané jdoucí jim na pomoc. Vě-děl, co jsou zač. Cítil to, jako by se mu o kosti otíral štěrk, dokonce ještě dřív, než se přiblížili natolik, aby světlo měsíce odhalilo plášť s kapuci halící jezdce, plášť, který visel nedotčen větrem. Všechny postavy vypadaly v noci černé a koňská kopyta vydávala stejný zvuk jako kopyta kteréhokoliv jiného zvířete, ale Rand věděl, že tenhle kůň je jiný.
Za tmavým jezdcem se objevily postavy z nočních můr s rohy, čenichy a zobáky, trolloci ve dvojstupu, jejich boty a kopyta do-padaly na zem zároveň, jako by tvorové byli poslušní jedné mysli.
Jak se hnali kolem, napočítal jich Rand dvacet. Napadlo ho, co za člověka se odváží obrátit k tolika trollokům zády. Nebo, co se toho týkalo, k jedinému.
Klusající zástup zmizel na západě a dusání v temnotě utichlo, ale Rand zůstal, kde byl, a nehnul ani svalem, pouze dýchal. Něco mu říkalo, že si musí být jistý, naprosto jistý, že jsou pryč, dřív než se pohne.

Tentokrát kůň nevydával vůbec žádný zvuk. Tmavý jezdec se vrátil ve strašidelném tichu, a jak jeho stínový komoň pomaloučku kráčel po silnici, každých pár kroků se zastavoval. Vítr zesílil a naříkal mezi stromy. Jezdcův plášť ležel nehybně jako smrt. Kdy-koliv se kůň zastavil, hlava v kápi se obracela ze strany na stranu, jak jezdec prohlížel les a pátral. Přímo naproti Randovi se kůň zastavil znovu a stínový otvor v kapuci se otočil k místu, kde se krčil nad svým otcem.
Rand křečovitě stiskl ruku na jílci meče. Cítil jezdcův pohled, stejně jako ráno, a znovu ho nenávist sálající z toho pohledu roz-třásla, i když ji neviděl. Ten zahalený muž nenáviděl všechny a všechno, všechno živé. Přes studený vítr vyvstal Randovi na čele pot.
Pak se kůň opět vydal na cestu, několik neslyšných kroků a za-stávka, až Rand viděl jenom sotva rozeznatelnou skvrnu ve tmě daleko na silnici. Mohlo to být cokoliv, ale Rand od postavy ani na chvilku neodtrhl zrak. Bál se, že pokud by jezdce v černém plášti ztratil z očí, až by ho uviděl příště, mohlo by to být ve chvíli, kdy by tichý kůň stál rovnou nad ním.
Stín se náhle řítil zpět a minul Randa tichým cvalem. Jezdec se cestou na západ do noci, k pohoří Oparů, díval pouze přímo před sebe. Směrem ke statku.
Rand se sesul na zem, lapal po dechu a rukávem si z obličeje otíral studený pot. Už mu bylo jedno, proč vlastně trolloci přišli. I kdyby to nikdy nezjistil, bylo by to v pořádku, pokud již bylo po všem.
Otřásl se, sebral se a spěšně zkontroloval otce. Tam si pořád mumlal, ale tak tiše, že Rand nerozuměl ani slovu. Pokusil se mu dát napít, ale voda se otci rozlila po bradě. Tam zakašlal a pramí-nek, který se mu dostal do úst, mu zaskočil. Pak si znovu začal mumlat, jako by se nic nestalo.
Rand nacákal trochu vody na obklad, který měl Tam na čele, strčil měch zpátky do nosítek a znovu se dohrabal mezi oje.
Vyrazil, jako by za sebou měl celonoční spánek, ale nová síla mu dlouho nevydržela. Zpočátku překryl únavu strach, ale i když strach zůstal, síla se rychle rozplynula. Rand brzy opět klopýtal a snažil se nevšímat si hladu a rozbolavělých svalů. Soustředil se na to, aby kladl jednu nohu před druhou bez brkáni.
V duchu si představoval Emondovu Roli, otevřené okenice a domy osvětlené na Jarnice. Lidé na sebe cestou od jedné návštěvy k dru-hé pokřikují pozdravy, ulice jsou plné melodie skřipek vyhrávají-cích "Chaimův vrtoch" a "Letěla volavka". Háral Luhhan v sobě bude mít příliš mnoho brandy a začne zpívat "Vítr v ječmeni" hlasem jako ropucha - vždycky to tak dělal - dokud se jeho ženě nepodaří jej umlčet. A Cenn Buie se rozhodne dokázat, že stále ještě dokáže tancovat jako dřív. A Mat bude plánovat něco, co se nestane, přesně tak, jak plánoval, a každý bude vědět, že je to jeho práce, i když to nikdo nebude moci dokázat. Rand se skoro usmál, když si představoval, jaké to bude.
Po chvíli Tam znovu promluvil.
,^4vendesora. Říká se, že nemá semena, ale do Cairhienu do-vezli štěp, odrostek. Úžasný královský dar pro krále." I když to znělo rozhněvaně, mluvil Tam natolik potichu, že mu Rand tak tak rozuměl. Každý, kdo by ho zaslechl, by stejně dřív uslyšel nosít-ka tažená po zemi. "Nikdy neuzavřeli mír. Nikdy. Ale přinesli od-rostek, znamení míru. Rostl sto let. Sto let míru s těmi, kdo nikdy neuzavírali mír s cizinci. Proč ho porazil? Proč? Krev byla cenou za Avendoralderu. Krev byla cenou za Lamanovu pýchu." Znovu začal mumlat.
Rand unaveně přemítal, co se Tamovi v horečce asi zdá teď. Avendesora. Strom života měl umět všechny možné zázraky, ale ani jeden z příběhů se nezmiňoval o nějakém odrostku, ani o tom, že by jich bylo "víc". Byl jenom jeden, aten patřil Zelené-mu muži.
Ještě ráno by se mohl při hloubání o Zeleném muži a Stromu života cítit hloupě. Byly to jenom příběhy. Jsou? Trolloci byli ráno taky jenom příběhy. Možná byly všechny příběhy skutečné, jako novinky, které přinášeli formani a kupci, všechno kejklířovo vy-právění a všechny příběhy vyprávěné za nocí před krbem. Příště
by mohl skutečně potkat Zeleného muže nebo obrovského Ogiera, či divokého Aielana, zahaleného v černých závojích.
Tam znovu vykládá, uvědomil si Rand, občas jenom mumlal, jindy mluvil natolik hlasitě, že mu Rand rozuměl. Čas od času se Tam odmlčel, aby popadl dech, a pak pokračoval, jako by mluvil celou dobu.
"...v bitvě je vždycky horko, i když se bojuje na sněhu. Pot je žhavý. Krev je žhavá. Jenom smrt je

studená. Úbočí hory... jediné místo, které nepáchlo smrtí. Musel jsem se dostat od toho zápa-chu... pohledu na... zaslechl jsem dětský pláč. Jejich ženy bojovaly po boku mužů, někdy, ale proč ji nechali jít, ne... porodila ho tam sama, než zemřela na zranění... zakryla děcko pláštěm, ale vítr... plášť odfoukl... dítě, promodralé zimou. Mělo být taky mrtvé... plakalo tam. Křičelo ve sněhu. Nemohl jsem opustit dítě... žádné vlastní děti... vždycky jsem věděl, žes chtěla děti. Věděl jsem, že si ho zamiluješ, Kari. Ano, holka. Rand je dobré jméno. Dobré jmé-no."

Náhle Randa opustil i ten zbyteček síly, který měl. Klopýtl a upadl na kolena. Tam při nárazu zasténal a pruh pokrývky se Randovi zařízl do zad, ale on si ani jedno neuvědomoval. Kdyby před ním v té chvíli vyskočil rovnou ze země trollok, jenom by na něj zíral. Ohlédl se přes rameno na Tama, který opět upadl do mumlání beze slov. Blouznění z horečky, pomyslel si tupě. Horeč-ka vždy vyvolávala zlé sny, a tohle byla noc jako stvořená pro noční můry i bez horečky.

"Ty jsi můj otec," prohlásil Rand a natáhl ruku k Tamovi, "a já jsem..." Teplota Tamovi stoupla. Hodně stoupla.

Rand se zachmuřeně vyhrabal na nohy. Tam cosi mumlal, ale Rand ho odmítl dál poslouchat. Zapřel se do improvizovaného po-stroje a plně se soustředil na to, aby dělal jeden krok za druhým, aby dorazil do bezpečí Emondovy Role. Ale nemohl si v duchu přestat opakovat ta slova. Je to můj otec. To jenom blouznil v ho-rečce. Je to můj otec. To jenom blouznil v horečce. Světlo, kdo vlastně jsem?

KAPITOLA SEDMA

Venku z lesa

Objevilo se první našedlé světlo a Rand se stále ještě plahočil lesem. Nejdřív ho ani neviděl. Když si přísvitu nakonec všiml, hleděl do slábnoucí tmy s převapením. Bez ohledu na to, co mu říkaly jeho oči, nedokázal uvěřit, že strávil celou noc na cestě ze statku do Emondovy Role. Jistě, Kameniční cesta ve dne, i přes kamení a všechno, se zdaleka nepodobala lesu v noci. Na druhou stranu mu to od chvíle, kdy na cestě zahlédl jezdce v černém pláš-ti, připadalo jako celé dny, týdny od okamžiku, kdy s Tamem chys-tali na stůl večeři. Pruh pokrývky, který se mu zařezával do plecí, už ani necítil, ramena vlastně vůbec necítil, a nohy taky ne. Mezi-tím, to byla jiná záležitost. Namáhavě lapal po dechu, z čehož ho již delší dobu pálilo v krku i na plicích, a z hladu se mu dělalo špatně od žaludku.

Tam už chvíli mlčel. Rand si nebyl jist, jak je to dlouho, co mumlání ustalo, ale neodvažoval se zastavit a Tama prohlédnout. Kdyby se zastavil, nikdy už by se nedonutil znovu vyrazit. Stejně, ať už byl Tam v jakémkoliv stavu, Rand nemohl udělat nic jiného, než co už udělal. Jediná jeho naděje ležela před nimi, ve vesnici. Vyčerpaný Rand se pokusil přidat do kroku, ale jeho zdřevěnělé nohy pokračovaly v pomalém ploužení. Zima ani vítr už mu skoro nevadily.

Nejasně ucítil vůni hořícího dřeva. Když cítí vůni z vesnických komínů, tak to už téměř dorazil na místo. Unaveně se usmál, když vtom mu úsměv ztuhl na rtech a Rand se zamračil. Kouř ve vzdu-chu byl příliš těžký - příliš těžký. V tomto počasí mohl hořet oheň v každém krbu ve vsi, ale pach kouře byl příliš silný. Rand si v duchu znovu vybavil trolloky na cestě. Trolloky přicházející od východu, ze směru od Emondovy Role. Díval se dopředu a snažil se rozeznat první domy. Při spatření prvního člověka, byť by to byl Cenn Buie či někdo z Coplinů, byl připraven volat o pomoc. Slabý hlásek v hlavě mu radil, aby doufal, že najde někoho, kdo mu ještě bude schopen pomoci.

Náhle mezi posledními holými stromy zahlédl dům, a jediné, co dokázal, bylo klást dál nohy na zem. Naděje se změnila v prudké zoufalství a Rand se potácel k vesnici.

Místo poloviny domů Emondovy Role tu stály ohořelé hromady rumu. Začazené cihlové komíny trčely jako špinavé prsty z hro-mad zčernalých trámů. Z trosek ještě stoupaly tenoučké proužky kouře. Popelem se prohrabávali vesničané se zachmuřenými tvá-řemi, někteří stále ještě v nočních oděvech, tady vytáhli hrnec na vaření, tamhle jenom bezůtěšně píchali do trosek klackem. To málo, co z plamenů zachránili, stálo na ulicích. V prachu mezi židlemi a stoly pohřbenými pod ložním prádlem, věcmi na vaření a skrov-nými hromádkami šatstva a osobních věcí stála vysoká zrcadla a leštěné příborníky. Vypadalo to, že ničení se odehrávalo náhodně po celé vesnici. Pět domů v jedné řadě bylo nedotčených, zatímco na jiném místě postával osamělý přeživší domek, obklopený zpustošenými budo-vami.

Na protějším břehu potoka Vinný střik hučely tři mohutné hra-nice připravené na Bel Tin. Pečoval o ně hlouček mužů. Sloupy hustého černého kouře se ve větru nakláněly k severu a v nich poletovaly lhostejné

jiskry. Jeden z dhurranských hřebců pantáty ať'Verea táhl po zemi k Vozovému mostu a plamenům cosi, co Rand nedokázal rozeznat.
Než se pořádně dostal z lesa, přispěchal k němu začazený Háral Luhhan a v ruce se silnými prsty svíral dřevorubeckou sekeru. Statné-mu kováři visela popelem ušpiněná noční košile až k botám a zuba-tou trhlinou byl vidět zanícený červený pruh spáleniny. Poklekl vedle nosítek. Tam měl zavřené oči a dýchal pomalu a ztěžka.
"Trolloci, chlapče?" zeptal se pantáta Luhhan hlasem ochraptě-lým od kouře. "Tady taky. Tady taky. No, nejspíš jsme měli větší
štěstí, než jsme si zasloužili, jestli tomu budeš věřit. Potřebuje věd-mu. Kde, pro Světlo, je? Egwain?"
Egwain proběhla kolem s náručí plnou prostěradel natrhaných na obvazy, jenom se po nich ohlédla a ani nezpomalila. Oči upí-rala na něco v dálce, přičemž s těmi černými kruhy vypadaly její oči větší, než ve skutečnosti byly. Pak si všimla Randa, zastavila se a zprudka se nadechla. "O, ne, Rande, ne tvůj otec? Je...? Pojď, zavedu vás k Nyneivě."
Rand byl příliš utahaný, příliš ohromený, aby dokázal promlu-vit. Celou noc pro něj byla Emondova Role útočištěm, kde budou s Tamem v bezpečí. Teď jediné, co zřejmě dokázal, bylo zděšeně zírat na Egwaininy zakouřené šaty. Všímal si zvláštních podrob-ností, jako by byly nesmírně důležité. Knoflíky dole na šatech mě-la pozapínané nakřivo. A ruce měla čisté. Napadlo ho, proč má Egwain čisté ruce, když má šmouhy od sazí na tvářích.
Zdálo se, že pantáta Luhhan pochopil, co ho přemohlo. Položil sekeru na oje, zvedl zadní část nosítek a jemně zatlačil, čímž Ran-da pobídl, aby následoval Egwain. Rand za ní klopýtal, jako by byl náměsíčný. Krátce se podivil, jak mohl pantáta Luhhan vědět, že ti tvorové byli trolloci, ale byla to jen prchavá myšlenka. Když je poznal Tam, nebylo důvodu, proč by je nemohl poznat i Háral Luhhan.
"Všechny příběhy jsou skutečné," zamumlal.
"Vypadá to tak, mládenče," řekl kovář. "Vypadá to tak."
Rand ho slyšel jen napůl. Soustředil se na to, aby sledoval Egwa-ininu útlou postavu. Sebral se natolik, že si přál, aby si pospíšila, i když ve skutečnosti ona přizpůsobovala krok tempu, které zvlá-dali muži se svým nákladem. Odvedla je do půlky Trávníku, k Colderovu domu. Okraje došků měl ohořelé a na obílených stěnách šmouhy od sazí. Z domů na obou stranách zůstaly jenom kamenné základy a dvě hromady popela a spálených trámů. Je-den patřil Berinu Thanovi, jednomu z mlynářových bratří. Ten druhý Ábelu Cauthonovi, Matovu otci. Dokonce i komíny se se-suly.
"Počkejte tady," vyzvala je Egwain a podívala se na ně, jako by čekala na odpověď. Když tam jenom stáli, zamumlala si cosi pro sebe a zmizela uvnitř.
"Mat," ozval se Rand. "Je...?"
"Žije," ujistil ho kovář. Položil svůj konec nosítek a pomalu se narovnal. "Viděl jsem ho před chvílí. Je zázrak, že vůbec někdo z nás přežil. Podle toho, jak prošli můj dům a kovárnu, by sis mohl myslet, že jsem tam měl zlato a šperky. Alsbet jednomu rozrazila lebku pánví na smažení. Dneska ráno se jednou podívala na popel našeho domu a vydala se na lov po vesnici s tím největším kladi-vem, které z toho, co zbylo z kovárny, dokázala vyhrabat, čistě pro případ, že se některý z nich schoval, místo aby utekl. Kdyby něja-kýho našla, skoro by mi ho bylo líto." Ukázal hlavou ke Colderovu domu. "Panímáma Colderová a pár dalších přijali zraněné, ty, kte-rým nezůstala střecha nad hlavou. Až vědma Tama prohlídne, na-jdeme mu postel. Nejspíš v hostinci. Starosta už nám ho nabídl, ale Nyneiva řekla, že zranění se budou lip uzdravovat, když jich nebude moc pohromadě."
Rand klesl na kolena. Vyhrabal se z postroje a unaveně se jal prohlížet Tamovy pokrývky. Tam se nepohnula nevydal ani hlás-ku, ani když do něj Rand zdřevěnělýma rukama strčil. Ale aspoň pořád ještě dýchal. Můj otec. To ostatní bylo jenom blouznění v horečce. "Co když se vrátí?" zeptal se otupěle.
"Kolo tká, kolo bere," pokrčil pantáta Luhhan nejistě rameny. "Jestli se vrátí... No, teď jsou pryč. Takže posbíráme, co se dá, a postavíme, co zbořili." Povzdechl si, a když si protahoval záda, vypadal velice unaveně. Rand si poprvé uvědomil, že ten silný chlap je stejně vyčerpaný jako on, pokud ne víc. Kovář se rozhlédl po vesnici a zavrtěl hlavou. "Hádám, že dneska nebude ten Bel Tin stát za nic. Ale zvládneme to. Vždycky jsme ho slavili." Náhle popadl sekeru a tvář mu ztvrdla. "Čeká na mě nějaká práce. Neboj se, mládenče. Vědma se o něj dobře postará, a Světlo se postará o nás o všecky. A jestli ne Světlo, no,

tak se prostě o sebe po-staráme sami. Pamatuj si, my jsme lidi z Dvouříčí."
Když kovář odešel, Rand se, stále ještě na kolenou, rozhlédl kolem sebe. Poprvé se pořádně podíval. Pantáta Luhhan měl prav-du, pomyslel si, a uvědomil si, že ho to, co viděl, vůbec nepře-kvapilo. Lidé se stále ještě prohrabávali ruinami svých domů, ale Rand viděl, že i po tak krátké době se jich většina pohybuje cílevědomě. Skoro cítil jejich rostoucí odhodlání. Něco ho na-padlo. Viděli trolloky, viděli i jezdce v černém plášti? Cítili jeho nenávist?
Z Colderova domu vyšly Nyneiva s Egwain a Rand vyskočil na nohy. Nebo se spíš pokusil vyskočit, bylo to spíš zakolébání, které ho málem poslalo tváří do prachu.
Vědma poklekla vedle nosítek a Randovi nevěnovala jediný po-hled. Tvář i oděv měla ještě špinavější než Egwain a pod očima stejné tmavé kruhy, nicméně ruce měla taky čisté. Sáhla Tamovi na tvář a nazdvihla mu víčka. Zamračila se, stáhla z něj pokrývky a odtáhla obvaz, aby si mohla prohlédnout ránu. Než Rand uviděl, co bylo pod ním, Nyneiva zmuchlanou látku vrátila na místo. Po-vzdechla si a pokrývkou a pláštěm Tama znovu jemně zakryla až ke krku, jako by večer ukládala dítě ke spánku.
"Tady nemůžu nic dělat," řekla. Musela se opřít rukama o ko-lena, aby dokázala vstát. "Je mi to líto, Rande."
Rand tam chvíli stál a nic nechápal. Když vědma vyrazila zpát-ky k domu, doklopýtal k ní a otočil ji tváří k sobě. "On umírá," křičel.
"Já vím," odpověděla prostě a Randa její věcnost dorazila. "Mu-síš něco udělat. Musíš. Jsi vědma."
Nyneivě se na okamžik zkřivila tvář bolestí, pak byla zase plná odhodlání, i přes zapadlé oči, a hlas měla bezvýrazný a pevný. "Ano, to jsem. Vím, co se svými léky dokážu, a vím, kdy je příliš pozdě. Myslíš, že bych něco neudělala, kdybych mohla? Jenomže nemůžu. Nemůžu, Rande. A jsou tu jiní, kteří mě potřebují. Lidé, kterým můžu pomoct."
"Přinesl jsem ho sem, jak nejrychleji jsem mohl," koktal Rand. I když byla vesnice v troskách, byla tu ještě naděje ve vědmu. Bez ní se cítil prázdný.
"Vím, že ano," řekla vědma laskavě. Pohladila ho po líci. "Není to tvoje chyba. Udělal jsi to nejlepší, co se dělat dalo. Mrzí mě to, Rande, ale musím se postarat o jiné. Bojím se, že tímhle naše po-tíže teprve začaly."
Rand za ní zíral prázdným pohledem, dokud se za ní nezavřely dveře od domu. Zmohl se na jedinou myšlenku, totiž že mu vědma nepomůže.
Náhle se mu Egwain vrhla do náručí a pevně ho objala, přičemž ho odhodila o krok zpět. Její objetí bylo natolik pevné, že by mu kdykoliv jindy vyrazilo dech, teď jenom mlčky zíral na dveře, za nimiž zmizely jeho veškeré naděje.
"Mrzí mě to, Rande," říkala Egwain do jeho prsou. "Světlo, přá-la bych si, abych mohla něco udělat."
Rand ji otupěle objal. "Já vím. Já... musím něco udělat, Egwain. Nevím co, ale nemůžu ho jen tak nechat..." Hlas se mu zlomil a Egwain se k němu ještě přitiskla.
"Egwain!" zavolala z domu Nyneiva a Egwain nadskočila. "Eg-wain, potřebuju tě! A uměj si znova ruce!"
Egwain se vymanila z Randova náručí. "Potřebuje moji pomoc, Rande."
"Egwain!"
Rand měl dojem, že když se od něj Egwain odvracela, zaslechl, jak vzlyká. Pak byla pryč a on zůstal sám vedle nosítek. Chviličku hleděl na Tama a necítil nic, jen pustou bezmoc. Náhle mu výraz ztvrdl.
"Starosta bude vědět, co dělat," prohlásil a znovu zvedl oje. "Starosta bude vědět." Bran al'Vere vždycky věděl, co dělat. S unavenou zarputilostí se vydal k hostinci U Vinného střiku.
Kolem něj prošel další dhurranský hřebec a k postroji měl za kotníky přivázáno velké stvoření zahalené špinavou pokrývkou. Paže porostlé hrubou srstí se ploužily v blátě za pokrývkou, jejíž jeden cíp byl nazdvižen a odkrýval tak kozí roh. Dvouříčí nebylo vhodné místo na to, aby tu ožily strašlivé příběhy. Pokud trolloci někam patřili, byl to svět tam venku, na místa, kde měli Aes Sedai a falešné Draky a Světlo samo ví, co ještě tam z kejklířových bá-chorek ožilo. Ale ne ve Dvouříčí. Ne v Emondově Roli.
Cestou přes Trávník na Randa volali lidé, někteří ze zřícenin svých domů, a ptali se, zda mohou být nápomocni. Rand je vnímal jenom jako mumlání na pozadí, dokonce i když vedle něj při řeči kousek šli. Aniž by se nad tím skutečně zamyslel, podařilo se mu ze sebe vypravit slova, která říkala, že žádnou pomoc nepotřebuje, že je o všechno postaráno. Když od něj se starostlivými pohledy a občasnou

poznámkou, že by k němu měli poslat Nyneivu, odchá-zeli, Rand si toho ani nevšiml. Vnímal pouze cíl, na který se celou myslí soustředil. Bran al'Vere může udělat něco, čím by pomohl Tamovi. Co by to mohlo být, nad tím se Rand raději nezamýšlel. Ale starosta určitě něco udělá, něco vymyslí.
Hostinec téměř zcela unikl katastroíé, která postihla polovinu ves-nice. Na zdech bylo pár ohořelých míst, ale červená tašková střecha se ve slunci leskla stejně jako jindy. Nicméně z formanova povozu zůstaly jenom začernalé železné obruče opřené o ohořelé tělo vozu, které nyní spočívalo na zemi. Velké kulaté obruče, jež držely plátě-ný kryt, se bláznivě nakláněly, každá pod jiným úhlem.
Na starých kamenných základech seděl se zkříženýma nohama Tom Merrilin a malými nůžtičkami pečlivě ostříhával ohořelé okra-je záplat na svém plášti. Když se Rand doplahočil blíž, kejklíř plášť i nůžky odložil. Aniž by se ptal, zda Rand potřebuje nebo chce pomoci, seskočil dolů a zvedl zadek nosítek. "Dovnitř? Jistě, jistě. Neboj se, chlapče. Vaše vědma se o něj postará. Viděl jsem ji při práci, dřela celou noc a je zručná a schop-ná. Mohlo by to být mnohem horší. Někteří v noci umřeli. Možná jich nebylo moc, ale i jediný by pro mě byl příliš. Starej Fain pro-stě zmizel, a to je ze všeho nejhorší. Trolloci žerou všechno. Měl bys poděkovat Světlu, zeje tvůj otec pořád ještě tady a naživu, aby ho mohla dát vědma do pořádku."
Rand si v duchu opakoval slova - Je to můj otec! - a kejklířův hlas potlačil na pouhý zvuk, kterého si nevšímal víc než bzučení mouchy. Další soucit by neunesl, ani další pokusy, jak mu zlepšit náladu. Teď ne. Ne, dokud mu Bran al'Vere neřekne, jak by mohl Tamovi pomoci.
Náhle zjistil, že stojí proti jakési škrábanici na dveřích do hos-tince, klikaté čáře načrtnuté ohořelým klacíkem, slze, nakreslené dřevěným uhlím, postavené na špičku. Tolik se toho přihodilo, že ho nález dračího špičáku na dveřích do hostince U Vinného střiku ani nepřekvapil. Proč by měl někdo obviňovat hostinského nebo jeho rodinu z páchání zla, nebo přát hostinci neštěstí, to nechápal, ale předešlá noc jej přesvědčila o jedné věci. Všechno je možné. Úplně všechno.
Kejklíř zatlačil do nosítek a Rand zvedl závoru a vstoupil. Svět-nice byla až na Braná ať'Verea ^xkzánk a studená, protože nikdo neměl čas zapálit oheň. Starosta seděl u stolu a namáčel brk do kalamáře, soustředěně se mračil a šedivou hlavu skláněl nad kous-kem pergamenu. Noční košili si spěšně zastrčil do kalhot a teď mu plandala kolem objemného pasu. Nepřítomně se škrábal palcem jedné bosé nohy na druhé. Měl špinavé nohy, jako by byl nejednou venku, a i přes zimu venku se přitom neobtěžoval s botami. "Co máš za problém?" vyptával se, aniž by vzhlédl. "Pospěš si s tím. Zrovinka teď mám na práci tucet dalších věcí, a většina z nich měla být udělaná už před hodinou. Takže mám málo času i trpěli-vosti. No? Ven s tím!"
"Pantáto al' Vere?" ozval se Rand. "Je to můj otec."
Starosta sebou trhl. "Rande? Tame!" Odhodil brk, a jak vyska-koval, překotil židli. "Možná nás Světlo úplně neopustilo. Bál jsem se, že jste oba mrtví. Bela procválala vesnicí hodinu poté, co trol-loci odešli, zpěněná a funící, jako kdyby běžela celou cestu až ze statku, a já si myslel... Na to teď není čas. Odneseme ho nahoru." Popadl zadek nosítek a kejklíře přitom odstrčil. "Ty dojdi pro věd-mu, mistře Merriline. A pověz jí, že jsem říkal, ať si pospíší, ona bude vědět proč! Odpočívej, Tame. Brzy tě dostaneme do hezké, měkké postele. Běž, kejklíři, honem!"
Tom Merrilin zmizel dřív, než mohl Rand promluvit. "Nyneiva nic neudělá. Říkala, že mu nemůže pomoct. Věděl jsem... doufal jsem, že něco vymyslíš."
Pantáta al'Vere se na Tama pořádně podíval a zavrtěl hlavou. "Uvidíme, chlapče. Uvidíme." Ale už nezněl tak přesvědčivě. "Dáme ho do postele. Aspoň bude moct odpočívat."
Rand se nechal dotlačit ke schodům v zadní části šenku. Snažil se zachovat si jistotu, že Tam se nějak uzdraví, ale uvědomil si, že se už na začátku chytal stébla, a náhlé pochyby ve starostově hlase jím otřásly.
Ve druhém poschodí hostince, v jeho přední části, bylo půl tuctu útulných, dobře zařízených pokojů s okny vedoucími na Trávník. Většinou v nich bydlívali formani nebo lidé z Hlídky či Devenského Průseku, ale kupce, kteří každoročně přijížděli, takové pohodlné pokoje dost často překvapily. Tři byly obsazené a starosta Randa hnal do jednoho z prázdných.
Ze širokého lůžka rychle odhrnuli prošívanou přikrývku, Tama položili na silnou péřovou matraci a pod hlavu mu strčili polštáře vycpané husím peřím. Tam přitom, když s ním hýbali, pouze chra-plavě dýchal,

jinak nevydal ani hlásku, dokonce ani nezaúpěl, ale starosta zahnal Randovy starosti tím, že mu nařídil, aby zapálil oheň a vyhnal tak z místnosti chlad. Zatímco Rand nabíral z dřev-níku vedle krbu polínka a dříví na podpal, Bran odhrnul záclony na okně, takže se ranní světlo dostalo do místnosti, a začal Tamovi jemně omývat obličej. Než se vrátil kejklíř, žár z krbu už pokoj vyhřál.

"Nepřijde," oznámil Tom Merrilin, když se protáhl do pokoje. Zadíval se na Randa a prudce svraštil husté bílé obočí. "Neřekls mi, že ho už viděla. Málem mi utrhla hlavu."

"Myslel jsem... nevěděl jsem... možná by starosta mohl něco udělat, něco, aby přišla..." Rand se obrátil od ohně k Branovi a nervózně přitom zatínal pěsti. "Pantáto al'Vere, co může udě-lat?" Kulaťoučký muž bezmocně zavrtěl hlavou. Položil Tamovi na čelo namočené plátno a vyhnul se Randovým očím.

"Nemůže se jen tak dívat, jak umírá, pantáto al'Vere. Musím něco udělat." Kejklíř se pohnul, jako by chtěl promluvit. Rand se na něj dychti-vě podíval. "Máš nějaký nápad? Zkusím cokoliv."

"Právě mě napadlo," řekl Tom a palcem si nacpával fajfku s dlouhou troubelí, jestli starosta ví, kdo mu na dveře naškrábal ten dračí špičák." Nahlédl do hlavičky, pak na Tama, a s povzde-chem vytáhl fajfku z úst. "Někdo ho už zřejmě nemá rád. Nebo možná nemá rád jeho hosty."

Rand mu věnoval znechucený pohled a znovu se zadíval do ohně. Myšlenky mu tančily jako plameny, a jako plameny se také pevně soustředily najedno místo. Nevzdá se. Nemohl tu jenom tak stát a dívat se, jak Tam umírá. Můj otec, opakoval si v duchu zuřivě. Můj otec. Jakmile horečka pomine, všechno se vyjasní. Nejdřív však horečka. Jenomže jak?

Bran al'Vere při pohledu na Randova záda stiskl rty a pohled, který upřel na kejklíře, by zarazil i medvěda, ale Tom jenom vy-čkával, jako by si toho nevšiml.

"Možná je to práce jednoho z Congarů nebo Coplinů," pozna-menal starosta nakonec, "i když jenom Světlo ví, kterého z nich. Je jich plno, a pokud se o někom dá říct něco špatnýho, vlastně i když nedá, oni to řeknou. Cenn Buie má vedle nich med na ja-zyku."

"Ten vůz, který dorazil těsně před svítáním?" zeptal se kejklíř. "Trolloka ani nezahlídli, a jediný, co je zajímalo, bylo, kdy začne slavnost, jako by neviděli, že půlka dědiny lehla popelem."

Pantáta al'Vere zachmuřeně přikývl. "Jedna větev rodiny. Ale oni jsou všichni skoro stejní. Ten hlupák Darl Coplin strávil půl noci tím, že žádal, abych vyhnal paní Moirain a pana Lana z hos-tince i z vesnice, jako by tu bez nich vůbec nějaká vesnice zů-stala."

Rand jejich rozhovor poslouchal jen na půl ucha, ale poslední slova ho přiměla se zeptat. "Co udělali?"

"No, ona z čistý noční oblohy přivolala ohnivou kouli," vykla dal pantáta al'Vere. "Poslala ji rovnou na ty trolloky. Musels vidět stromy poté, co je ta koule zasáhla. Trolloci si nevedli o moc lip."

"Moirain?" vydechl nevěřícně Rand a starosta přikývl.

"Paní Moirain. A pan Lan byl s tím svým mečem jako smršť. S mečem? Ten chlap je sám o sobě zbraň, a zároveň na deseti místech, aspoň to tak vypadalo. Ať shořím, ale rozhodně bych tomu neuvěřil, kdybych nevyšel ven a neviděl..." Starosta si rukou pře-jel holou lebku. "Jarniční návštěvy právě začaly, my měli ruce pl-né dárků a medových koláčků a hlavy plné vína, potom zaštěkal pes, a najednou ti dva vyrazili z hostince, proběhli vesnicí a kři-čeli něco o trollocích. Myslel jsem, že přebrali vína. Koneckon-ců... trolloci? Pak, než si někdo uvědomil, co se vlastně děje, ti... ti tvorové byli mezi námi v ulicích, meči sekali do lidí, zapalovali domy a vyli, až člověku tuhla krev v žilách." Znechuceně si od-frkl. "My jsme jenom pobíhali kolemjako slepice, když se do kur-níku dostane liška, dokud nám pan Lan nezvedl mandle."

"Nemusíte na sebe být tak tvrdý," řekl Tom. "Dělali jste, co jste mohli. Ne všichni trolloci, co tam leží, padli rukama těch dvou."

"Hmm... ano, no." Pantáta al' Vere se otřásl. "Pořád tomu ne-můžu uvěřit. Aes Sedai v Emondově Roli. A pan Lan je strážce."

"Aes Sedai?" špitl Rand. "To nemůže být pravda. Mluvil jsem s ní. Není... Nemá..."

"Snad sis nemyslel, že nosí nějaký nápis?" podotkl starosta suše. "Třeba ‚Aes Sedai" napsaný na zádech a možná i ‚Nebezpečí, drž-te se dáF?" Náhle se plácl do čela. "Aes Sedai. Jsem to ale hlupák, mozek už mi neslouží. Je tu naděje, Rande, jestli to jseš ochotný zkusit. Nemůžu ti říct, abys to udělal, a nevím, jestli bych na to já sám měl nervy, kdybych byl na tvým místě."

"Naděje?" zeptal se Rand. "Zkusím cokoliv, jestli to opravdu pomůže."

"Aes Sedai umí skutečně léčit, Rande. Ať shořím, mládenče, slyšels přece ty příběhy. Dokážou vyléčit tam, kde všechny léky selhaly. Kejklíři, měl bys mít lepší paměť. Příběhy kejklířů jsou Aes Sedai plný. Proč jsi nic neřekl, místo abys mě v tom nechal máchat?"

"Jsem tady cizí," namítl Tom a toužebně se díval na nezapále-nou fajflcu, "a soused Coplin není jediný, kdo nechce mít s Aes Sedai nic do činění. Bylo lepší, když jsi na to přišel ty."

"Aes Sedai," mumlal Rand a snažil se zařadit ženu, která se na něj usmála, do příběhů. Pomoc od Aes Sedai byla občas horší než pomoc žádná, to se vyprávělo, jako jed v koláči, a jejich dary v sobě vždycky měly háček jako návnada. Peníz v kapse, peníz, který mu dala Moirain, ho náhle začal pálit jako uhlík. Tak tak se udržel, aby ho nevytáhl z kapsy a nevyhodil z okna.

"Nikdo nechce mít s Aes Sedai nic do činění, mládenče," řekl pomalu starosta. "Je to jediná možnost, která mě napadá, nicméně to není lehké rozhodování. Nemůžu to udělat za tebe, ale neviděl jsem, že by paní Moirain udělala něco špatnýho... Moirain Sedai bych jí, hádám, měl říkat. Někdy," věnoval významný pohled Ta-movi, "se musíš chopit šance, i když je jenom maličká."

"Někdy příběhy trochu přehánějí," dodal Tom, a slova jako by z něj někdo tahal párem koní. "Někdy. Kromě toho, chlapče, co můžeš dělat jinýho?"

"Nic," povzdechl si Rand. Tam pořád ještě nehnul ani svalem a oči měl zapadlé, jako by stonal celý týden. "Půjdu... půjdu ji najít."

"Na druhé straně mostu," poradil mu kejklíř, "kde... odklízejí mrtvý trolloky. Buď ale opatrný, chlapče. Aes Sedai dělají, co dě-lají, z vlastních důvodů, a ne vždy jsou ty důvody stejné, jako je vidí ostatní."

Poslední slova už za Randem křičel do dveří. Rand si musel přidržovat jílec meče, aby se mu pochva při běhu nepletla mezi nohy, ale nechtěl ztrácet čas tím, že by si ji sundával. Seběhl po schodech a vyrazil ven z hostince. Na únavu prozatím zcela zapo-mněl. Naděje pro Tama, byť malá, stačila, aby překonal noc beze spánku. To, že ta naděje pocházela od Aes Sedai, nebo co by to mohlo stát, tím se teď nechtěl zabývat. A co se týkalo toho, že se má postavit tváří v tvář Aes Sedai... Zhluboka se nadechl a rozbě-hl se rychleji.

Hranice byly vztyčeny dost daleko na sever za posledními domy, na té straně silnice do Hlídky, kde leželo Západní polesí. Vítr po-řád ještě odnášel černé sloupy mastného kouře od vesnice, nic-méně i tak se ve vzduchu vznášel nasládlý zápach, jako by někdo

zapomněl pečeni na ohni. Randovi se obrátil žaludek, a když po-znal jeho zdroj, polkl. Ohně na Bel Tin byly hezky využity. Lidé, kteří přikládali, měli přes nos a ústa přetažené kusy látky, ale je-jich výrazy prozrazovaly, že ocet, použitý ke zvlhčení látky, ne-dostačuje. I kdyby zápach přerazil, pořád věděli, že je tu, a pořád věděli, co dělají.

Dva muži odvazovali postroj jednoho z velkých dhurranů od kotníků jednoho z trolloků. Lan, dřepící vedle těla, odhodil po-krývku, takže bylo vidět trollokova ramena a hlavu zakončenou kozím mulcem. Jak Rand přibíhal, strážce od trollokovy černé kroužkové košile s bodci na rameni odepjal kovový odznak, krva-vě rudý trojzubec.

"Ko'bal," oznámil. Vyhodil odznak do vzduchu a se zavrčením jej zachytil. "To je zatím sedm tlup."

Moirain seděla se zkříženýma nohama o kousek dál na zemi a unaveně zavrtěla hlavou. Na kolenou měla položenou hůl po-krytou od jednoho konce k druhému vyřezávanými liánami a kvě-tinami a její šaty působily oním zmuchlaným dojmem, který vzni-kal příliš dlouhým nošením. "Sedm tlup. Sedm! Tolik jich nebylo pohromadě od trollockých válek. Na špatné zprávy ještě horší. Mám strach, Lané. Myslelajsem, že jsme získali náskok, ale možnajsme ještě víc pozadu než kdy předtím."

Rand na ni hleděl neschopen promluvit. Aes Sedai. Snažil se sám sebe přesvědčit, že nebude vypadat jinak, teď, když ví, na koho... na co se dívá, a k jeho úžasu nevypadala. Už nevypadala tak svěží, ne když jí vlasy visely v rozcuchaných pramenech a na nose měla slabou šmouhu od sazí, ale zase tak odlišně taky nevypa-dala. Na Aes Sedai určitě muselo být něco, co by prozrazovalo, o koho jde. Na druhou stranu, pokud vzhled odrážel nitro a pokud příběhy mluvily pravdu, pak by měla vypadat spíš jako trollok než jako velice hezká žena, jejíž důstojnosti neuškodilo ani to, že se-děla na zemi. A mohla by pomoci Tamovi. Ať to stojí, co to stojí, tohle bylo ze všeho nejdůležitější.

Rand se zhluboka nadechl. "Paní Moirain... chci říct, Moirain Sedai." Oba se na něj podívali a Rand pod jejím pohledem ztuhl. Nebyl to ten klidný, usměvavý výraz, jaký si pamatoval z Trávní-ku. Měla

vyčerpanou tvář, ale její tmavé oči byly očima jestřába. Aes Sedai. Ty, které rozbily svět. Loutkářky, které tahaly za pro-
vážky a nutily korunované hlavy i celé státy tancovat podle zá-měrů, který znaly pouze ženy z Tar Valonu.
"Trocha světla v temnotě," zamumlala Aes Sedai. Zvedla hlas. "Jaké máš sny, Rande al'Thore?"
Rand na ni zíral. "Sny?"
"Noc jako tato by měla člověku způsobit ošklivé sny, Rande. Pokud trpíš nočními můrami, musíš mi o nich povyprávět. Občas mohu s ošklivými sny pomoci."
"Moje spaní je v pořádku... Jedná se o mého otce. Je zraněný. Je to jenom škrábnutí, ale spaluje ho horečka. Vědma mu nepomůže. Říká, že nemůže. Ale příběhy..." Moirain pozvedla obočí a Rand se zarazil a ztěžka polkl. Světlo, existuje nějaký příběh o Aes Se-dai, v němž by nebyla zločincem? Pohlédl na strážce, ale Lana zřejmě víc zajímal mrtvý trollok než něco, co vykládal Rand. Ten se nervózně zadíval zpátky na Moirain a pokračoval. "Já... ach... říká se, že Aes Sedai umí léčit. Kdybys mu mohla pomoct... udělat pro něj něco... ať to stojí, co to stojí... chci říct..." Zhluboka se nadechl a spěšně dokončil větu. "Zaplatím, co budu moct, jestli mu pomůžeš. Cokoliv."
"Jakoukoliv cenu," uvažovala Moirain napůl pro sebe. "O ce-nách si promluvíme později, Rande, pokud vůbec. Nemohu ti nic slíbit. Vaše vědma ví, o čem mluví. Udělám, co budu moci, ale kolo času zastavit nemohu."
"Dřív nebo později přijde smrt ke každému," poznamenal tem-ně strážce, "pokud neslouží Temnému, a tu cenu jsou ochotní za-platit jenom hlupáci."
Moirain mlaskla. "Nemluv tak ponuře, Lané. Máme důvod osla-vovat. Sice malý, ale je to důvod." Za pomoci hole se postavila. "Vezmi mě ke svému otci, Rande. Pomohu mu, pokud to zvládnu. Příliš mnoho zdejších lidí moji pomoc odmítlo. Taky slyšeli ty příběhy," dodala suše.
"Je v hostinci," řekl jí Rand. "Tudy. A děkuju. Děkuju mockrát!" Lan s Moirain se vydali za ním, ale on je rychle o kus předběhl. Netrpělivě zpomalil, aby ho mohli dojít, a znovu se vrhl dopředu a opět musel počkat.
"Prosím, pospěšte si," pobízel je, tolik chtěl Tamovi sehnat po-moc, že si ani neuvědomil, jak troufalé je popohánět Aes Sedai. "Ta horečka ho spaluje."
Lan se na něj zamračil. "Copak nevidíš, že je unavená? To, co dělala včera v noci, bylo, dokonce i s angrialem, jako kdyby pobí-hala po vesnici s pytlem kamení na zádech. Nevím, proč bys za to měl stát, ovčáku, ať už ona říká cokoliv."
Rand zamrkal a držel jazyk za zuby.
"Jen klidně, příteli," ozvala se Moirain. Aniž by zpomalila, po-plácala strážce po rameni. Ten se nad ní ochranářsky tyčil, jako by jí mohl dodat pouhou svou blízkostí sílu. "Ty myslíš jenom na mě. Proč by on neměl stejně myslet na svého otce?" Lan se zachmuřil ještě víc, ale zmlkl. "Jdu jak nejrychleji mohu, Rande, máš moje slovo."
Rand nevěděl, čemu má věřit -jejím divokým očím, či klidné-mu hlasu - ne zrovna mírnému, spíš pevnému a zvyklému velet. Nebo možná šlo oboje dohromady. Aes Sedai. Nyní se zapletl. Při-způsobil svůj krok jejich a snažil se nemyslet na to, jaká by mohla být cena, o které si promluví později.

KAPITOLA OSMA

Bezpečné místo

Rand sice ještě ani neprošel dveřmi, ale očima už hledal svého otce - svého otce bez ohledu na to, co říkal kdokoliv. Tam se ne-hýbal. Oči měl stále zavřené, namáhavě lapal po dechu a chrčel. Bělovlasý kejklíř se přestal bavit se starostou - který se opět sklá-něl nad lůžkem a ošetřoval Tama - a vrhl na Moirain neklidný pohled. Aes Sedai si ho nevšímala. Vlastně si nevšímala nikoho v místnosti kromě Tama, na něhož se však soustředěně mračila.
Tom si strčil nezapálenou fajfku mezi zuby, znovu ji vytáhl a zamračil se na ni. "Člověk si ani nemůže v klidu zabafat," za-bručel. "Radši bych měl dohlídnout, aby mi nějaký sedlák neukradl plášť, protože potřebuje udržet v teple krávu. Aspoň si venku může zapálit." Rychle opustil místnost.
Lan za ním hleděl a hranatou tvář měl bezvýraznou, jako by byla vytesána z kamene. "Ten chlap se mi nelíbí. Je v něm něco, čemu nedůvěřuji. Včera v noci jsem z něj neviděl ani chlup."

"Byl tam," ozval se Bran a nejistě pozoroval Moirain. "Musel být. Ten plášť mu neohořel u krbu."
Randovi bylo jedno, jestli kejklíř strávil minulou noc ukrytý ve stáji. "Co táta?" zeptal se Moirain úpěnlivě.
Bran otevřel ústa, ale než mohl promluvit, Moirain řekla: "Jen nás tu nech, starosto al'Vere. Teď tady stejně nemůžeš nic udělat, jenom bys mi překážel."
Bran chvíli váhal, nelíbilo se mu, když mu někdo rozkazoval v jeho vlastním hostinci, nicméně nechtěl neuposlechnout Aes
Sedai. Nakonec se narovnal a poplácal Randa po rameni. "Pojď se mnou, chlapče. Necháme Moirain Sedai její... ech... její... Dole bys mi mohl pomoct se spoustou věcí. Než se naděješ, Tam bude chtít svoji fajfku a holbu piva."
"Může zůstat?" Rand se obracel na Moirain, i když ona si oči-vidně všímala pouze Tama. Bran zesílil stisk, ale Rand si ho ne-všímal. "Prosím! Nebudu překážet. Ani nebudeš vědět, že tady jsem. Je to můj otec," dodal s prudkostí, která jeho samotného překvapila, a starostovi se překvapením rozšířily oči.
Rand doufal, že to ostat-ní budou přičítat únavě nebo napětí z jednání s Aes Sedai.
"No ano," svolila Moirain netrpělivě. Plášť i hůl zatím ledabyle přehodila přes jedinou židli v místnosti a nyní si vyhrnovala ru-kávy šatů až k loktům. Ani na okamžik nepřestávala věnovat vý-hradní pozornost Tamovi, dokonce i když promluvila. "Sedni si tamhle. A ty taky, Lané." Neurčitě ukázala směrem k lavici u zdi. Pomalu Tama přejela očima od hlavy k patě, ale Rand měl zvláštní pocit, že se jakýmsi způsobem dívá za něj. "Můžete mluvit, jestli chcete," pokračovala Moirain nepřítomně, "ale potichu. Už běž, pantáto al'Vere. Tohle je pokoj nemocného, ne poradní síň. Do-hlédni na to, aby mne nikdo nerušil."
Starosta si cosi zabručel, samozřejmě že ne tak hlasitě, aby to upoutalo její pozornost, ještě jednou Randovi stiskl rameno a pak za sebou poslušně, i když váhavě, zavřel dveře.
Aes Sedai si něco mumlala, klekla si k lůžku a zlehka Tamovi položila ruku na prsa. Zavřela oči a dlouhou dobu se nehýbala a mlčela.
V příbězích o Aes Sedai byly jejich zázraky vždycky doprovázeny hromy a blesky či jinými úkazy, které dokazovaly moc a velikou sílu. Síla. Jediná síla, čerpaná z pravého zdroje, který pohání kolo času. To nebylo něco, o čem by Rand chtěl přemýšlet. Tam by mohl přijít do styku se Bílou, a on sám sedí ve stejné místnosti, kde by mohlo být síly použito. Ve stejné vesnici bylo už tak dost špatné. Avšak podle toho, co viděl, mohla Moirain klidně usnout. Nicméně mu připadalo, že Tamovi se dýchá lehčeji. Musela něco dělat. Byl tak napjatý, že když Lan tiše promluvil, Rand nadskočil.
"Ta tvoje zbraň. Nemá náhodou volavku taky na čepeli?"
Rand na strážce chvíli zíral, protože pořádně nepochopil, o čem to Lan vlastně mluví. Na Tamův meč díky jednání s Aes Sedai
úplně zapomněl. Už mu taky nepřipadal tak těžký. "Ano, je. Co to dělá?"
"Nenapadlo by mě, že na místě, jako je tohle, najdu meč se zna-mením volavky," poznamenal Lan.
"Patří mému otci." Rand sklouzl pohledem na Lanův meč, jehož jílec bylo pod pláštěm tak tak vidět. Oba meče vypadaly dosti po-dobně, jen na strážcově meči nebyly žádné volavky. Vrátil se po-hledem k posteli. Tamovi se opravdu dýchalo lépe, chrčení zmi-zelo. Tím si byl jist. "Koupil ho kdysi dávno."
"Dost zvláštní, aby si ovčák koupil něco takového."
Rand se úkosem zadíval na Lana. Vyptával-li se na meč cizi-nec, strkal nos do cizích věcí. Vyptával-li se strážce... Musel však něco říci. "Nikdy ho, pokud vím, nepoužíval. Říkal, že není k ničemu. Teda až do včerejška. Do té doby jsem ani nevěděl, že ho má."
"Říkal, že není k ničemu, co? No, vždycky si to ale myslet ne-musel." Lan krátce prstem pohladil pochvu u Randova pasu. "Exis-tují místa, kde je volavka znamením mistra šermíře. Ta čepel mu-sela putovat zvláštními cestami, když skončila u ovčáka ve Dvou-říčí."
Rand nevyslovenou otázku pominul. Moirain se pořád ještě ne-hýbala. Dělá Aes Sedai vůbec něco?
Rand se otřásl a zamnul si ruce, nebyl si jist, zda chce skutečně vědět, co dělá. Aes Sedai.
V té chvíli ho napadla vlastní otázka, taková, kterou nechtěl položit, ale na kterou potřeboval odpověď.
"Starosta..." Odkašlal si a zhluboka se nadechl. "Starosta řekl, že ze vsi něco zůstalo jedině díky vám dvěma." Přiměl se pohlédnout na strážce zpříma. "Kdybyste věděli o muži v lese... muži, který děsí lidi jenom tím, že se na ně dívá... varovalo by vás to? Muž, který má koně, co nevydává žádné zvuky? A vítr

mu nepohne pláštěm? Věděli byste, že se něco stane? Mohli byste to s Moirain Sedai zastavit, kdy-byste o tom bývali věděli?"
"Ne bez půltuctů sester," ozvala se Moirain a Rand sebou trhl. Pořád ještě klečela vedle lůžka, ale teď už se Tama nedotýkala a napůl se otočila k nim dvěma na lavici. "Kdybych byla věděla, když jsem opouštěla Tar Valon, že tady najdu trolloky a myrddra-ala, byla bych jich s sebou půl tuctu vzala, i tucet, i kdybych je musela přitáhnout za límec. Co se týče mě, ani varování měsíc předem by moc nepomohlo. Možná vůbec. Jedna osoba může udělat jen určité věci, i když povolá jedinou sílu, a těch trolloků tu včera v noci nejspíš bylo roztroušených hodně přes stovku. Celá pěst."
"Stejně by ale bylo bývalo dobré to vědět," poznamenal ostře Lan a výtkou mířil na Randa. "Kdy jsi ho viděl, přesně, a kde?"
"Na tom teď nezáleží," zarazila ho Moirain. "Nechci, aby si ten chlapec myslel, že je to jeho vina, když není. Je to spíš moje vina. Ten zatracený krkavec včera, to, jak se choval, mě mělo varovat. A tebe taky, starý brachu." Rozzlobeně mlaskla. "Tolik jsem si vě řila, až to hraničilo s nadutostí, byla jsem si jistá, že ruka Temné-ho tak daleko nedosáhne. Ani tak tvrdě, aspoň zatím ne. Tolik jistá." Rand zamrkal. "Krkavec? Tomu nerozumím."
"Mrchožrouti." Lan se znechuceně ušklíbl. "Přisluhovači Tem-ného často vyhledávají špehy mezi tvory, kteří se živí mrtvolami. Většinou krkavce a vrány. Občas, ve městech, i krysy."
Randovi přejel mráz po zádech. Krkavci a vrány jako špehové Temného? Teď bylo krkavců a vran všude kolem plno. Ruka Tem-ného, říkala Moirain. Temný tu byl vždycky - to Rand věděl - ale pokud jste se snažili kráčet cestou Světla, snažili jste se vést dobrý život a nepojmenovali jste ho, nemohl vám ublížit. V to všichni věřili, všichni byli tou vírou odkojeni spolu s mateřským mlékem. Ale Moirain přece říkala...
Randovi padl pohled na Tama a všechno ostatní se mu vypařilo z hlavy. Otec měl tvář o poznání méně zarudlou než dřív a dýchal téměř normálně. Rand by byl vyskočil, kdyby ho byl Lan nepopadl za ruku. "Zvládla jsi to."
Moirain zavrtěla hlavou a povzdechla si. "Zatím ne. Doufám, že je to jenom zatím. Trolloci vyrábějí zbraně v kovárně v údolí jmé-nem Thakan'dar, přímo na svazích samotného Shayol Ghulu. Ně-kteří to místo poskvrní, kov je pak nakažen zlem. Tyto nakažené zbraně způsobují rány, které se bez pomoci nezhojí, taky způsobují smrtící horečky a podivné choroby, které se nedají léčit léky. Utiši-la jsem jeho bolest, ale tu nákazu, jejich znamení, má pořád ještě v těle. Pokud by to tak zůstalo, znovu se objeví horečka, která ho zcela stráví."
"Ale ty to tak nenecháš." Randova slova byla napůl prosba, na-půl rozkaz. Šokované si uvědomil, jak to vlastně mluví s Aes Se-dai, ale ona si jeho tónu zjevně nevšimla.
"Nenechám," souhlasila prostě. "Jsem, Rande, velice unavená, a včera v noci jsem si nemohla odpočinout. Normálně by na tom nezáleželo, jenže tenhle druh poranění... Tohle," vytáhla z kapsy balíček bílého hedvábí, "je angrial." Všimla si Randova výrazu. "Takže angrial znáš. Dobrá."
Rand se nevědomky nakláněl dozadu, dál od ní a od toho, co držela v ruce. Jen pár příběhů se zmiňovalo o angrialu, pozůstat-ku z věku pověstí, který Aes Sedai používaly k provádění svých největších zázraků. Randa poplašilo, když viděl, jak Moirain vy-baluje hladkou slonovinovou figurku, věkem ztmavlou do tma-vohnědá. Nebyla delší než její ruka a představovala ženu v roze-vlátém rouchu s dlouhými vlasy spadajícími jí na ramena.
"Už dávno nevíme, jak se vyrábějí," vykládala Moirain. "Tolik toho bylo ztraceno, a možná to nebude nikdy znovu objeveno. Tak málo jich zůstalo, amyrlinin stolec mi málem nedovolil, abych si tenhle vzala. Kvůli Emondově Roli i kvůli tvému otci je dobře, že mi amyrlin dala své svolení. Ale nesmíš moc doufat. Ani s ním nemohu udělat o moc víc, než co bych bez něj udělala včera, a ta nákaza je silná. Rána měla čas se zanítit."
"Ty mu můžeš pomoct," tvrdil Rand ohnivě. "Já vím, že ty mů-žeš."
Moirain se usmála, tak tak zvedla koutky úst. "Uvidíme." Pak se obrátila k Tamovi. Jednu ruku mu položila na čelo, druhou sevřela slonovinovou figurku. Zavřela oči a vypadala soustředěně. Málem nedýchala.
"Ten jezdec, o kterém jsi mluvil," ozval se tiše Lan, "ten, který tě vyděsil - to byl určitě myrddraal."

"Myrddraal?" vyjekl Rand. "Ale mizelci jsou pět sáhů vysocí a..." Slova mu pod strážcovým neveselým úšklebkem zamrzla za rtech.
"Občas, ovčáku, příběhy pravdu zveličují. Věř mi, pravda o půl-lidech je velká až dost. Půlčlověk, číhač, mizelec, stínomil, jména závisí na zemi, ve které jsi, ale všechna znamenají myrddraal. Mizelci jsou zplozenci trolloků, návrat k lidskému rodu. Hrůzopá-ni lidi používali k vytvoření trolloků. Myrddraalové jsou skoro jako lidé. Jsou více podobní lidem, ale vady, které deformují trollo-ky, jsou u nich také vyjádřeny silněji. Půllidé mají určitou moc, moc, která vyvěrá z Temného. Jenom nejslabší z Aes Sedai by se
nedokázaly mizelci vyrovnat, jeden proti jednomu, ale mnoho dobrých mužů a pravda proti nim neuspěli. Od válek, které za-končily věk pověstí, a od chvíle, kdy byli Zaprodanci znovu spou-táni, jsou oni mozkem, který trollockým pěstem říká, kde zaúto-čit. Za dnů trollockých válek vedli půllidé trolloky do bitvy pod hrůzopány."
"Vyděsil mě," řekl Rand mdle. "Jenom se na mě podíval a..." Otřásl se.
"Není nutné se hanbit, ovčáku. Mě vyděsili taky. Viděl jsem muže, kteří byli po celý život vojáky, a ztuhli jako pták před ha dem, když se postavili půlčlověku. Na severu, v Hraničních stá těch kolem Velké Morny, mají rčení. Pohled bezokého je strach."
"Bezokého?" podivil se Rand a Lan kývl.
"Myrddraalové vidí jako orli, v noci i ve dne, ale nemají oči. Moc věcí nebezpečnějších než postavit se myrddraalovi mě tedy nenapadá. S Moirain Sedai jsme se toho, který tu byl včera v noci, několikrát pokoušeli zabít, a pokaždé jsme neuspěli. Půllidé mají Temného štěstí."
Rand ztěžka polkl. "Jeden trollok říkal, že si se mnou chce my-rddraal promluvit. Nevěděl jsem, co to znamená."
Lan prudce zvedl hlavu a oči měl jako modré kameny. "Tys mlu-vil s trollokem?"
"Ne tak úplně," koktal Rand. Strážcův pohled byl jako past. "On mluvil se mnou. Říkal, že mi neublíží, že si se mnou chce promlu-vit myrddraal. Pak se mě pokusil zabít." Rand si olízl rty a rukou pohladil jemnou kůži na jílci meče. Krátkými, kostrbatými větami strážci pověděl, jak se vrátil do domu. "Místo toho jsem já zabil jeho," dokončil. "Vlastně úplnou náhodou. Skočil na mě, a já měl v ruce meč."
Lanův výraz trochu změkl, tedy pokud se dá o kameni říci, že změkl. "Přesto je to věc, o které ses měl zmínit, ovčáku. Až do včerejší noci bylo jižně od Hraničních států jen pár lidí, kteří moh-li tvrdit, že viděli trolloka, natož aby ho zabili."
"A ještě méně těch, kteří trolloka zabili sami bez cizí pomoci," dodala unaveně Moirain. "Je to hotovo, Rande. Lané, pomoz mi vstát."
Strážce k ní přiskočil, ale nebyl rychlejší než Rand, který se vrhl k posteli. Tam měl na dotek chladnou kůži, i když tvář měl stále
ještě bledou a propadlou, jako by strávil příliš dlouhou dobu ve tmě. Oči měl zavřené, ale dýchal zhluboka, jako ve spánku.
"Teď už bude v pořádku?" zeptal se dychtivě Rand.
"Bude-li odpočívat, tak ano," ujistila ho Moirain. "Pár týdnů v posteli, a bude jako dřív." Krok měla nejistý i přesto, že ji Lan podpíral. Strážce smetl plášť i hůl z čalouněné židle, aby si měla kam sednout, a ona se s povzdechem posadila. Pomalu pečlivě zabalila angrial zase do hedvábí a vrátila ho do kapsy. Randovi se třásla ramena. Kousal se do rtů, aby se nesmál na hlas. Zároveň si musel otírat oči, protože je měl plné slz. "Děkuju."
"Ve věku pověstí," pokračovala Moirain, "mohly některé Aes Sedai rozdmýchat život a zdraví v plamen, pokud jen zůstala as-poň jiskřička. Ty dny jsou však pryč - možná navěky. Tolik bylo ztraceno, nejen výroba angrialu. Tolik bylo možné udělat, o čem se my ani neodvažujeme snít, jestli si na to vůbec vzpomeneme. Je nás teď tak málo. Některá nadání už skoro zmizela, a mnoho těch, která zůstala, jsou oslabená. Musí tu být vůle i síla, aby mělo tělo z čeho čerpat, dokonce ani nejsilnější z nás nemohou udělat nic po způsobu léčení. Štěstí je, že tvůj otec je silný muž, a to na těle i na duchu. Jak to zatím vypadá, při zápase o svůj život přišel o mnoho sil, teď se však musí zotavit. To bude chvíli trvat, ale nákaza je pryč."
"Nikdy ti to nebudu moct oplatit," řekl Rand, aniž by odtrhl oči od Tama, "ale jestli pro tebe může něco

udělat, udělám to. Coko-liv." Vzpomněl si na řeči o cenách a na svůj slib. Klečel vedle Tama a myslel to ještě vážněji než předtím, ale pořád se na ni nedokázal podívat. "Cokoliv. Pokud to neublíží vesnici nebo mým přátelům."
Moirain odmítavě zvedla ruku. "Považuj eš-li to za nezbytné. Ale stejně bych si s tebou ráda popovídala. Bezpochyby odjedeš záro-veň s námi, a pak budeme mít na povídání dost času."
"Odjet!" vzkřikl Rand a spěšně vstal. "To je to vážně tak špat-né? Každý mi tu připadá, jako by byl připravený začít opravovat. My tady ve Dvouříčí jsme hezky usazený lid. Nikdo nikdy neod-jíždí."
"Rande..."
"A kam bychom šli? Padán Fain říkal, že počasí je špatné úplně všude. To je... byl... forman. Trolloci..." Rand polkl a přál si, aby
mu Tom Merrilin nebyl prozradil, čím se trolloci živí. "Nejlepší mi připadá zůstat přímo tady, kam patříme, ve Dvouříčí, a uvést věci zase do pořádku. Máme zaseto, a brzy se musí oteplit na stříž. Nevím, kdo začal mluvit o odjezdu - sázím se, že některý z Copli-nů - ale ať to byl, kdo chtěl..."
"Ovčáku," vložil se do hovoru Lan, "mluvíš tam, kde bys měl poslouchat."
Rand na ně na oba zamrkal. Uvědomil si, že mluvil téměř ne-souvisle, že žvanil, zatímco se mu Moirain snažila něco sdělit. Nevěděl, co říci, jak se omluvit, ale Moirain se usmála dřív, než na to přišel.
"Chápu, jak se cítíš, Rande," řekla, a Rand měl nepříjemný po-cit, že to opravdu ví. "Už na to nemysli." Stiskla rty a zavrtěla hlavou. "Teď vidím, že jsem tuhle věc nezvládla. Myslím, že jsem si měla nejdřív odpočinout. Jsi to ty, kdo odchází, Rande. Musíš odejít, abys zachránil svoji vesnici."
"Já?" Rand si odkašlal a zkusil to znovu. "Já?" Tentokrát to zně-lo o něco lépe. "Proč musím odejít? Vůbec ničemu nerozumím. Nechci nikam chodit."
Moirain se zadívala na Lana a strážce ji pustil. Prohlédl si Ran-da zpod kožené čelenky, a ten měl dojem, že ho znovu váží na neviditelných vážkách. "Copak jsi nevěděl," ozval se náhle Lan, "že na některé domy vůbec nezaútočili?"
"Půlka vesnice lehla popelem," namítl Rand, ale strážce jeho námitku odehnal mávnutím ruky. "Některé domy zapálili pouze proto, aby způsobili zmatek. Pak si jich trolloci dál už nevšímali, ani lidí, kteří z nich utekli, pokud se náhodou nedostali do cesty skutečnému útoku. Lidé, kteří sem přišli z okolních statků, většinou z trolloka nezahlédli ani chlup a celého jedině z dálky. Většinou ani nevěděli, že se něco děje, dokud neuviděli vesnici."
"Slyšel jsem o Darlu Coplinovi," řekl pomalu Rand. "Myslel jsem si, že to jenom nezapadá."
"Napadli pouze dva statky," pokračoval Lan. "Váš a ještě jeden. Kvůli Bel Tinu byli všichni z toho dnihého statku už ve vsi. Mno-ho lidí se zachránilo, protože myrddraal neměl ponětí o vašich dvouříčských zvycích. Slavnost a Jarnice mu úkol nesmírně ztíži-ly, jenže to on nevěděl."
Rand pohlédl na Moirain, která se nakláněla v židli, ale neříka-la nic, jenom ho pozorovala a na rtech měla položený prst. "Náš statek a čí ještě?" zeptal se Rand nakonec.
"Statek Aybarů," odvětil Lan. "Tady v Emondově Roli napadli nejdřív kovárnu, dům kováře a dům pantáty Cauthona."
Randovi náhle vyschlo v ústech. "To je šílený," povedlo se mu ze sebe vypravit, a pak nadskočil, protože Moirain se narovnala. "Ne šílené, Rande," řekla. "Záměrné. Trolloci do Emondovy
Role nepřišli náhodou, a to, co udělali, neudělali z lásky k zabij ení a pálení, i když je to jistě velice potěšilo. Věděli po čem, nebo spíš po kom, jdou. Trolloci sem přišli zabít nebo zajmout mladé muže určitého věku, kteří žijí nedaleko Emondovy Role."
"Mého věku?" Randovi se třásl hlas, ale jemu na tom nezáleže-lo. "Světlo! Mat. A co Perrin?"
"Živí a zdraví," ujistila Moirain, "i když trochu umazaní od sazí."
"Ban Crawe a Lem Thane?"
"Ti nikdy nebyli v nebezpečí," řekl Lan. "Aspoň ne ve větším než kdokoliv jiný."
"Ale oni toho jezdce, mizelce, taky viděli, a jsou stejně staří jako já."
"Dům pantáty Crawea ani nezničili," podotkla Moirain, "a mly-nář i jeho rodina prospali půlku útoku, než je vzbudil hluk. Ban je o deset měsíců starší než ty a Lem o osm měsíců mladší." Suše se usmála jeho překvapení. "Říkala jsem ti, že jsem se poptávala. A taky jsem říkala mladí muži určitého věku. Ty a tví dva přátelé jste se narodili v rozmezí jednoho týdne. Byli jste to vy tři, koho myrddraal hledal, a nikdo

jiný."
Rand nejistě zašoupal nohama a přál si, aby se na něj takhle nedívala. Jako by mu její oči pronikaly až do mozku a přečetly si tam každičkou myšlenku. "Co by nám mohli chtít? Jsme jenom sedláci, ovčáci."
"To je otázka, na kterou ve Dvouříčí neexistuje odpověď," pro-hlásila tiše Moirain, "nicméně odpověď je nesmírně důležitá. Trol-loci v místě, kde jediného neviděli už skoro dva tisíce let, to nám hodně prozrazuje."
"Spousta příběhů se zmiňuje o nájezdech trolloků," namítal ne-ústupně Rand. "Prostě jsme tu zatím ještě žádný neměli. Strážci s trolloky bojují celou dobu."
Lan si odfrkl. "Chlapče, čekal bych trolloky podél Velké Morny, ale ne tady, skoro šest set leguí na jih. Ten nájezd včera v noci byl stejně zuřivý, jaký bych čekal v Shienaru nebo v některém z Hra-ničních států."
"Na jednom z vás," dodala Moirain, "nebo na všech třech je něco, čeho se Temný bojí."
"To... to je nemožné." Rand doklopýtal k oknu a zahleděl se na dědinu, na lidi pracující mezi troskami. "Je mi jedno, co se stalo, tohle je prostě nemožné."
Cosi na Trávníku upoutalo jeho pozornost. Chvíli se díval a pak si uvědomil, že je to začernalý pahýl slavnostního stromu. Skvělý Bel Tin, s formanem, kejklířem a cizinci. Rand se zachvěl a zuřivě zavrtěl hlavou. "Ne. Ne, já jsem ovčák. Temného nemůžu zají-mat."
"Chtělo to dost námahy," prohodil zachmuřeně Lan, "dostat to-lik trolloků tak daleko, aniž by je s křikem nepronásledovali od Hraničních států ke Caemlynu a ještě dál. Přál bych si vědět, jak to udělali. Opravdu věříš, že si dali takovou práci jenom proto, aby zapálili pár domků?"
"Vrátí se," připojila Moirain.
Rand otevřel ústa, aby Lanovi oponoval, ale tohle ho zarazilo. Prudce se obrátil k Moirain. "Vrátí? To je nemůžete zastavit? Vče-ra v noci jste to udělali, a to jste byli překvapení. Teď víte, že tu jsou."
"Možná," odtušila Moirain. "Mohla bych poslat do Tar Valonu pro několik sester, měly by mít dost času, aby se sem dostaly dřív, nežje budeme potřebovat. Myrddraal taky ví, žejsemtujá, aprav-děpodobně znovu nezaútočí - alespoň ne otevřeně - chybějí mu posily, další myrddraalové a víc trolloků. Budeme-li mít dost Aes Sedai a dost strážců, mohli bychom trolloky zahnat, i když neu-mím říci, kolik bitev by to vyžadovalo."
Randovi hlavou bleskla představa, Emondova Role celá v pla-menech. Všechny statky spálené. Taky v Hlídce a Devenském Průseku i Tarenském Přívozu. Všude popel a krev. "Ne," řekl a cítil, jak se v něm cosi hroutí, jako by nad čímsi ztratil kontro-lu. "Proto musím odejít, že? Trolloci se nevrátí, když tu nebu-du." Poslední zbytek zatvrzelosti ho přiměl dodat: "Pokud jdou opravdu po mně."
Moirain nazvedla obočí, jako by ji překvapilo, že ještě není pře-svědčen, ale Lan prohlásil: "Chceš na to vsadit svou vesnici, ov-čáku? Celé to svoje Dvouříčí?"
Randova umíněnost pominula. "Ne," zopakovala pocítil uvnitř také prázdnotu. "Perrin s Matem taky musejí odejít, že?" Opustit Dvouříčí. Opustit domov a otce. Aspoň že Tamovi bude dobře. Aspoň ho uslyší říkat, že to, co vykládal na Kameniční cestě, bylo celé nesmysl. "Hádám bychom mohli jít do Baerlonu, nebo do-konce do Caemlynu. Slyšel jsem, že v Caemlynu je víc lidí než v celém Dvouříčí. Tam budeme v bezpečí." Snažil se zasmát, ale znělo to dutě. "Kdysi jsem míval o tom, že uvidím Caemlyn. Ni-kdy by mě nenapadlo, že k tomu dojde takhle."
Dlouhou chvíli bylo ticho, pak řekl Lan: "Caemlyn bych za bez-pečný nepovažoval. Jestli tě myrddraalové opravdu chtějí, najdou si cestu i tam. Hradby jsou pro půlčlověka ubohou překážkou. A ty jsi hlupák, jestli nevěříš, že tě chtějí opravdu hodně."
Rand si myslel, že už klesl na duchu tak, že víc to ani nejde, ale šlo to.
"Existuje jedno bezpečné místo," ozvala se tiše Moirain a Rand nastražil uši. "V Tar Valonu byste byli mezi Aes Sedai a strážci. I za trollockých válek se síly Temného bály zaútočit na Zářící hrad-by. ‚Ten jediný útok byl zároveň jejich největší porážkou až do konce. A v Tar Valonu je shromážděno veškeré vědění, které jsme my, Aes Sedai, sesbíraly od Času šílenství. Některé útržky pocha-zejí dokonce ještě z věku pověstí. V Tar Valonu, pokud vůbec ně-kde, budete moci zjistit, proč vás myrddraalové chtějí. Proč vás chce Otec lží. To ti slibuji."
Cestu až do Tar Valonu si Rand málem nedokázal představit. Cesta na místo, kde bude obklopen Aes

Sedai. Jistě, Moirain vy-léčila Tama - nebo to tak aspoň vypadalo - ale byly tu všechny ty příběhy. Dost nepříjemné už bylo setrvávat v místnosti s jednou Aes Sedai, ale být ve městě, které je jich plné... A ona pořád ještě neřekla svou cenu. Vždycky tu byla nějaká cena, tak se to vyprávělo v příbězích.
"Jak dlouho bude táta spát?" zeptal se nakonec. "Já... musím mu to říct. Neměl by se probudit, až já budu pryč." Rand měl dojem, že zaslechl, jak si Lan oddechl. Zvědavě se na strážce podíval, ale Lan se tvářil stejně bezvýrazně, jako kdykoliv jindy.
"Je nepravděpodobné, že se probudí, než odjedeme," řekla Moi-rain. "Chci odejít brzy potom, co se pořádně setmí. Každičký den odkladu by mohl mít nedozírné následky. Nejlepší bude, když mu tu zanecháš zprávu."
"V noci?" optal se pochybovačně Rand a Lan kývl.
"Půlčlověk brzy zjistí, že jsme pryč. Nemusíme mu věci usnad-ňovat víc, než je nezbytné."
Rand si pohrával s otcovými pokrývkami. Do Tar Valonu byla dlouhá, předlouhá cesta. "V tom případě... V tom případě bych měl asi najít Mata s Perrinem."
"Postarám se o to." Moirain svižně vstala a s náhle navrácenou silou si přehodila plášť přes ramena. Položila Randovi ruku na rameno a on se opravdu snažil, aby neucukl. Moirain ho nijak netiskla, nicméně byl to železný stisk, který ho přidržel stejně jis-tě, jako vidlice udrží hada.
"Nejlepší bude, když všechno tohle udržíme jen mezi sebou. Rozumíš? Ti stejní lidé, kteří namalovali dračí špičák na dveře hostince, by nám mohli způsobit potíže, kdyby se o tom dozvě-děli."
"Rozumím." Rand si úlevou oddechl, když ruku odtáhla. "Po-žádám panímámu al' Vereovou, aby ti přinesla něco k jídlu," pokračovala Moirain, jako by si jeho reakce nevšimla. "Pak se potřebuješ trochu prospat. V noci pojedeme rychle, i když budeš odpočatý."
Dveře se za nimi zavřely a Rand tam stál a díval se dolů na Tama - díval se na Tama, ale neviděl nic. Až do této chvíle si neuvědomil, že Emondova Role je jeho součástí, stejně jako je on součástí její. Teď si to uvědomil, protože pochopil, že to byl onen pocit, jako by se v něm cosi trhalo. Nyní už nebyl součástí vesnice. Chtěl ho Noční pastýř. Byl to nesmysl - byl přece jenom sedlák -ale přišli trolloci a Lan měl v jedné věci pravdu. Nemohl riskovat vesnici, i když se Moirain mohla mýlit. Nemohl to dokonce ani nikomu říci. Coplinové by jim kvůli něčemu takovému určitě způ-sobili potíže. Musel věřit Aes Sedai.
"Nebuď ho," řekla panímáma ať'Vereová, když za nimi starosta zavřel dveře. Panímáma ať'Vereová nesla utěrkou zakrytý tác, z něhož vycházela lahodná, hřejivá vůně. Položila tác na truhlici u zdi a rozhodně odtáhla Randa od lůžka.
"Paní Moirain mi řekla, co potřebuje," poznamenala tiše, "ale rozhodně se nezmiňovala o tom, že by ses na něj měl z vyčerpání svalit. Přinesla jsem ti něco k zakousnutí. Nenech to vystydnout."
"Přál bych si, abys jí tak neříkala," podotkl Bran rozmrzele. "Správně je Moirain Sedai. Mohla by se zbláznit."
Panímáma al'Vereová ho poplácala po tváři. "Tyhle starosti nech laskavě na mně. Dlouho jsme si spolu povídaly. A mluv tiše. Jestli Tama vzbudíš, budeš se muset zodpovídat mně a Moirain Sedm." Zdůraznila Moirainin titul, takže Branovo naléhání vypadalo hlou-pě. "Vy dva se mi držte z cesty." Něžně se na manžela usmála a obrátila se k lůžku a Tamovi.
Pantáta al'Vere věnoval Randovi znechucený pohled. "Je to Aes Sedai. Půlka žen z vesnice se chová, jako by seděla v žen-ském kroužku, a zbytek jako by byla trollok. Ani jedna si zřejmě neuvědomuje, že s Aes Sedai se musí jednat opatrně. Muži se na ni můžou koukat úkosem, ale aspoň nedělají nic, co by ji vypro-vokovalo."
Opatrně, říkal si v duchu Rand. Ještě nebylo příliš pozdě, aby začal být opatrný. "Pantáto al'Vere," začal pomalu, "víš, kolik stat-ků přepadli?"
"Co jsem zatím slyšel, tak jenom dva, včetně toho vašeho." Sta-rosta se odmlčel, zamračil se a pokrčil rameny. "Není to moc, s tím, co se stalo tady. Měl bych být rád, ale... No, než skončí den, nejspíš uslyšíme o dalších."
Rand si povzdechl. Nemusel se ptát, které statky. "Tady ve vsi, oni... Chci říct, dalo se poznat, co mají vlastně za lubem?"
"Za lubem, chlapče? Nevím, že měli něco za lubem, možná kro-mě toho, aby nás všechny pozabíjeli. Bylo to prostě tak, jak jsem říkal. Zaštěkali psi a Moirain Sedai a Lan vyběhli do ulic, pak začal někdo

křičet, že dům pantáty Luhhana a kovárna hoří. Vzplál dům Ábela Cauthona - to je zvláštní, je skoro uprostřed vesnice. No, vzápětí byli trolloci mezi náma. Ne, nemyslím, že měli něco za lubem." Náhle se zachechtal a s pohledem na svou ženu se prudce zarazil. Panímáma al' Vereová od Tama ani nevzhlédla.
"Abych řekl pravdu," pokračoval starosta tišeji, "zdálo se, že jsou stejně popletení jako my. Pochybuju, že čekali, že tu najdou Aes Sedai nebo strážce."
"To asi ne," souhlasil Rand s úšklebkem.
Pokud Moirain mluvila pravdu v tomhle, tak v tom ostatním pravděpodobně taky. Na chvíli ho napadlo, že se starosty zeptá na radu, ale pantáta al'Vere toho o Aes Sedai očividně nevěděl o moc víc než kdokoliv jiný ve vsi. Kromě toho váhal svěřit dokonce i starostovi, co se děje-co Moirain říkala, že se děje. Nebyl si jist, zda se víc bojí toho, že se mu Bran vysměje, nebo že mu uvěří. Přejel palcem po jílci Tamova meče. Jeho otec byl ve světě. Musel toho o Aes Sedai vědět víc než starosta. Ale pokud Tam opravdu pobýval mimo Dvouříčí, pak možná to, co říkal v Západním pole-sí... Oběma rukama si prohrábl vlasy a přerušil tak tok myšlenek.
"Potřebuješ se prospat, chlapče," podotkl starosta.
"Ano, to potřebuješ," dodala panímáma ať'Vereová. "Skoro pa-dáš na nos."
Rand na ni překvapeně zamrkal. Vůbec si neuvědomil, že po-odešla od jeho otce. Potřeboval se vyspat. Pouhé pomyšlení na po-stel ho přimělo zívnout.
"Můžeš si lehnout vedle v pokoji," nabídl mu starosta. "Už je tam zapálený oheň."
Rand se zadíval na svého otce. Tam pořád spal hlubokým spán-kem a Rand si musel znovu zívnout.
"Radši bych zůstal tady, jestli vám to nevadí. Kdyby se probudil."
Záležitosti nemocných byly věcí panímámy al' Vereové a sta-rosta to nechal na ní. Panímáma ať'Vereová chvíli váhala a pak kývla. "Ale necháš ho, aby se probudil sám. Jestli ho vyrušíš..." Rand se pokusil říci, že udělá, co mu nařizuje, ale slova se mu zamotala do dalšího zívnutí. Panímáma al' Vereová s úsměvem zavrtěla hlavou. "Ty sám hnedka usneš. Jestli tu musíš zůstat, leh-ni si k ohni. A vypij trochu toho hovězího vývaru, než usneš."
"Vypiju," slíbil Rand. Souhlasil by s čímkoliv, jen aby mohl zů-stat v tomto pokoji. "A nebudu ho budit."
"To doufám," prohlásila pevně panímáma ať'Vereová, nicméně to neznělo nepřátelsky. "Přinesu ti polštář a nějaké peřiny." Když se za nimi konečně zavřely dveře, Rand si přitáhl jedinou židli v místnosti k posteli a sedl si tak, aby na Tama viděl. Panímáma al' Vereová klidně mohla mluvit o spaní - v čelistech mu zapraskalo při dalším zívnutí - ale ještě nemohl usnout. Tam se mohl každou chvíli vzbudit a možná zůstane vzhůru jenom na chviličku. Rand musel čekat, dokud se neprobere.
Ušklíbl se, poposedl si na židli a nepřítomně si odstrčil jílec meče ze žeber. Pořád váhal zmínit se někomu o tom, co Moirain říkala, ale tohle byl koneckonců Tam. Tohle byl... Aniž si to uvě-domil, stiskl odhodlaně zuby. Můj otec. Svému otci můžu říct co-koliv.
Znovu si poposedla hlavu si opřel o opěradlo. Tam byl jeho otec, a nikdo mu nesměl říkat, co může nebo nemůže povědět svému otci. Jenom musí zůstat vzhůru, dokud se Tam neprobudí. Jenom musí...

KAPITOLA DEVATA

Příběhy utkané kolem

Randovi při běhu tlouklo srdce a on zklamaně hleděl na holé kopce kolem sebe. Tohle nebylo jenom místo, kam jaro přišlo po-zdě, sem jaro ještě nikdy nepřišlo a nikdy ani nepřijde. Ve studené hlíně, která mu křupala pod nohama, nic nerostlo, dokonce ani lišejník. Klopýtal kolem balvanů dvakrát větších, než byl sám. Kameny byly pokryty prachem, jako by se jich nikdy nedotkla ani kapka deště. Slunce vypadalo jako nafouknutá, krvavě rudá koule, ohnivější než v ten nejparnější letní den, a jasné, až ho z toho pálily oči, ale pevně viselo na olověné kopuli oblohy, na níž se od obzoru k obzoru převalovala a nadouvala jasně černá a stříbrná oblaka. Nicméně přes všechny ty rozvířené mraky zemi nepohla-dil ani nejslabší vánek a přes ponuré slunce vzduch mrazil jako uprostřed zimy.
Rand se při běhu často ohlížel přes rameno, ale své pronásledo-vatele neviděl. Jenom pusté kopce a rozeklané černé hory, z nichž mnohé byly zakončeny dlouhými chocholy černého kouře stoupa-jícího k převalujícím se oblakům. I když své pronásledovatele ne-viděl, rozhodně je slyšel. Za patami se mu ozývalo jejich vytí, hrdelními hlasy oznamovali světu svou radost ze štvanice a touhu po krvi. Trolloci. Blížili se a jemu docházely síly.

V zoufalém spěchu se vyškrábal na vrcholek hřebenu ostrého jako nůž a se zaúpěním klesl na kolena. Pod ním spadala skála kolmo dolů, útes klesal do hloubky tisíce sáhů, kde teprve pře-cházel v širokou soutěsku. Dno soutěsky halila mlha, husté šedé
páry se valily v pochmurných vlnách, převalovaly se a lámaly o útes pod ním, ale mnohem pomaleji, než se kdy pohybovala ně-jaká mořská vlna. Místy mlha na okamžik rudě zažhnula, jako by na dně náhle vzplál velký oheň a opět uhasí. V hlubině údolí du-něly hromy a šedým oparem šlehaly blesky, které občas udeřily nahoru k obloze.
Ale nebylo to údolí samo, co z něj vysálo sílu, a prázdné místo, které po ní zbylo, naplnilo bezmocí. Uprostřed divokých výparů trčela hora, hora vyšší než hory, které viděl v pohoří Oparů, hora černá jako ztráta naděje. Tato bezútěšná kamenná věž, dýka pro-bodávající nebesa, byla zdrojem jeho sklíčenosti. Ještě nikdy ji neviděl, ale znal ji. Vzpomínka na ni se mu sice mihla hlavou jako rtuť, když se ji pokusil zachytit, ale ta vzpomínka tam byla. Věděl, že tam je.
Dotkly se ho neviditelné prsty, tahaly ho za ruce a za nohy, sna-žily se přitáhnout k hoře. Jeho tělo sebou škubalo, připraveno po-slechnout. Ruce i nohy měl strnulé, jako by si myslel, že může zarýt prsty do kamene. Kolem srdce se mu ovinuly přízračné nitky a táhly ho, volaly ho k té špičaté hoře. Po tváři mu stékaly slzy a on klesl na zem. Cítil, jak mu z těla uniká vůle, jako když voda vytéká z děravého vědra. Ještě chvilku a půjde tam, kam ho to táhne. Poslechne, vykoná rozkaz. Náhle objevil jinou emoci: hněv. Nechat sebou postrkovat sem a tam, nebyl přece ovce, aby ho takhle cpali do salaše. Hněv se smrskl do jediného tvrdého uz-líku a on se ho držel, jako by v záplavě visel na záchranném voru.
Služ mi, zašeptal hlas v tichu jeho mysli. Známý hlas. Byl si jistý, že kdyby pořádně poslouchal, poznal by ho. Služ mi. Zavrtěl hlavou ve snaze vypudit ten hlas z hlavy. Služ mi! Mávl pěstí smě-rem k černé hoře. "Nechť tě Světlo pohltí, Šej'tane!"
Náhle kolem sebe ucítil silný pach smrti. Tyčila se nad ním ja-kási postava v plášti barvy zaschlé krve, postava s tváří... Nechtěl vidět tu tvář, která na něj shlížela. Nechtěl o té tváři ani přemýš-let. Pouhé pomyšlení na ni bolelo, měnilo mu myšlenky v doutna-jící uhlíky. Natáhla se k němu ruka. Bez ohledu na to, že by mohl spadnout dolů, odskočil Rand stranou. Musel se dostat pryč. Ně-kam daleku. Padal, tloukl sebou ve vzduchu, chtěl křičet, a zjistil, že se mu nedostává dechu, že vvbec nemůže dýchat.
Najednou už nebyl v pustině, už nepadal. Pod nohama se mu skláněla zimou zahnědlá tráva, připadala mu jako květiny. Když uviděl roztroušené stromy a keře, ač bez listí, rostoucí v mírně zvlněné krajině kolem něj, málem se rozesmál. V dálce se zvedala osamělá hora, její vrcholek byl rozlomený a rozštípnutý, ale tato hora nevyvolávala ani strach, ani zoufalství. Byla to prostě jenom hora, i když sem jaksi nezapadala, protože v dohledu nebyla žád-ná jiná.
Úpatí hory obtáčela široká řeka a na ostrově uprostřed oné řeky stálo město, jež jako by vystoupilo přímo z kejklířova příběhu, město obklopené vysokými hradbami, které se v hřejivém slunci bíle a stříbrně třpytily. Rand s úlevou a radostí vykročil k hrad-bám, k bezpečí a klidu, o nichž věděl, že za nimi čekají.
Jak se přiblížil, rozeznával vysokánské věže, z nichž mnohé by-ly propojeny chodníčky jako z pohádky, které se klenuly přes ote-vřené prostory. Z obou stran se k ostrovu natahovaly vysoké oblou-kové mosty. Dokonce i z této vzdálenosti rozeznával kamennou krajku mostních oblouků, zdánlivě příliš jemných, aby mohly odolat rychle proudící vodě, která se hnala pod nimi. Za těmito mosty leželo bezpečí. Útočiště.
Náhle ho zamrazilo. Na kůži ho zastudilo ledové vlhko a vzduch kolem smrdutě, plesnivě páchl. Bez ohlížení se rozběhl, utíkal pro-následovateli, jehož ledové prsty mu přejely po zádech a tahaly ho za plášť, utíkal od světlopohlcující postavy s tváří, která... Nemo-hl si na tu tvář vzpomenout, cítil pouze hrůzu. Nechtěl si na tu tvář vzpomenout. Běžel a země mu ubíhala pod nohama, zvlněné kopečky a pláň.., a chtělo se mu výt jako vzteklému psu. Město před ním ustupovalo. Čím rychleji utíkal, tím dál ustupovaly bílé, zářící hradby i bezpečný přístav. Neustále se zmenšovaly, až zbyla jenom bledá tečka na obzoru. Studená ruka pronásledovatele ho popadla za límec. Věděl, že jestli se ho ty prsty dotknou, zblázní se. Nebo ještě něco horšího. Mnohem horšího. Právě, když si to s jistotou uvědomil, zakopla upadl...
"Néééé!" zaječel.

...a zachrčel, když mu dlažební kameny vyrazily dech. S úžasem se vyhrabal na nohy. Stál na cestě vedoucí k jednomu z oněch skvostných mostů, které viděl klenout se nad řekou. Kolem něj procházeli usmívající se lidé. Lidé oblečení v šatech tolika barev,
až mu to připomínalo rozkvetlou louku. Někteří z nich na něj mlu-vili, ale on jim nerozuměl, i když slova zněla tak, že by jim rozu-mět měl. Tváře však měli přátelské a zvali ho dál, přes most, zdo-bený umnou kamenořezbou, dál k zářícím, stříbrem protkaným hradbám a věžím za nimi. Dál do bezpečí, o němž věděl, že tam na něj čeká.
Připojil se k proudu na mostě a mohutnou bránou zasazenou do vysokých, čistých hradeb vstoupil do města. Za ní ležela divukrásná země, kde i ta nejobyčejnější stavba vypadala jako palác. Jako by stavitelům řekli, aby vzali kámen, cihly a střešní tašky a vytvořili krásu, která by smrtelníkům vyrážela dech. Nebyla tu jediná bu-dova, jediný památník, na který by nezíral s vyvalenýma očima. Ulicemi se nesla hudba, stovky rozličných písní, jež však všechny splývaly s hlukem v ulicích a vytvářely velkolepý, radostný sou-zvuk. Vzduchem se nesla vůně sladkých parfémů a ostrého koře-ní, úžasných pokrmů a myriády květin, jako by se tu shromáždily všechny dokonalé vůně světa.
Ulice, kterou vstoupil do města, byla široká, rovná, vydlážděná hladkým šedým kamenem, a táhla se před ním do středu města. Najejím konci se tyčila věž větší a vyšší než ostatní ve městě, věž bílá jako padlý sníh. To v této věži leželo bezpečí a vědomosti, které hledal. Ale samotné město bylo takové, o jakém se mu nikdy ani nesnilo. Jistě nebude vadit, když se na chviličku zdrží, než dojde k věži. Zabočil do užší ulice, kde se mezi pouličními pro-davači nejrůznějšího ovoce proplétali kejklíři.
Před ním, na konci ulice, stála sněhobílá věž. Ta stejná věž. Ješ-tě chviličku, pomyslel si Rand a zahnul za další roh. A na opač-ném konci této ulice také stála bílá věž. Umíněně zabočil za další roh, a ještě jeden, a pokaždé mu padl zrak na alabastrovou věž. Otočil se a rozběhl se od ní... a prudce se zastavil. Před ním, bílá věž. Bál se ohlédnout, bál se, že tam bude taky.
Tváře kolem něj byly stále přátelské, ale nyní se v nich zračila zničená naděje, naděje, kterou on sám zmařil. Lidé ho pořád zvali dál, jejich gesta byla prosebná. K věži. Oči se jim leskly zoufalou potřebou, a jenom on ji mohl vyplnit, jenom on je mohl zachránit.
Nuže dobrá, řekl si v duchu. Do té věže, koneckonců, chci zajít.
Už když udělal první krok dopředu, zklamání z tváří lidí kolem něj zmizelo a na všech rtech se objevil úsměv. Lidé šli s ním
a malé děti před ním sypaly na zem okvětní lístky. Rand se pople-teně ohlédl přes rameno, byl zvědav, pro koho ty květiny sypou, ale za ním byli jenom další usmívající se lidé, kteří mu kynuli, aby šel dál. To musí být kvůli mně, napadlo ho a byl zvědav, proč mu to najednou nepřipadá zvláštní. Ale úžas mu vydržel jenom chvíli a pak se ztratil. Všechno bylo, jak má být.
Nejdřív jeden člověk, pak další začali zpívat, dokud se všechny hlasy nespojily v oslavném hymnu. Rand pořád nerozuměl slo-vům, ale tucet proplétajících se melodií jásalo a radovalo se ze spasení. V proudícím davu křepčili hudebníci a k hymnu se přidá-valy zvuky fléten, harf a bubínků tuctu velikostí, a všechny písně, které kdy slyšel, se tu harmonicky spojovaly v jedinou melodii. Kolem něj tančily dívky, na ramena mu kladly věnce sladce voní-cích květů a ovíjely mu je kolem krku. Usmívaly se na něj, a s každým krokem, který Rand udělal, jejich radost rostla. Rand si nemohl pomoci, musel se taky usmívat. Nohy ho svrběly, rád by se připojil k tanci, a jen na to pomyslel, již tancoval, a kroky jako by znal od narození. Pohodil hlavou a rozesmál se, nohy měl leh-ké, tančil s... Nemohl si vzpomenout na jméno, ale na tom zřejmě nezáleželo.
Je to tvůj osud, zašeptal mu v hlavě hlas, a ten šepot byl jako hlas v pajánu.
Jako klacík na hřebenu vlny dav ho donesl na rozlehlé náměstí uprostřed města a on poprvé uviděl, že bílá věž se zvedá nad vel-kým palácem ze světlého mramoru, spíše vytesaného jako socha než postaveného, se zakřivenými stěnami, vznosnými kopulemi a jemnými vížkami ukazujícími k nebesům.
Ten pohled ho přiměl úžasem zalapat po dechu. Z náměstí vedlo široké schodiště z hlad-kého kamene.
Lidé se u paty schodů zastavili, jejich zpěv však ještě zesílil. Stoupající hlasy ho nadnášely. Tvůj osud, šeptal hlas, nyní naléhavý, dychtivý.
Už netančil, ale ani se nezastavil. Bez váhání vystoupil po scho-dech. Sem patřil.
Masivní dveře na vrcholu schodiště zdobily spirály, řezby tak složité a jemné, že si nedokázal představit

ostří nože, jež by do nich zapadlo. Křídla dveří se rozlétla a Rand vstoupil. Dveře se za ním s prásknutím zavřely, znělo to jako úder hromu.
"Cekali jsme na tebe," sykl myrddraal.
Rand se prudce posadil, lapal po dechu, třásl se a zíral přímo před sebe. Tam pořád spal. Rand začal dýchat pomaleji. Ohořelá polena v krbu žhnula a kolem krbové mřížky se nahromadila sluš-ná kapička dřevěného uhlí. Někdo tu byl, zatímco Rand spal, a postaral se o oheň. U nohou mu ležela pokrývka, spadla tam, když se probudil. Provizorní nosítka byla také pryč, a jeho a Ta-mův plášť visely vedle dveří.
Rand si nejistou rukou setřel studený pot z obličeje a napadlo ho, zda pojmenování Temného ve snu přitáhlo jeho pozornost stej-ně, jako by ho byl pojmenoval nahlas.
Za oknem se šeřilo. Měsíc už vyšel, kulatý a jasný, a nad poho-řím Oparů jiskřily hvězdy. Rand si masíroval bolavé místo na bo-ku. Očividně spal s jílcem meče vraženým pod žebra. To, prázdný žaludek a včerejší noc, nebylo divu, že měl noční můry.
V břiše mu zakničelo a Rand celý ztuhlý vstal a došel ke stolu, kde panímáma ať'Vereová nechala podnos. Odhodil bílou utěr-ku. I když spal poměrně dlouho, hovězí vývar byl stále ještě tep-lý, stejně jako křupavý chléb. V tom byla jasně vidět ruka paní-mámy ať'Vereové. Vyměnila podnosy. Jak se jednou rozhodla, že potřebuje něco teplého do žaludku, nevzdá se, dokud to do vás nedostane.
Rand spolykal trochu vývaru a stihl si jen mezi dva krajíce chle-ba nacpat kousek masa a sýra, než si chléb nacpal do úst. Ukusuje velká sousta, vrátil se zpátky k lůžku.
Panímáma ať'Vereová očividně dohlédla i na Tama. Byl svleče-ný, jeho šaty, nyní čisté a úhledně poskládané, ležely na nočním stolku a pokrývku měl přitaženou až k bradě. Když se Rand dotkl otcova čela, Tam otevřel oči.
"Tady jsi, chlapče. Marin říkala, že tu jsi, ale já se ani nemohl posadit, abych se podíval. Říkala, že jsi moc unavený, aby tě bu-dila jenom proto, abych se na tebe mohl kouknout. Dokonce ani Bran s ní nic nepořídí, když se jednou k něčemu rozhodne."
Tam měl sice slabý hlas, ale pohled měl jasný a pevný. Aes Se-dal měla pravdu, pomyslel si Rand. Trochu si odpočine a bude zase úplně v pořádku.
"Můžu ti dát něco k jídlu? Panímáma al'Vereová tu nechala tác."
"Už mě nakrmila... pokud tomu tak chceš říkat. Nedala mi nic než ten vývar. Jak se může člověk vyhnout špatným snům, když
má v sobě jenom polívku..." Tam dostal ruku zpod pokrývky a dotkl se meče u Randova pasu. "Takže to nebyl sen. Když mi Marin řekla, že jsem nemocný, myslel jsem, že jsem byl... Ale ty jsi v pořádku. To je jediné, na čem záleží. Co statek?"
Rand se zhluboka nadechl. "Trolloci pobili ovce. Myslím, že vzali i krávu, a dům potřebuje pořádně vyčistit." Povedl se mu chabý úsměv. "Měli jsme větší štěstí než někteří jiní. Vypálili půl vsi."
Povykládal Tamovi o všem, co se přihodilo, nebo skoro o všem. Tam pozorně poslouchal a kladl přesné otázky, takže Rand zjistil, že vypráví o tom, jak se z lesa vrátil do domu, což vedlo k tomu, jak zabil trolloka. Musel mu povědět i o tom, jak Nyneiva řekla, že Tam umírá, aby mu vysvětlil, proč o něj pečovala Aes Sedai místo vědmy. Tamovi se při té zmínce rozšířily oči, Aes Sedai v Emon-dově Roli.
Ale Rand neviděl důvodu, proč by měl probírat každý krok cesty ze statku, ani o svých obavách, nebo o myrddraalovi na silnici. A už vůbec ne o nočních můrách, které měl, když spal u Tamova lůžka. A zvláště neviděl důvod, proč mu vykládat o tom, co blábolil v horečce. Ještě ne. Jenom Moirainin příběh, tomu se nedalo vyhnout.
"Tak to je tedy příběh, na který by byl i kejklíř pyšný," zamumlal Tam, když Rand skončil. "Co by trolloci mohli chtít obyčejným klukům? Nebo Temný, Světlo nám pomáhej?"
"Myslíš, že lhala? Pantáta al'Vere říkal, že o tom, jak byly na-padené jenom dva statky, mluvila pravdu. A o domu pantáty Luh-hana a pantáty Cauthona."
Tam chvíli ležel mlčky, pak řekl: "Pověz mi, co říkala. Pokud možno její vlastní slova, co přesně řekla."
Rand se snažil. Kdo si kdy přesně pamatoval slova, která slyšel? Kousal se do rtu, škrábal se na hlavě a kousek po kousku to po-skládal dohromady, jak se jen pamatoval. "Na nic jiného si už nemůžu vzpomenout," zakončil své vyprávění. "O některých vě-cech si nejsem tak úplně jistý, že je neřekla

trochu jinak, ale je to dost blízko."
"To docela stačí. Musí, ne? Víš, mládenče, Aes Sedai jsou dost zvláštní. Nelžou, aspoň ne rovnou, ale pravda, kterou ti Aes Sedai vykládá, není vždycky taková, za jakou ji pokládáš. Musíš si na ni dávat pozor."
"Slyšel jsem příběhy," odsekl Rand. "Nejsem malý dítě."
"To nejsi, to teda nejsi." Tam si těžce povzdechl a pak podráž-děně pokrčil rameny. "Stejně bych měl jít s tebou. Svět mimo Dvou-řící není stejný jako v Emondově Roli."
Byla to otevřená možnost zeptat se Tama na to, jak tam byla co se všechno stalo, ale Rand na to neskočil. Místo toho otevřel ústa. "Jenom tak? Myslel jsem, že mi to budeš vymlouvat. Myslel jsem, že budeš mít stovku důvodů, abych nikam nechodil." Uvědomil si, že doufal, že Tam bude mít stovku důvodů proti, a to dobrých dů-vodů.
"Možná ne stovku," odfrkl si Tam, "ale pár věcí mě napadlo. Jenomže za moc nestojí. Jestli po tobě jdou trolloci, budeš v Tar Valonu ve větším bezpečí, než kdekoliv jinde. Jenom si pamatuj, že musíš být opatrný. Aes Sedai dělají všechno ze svých vlastních důvodů, a ty nejsou vždycky takové, jak si myslíš."
"Kejklíř říkal něco podobného," poznamenal pomalu Rand. "Tak to věděl, o čem mluví. Pozorně poslouchej, pořádně si všechno promysli a dávej si pozor na jazyk. To je dobrá rada, která se ti bude hodit všude mimo Dvouříčí, ale zvlášť s Aes Sedai. A se stráž-ci. Povíš něco Lanovi, a jako bys to řekl Moirain. Jestli je strážce, je s ní svázán tak jistě, jako že dnes ráno vyjde slunce, a nebude mít před ní mnoho tajemství, pokud vůbec nějaká."
Rand věděl o poutu mezi Aes Sedai a strážci jen málo, i když v každém příběhu o strážcích, který kdy slyšel, hrálo velkou roli. Mělo to něco společného se Bílou, dar pro strážce, nebo snad ně-jaký druh výměny. Strážci z toho měli podle příběhů všechny možné výhody. Uzdravovali se rychleji než ostatní lidé a déle vydrželi bez jídla, vody a spánku. Dokázali prý vycítit trolloky, pokud tito byli dost blízko, i jiné tvory Temného, což vysvětlovalo, jak se Lan s Moiraine pokusili varovat vesnici před útokem. Co z toho měly Aes Sedai, o tom příběhy mlčely, ale Rand nebyl ochoten uvěřit, že z toho něco nemají.
"Budu opatrný," řekl Rand. "Jen bych si přál vědět proč. Nedá-vá to smysl. Proč já? Proč my?"
"Taky bych to rád věděl, chlapče. Krev a popel, moc rád bych to věděl." Tam si ztěžka povzdechl. "No, hádám, nemá smysl plakat nad rozlitým mlíkem. Kdy musíš odejít? Za den dva už budu na nohou, a pak bychom se mohli poohlídnout po novém stádě. Oren
Dautry má nějaké slušné kusy, se kterými by se mohl rozloučit, když teď není pastva, a Jon Thane taky."
"Moirain... Aes Sedai říkala, že musíš zůstat v posteli. Říkala pár týdnů." Tam otevřel ústa, ale Rand pokračoval. "A mluvila s panímámou al' Vereovou."
"Aha. No, možná Marin přemluvím." Neznělo to ale moc na-dějně. Ostře se zadíval na Randa. "To, jak ses vyhnul odpovědi, znamená, že odcházíš brzy. Zítra? Nebo dneska v noci?"
"Dneska v noci," odpověděl tiše Rand a Tam smutně přikývl. "Ano. No, když už to musí být, je lepší to neodkládat. Ale s těmi ‚týdny" ještě uvidíme." Zatahal za pokrývky spíš podrážděně než silou. "No, možná to pár dní vydržím. Doženu vás po cestě. Uvidí-me, jestli mě Marin udrží v posteli, když budu chtít odejít."
Ozvalo se zaťukání na dveře a do pokoje strčil hlavou Lan. "Rych-le se rozluč, ovčáku, a pojď. Mohly by nastat potíže."
"Potíže?" zeptal se Rand a strážce netrpělivě zabručel.
"Prostě si pospěš!"
Rand spěšně strhl plášť z háčku. Začal si odepínat opasek s me-čem, když tu promluvil Tam.
"Nech si ho. Budeš ho potřebovat spíš než já, i když, bude-li chtít Světlo, nebudeme ho potřebovat ani jeden. Dávej na sebe po-zor, mládenče. Slyšíš?"
Rand si nevšímal Lanová vrčení a sklonil se, aby Tama objal. "Vrátím se. To ti slibuju."
"Ovšemže se vrátíš." Tam se zasmál. Slabě Randovi objetí vrá-til a poplácal Randa po zádech. "Já to vím. A až se vrátíš, budu mít pro tebe dvakrát tolik ovcí. Teď běž, než si ten chlapík ublí-ží."
Rand se pokusil zdržet, snažil se najít slova k otázce, kterou nechtěl položit, ale Lan ho prostě popadl za ruku, vyvedl z místnosti a odtáhl ho na chodbu. Na sobě měl strážce matnou šedozelenou halenu s překrývajícími se kovovými šupinami. Hlas měl z po-dráždění drsný.

"Musíme si pospíšit. Copak nerozumíš slovu potíže?"
Venku čekal Mat v kabátě a plášti s lukem v ruce. U pasu mu visel toulec. Nervózně se pohupoval na patách a neustále se ohlí-žel ke schodům, netrpělivě i s obavami zároveň. "Tohle se příbě-hům moc nepodobá, co, Rande?" řekl chraplavě.
"Jaké potíže?" chtěl vědět Rand, ale strážce se místo odpovědi hnal dolů, přičemž bral schody po dvou. Mat se vrhl za ním a rychle mávl na Randa, aby ho následoval.
Rand si přehodil plášť a dohnal je dole pod schody. V šenku se matně svítilo. Polovina svíček už dohořela a většina ostatních se utápěla v rozpuštěném vosku. Místnost byla kromě nich prázdná. Mat stál vedle jednoho z předních oken a vyhlížel ven, jako by se snažil, aby ho nikdo zvenčí nezahlédl. Lan na štěrbinku pootevřel dveře a vyhlížel na dvůr.
Rand byl zvědav, co vlastně hledají, a tak se k nim připojil. Stráž-ce mu tiše nařídil, aby dával pozor, ale pootevřel dveře o maličko víc, aby se Rand mohl také podívat.
Ten si nejdřív nebyl jist, co vlastně vidí. U ohořelého forman-ského vozu se shromáždil dav vesničanů, asi tak tři tucty, a tmu zaháněli několika pochodněmi, které si přinesli. Před nimi stála Moirain, zády k hostinci, a se zdánlivou ledabylostí se opírala o hůl. Hari Coplin stál vepředu se svým bratrem Darlem a Bilim Congarem. Byl tam také Cenn Buie a vypadal nejistě. Randa pře-kvapilo, když viděl, jak Hari hrozí Moirain pěstí.
"Odejdi z Emondovy Role!" hulákal sedlák s mrzutou tváří. Pár hlasů z davu mu přizvukovalo, ale váhavě, a nikdo se netlačil do-předu. Mohli být ochotni postavit se Aes Sedai v davu, ale nikdo nechtěl vystoupit sám za sebe. Ne před Aes Sedai, která měla všech-ny důvody, aby se cítila dotčená.
"To tys přivedla ty obludy!" burácel Darl. Zamával pochodní nad hlavou a ozvaly se výkřiky jako: "Tys je přivedla!" a "Je to tvoje chyba!" které vedl jeho bratranec Bili.
Hari strčil loktem do Cenná Buie a starý doškař našpulil rty a vrhl po něm kosý pohled. "Ty věci.., ti trolloci se neobjevili, dokud jsi nepřišla," zamumlal Cenn, a tak tak že ho bylo slyšet. Zarputile vrtěl hlavou, jako by si přál, aby byl někde jinde, a hle-dal cestu, jak se tam dostat. "Ty jsi Aes Sedai. My žádnou takovou ve Dvouříčí nechceme. Aes Sedai za sebou vodí potíže. Jestli tady zůstaneš, přijdou další."
Jeho řeč žádnou odezvu u shromážděných vesničanů nevyvolala a Hari se zmateně zamračil. Najednou popadl Darlovu pochodeň a zamával jí směrem k Moirain. "Jdi pryč!" hulákal. "Nebo tě vypálíme!"
Padlo ledové ticho, ozývalo se pouze šoupání nohou, jak se ně-kteří muži stahovali dozadu. Lid z Dvouříčí byl ochoten bojovat, pokud je někdo napadl, ale násilí tu zdaleka nebylo obvyklé, a vyhrožování lidem jim bylo zcela cizí, tedy kromě občasného zamávání pěstí. Cenn Buie, Bili Congar a Coplinové zůstali sami. Bili vypadal, jako by chtěl také vycouvat.
Hariho nedostatek podpory překvapil, ale rychle se vzpamatoval. "Jdi pryč!" zařval znovu, což zopakoval Darl a o poznání slaběji Bili. Hari se mračil na ostatní. Lidé před ním uhýbali pohledem.
Náhle se ze stínu vynořili Bran al'Vere a Háral Luhhan a zasta-vili se stranou od Aes Sedai i od davu. Starosta v ruce ledabyle potěžkával velkou dřevěnou palici, kterou používal k narážení sudů. "Navrhoval tu snad někdo, že mi zapálí hostinec?" zeptal se tiše.
Oba Coplinové o krok ustoupili a Cenn Buie od nich poodešel. Bili Congar se vrhl mezi shromážděné.
"To ne," řekl rychle Darl. "O tom jsme nikdy nemluvili, Brané... eh, starosto."
Bran kývl. "Tak to jsem možná slyšel, jak vyhrožujete hostům v mým hostinci?"
"Je to Aes Sedai," začal rozzlobeně Hari, ale slova mu odumřela na rtech, když dopředu popošel Háral Luhhan.
Kovář se prostě jenom protáhl, zvedl silné paže nad hlavu a zaťal mohutné pěsti, až mu zapraskalo v kloubech, ale Hari na statného chlapíka hleděl, jako by mu pěstí mával rovnou pod no-sem. Háral si zkřížil ruce na prsou. "Omluv mě, Hari. Nechtěl jsem tě přerušit. Co jsi to říkal?"
Ale Hari, ramena svěšená, jako by se snažil stáhnout do sebe a zmizet, už zjevně neměl, co by dodal.
"Překvapili jste mě, lidi," zaburácel Bran. "Paete aťCaare, vče-ra večer si tvůj kluk zlomil nohu, ale dneska jsem ho viděl chodit - díky ní. Evarde Candwine, ty jsi ležel na břiše s ránou na zádech jako ryba při kuchání, dokud na tebe nevložila ruce. Teď to vypa-dá, jako by se to stalo před měsícem, a pokud se nemýlím, máš tam jenom jizvičku. A ty, Cenné..." Doškař začínal mizet v davu, ale zastavil se a nejistě

se Branovi podíval do očí. "Vidět tu některé členy vesnické rady by mě, Cenné, šokovalo, ale ty, tys mě překva-pil ze všech nejvíc. Ruka by ti pořád ještě bezvládně visela u boku, samá popálenina a podlitina, kdyby nebylo jí. Když už necítíš vděč-nost, necítíš ani hanbu?"

Cenn zvedl pravici a pak rozzlobeně odvrátil zrak. "Nemůžu popřít, co udělala," zamumlal a znělo to zahanbeně. "Pomohla mi, ostatním taky," pokračoval prosebným tónem, "ale je to Aes Sedai, Brané. Jestli ti trolloci nepřišli kvůli ní, tak proč přišli? Nechceme tu ve Dvouříčí mít Aes Sedai. Ať si svoje problémy nechají pro sebe."

Pár mužů, v bezpečí v zadních řadách, teď vykřiklo: "Nechceme problémy Aes Sedai!" "Pošlete ji pryč!" "Vyžeňte ji!" "Proč by sem chodili, kdyby to nebylo kvůli ní?"

Bran se zachmuřil, ale než mohl promluvit, Moirain náhle za-vířila vyřezávanou holí nad hlavou, roztáčejíc ji oběma rukama. Rand zalapal po dechu zároveň s vesničany, protože z obou konců hole vyšlehly syčící bílé plameny rovnou dopředu jako hroty oště-pů, i přesto, že se tyč otáčela. Dokonce i Bran s Haralem od ní poodstoupili. Moirain natáhla ruce před sebe, hůl držela rovno-běžně se zemí a bledé světlo stále tryskalo dopředu, jasnější než pochodně. Muži ustupovali a stínili si oči, které jez toho jasného plamene bolely.

"Tak tohle se stalo s Aemonovou krví?" Aes Sedai nemluvila hlasitě, ale její hlas přehlušil každý jiný zvuk. "Malí lidé, kteří se hašteří o to, aby se mohli skrývat jako králíci? Zapomněli jste, kým jste byli, zapomněli jste, čím jste byli, a já doufala, že aspoň malá část toho ve vás zůstala, nějaká vzpomínka v krvi a kostech. Špetka oceli, která by vás posílila pro dlouhou noc, jež přichází."

Nikdo nepromluvil. Oba Coplinové vypadali, jako by už nikdy v životě nehodlali otevřít ústa.

Bran řekl: "Zapomněli jsme, kýmjsme byli? Jsme tím, kým jsme byli vždycky. Poctiví sedláci a řemeslníci. Lidi z Dvouříčí."

"Na jihu," mluvila dále Moirain, "leží řeka, kterou vy nazývá-te Bílou, ale daleko na východě jí lidé pořád říkají jejím pravým jménem. Manetherendrella. Ve starém jazyce to znamená: Vody Horského domova. Jiskřivé vody, které kdysi protékaly zemí chra-brých a krásných. Před dvěma tisíci lety Manetherendrella omý-vala hradby horského města tak krásného na pohled, že na ně ogierští zedníci užasle zírali. Celý tento kraj pokrývaly statky a vesnice, a les, jemuž vy říkáte les Stínů, sahal dokonce ještě dál. Ale všichni ti lidé se považovali za lid z Horského domova, lid Manetherenu.

Jejich králem byl Aemon al'Caar al Thorin, Aemon, syn Caara, syna Thorinova, a Eldren ai Ellan ai Carlan byla jeho královnou. Aemon, muž tak chrabrý, že největší poklonou, kterou mohl kdo za odvahu jinému složit, dokonce i mezi jeho nepřáteli, bylo říci o něm, že je to muž s Aemonovým srdcem. Eldren, tak krásná, až se vyprávělo, že i květiny rozkvétají, jen aby se usmála. Chrabrost a krása a moudrost a láska, které smrt už nedokázala déle snášet. Plačte, máte-li srdce, pro ztrátu dokonce i vzpomínky na ně. Plač-te pro ztrátu jejich krve."

Tehdy se odmlčela, ale nikdo nepromluvil. Randa stejně jako ostatní spoutalo kouzlo, jež vytvořila. Když opět promluvila, vpí-jel se Rand do jejích slov a ostatní také.

"Téměř dvě století trollocké války ničily zemi široko daleko a kdekoliv zuřila bitva, byla zástava Manetherenu s rudým orlem v čele. Muži z Manetherenu byli trnem v Temného patě a třískou v jeho ruce. Zpívejte o Manetherenu, který se nikdy neskloní před Stínem. Zpívejte o Manetherenu, o meči, který není možné zlomit.

Byli daleko, muži z Manetherenu, na Bekkarském poli zvaném Krvavé pole, když k nim dorazila zpráva, že trollocké vojsko vy-razilo k jejich domovině. Byli příliš daleko, aby mohli udělat něco jiného než čekat, až uslyší o smrti svého kraje, protože síly Tem-ného jej hodlaly srovnat se zemí. Zabít rozsochatý dub tím, že mu odseknou kořeny. Byli příliš daleko, takže mohli jenom truchlit. Ale byli to muži z Horského domova.

Bez váhání, bez pomyšlení na obrovskou vzdálenost, kterou museli urazit, odpochodovali z pole, kde zvítězili, stále ještě po-krytí prachem, potem a krví. Den za dnem takto pochodovali, pro-tože věděli, jaké hrůzy po sobě trollocké vojsko zanechává, a žád-ný z mužů nemohl usnout, dokud takové nebezpečí hrozilo Mane-therenu. Šli, jako by měli na nohou křídla, pochodovali dál a rych-leji, než jejich přátelé doufali, nebo se jejich nepřátelé báli, že půjdou. Za jiných dní by samotný jejich pochod inspiroval písně. Když se vojska Temného hnala na země Manetherenu, povstali před nimi muži z

Horského domova, zády k Tarendrelle."
Jakýsi vesničan se pokusil zajásat, ale Moirain pokračovala, ja-ko by ho neslyšela. "Nepřítel, jemuž muži z Manetherenu čelili, by sklíčil i to nejodvážnější srdce. Na obloze se černali krkavci. Na zemi se černali trolloci. Trolloci a jejich lidští spojenci. Trol-
loci a temní druzi po desítkách desítek tisíc, a v jejich čele hrůzo-páni. Za noci j ej ich ohně předčily počtem hvězdy a za úsvitu včele rozvinuli Ba'alzamonovu zástavu. Ba'alzamon, srdce Temnoty. Starobylé jméno pro Otce lží. Nemohli osvobodit Temného z jeho vězení v Shayol Ghulu, protože kdyby se tak stalo, postavilo by se jim celé lidstvo, ale jeho síla byla s nimi. Hrůzopáni a zlo, vedle nějž světlo ničící zástava vypadala jako pravda, a duše lidí, kteří jim čelili, zamrazilo. Přesto věděli, co musí udělat. Jejich domo-vina ležela hned za řekou. Museli zabránit nepříteli a jeho moci, aby se nedostal do jejich Horského domova. Eimon vyslal posly. Slíbili jim pomoc, pokud se na Tarendrelle udrží déle než tři dny. Pokud se udrží déle než tři dny proti přesile, která je měla přemoci během jedné hodiny. Přesto se nějak udrželi, přes krvavé zteče, zoufale se bránili, vydrželi hodinu, druhou hodinu, třetí hodinu. Bojovali po tři dny, a přesto, že se země změnila v jatka, nepustili přes Tarendrellu nikoho. Ale třetího dne žádná pomoc nedorazila, ani žádný posel, a oni bojovali sami. Po šest dní. Po devět. A desá-tého dne Aemon poznal hořkou příchuť zrady. Žádná pomoc ne-přicházela a oni už nemohli přechod přes řeku udržet."
"Co teda udělali?" chtěl vědět Hari. Pochodně se v chladném nočním vzduchu mihotaly, ale nikdo se nenamáhal přitáhnout si plášť k tělu.
"Aemon překročil Tarendrellu," vyprávěla jim Moirain, "a zni-čil za sebou mosty. A poslal zemí zprávu, aby lidé uprchlí, protože věděl, že mocní s hordami trolloků si najdou způsob, jak se dostat přes řeku. Ještě než posly propustil, trolloci už začínali přecházet přes řeku a vojáci Manetherenu proti nim znovu zvedli boj, aby svými životy vykoupili tolik hodin, kolik jen půjde, a jejich lidé mohli utéci. Z města Manetherenu Eldren řídila úprk svých lidí do nejhlubších lesů a nejodlehlejších hor.
Ale někteří neuprchli. Nejdřív potůček, pak řeka, potom zápla-va mužů neodešla do bezpečí, ale připojila se k vojsku bojujícímu za jejich zemi. Ovčáci s luky, sedláci s vidlemi a dřevorubci se sekerami. Ženy šly také, popadly jakoukoliv zbraň, kterou našly, a pochodovaly bok po boku se svými muži. Nešel nikdo, kdo by nevěděl, že se už nevrátí. Ale byla to jejich země. Byli to jejich otcové a budou to jejich děti, a oni byli ochotni za ně zaplatit i svými životy. Nevzdali se ani pídě země, která by nebyla nasáklá
krví, ale nakonec bylo vojsko Manetherenu zatlačeno zpátky, za-tlačeno až sem, na místo, kterému nyní říkáte Emondova Role. A tady je hordy trolloků obklíčily."
Moirain se v hlase ozývaly chladné slzy. "Mrtví trolloci a mrt-voly lidských odpadlíků se tu vršili na celých kupách, ale vždyc-ky se další dostali přes ty příšerné hromady jako vlny smrti bez konce. Nemohlo to skončit jinak. Žádný muž ani žena, kteří toho dne za úsvitu stáli pod zástavou s rudým orlem, nepřežili do chvíle, kdy padla noc. Meč, který nebylo možné zlomit, byl roztříštěn.
V pohoří Oparů, sama uprostřed města Manetherenu, Eldren vycítila, že Aemon umírá, a její duše zemřela s ním. A namístě její duše zůstala jen žízeň po pomstě, pomstě za její lásku, pomstě za její lid a její zemi. Hnána žalem sáhla do pravého zdroje a vrhla jedinou sílu proti trollockému vojsku. A tam padli hrůzopáni na místě, kde stáli, ať při svých tajných poradách, či když napomína-li vojáky. Ve chvilce hrůzopáni a generálové Temného vzpláli pla-menem. Oheň strávil jejich těla a hrůza strávila jejich právě zvítě-zivší vojsko.
Teď prchali jako zvířata před lesním požárem, myslíce pouze na útěk. Prchali na sever a na jih. Tisíce se jich utopily, když se sna-žily přeplavat Tarendrellu bez pomoci hrůzopánů, a na Mane-therendrelle ve strachu, že by je mohl někdo pronásledovat, strhly mosty. Lidi, které našli, pobili a upálili, ale nutkání utíkat je stále pohánělo. Až nakonec v zemích Manetherenu nezůstal ani jediný. Byli roztroušeni jako listí ve větru. Konečná pomsta přišla poma-leji, ale přišla, když je pronásledovali jiní lidé, jiná vojska v jiných zemích. Z těch, kdo vraždili na Aemonově poli, nezůstal naživu ani jediný.
Cena za to však byla pro Manetheren příliš vysoká. Eldren při-táhla více jediné síly, než mohl který člověk doufat, že zvládne bez pomoci. Jak zemřeli nepřátelští generálové, tak zahynula i ona, a plameny, které ji strávily, zachvátily prázdné město Manetheren, dokonce i jeho kameny až na živou skálu hor. Lidé však byli za-chráněni.
Z jejich statků, z jejich vesnic, ani z jejich velkého města nezů-stalo nic. Mohli říkat, že jim nezůstalo nic,

mohli uprchnout do jiných zemí, kde by mohli začít znovu. Ale oni to neřekli. Za svou zemi zaplatili krví a nadějí takovou cenu, jakou ještě nikdy nikdo nezaplatil, a teď byli připoutáni k půdě pouty pevnějšími než ocel. V nadcházejících létech je zničily jiné války, až byl nakonec jejich koutek světa zapomenut a oni nakonec zapomněli na války a na to, jak je vést. Už nikdy se Manetheren nepozvedl. Jeho vznosné štíhlé věže a zpívající fontány se staly snem, který pomalu bledl v myslích jeho lidu. Ale oni, a jejich děti, a děti jejich dětí, si podrželi zemi, která byla jejich. Udrželi ji, i když dlouhá staletí odplavila důvod z jejich vzpomínek. Udrželi ji až dodneška, kde jste vy. Plačte pro Manetheren. Plačte pro to, co je navždy ztraceno."

Ohně na Moirainině holi pohasly a ona hůl sklonila, jako by vážila sto liber. Dlouhou chvíli bylo kvílení větru jediným slyšitel-ným zvukem. Pak se kolem Coplinů protáhl Paet al'Caar.

"Tvůj příběh já neznám," prohlásil sedlák s protáhlou tváří. "Já žádným trnem v patě Temnýho nejsem, ani není moc pravděpo-dobný, že někdy budu. Ale můj Wil chodí díky tobě, a proto se stydím, že jsem tu byl. Nevím, jestli mi odpustíš, ale ať už půjdeš nebo ne, já jdu pryč. A co se mě týká, můžeš v Emondově Roli zůstat, jak dlouho se ti zlíbí."

Rychle sklonil hlavu, skoro jako v úkloně, a protlačil se davem. Ostatní začali mumlat, tváříce se zahanbeně a pokorně, než také jeden po druhém vyklouzli. Coplinové, s mrzutými výrazy a znovu podmračení, se rozhlédli po tvářích přítomných a beze slova zmi-zeli do noci. Bili Congar se ztratil dokonce dřív než jeho bratranci.

Lan vtáhl Randa zpátky a zavřel dveře. "Půjdeme, chlapče." Strážce se vydal do zadní části hostince. "Pojďte, oba. Rychle!" Rand zaváhal a vyměnil si zvědavý pohled s Matem. Zatímco Moirain vyprávěla svůj příběh, neodtáhli by ho ani dhurrani pan-táty ať Verea, ale teď ho tu drželo cosi jiného. Tohle byl skutečný začátek, opustit hostinec a následovat strážce do noci... Rand se zachvěl a snažil se upevnit své odhodlání. Neměl na vybranou, ale do Emondovy Role se vrátí bez ohledu na to, jak daleko ho cesta zavede.

"Na co čekáš?" zeptal se Lan ode dveří, které vedly ven z šenku. Mat sebou trhl a rozběhl se za ním. Rand se snažil přesvědčit sám sebe, že se vydává na velkolepé dobrodružství, a následoval ho potemnělou kuchyní ven na dvůr před stájí.

KAPITOLA DESATA

Loučení

Ve stáji visela na sloupku na hřebíku jediná lucerna s napůl za-vřenými dvířky a vrhala matné světlo. Většina stání byla ponořena do hlubokého stínu. Rand prošel dveřmi z dvorku do stáje těsně za Matem a strážcem a Perrin vyskočil za šustění slámy, na níž seděl zády ke dveřím. Halil ho těžký plášť.

Lan se ani nezastavil a hned se ptal: "Díval ses, jak jsem ti říkal, kováři?"

"Díval," opáčil Perrin. "Kromě nás tu nikdo není. Proč by se někdo schovával..."

"Opatrnost a dlouhý život spolu jdou ruku v ruce, kováři." Strážce rychle přejel pohledem setmělou stáji hlubší stín na seníku nahoře a pak zavrtěl hlavou. "Není čas," zamumlal napůl pro sebe. "Máme si pospíšit, říkala."

Jako by chtěl splnit svá slova, rychle přešel k místu, kde na okraji světelného jezírka stálo spoutáno pět koní, nasedlaných a nauzdě-ných.

Dva z nich byli černý hřebec a bílá klisna, které už Rand viděl. Ostatní, i když ne tak vysocí ani štíhlí, rozhodně vypadali, že patří mezi to nejlepší, co mohlo Dvouříčí nabídnout. Lan spěšně, nic-méně pozorně, prohlédl řemeni a podpínky a kožené popruhy, kte-ré držely sedlové brašny, měchy na vodu a stočené pokrývky za sedlem.

Rand si s přáteli vyměnil chabý úsměv a snažil se, aby opravdu vypadal, že dychtí vydat se na cestu.

Mat si poprvé všiml meče, který měl Rand po boku, a ukázal na něj. "Stane se z tebe strážce?" Zasmál se, polkl a rychle se podíval na Lana. Strážce si toho zjevně nevšiml. "Nebo aspoň kupeckej strážnej," pokračoval Mat s úsměvem, který vypadal jen trochu nucené. Potěžkal luk. "Zbraň poctivýho chlapa mu nevoní."

Randa napadlo, že se mečem pochlubí, ale Lanová přítomnost mu v tom zabránila. Strážce se jejich směrem sice ani nepodíval, ale Rand si byl jist, že ten muž si je vědom všeho, co se kolem něj děje. Místo toho s přehnanou ledabylostí prohodil: "Mohl by být užitečný," jako by na nošení meče nebylo nic

neobvyklého.
Perrin se pootočil a pokoušel se něco schovat v plášti. Rand za-hlédl široký kožený řemen, který měl kovářský tovaryš kolem pa-su, a poutkem na opasku provlečené topůrko sekery.
"Co to tam máš?" zeptal se.
"No vážně, kupecký strážný," zařehtal se Mat.
Střapatý mládenec se na Mata zamračil, čímž dával najevo, že už jeho žertíky déle snášet nehodlá, pak si ztěžka povzdechl a od-hodil plášť dozadu, aby předvedl sekeru. Nebyla to žádná obyčej-ná sekera na štípání dřeva. Široký list čepele měl tvar půlměsíce a nahoře vybíhal do zakřiveného hrotu, takže byla ve Dvouříčí stejně nepatřičná jako Randův meč. Perrin na ni však položil ruku s nenuceným výrazem.
"Pantáta Luhhan ji udělal asi před dvěma roky pro stráž kupce s vlnou. Ale když ji dodělal, ten chlápek nechtěl zaplatit, na čem se umluvili, a pantáta Luhhan si odmítl vzít míň. Pak mi ji dal, když," odkašlal si a vrhl po Randovi stejně varovný pohled jako dříve po Matovi, "když mě přistihl, jak s ní cvičím. Říkal, že si ji klidně můžu nechat, protože jemu stejně k ničemu není."
"Cvičíš," zahihňal se Mat, ale když Perrin zvedl hlavu, pozvedl konejšivě ruce. "Jak říkáš. Je jenom dobře když jeden z nás umí používat skutečnou zbraň."
"Ten luk je skutečná zbraň," prohodil najednou Lan. Položil ru-ku na sedlo svého vysokého vraníka a vážně si hochy prohlédl. "Stejně jako prak, který jsem viděl u kluků z vaší vesnice. To, že jsi ho nikdy nepoužil na nic jiného než na králíky nebo k odhánění vlků od ovcí, neznamená žádný rozdíl. Jako zbraň lze použít co-koliv, pokud na to muž či žena, kteří ji drží, mají kuráž a použijí ji. Bez ohledu na trolloky bude lepší, když si to ujasníte dřív, než
opustíme Dvouříčí, než opustíme Emondovu Roli, jestli se chcete dostat do Tar Valonu živí."
Jeho tvář i hlas, studené jako smrt a tvrdé jako hrubě otesaný náhrobní kámen, zdusily jejich úsměvy a umlčely je. Perrin se za-šklebil a znovu si přes sekeru přetáhl plášť. Mat upřeně pozoroval špičky vlastních nohou a palcem rozhrabával slámu na podlaze stáje. Strážce zavrčel a vrátil se ke své práci. Ticho se prodlužo-valo.
"Tohle moc příběhy nepřipomíná," prohlásil nakonec Mat.
"To nevím," podotkl Perrin mrzutě. "Trolloci, strážce, Aes Sedm. Co bys ještě chtěl?"
"Aes Sedai," zašeptal Mat a znělo to, jako by ho náhle zamra-zilo.
"Věříš jí, Rande?" zeptal se Perrin. "Chci říct, co by nám mohli trolloci chtít?"
Jako jeden se hoši obrátili ke strážci. Lan vypadal, že je zcela zabrán do postroje bílé klisny, nicméně se trojice stáhla až ke dve-řím, dál od něj. Přesto dali hlavy k sobě a mluvili tiše.
Rand zavrtěl hlavou. "Nevím, ale o tom, že naše statky byly jediné, které přepadli, mluvila pravdu. A tady ve vesnici nejdřív napadli dům pantáty Luhhana a kovárnu. Ptal jsem se starosty. Je stejně snadné uvěřit, že po nás jdou, jako čemukoliv jinému, co mě napadá." Najednou si uvědomil, že na něj oba mladíci zírají.
"Ty ses ptal starosty?" vydechl nevěřícně Mat. "Říkala, že to nesmíme nikomu prozradit."
"Neřekl jsem mu, proč se ptám," namítal Rand. "Chceš tím říct, že vy jste s nikým nemluvili? Neřekli jste nikomu, že odchá-zíte?" Perrin v obraně krčil rameny. "Moirain Sedai není jen tak někdo."
"Nechali jsme zprávu," dodal Mat. "Pro naše rodiny. Ráno to najdou. Rande, moje máma si myslí, že Tar Valon leží těsně vedle Shayol Ghulu." Trochu se zasmál, aby ukázal, že její názor ne-sdílí. Příliš přesvědčivě to neznělo. "Kdyby uvěřila, že mě vůbec jenom napadlo tam jít, zamkla by mě ve sklepě."
"Pantáta Luhhan je umíněný jako kámen," dodával Perrin, "a panímáma Luhhanová je ještě horší. Kdybys ji viděl, jak pro-hrabává trosky jejich domu a vykládá, že doufá, že se trolloci vrátí a dostanou se jí do ruky..."
"Ať shořím, Rande," řekl Mat. "Vím, že je to Aes Sedai a tak, ale trolloci tady opravdu byli. Říkala, že to nemáme nikomu vykládat. Jestli ani Aes Sedai neví, co s něčím takovým udělat, tak kdo?"
"Nevím." Rand si mnul kořen nosu. Bolela ho hlava a nemohl zapomenout na svůj sen. "Můj otec jí věří. Teda aspoň souhlasí s tím, že musíme odejít."
Náhle se ve dveřích objevila Moirain. "Tys o naší cestě mluvil se svým otcem?" Od hlavy k patě byla zahalená do tmavošedého pláště, měla sukni s rozparkem pro jízdu v pánském sedle a hadí prsten bylo jediné zlato, které teď měla na sobě.

Rand si prohlédl její hůl. Přes plameny, které viděl, na ní nebylo ani stopy po spáleninách, dokonce ani saze ne. "Nemohl jsem ode-jít a neříct mu to."
Moirain si ho chvíli s našpulenými rty prohlížela a pak se obrá-tila k ostatním. "A vy jste se taky rozhodli, že nechat zprávu ne-stačí?" Mat s Perrinem mluvili jeden přes druhého a ujišťovali ji, že nechali jenom zprávu, tak jak jim řekla. Moirain kývla, poky-nem ruky je utišila a věnovala Randovi pronikavý pohled. "Co se stalo, je již vetkáno do vzoru. Lané?"
"Koně jsou připravení," oznámil strážce, "a máme dost zásob, abychom se dostali do Baerlonu a ještě nám trochu zbylo. Můžeme kdykoliv odjet. Radil bych hned."
"Ale ne beze mě." Do stáje proklouzla Egwain a v náručí držela balík zabalený ve vlňáku. Rand si málem sedl na zadek.
Lan už napůl vytáhl meč z pochvy, když však poznal, kdo to je, vrátil čepel zpátky a oči měl náhle zcela bez výrazu. Perrin s Ma-tem začali blekotat, aby Moirain přesvědčili, že Egwain o ničem neřekli. Aes Sedai si jich nevšímala. Dívala se na Egwain a za-myšleně si prstem ťukala na rty.
Egwain měla kápi tmavohnědého pláště staženou do čela, což však nestačilo, aby před Moirain skryla svůj vzdorovitý výraz. "Všechno, co potřebuje, mám tady. Včetně jídla. A nezůstanu vza-du. Další šanci podívat se za Dvouříčí už nejspíš nikdy nedostanu."
"Tohle není výlet do Západního polesí, Egwain," zavrčel Mat. Když se na něj podívala zpod staženého obočí, rychle ucouvl.
"Děkuje, Mate. To by mě nenapadlo. Copak si myslíš, že vy tři jste jediní, kdo se chce podívat do světa? Sním o tom stejně dlouho jako vy a nehodlám tuhle šanci promeškat."
"Jak jsi zjistila, že odjíždíme?" chtěl vědět Rand. "No, stejně s náma nemůžeš jít. Neodjíždíme jen tak pro zábavu. Jdou po nás trolloci." Egwain mu věnovala shovívavý pohled a Rand zrudl a rozhorleně se narovnal.
"Tak za prvé," začala mu Egwain trpělivě vysvětlovat, "viděla jsem Mata, jak se plíží kolem a snaží se, aby ho nikdo neviděl. Pak jsem zahlédla Perrina, jak se snaží schovat tu svou směšnou vel-kou sekeru pod pláštěm. Věděla jsem, že Lan koupil koně, a na-jednou mě napadlo, nač vlastně potřebuje dalšího. A když koupil jednoho, mohl klidně koupit další. Když jsem si k tomu přidala, že se kolem kradou Mat s Perrinem jako telátka, co se snaží předstí-rat, že jsou lišky... no, napadla mě jenom jedna odpověď. Nevím, jestli mě překvapilo, že jsem tě tady, Rande, našla taky, po tom, co všechno ses navykládal o svých snech. Když jsou v tom Mat s Perrinem, tak jsem, hádám, měla vědět, že jsi v tom namočený taky.
"Musím jít, Egwain," řekl Rand. "My všichni musíme odejít, jinak by se trolloci vrátili."
"Trolloci?" Egwain se nevěřícně zasmála. "Rande, jestli ses roz-hodl podívat se do světa, no dobře, ale prosím tě, ušetři mě těch svých nesmyslných báchorek."
"Je to pravda," ozval se Perrin, když Mat začal: "Trolloci..."
"Dost," prohlásila tiše Moirain, ale všem uťala řeč jako nožem. "Všiml si toho ještě někdo?" Mluvila potichu, ale Egwain polkla a narovnala se, než odpověděla.
"Po včerejší noci jediné, na co všichni myslí, je postavit všechno nanovo, to a co dělat, kdyby se to stalo znovu. Neuvidí nic jiného, dokud jim to nestrčíte pod nos. A já jsem o tom, co jsem uhodla, nikomu neříkala. Nikomu."
"No dobře," řekla po chvíli Moirain. "Můžeš jít s námi." Lanovi se po tváři mihl polekaný výraz. Vmžiku zmizel a Lan byl nave-nek klidný, ale zuřivě vyplivl: "Ne, Moirain!"
"Teď je součástí vzoru, Lané."
"To je směšné!" odsekl Lan. "Jediná věc nemluví pro to, že by s námi měla chodit, a proti je všechno."
"Je pro to důvod," podotkla klidně Moirain. "Součást vzoru, Lané." Strážcův kamenný obličej nic neprozrazoval a Lan pomalu kývl.
"Ale Egwain," namítal Rand, "půjdou po nás trolloci. Nebude-me v bezpečí, dokud nedorazíme do Tar Valonu."
"Nesnaž se mě odstrašit," odtušila Egwain. "Já jdu."
Rand ten tón znal. Neslyšel ho od chvíle, kdy se rozhodla, že lezení po nejvyšších stromech je pro děti, ale pamatoval si ho dob-ře. "Jestli si myslíš, že nechat se pronásledovat od trolloků je psi-na," začal, ale

Moirain ho přerušila.
"Na tohle nemáme čas. Za rozbřesku musíme být co nejdál od-sud. Kdybychom ji tu, Rande, nechali, mohla by vzburcovat celou vesnici, než bychom se dostali na míli odsud, a to by určitě varo-valo toho myrddraala."
"To bych neudělala," protestovala Egwain.
"Může jet na kejklířově koni," prohlásil strážce. "Nechám mu tady peníze, aby si mohl koupit jiného."
"To nepůjde," ozval se ze seníku zvučný hlas Toma Merrilina. Tentokrát Lan meč z pochvy vytáhl úplně a nevrátil ho. Pozorně si kejklíře prohlížel.
Tom shodil dolů svinuté pokrývky, pak si hodil harfu a flétnu v pouzdře na záda a přes rameno si přehodil nadité sedlové brašny.
"Tahle vesnice už mi k ničemu nebude, kdežto na druhou stranu jsem ještě nikdy nevystupoval v Tar Valonu. A i když obvykle ces-tuju sám, po poslední noci nemám proti putování ve společnosti nejmenších námitek."
Strážce Perrinovi věnoval přísný pohled a Perrin nejistě zašou-pal nohama. "Nenapadlo mě kouknout se na seník," zamumlal. Dlouhonohý kejklíř slezl po žebříku dolů ze seníku a Lan se škro-benou formálností promluvil: "Tohle je taky součást vzoru, Moi-rain Sedai?"
"Všechno je součástí vzoru, příteli," odvětila tiše Moirain. "Ne-můžeme si vybírat. Uvidíme."
Tom se dostal na zem a otočil se od žebříku, přičemž si ze zá-platovaného pláště smetal slámu. "Ve skutečnosti," pokračoval normálním hlasem, "byste mohli říct, že trvám na cestování ve společnosti. Spoustu hodin nad spoustou korbelů piva jsem věno-val přemýšlení o konci svých dní. Trolločí kotel mi ale na mysl nepřišel." Úkosem pohlédl na strážcův meč. "Tohle není nutný. Nejsem sýr, abys mě nakrájel."
"Mistře Merriline," řekla Moirain, "musíme spěchat a zcela ur-čitě nám hrozí veliké nebezpečí. Trolloci jsou pořád někde venku a my pojedeme v noci. Jsi si jistý, že chceš jet s námi?"
Tom si je všechny se zvláštním úsměvem prohlédl. "Když to není příliš nebezpečný pro děvče, nemůže to být příliš nebezpečný pro mě. Kromě toho, který kejklíř by nepodstoupil trochu toho nebezpečí, aby mohl vystupovat v Tar Valonu?"
Moirain kývla a Lan vrátil meč do pochvy. Randa náhle napad-lo, co by se bývalo stalo, kdyby byl Tom své rozhodnutí změnil, nebo kdyby byla Moirain nekývla. Kejklíř si začal sedlat koně, jako by ho něco podobného ani nenapadlo, ale Rand si všiml, že nejednou sjel pohledem k Lanovu meči.
"Takže," prohodila Moirain. "Co kůň pro Egwain?"
"Ten formanský je stejně špatný jako dhurrani," odtušil strážce mrzutě. "Silný, ale pomalý."
"Bela," navrhl Rand, a pohled, který po něm Lan vrhl, ho při-měl nadále mlčet. Věděl však, že Egwain by stejně odradit nedo-kázal, jediné, co se dalo dělat, bylo jí pomoci. "Bela možná není tak rychlá, jako ostatní, ale je silná. Už jsem na ní párkrát jel. Udrží krok."
Lan se zahleděl do Bělina stání a něco si pro sebe mumlal. "Mohla by být o maličko lepší než ti ostatní," připustil nakonec. "Hádám, že stejně nemáme na vybranou."
"Tak to bude muset stačit," prohlásila Moirain. "Rande, najdi pro Belu sedlo. Rychle, pospěš si! Už jsme otáleli dost dlouho." Rand v sedlovně spěšně vyhledal sedlo i podložku a vyvedl Be
lu ze stání. Když jí pokládal sedlo na hřbet, kobylka se po něm ohlížela s ospalým překvapením. Když na ní jezdíval, jezdil bez sedla, nebyla na sedlo zvyklá. Rand ji uklidňoval a dotahoval sed-lový řemen. Bela přijala tuto zvláštnost pouze potřesením hřívou.
Rand vzal Egwain balík, a než nasedla a upravila si sukně, při-vázal ho za sedlo. Sukně neměly rozparek pro jízdu v pánském sedle, takže jí byly vidět vlněné punčochy až ke kolenům. Měla stejné boty z měkké kůže jako všechna vesnická děvčata, a ty se rozhodně nehodily pro cestu do Západního polesí, natož do Tar Valonu.
"Pořád si myslím, že bys neměla jezdit," řekl Rand. "Ty trolloky jsem si nevymyslel. Ale slibuju, že na tebe budu dávat pozor."
"Možná budu já dávat pozor na tebe," opáčila lehce. Na jeho rozčilený pohled odpověděla úsměvem a sklonila se, aby mu uhla-dila vlasy. "Vím, že se o mě postaráš, Rande. Budeme dávat po-zor jeden na druhého. Ale teď by ses měl radši postarat o svého koně."

Rand si uvědomil, že všichni ostatní už jsou v sedle a čeká se jen na něj. Jediný kůň, který zůstal bez jezdce, byl Oblak, vysoký bě-louš s černou hřívou a ocasem, jenž patřil Jonu Thanemu, tedy patříval. Rand se vyškrábal do sedla, i když s tím měl trochu po-tíže, protože jakmile vložil nohu do třmenu, černý bělouš pohodil hlavou a odtančil do strany, takže se Randovi pochva s mečem zapletla mezi nohy. To, že si jeho přátelé nevybrali Oblaka, nebyla žádná náhoda. Pan otec Thane často se svým ohnivým běloušem závodil proti koním kupců a Rand neznal případ, kdy by byl pro-hrál, ale taky neznal případ, že by kdo Oblaka dokázal zvládnout jen tak. Lan musel mlynáři nabídnout slušnou cenu, aby koně pro-dal. Jak se Rand usazoval v sedle, Oblak se znovu roztančil, jako by dychtil po rychlé jízdě. Rand pevně uchopil otěže a snažil se přesvědčit sám sebe, že s koněm nebude mít potíže. Možná že když přesvědčí sebe, bělouše by mohl přesvědčit taky.

Venku zahoukala do noci sova a vesničané nadskočili, než si uvědomili, co to bylo. Nervózně se zasmáli a vyměnili si zahan-bené pohledy.

"Příště nás myš zažene na strom," prohodila Egwain s nejistým zahihňáním.

Lan zavrtěl hlavou. "Bylo by lepší, kdyby to byli vlci."

"Vlci!" vyjekl Perrin a strážce ho poctil bezvýrazným pohle-dem.

"Vlci nemají rádi trolloky, kováři, a trolloci nemají rádi vlky, vlastně ani psy. Kdybych zaslechl vlky, byl bych si jistý, že tam na nás nikde nečíhají trolloci." Vyjel do měsícem prozářené noci a svého vysokého vraníka nechal jít pomalým krokem.

Moirain vyjela po chvilkovém zaváhání za ním a Egwain se sna-žila udržet Aes Sedai po boku. Rand s kejklířem jeli za nimi a skupinu uzavírali Mat s Perrinem.

V zadní části hostince byla tma a ticho a dvůr před stájemi za-lévalo měsíční světlo. Tichý dusot kopyt rychle odumíral, pohlcen nocí. V temnotě vypadal strážce ve svém plášti jenom jako stín.

Jelikož však potřebovali, aby je vedl, neshlukli se okamžitě kolem něj. Dostat se z vesnice, aniž by je někdo zahlédl, bude nelehký úkol, usoudil Rand, když se přiblížili k bráně. Alespoň aniž by je zahlédl některý z vesničanů. Z mnoha oken ve vsi se linula bledá žlutá záře, a i když ta světla v noci nevypadala velká, často se za nimi pohybovaly postavy, postavy vesničanů vyhlížejících, co jim noc přinese. Nikdo se nechtěl nechat znovu překvapit.

V hlubokém stínu vedle hostince, ve chvíli, když už už opouštěli dvůr, Lan prudce zastavil a gestem ostatním přísně nakázal, aby mlčeli.

Na Vozovém mostě zaduněly kroky a tu a tam se na mostě mě-síční světlo odrazilo od kovu. Po mostě rachotily boty, zaskřípaly na štěrku a kroky se přiblížily k hostinci. Ze stínu se neozval ani hlásek. Rand měl podezření, že přinejmenším jeho přátelé mají příliš velký strach, aby se ozvali. Jako on.

Kroky se zastavily před hostincem v šedém stínu těsně za mat-ným světlem vycházejícím z oken šenku. Teprve když Jon Thane vystoupil dopředu, oštěp přehozený přes svalnaté rameno a starou kazajku pošitou na prsou ocelovými kolečky, Rand pochopil, co jsou zač. Tucet mužů z vesnice a okolních statků, někteří v přilbi-cích či kusech zbroje, které celá pokolení ležely zaprášené v pod-kroví, všichni však s oštěpy, dřevorubeckými sekerami nebo reza-vými halapartnami.

Mlynář nahlédl do okna šenku, pak se obrátil a kývl. "Tady to vypadá v pořádku." Ostatní se seřadili do nepravidelného dvoj-stupu a patrola odpochodovala do noci, jako by šla podle tří růz-ných bubnů.

"Dva dha'volští trolloci by je všechny spořádali ke snídani," za-mumlal Lan, když zvuk jejich kroků utichl, "ale mají oči a uši." Obrátil hřebce zpátky. "Pojďte."

Pomalu, tiše je strážce odvedl přes dvůr dolů po břehu mezi vr-bičkami do vod potoka Vinný střik. Tak blízko samotnému pra-meni byla voda studená a rychle proudila, leskla se, když se roz-střikovala koním kolem nohou, a byla dost hluboká, aby se jezd-cům přelévala přes boty.

Koně se v řadě vyšplhali na protější břeh a pod strážcovým zruč-ným vedením zabočili tak, aby se vyhnuli vesnickým domům. Lan se čas od času zastavil a ukázal ostatním, aby byli zticha, i když nikdo jiný nic neslyšel ani neviděl. Nicméně pokaždé kolem brzy prošla další patrola vesničanů a sedláků. Pomalu se dostali za se-verní okraj vesnice.

Rand se ve tmě ohlížel po domech s vysokými štíty a snažil se vtisknout si je do paměti. Jsem to vážně skvělý dobrodruh, po-myslel si. Ještě jsem ani nevytáhl paty z vesnice, a už se mi stýská. Ale nepřestal se dívat.

Prošli kolem posledního statku na okraji vesnice a dostali se do otevřené krajiny, jedouce rovnoběžně se Severní silnicí, která ved-la do Tarenského Přívozu. Rand si byl jist, že noční obloha nemů-že být nikde krásnější než tady, ve Dvouříčí. Čistá čerň se zdánlivě táhla do nekonečna a myriády hvězd zářily jako světelné tečky roztroušené v kusu křišťálu. Měsíc, jenom tenký srpek, vypadal, že je skoro na dotek, jenom kdyby Rand natáhl ruku a...

Přes stříbrný měsíc pomalu přeletěl černý stín. Rand mimovolně škubl otěžemi a bělouš se zastavil. Netopýr, říkal si Rand nejistě, ale věděl, že to žádný netopýr nebyl. Netopýři byli zvečera běžní, za soumraku se vrhali za mouchami a kousalkami. Křídla, která nesla tohoto tvora, snad měla stejný tvar, ale pohybovala se poma-lými, mocnými máchnutími dravého ptáka. A tento tvor byl na lovu. To, jak rozmáchlými oblouky poletoval tam a zpět, ne-připouštělo pochyby. Horší však byla jeho velikost. Aby netopýr vypadal proti měsíci tak veliký, musel by ho mít člověk skoro na dosah ruky. Rand se v duchu snažil odhadnout, jak daleko musel být a jak velký. Tělo musel mít velké jako člověk a křídla... Teď to opět přeletělo měsíc a náhle zamířilo dolů, takže to pohltila noc.

Rand si neuvědomil, že Lan poodjel dozadu, dokud ho strážce nechytil za ruku. "Na co se to koukáš, chlapče? Musíme jet dál." Ostatní čekali za Lanem.

Rand tak trochu čekal, že mu řeknou, že ho j enom přemohl strach z trolloků, nicméně vypověděl, co viděl. Doufal, že to Lan odbyde jako netopýra nebo šálení zraku.

Lan zavrčel jediné slovo, a to slovo jako by zanechávalo pachuť v ústech. "Draghkar." Egwain s ostatními přáteli z Dvouříčí se nervózně rozhlíželi do noci, ale kejklíř tiše zasténal.

"Ano," řekla Moirain. "Nelze doufat v něco jiného. A jestli má myrddraal draghkara na povel, tak se brzy dozví, kde jsme, jestli to už neví. Musíme putovat rychleji, než se dá jet krajinou. Pořád bychom mohli do Tarenského Přívozu dorazit před myrddraalem, a ten se přes řeku se svými trolloky tak snadno nedostane."

"Draghkar?" zeptala se Egwain. "Co je to?"

Byl to Tom Merrilin, kdo jí chraplavě odpověděl. "Za války, jež věk pověstí ukončila, horší než trolloci a půllidé byli stvořeni."

Když promluvil, Moirain trhla hlavou jeho směrem. Ani tma nedokázala zastřít pronikavost jejího pohledu.

Než se mohl někdo kejklíře zeptat na podrobnosti, Lan začal vydávat rozkazy. "Teď pojedeme po Severní silnici. Kvůli sobě dodržujte mé příkazy, držte tempo a držte se pohromadě."

Obrátil koně a ostatní se beze slova rozcválali za ním.

KAPITOLA JEDENÁCTÁ

Cesta do Tarenského Přívozu

Na udusané hlíně Severní silnice koně přidali do kroku, jak se řítili k severu, v měsíčním světle jim vlály hřívy a ocasy a kopyta duněla v pravidelném rytmu. Lan je vedl, černý kůň a stínem odě-ný jezdec byli ve studené noci téměř neviditelní. Moirainina bílá klisna držela s hřebcem krok a vypadala jako bledá skvrna, spě-chající temnotou. Ostatní je následovali v sevřeném zástupu, jako kdyby byli všichni spoutáni lanem, jehož konec držel strážce v ruce.

Rand cválal poslední, těsně před ním Tom Merrilin, a ostatní byli hůře vidět o něco vepředu. Kejklíř se ani jednou neotočil, oči upíral směrem, kterým ujížděli, ne směrem, z nějž odjížděli. Kdy-by se za nimi objevili trolloci či mizelec na svém tichém koni, nebo dokonce draghkar, musel by poplach vyvolat Rand. Ten si každou chvíli málem vykroutil krk, jak se ohlížel za sebe, a zuby nehty se držel Oblakový hřívy a otěží. Draghkar... Horší než trolloci a mizelci, říkal Tom. Ale obloha byla prázdná a jeho pohled se setkával pouze s temnotou a stíny na zemi. Stíny, v nichž se mohlo skrývat celé vojsko.

Teď, když svému koni povolil uzdu, bělouš se hnal nocí jako přízrak a snadno udržel krok s Lanovým hřebcem. A Oblak chtěl běžet rychleji. Chtěl vraníka dohnat, snažil se vraníka dohnat. Rand musel přitahovat otěže, aby ho přidržel. Oblak se dral proti otě-žím, jako by si myslel, že je to závod, a každým krokem se snažil získat navrch. Rand se držel sedla a otěží a měl napjatý každičký sval v těle. Doufal, že si jeho zvíře nevšimlo, jak je nejistý. Kdyby si toho Oblak všiml, Rand by ztratil i ten zbytek převahy, kterou, jakkoliv chatrnou, měl.

Rand, skloněný nízko nad Oblakovým krkem, neustále ustara-ně sledoval Belu a její jezdkyni. Když

říkal, že kosmatá kobylka s ostatními udrží krok, nemyslel tím cval. Teď se držela, běžela tak, že by to do ní Rand nikdy neřekl. Lan Egwain s sebou ne-chtěl. Zpomalil by, kdyby Bela začala zaostávat? Nebo se ji sna-žil nechat vzadu? Aes Sedai a strážce považovali Randa a jeho přátele z jakéhosi důvodu za důležité, ale přes všechno to, co Moirain říkala o vzoru, si Rand nemyslel, že Egwain je podle ní také důležitá.
Kdyby zůstala Bela pozadu, Rand by se zdržel s ní bez ohledu na to, co by tomu říkali Moirain s Lanem. Tam, kde byl mizelec a trolloci. Tam, kde byl draghkar. Celým svým srdcem a zoufal-stvím v duchu Belu pobízel, aby běžela jako vítr, tiše se jí snažil dodat sil. Běž! Pálila ho kůže a měl pocit, jako by mu v těle mrzly kosti a už už se začínaly štípat. Pomoz jí Světlo, utíkej! A Bela běžela.
Hnali se dala dál, k severu, do noci, ztráceli ponětí o čase. Občas zahlédli záblesk světel ze statku, který však zmizel stejně rychle jako výplod obrazotvornosti. Za nimi rychle utichal pronikavý ště-kot psů, nebo psi náhle umlkali, když usoudili, že je zahnali dost daleko. Cválali temnotou oživenou pouze bledým, vodnatým mě-síčním světlem, temnotou, kde se podél silnice náhle vynořovaly stromy, aby vzápětí zase zmizely. Jinak je obklopovala hustá tma a pravidelný dusot kopyt přerušovaly jen skřeky nočních ptáků, osamělé a truchlivé.
Lan náhle zpomalila nechal zástup zastavit. Rand si nebyl jist, jak dlouho tak jeli, ale z toho, jak se pevně držel v sedle, ho po-bolívaly nohy. Před nimi ve tmě jiskřila světélka, jako by se na jednom místě mezi stromy držel veliký roj světlušek.
Rand se na světla zmateně zamračil a pak zalapal po dechu. Ty světlušky, to byla okna, okna domů stojících na kopci. Byla to Hlíd-ka. Nemohl ani uvěřit, že se dostali až tak daleko. Nejspíš vzdále-nost překonali v nejkratší možné době. Rand a Tom Merrilin ná-sledovali Lanová příkladu a sesedli. Oblak stál s hlavou skloně-nou a boky se mu prudce zdvihaly. Krk a plece měl černý bělouš pokryté pěnou, která skoro splývala s jeho kouřově šedými boky. Rand si pomyslel, že ho Oblak už dnes v noci dál nedonese.
"I když bych měl tyhle dědiny hrozně rád za zády," prohlásil Tom, "pár hodin odpočinku by mi teď přišlo vhod. Určitě máme dost vetkej náskok, abychom si to mohli dovolit?"
Rand se protáhl a masíroval si bedra. "Jestli chceme zastavit na zbytek noci v Hlídce, tak bychom mohli klidně dojet nahoru." Vr-tošivý poryv větru přinesl od vesnice útržek písně a vůni jídla, po kterém se jim sbíhaly v ústech sliny. V Hlídce stále ještě oslavova-li. Sem žádní trolloci nedorazili, aby přerušili Bel Tin.
Rand se podíval na Egwain. Opírala se Bele o krk, únava ji táhla dolů. Ostatní také sesedali, což se neobešlo bez vzdychání a protahování bolavých svalů. Pouze strážce a Aes Sedai nevykazovali známky únavy.
"Trocha zpěvu by mi neuškodila," prohodil vyčerpaně Mat. "A možná horká jehněčí pastička v hospodě U bílýho kance." Od-mlčel se a dodal: "Ještě nikdy jsem nebyl dál než v Hlídce. U bí-lýho kance je skoro tak dobře jako U Vinnýho střiku."
"U bílýho kance to není špatný," přidal se Perrin. "A jehněčí pastička by mi taky bodla. A spousta horkýho čaje, co by mi vy-hnal zimu z těla."
"Nemůžeme se zastavit, dokud nepřekročíme Taren," prohlásil přísně Lan. "Ne déle než na pár minut."
"Ale koně," namítl Rand. "Uštveme je k smrti, jestli na nich dneska v noci ještě pojedeme. Moirain Sedai, ty určitě..."
Matně si uvědomoval, že Moirain prochází mezi koňmi, ale opravdovou pozornost tomu, co dělala, nevěnoval. Teď se protáh-la kolem něj a položila ruce Oblakoví na krk. Rand se odmlčel. Kůň náhle pohodil hlavou a tiše zaržál, přičemž Randovi málem vytrhl otěže z ruky. Černý bělouš odtančil stranou, jako by týden odpočíval ve stáji. Moirain beze slova přešla k Bele.
"Nevěděl jsem, že umí tohle," podotkl tiše Rand s hořícími tvá-řemi.
"Ty, ze všech lidí, jsi to měl čekat," opáčil strážce. "Viděl jsi ji u svého otce. Smyje z nich únavu. Nejdřív z koní, potom z vás."
"Z nás? Z vás ne?"
"Ze mě ne, ovčáku. Já to nepotřebuju, zatím ještě ne. A ona to, co může udělat pro ostatní, nemůže udělat pro sebe. Vyčerpaný z nás pojede jenom jeden. Raději bys měl doufat, že než dorazíme do Tar Valonu, nebude příliš

vyčerpaná."
"Příliš vyčerpaná na co?" vyptával se strážce Rand.
"S Belou jsi měl pravdu, Rande," ozvala se Moirain z místa, kde stála vedle kobylky. "Má silné srdce a tolik umíněnosti, jako vy všichni ve Dvouříčí. Ač to vypadá podivně, je z nich nejspíš una-vená nejméně."
Temnotu rozrazil výkřik, znělo to, jako když pod ostrými noži umírá člověk, a nad skupinkou nízko přelétlo okřídlené stvoření. Ve stínu, který se přes ně přehnal, noc ještě potemněla. Koně se se zděšeným ržáním divoce vzepjali.
Vítr, jdoucí od draghkarových křídel, se opřel do Rande a jemu to připadalo, jako by se ho dotklo cosi slizkého, jako zašvitoření v zatuchlém šeru noční můry. Neměl ani čas, aby se bál, protože Oblak s ržáním vyskočil do vzduchu a zoufale se kroutil, jako by se snažil setřást něco, co se ho pevně drželo. Rande, visícího na otěžích, strhl kůň na zem a chvíli ho táhl, přičemž ržál, jako by ho na kusy trhala smečka velkých šedých vlků. Rand otěže nějak udr-žel, za pomoci druhé ruky a nohou se dostal ze země a napůl po-skakuje, napůl se potáceje zabránil tomu, aby ho zvíře znovu po-valilo. Zoufale lapal po dechu. Nemohl nechat Oblaka utéci. Vy-děšeně švihl rukou a náhodou zachytil udidlo. Oblak se vzepjal a zvedl ho do vzduchu. Rand na něm bezmocně visel a proti zdra-vému rozumu doufal, že se kůň uklidní. Z šoku při přistání Randovi cvakly zuby, ale bělouš náhle stál klidně, nozdry se mu chvěly, koulel očima, stál na ztuhlých no-hách a třásl se. Rand se třásl taky a skoro visel koni na udidle. Ten náraz musel zvířetem taky pěkně otřást, myslel si Rand. Třikrát čtyřikrát se zhluboka, roztřeseně nadechl. Teprve pak se rozhlédl kolem sebe, aby se podíval, co se stalo s ostatními.
Mezi skupinou zavládl zmatek. Ostatní viseli na otěžích a s ma-lým úspěchem se snažili vzpínající se koně, kteří se zmítali a clou-mali jimi, uklidnit.
Pouze dva očividně neměli se svými zvířaty větší potíže. Moi-rain vzpřímeně seděla v sedle a bílá klisna ladně ustupovala před změtí těl, jako by se nedělo nic neobvyklého. Lan, opěšalý, pozo-roval oblohu, v jedné ruce měl meč a v druhé otěže. Štíhlý černý hřebec stál klidně vedle něj.
Z Hlídky se už žádné veselí neozývalo. Lidé ve vsi ten výkřik museli slyšet také. Rand věděl, že budou chvíli poslouchat a mož-ná vyhlížet tvora, který jej vydal, potom se však vrátí ke svému slavnostnímu veselí. Na událost brzy zapomenou, vzpomínku po-hřbí píseň, jídlo, tanec a legrace. Možná že až se doslechnou no-vinky o tom, co se stalo v Emondově Roli, někteří si vzpomenou a budou se divit. Šumař opět začal housti a po chvíli se k němu připojil pištec. Vesnice se vracela k oslavám.
"Nasednout!" nařídil úsečně Lan. Vrátil meč do pochvy a vy-houpl se hřebci na hřbet. "Draghkar se neukáže, dokud nedonese zprávu o tom, kde jsme, myrddraalovi." Shora se k nim donesl další pronikavý skřek, slabší, ale o nic méně drsný. Hudba v Hlíd-ce opět utichla. "Teď nás sleduje a ukazuje půlčlověku cestu. Ne-bude daleko."
Koně, nyní čerství, stejně jako vyděšení, tančili a couvali od li-dí, kteří se snažili nasednout. Tom Merrilin se s klením dostal do sedla první, ale ostatní ho rychle následovali. Všichni až na jed-noho.
"Honem, Rande!" křičela Egwain. Draghkar opět ostře zavřískl a Bela necválala, než se Egwain podařilo kobylku přitáhnout. "Ho-nem!"
Rand sebou trhl, protože si uvědomil, že místo aby se snažil nasednout na Oblaka, zírá na oblohu v marné naději, že nalezne zdroj oněch ohavných skřeků. Ba co víc, nevědomky tasil Tamův meč, jako by s tím létajícím stvořením chtěl bojovat.
Polilo ho horko, takže byl vděčný za tmu, v níž se mohl schovat. Neohrabaně, s jednou rukou na otěžích, vrátil čepel do pochvy a spěšně se rozhlédl kolem sebe. Moirain, Lan a Egwain ho pozo-rovali, i když si Rand nebyl jist, kolik toho v měsíčním světle vidí. Ostatní byli zjevně příliš zaměstnaní uklidňováním svých koní, než aby mu věnovali pozornost. Rand položil ruku na sedlovou hrušku a jedním skokem se vyhoupl nahoru, jako by to dělal celý život. Pokud si někdo z jeho přátel meče všiml, určitě o tom uslyší později. Teď stejně neměl čas, aby si s tím dělal starosti.
Jakmile se ocitl v sedle, už zase cválali, po silnici vzhůru do kopce ve tvaru homole. Psi ve vesnici se rozštěkali, jejich průchod neproběhl zcela bez povšimnutí. Nebo možná psi ucítili trolloka, napadlo Rande. Štěkot i světla dědiny rychle zmizely vzadu.
Cválali v sevřeném houfu, koně se při běhu málem dotýkali. Lan jim nařídil, aby se opět rozvinuli, ale nikdo nechtěl v noci zůstat ani o krůček pozadu. Shora k nim dolehl výkřik. Strážce se vzdala nechal je

jet pohromadě.
Rand jel těsně za Moirain a Lanem, bělouš se snažil vecpat mezi strážcova vraníka a elegantní klisnu Aes Sedai. Egwain a kejklíř se řítili vedle něj a Randovi přátelé byli těsně za nimi. Oblak, poháněný draghkarovým vřískáním, se hnal tak rychle, že by ho Rand nedokázal zpomalit, i kdyby si to přál, a přesto na první dva koně nezískal ani krok.
Draghkarův výkřik se rozléhal nocí.
Statná Bela cválala s krkem nataženým, hříva i ocas za ní vlály a větších koní se držela jako klíště. Aes Sedai musela udělat něco víc, než jenom zahnat její únavu.
Egwain se v měsíčním světle usmívala vzrušením a radostí. Cop za ní vlál jako koňská hříva a záře v jejích očích nepocházela je-nom od měsíce, tím si byl Rand jistý. Brada mu překvapením spadla, dokud nepolkl kousalku a nezačal kašlat.
Lan se musel na něco ptát, protože Moirain náhle překřičela vítr i dusot kopyt. "Nemůžu! Zvlášť ne ze hřbetu cválajícího koně. Není snadné je zabít, i když je vidíš. Musíme utíkat a dou-fat."
Procválali cárem mlhy, řídké mlhy, která koním sahala tak tak ke kolenům. Oblak se dostal skrz dvěma kroky a Rand zamrkal, protože si nebyl jist, zda se mu to nezdálo. Noc přece byla na mlhu příliš chladná. Otřel se o ně další šedý chomáč, tentokrát větší než poprvé. Mlha se šířila, jako by opar prosakoval z půdy. Nad nimi draghkar zaječel vzteky. Mlha jezdce nakrátko zahalila a byla pryč, znovu se objevila a zmizela za nimi. Ledový závoj zanechal Ran-dovi na tvářích a na rukou studenou rosu. Pak se před nimi vy-nořila světle šedá stěna a náhle je zahalila. Hustá mlha ztlumila zvuk koňských kopyt a vřískot shora k nim doléhal jako skrze zeď. Rand jen tak tak rozeznával Egwain a Toma Merrilina, mezi nimiž jel.
Lan nezpomalil. "Pořádje jenom jedno místo, kam můžeme jet," zavolal a jeho hlas zněl dutě a neurčitě.
"Myrddraalové jsou prohnaní," opáčila Moirain. "Použiju proti němu jeho vlastní prohnanost."
Břidlicově šedá mlha zakrývala pohled na oblohu i na zem, tak-že to vypadalo, že jezdci, sami proměnění ve stíny, plují nočními mraky. Dokonce se zdálo, že koním zmizely nohy.
Rand si v sedle poposedl, choulil se před ledovou mlhou. Vědět, že Moirain umí zvláštní věci, dokonce ji vidět je provádět, byla jedna věc, když vám ale ty věci vlhly na kůži, to bylo něco zhola jiného. Uvědomil si, že také zadržuje dech, a vynadal si do devíti druhů pitomců. Nemohl celou cestu do Tarenského Přívozu ujet bez dýchání. Moirain použila jedinou sílu na Tama, a to mu připa-dalo správné. Stejně se ale nedokázal přinutit k nádechu. Vzduch byl těžký, ale byl jenom chladnější, jinak se nijak nelišil od vzdu-chu za kterékoliv běžné mlžnaté noci. Rand si to říkal, ale nebyl si jist, zda tomu věří.
Lan je teď pobízel, aby se drželi blízko sebe, aby v této vlhké, mrazivé šedi zůstávali jeden druhému na dohled. Přesto strážce nezpomalil šílený běh svého hřebce. Bok po boku, Moirain s La-nem vedli ostatní mlhou, jako by jasně viděli, co leží vepředu. Ostatní jim mohli jenom důvěřovat a následovat je. A doufat.
Pronikavý křik, který je pronásledoval, teď zeslábl, a když od-cválali ještě kousek, zmlkl docela, ale to je příliš neuklidnilo. Les a statky, měsíc a silnice byly zakryté a schované. Jak míjeli jed-notlivé statky, psi štěkali dutými hlasy vzdálenými v šedém oparu, ale jinak se neozývalo nic jiného než tupé bušení kopyt jejich koní. Nic se v beztvaré popelavé mlze neměnilo. Nic nenaznačovalo tok času kromě rostoucí bolesti ve stehnech a v zádech.
Rand byl přesvědčen, že jedou již celé hodiny. Rukama svíral otěže, až si nebyl jistý, jestli je ještě někdy dokáže pustit, a byl zvědavý, zda ještě někdy dokáže správně promluvit. Za sebe se ohlédl jenom jednou. Za ním se řítily mlžné stíny a on si ani nebyl jistý, kolik jich bylo. Dokonce ani tím, jestli to jsou skutečně jeho přátelé. Chlad a vlhko mu pronikly i kabátem a košilí, až se Ran-dovi zdálo, že mu zalézají až do morku kostí. Jedině vítr ve tváři a pohyb koně pod ním mu připomínaly, že se pohybuje. Muselo to trvat celé hodiny.
"Pomalu," zavolal najednou Lan. "Přitáhněte otěže."
Randa to tak překvapilo, že se Oblak vtlačil mezi Lana a Moi-rain a kousek běžel v čele, než se Randovi podařilo velkého bě-louše zastavit a rozhlédnout se.
Z mlhy se všude kolem vynořovaly domy, které Randovi připa-daly podivně vysoké. Ještě nikdy tohle místo neviděl, ale často o něm slýchával. Domy byly vysoké kvůli vysokým základům z čer-veného kamene, což bylo nutné kvůli jarnímu tání v pohoří Oparů, kdy se Taren vylévala ze břehů. Dorazili do

Tarenského Přívozu.
Kolem proklusal Lan na svém černém válečném koni. "Nebuď tak nedočkavý, ovčáku."
Rand, v rozpacích, se bez vysvětlení zařadil za Lana a skupinka vjela do vesnice. Randa polilo horko a v tu chvíli mu byla mlha vítaná.
Osamělý pes, v chladném oparu zcela neviditelný, na ně zuřivě zaštěkala pak utekl. Tu a tam se v okně objevovala světla, jak se probouzela ranní ptáčata. Kromě psa se neozývalo nic, časnou ho-dinu narušoval pouze tlumený klapot kopyt.
Rand potkal jen pár lidí z Tarenského Přívozu. Snažil se připo-menout si aspoň to málo, co o nich věděl. Do nížiny, kde tomu říkali "vesnice tam dole", zavítali jen zřídka a nosy nosili nahoru, jako by jim to tam nevonělo. Těch pár lidí, které Rand potkal, mělo podivná jména jako Vrcholík nebo Kamenožrout.
Jeden ved-le druhého měli obyvatelé Tarenského Přívozu pověst lstivých a prohnaných lidí. Říkalo se, že když si potřesete rukou s člově-kem z Tarenského Přívozu, měli byste si pak přepočítat prsty.
Lan s Moirain zastavili před vysokou tmavou budovou, která vypadala stejně jako ostatní domy ve vesnici. Když strážce seska-koval ze sedla a vystupoval po schodech k předním dveřím, které byly tak vysoko nad ulicí, jako měl hlavu jezdec na koni, vířila kolem něj mlha jako kouř. Na vrcholku schodiště Lan zabušil pěs-tí na dveře.
"Myslel jsem, že chce, abychom byli zticha," zabručel Mat. Lan dál bušil na dveře. V okně vedlejšího domu se objevilo světlo a kdosi hněvivě zakřičel, ale strážce tloukl dál.
Dveře se náhle rozlétly a v nich se objevil muž v noční košili, která mu pleskala kolem nahých kotníků. Olejová lampa, kterou držel v ruce, mu ozařovala úzký obličej s ostrými rysy. Rozzlobeně otevřel ústa a nechal je otevřená, natočil hlavu, aby viděl do mlhy, a oči mu vylézaly z důlků. "Co je to?" řekl. "Co je to?" Ledová šedá chapadla se natáhla ke dveřím a on před nimi rychle ustou-pil.
"Mistře Věžníku," odtušil Lan. "Ty jsi právě člověk, kterého potřebuju. Chceme se dostat přes řeku na tvém člunu."
"Ten teda nikdy žádnou věž neviděl," odfrkl si Mat. Rand pří-tele pohybem ruky umlčel. Chlapík s ostrými rysy zvedl lampu do výše a podezřívavě na ně shlížel.
Po chvíli mrzutě prohlásil: "Přívoz funguje přes den. V noci ne. V noci nikdy. A v tyhle mlze už vůbec ne. Vraťte se zpátky, až vyjde slunce a mlha zmizí."
Začal se obracet, ale Lan ho popadl za zápěstí. Převozník na-hněvaně otevřel ústa. Ve světle lampy se zatřpytilo zlato, když mu strážce začal odpočítávat mince hezky jednu po druhé. Jak peníze cinkaly, Věžník si olizoval rty a postupně skláněl hlavu k ruce, jako by nevěřil vlastním očím.
"A jednou tolik," dodal Lan, "až se bezpečně dostaneme na dru-hou stranu."
"Teď?" Chlapík se slídivýma očima si skousl spodní ret, pře-šlápl a zahleděl se do mlžnaté noci. Pak náhle kývl. "Tak teď. Už mě můžeš pustit. Musím vzbudit pomocníky. Nebo si snad myslíš, že člun na druhou stranu přetáhneš ty sám, co?"
"Počkáme u přívozu," prohlásil Lan rozhodně. "Chvíli." A pře-vozníka pustil.
Převozník si přitiskl hrst mincí k hrudi, kývl na souhlas a spěš-ně za sebou bokem zavřel dveře.

KAPITOLA DVANÁCTÁ

Přes Toren

Lan sešel ze schodů a přikázal společníkům, aby sesedli a od-vedli koně mlhou za ním. Opět se museli spolehnout na to, že strážce ví, kam jde. Mlha Randovi vířila kolem kolen, zakrývala mu nohy a schovávala všechno, co bylo dál než sáh od něj. Mlha nebyla tak těžká jako před městem, ale Rand jen tak tak rozezná-val své druhy.
Zatím se tmou pohybovali pouze oni. V dalších oknech se sice objevilo světlo, ale hustá mlha ho tlumila do nejasných skvrn, a poměrně často byla tato matná záře jediné, co bylo v okolní šedi vidět. Ostatní domy, které byly trochu vidět, jako by pluly v oblač-ném moři, nebo náhle vystupovaly z mlhy, zatímco sousední sta-vení zůstávala schovaná, takže vypadala jako samoty, jako by nej-bližší soused byl na míle daleko.
Rand kráčel celý zdřevěnělý po dlouhé jízdě. Rád by věděl, zda by se nenašel způsob, jak by mohl do Tar Valonu dojít pěšky. Sa-mozřejmě ne že by v té chvíli byla chůze o mnoho lepší než jízda, ale i tak byly nohy jedinou částí jeho těla, která ho nebolela. Na chůzi byl přinejmenším zvyklý.

Pouze jedinkrát někdo promluvil natolik hlasitě, aby ho Rand jasně slyšel. "Musíš to zvládnout," říkala Moirain Lanovi v odpověď na něco, co Rand nezaslechl. "Už tak si toho bude pamatovat až moc, a nedá se s tím nic dělat. Jestli se objevím v jeho myšlenkách..."
Rand si mrzutě posunul vlhký plášť na rameni a držel se těsně za ostatními. Mat s Perrinem si cosi bručeli pod vousy, něco tiše
mumlali, a pokaždé, když některý zakopl o něco, co neviděl, vy-jekl nahlas, i když se vzápětí zarazil. Tom Merrilin také vrčel. K Randovi doléhala slova jako "teplé jídlo" a "oheň" a "svařené víno", ale ani strážce, ani Aes Sedai si ho nevšímali. Egwain po-chodovala beze slova, záda měla rovná a hlavu nesla vysoko vzty-čenou. Zcela určitě to byl poněkud bolestivý pochod, protože byla stejně neuvyklá jízdě jako ostatní.
Randa napadlo, že se jí tedy vskutku dostalo dobrodružství, a pochyboval, že dokud bude trvat, všimne si Egwain takových maličkostí, jako je mlha, vlhko či zima. Připadalo mu, že v tom, co člověk vnímá, musí být rozdíl podle toho, zda dobrodružství sám vyhledá, nebo je mu vnuceno. Vyprávění o divokém trysku studenou mlhou, kdy vás pronásleduje draghkar a Světlo ví co ješ-tě, by určitě znělo napínavě. Egwain mohla cítit vzrušení, Rand však cítil jenom zimu, vlhko a radost nad tím, že se zase ocitl ve vsi, i když to byl jenom Tarenský Přívoz.
Z ničeho nic narazil v šeru do čehosi velkého a teplého: do La-nová hřebce. Strážce s Moirain se zastavili a zbytek skupiny učinil to stejné, přičemž poplácali svá zvířata, a to jak proto, aby je uklid-nili, tak proto, aby uklidnili sami sebe. Mlha trošičku prořídla, dost na to, aby se viděli o něco jasněji než před chvílí, ale ne dost na to, aby rozeznali i něco jiného. Nohy jim stále halily mlžné vlny jako šedá záplava. Vypadalo to, jako by domy pohltila mlha.
Rand opatrně odvedl Oblaka kousek dopředu a překvapilo ho, když zaslechl, jak mu boty skřípají po dřevěných prknech. Přísta-viště. Rand opatrně couvl a přiměl k tomu i velkého bělouše. Sly-šel, že přístaviště v Tarenském Přívozu je jako - most, který ni-kam nevede, jenom na člun. Taren měla být široká a hluboká, se zrádnými proudy, které dokázaly stáhnout i toho nejlepšího plav-ce. Rand odhadoval, že bude mnohem širší než Vinný střik. K tomu ta mlha... Ulevilo se mu, když pod nohama opět ucítil hlínu.
Lanovo důrazné "Psst!" bylo stejně řízné jako mlha. Strážce mu pokynul, aby se připojil k nim, a zároveň přiskočil k Perrinovi, odhodil statnému mládenci plášť stranou a odhalil tak velkou seke-ru. Rand si poslušně, i když stále nechápal, oč se jedná, přehodil plášť přes rameno a uvolnil si tak meč. Lan se rychle vrátil ke svému koni. V oparu se objevila kývající se světla a přiblížily se k nim tlumené kroky.
Převozníka následovala šestice mužů s netečnými výrazy v drs-ných šatech. Pochodně, které nesli, zaháněly mlhu v nejbližším okolí. Když se muži zastavili, bylo jasně vidět celou společnost z Emondovy Role obklopenou šedou stěnou, která vypadala hustší o to, že se od ní odráželo světlo pochodní. Převozník si je pro-hlédl, naklonil úzkou hlavu a nos se mu chvěl jako lasičce větřící ve větru past.
Lan se zdánlivě lhostejně předklonil v sedle, ale ruka mu ná-padně spočívala na dlouhém jílci meče. Působil dojmem kovové pružiny, stlačené, čekající.
Rand strážců postoj rychle napodobil - přinejmenším tak, že položil ruku na meč. Nemyslel si, že by se mu podařilo vypadat stejně smrtelně nebezpečně jako Lan. Nejspíš by se mi vysmáli, kdybych to zkusil. Perrin si uvolnil sekeru v závěsu u pasu a rozvážně se rozkročil. Mat položil ruku na toulec, i když si Rand nebyl jist, vjakém stavu bude tětiva po pobytu v takovém vlhku. Tom Merrilin vznešeně popošel dopředu, natáhl prázdnou dlaň a pomalu ji otočil. Náhle rukou okázale máchl a mezi prsty se mu otáčela dýka. Jílec mu dopadl do dlaně a kejklíř si náhle začal nonšalantně čistit nehty.
Moirain se náhle tiše, potěšené zasmála. Egwain zatleskala, ja-ko by sledovala představení na slavnosti, pak se zarazila a zatvá-řila se rozpačitě, nicméně koutky úst se jí zvedaly dál.
Převozník ale příliš pobaveně nevypadal. Chvíli na Toma zíral, potom si hlasitě odkašlal. "Padla tu zmínka o výměně dalších zla-ťáků." Znovu si je prohlédl s rozmrzelým, prohnaným výrazem. "To, co jste mi dali, je teďka na bezpečným místě, slyšíte? Je to na místě, kde se k tomu nedostanete."
"Zbytek zlata," oznámil mu Lan, "změní majitele, až budeme na druhém břehu." Kožený váček, který měl zavěšený u pasu, za-cinkal, jak s ním Lan trochu zatřásl.
Převozník na okamžik uhnul očima, ale nakonec přikývl. "Tak-že se dáme do toho," zamumlal a se šesti

pomocníky v patách došel do přístaviště. Mlha se kolem nich rozestupovala, nicméně šedavá chapadla se za nimi opět spojovala a rychle zaplňovala místa, kde byla předtím. Rand spěchal, aby s nimi udržel krok.
Člun sám byla dřevěná bárka s vysokými boky a nakládací ram-pou sahající na břeh, kterou bylo možné zdvihnout a zahradit jí
záď. Podél boků vedla lana silná jako mužské zápěstí. Lana byla připevněná k masivním sloupkům na konci přístaviště a mizela ve tmě nad řekou. Převozníkovi pomocníci zastrčili pochodně do že-lezných držáků na bocích bárky, počkali, dokud si cestující neza-vedli na palubu koně, a potom zvedli rampu. Paluba pod kopyty koní a nohama lidí skřípěla a bárka se pod tou váhou ponořila hlouběji.
Převozník si pro sebe cosi mumlal a zavrčel, aby koně uklidnili, zůstali uprostřed a nezavazeli jeho pomocníkům při práci. Na své muže křičel a sekyro val je, když připravovali bárku k cestě přes řeku, ale ti se pohybovali stejně neochotně, ať už říkal cokoliv. Sám převozník hulákal dosti vlažně, často se zarazil v půli slova a zvedl pochodeň, aby se mohl podívat do mlhy. Nakonec přestal křičet úplně a odešel na příď, kde stál a upřeně zíral do oparu, který ležel na řece. Nepohnul se, dokud se jeho ruky nedotkljeden z pomocníků, tehdy nadskočil a zamračil se.
"Cože? Aha. To ty? Připraveni? Už bylo načase. No, chlape, na co ještě čekáš?" Bez ohledu na pochodeň zamával rukama tak, že koně zaržáli a snažili se ucouvnout. "Odrazte! Na cestu! Hněte sebou!" Muž se nahrbil a odešel vykonat rozkazy. Převozník se opět zahleděl do mlhy před nimi a neklidně si třel ruku a předek kabátu.
Když byla povolena uvazovací lana, člun sebou trhl a byl za-chycen silným proudem, pak sebou opět trhl, když se plně zavěsil na vodicí lana. Pomocníci, po třech na každé straně, se vepředu chopili vodicích lan, začali se namáhavě propracovávat dozadu, a jak tlačili člun na řeku zahalenou šedým pláštěm, neklidně si mumlali.
Přístaviště zmizelo v mlze, která je obklopovala, a mezi miho-tajícími se pochodněmi se táhly řídké pramínky mlhy. Bárka se pomalu kolébala v proudu. Kromě pravidelného šlapání pomocní-ků, dopředu, aby se chopili lana, a zase dozadu, když za lana táhli, nic nenaznačovalo, že se pohnuli z místa. Nikdo nemluvil. Ves-ničané se drželi co možná uprostřed bárky. Slyšeli, že Taren je mnohem širší než vodní toky, na které byli zvyklí, a mlha ji v jejich myslích činila ještě mnohem širší.
Po chvíli se Rand přesunul blíže k Lanovi. Reky, které člověk nemohl přebrodit nebo přeplavat, či dokonce ani nedohlédl na druhý
břeh, člověka, který nikdy neviděl nic širšího nebo hlubšího než rybníček na Vinném střiku, znervózňovaly. "Opravdu by se nás pokusili obrat?" zeptal se tiše. "Choval se spíš, jako by se bál, že my okrademe jeho."
Strážce nejdřív přelétl pohledem převozníka a jeho pomocníky - nikdo je zřejmě neposlouchal - než stejně tiše odpověděl. "Když se můžou schovat v mlze... no, když to, co dělají, není vidět, lidé se k cizincům občas chovají takovým způsobem, jaký by si nikdy nedovolili, kdyby byli ostatním na očích. A ti, co jsou nejochot-nější ublížit cizinci, si velice ochotně pomyslí, že by ten cizinec mohl ublížit jim. Tenhle chlapík... Myslím, že by klidně prodal svou vlastní matku trollokům na guláš, kdyby dostal slušně zapla-ceno. Trochu mě překvapuje, že se ptáš. Slyšel jsem, jak vy, v Emondově Roli, mluvíte o lidech z Tarenského Přívozu."
"Ano, ale... No, každý říká, že... Ale já jsem si nikdy nemyslel, že by doopravdy..." Rand usoudil, že by si měl raději přestat mys-let, že vůbec ví něco o tom, jací lidé žijí mimo jeho rodnou vesnici. "Mohl by tomu mizelci prozradit, že jsme použili přívoz," po-znamenal nakonec. "Možná i přivede trolloky na naši stopu."
Lan se suše uchechtl. "Oloupit cizince je jedna věc, jednat s půl-člověkem je něco úplně jiného. Opravdu si ho dokážeš představit, jak převáží trolloky přes řeku, zvlášť v téhle mlze, bez ohledu na to, kolik zlata by mu nabídli? Nebo že by vůbec mluvil s myrddra-alem, kdyby měl na vybranou? Jenom při pomyšlení na to by pelá-šil pryč a nejmíň celý měsíc by se nezastavil. Myslím, že s temný-mi druhy tady v Tarenském Přívozu si velké starosti dělat nemusí-me. Tady ne. Jsme v bezpečí... přinejmenším na nějakou dobu. Aspoň před nimi. Dávej pozor."
Převozník se na přídi otočil. Vystrčil protáhlou bradu a vysoko zvedl pochodeň. Díval se na Lana s

Randem, jako by je jasně viděl vůbec poprvé. Palubní desky skřípěly pomocníkům pod nohama, a také když se některý kůň občas posunul. Převozník sebou náhle škubl, když si uvědomil, že ho pozorují stejně, jako on pozoruje je. Prudce se otočil zpátky a vyhlížel břeh, nebo co to vlastně v mlze hledal.
"Už nic neříkej," řekl Lan tak tiše, že mu Rand málem nerozu-měl. "Tohle není na řeči o trollocích nebo o temných druzích a Otci lží vhodná doba, zvlášť, když naslouchají cizí uši. Takové řeči můžou skončit hůř, než že ti někdo na dveře naškrábe dračí špičák."
Rand nijak netoužil vyptávat se dál. Byl ještě sklíčenější než dřív. Temní druzi! Jako by mizelci, trolloci a draghkar nestačili, aby z toho měl člověk těžkou hlavu. Trolloka aspoň poznáte na pohled.
Najednou se před nimi v mlze vynořily stíny sloupků. Bárka narazila na protější břeh a pomocníci se hned rozběhli vyhodit uvazovací lana a sklonit rampu, která přistála s žuchnutím, zatím-co Mat s Perrinem hlasitě prohlašovali, že Taren není ani zpolovi-ny tak široká, jak se povídá. Lan vyvedl svého hřebce po rampě na břeh. Za ním šla Moirain a ostatní je následovali. Když Rand jako poslední odvedl Oblaka za Belou, převozník najednou hlasitě vy-křikl.
"Hej, počkat! Hej! Kde je moje zlato?"
"Bude ti splaceno," ozval se odkudsi z mlhy Moirainin hlas. Rand už dupal po dřevěném přístavišti. "A stříbrná marka pro kaž-dého z tvých mužů," dodala Aes Sedai, "za rychlou přepravu."
Převozník zaváhal a předklonil se, jako by cítil nebezpečí, ale při zmínce o stříbře se zvedli jeho pomocníci. Někteří se zastavili, aby si vzali pochodeň, ale všichni s dupáním sešli po rampě dřív, než stihl převozník otevřít ústa. S nevrlým výrazem následoval posádku.
Jak se Rand opatrně propracovával přes přístaviště, Oblaková kopyta dutě dusala mlhou. Šedavý opar tu byl stejně hustý jako nad řekou. U paty přístaviště rozděloval strážce mince. Byl zcela obklopen pochodněmi převozníka a jeho druhů. Všichni kromě Moirain čekali za ním v nervózním chumlu. Aes Sedai stála opo-dál s pohledem upřeným na řeku, i když Rand neměl tušení, co tam mohla vidět.
Mládenec se zachvěl a přitáhl si plášť, ač celý provlhlý, k tělu. Teď se skutečně dostal z Dvouříčí, a připadalo mu, že se ocitl mnohem dál než jen za řekou.
"Tady," řekl Lan a poslední minci podal převozníkovi. "Jak bylo domluveno." Váček však ještě nezavázal a mužík ho se slídivým výrazem chtivě pozoroval.
Přístaviště se s hlasitým zaskřípěním otřáslo. Převozník se prudce narovnal a otočil hlavu k mlhou zahalené bárce. Pochodně, které zůstaly na palubě, byly jako dva kalné, neurčité světelné body. Přístaviště zaúpělo a s hromovým prásknutím štípajícího se dřeva se dvojice světel prudce naklonila a začala kroužit. Egwain vykřikla a Tom zaklel.
"Uvolnilo se to!" zaječel převozník. Popadl své pomocníky a strkal je směrem ke konci přístaviště. "Přívoz se uvolnil, vy pi-tomci! Chyťte ho! Chyťte ho!"
Pomocníci chvíli klopýtali, jak do nich převozník strkal, a pak se zastavili. Nezřetelná světélka na bárce se otáčela stále rychleji a rychleji. Mlha kolem nich kroužila, až vytvořila vír. Přístaviště se otřásalo. Vzduchem se neslo praskání a lámání dřeva, jak se bárka začala rozpadat.
"Vodní vír," vyjekl jeden z pomocníků ohromeným hlasem.
"V Taren žádný víry nejsou." Převozníkův hlas byl náhle prázd-ný. "Nikdy tu žádný víry nebyly..."
"Nešťastná shoda okolností." Moirainin hlas zněl v mlze dutě, a když se Aes Sedai obracela od řeky, vypadala jako stín. "Neštěs-tí," souhlasil bezvýrazným tónem Lan. "Zdá se, že ně jakou dobu teď přes řeku nikoho nepřepravíš. Smutné je, žes svoje plavidlo ztratil v našich službách."
Znovu zalovil ve váčku, který držel připravený v ruce. "Tohle by ti to mělo vynahradit."
Převozník chvíli zíral na zlato třpytící se ve světle pochodní v Lanově ruce, pak mu poklesla ramena a oči mu zabloudily k těm, které přepravil přes řeku. V mlze nezřetelní lidé z Emondo-vy Role tu stáli mlčky.
Převozník s vystrašeným, nesrozumitelným výkřikem sebral Lanoví mince z ruky, otočil se a rozběhl se do mlhy. Jeho pomocníci se za ním opozdili jen o půl kroku, a jak se hnali proti proudu řeky, jejich pochodně brzy pohltil mlžný opar.
"Teď už nás tady nic nedrží," podotkla Aes Sedai, jako by se nic neobvyklého nestalo. Moirain uchopila svou bílou klisnu za uzdu a vykročila z přístaviště nahoru na břeh.
Rand stál s pohledem upřeným na neviditelnou řeku. Mohla to být náhoda. Říkal sice žádné víry, ale... Náhle si uvědomil, že všichni už odešli. Spěšně se vyškrábal na mírný břeh.

Než udělal tři kroky, hustá mlha zmizela. Rand se prudce za-stavil a ohlédl se. Podél čáry rovnoběžné s pobřežím visela na jed-né straně hustá šedá mlha, zatímco na druhé bylo jasně vidět noč-ní oblohu, stále temnou, i když jasné měsíční světlo naznačovalo, že svítání není daleko.

Strážce s Aes Sedai stáli vedle svých koní kousek od okraje opa-ru a radili se. Ostatní se choulili kousek stranou a dokonce i v měsícem prozářené temnotě byl jejich neklid téměř hmatatel-ný. Všichni upírali oči na Lana s Moirain a všichni kromě Egwain se zakláněli, jako by na jednu stranu chtěli dál od dvojice, ale na druhou je k ní cosi přitahovalo. Rand posledních pár kroků k Eg-wain doklusal veda Oblaka za sebou a ona se na něj zazubila. Rand tušil, že světlo v jejích očích nepochází pouze od měsíce.

"Sleduje řeku, jako by ji namaloval perem," vykládala Moirain spokojeně. "V Tar Valonu není ani deset žen, které by to zvládly bez pomoci. A to ani nemluvím o tom, že by to zvládly ze hřbetu cválajícího koně."

"Nechtěl bych si stěžovat, Moirain Sedai," ozval se Tom, a od něj to znělo podivně nesměle, "ale nebylo by lepší, kdybychom se ještě chvíli ukrývali? Řekněme tak do Baerlonu? Jestli se ten dra-ghkar podívá na druhý břeh, ztratíme všechny výhody, které jsme získali."

"Draghkaři nejsou příliš chytří, mistře Merriline," odtušila Aes Sedai suše. "Jsou hroziví a smrtelně nebezpeční, mají bystrý zrak, ale chytrostí zrovna moc nepobrali. Řekne myrddraalovi, že na tomhle břehu řeky je jasno, ale že řeka samaje na celé míle oběma směry zahalená mlhou. Myrddraal ví, kolik síly mě to stojí. Bude muset vzít v úvahu, že jsme mohli uniknout po proudu, a to ho zpomalí. Bude muset rozdělit síly. Mlha by měla vydržet dost dlou-ho na to, aby si nebyl jistý, jestli jsme aspoň na část cesty nepoužili člunu. Mohla jsem místo toho mlhu rozšířit ještě o kousek dál k Baerlonu, ale pak by draghkar řeku za pár hodin prohlédl a my-rddraal by věděl přesně, kam jsme zamířili."

Tom zafuněl a zavrtěl hlavou. "Omlouvám se, Aes Sedai. Dou-fám, že jsem se tě nijak nedotkl."

"Ehm, Moi... ehm, Aes Sedai." Mat se zarazil a nahlas polkl. "Ten přívoz... ehm... to jsi... chci říct... nechápu, proč..." Odmlčel se a nastalo ticho tak hluboké, že nejhlasitější zvuk, který Rand slyšel, bylo jeho vlastní dýchání.

Nakonec Moirain promluvila a prázdné ticho naplnil její úsečný hlas. "Všichni chcete slyšet vysvětlení, ale kdybych vám měla vy-světlovat úplně všechno, co udělám, neměla bych čas na nic jiné-ho." V měsíčním světle vypadala Aes Sedai jaksi vyšší, skoro jako

by se nad nimi tyčila. "Pamatujte si tohle. Hodlám vás bezpečně dopravit do Tar Valonu. To je jediná věc, kterou potřebujete vědět."

"Jestli tady budeme takhle postávat," vložil se do toho Lan, "nebude draghkar tu řeku muset prohledávat. Jestli se dobře pa-matuji..." Vyvedl koně nahoru na břeh.

Strážců pohyb jako by uvolnil cosi v Randově hrudi. Rand se zhluboka nadechl a zaslechl, jak ostatní činí totéž, dokonce i Tom. Vzpomněl si na staré pořekadlo. Lepší plivnout vlkovi do oka, než zkřížit cestu Aes Sedai. Nicméně napětí povolilo. Moirain se už nad nikým netyčila, Randovi sahala tak k bradě.

"Hádám, že bychom si nemohli chvilku odpočinout," ozval se s nadějí v hlase Perrin a zívl. Egwain, opřená o Belu, si unaveně povzdechla.

Byl to první zvuk připomínající stížnost, jaký od ní Rand slyšel. Možná si teď už uvědomuje, že tohle koneckonců není žádné bá-ječné dobrodružství. Pak si provinile připomenul, že ona, na roz-díl od něj, neprospala celý den. "Potřebujeme si odpočinout, Moi-rain Sedai," řekl tedy. "Vždyť jedeme vlastně celou noc."

"V tom případě navrhuji, abychom se podívali, co pro nás má Lan," prohlásila Moirain. "Pojďme."

Odvedla je nahoru do lesa za řekou. Mezi holými větvemi byl stín hlubší. Dobrou stovku kroků od Tarenu dorazili k tmavému náspu vedle jakési mýtiny. Tady kdysi dávno povodeň podemlela a strhla celý háj cesmín, které pak vytvořily hustou spleť, na po-hled pevnou masu kmenů, větví a kořenů. Moirain se zastavila a náhle se kousek nad zemí objevilo světlo vycházející zpod hro-mady stromů.

Lan s napřaženou pochodní vylezl zpod hromady dřeva a na-rovnal se. "Žádní nevítaní návštěvníci," oznámil Moirain. "A to dříví je pořád ještě suché, takže jsem zapálil malý ohýnek. Odpo-činete si v teple."

"Vy jste věděl, že se tu zastavíme?" zeptala se překvapeně Eg-wain.

"Vypadalo to jako příhodné místo," odtušil Lan. "Rád bývám připravený, čistě pro všechny případy."
Moirain si od něj vzala pochodeň. "Dohlédneš na koně? Až skon-číš, udělám, co budu moci s jejich vyčerpáním. Právě teď bych si chtěla popovídat s Egwain. Egwain?"
Rand se díval, jak obě ženy odcházejí a mizí pod kupou kmenů. Byl tam menší otvor, právě dost velký, aby se dalo prolézt dovnitř. Světlo pochodně zmizelo.
Lan k zásobám přibalil pytlíky na krmení a trochu ovsa, ale ostat-ním zabránil odsedlat. Místo toho vytáhl pouta, která také zabalil. "Lip by si odpočinuli bez sedel, ale kdybychom museli rychle od-jet, nemuseli bychom mít dost času nasedlat."
"Mně nepřipadá, že potřebují odpočívat," namítl Perrin, jenž se snažil přetáhnout koni pytlík přes tlamu. Kůň pohodil hlavou, než mu dovolil řemínky připevnit. Rand měl s Oblakem také potíže. Teprve napotřetí se mu podařilo přetáhnout bělouši plátěný pytlík přes nozdry.
"Potřebují," vysvětlil jim Lan. Spoutal svého hřebce a narovnal se. "Och, pořád můžou běžet. Běželi by, jak nejrychleji by mohli, kdybychom je nechali, až do chvíle, kdy by padli mrtví vyčerpá-ním, které by vůbec neucítili. Byl bych raději, kdyby Moirain Se-dai nebyla musela udělat to, co udělala, ale bylo to nutné." Poplá-cal hřebce po krku a kůň k němu otočil hlavu, jako by odpovídal na strážcův dotyk. "Příštích pár dní je nesmíme štvát, dokud se nevzpamatují. Pojedeme pomaleji, než by se mi líbilo. Ale s tro-chou štěstí to bude stačit."
"To je...?" Mat slyšitelně polkl. "To je to, co myslela? To, jak jsme unavený?"
Rand poplácal Oblaka po krku a hleděl přitom doprázdna. Přes to, co Aes Sedai udělala pro Tama, nijak netoužil, aby sílu použí-vala na něj. Světlo, vždyťskoro připustila, že potopila ten přívoz.
"Něco takového." Lan se křivě usmál. "Ale nemusíte si lámat hlavu, že byste se uštvali k smrti. Ne, dokud nebude mnohem hůř. Prostě to považujte za noční spánek navíc."
Nad mlhou zahalenou řekou se náhle rozlehl pronikavý skřek draghkara. Dokonce i koně strnuli. Skřek se ozval znovu, tento-krát blíže, ještě jednou. Randovi jako by se do lebky zabodlo tisíc jehel. Pak křik postupně utichal, až nebyl slyšet vůbec.
"Štěstí," vydechl Lan. "Prohledává kvůli nám řeku." Rychle po-krčil rameny a náhle zase mluvil zcela věcně. "Pojďme dovnitř. Prospěla by mi kapka horkého čaje a něco do žaludku."
Rand se otvorem ve spleti stromů a krátkým tunelem za ním proplazil po loktech a po kolenou jako první. Na konci tunelu se,
stále ještě v pokleku, zastavil. Před sebou měl nepravidelný pro-stor, dřevěnou jeskyni tak tak dost velkou na to, aby je všechny pojala. Strop z kmenů a větví byl příliš nízký, aby se někdo kromě obou žen mohl postavit. Vzhůru mezi kmeny stoupal kouř z malé-ho ohýnku obloženého oblázky. Tah stačil, aby se v malém prosto-ru nedržel kouř, ale propletené větvoví bylo husté natolik, že ne-propustilo ani jiskřičku. Moirain s Egwain odhodily pláště stra-nou a nyní seděly se zkříženýma nohama naproti sobě u ohně.
"Jediná síla," vykládala Moirain, "pochází z pravého zdroje, hnací síly stvoření, síly, kterou Stvořitel nechal pohánět kolo ča-su." Spojila ruce před sebou a přitiskla k sobě dlaně. "Saidín, muž-ská polovina pravého zdroje, a saidar, ženská polovina, pracují proti sobě a zároveň společně, aby tu sílu zajistily. Saidín," zvedla jednu ruku a nechala ji klesnout, "je poskvrněn dotykem Temné-ho, jako když na vodě plave tenká skvrna žluklého oleje. Voda je pořád čistá, ale nemůžeš se jí dotknout, aniž by ses dotkla té špíny. Pouze saidar je možné stále bezpečně používat." Egwain seděla zády k Randovi. Ten jí tudíž neviděl do tváře, ale Egwain se dych-tivě nakláněla dopředu.
Do Randa zezadu dloubl Mat a cosi zamumlal, takže se Rand posunul do stromové jeskyně. Moirain s Egwain si jeho příchodu nevšímaly. Za Randem sem dorazili ostatní muži. Odhodili pro-vlhlé pláště, rozesadili se kolem ohně a natáhli ruce k teplu. Lan, poslední, kdo sem dorazil, vytáhl z otvoru ve stěně měchy na vodu a kožené vaky, vylovil kotlík a začal připravovat čaj. Tomu, co ženy vykládaly, nevěnoval pozornost, ale Randovi přátelé si pře-stali mnout ruce a otevřeně zírali. Tom předstíral, že se cele věnu-je nacpávání vyřezávané fajfky, ale to, jak se nakláněl k ženám, ho stejně prozradilo. Moirain a Egwain se chovaly, jako by tu byly samy.
"Ne," odpovídala Moirain na otázku, kterou Rand přeslechl. "Pravý zdroj nelze vyčerpat, tak jako nelze vyčerpat náhon mlýn-ským kolem. Zdroj je řeka, Aes Sedai mlýnským kolem."

"A opravdu si myslíš, že se to můžu naučit?" zeptala se Egwain. Tvář jí zářila dychtivostí. Rand ji ještě nikdy neviděl tak krásnou, ani tak vzdálenou. "Můžu se stát Aes Sedai?"
Rand vyskočil a udeřil se hlavou o nízký strop z klád. Tom Mer-rilin ho popadl za ruku a stáhl ho dolů.
"Nebuď labuť," zamumlal kejklíř. Prohlédl si obě ženy - ani jed-na si toho zřejmě nevšimla - a pohled, který pak věnoval Randovi, byl soucitný. "Teď už s tím, hochu, nemůžeš ale vůbec nic udělat."
"Dítě," rozkládala laskavě Moirain, "jenom málokterá žena se dokáže naučit, jak se dotýkat pravého zdroje a používat jedinou sílu. Z nich některé se to naučí lépe, jiné hůře. Ty jsi jedna z mála, pouhé hrstky, které se to nepotřebují učit. Přinejmenším to, jak se dotýkat pravého zdroje, budeš umět, ať už budeš chtít nebo ne. Ale bez výcviku, jehož se ti může dostat v Tar Valonu, se to nikdy nenaučíš plně usměrňovat a nemusela bys to přežít. Muži, kteří mají vrozenou schopnost dotýkat se saidínu, by samozřejmě ze-mřeli, kdyby je červené adžah nevyhledávaly a nezkrotily je..."
Tom z hloubi hrdla zavrčel a Rand se neklidně zavrtěl. Muži, jako ti, o kterých Aes Sedai vyprávěla, byli vzácní - Rand se za celý svůj život doslechl pouze o třech, a díky Světlu nikdy to neby-lo ve Dvouříčí - ale škoda, kterou napáchali, než je Aes Sedai našly, stačila, aby se zprávy o nich roznesly do širého kraje, jako zprávy o válkách či zemětřeseních, které zničily celá města. Rand nikdy zcela nepochopil, co adžah vlastně dělají. Podle vyprávění to byla jakási společenstva uprostřed Aes Sedai, která zřejmě kula pikle a hádala se mnohem více mezi sebou než s ostatními, ale v jednom se příběhy shodovaly. Hlavní povinností červeného adžah bylo zabránit dalšímu Rozbití světa, což jeho členky dělaly tak, že uštvaly každého muže, kterému se o používání jediné síly byť je-nom zazdálo. Mat s Perrinem náhle vypadali, jako by si přáli, aby byli zpátky doma v posteli.
"... ale některé ženy také zemřou. Je obtížné se to naučit bez vedení. Z těch žen, které nenajdeme, z těch, které přežijí, se často stávají... no, v této části světa se z nich mohou stát vesnické věd-my." Aes Sedai se zamyšleně odmlčela. "V Emondově Roli je stará krev silná, a stará krev zpívá. Poznala jsem, co jsi zač, ve chvíli, kdy jsem tě uviděla. Žádná Aes Sedai se neocitne v blízkostí ženy, která umí usměrňovat sílu, nebo která je blízko přeměně, aniž by to nevycítila." Moirain prohrabala váček u pasu a vytáhla malý modrý drahokam na zlatém řetízku, který dříve nosila ve vlasech. "Ty jsi velice blízko přeměně, prvnímu doteku. Bude lepší, když tě povedu. Tak se vyhneš... nepříjemným následkům, jež se přihází-vají těm, které si musí najít svou cestu samy."
Egwain se při pohledu na kámen rozšířily oči a několikrát si olízla rty. "Tohle... tohle má sílu?"
"Ovšemže ne," štěkla Moirain. "Věci nemají sílu, dítě. Dokonce i angrial je jenom nástroj. Tohle je prostě jen hezký modrý ka-mínek. Ale může vydávat světlo. Na."
Když jí Moirain položila kámen na konečky prstů, Egwain se roztřásly ruce. Snažila se ucuknout, ale Aes Sedai podržela obě její ruce ve své a druhou se jemně dotkla Egwainina spánku.
"Pohlédni na kámen," vyzvala ji Aes Sedai tiše. "Takhle je to lepší, než se namáhat sama. Pročisti mysl ode všeho kromě toho kamene. Pročisti mysl a nech se unášet. Je tu pouze ten kámen a prázdnota. Já to začnu. Vznášej se a nech mě, abych tě vedla. Žádné myšlenky. Pluj."
Rand zaťal prsty do kolen, zuby měl stisknuté, až ho bolely če-listi. Nesmí uspět. Nesmí.
V kameni vykvetlo světlo, jenom modrý záblesk, jenž hned zmi-zel, nebyl jasnější než světluška, ale Rand sebou trhl, jako by ho oslepil. Egwain s Moirain s prázdnými výrazy zíraly do kamene. Objevil se další záblesk, a další, dokud azurové světlo netepalo jako tlukoucí srdce. Je to Aes Sedai, přesvědčoval se Rand v du-chu zoufale. Tohle dělá Moirain. Ne Egwain.
Poslední slabý záblesk, a kámen byl opět pouze tretkou. Rand zadržel dech.
Egwain ještě chvíli zírala na malý kamínek a pak vzhlédla k Moirain. "Já... myslím, že jsem cítila... něco, ale... Možná ses ve mně zmýlila. Mrzí mě, že jsi kvůli mně plýtvala časem."
"Ničím jsem neplýtvala, dítě." Moiraininy rty zvlnil slabý spo-kojený úsměv. "To poslední světlo bylo jenom tvoje."
"Bylo?" vzkřikla Egwain a pak rychle upadla zpátky do chmur. "Ale skoro ani nebylo vidět."
"Teď se chováš jako hloupé vesnické děvče. Většina z těch, kte-ré přicházejí do Tar Valonu, musí studovat po mnoho měsíců, než dokážou to, cos právě udělala ty. Ty se můžeš dostat daleko. Jed-noho dne možná i na amyrlinin stolec, budeš-li pilně studovat a tvrdě pracovat."
"Myslíš...?" S nadšeným výkřikem se Egwain vrhla Aes Sedai do náručí. "O, děkuju! Rande, slyšels to?

Stanu se Aes Sedai!"

KAPITOLA TŘINÁCTÁ

Volba

Než se uložili ke spánku, Moirain si vedle každého klekla a po-ložila mu ruce na čelo. Lan zavrčel, že to nepotřebuje a že by neměla plýtvat silami, ale nesnažil se ji zastavit. Egwain toužila experimentovat a Mat s Perrinem z toho měli očividně strach, zá-roveň se však báli odmítnout. Tom před rukama Aes Sedai ucukl, ale ona mu věnovala pohled, který nepřipouštěl žádné hlouposti. Kejklíř se pak celou dobu mračil. Když Moirain skončila, uštěpač-ně se na něj usmála. Tom se zachmuřil ještě víc, nicméně vypadal osvěžen. Všichni tak vypadali.

Rand se stáhl do výklenku v nerovné stěně a doufal, že ho Moi-rain přehlédne. Jakmile se opřel o hromadu dříví, oči se mu samy zavíraly, ale přinutil se dívat. Aby potlačil zívnutí, nacpal si do úst pěst. Chvilka spánku, hodinka dvě, a bude v pořádku. Moirain na něj však nezapomněla.

Když se studenými prsty dotkla jeho tváře, ucukl a řekl: "Jáne..." Oči se mu úžasem rozšířily. Únava z něj spadla, jako když voda steče z kopce, bolístky a otlačeniny ustoupily do vzpomínek, až upadly zcela do zapomnění. Rand na ni zíral s otevřenými ústy. Moirain se jenom usmála a odtáhla ruce.

"Hotovo," prohlásila, a když se s unaveným povzdechem zved-la, Rand si připomněl, že totéž nemůže udělat pro sebe. Pouze se trochu napila čaje, odmítla chléb i sýr, které se do ní Lan pokusil vpravit, a stulila se vedle ohně. Zdálo se, že usnula okamžitě, jak-mile si přes sebe přetáhla plášť.

Ostatní až na Lana usnuli tam, kde našli trochu místa, aby se natáhli, ale Rand si neuměl představit proč. Cítil se, jako by právě strávil celou noc v posteli. Avšak spánek se přes něj přelila Rand se znovu opřel o dřevěnou stěnu. Když ho Lan o hodinu později budil, měl pocit, jako by spal tři dny.

Strážce probudil všechny kromě Moirain a přísně tišil každý zvuk, který by ji mohl vyrušit. Přesto je v útulné stromové jeskyni nechal jen nakrátko. Než se slunce dostalo na dvojnásobek své výšky nad obzor, všechny stopy, že se tu kdy někdo zastavil, byly zahlazeny, všichni seděli v sedlech a mířili na sever k Baerlonu. Jeli pomalu, aby šetřili koně. Aes Sedai měla zamlžené oči, ale v sedle seděla vzpřímeně a nekolébala se.

Nad řekou za nimi stále visela hustá mlha, šedá stěna odoláva-jící snaze bledého slunce ji rozehnat bránila ve výhledu na Dvou-říčí. Rand se za jízdy ohlížel přes rameno a doufal, že je ještě naposled zahlédne, aspoň Tarenský Přívoz, dokud se mu zamlže-ný břeh neztratil z očí docela.

"Nikdy mě nenapadlo, že se dostanu takhle daleko z domova," poznamenal, když nakonec mlhu i řeku zakryly stromy. "Vzpomí-náte si, když nám Hlídka připadala strašně daleko?" Před dvěma dny to bylo. Připadá mu to jako věčnost.

"Za měsíc dva se vrátíme," prohlásil Perrin napjatým hlasem. "Jen si pomysli, co všechno budeme vyprávět."

"Ani trolloci nás nemůžou pronásledovat navěky," utrousil Mat. "Ať třeba shořím, nemůžou." S těžkým povzdechem se ohlé-dl, zhroucený v sedle, jako by z toho, co právě řekl, nevěřil ani slovu.

"Muži!" odfrkla si Egwain. "Tady máte dobrodružství, o kterém jste pořád žvanili, a už mluvíte o domově." Hlavu držela vysoko, Rand si však všiml, že se jí ted, když z Dvouříčí není vidět ani špička komínu, chvěje hlas.

Ani Moirain, ani Lan se je nepokusili uklidnit, ani slovíčko o tom, že se určitě vrátí domů. Rand se snažil nemyslet na to, co by to mohlo znamenat. Ač odpočatý, Rand byl již tak pln po-chybností, další si hledat nepotřeboval. Krčil se v sedle a začal snít o tom, jak spolu s Tamem vyhání ovce na pastvinu s vysokou, šťavnatou trávou a jarním ránem se nese zpěv skřivánka. A o vý-letu do Emondovy Role a o Bel Tinu, jaký býval, když se tančilo na

Trávníku a on měl starosti pouze s tím, aby nevypadl z rytmu. Na dlouhou dobu se mu povedlo ztratit ve vzpomínkách.

Cesta do Baerlonu zabrala téměř týden. Lan cosi bručel o lou-dání se, ale byl to on, kdo určoval tempo a nutil ostatní, aby ho dodržovali. On sám a jeho hřebec, Mandarb - Lan říkal, že ve starém jazyce to znamená "Čepel" - se tolik nešetřili. Strážce ura-zil dvakrát větší vzdálenost než ostatní, odcválal vždy dopředu, přičemž jeho měňavý plášť povlával ve větru za ním, aby prozkou-mal cestu vepředu, nebo zůstával pozadu, aby zkontroloval jejich stopy. Pokud se však někdo jiný pokusil jet rychleji než

krokem, snesla se na jeho hlavu záplava sarkastických poznámek o tom, že je třeba se starat o zvířata, kousavé líčení, jak se jim skvěle povede pěšky, objeví-li se trolloci. Před jeho jazykem nebyla uchráněna ani Moirain, pokud nechala svou bílou klisnu, aby šla svým kro-kem. Aldíb, tak se její klisna jmenovala, ve starém jazyce značilo "Západní vítr", vítr, který na jaře přináší déšť.
Strážce nicméně neobjevil jedinou stopu po pronásledovatelích, ani žádnou léčku. O tom, co zahlédl, hovořil pouze s Moirain, a potichu, takže ho neslyšeli, a Aes Sedai potom zpravila ostatní o tom, o čem usoudila, že by měli vědět. Zpočátku se Rand ohlížel přes rameno stejně často, jako se díval dopředu. A nebyl sám. Per-rin často sahal po sekeře a Mat jel s šípem nasazeným na tětivě. Zpočátku. Ale země za nimi zůstávala bez trolloků i bez postav v černých pláštích a obloha byla prosta draghkarů. Rand pomalu začínal věřit, že snad opravdu unikli.
Nebylo možné získat pořádný úkryt, dokonce ani v nejhustším lese. Větry severně od Taren vanuly stejně silně jako ve Dvouříčí. Jinak pustý les se stromy s holými, šedými větvemi místy zpestřil hlouček borovic, jedlí či cesmín, tu a tam i pár březulí a vavřínů. Dokonce ani na bezech ještě nevyrašil ani lísteček. Pouze na hně-dých lukách, potlučených zimními vánicemi, byly vidět nové zele-né snítky. Také tady však většinou rostly pouze kopřivy žahavky, pichlavé bodláky a nějaké odporně páchnoucí rostliny. Na holé zemi mezi stromy stále zůstávaly na stinných místech a pod nízkými větvemi jehličnanů zbytky sněhu. Všichni si přitahovali pláště k tělu, protože slabé sluneční světlo zatím nehřálo a noční chlad pronikal až do morku kostí. Podobně jako ve Dvouříčí, ani tady nelétali ptáci, dokonce ani krkavci.
Na jejich pomalém putování ale nebylo nic pohodlného. Severní silnice - Rand na ni stále myslel jako na Severní silnici, i když měl podezření, že tady, severně od Taren, by mohla mít jiné jméno - pořád vedla téměř přímo k severu, ale na Lanovo naléhání se jejich cesta kroutila mezi stromy stejně často, jako vedla rovno-běžně s udusanou silnicí. Vesnice, statky či jakékoliv známky ci-vilizace obcházeli velkým obloukem, těch tu ovšem bylo velmi málo. Celý první den Rand nezahlédl kromě silnice žádnou znám-ku toho, že do těchto lesů kdy vstoupil člověk. Připadalo mu, že dokonce ani tehdy, když zavítal k úpatí pohoří Oparů, nebyl tak daleko od lidského osídlení, jako onoho dne.
První statek, který zahlédl - velký dům a vysokou stodolu s pře-čnívajícími štíty, doškovými střechami a sloupkem kouře stoupají-cím z kamenného komína - pro něj znamenal šok.
"Je skoro stejnej jako doma," prohodil Perrin a podmračeně si prohlížel vzdálené budovy, mezi stromy tak tak viditelné. Kolem hospodářství se pohybovali lidé, jež o cestujících zatím nevěděli.
"Jasně že není," prohlásil Mat. "Jenom ještě nejsme dost blízko, aby to bylo vidět."
"Říkám ti, je stejnej," trval na svém Perrin.
"To nemůže. Koneckonců, jsme na sever od Taren."
"Ticho, vy dva," zavrčel Lan. "Nechceme, aby nás zahlídli, vzpo-míináte? Tudy." Zamířil k západu, aby statek objel obloukem mezi stromy.
Rand se ohlédl a pomyslel si, že Perrin měl pravdu. Statek vy-padal skoro stejně jako ty kolem Emondovy Role. Jakýsi hošík nosil ze studny vodu, starší chlapci pak pečovali o ovce v ohradě. Dokonce tu měli kůlnu na tabák. Ale Mat měl také pravdu. Jsme na sever od Taren. Musí být jiné.
Vždycky zastavovali, když ještě bylo vidět, aby si vybrali suché místo na svahu někde v závětří, protože vítr málokdy zcela ustal, většinou pouze měnil směr. Ohýnek zapalovali vždy malý, bylo ho vidět jen na pár sáhů, a jakmile byl čaj uvařen, plameny udusili a zasypali uhlíky.
Na první zastávce, ještě než zapadlo slunce, začal Lan chlapce učit, jak zacházet se zbraněmi, které měli. Jako první přišel na řadu luk. Podíval se na Mata, jenž na sto kroků umístil tři šípy do suku o velikostí lidské hlavy na rozpraskaném kmeni uschlé ces-
miny, a vyzval ostatní, aby se vystřídali. Petřin Matův výkon zo-pakoval a Rand si na pomoc povolal plamen a prázdnotu, klid prázdnoty, díky níž se luk stal jeho součástí, či on součástí luku, takže všechny tři šípy umístil tak, že se jejich hroty téměř dotýka-ly. Mat ho uznale poplácal po rameni.
"Jenže i kdybyste všichni tři měli luky," prohlásil strážce suše, když se hoši začali zubit, "a trolloci se zavázali, že se nepřiblíží natolik, abyste je nemohli použít..." Úsměvy rychle zmizely. "Po-dívám se, co bych vás mohl naučit pro případ, že by tak blízko přišli."
Předvedl trochu Perrinovi, jak používat jeho velkou sekeru. Po-zvednout sekeru na někoho, nebo něco, co má zbraň, se vůbec ne-podobalo sekání dřeva nebo mávání sekerou na ukázku. Provedl velkého

kovářského učedníka řadou cviků, jak se krýt, odrazit pro-tivníkovu zbraň a zaútočit. Totéž nechal dělat Randa s mečem. Ne to divoké sekání a máchání zbraní kolem sebe, které Rand po-važoval za šerm, ale ladné pohyby, jeden plynule přecházející do druhého, skoro jako tanec.
"Pohybovat čepelí nestačí," vykládal Lan, "i když si to někteří myslí. Mysl je také součástí šermu, jeho hlavní částí. Nesmíš na nic myslet, ovčáku. Musíš oprostit mysl od nenávisti, strachu, všeho. Odežeň to pryč. Vy taky poslouchejte. S lukem nebo seke-rou to taky můžete využít, taky s oštěpem, s holí i s prázdnýma rukama."
Rand na něj zíral. "Plamen a prázdnota," řekl užasle. "Tohle myslíš, že? Otec mě to učil."
Strážce mu věnoval pohled, z něhož se nedalo nic vyčíst. "Drž meč tak, jak jsem ti to ukázal, ovčáku. Za hodinu ze zahnojeného ovčáka mistra šermíře udělat nedokážu, ale možná bych mohl za-bránit tomu, aby sis usekl nohu."
Rand si povzdechl a oběma rukama zvedl meč před sebe. Moi-rain je bezvýrazně sledovala, ale příštího večera Lanovi nakázala, aby v učení pokračoval.
Večerní jídlo bylo stejné jako v poledne a ráno, chlebové placky, sýr a sušené maso, večer však navíc mívali na zapití místo vody horký čaj. Tom je po večerech bavil. Lan kejklíře nenechal hrát na harfu nebo na flétnu - strážce říkal, že není nutné vzbouřit celé okolí - ale Tom žongloval a vyprávěl příběhy. "Mara a tři hloupí
 králové", nebo jeden ze stovek o moudrém rádci Anlovi, či něco plné slávy a dobrodružství, jako Hledání rohu. U Toma příběhy vždy končily dobře a všichni se šťastně vrátili domů.
I když byl kraj, jímž projížděli, mírumilovný, i když se mezi stromy neobjevovali žádní trolloci ani draghkar v oblacích, Ran-dovi se přesto zdálo, že pokaždé, když hrozilo, že z nich opadne napětí, sami si ho zase vyvolali.
Jednou ráno se třeba Egwain probudila a začala si rozplétat vla-sy. Rand ji při balení pokrývek koutkem oka pozoroval. Každého večera, když byl uhašen oheň, se všichni až na Egwain a Aes Se-dai, odebrali na lůžka. Obě ženy pokaždé poodešly stranou od ostat-ních a hodinku dvě si povídaly, vracely se, když ostatní již spali. Egwain si česala vlasy - stokrát, Rand to počítal - a on sedlal Oblaka a za sedlo přivazoval pokrývky a sedlové brašny. Pak Egwain hřeben schovala, shrnula si vlasy na záda a přes hlavu si přetáhla kapuci.
Rand se poplašeně zeptal: "Co to děláš?" Egwain se na něj úko-sem podívala a neodpověděla. Rand si uvědomil, že je to poprvé, kdy na ni po dvou dnech promluvil, dva dny od oné noci v dřevě-ném útulku na břehu Taren, ale nehodlal se tím nechat zastavit. "Celý život jsi čekala, až ti dorostou vlasy a ty sis mohla uplést cop, a teď to vzdáváš? Proč? Protože ona si copy neplete?"
"Aes Sedai si nepletou copy," odpověděla prostě Egwain. "Při-nejmenším pokud nechtějí."
"Ty nejsi Aes Sedai. Ty jsi Egwain aťVereová z Emondovy Ro-le, a ženský kroužek by vyletěl z kůže, kdyby tě teď viděl."
"Do věcí ženského kroužku ti nic není, Rande aťThore. A já budu Aes Sedai. Hned, jak se dostanu do Tar Valonu."
Rand si odfrkl. "Jakmile se dostaneš do Tar Valonu. Proč? Pro Světlo, to mi teda řekni. Nejsi žádná temná družka."
"A ty si myslíš, že Moirain Sedai je temná družka? Vážně si to myslíš?" Egwain se otočila a postavila se mu se zaťatými pěstmi, a Randa napadlo, jestli ho snad opravdu neuhodí. "Potom, co za-chránila vesnici? Potom, co ti zachránila otce?"
"Nevím, co je zač, ale ať je ona co je, to ještě nic neříká o těch ostatních. Příběhy..."
"Dospěj, Rande! Zapomeň na příběhy a dívej se vlastníma oči-ma."
 "Já na vlastní oči viděl, jak potopila ten přívoz! Popři to! Jak-mile si něco vezmeš do hlavy, nehne s tebou, ani kdyby ti někdo tvrdil, že se snažíš chodit po vodě. Kdybys nebyla taková Světlem zaslepená husa, viděla bys...!"
"Tak podle tebe jsem husa, jo? Dovol, ať ti něco povím, Rande al'Thore! Ty jsi ten nejtvrdohlavější, nejzabedněnější...!"
"Snažíte se vy dva vzbudit každého v okruhu deseti mil?" zeptal se strážce.
Rand tu stál s otevřenými ústy a snažil se konečně dostat ke slovu, když si uvědomil, že huláká. Oba

křičeli.
Egwain znachověla až k obočí, otočila se a zamumlala: "Muži!" což bylo zřejmě namířeno stejně tak na strážce, jako na Randa. Rand se ostražitě rozhlédl po táboře. Každý na něj upíral zrak, nejen strážce. Mat s Perrinem s tvářemi bílými jako plátno. Tom napjatý, jako by byl připravený utíkat či bojovat. Moirain. Aes Se-dai měla tvář zcela bez výrazu, ale její oči Randovi pronikaly až do mozku. Rand se zoufale snažil připomenout si, co to vlastně přesně říkal o Aes Sedai a temných druzích.
"Je čas vyrazit," prohodila Moirain. Obrátila sek Aldíb a Rand se otřásl, jako by ho nechala vyjít z pasti. Rád by věděl, zda tomu tak bylo.
O dvě noci později, když oheň dohoříval, olízl si Mat poslední drobty sýra z prstů a prohlásil: "Víte, myslím, že jsme je setřásli." Lan byl někde venku a naposledy se rozhlížel po okolí. Moirain s Egwain poodešly stranou a zase si povídaly. Tom podřimoval nad svou fajfkou a mládenci zůstali u ohně sami. Perrin klacíkem líně prohraboval žhavé uhlíky a odpověděl: "Když jsme je setřásli, proč Lan pořád dává pozor?" Rand, který už už usínal, se překulil na bok, zády k ohni.
"Setřásli jsme je už tenkrát u Tarenskýho Přívozu." Mat si lehl s rukama za hlavou a zahleděl se na měsícem ozářenou oblohu. "Jestli po nás vůbec šli."
"Myslíš, že nás ten draghkar pronásledoval jenom proto, že jsme se mu líbili?" zeptal se Perrin.
"Říkám, přestaňme si dělat hlavu s trollokama a jinýma potvo-rama," pokračoval Mat, jako by Perrin nebyl promluvil, "a začně-me uvažovat o tom, jak se podíváme do světa. Jsme tam, odkud se berou příběhy. Co myslíš, jak vypadá skutečný město?"
"Jedeme do Baerlonu," ozval se ospale Rand, ale Mat si odfrkl.
"Baerlon je moc hezkej, ale viděl jsem tu starou mapu, co měl starosta al'Vere. Kdybychom zahnuli k jihu, jakmile se dostaneme do Caemlynu, tak by nás ta cesta zavedla do Illianu a dál."
"Co je tak zvláštního na Illianu?" zívl Perrin.
"Tak za prvé," opáčil Mat, "Illian není plnej Aes Se..."
Padlo ticho a Rand byl náhle úplně vzhůru. Moirain se vrátila brzy. Egwain s ní, ale byla to Aes Sedai, stojící na hranici světla a tmy, kdo plně poutal jejich pozornost. Mat ležel na zádech, ústa stále ještě otevřená, a zíral na ni. Moiraininy oči odrážely světlo jako dva tmavé, leštěné kamínky. Randa náhle napadlo, jak dlou-ho už tam asi stojí.
"Mládenci jenom..." začal Tom, ale Moirain ho prostě přerušila.
"Pár dní bez vzrušení, a vy jste připravení se vzdát." Její klidný, vyrovnaný hlas ostře kontrastoval s jejíma očima. "Den dva klidu, a vy už jste úplně zapomněli na Jarnice."
"Nezapomněli jsme," namítl Perrin. "Jenom to..." Aes Sedai, aniž by zvedla hlas, ho přerušila stejně jako kejklíře.
"Všichni máte stejný pocit? Všichni jste ochotní zamířit do Il-lianu a zapomenout natrolloky, půllidi i draghkara?" Sjela je všech-ny pohledem - ten kamenný lesk spolu s konverzačním tónem Randa zneklidňovaly - ale ona nedala nikomu příležitost promluvit. "Po vás třech jde Temný, po jednom z vás nebo po všech třech, a jestli vás nechám utéct, kam se vám zamane, dostane vás. Ať chce Temný cokoliv, já chci přesný opak, takže mě dobře po-slouchejte, protože tohle je pravda. Než vás nechám padnout Tem-nému do rukou, radši vás sama zničím."
Byl to její hlas, tak strohý, co Randa přesvědčilo. Aes Sedai udě-lá přesně to, co řekla, pokud to bude považovat za nezbytné. Té noci Rand špatně spal a nebyl sám. Dokonce i kejklíř začal pochru-povat až dávno poté, co uhasly poslední uhlíky. Projednou jim Moirain nenabídla pomoc.
Ty noční tácky mezi Egwain a Aes Sedai byly pro Randa bola-vým místem. Kdykoliv se stáhly do temnoty, stranou od ostatních, aby měly soukromí, přemýšlel o tom, co si asi vykládají, co dělají. Co asi Aes Sedai s Egwain prováděla?
Jedné noci počkal, dokud ostatní muži neulehli a Tom nezačal chrápat, jako když řeže dubový špalek. Pak, zahalený do pokryv-
ky, vyklouzl do tmy. Použil každičký zdibíček dovedností, které získal při lovu králíků, a pohyboval se spolu s měsíčními stíny, až se nakonec přikrčil u paty vysoké cesmíny s hustou korunou tu-hých, širokých listů, dost blízko, aby slyšel Moirain s Egwain, se-dící s malou lucerničkou na padlém kmeni.
"Ptej se," říkala právě Moirain, "a pokud ti to budu moci vy-světlit, povím ti to. Pochop, existuje mnoho

věcí, na něž ještě nejsi připravená, věcí, které se nemůžeš naučit dřív, než se naučíš jiné věci, co vyžadují ještě další, jež se musíš naučit před nimi. Ale ptej se, na co chceš."
"Pět sil," začala tiše Egwain. "Země, vítr, oheň, voda a duch. Nepřipadá mi spravedlivé, že muži nejlépe ovládají síly země a ohně. Proč mají nejsilnější síly?"
Moirain se zasmála. "Tak to si myslíš, dítě? Existuje snad skála tak pevná, aby ji vítr a voda nemohly podemlít, oheň tak silný, aby ho voda neuhasila, nebo vítr nesfoukl?"
Egwain chvíli mlčela a ryla palcem v lesní půdě. "Oni... oni se přece... pokusili osvobodit Temného a Zaprodance, ne? Muži Aes Sedai?" Zhluboka se nadechla a začala mluvit rychleji. "Ženy se toho neúčastnily. Byli to muži, kdo zešíleli a rozbili svět."
"Máš strach," podotkla Moirain ponuře. "Kdybys byla zůstala v Emondově Roli, bývala by se z tebe časem stala vědma. To měla Nyneiva v plánu, že? Nebo bys byla seděla v ženském kroužku a ovládala záležitosti Emondovy Role, zatímco vesnická rada by si myslela, že je to jejich dílo. Ale tys udělala něco nemyslitelného. Opustila jsi Emondovu Roli, opustila jsi Dvouříčí a hledáš do-brodružství. Chtěla jsi to udělat, a zároveň ses toho bála. A uma-nutě se bráníš tomu, aby tě tvůj strach přemohl. Jinak by ses mě nebyla ptala, jak se žena stane Aes Sedai. Jinak bys nebyla zaho-dila zvyky a pravidla do stoupy."
"Ne," namítala Egwain. "Nebojím se. Chci se stát Aes Sedai."
"Bylo by pro tebe lepší, kdyby ses bála, ale doufám, že se bu deš držet svého přesvědčení. Jen málokterá žena dnes má schop nosti, aby se mohla stát novickou, natož aby po tom toužila." Moirain mluvila, jako by přemýšlela nahlas. "A dvě v jedné ves nici už vůbec ne. Stará krev je ve Dvouříčí skutečně silná."
Ve stínu si Rand poposedl. Pod nohou mu praskla větévka. Vmži-ku ztuhl a celý zpocený zadržel dech, ale žádná z žen se neohlédla.
"Dvě?" vyjekla Egwain. "Kdo ještě? Je to Kari? Kari Thaneová? Lara Ayellanová?"
Moirain zoufale mlaskla a pak vážně pronesla: "Zapomeň na to, co jsem řekla. Obávám se, že její cesta vede jinam. Zabývej se svými vlastními problémy. Cesta, kterou sis ty vybrala, není lehká."
"Já se nevrátím," řekla Egwain.
"Stane se, co se má stát. Ale ty pořád chceš ujištění, a to ti já dát nemohu, ne takové, po jakém prahneš."
"Tomu nerozumím."
"Chceš vědět, že Aes Sedai jsou dobré a čisté, že to byli ti zlí muži z příběhů, kdo způsobili Rozbití světa, ne ženy. No, byli to muži, ale nebyli o nic víc zlí než ostatní muži. Byli šílení, ne zlí. Aes Sedai, které najdeš v Tar Valonu, jsou lidské bytosti, nijak se od ostatních žen neliší, jediné, co nás odlišuje, jsou naše schop-nosti. Aes Sedai jsou udatné i zbabělé, silné i slabé, laskavé i kru-té, s dobrým i chladným srdcem. To, že se staneš Aes Sedai, ne-změní to, jaká jsi."
Egwain si těžce povzdechla. "Asi jsem se bála toho, že mě síla změní. Toho atrolloků. A mizelce. A.... Moirain Sedai, ve jménu Světla, proč přišli trolloci do Emondovy Role?"
Aes Sedai otočila hlavu a zadívala se přímo na místo, kde se ukrýval Rand. Tomu se v hrdle zadrhl dech. Moirain měla oči tvr-dé, jako když jim tenkrát vyhrožovala, a Rand měl pocit, že její pohled dokáže proniknout i silnými větvemi cesmíny. Světlo, co udělá, jestli zjistí, že tu poslouchám?
Snažil se splynout s hlubokým stínem. Oči upíral na obě ženy, takže když zachytil nohou o kořen, málem upadl do suchého křo-ví, které by ho prozradilo praskáním lámajících se větví, jako kdy-by spustil ohňostroj. Hekaje se Rand odplazil po všech čtyřech. Ticho neporušil spíš díky štěstí, než díky tomu, co dělal. Srdce mu bušilo tak prudce, až měl dojem, že ho už to samo o sobě prozradí. Hlupáku! Tajně poslouchat Aes Sedai!
Ostatní již spali, když se vrátil. Podařilo se mu mezi ně tiše vklouznout. Jak se Rand svezl k zemi a přetahoval si přes sebe přikrývku, Lan se pohnul, ale pak se s povzdechem zase uložil. Jenom se převaloval ve spánku. Rand dlouze, tiše vydechl.
O chvíli později se ze tmy vynořila Moirain a zastavila se tak, aby si mohla prohlédnout dřímající postavy. Měsíční světlo kolem ní
vytvářelo svatozář. Rand zavřel oči a pravidelně oddechoval, při-čemž pozorně poslouchal, zda nezaslechne, jak se její kroky při-bližují. Nic se nestalo. Když znovu otevřel oči, byla Moirain pryč.

Když konečně usnul, spal špatně a celý zpocený se budil ze sna, v němž všichni muži z Emondovy Role tvrdili, že je Drakem Zno-vuzrozeným, a všechny ženy měly ve vlasech modrý kámen, jaký nosila Moirain. Už se nikdy nepokoušel vyposlechnout, co si Moi-rain s Egwain povídají.
Cesta se pomalu vlekla již šestý den. Slunce, které vůbec ne-hřálo, pomalu klesalo k vrcholkům stromů, zatímco pár mraků plulo daleko k severu. Opět se na chvíli zvedl vítr, a Rand cosi zamumlal a přitáhl si plášť k ramenům. Rád by věděl, zda se vů-bec někdy dostanou do Baerlonu. Podle vzdálenosti, kterou od řeky již urazili, byla větší než od Tarenského Přívozu k Bílé řece, ale Lan, pokud se ho zeptali, pořád tvrdil, že je to jenom kousek, sko-ro se tomu ani nedá říkat cesta. Rand si připadal zcela ztracený.
Před nimi se z lesa vynořil Lan, vracející se z jedné ze svých výprav. Přitáhl hřebci otěže a zařadil se vedle Moirain, k níž sklo-nil hlavu.
Rand se zašklebil, ale na nic se nezeptal. Lan prostě odmítal připustit, že by se někdo mohl na něco ptát jeho.
Jenom Egwain dávala najevo, že si Lanová návratu všimla, tak si všichni na toto uspořádání zvykli, a ona se také držela zpátky. Aes Sedm se mohla chovat, jako že se Egwain stala hlavou vesničanů z Emondovy Role, ale když strážce předával zprávy, nemohla k to-mu Egwain stejně nic říci. Perrin nesl Matův luk a všichni se halili do zamyšleného mlčení, které jako by je odvádělo dál a dál od Dvou-říčí. Pomalý krok koní Matovi dovoloval cvičit se pod ostražitým dohledem Toma Merrilina v žonglování se třemi malými kamínky. Kejklíř je také každého večera vyučoval, stejně jako Lan.
Lan dokončil jednání s Moirain a ta se obrátila v sedle a podí-vala se na ostatní. Rand se snažil netrnout, když po něm přejela pohledem. Spočinul snad na něm její pohled o zlomeček vteřinky déle než na ostatních? Měl nepříjemný pocit, že Moirain ví, kdo je tenkrát v temnotě noci poslouchal.
"Hej, Rande," křikl Mat, "už zvládnu čtyři!" Rand v odpověď mávl rukou, aniž se ohlédl. "Říkal jsem ti, že zvládnu čtyři před tebou. Já... Koukni!"
Vyjeli na nízký pahorek a pod nimi, o necelou mílí dál mezi holými stromy a dloužícími se večerními stíny, ležel Baerlon. Rand zalapal po dechu, snažil se usmát a zároveň zíral s otevřenými ústy.
Kolem města se táhly dřevěné hradby, dobrých pět sáhů vysoké, přerušované dřevěnými hláskami. Uvnitř hradeb se v zapadajícím slunci leskly břidlicové a taškové střechy a z komínů stoupaly vzhů-ru sloupy kouře. Ze stovek komínů. Nebylo vidět jedinou doško-vou střechu. Na východě z města vybíhala široká silnice, další pak na západě, a po každé se k palisádě vleklo alespoň tucet vozů a dvakrát tolik povozů tažených voly. Kolem města byla roztrou-šena hospodářství, nejvíce jich bylo na severu, zatímco v lese na jihu jich stálo jen pár, ale co se Randa týkalo, nemusely vůbec existovat. Je to větší než Emondova Role, Hlídka a Devenský Prů-sek dohromady! A možná í s Tarenským Přívozem.
"Tak tohle je město," vydechl Mat a naklonil se nad koňský krk, aby lépe viděl.
Perrin dokázal jenom vrtět hlavou. "Jak může tolik lidí bydlet na jednom místě?"
Egwain prostě zírala.
Tom Merrilin se ohlédl na Mata, pak zakroutil očima a foukl si do knírů. "Město!" prskl.
"A ty, Rande?" ozvala se Moirain. "Co tebe napadá při prvním pohledu na Baerlon?"
"Napadá mě, že je to daleko od domova," řekl Rand pomalu, načež se Mat uchechtl.
"Ještě musíte dojet dál," podotkla Moirain. "Mnohem dál. Ale nemáte na vybranou, leda byste utíkali a skrývali se po zbytek ži-vota. A byl by to krátký život. Musíte si to pamatovat, až bude cesta těžká. Nemáte na vybranou."
Rand si vyměnil pohledy s Matem a Perrinem. Podle toho, jak se tvářili, mysleli na totéž, co on. Jak mohla takhle mluvit, jako by si po tom, co jim řekla, mohli vybrat? Aes Sedai rozhoduje za nás.
Moirain pokračovala, jako by z jejich výrazů nic nevyčetla. "Nebezpečí tu začíná znovu. Za hradbami si dávejte pozor na jazyk. Hlavně se nezmiňujte o trollocích, půllidech ani o něčem podobném. Na Temného nesmíte ani pomyslet. Někteří lidé v Baerlonu milují Aes Sedai ještě méně než lidé z Emondovy Role, a mohli by tu být dokonce nějací temní druzi." Egwain zalapala po dechu a Perrin si pro sebe cosi zabručel. Mat zbledl. Moirain nicméně klidně pokračovala dál. "Pokud to půjde, ne-smíte přitahovat pozornost." Lan si místo měňavého šedozelené-ho pláště bral tmavohnědý, mnohem obyčejnější, i když byl také dobře střižen a utkán. Měňavý plášť se změnil v balík v jedné ze sedlových brašen. "Nebudeme tu vystupovat pod vlastními jmé-ny," mluvila Moirain dál. "Tady mě znají jako Alys a Lan je An-dra.

Pamatujte si to. Dobrá. Vyrazíme, ať jsme za hradbami dřív, než nás zastihne noc. Brány Baerlonu jsou od západu slunce do svítání zavřené."
Lan je vedl lesem dolů z kopce k dřevěné hradbě. Cesta vedla kolem půl tuctu statků - ani jeden neležel blízko cesty a nikdo z lidí, dodělávajících, co měli právě na práci, si poutníků nijak nevšímal - a končila u těžké dřevěné brány okaté širokými železný-mi pláty. Brána byla uzavřena, i když slunce ještě zcela nezapadlo.
Lan dojel k hradbě a zatahal za roztřepený provaz visící vedle brány. Na opačné straně hradby zaklinkal zvonec. Z ochozu se k nim okamžitě naklonil muž s ošlehanou tváří pod odřenou plá-těnou čapkou, tvářil se podezřívavě a z výšky dobrých tří sáhů nad jejich hlavami se na ně mračil zpomezi odseknutých konců dvou klád.
"Co to má bejt, no? Už je moc pozdě, brána se nevotvírá. Moc pozdě, říkám. Jedou kolem k Mostní bráně, jestli chtějí do..." Moirainina klisna přešla tak, aby na ni mužík na ochoze dobře viděl. Strážnému se náhle prohloubily vrásky a on se usmál, skoro se třásl, jak se snažil zároveň mluvit i konat svou povinnost. "Já nevěděl, že to jsou voni, paninko. Počkaj. Hnedka sem dole. Oka-mžíček. Už jdu. Už jdu."
Hlava zmizela z dohledu, ale Rand slyšel, jak na ně muž stále tlumeně křičí, aby zůstali, kde jsou, že už jde. Se zaskřípěním způsobeným dlouhým nepoužíváním se pravé křídlo brány otevře-lo ven. Zastavilo se tak, aby dovnitř mohl projet vždy jen jeden kůň, a vrátný do mezery strčil hlavu, znovu jim předvedl svůj sko-ro bezzubý úsměv a uhnul jim z cesty. Moirain projela dovnitř za Lanem, s Egwain těsně za patami.
Rand pobídl Oblaka do klusu za Belou a zjistil, že se ocitl v úzké uličce, lemované po obou stranách dřevěnými ploty a stěnami skla-
dišť, vysokými, bez oken, s pevně zavřenými širokými vraty. Moi-rain s Lanem mezitím sesedli a rozmlouvali s vráscitým strážným od brány, takže je Rand následoval a seskočil z koně taky.
Mužík, v hojně záplatovaném plášti a kabátci, mačkal v ruce čapku, a pokaždé, když promluvil, tak se ukláněl. Prohlížel si ty, kdož sesedali za Lanem a Moirain, a vrtěl hlavou. "Lidi z jihu." Zazubil se. "Proč, paní Alys, sbíraj Jižany, co maj ještě slámu v botách?" Pak mu pohled padl na Toma Merrilina. "Voní nejsou ovčák. Pamatuju se, jak sem jich nechával před pár dnima projet, to se pamatuju. Dole na jihu se jim nelíbili jejich triky, co, kej-klíři?"
"Doufám, že sis pamatoval, že máš zapomenout, jak jsi nás ne-chal projet, mistře Avine," ozval se Lan a vtiskl mužíkovi do volné ruky peníz. "A zase zpátky."
"To nejni nutný, pane Andro. To nejni třeba. Dali mi dost, když vodjížděli. Dost." Přesto Avin nechal minci zmizet stejně obratně, jako by byl kejklířem. "Nikomu sem to neřek, a ani nepovím. Zvlášť ne bělokabátníkům," dořekl a zamračil se. Našpulil rty, aby si od-plivl, ale podíval se na Moirain a raději polkl.
Rand zamrkal, ale raději mlčel. Ostatní také, i když Matovi to očividně dalo dost práce. Děti Světla, přemítal Rand zvědavě. Pří-běhy o dětech Světla, které vyprávěli formani, kupci a kupecké stráže, se různily od obdivu po nenávist, ale všichni souhlasili s tím, že děti nenávidí Aes Sedai stejně, jako nenávidí temné dru-hy. Rand by rád věděl, zda jim to věci ještě víc nezkomplikuje.
"Děti v Baerlonu?" ujišťoval se Lan.
"To teda jsou." Vrátný naklonil hlavu na stranu. "Jak si vzpo-mínám, tak dorazily ten samej den, co voní odjeli. Tady nejni ni-kdo, kdo by je měl rád. Většina lidí to ale nedává znát, že jo."
"Říkaly, proč tu jsou?" zeptala se naléhavě Moirain.
"Proč sou tady, paninko?" Avin byl tak užaslý, že zapomněl sklonit hlavu. "Jasně, říkaly proč... O, já zapomněl. Voni byli dole na jihu. Tak to asi neslyšeli nic jinýho než bečení ovcí. Ří-kají, že jsou tady kvůli tomu, co se děje v Ghealdanu. Drak, vědí - no, ten, co si říká Drak. Říkají, že ten chlápek vyvolává zlo -což hádám asi dělá - a že sou tady, aby ho zadupaly do země, akorát že von je v Ghealdanu, ne tady. Je to jenom výmluva, aby se mohly plíst lidem do jejich záležitostí, o to jim podle mýho
jde. Některejm lidem se už na dveřích objevil dračí špičák." Ten-tokrát si odplivl.
"Takže tu způsobily hodně potíží?" chtěl vědět Lan a Avin prud-ce zavrtěl hlavou.
"Ne že by nechtěly, řek bych, jenomže guvernér jim nevěří o nic víc než já. Nepustí jich za hradby víc jak

deset najednou, a to je pěkně žere. Ostatní táboří kousek na sever, jak sem slyšel. Sázím se, že se jim přes rameno koukají všichni sedláci. Ti, co sem cho-dí, se jenom tak prohazujou kolem v těch svejch bílejch pláštích a dívají se svrchu na slušný lidi. Kráčejte ve Světle, to říkají, a je to rozkaz. Párkrát málem dostaly po hubě od povozníků, horníků a tavičů, dokonce i od hlídky, ale guvernér chce, aby všechno pro-bíhalo v klidu, což zatím funguje. Jestli pronásledujou zlo, tak říkám, proč nejsou v Saldeie? Tam maj nějaký potíže, jak sem se doslech. Nebo v Ghealdanu? Povídá se, že tam měli velikou bitvu. Fakticky velikou."
Moirain si tiše povzdechla. "Slyšela jsem, že do Ghealdanu od-jíždějí Aes Sedai."
"No jo, to odjely, paninko." Avin začal zase pokyvovat hlavou. "Odjely do Ghealdanu, to jo, a jak sem slyšel, proto taky začala ta bitva. Povídá se, že některý z těch Aes Sedai sou mrtvý. Mož-ná všecky, ale já říkám, kdo jinej by toho falešnýho Draka zasta-vil? Co? A všechny ty zatracený hlupáky, co si mysle], že se mů-žou stát mužskýma Aes Sedai nebo tak něco. Co s nima? Jasně, někteří tvrdě] - totiž ne bělokabátníci a já taky ne, ale některý lidi že možná ten chlap je fakticky Drak Znovuzrozenej. Slyšel sem, že dokáže některý věci. Používá jedinou sílu. Jdou za ním tisíce lidí."
"Nebuď labuť," štěkl Lan, a Avin se zatvářil ublíženě.
"Jenom říkám, co sem slyšel, ne? Jenom co sem slyšel, mistře Andro. Říkají, aspoň některý lidi, že táhne s vojskem na východ a na jih, k Tearu." Náhle mluvil velice důrazně. "Říkají, že ty lidi pojmenoval Lid Draka."
"Jména nic neznamenají," podotkla klidně Moirain. Pokud ji něco z toho, co vyslechla, rozrušilo, nedávala to najevo. "Kdybys chtěl, mohl bys i svého mezka nazvat Lidem Draka."
"To těžko, paninko," uchichtl se Avin. "Ne když sou kolem ty bílý kabáty, to určitě. A hádám, že ani nikomu jinýmu by se to
jméno dvakrát nelíbilo. Chápu, co tím myslej, ale... ech, ne, pa-ninko. Ne svýho mezka."
"Bezpochyby moudré rozhodnutí," uzavřela Moirain. "Teď mu-síme jet dál."
"A neděla] si starosti, paninko," řekl Avin a hluboko se jí uklo-nil. "Nikoho sem neviděl." Vrhl se k bráně, trhl za křídlo a zavřel ji. "Nikoho sem neviděl a nic sem neviděl." Brána se se zaduně-ním zabouchla a Avin za provaz stáhl závoru. "Vlastně, paninko, tuhle bránu celý dni nikdo ani nevotevřel."
"Světlo ať ti svítí na cestu, Avine," popřála mu Moirain.
Odvedla je od brány. Rand se ohlédl a viděl, že Avin stojí před bránou. Zřejmě leštil peníz lemem pláště a pohihňával se.
Cesta je vedla špinavými uličkami, širokými tak právě na dva vozy. Nechodili tudy lidé, všude byla skladiště a občas vysoký, dřevěný plot. Rand chvíli kráčel vedle kejklíře. "Tome, co měly znamenat ty řeči o Tearu a Lidu Draka? Tear je přece město až u Bouřlivého moře, ne?"
"Karaethonský cyklus, " odtušil úsečně Tom.
Rand zamrkal. Dračí proroctví. "Ve Dvouříčí to... ty příběhy nikdo nikdy nevyprávěl. Aspoň ne v Emondově Roli. Vědma by každého, kdo by to udělal, stáhla zaživa z kůže."
"Hádám, že by to asi udělala," připustil suše Tom. Podíval se na Moirain jdoucí vepředu s Lanem a usoudil, že je nemůže slyšet, takže pokračoval. "Tear je největším přístavem v Bouřlivém moři a Tearský Kámen je pevnost, která ho stráží. O Kameni se tvrdí, že je to první pevnost vystavěná po Rozbití světa, a za celou dobu ji nikdy nikdo nedobyl, i když se o to nejedno vojsko pokoušelo. Jedna z věšteb praví, že Tearský Kámen nepadne do té doby, do-kud k němu nepřijde Lid Draka. Jiná praví, že Kámen nepadne, dokud se Meč, jehož se nelze dotknout, nedostane do dračí ruky." Tom se ušklíbl. "Pád Kamene bude jedním z hlavních důkazů, že Drak se znovu zrodil. Kéž Kámen stojí, dokud se já neobrátím v prach."
"Meč, jehož se nelze dotknout?"
"Tak se to říká. Nevím, jestli je to opravdu meč. Ať je to, co je to, leží to v Srdci Kamene, ústřední tvrzi pevnosti. Tam nesmí vstoupit nikdo kromě tearských velmožů, a ti nikdy neřeknou, co leží uvnitř. Kejklíři teda určitě ne."
Rand se zamračil. "Kámen nemůže padnout, dokud Drak nebu-de mít ten meč, ale jak by se k němu mohl dostat, pokud by Kámen nepadl? Je snad Drak jedním z tearských velmožů?"
"To není moc pravděpodobné," utrousil suše kejklíř. "V Tearu nenávidí všechno, co má něco společného

se Bílou, ještě víc než v Amadoru, a Amador je baštou dětí Světla."
"Tak jak by se mohla věštba vyplnit?" chtěl vědět Rand. "Já bych taky rád, aby se Drak nikdy znovu nenarodil, ale věštba, kterou není možné naplnit, to nedává moc velký smysl. Zní to jako pří-běh, který má lidi přimět, aby si mysleli, že Drak se nikdy ne-narodí. Není to tak?"
"Kladeš hroznou spoustu otázek, chlapče," řekl Tom. "Věštba, kterou by bylo snadné naplnit, by za moc nestála, ne?" Náhle se mu rozjasnila tvář. "No, už jsme tady. Ať je to, kde je to."
Lan se zastavil u části dřevěného plotu, vysokého jako vzrostlý muž, který se nijak nelišil od ostatních plotů, které již minuli. Do škvíry mezi dvěma prkny zasunul čepel dýky. Najednou spokojeně zabručel, zatáhl, a kus plotu se odsunul jako vrata. Vlastně to jsou vrata, uvědomil si Rand, i když se otvírala pouze z druhé strany. Kovová závora, kterou Lan nazvedl dýkou, to dokazovala.
Moirain okamžitě vešla dovnitř a Aldíb vtáhla za sebou. Lan ukázal ostatním, aby ji následovali, sám pak šel vzadu a vrata za sebou zase zavřel.
Na druhé straně ohrady Rand našel dvůr se stájemi a hostinec. Z kuchyně hostince vycházelo hlasité klepání a bušení, ale co Randa zarazilo nejvíc, byla jeho velikost: stavení bylo dvakrát tak velké jako hostinec U Vinného střiku a navíc mělo čtyři poschodí. V dobré polovině oken se v postupujícím soumraku svítilo. Rand byl na tohle město zvědav, bylo v něm tolik cizího.
Ještě málem nedošli na dvůr, když se z velkých obloukových dveří do stáje vynořili tři muži ve špinavých plátěných zástěrách. Jeden z nich, houževnatý chlapík a jediný bez vidlí v ruce, vy-stoupil a zamával rukama.
"Hej! Hej! Tudy nemůžete přijít! Musíte jít zepředu!"
Lan znovu sáhl do váčku, ale ještě než to dokončil, vyběhl z hostince další muž, velký jako sám pantáta al'Vere. Nad ušima měl chomáčky vlasů a zářivě bílá zástěra ho zcela nepochybně označovala jako hostinského.
"To je v pořádku, Mutchi," řekl nově příchozí. "To je v pořádku. To jsou očekávaní hosté. Teď se jím postarej o koně. Dobře se o ně postarej."
Mutch se náhle ťukl do čela a pak pokynul druhým dvěma, aby mu šli pomoci. Rand s ostatními si spěšně odvázali sedlové vaky a stočené pokrývky a hostinský se zatím obrátil k Moirain. Hlu-boko se jí poklonil a promluvil s upřímným úsměvem.
"Vítej, paní Alys. Vítej. Rád vás zase vidím, tebe i mistra And-ru, oba. To je báječné. Chyběly nám vaše vznešené disputace. To teda chyběly. Musím říct, že jsem si dělal starosti, jak jste jeli na jih a tak. No, chci říct, v časech jako teďka, když je takový bláz-nivý počasí a vlci vám vyjou rovnou za hradbama."
Najednou si oběma rukama poplácal objemný teřich a zavrtěl hlavou. "Tak to-hle já tu dělám, vykládám si tu, místo abych vás vzal dovnitř. Pojď-te. Pojďte. Teplý jídlo a postel, po tom určitě toužíte. A tady je to nejlepší v celým Baerlonu. To nejlepší."
"A taky horká koupel, doufám, mistře Fitchi?" dodávala Moi-rain a Egwain dychtivě přikyvovala. "Aha, ano."
"Koupel?" řekl hostinský. "No, prostě ta nejlepší a nejvyhřátější v celým Baerlonu. Pojďte dovnitř. Vítejte U jelena a lva. Vítejte v Baerlonu."

KAPITOLA ČTRNÁCTÁ

U jelena a lva

V hostinci měli napilno, což zcela odpovídalo zvukům vychá-zejícím předtím z kuchyně. Skupinka z Emondovy Role následo-vala mistra Fitche zadními dveřmi. Hned se museli proplétat nepřetržitým proudem mužů a žen v dlouhých zástěrách, kteří vy-soko zvedali talíře s jídlem a podnosy s nápoji. Když se nosiči dostali někomu do cesty, rychle zamumlali omluvu, ale ani na oka-mžik nezpomalili. Jeden z mužů přijal spěšné rozkazy od mistra Fitche a hbitě zmizel.
"Obávám se, že máme skoro plno," vykládal hostinský Moirain. "Až po střechu. A všechny hostince ve městě jsou na tom stejně. S tou zimou... no, jakmile se vyčasilo, aby mohli lidé vyjet dolů z hor, byli jsme úplně zavalení - ano, to je to slovo - zavalení lidmi z dolů a taviči. Všichni vyprávějí strašlivý historky. O vlcích a ještě horší věci. Takový ty báchorky, co povídají lidi, když jsou celou zimu zavření na jednom místě. Myslím, že tam vůbec nikdo nezůstal, tolik jich tuje. Ale neboj se. Může tu být kapku nacpáno, ale pro tebe a mistra Andru udělám, co budu moct. A pro tvoje přátele taky, samozřejmě." Jednou či

dvakrát zvědavě mrkl na Randa a ostatní, protože na ně jejich oděvy prozrazovaly, že po-cházejí z vesnice, a Tomův kejklířský plášť z něj také dělal zvlášt-ního spolucestujícího pro "paní Alys" a "mistra Andru". "Udělám, co budu moct, na to se můžeš spolehnout."
Rand zíral na shon kolem sebe a snažil se uhýbat včas, aby na něj nikdo nešlápl, i když toto nebezpečí očividně nikomu nehrozí-
lo. Pořád myslel na to, jak pantáta al'Vere a jeho paní vedou hos-tinec U Vinného střiku pouze s občasnou menší výpomocí svých dcer.
Mat s Perrinem se zájmem natahovali krky k šenku, z něhož se pokaždé, když se rozlétly široké dveře na konci chodby, vyvalila záplava smíchu, zpěvu a veselého pokřikování. Strážce cosi za-bručel o tom, že musí zjistit, co je nového, a zachmuřeně zmizel za létacími dveřmi, kde ho okamžitě pohltila vlna veselí.
Rand by ho byl rád následoval, ale po koupeli toužil ještě víc. Lidskou společnost a smích by sice právě nyní ocenil, ale v šenku ho zajisté uvítají lépe, až bude čistý. Mat s Perrinem měli očividně stejný názor.
Mat se pokradmu škrábal.
"Mistře Fitchi," řekla Moirain, "dozvěděla jsem se, že se v Baer lonu objevily děti Světla. Je možné, že dojde k nějakým potížím?"
"Ech, s nima si nedělej starosti, paní Alys. Mají za lubem ty svý obvyklý triky. Tvrdí, že ve městě je Aes Sedai." Moirain nazvedla obočí a hostinský rozhodil baculatýma rukama. "Nedělej si sta-rosti. Už to zkoušely i dřív. V Baerlonu žádná Aes Sedai není, a guvernér to ví. Bělokabátníci si myslí, že když předvedou něja-kou Aes Sedai, nějakou ženskou, o který budou tvrdit, že je to Aes Sedai, lidi je nechají přijít za hradby všechny. No, hádám, že ně-kteří by to udělali. Někteří jo. Ale většina lidí ví, co mají běloka-bátníci za lubem, a podporují guvernéra. Nikdo se nechce koukat na to, jak děti ubližují nějaký ubohý neškodný stařence jenom pro-to, aby měly záminku dostat se do extáze."
"To ráda slyším," utrousila suše Moirain a položila hostinskému ruku na paži. "Je tu ještě Min? Ráda bych si s ní popovídala, po-kud tu zůstala."
Rand odpověď mistra Fitche neslyšel, jelikož přišli pomocníci a odvedli je do lázně. Moirain s Egwain zmizely za kyprou ženou s pohotovým úsměvem a náručí osušek. Kejklíř, Rand a jeho přátelé následovali hubeného, tmavovlasého chlapíka. Ara se jmenoval.
Rand se Ary pokusil vyptat na Baerlon, ale ten neřekl dvě slova za sebou, jenom podotkl, že má Rand směšný přízvuk, a pak Ran-dovi první pohled na koupelnu vyhnal všechny myšlenky na poví-dání z hlavy. Na vykachlíkované podlaze, která se mírně skláněla k odpadu uprostřed velké místnosti s kamennými stěnami, stálo v kruhu tucet vysokých měděných van. Na stoličce za každou va-
nou ležela tlustá osuška a kostka žlutého mýdla a podél jedné stě-ny se nad ohněm ohřívaly velké železné kotle s vodou. U protější stěny byl hluboký krb, v němž jasně hořela velká polena, a žár z krbu dodával místnosti další teplo.
"Je to skoro tak dobrý, jako doma v hostinci U Vinnýho střiku," poznamenal oddaně Perrin, i když pravdy se přitom zrovna nedr-žel. Tom vyštěkl smíchy a Mat si odfrkl: "Dělá to dojem, jako kdy bychom s sebou vzali Coplina a nevšimli si toho."
Rand setřásl z ramen plášť a odstrojoval se. Ara zatím naléval vodu do měděných van. Ostatní se s výběrem van za Randem pří-liš neopozdili. Jakmile naskládali šatstvo na stoličky, Ara každé-mu přinesl vědro horké vody a naběračku. Potom se usadil na sto-ličku u dveří, opřel se zády o stěnu, ruce zkřížil na prsou a očivid-ně se hluboce zamyslel.
Zatímco se přátelé mydlili a naběračkami horké vody ze sebe splachovali týdenní špínu, moc toho nenamluvili. Pak se nadlou-ho ponořili do van. Ara připravil vodu právě tak horkou, že se do ní každý nořil pomalu a s blaženým vzdycháním. Dlouhou dobu se neozývalo nic, jenom občas si některý z poutníků dlouze vydechl, to jak se jim ve vodě uvolňovaly namožené svaly a z kostí jim teplo vyhánělo chlad, který už pomalu začínali považovat za své-ho stálého průvodce.
"Potřebujete ještě něco?" zeptal se Ara z ničeho nic. On tak měl co mluvit o přízvuku, když oba s mistrem Fitchem mluvili, jako by měli ústa plná kaše. "Další ručníky? Víc horký vody?"
"Nic," ujistil ho Tom svým zvučným hlasem. Oči měl zavřené a jenom líně mávl rukou. "Jdi a užívej večera. Později dohlédnu na to, aby se ti dostalo dostatečné odměny za poskytnuté služby." Svezl se ve vaně ještě o kousek níž, až mu z vody vyčnívaly pouze oči a nos.

Ara zabloudil pohledem ke stoličkám za vanami, kde měli na-skládány oděvy a ostatní věci. Prohlédl si luk, ale nejdéle zůstal u Randova meče a Perrinovy sekery. "Dole na jihu jsou taky trab-le?" zeptal se náhle. "V Poříčí, nebo jak se to tam jmenuje?"
"Dvouříčí," opravil ho Mat a pečlivě vyslovoval. "Je to Dvou-říčí. A co se týče trablů, proč..."
"Co tím myslíš, taky?" chtěl vědět Rand. "Tady snad máte ně-jaké problémy?"
Perrin, který si užíval lázně, jenom zamumlal: "Klid! Klid!" Tom se trochu nazvedl a otevřel oči.
"Tady?" odfrkl si Ara. "Trable? Když se ráno za tmy poperou horníci, to je maličkost. Nebo..." Zarazil se a chvíli je pozoroval. "Chtěl jsem říct takový trable, co maj v Ghealdanu," dodal nako-nec. "Ne, to asi ne. Tam na jihu je to jenom ovčáckej kraj, co? Bez urážky. Jenom jsem chtěl říct, zeje to klidná zem. Stejně, byla to divná zima. Divný věci v horách. Tuhle jsem slyšel, že v Saldeie jsou trolloci. Ale to je až v Hraničních státech, že jo?" Chvíli tam seděl s otevřenými ústy, pak je zavřel a vypadal překvapeně, že toho tolik napovídal.
Rand se při slově trolloci napjal a snažil se to zakrýt tím, že si přejel žínkou po tváři. Jak chlapík pokračoval, uvolnil se, ale ne každý udržel jazyk za zuby.
"Trolloci?" zařehtal se Mat. Rand na něj cákl, ale Mat se prostě jenom utřel a zazubil se. "Já ti něco povím o trollocích."
Tom, který poprvé vylezl z vany, promluvil dřív. "Proč ne? Už mě kapku unavuje pořád poslouchat vlastní příběhy."
"On je kejklíř," vysvětlil Perrin a Ara se na něj opovržlivě za-díval.
"Viděl jsem ten plášť. Budeš tu vystupovat?"
"Momentíček," namítal Mat. "Co to má být, že já vykládám To-movy příběhy? Copak jste všichni...?"
"Jenom je nevyprávíš tak dobře jako Tom," uťal ho Rand spěšně a Perrin si ještě přisadil. "Pořád si něco přidáváš, aby to znělo lip, a nikdy nezní."
"A pořád pleteš pátý přes devátý," dodával Rand. "Lepší je ne-chat to na Tomovi."
Mluvili tak rychle, že na ně Ara zíral s otevřenými ústy. Mat zíral také, jako by se všichni najednou zbláznili. Rand by rád vě-děl, jak ho zarazit, aniž by na něj musel rovnou skočit.
Tu se rozlétly dveře a dovnitř se hrnul Lan, hnědý plášť přeho-zený přes rameno, a spolu s ním sem zavál poryv studeného vzdu-chu, který na okamžik rozvířil páru.
"Nuže," prohlásil strážce a mnul si ruce, "tohle je přesně to, na co jsem čekal." Ara zvedl vědro, ale Lan ho zarazil. "Ne, udělám si to sám." Hodil plášť na stoličku, vystrnadil lazebníka z míst-nosti, ač ten protestoval, a pevně za ním zavřel dveře. Chvíli po-
čkal s hlavou nakloněnou ke dveřím, a když se obrátil k ostatním, měl ledový hlas a očima probodával Mata. "Ještě že jsem se vrátil včas, sedláku. Copak jsi neslyšel, co jsem vám říkal?"
"Nic jsem neudělal," namítal Mat. "Jenom jsem mu chtěl vy-právět o trollocích, ne o..." Zarazil se a snažil se couvnout před strážcovým pohledem, takže se tiskl k zadní stěně vany.
"Nemluv o trollocích," varoval ho temně Lan. "Dokonce na ně ani nemysli." S rozzlobeným supěním si začal nalévat vodu do vany. "Krev a popel, radši byste si to měli pamatovat, Temný má oči a uši i tam, kde byste to nejmíň čekali. A jestli se děti Světla doslechnou, že po vás jdou trolloci, nedají si pokoj, dokud vás nedostanou do spárů. Pro ně by to bylo skoro jako pojmenování Temného. Možná to není to, na co jste zvyklí, ale dokud nedora-zíme tam, kam máme namířeno, nevěřte nikomu, pokud vám paní Alys nebo já neřekneme něco jiného." Zdůraznil jméno, které teď Moirain používala, a Mat sebou přitom trhl.
"Je tu něco, co nám ten chlapík nechtěl prozradit," ozval se Rand. "Něco o potížích, ale nechtěl nám říct, co to mělo být."
"Nejspíš děti," usoudil Lan a nalil si do vany další horkou vodu. "Většina lidí je považuje za potíže. Někteří však ne, a on vás ne-znal dost dobře na to, aby to riskoval. Pokud věděl, mohli byste se za těmi bělokabátníky rovnou rozběhnout."
Rand zavrtěl hlavou. Tohle místo vypadalo mnohem hůř, než by kdy mohl vypadat Tarenský Přívoz.
"Říkal, že trolloci byli v... v Saldeie, ne?" poznamenal Perrin.
Lan odhodil prázdné vědro a to zarachotilo na podlaze. "Tak vy o tom budete mluvit, co? V Hraničních státech jsou vždycky trol loci, kováři. Prostě si pamatujte jedinou věc. Nejdůležitější je, že na sebe

nechceme přivolávat víc pozornosti než myš na poli. Sou střeďte se na to. Moirain chce, abyste se všichni dostali do Tar Va lonu živí, a já udělám, co bude potřeba, ale jestli se jí kvůli vám něco stane..."
Zbytek koupele proběhl v tichosti a oblékání též.
Když opouštěli koupelnu, Moirain stála na konci chodby s ja-kousi štíhlou dívkou jen o málo vyšší, než byla sama. Rand si as-poň myslel, že je to dívka, i když měla tmavé vlasy přistřižené a na sobě měla mužskou košili a kalhoty. Moirain cosi říkala a dívka se na ně pronikavě podívala, kývla k Moirain a odspěchala pryč.
"Takže," prohlásila Moirain, když se přiblížili, "jsem si jistá, že vám koupel dodala chuti k jídlu. Mistr Fitch nám poskytl soukro-mou jídelnu." Obrátila se a vedla je dál, přičemž nezávazně vy-kládala o jejich pokojích, o přelidněném městě a o tom, jak hos-tinský doufá, že by Tom mohl poctít šenk trochou hudby a jedním dvěma příběhy. O dívce se nezmínila ani slovem, jako by vůbec neexistovala.
V soukromé jídelně stál na tlustém koberci stůl z leštěného dubu a kolem něj bylo rozestaveno tucet židlí. Když vstoupili, obrátila se k nim od krbu, kde si nad praskajícím ohněm ohřívala ruce, Egwain s lesklými, učesanými vlasy, které jí spadaly na záda. Rand měl při koupeli dost času, aby si všechno promyslel. Lan jim neu-stále připomínal, aby nikomu nevěřili, a přitom, jak se jim Ara bál svěřit, ho napadlo, že jsou vlastně strašlivě osamělí. Zdálo se, že nemohou důvěřovat nikomu jinému kromě sebe, a Rand si stále nebyl příliš jist tím, jak dalece mohou důvěřovat Moirain nebo Lanovi. Jenom sobě. A Egwain byla pořád Egwain. Moirain říka-la, že by se jí to stejně stalo, že by se jí pravý zdroj dotkl tak jako tak. Nemohla s tím nic dělat, a to znamenalo, že to nebyla její chyba. A byla to pořád Egwain.
Otevřel ústa, aby se omluvil, ale Egwain se zatvrdila a obrátila se k němu zády dřív, než stačil promluvit. Rand se zasmušile díval na její záda a spolkl slova, která chtěl pronést. Tak dobrá. Jestli to chce takhle, není nic, co bych s tím mohl udělat. Kolem nich pro-běhl mistr Fitch v patách se čtyřmi ženami v bílých zástěrách, stejně dlouhých jako jeho. Nesli podnosy se třemi pečenými kuřa-ty, stříbrné a porcelánové talíře a zakryté mísy. Ženy začaly oka-mžitě prostírat stůl a hostinský se poklonil Moirain.
"Omlouvám se, paní Alys, že jsi takhle musela čekat, ale když je v hostinci tolik lidí, je to zázrak, že vůbec někdo dostane něco k jídlu. Obávám se, že ani jídlo není takový, jaký by mělo být. Jenom kuřátka, pár turínů a křepelčí vajíčka a nakonec kousek sýra. Ne, to prostě není to správný. Moc se omlouvám."
"Je to hotová hostina," usmála se Moirain. "V těchto těžkých časech opravdu, mistře Fitchi."
Hostinský se znovu uklonil. Chmýří na hlavě mu trčelo do všech stran, jak si ho neustále prohraboval, takže jeho úklona vypadala směšně, ale usmíval se tak vesele, že každý, kdo by se zasmál, by se smál s ním, ne jemu. "Mockrát děkuju, paní Alys. Mockrát dě-kuju." Jak se narovnával, zamračil se a růžkem zástěry otřel ze stolu pomyslné smítko prachu. "Ovšem není to jídlo, co bych před tebe položil ještě před rokem. Ani zdaleka ne. To ta zima. Ano. Ta zima. Sklepy už mám skoro prázdný a tržiště je pustý. A kdo může sedláky vinit? Kdo? Kdy budou zase sklízet, se rozhodně nedá ur-čit. Vůbec se to nedá říct. A vlci dostanou všechno skopový a ho-vězí, co má ležet lidem na stole, a..."
Náhle si uvědomil, že to není právě námět, který by hosty pří-jemně naladil ke stolu. "Co to jenom dělám. Starý žvanil, to jsem já. Starý žvanil. Mari, Cindo, nechtě tyhle lidičky v klidu najíst." Zamával rukama a vyháněl ženy ven. Ty vycupitaly z místnosti a hostinský se ještě otočil, aby se Moirain znovu uklonil. "Dou-fám, že ti bude chutnat, paní Alys. Kdybys ještě něco potřebovala, jenom si řekni, a já to seženu. Jenom si řekni. Rád ti posloužím, a mistru Androvi taky. Moc rád." Ještě jednou se hluboce uklonil, odešel a tiše za sebou zavřel dveře.
Lan se celou dobu opíral o zeď, jako by napůl spal. Teď se na-rovnal a dvěma dlouhými kroky došel ke dveřím. Přitiskl ucho na dveře a napjatě poslouchal, dokud pomalu nenapočítal do třiceti, načež dveře prudce otevřel a nahlédl do chodby. "Jsou pryč," ozná-mil a dveře zavřel. "Můžeme si v klidu promluvit."
"Vím, že jste říkal, že nemáme nikomu důvěřovat," ozvala se Egwain, "ale když podezíráte i hostinského, proč tady zůstáváme?"
"Nepodezírám ho o nic víc než ostatní," opáčil Lan. "Jenže než dorazíme do Tar Valonu, tak podezřívám každého. Tam budu všech-ny podezřívat jen z poloviny."
Rand se chtěl usmát, myslel si, že si strážce dělá legraci. Pak si uvědomil, že v Lanově tváři není po veselí ani stopy. On bude lidi v Tar Valonu opravdu podezřívat. Bylo vůbec někde bezpečno?

"Přehání to," uklidňovala je Moirain. "Mistr Fitch je dobrý člo-věk, čestný a důvěryhodný. Ale rád mluví, a i při nejlepší vůli by mu mohlo něco uklouznout do nepravých uší. A ještě jsem nepře-bývala v hostinci, kde by polovina děveček neposlouchala za dveř-mi a netrávila víc času klevetěním než stlaním postelí. Pojďte, posadíme se, než nám jídlo vychladne."

Rozesadili se kolem stolu, Moirain v čele a Lan proti ní, a chvíli byli všichni příliš zaneprázdněni tím, jak si nandávali jídlo na talíře, než aby stihli vykládat. Nebyla to sice právě hostina, ale po týdnu chlebových placek a sušeného masa to tak chutnalo.

Po chvíli se Moirain zeptala: "Co jsi zjistil v šenku?" Nože a vi dličky ztuhly uprostřed pohybu a všechny oči se obrátily ke stráž-ci. "Nic moc užitečného," připustil Lan. "Avin měl pravdu, aspoň potud, co se vykládá. V Ghealdanu se bojovalo a Logain zvítězil. Koluje asi tucet různých verzí, ale v tomhle všechny souhlasí." Logain? To musel ,být falešný Drak. Bylo to poprvé, co Rand sly-šel jméno onoho muže. Lan mluvil tak, jako by ho snad i znal. "A Aes Sedai?" zeptala se tiše Moirain a Lan zavrtěl hlavou. "To nevím. Někteří tvrdí, že byly všechny pobity, někteří zase, že ani jedna." Odfrkl si. "Někteří dokonce prohlašují, že se přidaly k Logainovi. Ale na nic z toho se nedá spoléhat, a já se nechtěl příliš vyptávat."

"Ano," souhlasila Moirain. "Nedá se na to příliš spoléhat." S hlubokým povzdechem obrátila svoji pozornost zpátky ke stolu. "A na čem jsme my?"

"Tady mám lepší zprávy. Nic zvláštního se nepřihodilo, neobje-vili se žádní cizinci, kteří by mohli být myrddraaly, a rozhodně ne trolloci. A bělokabátníci mají spoustu práce s děláním problémů guvernérovi Adanovi, protože s nimi nechce spolupracovat. Ani si nás nevšimnou, pokud se sami neohlásíme."

"Dobrá," řekla Moirain. "To souhlasí s tím, co říkala lazebnice. Klepy jsou aspoň k něčemu dobré. Takže," oslovila celou společ-nost, "máme před sebou pořád ještě dlouhou cestu, ale poslední týden taky nebyl snadný, a proto navrhuji, abychom tu dneska a zítra přespali a odjeli pozítří brzy ráno." Všichni mladí se zazu-bili, byli přece poprvé ve městě. Moirain se usmála, ale přesto podotkla: "Má k tomu mistr Andra co dodat?"

Lan si zpříma prohlédl zubící se tváře. "Klidně, pokud si budou pro změnu pamatovat, co jsem jim říkal." Tom si odfrkl. "Tyhle vesničany vypustit do... města." Znovu si odfrkl a zavrtěl hlavou.

Vzhledem k tomu, jak byl hostinec přeplněný, byly k maní jenom tři volné pokoje, jeden pro Moirain a Egwain a dva pro muže. Rand sdílel místnost s Lanem a Tomem na čtvrtém poschodí v zadní části domu, těsně pod převisem střechy, s malým okénkem vedoucím na dvůr u před stájemi. Zatím padla noc a světlo z hostince venku vy-tvářelo jezírko. Pokoj to byl malý, a s přistýlkou pro Toma byl ještě menší, i když všechna lůžka byla úzká. A tvrdá, zjistil Rand, když se najedno vrhl. Rozhodně to nebyl nejlepší pokoj.

Tom zůstal jenom tak dlouho, aby si vybalil flétnu a harfu, pak odešel a už při chůzi si procvičoval akordy. Lan odešel s ním.

Je to zvláštní, uvažoval Rand, jak se neklidně převaloval na po steli. Před týdnem by byl dole jako blesk už jenom pro ty pověs ti. Ale každý večer po celý týden slyšel Toma vyprávět ty své pří běhy, a Tom tam bude i zítra večer a další večer taky, a horká koupel mu uvolnila křeče v namožených svalech, o kterých si myslel, že mu už nikdy nepovolí, a první teplé jídlo za týden v něm vyvolalo letargii. Ospale přemýšlel, jestli Lan toho faleš ného Draka Logai-na skutečně zná. Zdola se ozval tlumený pokřik, přivítání, jakého se Tomovi dostávalo v šenku, ale Rand už spal.

* * *

Kamenná chodba byla tmavá a plná stínů a kromě Randa tu nikdo jiný nebyl. Rand nevěděl, odkud sem přichází i to málo světla. Na šedých stěnách nebyly ani svíce, ani lampy, nebylo tam vůbec nic, co by vysvětlovalo slabou záři, která jako by tu existovala jen tak. Vzduch byl nehybný a zatuchlý a někde v dálce kapala voda a vytvářela dutou ozvěnu. Ať to bylo, kde bylo, nebylo to v hostin-ci. Rand se zamračil a přejel si rukou po čele. Hostinec? Bolela ho hlava a nedokázal udržet myšlenky pohromadě. Bylo tu cosi o... hostinci? Bylo to pryč, ať to bylo, co chtělo.

Olízl si rty a přál si, aby se mohl napít. Měl strašlivou žízeň, v hrdle mu úplně vyprahlo. To kapání rozhodlo za něj. Jediné, podle čeho se mohl rozhodnout, byla jeho žízeň, takže se vydal k tomu pravidelnému kap - kap - kap.

Chodba se táhla dál, nekřížila ji ikánk další chodba, a její vzhled se ani v nejmenším neměnil. Vidět byly jedině dveře, v pravidel-ných vzdálenostech zabudované naproti sobě ve zdech chodby, a dřevo bylo přes vlhký vzduch popraskané a vyschlé. Stíny před ním ustupovaly, byly pořád stejné, a kapání se nepřiblížilo ani o kousek. Po dlouhé době se Rand rozhodl zkusit jedny z těch dveří. Otevřel je snadno a prošel jimi do pochmurné komnaty s kamennými stěnami.

Jedna stěna se řadou oblouků otevírala na šedý kamenný balkon a za ním byla obloha, jakou Rand ještě nikdy neviděl. Pluly po ní pruhované mraky, černé a šedé a rudé a oranžové, jako by je hnala vichřice, a donekonečna se proplétaly. Nikdo ještě takovou oblohu neviděl, nemohla prostě existovat.

Rand odtrhl zrak od balkonu, ale zbytek místnosti nebyl o mno-ho lepší. Bylo tu plno záhadných křivek a zvláštních rohů, jako by komnatu náhodně vytavili v kameni, a sloupoví vypadalo, jako kdyby vyrůstalo z šedivé podlahy. V krbu burácely plameny, jako když někdo tahá měchy v kovárně, ale nedávaly žádné teplo. Oh-niště bylo vystavěno z podivných oválných kamenů. Když se na ně Rand podíval zpříma, vypadaly jako kameny zvlhlé i přesto, že za nimi hořel oheň, ale když na ně pohlédl koutkem oka, zdálo se, že to jsou tváře, tváře mužů a žen zoufale se kroutící a bezhlesně volající. Židle s vysokými opěradly a leštěný stůl uprostřed míst-nosti byly dokonale obyčejné, ale to samo o sobě podtrhovalo zby-tek. Na stěně viselo jediné zrcadlo, které však vůbec nebylo oby-čejné. Když se do něj Rand podíval, viděl místo svého odrazu je-nom rozmazanou skvrnu. Všechno ostatní v místnosti se odráželo správně, jenom on nikoliv.

Před krbem stál jakýsi muž. Rand si ho nevšiml, když vstupo-val. Kdyby byl nevěděl, že je to nemožné, byl by řekl, že tu nikdo není, dokud se na toho muže nepodíval. Byl oděn v dobře střiže-ném černém obleku, vypadal v rozpuku mládí, a Rand předpoklá-dal, že by ho ženy považovaly za pohledného.

"Znovu se setkáváme tváří v tvář," prohlásil ten muž a na oka-mžíčekjeho oči a ústa vypadaly jako otvory do nekonečných ohni-vých jeskyní.

Rand se se zaječením vrhl ven z místnosti, zakopl přitom a vra-zil do dveří, které rozrazil dokořán. Obrátil se a zachytil se kliky, aby neupadl na zem - a zjistil, že s vytřeštěným zrakem zírá do kamenné místnosti s tou nemožnou oblohou za oblouky vedoucí-mi na balkon a ohništěm...

"Tak snadno mi neunikneš," podotkl ten muž.

Rand se otočil a klopýtal z místnosti, snažil se získat rovnová-hu, aniž by musel zpomalit. Tentokrát tu nebyla žádná chodba. Přikrčený zhihl u leštěného stolu a díval se na muže u krbu. Bylo to lepší, než se dívat na kameny kolem ohniště nebo na tu oblohu.

"Tohle je sen," prohlásil, když se narovnával. Za sebou zaslechl cvaknutí, jak se zavřely dveře. "Je to nějaká noční můra." Zavřel oči a usilovně myslel na to, aby se vzbudil. Když byl malý, vědma říkala, že když se vám tohle povede v noční můře, tak zmizí. Věd-ma? Cože? Jenom kdyby mu přestaly myšlenky protékat mezi prs-ty, pak by mohl přemýšlet.

Otevřel znovu oči. Komnata tu stále ještě byla, balkon a obloha taky. I muž u krbu.

"Je to sen?" prohodil ten muž. "Záleží na tom?" Znovu, na zlo-meček vteřiny, se jeho oči a ústa změnily na štěrbiny do výhně, která se zdánlivě táhla do nekonečna. Hlas se mu nezměnil, vypa-dalo to, že si ničeho nevšiml.

Rand tentokrát trochu nadskočil, ale podařilo se mu nezaječet. Tohle je sen. Musi to být sen. Nicméně ustupoval ke stěně s dveř-mi, aniž přitom odtrhl zrak od chlapíka u krbu, a snažil se najít kliku. Ta se nepohnula, dveře byly zamčené.

"Zdá se, že máš žízeň," řekl ten muž u ohně. "Napij se."

Na stole stála číše, třpytila se zlatem a byla ozdobená rubíny a ametysty. Předtím tam nebyla. Rand by byl rád, kdyby dokázal přestat nadskakovat. Byl to jenom sen. V ústech měl jako na poušti.

"Trochu mám," připustil a zvedl číši. Muž se napjatě předklo-nil, jednou rukou se opíral o židli, a pozoroval ho. Vůně kořeně-ného vína Randovi jenom připomněla, jak velkou žízeň má, jako kdyby se nenapil již celé dny. Opravdu?

Nesl číši k ústům a v polovině se zarazil. Ze židle mezi mužo-vými prsty stoupaly proužky kouře. A ty oči ho tak upřeně pozo-rovaly, až v nich probleskovaly plameny.

Rand si olízl rty a položil víno zpátky na stůl, aniž ho okusil. "Nemám takovou žízeň, jak jsem si myslel."

Muž se s bezvýraz-nou tváří prudce narovnal. I kdyby zaklel, jeho zklamání nemohlo být zřetelnější.

Rand by byl rád věděl, co bylo v tom víně. Ale to samozřejmě byla hloupá otázka. Tohle všechno byl sen. Tak proč nekončí? "Co chceš?" dožadoval se Rand. "Kdo jsi?"
Muži opět vyšlehly z úst a očí plameny. Rand měl dojem, že zaslechl zahřmění. "Někteří mi říkají Ba'alzamon."
Rand náhle zjistil, že stojí u dveří a zoufale trhá klikou. Veškeré pomyšlení na sen se vytratilo. Temný. Klika se ani nehnula, ale Rand s ní nicméně cloumal dál.
"Jsi to ty?" zeptal se najednou Ba'alzamon. "Nemůžeš to přede mnou skrývat věčně. Dokonce ani ty sám se nemůžeš přede mnou skrýt, ani na nejvyšší hoře, ani v nejhlubší jeskyni. Znám tě do nejmenších podrobností."
Rand se k němu obrátil čelem - čelem k Ba'alzamonovi. Ztěžka polkl. Noční můra. Ještě jednou se natáhl, aby naposled stiskl kli-ku, a pak se narovnal.
"Cekáš slávu?" ptal se Ba'alzamon. "Moc? Slíbili ti, že ti bude sloužit Oko světa? Jaká čeká loutku sláva a moc? Provázky, díky kterým se pohybuješ, soukali celá staletí. Tvého otce vybrali v Bílé věži, přivedli ho jako hřebce a nechali ho udělat, co bylo zapo-třebí. Tvoje matka nebyla v jejich plánech víc než chovnou klis-nou. A ty plány vedou k tvé smrti."
Rand zaťal pěsti. "Můj otec je dobrý člověk a moje matka byla dobrá žena. Je z toho vynech!"
Plameny se zasmály. "Takže ti trochu ducha zůstalo. Možná jsi ten pravý. Ale dobrého ti to moc nepřinese. Amyrlinin stolec tě využije až do úplného konce, stejně jako využily Daviana a Juria-na Kamenný luk, Guaira Amalasana a Raolina Zhoubce Temného. Tak, jako využívají Logaina. Využijí tě, až ti nic nezůstane."
"Nevím..." Rand zakroutil hlavou. Ten jediný okamžik jasného myšlení, zrozený v hněvu, byl pryč. I když se ho pokoušel znovu zachytit, nemohl si vzpomenout, jak ho dosáhl poprvé. Myšlenky mu vířily hlavou. Zachytil se jedné jako se tonoucí chytá stébla. Slova ze sebe vyrážel, až mu hlas opět zesílil. "Ty... jsi... uvěz-něn... v Shayol Ghulu. Ty a Zaprodanci... jste uvězněni Stvořite-lem až do konce času."
"Do konce času?" pošklebo val se mu Ba'alzamon. "Ty žiješ jako brouk pod kamenem a myslíš si, že tvůj sliz je celý vesmír. Smrt času mi přinese moc, o jaké se ti ani nesnilo, červe."
"Jsi uvězněn..."
"Hlupáku, já nikdy nebyl vězněm!" Ohně v Ba'alzamonově ob-ličeji vzplály tak, že před jejich žárem musel Rand ustoupit a dát si před sebe ruce. V tom horku mu zpocené dlaně uschly. "Stál jsem za zády Luise Therina Rodovraha, když páchal činy, podle kterých dostal jméno. Byl jsem to já, kdo mu řekl, aby zabil svou ženu a děti a všechny lidi ze své krve i každou žijící osobu, která ho milovala, nebo kterou miloval on. Byl jsem to já, kdo mu po-
skytl onen okamžik prozření, aby pochopil, co udělal. Slyšel jsi někdy člověka vykřičet svou duši, červe? Mohl mě tehdy udeřit. Nebýval by mohl zvítězit, ale mohl to zkusit. Místo toho povolal tu svoji vzácnou jedinou sílu, povolal jí tolik, že se otevřela země, zvedla se a vytvořila Dračí horu, aby označovala jeho hrob.
O tisíc let později jsem poslal trolloky zničit jih, a ti po tři století řádili po světě. Ty slepé nány v Tar Valonu tvrdily, že jsem byl na konci poražen, ale Druhá úmluva, Úmluva Deseti států, byla zni-čena tak, že už ji nelze znovu vytvořit, a kdo tu zůstal, aby se mi postavil? Šeptal jsem do uší Artuši Jestřábímu křídlu, a Aes Sedai umíraly po celé širé zemi. A zašeptal jsem znovu, a veliký král vyslal svá vojska přes Arythský oceán, přes Světové moře, a zpe-četil tak dvojí zkázu. Zkázu svého snu o jediné zemi a jediném lidu a zkázu, která ještě přijde. Na smrtelném loži jsem tam byl s ním, když mu jeho rádci tvrdili, že jedině Aes Sedai by ho mohly zachránit. Tehdy jsem promluvil, a on nechal své rádce narazit na kůl. Promluvil jsem, a veliký král naposled vykřikl, že Tar Valon je třeba zničit.
Když se mi nemohli postavit takoví muži, jakou máš naději ty, ropucha krčící se vedle lesního jezírka? Ty budeš sloužit mně, ne-bo budeš až do smrti tancovat, jak budou Aes Sedai pískat. A pak budeš můj. Mrtví patří mně!"
"Ne," mumlal Rand, "tohle je sen. Tohle je sen!"
"Myslíš si, že ve snu jsi přede mnou v bezpečí? Podívej!" Ba'alzamon velitelsky pokynul a Randovi se tím směrem otočila hlava, i když on sám jí nepohnul. Nechtěl se otáčet.
Číše ze stolu zmizela. Na místě, kde byla, dřepěla obrovská krysa, mrkala v jasném světle a ostražitě

čenichala. Ba'alzamon ohnul prst a krysa se zakviknutím prohnula hřbet, přední tlapky zvedla do vzduchu a neohrabaně udržovala rovnováhu na zad-ních. Prst se ohnul ještě víc a krysa se převrátila, zoufale hrabala nohama ve vzduchu a pronikavě kničela, záda se jí prohýbala víc a víc. S ostrým křupnutím, jako když se zlomí větvička, se krysa prudce otřásla a zůstala ležet bez hnutí, ohnutá skoro do pravého úhlu.
Rand polkl. "Ve snu se může stát cokoliv," zabručel. Poslepu znovu udeřil pěstí do dveří. Ruka ho bolela, ale stejně se nedoká-zal probudit.
"Tak si běž za Aes Sedai. Běž si do Bílé věže a pověz jim to. Pověz amyrlinině stolci o tomhle... snu."
Muž se zasmál a Rand cítil žár z plamenů v jeho tváři. "To je jedna z cest, jak jim unik-nout. Potom tě nevyužijí. Ne, když budou vědět, co já vím. Ale nechají tě žít, abys tenhle příběh šířil dál? Jsi dost velký hlupák, abys uvěřil, že ti dají pokoj? Po Dračí hoře je rozsypán popel mno-ha takových, jako jsi ty."
"Tohle je sen," prohlásil Rand a lapal po dechu. "Tohle je sen a já se probudím."
"Opravdu?" Koutkem oka zahlédl, že muž ukazuje prstem na něj. "Opravdu se probudíš?" Prst se ohnul a Rand zaječel, jak se prohnul dozadu, a každičký sval v těle ho nutil se ohýbat dál. "Opravdu se ještě někdy probudíš?"
* * *
Rand se v temnotě křečovitě svíjel a rukama sevřel nějakou lát-ku. Pokrývka. Jediným oknem sem dopadalo bledé měsíční světlo. Stíny na druhých dvou postelích. Jeden z nich chrápal, jako když se trhá plátno: Tom Merrilin. V popelu v krbu ještě žhnulo pár uhlíků.
Takže to byl sen, jako ta noční můra v hostinci U Vinného střiku o Bel Tinu, všechno, co slyšel a udělal, se prostě spojilo se starými báchorkami a nesmysly, které se vzaly kdovíkde. Přitáhl si po-krývku až k bradě, ale netřásl se zimou. Taky ho bolela hlava. Možná by Moirain mohla udělat něco, aby tyhle sny zarazila. Ří-kala, že může pomoci s nočními můrami.
Odfrkl si a znovu si lehl. Byly ty sny opravdu tak hrozné, aby o pomoc požádal Aes Sedai? Na druhou stranu mohlo by ho něco, co teď udělá, dostat do větších potíží? Opustil přece Dvouříčí, odešel s Aes Sedai. Ale tehdy samozřejmě neměl na vybranou. Měl vůbec jinou možnost, než jí důvěřovat? Důvěřovat Aes Sedai? Jenom o tom přemýšlet bylo stejně špatné jako ty sny. Schoulil se pod pokrývkou a snažil se najít klid v prázdnotě tak, jak ho tomu učil Tam, ale spánek dlouho nepřicházel.

KAPITOLA PATNÁCTÁ
Cizinci a přátelé

Randa ze sice hlubokého, leč neklidného spánku nakonec pro-budilo sluneční světlo dopadající na jeho úzkou postel. Přetáhl si polštář přes hlavu, ale ten světlo stejně nezaclonil, a Rand vlastně ani nechtěl znova usnout. Po tom prvním se mu zdály další sny. Na žádný se nemohl upamatovat, jenom na ten první, ale věděl, že po žádném už nebaží.
S povzdechem polštář odhodil, posadil se, a jak se protahoval, trhl sebou. Všechny bolístky, o kterých doufal, že je lázeň vytáhla, byly zpátky. A taky ho bolela hlava. Nijak ho to nepřekvapilo. Ta-kové sny by každému způsobily bolení hlavy. Ostatní sny už vy-bledly, ten první však nikoliv.
Druhé dvě postele byly prázdné. Světlo se lilo okénkem v ost-rém úhlu, slunce už stálo vysoko nad obzorem. Touto dobou už by na statku měl dávno připraveno něco k jídlu a věnoval by se svým úkolům.
Vyhrabal se z postele a hněvivě si pro sebe mum-lal. Bylo tu město, které si chtěl prohlédnout, a oni ho ani nevzbu-dili. Alespoň že někdo zařídil, aby ve džbánu byla voda a ještě teplá.
Rychle se opláchla ustrojil a chvilku váhal nad Tamovým me-čem. Lan s Tomem tu samozřejmě nechali své sedlové brašny a stočené pokrývky, ale strážců v meč nebylo nikde vidět. Lan nosil svůj meč i v Emondově Roli dávno předtím, než se objevil byť jen náznak potíží. Rand si řekl, že by se měl řídit příkladem staršího muže. Přesvědčoval se, že to není proto, že často míval o tom, jak se bude procházet po skutečném městě s mečem po boku. Připjal si meč a přes rameno si přehodil plášť jako pytel.
Schody bral po dvou a spěchal do kuchyně. To byl určitě nej-rychlejší způsob, jak sehnat rychle něco k zakousnutí, a jelikož měl na Baerlon jenom jeden den, nechtěl promarnit ještě víc času Krev a popel, ale mohli mě vzbudit.
Mistr Fitch byl v kuchyni a hádal se s kyprou ženou, která měla ruce po lokty od mouky. Očividně to byla kuchařka. Tedy, spíš se ona hádala s ním a mávala mu prstem pod nosem.

Šenkýřky a kuchtíci, chlapci od rožňů a pikolíci kolem pobíha-li za svými úkoly a pečlivě se vyhýbali všemu, co se před nimi dělo.
"... můj Macek je dobrej kocour," říkala kuchařka ostře, "a já nechci slyšet opak, je to jasný? Co se mě týče, tak si stěžujete na to, že dobře dělá svou práci, to děláte."
"Dostal jsem stížnosti," povedlo se mistru Fitchovi ji přerušit. "Stížnosti, paninko. Polovina hostů..."
"To nebudu poslouchat. To prostě nebudu poslouchat. Jestli si chtějí stěžovat na mýho kocourka, tak ať si vaří sami. Můj ubohej starej kocourek, co jenom dělá svou práci, půjde se mnou někam, kde nás ocení, to teda jo." Rozvázala si zástěru a začala si ji pře-tahovat přes hlavu.
"Ne!" zaječel mistr Fitch a přiskočil, aby ji zarazil. Tancoval kolem sebe, kuchařka se snažila dostat zástěru dolů a hostinský se jí ji snažil vrátit zpátky. "Ne, Sáro," sípal. "Tohle není nutný. Ří-kám, že to není nutný! Co bych si bez tebe počal? Macek je dobrej kocour. Skvělej kocour. Je to ten nejlepší kocour v celým Baerlo-nu. Kdyby si ještě někdo stěžoval, povím mu, aby byl rád. že dělá svou práci. Ano, rád. Ty nesmíš odejít. Sáro? Sáro!"
Kuchařka se zastavila a povedlo se jí vytrhnout mu zástěru z rukou. "Tak dobrá. Dobrá." Tiskla zástěru v rukou, ale ještě si ji nepřivázala. "Ale jestli chcete, abych měla v poledne něco hotový ho, tak byste měl jít a nechat mě pracovat. Tohle je možná vaše hospoda, ale moje kuchyně. Leda byste si chtěl vařit sám." Na-značila, že mu podává zástěru.
Mistr Fitch ustupoval s rozpřaženýma rukama. Otevřel ústa, za-razil se a poprvé se kolem sebe rozhlédl. Kuchtíci a kuchtičky sa kuchařky a hostinskčho úzkostlivě nevšímali a Rand začal pečlivě
probírat kapsy kabátu, i když kromě mince, kterou mu dala Moi-rain, měl jenom pár měďáků a hrstku drobností. Kapesní nůž a ocilku. Dvě náhradní tětivy a kousek provázku, o kterém si mys-lel, že by mu mohl být k něčemu dobrý.
"Jsem si jistý, Sáro," říkal opatrně mistr Fitch, "že všechno bude skvělé jako obvykle." S posledním podezřívavým pohledem sjel kuchyňské pomocníky a odešel tak důstojně, jak jenom do-kázal.
Sára počkala, dokud neodešel, než si znovu čile přivázala zá-stěru a upřela pohled na Randa. "Hádám, že bys chtěl něco k jídlu, co? No, pojď dál." Bleskla po něm úsměvem. "Já nekoušu, to teda ne, ať už jsi viděl cokoliv, i když to nebylo pro tebe. Ciel, dones tomu chasníkovi chleba, sýr a mlíko. To je všechno, co teďka máme. Jen se posaď, mladíku. Tvoji přátelé už odešli, jenom jeden mlá-denec se necítil dobře, jak jsem pochopila, ahádám, žetyjebudeš chtít následovat."
Jedna z šenkýřek mu donesla podnos a Rand se zatím usadil za stolem. Pustil se do jídla a kuchařka se dala do hnětení těsta na chléb, ale ještě nedomluvila.
"Z toho, cos tu viděl, si nic nedělej. Mistr Fitch je docela slušnej chlap, i když většina z vás není žádná výhra. To ty, co si stěžujou, ho k tomu dohání, a na co si vlastně maj co stěžovat? To by jim byly milejší živý krysy než mrtvý? I když Macek po sobě obvykle stopy nenechává. A tucet? Macek by jich tolik nenechal přijít do hostince, to teda ne. Tohle je čistý místo, a tolik potíží tu nebývá. A všechny se zlomenou páteří." Potřásala nad těmi podivnostmi hlavou.
Randovi se v ústech chléb a sýr změnily v piliny. "Měly zlo-menou páteř?"
Kuchařka zamávala pomoučenou nikou. "Mysli na lepší věci, tak se nato koukám já. Je tady kejklíř, víš. Právě ted~aje v šenku. Ale tys s ním vlastně včera večer přišel, že? Ty jsi jeden z těch, co včera večer přijeli s paní Alys, že? Myslela jsem, že jseš to ty. Myslím, že já sama toho kejklíře asi neuvidím, ne když je hostinec takhle plnej, a většinou to je ta chátra z dolů." Zvlášť tvrdě udeřila do těsta. "Ne takoví, co sem většinou chodí, jenomže celý město je jich plný. Ale jsou lepší než někteří jiní, hádám. No, neviděla jsem kejklíře už od podzimku a..."
Rand jedl mechanicky, nic necítil, ani neslyšel, co kuchařka žva-tlá. Mrtvé krysy se zlomenou páteří. Rychle dokončil snídani, vy-koktal slova díků a vyběhl ven. Musel si s někým promluvit.
Šenk U jelena a Iva měl kromě svého účelu jen málo podobného s místností U Vinného střiku. Byl dvakrát širší a třikrát delší a na vysokých stěnách byly namalovány barvité obrázky zdobených budov se zahradami plnými vysokánských stromů a květin jas-ných barev. Místo jednoho obrovského krbu tu oheň hořel u každé stěny, na podlaze stály desítky stolů, a většina židlí, lavic i stoliček byla obsazena. Všichni muži ze zástupu pravidelných návštěvníků s fajfkou a s holbou v ruce se předkláněli a upírali pozornost na jedinou věc: Tom stál na stole uprostřed síně a mnohobarevný plášť měl přehozený přes

židli opodál. Dokonce i mistr Fitch držel v nehyb-ných rukou stříbrný korbel a utěrku.
"...vzpínali se, měli stříbřitá kopyta a hrdé, klenuté šíje," de-klamoval Tom a vypadalo to, že nejenže jede na koni, ale že jede na koni v dlouhém proudu jezdců."S každým pohozením hlavy zavlály jejich hedvábné hřívy. Tisíc praporců vytvářelo pod neko-nečnou oblohou třepotavou duhu. Vzduch rozechvívaly stovky mosazných trub a bubny duněly jako hromobití. Tisíce diváků je bouřlivě zdravily, jejich jásot se nesl jako vlny přes střechy a věže Illianu a tříštil se kolem nevnímajících uší tisíců jezdců, kteří oči i mysl upírali jedině ke svému svatému úkolu. Vydali se hledat, vydali se hledat Valerský roh, který povolá hrdiny všech věků z hrobů, aby bojovali za Světlo..."
Tomuhle kejklíř za nocí u ohně při cestě na sever říkal prosté vyprávění. Příběhy, říkal, se vyprávějí třemi různými způsoby, totiž třemi různými hlasy, které se dělí na vznešené vyprávění, prosté vyprávění a obyčejné, což znamená vyprávět asi tak, jako byste mluvili se sousedy o úrodě. Tom své příběhy u ohně vyprá-věl obyčejně, nicméně se ani nenamáhal skrýt opovržení pro ten-to hlas.
Rand zavřel dveře, aniž byl vstoupil, a opřel se o stěnu. Od To-ma žádnou radu nedostane. A Moirain - co by udělala, kdyby to věděla?
Začínal si uvědomovat, že na něj lidé, kolem kterých prochází, zírají, a uvědomil si, že si pro sebe mumlá. Uhladil si kabát
a narovnal se. S někým si musí promluvit. Kuchařka říkala, že jeden z ostatních neodešel. Dalo mu práci, aby se nerozběhl.
Když zaklepal na dveře, kde spali oba hoši, a strčil dovnitř hla-vu, byl tam jenom Perrin, ležel na posteli a nebyl oblečený. Otočil hlavu na polštáři, podíval se na Randa a zase zavřel oči. Matův luk a toulec stály opřené v koutě.
"Slyšel jsem, že ti není dobře," řekl Rand. Vešel dovnitř a sedl si na vedlejší postel. "Chtěl jsem si jenom promluvit. Já..." Náhle si uvědomil, že neví, jak začít. "Jestli je ti špatně," dodal a začal se zvedat, "tak by ses měl možná prospat. Můžu jít."
"Nevím, jestli ještě někdy usnu." Perrin si povzdechl. "Měl jsem zlej sen, když už to musíš vědět, a nemohl jsem znovu usnout. Mat ti to rád povykládá. Ráno se smál, když jsem mu vysvětloval, proč jsem moc utahaný, abych šel s ním, ale jemu se něco zdálo taky. Skoro celou noc jsem ho poslouchal, házel sebou a cosi si mumlal, takže mi nenamluví, že se pořádně vy-spal." Položil si ruku přes oči. "Světlo, ale že jsem unavený. Možná když tu zůstanu ještě tak hodinku dvě, budu se cítit na to, abych vstal. Mat mi nikdy nezapomene, jestli kvůli snu neuvi-dím Baerlon."
Rand se pomalu posadil zpátky. Olízl si rty a rychle promluvil: "Zabíjel krysy?"
Perrin sundal ruku a podíval se na něj. "Tobě se to zdálo taky?" řekl nakonec. Když Rand přitakal, dodal: "Přál bych si být zase doma. Říkal mi... tvrdil... Co budeme dělat? Už jsi to pověděl Moirain?"
"Ne. Ještě ne. Možná jí to ani neřeknu. Co ty?"
"Říkal... Krev a popel, Rande, já nevím." Perrin se náhle zvedl na lokti. "Myslíš, že Matovi se zdálo to stejný? Smál se, ale znělo to nucené, a vypadal divně, když jsem řekl, že nemůžu spát kvůli snům."
"Možná ano," poznamenal Rand. Cítil se provinile, protože se mu ulevilo, že v tom není sám. "Chtěl jsem se zeptat na radu To-ma. Viděl kus světa. Nemyslíš... nemyslíš, že bychom to měli říct Moirain, že ne?"
Perrin se znovu svalil na polštář. "Slyšel jsi ty příběhy o Aes Sedm. Myslíš, že Tomovi můžeme věřit? Pokud vůbec můžeme někomu věřit. Rande, jestli tohle přežijeme, jestli se někdy vrátí-
me domů, a ty mě uslyšíš, jak vykládám o tom, že odejdu z Emon-dovy Role, klidně jenom do Hlídky, nakopni mě. Ano?"
"Takhle nemáš mluvit," namítl Rand. Nasadil nejveselejší úsměv, jaký zvládl. "Ovšemže se vrátíme domů. No tak, vstávej. Jsme ve městě a máme celý den na to, abychom se tu porozhlídli. Kde máš šaty?"
"Běž sám. Ještě chvíli si tu poležím." Perrin si opět položil ruku přes oči. "Běž napřed. Za hodinku za dvě tě doženu."
"Tvoje chyba," podotkl Rand a zvedl se. "Pomysli, o co o všech-no přijdeš." Zastavil se u dveří. "Baerlon. Kolikrát jsme se bavili o tom, jak se jednou podíváme do Baerlonu?" Perrin tam ležel se zakrytýma očima a neřekl ani slovo. Po chvíli Rand vyšel ven a zavřel za sebou.
V chodbě se opřel o stěnu a úsměv mu zmizel ze rtů. Pořád ještě ho bolela hlava a pořád se to zhoršovalo. On sám taky příliš nad-

šený představou, jak si prohlíží Baerlon, nebyl, teď ne. Nedokázal se nadchnout pro nic.

Prošla kolem komorná s náručí plnou prostěradel a starostlivě se na něj podívala. Než mohla promluvit, vykročil Rand chodbou a natáhl si na sebe plášť. Tom v šenku neskončí ještě celé hodiny. Klidně tedy může zhlédnout, co půjde. Možná najde Mata a zjistí, jestli se Ba'alzamon objevil i v jeho snech. Sešel dolů, tentokrát mnohem pomaleji, a mnul si spánky.

Schody končily u kuchyně, takže tudy prošel ven, kývl na Sáru, ale pospíšil si, když zjevně hodlala navázat tam, kde skončila. Dvůr byl prázdný, pouze ve dveřích do stáje postával Mutch a jeden z podomků nesl do stáje pytel, který měl přehozený přes rameno. Rand na Mutche kývl, ale stájník mu věnoval sžíravý pohled a zašel do stáje. Rand doufal, že zbytek městských obyvatel se bude podobat spíše Sáře než Mutchovi. Rozhodl se, že se tedy po-dívá, jak takové město vypadá, a přidal do kroku.

V otevřených dveřích ze dvora se zastavil a zažíral. Lidé se mačkali v ulicích jako ovce v salaši. Lidé po oči zahalení do plášťů a kabátů, klobouky stažené hluboko do čela kvůli zimě, se rychle proplétali sem a tam, jako kdyby jimi povíval vítr hvízdající nad střechami, a strkali do sebe, aniž by si řekli slovíčko.

Všechno to jsou cizinci, pomyslel si Rand. Vůbec se navzájem neznají.

Také to tu zvláštně vonělo, ostré, nakyslé i nasládlé pachy se mísily, až ho začalo svědit v nose. Rand tolik lidí pohromadě ne-viděl dokonce ani když vrcholily oslavy. Ani zpoloviny tolik. A to byla jenom jedna ulice. Mistr Fitch a kuchařka říkali, že celé měs-to je přecpané. Celé město... jako tohle?

Rand pomalu vycouval ze vrat i z ulice plné lidí. Skutečně to nebylo správné nechat Perrina nemocného v posteli. A co kdyby Tom skončil s vyprávěním, zatímco Rand bude někde ve městě? Kejklíř by mohl jít ven sám, a Rand si potřeboval s někým pro-mluvit. Mnohem lepší bude, když chvilku počká. Ulehčené si od-dechl a obrátil se k hemžení v ulici zády.

Vrátit se zpátky do hostince se mu však také nechtělo, ne když ho tak bolela hlava. Sedl si na obrácený sud u zadní stěny hostin-ce, opřel se a doufal, že mu chladný vzduch uleví.

Ze dveří stáje občas vyhlédl Mutch a Rand i přes celý dvůr do-kázal rozeznat jeho nesouhlasné mračení. Neměl snad ten chlapík rád lidi z venkova? Nebo ho uvedlo do rozpaků, jak je mistr Fitch přivítal, když se je on snažil vyštvat, protože přišli zadem? Možná patří k temným druhům, napadlo Randa, chtěl se tomu zasmát, ale ten nápad vůbec nebyl směšný. Přejel rukou po jílci Tamova meče. Už mu toho moc k smíchu nezůstalo.

"Ovčák s mečem se znamením volavky," ozval se tichý ženský hlas. "To už bych skoro uvěřila všemu. Jaké máš potíže, chlapče z jihu?"

Rand překvapeně nadskočil. Byla to ta mladá žena s ostříhaný-mi vlasy, která mluvila s Moirain, když vyšel z koupelny, stále ještě v mužském kabátci a spodkách. Je o něco starší než já, pomys-lel si Rand. Tmavé oči měla ještě větší než Egwain a zvláštním způsobem je na něj upírala.

"Ty jsi Rand, viď?" pokračovala. "Já se jmenuju Min."

"Nemám potíže," řekl Rand. Nevěděl, co jí pověděla Moirain, ale pamatoval si, jak je Lan napomínal, aby zbytečně nepřitaho-vali pozornost. "Proč si myslíš, že mám potíže? Dvouříčí je klidné místo a my jsme všichni mírní lidé. Potíže tam nemají místo, po-kud nemají něco společného s obilím nebo s ovcemi."

"Mírní?" pousmála se Min. "Slyšela jsem vyprávět o vás, lidech z Dvouříčí. Slyšela jsem lidi vtipkovat o tvrdohlavých ovčácích, lidi, kteří se dolů na jih skutečně vydali."

"Tvrdohlavých?" zamračil se Rand. "Jaké vtipy?"

"Ti, kteří vás znají," mluvila Min dál, jako kdyby Rand nebyl promluvil, "říkají, že jste samý úsměv a zdvořilost, poddajní a měkcí jako máslo. Aspoň na povrchu určitě. Uvnitř, říkají, jste tuzí jako kořeny starýho dubu. Kopni trochu hlouběji, a padneš na kámen. Ale ten v tobě není moc hluboko pod povrchem, ani ve tvých přátelích. Je to jako kdyby vichřice odvála skoro všechnu hlínu. Moirain mi neřekla všechno, ale já vidím, co vidím."

Kořeny starého dubu? Kámen? To neznělo jako slova, která by použili kupci nebo jejich lidé. Ale to poslední ho přimělo nad-skočit.

Rychle se kolem sebe rozhlédl. Dvůr byl prázdný a nejbližší okna zavřená. "Neznám nikoho, kdo by se jmenoval -jak jsi to říkala?"
"Tak teda paní Alys, když myslíš," řekla Min s pobaveným úsmě-vem, nad kterým Randovi zrudly líce. "Nikdo není tak blízko, aby nás mohl slyšet."
"Proč myslíš, že paní Alys má ještě jiné jméno?"
"Protože mi to řekla," prohlásila Min tak trpělivě, že se Rand zase začervenal. "Ne, že by měla na vybranou, řekla bych. Hned jsem si všimla, že je... jiná. Když se tu zastavila předtím, na cestě na jih. Věděla o mně. Mluvila jsem i s... dalšími, jako je ona."
"Všimla?" řekl Rand.
"No, hádám, že hned nepoběžíš za dětmi. Bez ohledu na to, kdo jsou tví společníci. Bělokabátníkům by se nelíbilo, co dělám, o nic víc, než co dělá ona."
"Tomu nerozumím."
"Říká, že vidím kousky vzoru." Min se usmála a zavrtěla hla-vou. "Mně to zní trochu moc vznešeně. Já jenom vidím určitý věci, když se podívám na druhý lidi, a občas poznám, co znamena-jí. Podívám se na muže a ženu, kteří spolu nikdy nepromluvili ani slovíčko, a vím, že se vezmou. A oni se taky vezmou. Takový věci. Ona chtěla, abych se podívala na vás. Na vás všechny dohro-mady."
Rand se zachvěl. "A cos viděla?"
"Když jste spolu? Jiskří to kolem vás, tisíce jiskřiček, a taky velký stín, temnější než půlnoc. Je hrozně silný, ráda bych věděla, proč ho nevidí i ostatní. Ty jiskřičky se snaží vyplnit ten stín a ten stín se snaží polknout ty jiskřičky." Min pokrčila rameny. "Jste všichni spojení nějakým nebezpečím, ale víc nepoznám."
"Všichni?" zamumlal Rand. "Egwain taky? Ale oni nešli po - chci říct..."
Min si jeho uklouznutí zjevně nevšimla. "Ta dívka? Ona je toho součástí. I ten kejklíř. Dokonce i ty. Ty ji miluješ." Rand na ni zažíral. "To můžu říct, i když nevidím žádné obrazy. A ona tě taky miluje, ale není pro tebe určená, ani ty pro ni. Ne tak, jak po tom oba toužíte."
"Co to má znamenat?"
"Když se na ni podívám, vidím to stejné, jako když se podívám na... paní Alys. Taky další věci, věci, kterým nerozumím, ale vím, co znamená tohle. Ona to neodmítne."
"Tohle všechno je hloupost," prohlásil Rand neklidně. Bolest hlavy otupěla, měl pocit, jako kdyby měl hlavu plnou vlny. Chtěl se od téhle dívky a od věcí, které viděla, dostat pryč. A přesto... "Co vidíš, když se podíváš na nás?"
"Všechno možné," odpověděla Min a zazubila se, jako kdyby věděla, na co se opravdu chtěl zeptat. "Válku... á... mistr Andra má kolem hlavy sedm zbořených věží a dítě v kolíbce, který drží v ruce meč, a..." Zavrtěla hlavou. "Muži jako on - chápeš? mají kolem sebe vždycky tolik obrazů, že se tlačí jeden na druhý. Ty nejzřetelnější obrazy kolem kejklíře jsou muž - ne on který žon-gluje s ohněm, a Bílá věž, což pro muže vůbec nedává smysl. Nejvýrazněji se kolem toho velkého kudrnatého chasníka zjevuje vlk, zlomená koruna a rozkvetlé stromy všude kolem. A u toho druhého - rudý orel, oko na maličkých vážkách, dýka s rubínem, roh a rozesmátá tvář. Jsou tam i další věci, ale chápeš, co tím myslím. Tentokrát nerozeznám nic dalšího." Na chvíli se odml-čela a zubila se, dokud si Rand nakonec neodkašlal a neze-ptal se.
"A co já?"
Její úsměv se jen tak tak nezměnil v otevřený smích. "Ty stejné věci jako u ostatních. Meč, který není mečem, zlatá koruna z vav-řínových lístků, žebrácká hůl, leješ vodu do písku, zakrvácená ru-ka a doběla rozpálené železo, tři ženy stojící nad márami, na kte-rých ležíš ty, černá skála zvlhlá krví..."
"Dobrá," zarazil ji nejistě Rand. "Nemusím to slyšet všechno."
"Většinou kolem tebe vidím blesky, některé míří na tebe, jiné z tebe vycházejí. Nevím, co to má znamenat, až najedno. My dva se ještě setkáme." Věnovala mu zvláštní pohled, jako kdyby tomu ani sama nerozuměla.
"Proč bychom neměli?" podivil se Rand. "Budu se tudy vracet domů."
"To asi budeš." Náhle se zase zazubila, její úsměv byl ironický a tajuplný, a poplácala ho po tváři. "Ale kdybych ti prozradila všechno, co vidím, zkudrnatily by se ti vlasy, jako tomu tvýmu ramenatýmu

kamarádovi."
Rand před ní ucukl, jako kdyby měla rozpálenou ruku. "Co tím myslíš? Vidíš snad něco o krysách? Nebo o snech?"
"O krysách! Ne, žádný krysy. A co se týče snů, možná je to tvoje představa, jak má vypadat sen, ale moje ne."
Rand by byl rád věděl, jestli je bláznivá, když se takhle zubí. "Musím jít," prohlásil a protáhl se kolem ní. "Mám... mám se sejít s přáteli."
"Tak si běž. Ale neunikneš."
Rand se sice rovnou nerozběhl, ale každý krok, který udělal, byl rychlejší než ten předchozí.
"Utíkej, jestli chceš," volala za ním Min. "Mně nemůžeš unik-nout."
Její smích ho poháněl přes dvůr a ven do ulice, do změti lidí. Její poslední slova se až příliš podobala tomu, co říkal Ba'alzamon. Jak spěchal přelidněnou ulicí, Rand vrážel do kolemjdoucích, čímž si vysloužil ostré pohledy i ostrá slova, ale nezpomalil, dokud se neocitl několik ulic od hostince.
Po chvíli začal opět věnovat pozornost tomu, kde se nachází. Hlavu měl jako balon, ale stejně všechno sledovala bavil se. Baer-lon mu připadal jako velkolepé město, i když ne přesně takové, jako města z Tomových příběhů. Toulal se širokými ulicemi, jež byly většinou vydlážděny plochými kameny, a kdykoliv měl mož-nost, a pohybující se dav mu to dovolil, zabočil do úzkých, křivo-lakých uliček. V noci pršelo a nevydlážděné ulice dav změnil v bláto, ale zablácené ulice pro něj nebyly nic nového. V Emondo-vě Roli nebyla vydlážděná jediná ulice.
Rozhodně tu nebyly žádné paláce a jenom několik málo domů bylo větších než ty u nich doma, ale každý dům měl břidlicovou
nebo taškovou střechu stejně hezkou jako hostinec U Vinného stři-ku. Rand se dohadoval, že v Caemlynu by jeden dva paláce být mohly. Co se týče hostinců, napočítal jich tu devět, ani jeden nebyl menší než ten U Vinného střiku, a většina jich byla stejně velká jako U jelena a lva, a to tu byla ještě spousta ulic, které zatím neviděl.
Každou ulici lemovaly krámky s markýzami stínícími stoly po-kryté zbožím, bylo tu všechno, od látek a knih po hrnce a škorně. Bylo to, jako kdyby se tu vysypal obsah stovky formanských vozů. Rand si vše prohlížel tak upřeně, že nejednou musel rychle odejít, protože si ho kramář začal podezřívavě prohlížet. Zpočátku kra-mářův pohled nepochopil. Když mu to došlo, málem se rozzlobil, ale včas si připomněl, že je tu cizincem. Stejně si toho nemohl mnoho koupit. Když viděl, kolik měďáků stál tucet bezbarvých jablek či hrst svraštělých turínů, takových, kterými by doma ve Dvouříčí tak možná nakrmili koně, skoro mu to vyrazilo dech, ale lidé byli zřejmě ochotní platit.
Podle jeho odhadu tu rozhodně bylo lidí víc než dost. Na chvíli ho pouhý jejich počet málem přemohl. Někteří měli lepší oblečení než kdokoliv ve Dvouříčí - skoro tak pěkné, jako Moirain - a dost jich mělo dlouhé kabáty lemované kožešinou, které jim pleskaly kolem kotníků. Horníci, o kterých mluvili všichni v hostinci, se trochu krčili, jako lidé rabající pod zemí. Ale většina lidí se nijak nelišila od těch, mezi nimiž Rand vyrostl, ani oblečením, ani vzhle-dem. Rand jaksi čekal, že budou jiní. Někteří se však tolik podo-bali těm z Dvouříčí, až si Rand málem dokázal představit, že patří do některé z rodin, které znal z okolí Emondovy Role. Bezzubý, šedovlasý chlapík s ušima jako ucha od džbánu, sedící na lavici před jedním z hostinců a zkormouceně nahlížející do prázdného korbele, mohl snadno být blízkým bratrancem Biliho Kongara. Krejčí s protáhlým obličejem a vpadlými tvářemi, šijící před svým krámkem, mohl klidně být bratrem Jona Thanea, dokonce měl na temeni stejnou pleš. Rand zahnul za roh a kolem něj se protlačil skoro zrcadlový obraz Samela Crawea a...
Nevěřícně zažíral na kostnatého mužíka s dlouhými pažemi a velkým nosem, který se spěšně proplétal mezi lidmi v šatech, které vypadaly jako ranec hadrů. Oči měl zapadlé, špinavý obličej vyzáblý, jako kdyby nejedl a nespal celé dny, ale Rand by přísa-
hal... V té chvíli ho otrhaný mužík zahlédl a ztuhl uprostřed kro-ku, nevnímaje lidi, kteří o něj málem zakopávali. Poslední po-chybnosti zmizely.
"Pantáto Faine!" zavolal Rand. "Všichni jsme si mysleli, že jsi..."
Forman se rychle jako blesk vrhl pryč, ale Rand skočil za ním a přes rameno se omlouval lidem, do nichž vrazil. Skrz dav jen tak tak zahlédl Faina, jak se vrhá do boční uličky, a zabočil za ním.

Když zaběhl kousek do uličky, forman se na místě zastavil. Ulička slepě končila vysokým plotem. Rand trochu uklouzl, když zasta-voval. Fain se k němu otočil, ostražitě se přikrčil a couval. Mával ušpiněnýma rukama, aby Randa zadržel na místě. Jeho kabát měl nejednu trhlinu a plášť měl rozervaný, jako by byl používán i k jiným věcem, než bylo původně určeno.
"Pantáto Faine?" začal váhavě Rand. "Co to má znamenat? To jsem já, Rand al'Thor, z Emondovy Role. Všichni jsme si mysleli, že tě odvlekli trolloci."
Fain prudce zamával rukama a pořád ještě přikrčeně poodběhl o pár kroků stranou k otevřenému ústí uličky. Nesnažil se proláh-nout kolem Randa, dokonce se k němu ani nepřibližoval. "Ne!" zachrčel. Neustále natáčel hlavu, jako by se snažil dohlédnout na všechno v ulici za Randem.
"Nezmiňuj se," hlas mu přešel do drsného šepotu. Odvrátil hla-vu a vrhal po Randovi boční pohledy, "o nich. Ve městě jsou bělo-kabátníci."
"Nemají důvod nás obtěžovat," namítl Rand. "Pojď se mnou k Jelenu a lvu. Bydlím tam s přáteli. Většinu z nich znáš. Rádi tě uvidí. Všichni jsme si mysleli, že jsi mrtvý."
"Mrtvý?" vyštěkl rozhořčeně forman. "Ne Padán Fain. Padán Fain ví, kam skočit a kde přistát." Urovnal si hadry, jako by to byly slavnostní šaty. "Vždycky to věděla vždycky bude. Budu žít ještě dlouho. Dýl než..." Náhle se mu tvář napjala a on si rukama sevřel předek kabátu. "Spálili mi vůz a všechno mý zboží. Neměli k tomu přece důvod, že ne? Nemohl jsem se dostat ke svým ko-ním. Byli to mý koně, ale hostinský je klidně zamkl do svý stáje. Musel jsem si pospíšit, aby mi nepodřízli krk, a co mi to přines-lo? Všechno, co mi zůstalo, mám teď na sobě. No je to správný? Tak co,je?"
"Tvoji koně jsou v bezpečí ve stáji mistra ať Verea. Můžeš si je kdykoliv vyzvednout. Jestli se se mnou vrátíš do hostince, jsem si jistý, že ti Moirain pomůže dostat se zpátky do Dvouříčí."
"Áááááh! Ona..., ona je Aes Sedai, že?" Na Fainově tváři se objevil obezřetný výraz. "Možná že..." Odmlčel se a nervózně si olízl rty. "Jak dlouho budete v tom... Jak to bylo? Jak jsi to říkal? -U jelena a lva?"
"Odjíždíme zítra," řekl Rand. "Ale co to má společného s...?"
"Ty prostě nevíš," kňučel Fain, "stojíš si tu s plným žaludkem, v noci ses vyspal v měkký posteli. Já jsem od tý noci skoro ani oka nezamhouřil. Boty mám od utíkání celý rozedraný, a to, co jsem jedl..." Tvář se mu zkroutila. "Nechci být ani deset mil od Aes Sedai," poslední slova přímo vyplivl, "ani tisíc mil, ale mož ná budu muset. Nemám na vybranou, co? To pomyšlení, že se na mě podívá, že vůbec ví, kde jsem..." Natáhl k Randovi ruku, jako by ho chtěl uchopit za kabát, ale ruka se mu zastavila a roztřásla se mu, a on ještě o krok ustoupil. "Slib mi, že jí to neřekneš. Ona mě děsí. Není nutný jí to říkat, není nutný, aby Aes Sedai věděla, že žiju. Musíš mi to slíbit. Musíš!"
"Slibuju," snažil se ho Rand uklidnit. "Ale nemáš důvod se jí bát. Pojď se mnou. Aspoň dostaneš něco teplého k jídlu."
"Možná. Možná." Fain si zamyšleně mnul bradu. "Zítra, říkáš? Zatím... Nezapomeneš na svůj slib? Nenecháš ji...?"
"Nenechám ji, aby ti ublížila," řekl Rand a napadlo ho, jak by asi zastavil Aes Sedai, kdyby se k něčemu rozhodla.
"Ona mi neublíží," bručel Fain. "Ne, neublíží. Nenechám ji." Jako blesk prolétl kolem Randa a zmizel v davu.
"Pantáto Faine!" volal za ním Rand. "Počkej!"
Vyběhl z uličky právě včas, aby zahlédl, jak Fainův rozervaný plášť mizí za rohem. Stále volaje se rozběhl za ním a zahnul za roh. Měl čas si jenom všimnout zad jakéhosi muže, než do něj narazil a oba se zřítili na jednu hromadu.
"Nemůžeš se dívat, kam jdeš?" zabručel ten muž a Rand se pře-kvapeně hrabal na nohy.
"Mate?"
Mat se se zlověstným výrazem posadil a začal si z pláště otírat bláto. "Ty se teda rozhodně měníš na měšťana. Celý ráno prospíš a pak vrážíš do lidí." Zvedl se na nohy a zamračil se na své za-blácené ruce, pak cosi zamručel a otřel si je do pláště. "Poslouchej, nikdy neuhodneš, koho jsem právě viděl."
"Padaná Faina," řekl Rand.

"Padaná Fai... Jak to víš?"
"Právě jsem s ním mluvil, ale on utekl."
"Takže tro..." Mat se zarazil a ostražitě se kolem sebe rozhlédl, ale lidé je míjeli, aniž by jim věnovali pohled. Rand byl rád, že je Mat přece jen trochu opatrnější. "Takže ho nedostali. Rád bych věděl, proč odešel z Emondovy Role a nikomu o tom neřekl ani slovo? Možná se tehdy rozběhl a zastavil se až tady. Ale proč utí-kal teď?"
Rand zavrtěl hlavou a hned si přál, aby to nebyl udělal. Měl pocit, že by mu mohla upadnout. "Nevím, jenom že se bojí M... paní Alys." Dávat si pořád pozor na jazyk nebylo snadné. "Ne-chtěl, aby se dozvěděla, že je tady. Přinutil mě mu slíbit, že jí to nepovím."
"No, u měje jeho tajemství v bezpečí," řekl Mat. "Přál bych si, aby taky nevěděla, kde jsem já."
"Mate?" Lidé kolem pořád proudili, aniž by jim věnovali po-zornost, ale Rand stejně ztišil hlas a naklonil se k Matovi blíž. "Mate, měl jsi v noci noční můry? O muži, který zabíjí krysy?"
Mat na něj bez mrknutí zíral. "Ty taky?" řekl nakonec. "Hádám, že i Perrin. Ráno jsem se ho skoro zeptal, ale... Muselo se mu to zdát. Krev a popel! Teď nás někdo nutí, aby se nám zdály takový věci. Rande, rád bych, aby nikdo nevěděl, kde jsem."
"Ráno byly po celém hostinci mrtvé krysy." Už se to nebál říci jako předtím. Už toho moc necítil. "Měly zlomenou páteř." Vlast-ní hlas mu zvonil v uších. Jestli ochoří, možná bude muset zajít za Moirain. Překvapilo ho, když si uvědomil, že ho představa, jak na něj použije jedinou sílu, nijak zvlášť neděsí.
Mat se zhluboka nadechl, škubl pláštěm a rozhlédl se kolem, jako by přemýšlel, kudy jít. "Co se to s náma děje, Rande? Co?"
"To nevím. Chci se zeptat na radu Toma. Jestli to mám říct... ještě někomu."
"Ne! Jí ne. Jemu snad, ale ne jí."
Prudkost jeho slov Randa překvapila. "Takže ty mu věříš?" Ne-potřeboval dodávat, koho tím "jím" myslel, výraz na Matově tváři jasně prozrazoval, že pochopil.
"Ne," řekl pomalu Mat. "Je to možný, to je všechno. Jestli jí to řekneme, a on lhal, možná se nic nestane. Možná. Ale možná to, že se nám o něm zdá, stačí na.., nevím." Zarazil se a polkl. "Jestli jí to neřekneme, bude se nám o něm zdát dál. Krysy nekrysy, sny jsou lepší než... Vzpomínáš na ten přívoz? Já říkám, buďme zticha."
"Tak dobře." Rand si na přívoz vzpomínal - a na Moirainino hrozbu taky - ale připadalo mu to tak nějak vzdálené. "Dobrá."
"Perrin to taky neřekne, že ne?" pokračoval Mat a pohupoval se na patách. "Musíme se k němu vrátit. Jestli jí to poví, uhodne, že se jedná i o nás. Na to bych si vsadil. Tak jdeme." Čile vyrazil davem zpátky k hostinci.
Rand tam stál a díval se za ním, dokud se Mat nevrátila nepo-padl ho za rukáv. Při tom dotyku Rand zamrkal a pak se vydal za svým přítelem.
"Co se to s tebou děje?" zeptal se Mat. "To chceš jít zase spát?"
"Myslím, že jsem se nachladil," řekl Rand. Hlavu měl napjatou k prasknutí jako buben a skoro tak prázdnou.
"Až se vrátíme do hostince, můžeš si dát kapku slepičí polívky," radil Mat. Jak se tlačili skrze přeplněné ulice, Mat bez přestání klábosil. Rand se ho snažil poslouchat a dokonce občas něco i po-dotkl, ale bylo to namáhavé. Nebyl unavený, spát se mu taky ne-chtělo. Prostě měl pocit, jako že se vznáší. Po chvíli se přistihl, jak Matovi vykládá o Min.
"Dýka s rubínem, jo?" utrousil Mat. "To se mi líbí. Ale s tím okem teda nevím. Jseš si jistej, že si to nevymyslela? Připadá mi to, že věděla, co to všechno znamená, jako kdyby byla opravdickej jasnovidec."
"Neříkala, že je jasnovidec," namítl Rand. "Myslím, že prostě vidí určitý věci. Vzpomeň si, Moirain s ní mluvila, když jsme se koupali. A ona ví, co je Moirain zač."
Mat se zamračil. "Myslel jsem, že tohle jméno nemáme použí-vat."
"Ne," zavrčel Rand. Oběma rukama si mnul spánky. Tak těžko se na cokoliv soustřeďoval.
"Myslím, že jseš vážně nemocnej," řekl Mat a stále se mračil. Náhle Randa zatahal za rukáv a zastavil se. "Koukni na ně."

Ulicí se propracovávali tři muži v kyrysech, s ocelovými šavle-mi, vyleštěnými až se leskly jako stříbro, a mířili k Matovi s Ran-
dem. Dokonce i kroužková zbroj na rukou se jim třpytila. Lemy dlouhých plášů, bílých, bez nejmenší poskvrnky, s vyšitým zlatým slunečním paprskem na levé straně hrudi, vláčeli blátem a louže-mi na ulici. Ruce jim spočívaly na jílcích mečů a rozhlíželi se kolem sebe, jako by se dívali na něco, co vylezlo zpod tlející klády. Nikdo se však nedíval na ně. Nikdo si jich zjevně nevšímal. Přesto se ti tři nemuseli tlačit davem, lidé se před nimi jako náhodou rozestupovali a nechávali jim volný prostor, který se pohyboval s nimi.

"Co myslíš, jsou tohle děti Světla?" zeptal se Mat nahlas. Jakýsi kolemjdoucí mu věnoval přísný pohled a zrychlil krok.

Rand kývl. Děti Světla. Bělokabátníci. Muži, kteří nenáviděli Aes Sedai. Muži, kteří lidem nařizovali, jak mají žít, a těm, kdo odmítli uposlechnout, ztrpčovali život. Pokud se spáleným hospo-dářstvím, i horším věcem, dalo říkat ztrpčování. Měl bych se bát, napadlo Randa. Nebo být zvědavý. Na každý pád něco. Místo toho se na ně jen apaticky podíval.

"Mně teda nepřipadají nic moc," prohodil Mat. "Jsou dost na-foukanýjCO?"

"Na tom nezáleží," řekl Rand. "Jdeme do hostince. Musíme si promluvit s Perrinem."

"Jako Evard Congar. Ten taky vždycky chodí s nosem nahoru." Mat se najednou zazubil a mrkl. "Vzpomínáš si, když spadl z Vo-zového mostu a musel se celej mokrej doploužit domů? To mu na měsíc srazilo hřebínek."

"Co to má společného s Perrinem?"

"Vidíš to?" Mat ukázal na vůz opřený o oj v uličce těsně před dětmi. Tucet naskládaných sudů držel na plochém voze jediný klín. "Koukej." Se smíchem se vrhl do nožířství nalevo.

Rand se za ním díval a věděl, že by měl něco podniknout. Ten výraz v Matových očích byl vždycky předzvěstí některého z jeho kousků. Ale Rand si užasle uvědomil, že se těší na to, co má Mat za lubem. Něco mu říkalo, že to je špatně, že je to nebezpečné, ale on se stejně v očekávání usmíval.

Mat se v minutce objevil nad ním, vyšplhal z vikýře na taško-vou střechu krámku. V ruce držel prak a už ho začínal roztáčet. Rand zabloudil pohledem k vozu. V téže chvíli se ozvalo ostré prásknutí a klín, držící barely, se zlomil právě ve chvíli, kdy se
bělokabátníci ocitli v jedné úrovni s uličkou. Lidé uskakovali z cesty, jak se sudy valily po oji dolů z vozu a s prázdným duně-ním dopadaly na ulici, přičemž kolem sebe na všechny strany rozstřikovaly bláto a špinavou vodu. Tři děti uskočily stejně rychle jako ostatní, a jejich nadřazený výraz nahradilo překvapení. Ně-kteří kolemjdoucí popadali, takže to kolem šplíchalo ještě víc, ale ti tři se pohybovali hbitě a snadno se sudům vyhnuli. Létají-címu blátu, které jim postříkalo bílé pláště, se však vyhnout nedokázali.

Z uličky vyběhl vousatý chlapík s dlouhou zástěrou, mával ru-kama a rozzlobeně křičel, ale jediný pohled na ty tři, jak se marně snaží setřást si bláto z plášťů, stačil, aby okamžitě zmizel v uličce, dokonce rychleji, než z ní vyšel. Rand vzhlédl ke střeše. Mat byl pryč. Pro kteréhokoliv kluka z Dvouříčí to byla snadná rána, ale výsledek rozhodně stál za to. Rand si nemohl pomoci, aby se neza-smál, veselí situace sice jako by bylo tlumeno vlnou, ale stejně to byla psina. Když se obrátil zpátky k ulici, tři bělokabátníci se dí-vali přímo na něj.

"Připadá ti tu něco směšné, ano?" Ten, který promluvil, stál o kousek před ostatními dvěma. Díval se nadutě, bez mrkání, a v očích mu svítilo, jako by věděl něco důležitého, něco, co ne-věděl nikdo jiný. Randovi smích odumřel na rtech. Byl tu sám s dětmi, blátem a sudy. Lidé, kteří byli všude kolem nich, zjistili, že mají spoustu práce na druhém konci ulice.

"Copak jsi ve strachu ze Světla oněměl?" Když se hněval, úzký obličej se bělokabátníkovi ještě protáhl. Pohrdavě si změřil jílec meče, jenž Randovi vykukoval z pláště. "Třeba je tohle tvoje dílo, co?" Na rozdíl od ostatních měl na plášti pod paprskem ještě zlatý uzel.

Rand chtěl jílec zakrýt, ale nakonec si plášť odhodil přes rame-no. Kdesi v hloubi duše se sám sebe zoufale ptal, co že to vlastně provádí, ale byla to jenom vzdálená myšlenka. "Nehody se stáva-jí," prohlásil. "Dokonce i dětem Světla."

Muž s úzkou tváří zvedl obočí. "To jsi tak nebezpečný, mláde-nečku?" Nebyl o mnoho starší než Rand.

"Volavčí znamení, urozený pane Bornhalde," podotkl varovně jeden z ostatních.

Muž s úzkou tváří si Randův jílec prohlédl ještě jednou - bron-zová volavka byla jasně viditelná - a oči se mu na okamžik rozší-řily. Pak zvedl zrak k Randově tváři a pohrdlivě si odfrkl. "Je moc mladý. Ty nejsi odsud, že?" chladně si Randa měřil. "Odkud jsi?"
"Právě jsem do Baerlonu přijel." Údy Randovi projelo vzrušení. Cítil, jak rudne. "Vy byste asi nevěděli o slušném hostinci, co?"
"Vyhýbáš se mým otázkám," štěkl Bornhald. "Co jev tobě zlé-ho, že mi neodpovídáš?" Jeho společníci se mu s tvrdými, bezvý-raznými tvářemi postavili po boku. Přes bláto na pláštích na nich teď nebylo nic směšného.
Rand se úplně chvěl, skoro jako by měl horečku. Chtělo se mu smát, cítil se prostě skvěle. Jakýsi slabý hlásek v jeho hlavě na něj křičel, že něco není v pořádku, ale on mohl myslet jen na to, jak se cítí plný energie, skoro z něj čišela. Usmál se, zhoupl se na patách a čekal, co se bude dít. Neurčitě si uvědomoval, že je docela zvě-davý.
Vůdci potemněla tvář. Jeden z ostatních vytáhl meč, takže bylo vidět na coul oceli, a hlasem chvějícím se hněvem pronesl: "Když ti děti Světla položí otázku, ty šedookej balíku, tak čekáme odpo-věď, nebo..."
Zarazil se, když ho muž s úzkou tváří plácl přes prsa. Bornhald trhl hlavou k hlavní ulici.
Blížila se městská stráž, tucet mužů v ocelových šišácích a že-leznými cvoky obitých kožených kabátcích s okovanými holemi, které nesli způsobem, jenž naznačoval, že je umějí použít. Zasta-vili se ve vzdálenosti deseti kroků a mlčky přihlíželi.
"Tohle město ztratilo Světlo," zavrčel ten, který napůl tasil meč. Zvedl hlas a zahulákal na strážné: "Baerlon stojí ve Stínu Temné-ho!" Na Bornhaldův pokyn zarazil meč zpátky do pochvy.
Bornhald se vrátil k Randovi. V jeho očích zahořelo světlo po-znání. "Temní druzi nám neuniknou, mládenečku, i když město stojí ve Stínu. Uvidíme se znova. Tím si můžeš být jistý!"
Otočil se na patě a odkráčel, jeho dva společníci se k němu při-pojili, jako by Rand přestal existovat. Alespoň na chvíli. Když do-razili do zalidněné části města, otevřela se před nimi stejná zjevně náhodná kapsa. Strážní chvíli stáli s pohledy upřenými na Randa a váhali, pak si hodili hole na ramena a vydali se za trojicí v bílých pláštích. Museli se davem protlačit a křičet: "Udělejte cestu strá-ži!" Jen málokdo jim uhnul, a i pak ještě zabručel.
Rand se stále ještě pohupoval na patách a čekal. Vzrušení bylo tak silné, až se málem chvěl. Cítil se, jako kdyby měl vzplanout.
Z krámu vyšel Mat a zíral na něj. "Ty nejseš nemocnej," pro-hlásil nakonec. "Ty jseš cvok!"
Rand se zhluboka nadechl a najednou bylo všechno pryč, jako propíchnutá bublina. Jak vzrušení mizelo, Rand se úplně zapotá-cel, když si uvědomil, co to vlastně právě provedl. Olízl si rty a podíval se Matovi do očí. "Myslím, že bychom se měli hned vrátit do hostince," poznamenal nejistě.
"Ano," připustil Mat. "Taky myslím, že to bude lepší."
Ulice se znovu zaplnila lidmi a nejeden kolemjdoucí si dva ho-chy prohlédl a zamumlal něco ke svému společníkovi. Rand si byl jist, že se příběh šíří. Blázen, který se pokusil začít rvačku se třemi dětmi Světla. To bylo něco, co bylo třeba rozebrat. Možná z těch snů opravdu blázním.
Oba se v bludišti ulic několikrát ztratili, ale po chvíli narazili na Toma Merrilina, který v mačkanici zcela sám vytvářel velkolepý průvod. Kejklíř tvrdil, že si vyšel ven, aby si protáhl nohy a trochu se nadýchal čerstvého vzduchu, ale kdykoliv se někdo podíval na jeho barevný plášť podruhé, pronesl zvučným hlasem: "Jsem U jelena a lva, pouze dnes večer."
Byl to Mat, kdo Tomovi začal zmateně vykládat o jejich snu, a zda se o něm mají zmínit Moirain, ale Rand se k němu připojil, protože se objevily rozdíly v tom, jak se na to pamatovali. Nebo se oba sny trochu lišily, napadlo ho. Hlavní část snu však byla stejná.
Nemluvili dlouho, a už jim Tom věnoval svou plnou pozornost. Když se Rand zmínil o Ba'alzamonovi, Tom je oba popadl za ra-meno a nařídil jim, aby drželi jazyk za zuby. Postavil se na špičky, aby se mohl rozhlédnout nad hlavami lidí, a pak je rychle vystrkal z mackanice do slepé uličky, která byla až na pár beden a žlutého psa s vpadlými žebry, choulícího se zimou, prázdná.
Tom sledoval dav a ujišťoval se, že se někdo nezastaví, aby po-slouchal, načež obrátil pozornost k Randovi s Matem. Modré oči střídavě upíral do jejich a zároveň hlídal ústí uličky. "To jméno už nikdy nevyslovuj tam, kde tě může slyšet někdo cizí." Mluvil tiše, leč naléhavě. "Nikdy tam, kde by tě nějaký

cizinec mohl slyšet. Je to velice nebezpečné jméno i tehdy, když se po ulicích nepotulují děti Světla."
Mat si odfrkl. "O dětech Světla bych ti mohl vyprávět," řekl a křivě se podíval na Randa.
Tom si ho nevšímal. "Kdyby ten sen měl jenom jeden z vás..." Zuřivě se zatahal za kníry. "Povězte mi všechno, co si z něj pa-matujete. Každou podrobnost." Ani při řeči nepřestával dávat po-zor.
"...vyjmenoval muže, o kterých tvrdil, že byli využiti," řekl Rand nakonec. Doufal, že všechno ostatní už Tomovi pověděl. "Guaire Amalasan. Raolin Zhoubce Temného."
"Davian," dodal Mat dřív, než to mohl udělat Rand. "A Jurian Kamenný luk."
"A Logain," zakončil Rand.
"Nebezpečná jména," zamumlal Tom. Zdálo se, že jeho pohled je čím dál tím pronikavější. "Skoro tak nebezpečná, jako to druhé, ať tak, nebo tak. Všichni až na Logaina jsou už mrtví. Někteří dost dlouho. Raolin Zhoubce Termného už skoro dva tisíce let. Ale stejně je to nebezpečný jméno. Nejlepší bude, když je nebudete vyslovovat nahlas, ani když budete sami. Většina lidí je nezná, ale kdyby vás zaslechla nesprávná osoba..."
"Ale kdo to byl?" chtěl vědět Rand.
"Muži," zamručel Tom. "Muži, kteří otřásli nebeskou klenbou a rozhoupali základy světa." Zavrtěl hlavou. "Na tom nezáleží. Zapomeňte na ně. Teď už se obrátili v prach."
"Byli... využili je, jak to říkal on?" zeptal se Mat. "A zabili?"
"Mohli byste říct, že je zabily ty z Bílé věže. Mohli byste to tak říct." Tom na chvíli stiskl rty a pak znova zavrtěl hlavou. "Ale využili...? Ne, takto nevidím. Světlo ví, že amyrlinin stolec neustále kuje nějaký pikle, ale takhle bych to neviděl."
Mat se zachvěl. "Říkal toho tolik. Samý šílenosti. Všechno to o Luisi Therinu Rodovrahovi a Artušovi Jestřábím křídle. A o Oku světa. Co to, pro Světlo, má být?"
"Pověst," vykládal pomalu kejklíř. "Možná. Tak slavná, jako pověst o Valerském rohu, v Hraničních státech teda určitě. Tam mládenci pátrají po Oku světa tak, jako mládenci z Illianu pátrají po rohu. Možná je to pověst."
"Co budeme dělat, Tome?" ptal se Rand. "Máme jí to říct? Ne-chci už žádné takové sny. Možná by s tím mohla něco udělat."
"Možná by se nám nelíbilo, co by udělala," zavrčel Mat.
Tom si je prohlížel a zvažoval možnosti, přičemž si hladil kníry. "Já říkám uklidněte se," prohlásil nakonec. "Zatím to nikomu ne-říkejte. Kdyby bylo nutný, můžete se vždycky rozhodnout jinak, ale jakmile to někomu povíte, bude to venku a vy budete mít svá-zaný ruce víc než dřív, teda co se týče... jí." Náhle se napřímil a ohnutá záda měl skoro rovná. "Ten třetí hoch! Říkáte, že měl stejný sen? Má dost rozumu, aby držel pusu zavřenou?"
"Myslím, že ano," prohlásil Rand ve chvíli, kdy Mat říkal: "Šli jsme ho právě do hostince varovat."
"Světlo dej, ať se neopozdíme!" Tom rychle vykročil z uličky, plášť mu pleskal kolem kotníků a záplaty zavlály ve větru. Bez zastavení se ohlédl přes rameno. "No? Vrostli jste snad do země?"
Rand s Matem si pospíšili za ním, ale on nepočkal, až ho do-stihnou. Tentokrát se nezastavoval s lidmi, kteří si prohlíželi jeho plášť, ani s těmi, kteří ho zdravili jako kejklíře. Procházel zalid-něnými ulicemi, jako by byly prázdné. Rand s Matem napůl utí-kali, aby mu stačili. K Jelenu a lvu dorazili mnohem dřív, než Rand čekal.
Jak vkročili dovnitř, narazili na Perrina, jenž se snažil v běhu si přehodit plášť přes ramena. Málem upadl, jen aby do nich nevra-zil. "Šel jsem vás dva hledat," vydechla pokoušel se znovu získat rovnováhu.
Rand ho popadl za loket. "Rekls někomu o tom snu?"
"Řekni, že ne," chtěl slyšet Mat.
"Je to strašně důležitý," dodával Tom.
Perrin se na ně popleteně podíval. "Ne, neřekl. Teprve před ho-dinou jsem vylezl z postele." Ramena mu poklesla. "Úplně mě rozbolela hlava z toho, jak jsem se snažil na něj nemyslet, natož abych se o tom s někým bavil. Proč jste to říkali jemu?" ukázal hlavou na kejklíře.
"Museli jsme to někomu povědět, jinak bychom se zbláznili," vysvětloval Rand.
"Vyložím ti to později," doplnil Tom s významným pohledem, jímž zahrnul lidi vcházející a vycházející z Jelena a Iva.

"V pořádku," odpověděl Perrin pomalu a pořád vypadal pople-teně. Najednou se plácl do čela. "Skoro jsem kvůli vám zapomněl, proč jsem vás hledal, teda ne že bych si nepřál, abych nemohl zapomenout. Vevnitř je Nyneiva."

"Krev a popel!" vyjekl Mat. "Jak se sem dostala? Moirain... Ten přívoz..."

Perrin si odfrkl. "Myslíš, že ji něco tak bezvýznamnýho, jako je potopenej přívoz, dokáže zastavit? Vyvlekla převozníka ven - ne-vím, jak se dostal zpátky přes řeku, ale ona říká, že se schovával ve svý ložnici a nechtěl jít nikam k řece - no, vyděsila ho tak, že nakonec našel člun dost velkej pro ni ajejího koně a převezl ji přes řeku. Sám. Dala mu čas tak akorát aby našel jednoho ze svých pomocníků, co pak zasedl k druhejm veslům."

"Světlo!" vydechl Mat.

"Co tady dělá?" chtěl vědět Rand. Mat s Perrinem mu věnovali zachmuřený pohled.

"Přišla za náma," řekl Perrin. "Teďka je s... s paní Alys a je tam dost zima, že by mohlo začít sněžit."

"Nemohli bychom zatím jít někam jinam?" navrhl Mat. "Můj táta říká, že jenom blbec strká ruce do sršního hnízda, pokud to není absolutně nutný."

Rand ho zarazil. "Nemůže nás přinutit jít zpátky. Jarnice by jí měly stačit, aby to pochopila. A jestli ne, budeme ji o tom muset přesvědčit."

Mat při každém jeho slově zvedal obočí, a když Rand domluvil, tiše si hvízdl. "Už ses někdy pokoušel Nyneivu přesvědčit o ně-čem, co nechce pochopit? Já jo. Říkám, držme se do večera stra-nou, pak se protáhneme dovnitř."

"Podle toho, jak jsem tu ženu viděl," ozval se Tom, "si nemys-lím, že se zastaví, dokud neřekne, co má na srdci. A když ji to nenecháme říct brzo, mohla by pokračovat, až by přilákala pozor-nost, po který nikdo z nás netouží."

To je zarazilo. Hoši si vyměnili pohledy, zhluboka se nadechli a nakráčeli dovnitř, jako by je tam čekali trolloci.

KAPITOLA ŠESTNÁCTÁ

Vědma

Petřin je zavedl do nitra hostince. Rand se tolik soustředil na to, co chtěl Nyneivě říct, že si Min všiml teprve tehdy, až ho popadla za rukáv a odtáhla stranou. Ostatní došli chodbou o kousek na-před, než si všimli, že zastavil, a taky zůstali stát. Chtěli jít dál a zároveň se toho obávali.

"Na tohle nemáme čas, chlapče," podotkl nevrle Tom.

Min bělovlasému kejklíři věnovala ostrý pohled. "Běž si někam zažonglovat," štěkla a odtáhla Randa o kousek dál od ostatních. "Já vážně nemám čas," namítal Rand. "Rozhodně ne na další hloupé řeči o tom, jak uniknout, a tak." Snažil se jí vytrhnout, ale pokaž-dé, když se uvolnil, Min ho znovu lapila.

"A já zas nemám čas na tyhle hlouposti. Zůstaň stát!" Hodila pohledem po ostatních, přistoupila k Randovi blíž a ztišila hlas. "Před chvílí přijela nějaká ženská-je menší než já, mladá, s tma-výma očima a tmavým copem až po pás. Je taky součástí toho všeho, spolu s váma."

Rand na ni chvíli jenom zíral. Nyneiva? .lak by do toho mohla být zapletená? Světlo, jak do toho můžu být zapletený)kl "To je... to není možný."

"Ty ji znáš?" špitla Min.

"Ano, a ona se nemůže zamíchat do... do čehokoliv, co ty..."

"Ty jiskřičky, Rande. Když vcházela, setkala se s paní Alys a objevily se ty jiskřičky, byly jenom kolem nich. Včera jsem ne-viděla jiskřičky, dokud jste nebyli aspoň tři čtyři pohromadě, ale dneska byly jasnější a mnohem rozvířenější." Stočila zrak na netrpělivě čekající Randovy přátele, a než se zase podívala na něj, otřásla se. "Je skoro zázrak, že hostinec nechytí. Dneska jste v mnohem větším nebezpečí než včera. Od chvíle, kdy při-šla ona."

Rand se také ohlédl po svých druzích. Tom, s obočím staženým do hustého véčka, se předkláněl a očividně se hotovil Randa po-pohnat. "Ona neudělá nic, aby nám ublížila," řekl Rand Min. "Už musím jít." Tentokrát se mu povedlo vyvléknout.

Nevšímal si jejích stížností a připojil se k ostatním. Opět se vy-dali chodbou. Rand se jednou ohlédl. Min za ním mávala pěstí a dupla si.

"Co ti vykládala?" chtěl vědět Mat.

"Nyneiva je součástí toho všeho," řekl Rand bez přemýšlení, načež po Matovi střelil přísným pohledem, takže Mat zůstal s otevřenými ústy. Pak se mu po tvářích pomalu rozlilo pocho-pení.
"Součástí čeho?" vyzvídal tiše Tom. "To děvče snad něco ví?"
Zatímco se Rand snažil rychle vymyslet, co odpovědět, Mat pro-mluvil. "Jasně, zeje součástí," zavrčel nevrle. "Součástí toho stej-nýho průšvihu, v jakým jsme od Jarnic až po krk. Možná to, že se tady ukázala vědma, pro vás není nic moc, ale já osobně bych tady měl radši bělokabátníky."
"Viděla Nyneivu přicházet," poznamenal Rand. "Viděla ji mlu-vit s paní Alys a napadlo ji, že to má něco společného s námi." Tom se na něj úkosem podíval a se zabručením se zatahal za kníry, ale druzí zjevně Randovo vysvětlení přijali. Tom z přátel jen nerad páčil tajemství, ale Minino tajemství by mohlo být nebezpečné stej-ně tak pro ni, jako pro kohokoliv z nich.
Perrin se najednou zastavil u předních dveří a přes svou velikost zaváhal. Zhluboka se nadechl, podíval se na své společníky, znova nabral dech, pomalu otevřel dveře a vstoupil. Ostatní ho jeden po druhém následovali. Rand šel jako poslední a s největší nechutí za sebou dveře zase zavřel.
Byl to pokoj, kde předešlého večera jedli. V krbu praskal oheň a na stole stál tác z leštěného stříbra se stříbrným džbánkem a poháry. Moirain s Nyneivou seděly každá na jednom konci sto-lu a upřeně se pozorovaly. Ostatní židle byly prázdné. Moirain
měla jednu ruku položenou na stole a stejně nehybnou jako obličej. Nyneiva měla cop přehozený přes rameno a koneček svírala v pěsti. Neustále za něj tahala, tak jako to dělala, když byla ve vesnické radě ještě umíněnější než obvykle. Perrin měl pravdu. Přes hořící oheň byl v místnosti mráz a všechen vycházel od dvou žen u stolu.
Lan se opíral o krbovou římsu, díval se do plamenů a ohříval si nad ohněm ruce. Egwain se zády opírala o stěnu a na sobě měla plášť s nasazenou kapuci. Tom, Mat a Perrin se nejistě zastavili přede dveřmi. Rand prostě pokrčil rameny a došel ke stolu. Občas musíš po-padnout vlka za ocas, připomněl si. Ale také si vzpomínal na jiné rčení. Když držíš vlka za ocas, je stejně těžké ho pustit jako udr-žet. Ucítil na sobě Moiraininy i Nyneiviny oči a polilo ho horko, ale stejně se mezi nimi posadil.
Chvíli byla místnost, jako by byla vyřezaná ze dřeva, pak se Egwain s Perrinem a nakonec i Mat vydali ke stolu a rozesadili se uprostřed kolem Randa. Egwain si stáhla kapuci ještě hlouběji do očí, tak, aby jí nebylo vidět do tváře, a všichni se chránili pohléd-noutjeden na druhého.
"Dobrá," odfrkl si Tom ze svého místa. "Aspoň tohle je uděláno."
"Když už tu jste všichni," ozval se Lan, poodešel od krbu a do stříbrného pohárku nalil víno, "možná byste si taky mohli vzít toh le." Podal pohárek Nyneivě, která se na něj podezřívavě zadívala. "Nemusíš se bát," vykládal Lan trpělivě. "Vidělas, jak ho sem hos-tinský přinesl, a ani jeden z nás neměl možnost do něj něco dát. Je úplně bezpečné."
Vědma při slovech bát se rozhněvaně stiskla rty, ale s tichým "Děkuju," pohárek přijala.
"Zajímalo by mě," pokračoval Lan, "jak jsi nás našla."
"Mě taky." Moirain se napjatě předklonila. "Možná bys sis teď, když je tu Egwain i chlapci, chtěla promluvit."
Než Aes Sedai odpověděla, Nyneiva usrkla vína. "Nemohli jste jít jinam než do Baerlonu. Ale abych si byla jistá, sledovala jsem vaši stopu. Rozhodně jste si dost zašli, ale hádám, že jste asi ne-chtěli riskovat setkání se slušnýma lidma."
"Ty jsi... sledovala naši stopu?" Lan vypadal skutečně překva-peně, poprvé za celou dobu, co si Rand vzpomínal. "Začínám být neopatrný."
"Nechali jste jen velice slabou stopu, ale já umím stopovat jako kterýkoliv chlap z Dvouříčí, možná až na Tama al'Thora." Zavá-hala a dodala: "Než mi umřel otec, brával mě s sebou a naučil mě, co by naučil syny, které nikdy neměl." Vyzývavě se na Lana po-dívala, ale on jenom souhlasně přikývl.
"Když dokážeš sledovat stopu, kterou jsem se já pokusil za-maskovat, naučil tě to dobře. To by dokázal jen málokdo, dokonce i v Hraničních státech."
Nyneiva náhle zabořila tvář do pohárku. Randovi se rozšířily oči. Nyneiva se červenala. Nikdy nic ji nevyvedlo z míry. Zlobí-vala se, to ano, často bývala rozhořčená, ale nikdy ji nic nevyvedlo z duševního klidu. Teď se však rozhodně červenala a snažila se to schovat ve víně.
"Možná teď," ozvala se tiše Moirain, "mi odpovíš na pár otázek. Já jsem na tvoje odpověděla dosti

ochotně."
"Se spoustou kejklířských báchorek," odsekla Nyneiva. "Jediná fakta, která tu vidím, je, že si Aes Sedai odvedla ze Světlo ví ja-kého důvodu čtyři mladé lidi."
"Řekli jsme ti, že tady to není známo," řekl ostře Lan. "Musíš si dávat pozor na jazyk."
"Proč bych měla?" dožadovala se Nyneiva. "Proč bych vám měla pomáhat schovávat se, nebo to, co jste zač? Přišla jsem, abych Egwain a hochy odvedla zpátky do Emondovy Role, ne abych vám pomohla dostat je pryč."
Do hovoru se pohrdavým hlasem vložil Tom. "Jestli je chceš ještě někdy vidět ve svý vesnici - a sebe taky - měla bys být opatrnější. V Baerlonu jsou jistí lidé, kteří by ji," trhl hlavou k Moirain, "zabili pro to, čím je. Jeho taky." Ukázal na Lana a pak rychle přistoupil ke stolu a opřel se o něj pěstmi. Naklonil se nad Nyneivu a jeho dlouhé kníry a husté obočí náhle vypadaly hrozivě.
Nyneivě se rozšířily oči a ona se zaklonila, aby se od Toma do-stala dál. Pak se vzdorně narovnala. Tom si toho nijak nevšímal, prostě pokračoval dál hrozivě tichým hlasem. "Při jediné zmínce, jediným klepu, by se na tenhle hostinec vrhli jako horda vraždí-cích mravenců. Jejich nenávist je nesmírně silná, vždycky rádi zabijí nebo odvedou kohokoliv, jako jsou tihle dva. A to děvče? A hoši? A ty? Vy všichni jste s nimi ve spojení, aspoň bělokabát-
níkům by to stačilo. To, jak by ti kladli otázky, by se ti určitě ne-líbilo, zvlášť když jev tom namočená Bílá věž. Tazatelé běloka-bátníků předpokládají už od začátku, že jsi vinna, a pro tento druh viny znají jen jeden trest. Hledání pravdy je nezajímá, myslí si, že ji už znají. Jediný, po čem se svými rozpálenými železy a kleštěmi jdou, je přiznání. Měla bys mít na paměti, že některá tajemství je nebezpečný vyslovovat nahlas, i když si myslíš, že víš, kdo tě může slyšet." Narovnal se a zamumlal: "Poslední dobou tohle lidem vy-kládám nějak často."
"Hezky řečeno, kejklíři," ozval se Lan. Strážce měl v očích opět onen pohled, jímž kejklíře zvažoval. "Překvapilo mě, že tě to tak zaujalo."
Tom pokrčil rameny. "Všichni vědí, že jsem přijel s váma. Nijak netoužím po tom, aby mi tazatel s rozpáleným železem vykládal, že mám litovat svých hříchů a kráčet ve Světle."
"Tohle," přisadila si Nyneiva prudce, ,~je jenom další důvod, aby se se mnou vrátili ráno domů. Nebo ještě odpoledne, když už jsme u toho. Čím dřív se od vás dostanou a vydají se na cestu zpátky do Emondovy Role, tím lip."
"To nemůžeme," namítl Rand a byl rád, že i jeho přátelé pro-mluvili zároveň s ním. Tak aspoň Nyneiva musela svůj zamračený pohled rozdělit mezi víc lidí, i když nikoho z nich neušetřila. Ale on promluvil první a ostatní se odmlčeli a zadívali se na něj. Do-konce i Moirain se opřela v židli a sledovala ho přes sepjaté prsty. Dalo mu práci, aby se vědmě podíval do očí. "Jestli se vrátíme do Emondovy Role, vrátí se i trolloci. Oni... jdou po nás. Nevím proč, ale jdou. Možná že v Tar Valonu zjistíme proč. Možná taky zjistí-me, jak jim to zarazit. Je to jediný způsob."
Nyneiva zvedla ruce. "Mluvíš jako Tam. Nechal se donést na vesnickou schůzi a snažil se každého přesvědčit. Dokonce to zku-sil i s vesnickou radou. Světlo ví, jak se té vaší... paní Alys," jmé-no obdařila nákladem opovržení, "podařilo, aby jí uvěřil. Obvykle míval kapku zdravého rozumu, víc než většina mužů. Na každý pád je rada většinou jen banda hlupáků, ale zas tak hloupí nejsou a nikdo jiný taky ne. Souhlasili, že vás musíme najít. Pak se Tam chtěl za váma vydat, a to ani nedokázal sám vstát. Ve vaší rodině se hloupost musí dědit."
Mat si odkašlal a zamručel: "A co můj táta? Co říkal on?"
"Bojí se, že zkusíš některý z těch tvých bláznivých kousků na cizince a dostaneš po prstech. Toho se zřejmě bojí víc než... paní Alys. Ale on taky není o moc chytřejší než ty."
Mat zjevně nevěděl, jak to, co Nyneiva řekla, má brát, ani co odpovědět, dokonce ani kdy odpovědět.
"Hádám," začal váhavě Perrin. "Chci říct, hádám, že mistra Luhhana taky moc nepotěšilo, když jsem odešel."
"Cekal jsi snad, že ano?" Nyneiva znechuceně zavrtěla hlavou a podívala se na Egwain. "Tahle ztřeštěná pitomost by mě u vás tří nejspíš neměla překvapovat, ale myslela jsem si, že ostatní budou mít víc rozumu."
Egwain se zaklonila, takže se schovala za Perrina. "Nechala jsem zprávu," řekla slabě. Zatahala za kapuci

svého pláště, jako by se bála, že jí nesvázané vlasy vyklouznou. "Všechno jsem tam vy-světlila." Nyneivě potemněla tvář.
Rand si povzdechl. Vědma se právě hotovila k jednomu ze svých vyhlášených hubování a vypadalo to, že tohle bude vskutku prvot-řídní. Jestli se rozhodne v žáru hněvu - pokud například prohlásí, že dohlédne na to, aby se bez ohledu na to, co kdokoliv řekne, vrátili do Emondovy Role - bude skoro nemožné s ní pohnout. Otevřel ústa.
"Zprávu!" začala Nyneiva ve chvíli, kdy Moirain poznamenala: "My dvě si musíme promluvit, vědmo."
Kdyby se Rand dokázal zarazit, byl by to udělal, ale slova se z něj vyřinula, jako by se mu místo úst otevřela stavidla. "To je všechno hezký, ale nic to nezmění. Nemůžeme se vrátit. Musíme jít dál." Ke konci už mluvil pomaleji a hlas mu klesal, takže větu dokončil šeptem a vědma i Aes Sedai na něj upíraly zraky. Byl to takový ten pohled, kterým jej obdarovaly, když se připletl do roz-hovoru o záležitostech ženského kroužku, ten druh, který jasně říkal, že vstoupil, kam neměl. Zase si sedl a vroucně si přál, aby byl někde úplně jinde.
"Vědmo," pronesla Moirain, "musíš mi věřit, že se mnou jsou ve větším bezpečí, než by byli zpátky ve Dvouříčí."
"V bezpečí!" pohodila Nyneiva odmítavě hlavou. "Ty jsi ta, kdo je přivedl sem, kde jsou bělokabátníci. Ti stejní bělokabátníci, kte-ří by jim, podle kejklíře, mohli ublížit kvůli tobě. Pověz mi, v jakém jsou tedy bezpečí, Aes Sedai."
"Existuje mnoho různých druhů nebezpečí, před kterým je ne-mohu ochránit," souhlasila Moirain, "stejně jako ty je nedokážeš ochránit před zásahem blesku, jestli se vrátí domů. Ale nejsou to blesky, čeho se musí bát, dokonce ani bělokabátníci ne. Je to Temný a jeho přisluhovači. Před nimi je ochránit mohu. Dotek pravého zdroje, dotek saidaru, mi poskytuje tuto ochranu, tak jako každé Aes Sedai."
Nyneiva skepticky stiskla rty. Moirain také, i když roz-zlobeně, ale pokračovala dál a hlas jí zněl tvrdě, právě na hranici trpělivosti. "Dokonce i ti ubozí muži, kteří mohou nakrátko použí-vat sílu, ji získávají, i když občas dotek saidínu chrání, a někdy je jeho poskvrnění učiní ještě zranitelnějšími. Ale já, jako každá jiná Aes Sedai, mohu tuto ochranu rozšířit i na ty, kdo jsou mi nablízku, jako právě teď. Dokud zůstanou se mnou, nemůže jim ublížit žádný mizelec. Žádný trollok se nedostane na vzdálenost čtvrt míle, aby to Lan nepoznal, nevycítil jeho zlo. Můžeš jim nabídnout aspoň polo-vic, pokud se s tebou vrátí do Emondovy Role?"
"Vymýšlíš si," prohlásila Nyneiva. "Ve Dvouříčí máme pořeka-dlo. ‚Ať už medvěd přepere vlka, nebo vlk medvěda, králík vždyc-ky prohrává.' Odnes si svůj zápas někam jinam a lidi z Emondovy Role z něj vynech."
"Egwain," řekla Moirain po chvilce, "odveď ostatní a nech mě s vědmou chvíli o samotě." Tvář měla bezvýraznou. Nyneiva se opřela o stůl, jako by se hotovila k zápasu ve volném stylu.
Egwain vyskočila. Její touha chovat se důstojně zjevně bojovala s touhou vyhnout se střetu s vědmou kvůli rozpuštěným vlasům. S doprovázením ostatních ven však neměla nejmenší potíže. Mat s Perrinem spěšně odstrčili židle, zdvořile zamumlali a snažili se ze dveří přímo nevyběhnout. Dokonce i Lan na Moirainino zna-mení vyrazil ke dveřím a Toma odtáhl s sebou.
Rand je následoval a strážce za nimi zavřel dveře. Pak v chodbě zůstal hlídat. Před Lanovým pohledem ostatní kousek poodešli. Neměli nejmenší možnost poslouchat u dveří. Když došli dost da-leko, aby mu to stačilo, Lan se opřel o zeď. Dokonce i bez svého měňavého pláště byl tak nehybný, že bylo snadné jej přehlédnout, dokud se člověk nedostal těsně k němu.
Kejklíř cosi zabručel o tom, že má něco na práci, a odešel s vážným: "Pamatujte, co jsem vám říkal," kterážto slova hodil přes rameno po chlapcích. Nikdo jiný však odejít nehodlal.
"Co tím myslel?" optala se nepřítomně Egwain s očima upře-nýma na dveře, které skrývaly Moirain s Nyneivou. Pohrávala si s vlasy, jako by nevěděla, zda chce dál skrývat skutečnost, že už je nemá spletené, nebo si shodit kapuci z hlavy.
"Dával nám nějakou radu," řekl Mat.
Perrin se na něj přísně podíval. "Říkal, že nemáme otvírat pusu, dokud si nejsme jistí, co vlastně chceme říct."
"To zní jako dobrá rada," připustila Egwain, ale očividně ji to příliš nezajímalo.

Rand byl ztracen ve vlastních myšlenkách. Jak může být Ny-neiva součástí toho všeho? Jak se vůbec někdo z nich mohl zaplést s trolloky a mizelci a jak se mohl Ba'alzamon objevovat v jejich snech? Bylo to bláznivé. Rád by věděl, jestli Min pověděla Moi-rain o Nyneivě. Co si tam asi vykládají?
Když se dveře nakonec otevřely, neměl Rand nejmenší tušení, jak dlouho tam tak stál. Vyšla Nyneiva, a když uviděla Lana, trhla sebou. Strážce zamumlal cosi, na co ona rozzlobeně pohodila hla-vou, a Lan pak kolem ní proklouzl do dveří.
Nyneiva zamířila k Randovi a on si poprvé uvědomil, že ostatní se tiše vytratili. Nechtěl čelit vědmě sám, ale teď, když se setkal s jejím pohledem, nemohl jen tak zmizet. Obzvláštěpátravým po-hledem, pomyslel si popleteně. Co si řekly? Jak se Nyneiva při-blížila, Rand se odevzdaně narovnal.
Vědma ukázala na Tamův meč. "Tohle ti teď, zdá se, padne, i když bych byla raději, kdyby ne. Už jsi dospěl, Rande."
"Za týden?" Rand se zasmál, ale znělo to nucené, a Nyneiva potřásla hlavou, jako kdyby ji nepochopil.
"Přesvědčila tě?" zeptal se Rand. "Je to vážně jediný způsob." Odmlčel se a vzpomněl si na Mininy jiskřičky. "Půjdeš s námi?"
Nyneiva doširoka rozevřela oči. "Jít s vámi! Proč bych to dě-la-la? Mavra Mallenová přijela z Devenského Průseku, aby dohlíd-la na věci, než se vrátím, ale bude se chtít vrátit, jak nejrychleji to půjde. Pořád doufám, že se konečně umoudříte a vrátíte se se mnou."
"To nemůžeme." Rand měl dojem, že ve stále otevřených dve-řích zahlédl nějaký pohyb, ale v chodbě byli pořád sami.
"Říkal jsi mi to a ona taky." Nyneiva se zamračila. "Jestli v tom není namočená ona... Aes Sedai se nedá věřit, Rande."
"Mluvíš, jako bys nám skutečně věřila," řekl Rand pomalu. "Co se stalo na vesnické schůzi?"
Nyneiva se ohlédla ke dveřím, než mu odpověděla. Teď se tam nic nehýbalo. "Byl to virvál, ale není třeba, aby ona věděla, že svý věci nezvládneme lip. A já věřím jenom jedné věci: že vy všichni jste v nebezpečí, dokud jste s ní pohromadě."
"Něco se stalo," trval na svém Rand. "Proč chceš, abychom se vrátili, jestli si myslíš, že na tom, co říkáme, je byť jen zrnko prav-dy? A proč, pro všechno na světě, ty? To by klidně mohli poslat starostu."
"Opravdu jsi dospěl." Nyneiva se usmála a její pobavení ho na chvíli zneklidnilo. "Vzpomínám na dobu, kdy ses neptal, proč jsem někam šla, nebo proč dělám to, co dělám, ať by to bylo cokoliv a kdekoliv. A to bylo ještě před týdnem."
Rand si odkašlal a umíněně trval na svém. "To nedává smysl. Proč tu jsi doopravdy?"
Nyneiva se ohlédla k prázdným dveřím a pak ho uchopila za ruku. "Pojď, projdeme se u toho." Rand se nechal odvést, a když byli ode dveří dost daleko, aby je nebylo slyšet, Nyneiva začala. "Jak jsem říkala, ta schůze byl naprostý zmatek. Každý souhlasil s tím, že je nutné někoho za váma poslat, ale vesnice se rozdělila na dvě části. Jedni vás chtěli zachránit, i když se dost pohádali o to, jak to udělat, když jste s... s takovýma, jako je ona."
Rand byl rád, že si vzpomněla a dávala si pozor na to, co říká. "Ostatní Tamovi věřili?" zeptal se.
"Ne tak docela, ale stejně si nemysleli, že byste měli zůstat mezi cizáky, zvlášť ne s někým jako ona. Ať tak nebo tak, té výpravy se chtěli zúčastnit skoro všichni muži. Tam a Bran al'Vere, s těma vážkama kolem krku na znamení svýho úřadu, a Háral Luhhan, dokud ho Alsbet neuzemnila. Dokonce i Cenn Buie. Světlo mě chraň před muži, kteří myslí kolenem. I když nevím, jestli existují i nějací jiní." Od srdce si odfrkla a s obvi-ňujícím výrazem k němu vzhlédla. "Na každý pád mi bylo jasné, že bude trvat nejmíň další den, možná i víc, než se nějak rozhod-nou, a nějak... nějak jsem si byla jistá, že bychom tak dlouho čekat neměli. Takže jsem svolala ženský kroužek a řekla jim, co je třeba udělat. Nemůžu tvrdit, že se jim to líbilo, ale viděly, že mám pravdu. A proto jsem taky tady, protože chlapi z Emondovy
Role jsou umíněnci s prázdnou hlavou. Nejspíš se ještě dohadují o tom, koho mají poslat, i když jsem jim nechala zprávu, že se o to postarám."
Nyneivin příběh vysvětlil její přítomnost, ale nijak Randa ne-uklidnil. Pořád byla pevně rozhodnutá odvést je s sebou zpátky. "Co ti řekla?" zeptal se. Moirain určitě vyvrátila každou Nynei-vinu námitku, ale pokud jí nějaká unikla, on to zvládne.
"Více méně to samý," opáčila Nyneiva. "A chtěla se něco o vás, chlapcích, dozvědět. Aby pochopila,

proč jste... přilákali ten druh pozornosti, kterou... říkala." Nyneiva se odmlčela a koutkem oka Randa nepřestávala sledovat. "Snažila se to zamaskovat, ale hlav-ně se chtěla dozvědět, jestli se některý z vás nenarodil mimo Dvou-říčí."
Randovi se náhle napjala kůže na obličeji. Podařilo se mu chrap-tivě uchechtnout. "Mívá divný nápady. Doufám, že jsi ji ujistila, že všichni pocházíme z Emondovy Role."
"Jistě," odtušila vědma. Než odpověděla, na kratičký okamžik se zarazila, na takovou chviličku, že by si toho Rand nevšiml, kdyby nedával pozor.
Snažil se přijít na něco, co by mohl říci, ale jazyk jako by mu zdřevěněl.
Ona to ví. Je koneckonců vědma, a o vědmách se předpokládá, že vědí všechno o všem. Jestli to ví ona, tak to nezpůsobila ho-rečka. O, Světlo, pomoz mi, otče!
"Jsi v pořádku?" zeptala se Nyneiva.
"Říkal... říkal, že já... nejsem jeho syn. Když blouznil... v ho-rečce. Říkal, že mě našel. Myslel jsem, že to bylo jenom..." Začalo ho pálit v hrdle a musel se odmlčet.
"O, Rande." Nyneiva se zastavila a vzala mu hlavu do obou ru-kou. Musela se natáhnout. "Lidé v horečce říkají divné věci. Po-motané věci. Věci, které nejsou zcela pravdivé nebo skutečné. Po-slouchej mě. Tam al'Thor utekl za dobrodružstvím, když byl ještě hoch ne o moc starší, než jsi ty teď. Já si jenom pamatuju, jak se vrátil do Emondovy Role, dospělý muž s rusými vlasy, cizí ženou a dítětem zabaleným v plenkách. Pamatuju se, jak Kari al'Thoro-vá to dítě kolébala v náručí s takovou láskou a radostí, jakou jsem ještě nikdy u žádné ženy s děckem neviděla. Jsi její dítě, Rande. Teď se seber a přestaň s těmi nesmysly."
"Jistě," řekl Rand. Narodil jsem se mimo Dvouříčí. "Jistě." Možná měl Tam horečnatý sen a možná našel dítě po bitvě. "Proč jsi jí to neřekla?"
"Do toho nikomu cizímu nic není."
"Narodil se v cizině ještě někdo další?" Jakmile tu otázku vy-slovil, zavrtěl hlavou. "Ne, nic neodpovídej. Mně do toho taky nic není." Ale bylo by hezké vědět, jestli má Moirain nějaký zvláštní zájem jen o něj, po tom, co jim všem říkala.
"Ne, není," souhlasila Nyneiva. "Možná to nic neznamená. Mo-hla prostě jenom slepě hledat důvod, jakýkoliv důvod, proč po vás ti tvorové jdou. Po vás po všech."
Randovi se podařilo usmát. "Takže věříš, že po nás jdou." Nyne-iva zatrpkle zavrtěla hlavou. "Od chvíle, cos ji potkal, ses teda opravdu naučil, jak všechno překroutit."
"Co budeš dělat?" zeptal se jí Rand.
Nyneiva si ho chvíli prohlížela a on neuhnul očima. "Dneska se vykoupu. Pak se uvidí, ne?"

KAPITOLA SEDMNÁCTÁ

Hlídači a hledači

Poté, co vědma odešla, Rand se vydal do šenku. Potřeboval sly-šet lidský smích, potřeboval zapomenout na to, co Nyneiva říkala, a na potíže, které by mohla způsobit.
Místnost byla vskutku zaplněná, ale nikdo se vůbec nesmál, i když každičká židle i lavice byla obsazená a lidé lemovali i stěny. Tom znovu pořádal představení, stál na stole u protější zdi a jeho gesta stačila velkou síň zaplnit. Bylo to opět Hledání rohu, ale nikdo si nestěžoval. O každém z hledačů se dalo vyprá-vět tolik příběhů, a dalo se vyprávět o tolika hledačích, že ani dvě vyprávění nebyla nikdy stejná. Vyprávění o všech a o všem by zabralo asi tak týden, možná víc. Jediný zvuk, soupeřící s kejklířovým hlasem a hudbou jeho harfy, bylo praskání plame-nů v krbech.
"... Do všech koutů světa hledači vyjíždějí, až ke sloupům pod-pírajícím nebesa, kde vanou větry času a osud chytá mocné i sla-bé za vlasy. Největší z hledačů je Rogosh z Talmouru, Rogosh Orlozraký, proslavený u dvora velkého krále, obávaný na sva-zích Shayol Ghulu..." Hledači byli vždycky velcí hrdinové, všichni do jednoho.
Rand si všiml svých dvou přátel a protáhl se k nim na místo, které mu Perrin udělal na konci lavice. Do místnosti pronikala vůně pokrmů a připomněla Randovi, jaký má hlad, ale ani lidé, kteří měli něco k jídlu před sebou, mu nevěnovali pozornost. Služeb-né, které by měly jídlo roznášet, stály jako uhranuté, mačkaly si
zástěry a sledovaly kejklíře, a nikomu to zřejmě nevadilo. Poslou-chat bylo lepší než jíst, bez ohledu na

to, jak bylo jídlo dobré.
"...od okamžiku jejího zrození Temný označil Blaes za svůj ma-jetek, ale ona je jiného mínění - žádná temná družka, Blaes z Ma-tuchinu! Silná jako topol tu stojí, pružná jako vrbová větévka, spanilá jako růže. Zlatovlasá Blaes. Připravená dříve zhynout, než se vzdát. Leč slyšte! Od městských věží se odráží trubky zvuk, břeskný a smě-lý. Její heroldové oznamují příjezd hrdiny ku dvoru. Bubny duní a cimbály znějí! Rogosh Orlozraký přichází, aby složil poklonu..."
"Smlouva Rogoshe Orlozrakého" spěla ke svému konci, ale Tom si jenom svlažil hrdlo z holby piva a vrhl se do "Liánový obrany". Vzápětí následoval "Pád Aleth-Loriel" a "Gaidal Cainův meč" a ještě "Poslední jízda Buada z Albhainu". Odmlky byly s postu-pujícím večerem stále delší, a když Tom vyměnil harfu za flétnu, každý pochopil, že pro tento večer je s vyprávěním konec. K To-movi se připojili dva muži s bubínkem a otlučeným dulcimerem, ale usadili se ke stolu, kdežto Tom zůstal stát na něm.
Všichni tři mladíci z Emondovy Role začali při první notě "Vítr, jenž vrbkou třese" tleskat, a nebyli sami. Ve Dvouříčí to byla oblí-bená píseň a v Baerlonu očividně také. Tu a tam se připojili i zpě-váci, a nezpívali tak falešně, aby je někdo umlčel.
"Má láska je pryč, odnesená větrem, jenž vrbkou třese, a zem celičká potlučená větrem, jenž vrbkou třese. Já však si ji podržet chci, v srdci a ve vzpomínkách, síla její duši mi zpevní, láska její srdce mé hřeje, já postojím, kde zpívali jsme, ač vítr tu vrbkou třese. "
Druhá píseň už nebyla tak smutná. Vlastně "Jen jedno vědro vody" znělo ve srovnání s první mnohem veseleji než obvykle, což mohl mít kejklíř v úmyslu od samého začátku. Lidé spěchali od-klidit stoly, aby udělali místo pro tanec, a začali vykopávat no-hama, až se stěny ze všeho toho dupání a víření třásly.
První tanec
skončil a rozesmátí tanečníci odcházeli stranou, aby uvolnili mís-to dalším.
Tom zahrál úvodní melodii k "Letěla husička", pak se odmlčel a počkal, až lidé zaujmou místo v kole.
"Myslím, že si taky skočím," řekl Rand a zvedl se. Perrin taky vstal. Mat byl nejpomalejší, takže zjistil, že zůstal sám hlídat pláš-tě, Randův meč a Perrinovu sekeru.
"Pamatujte si, že příště jsem na řadě já," volal za nimi Mat. Tanečníci utvořili dvě dlouhé řady proti sobě, muži v jedné, ženy ve druhé řadě. Nejdřív bubínek, pak dulcimer udaly rytmus a vších-ni tanečníci začali ohýbat kolena do taktu. Dívka naproti Randovi, jejíž tmavé copy mu připomněly domov, se na něj plaše usmála a pak naprosto neplaše mrkla. Melodii přebrala Tomova flétna a Rand vykročil, aby se s tmavovláskou setkal. Ta pohodila hla-vou, a jak se kolem ní otáčel a podával ji následujícímu muži v řadě, zasmála se.
Všichni v místnosti se smějí, uvědomil si Rand, když tančil ko-lem své další partnerky, jedné ze služtiček s rozevlátou zástěrou. Jediná vážná tvář, kterou viděl, byl jeden z mužů schoulených u krbu, kterémužto chlapíkovi se přes celý obličej od spánku po čelist táhla jizva, takže měl pokřivený nos a koutek úst stažený dolů. Ten muž se mu podíval do očí a zachmuřil se, načež Rand rozpačitě uhnul pohledem. Možná se nemohl smát kvůli té jizvě.
V otočce zachytil další partnerku a zatočil s ní, než jí předal dál. Než hudba zrychlila, tančil ještě se třemi dalšími dívkami, a pak se ocitl zpátky u oné první tmavovlásky na rychlou promenádu, při níž se řady úplně vyměnily. Trnavovlasá dívka se pořád ještě smála a znovu na něj zamrkala.
Zjizvený muž se na něj zamračil. Rond klopýtl a zahořely mu líce. Nechtěl toho chlapíka uvést do rozpaků. Vážně ho nenapad-lo, že na něj upřeně zírá. Obrátil se, aby přivítal další partnerku, a na toho muže úplně zapomněl. Další žena, která mu utančila do náruče, byla Nyneiva.
Rond zakopl a div že neupadl, přičemž Nyneivě málem šlápl na nohu. Ona však tančila natolik půvabně, že to jeho neohrabanost vyrovnalo, a celou dobu se usmívala.
"Myslela jsem, že jsi lepší tanečník," zasmála se, když si vy-měňovali partnery.
Rond neměl moc času, aby se sebral, než se tanečníci znovu vyměnili, a on zjistil, že tančí s Moirain. Pokud měl dojem, že má s vědmou dřevěné nohy, nebylo to nic proti tomu, jak se cítil s Aes Sedai. Ona se ladně vznášela nad podlahou a její roucho půvabně povlávalo kolem ní. Rond dvakrát málem upadl. Moirain se na něj soucitně usmála, což bylo spíš horší, než aby to pomohlo. Randovi se značně ulevilo, když se dostal k další partnerce v řadě, i když to byla Egwain.
Znovu se trochu sebral. Koneckonců, tančíval s ní celé roky. Vlasy měla stále rozpuštěné, ale stáhla si je

dozadu červenou stuž-kou. Možná se nemohla rozhodnout, jestli chce potěšit Moirain nebo Nyneivu, pomyslel si Rand trpce. Rty měla pootevřené a vy-padala, jako by chtěla něco říci, ale nevydala ani hlásku, a Rand nehodlal promluvit první. Ne po tom, jak uťala jeho dřívější pokus v soukromé jídelně. Jeden druhého rozvážně pozorovali a beze slova od sebe odtančili.

Když rejdovák skončil, Rand byl docela rád, že se může vrátit na lavici. Hudba k dalšímu tanci, byl to jig, začala, ještě než se usadil. Mat vyběhl, aby se mohl připojit k tanečníkům, a Perrin zatím vklouzl na jeho místo.

"Viděls ji?" začal Perrin, ještě než dosedl. "Viděls?"

"Kterou?" chtěl vědět Rand. "Vědmu, nebo paní Alys? Tančil jsem s oběma."

"Ae... paní Alys taky?" vyjekl Perrin. "Já tancoval s Nyneivou. Ani jsem netušil, že umí tancovat. Doma to nikdy nedělala, ani na tancovačkách."

"Rád bych věděl," zahloubal se Rand, "co by ženský kroužek řekl tomu, že vědma tancuje? Možná proto."

Pak hudba, tleskání a zpěv zesílily natolik, že nebylo slyšet vlast-ního slova. Jak tanečníci kroužili po místnosti, Rand s Perrinem začali také tleskat. Rond si několikrát uvědomil, že ho zjizvený muž sleduje. Ten člověk měl právo cítit se dotčený, s takovou jiz-vou, ale Rand nevěděl, co by teď mohl udělat, aby to jenom ne-zhoršil. Soustředil se tedy na hudbu a pohledu na onoho chlapíka se vyhýbal.

Tanec i zpěv pokračovaly dlouho do noci. Služtičky se nakonec upamatovaly na své povinnosti. Rond s potěšením zhltl horké du-šené maso a kus chleba. Každý jedl tam, kde seděl, nebo stál. Rand se připojil ještě ke třem tancům, a když zjistil, že opět tančí s Nyneivou, a dokonce i s Moirain, podařilo se mu neklopýtat. Tentokrát ho obě za tanec pochválily, načež se Rand zakoktal. Tančil také s Egwain, která na něj upírala tmavé oči a pořád vypadala, jako by chtěla něco říci, ale nepronesla ani slůvko. On také mlčel, ale byl si jist, že se na ni aspoň nemračí, bez ohledu na to, co Mat říkal, když se vrátil na lavici.

Kolem půlnoci Moirain odešla. Egwain rychle přelétla pohle-dem od Aes Sedai k Nyneivě a vyběhla za ní. Vědma je sledovala s nečitelným výrazem a pak se schválně připojila k dalšímu tanci, než odešla také s výrazem, jako by na Aes Sedai uhrála bod.

Brzy nato Tom vrátil flétnu do pouzdra a dobromyslně se doha-doval s těmi, kdo chtěli zůstat déle. Objevil se Lan a vyzvedl Ran-da s ostatními.

"Musíme vyrazit časně," oznámil jim strážce a nakláněl se k nim, aby ho přes hluk v místnosti slyšeli, "a budeme potřebovat tolik síly, kolik můžeme získat."

"Jeden chlapík tady na mě pořád tak divně zkal," ozval se Mat. "Chlap s jizvou na obličeji. Myslíš, že by to mohl být... jeden z těch přátel, před kterýma jsi nás varoval?"

"Takhle?" Rand prstem naznačil čáru přes nos ke koutku úst. "Na mě zíral taky." Rozhlédl se po šenku. Lidé se trousili ven a většina z těch, kteří zůstali, se shlukla kolem Toma. "Už tady není."

"Já ho viděl," řekl Lan. "Podle mistra Fitche je to špeh běloka-bátníků. Nás z něj hlava bolet nemusí."

Možná ne, ale Rand viděl, že strážci cosi dělá starosti.

Rand pohlédl na Mata, který měl na tváři napjatý výraz, což vždycky znamenalo, že má něco za lubem. Špeh bělokabátníků. Mohl by nám to Bornhald chtít vrátit takhle? "Odjíždíme brzo?" utrousil. "Opravdu brzo?" Možná se dostanou pryč dřív, než se něco semele.

"Hned za svítání," odtušil strážce.

Jak opouštěli šenk, Mat si tichounce prozpěvoval útržky písně a Perrín se zastavoval, aby si vyzkoušel novou taneční figuru, již se byl naučil. Připojil se k nim Tom v povznesené náladě. Lan cestou ke schodům zachovával kamennou tvář.

"Kde spí Nyneiva?" zeptal se Mat. "Mistr Fitch říkal, že jsme dostali poslední pokoje."

"Má postel," pravil suše Tom, "v pokoji paní Alys a té dívky." Perrin si hvízdl mezi zuby a Mat zamumlal: "Krev a popel! Za všechno zlato Caemlynu bych nechtěl být v Egwainině kůži!" Ne-bylo to poprvé, co si Rand přál, aby Mat dokázal brát něco vážně déle než dvě minuty. V jejich vlastní kůži jim v té chvíli nebylo právě nejpohodlněji. "Zajdu si pro trochu mlíka," řekl. Možná mu to pomůže usnout. Možná se mi dneska nebude nic zdát.

Lan se na něj pozorně podíval. "Dneska se děje něco divného. Nechoď daleko. A pamatuj si, odjíždíme,

ať už budeš dost bdělý na to, aby ses udržel v sedle, nebo tě do něj budeme muset přivá-zat."
Strážce vykročil do schodů. Rand zůstal v chodbě sám. Poté, co kolem něj bylo tolik lidí, byl skutečně opuštěný.
Rychle se vydal do kuchyně, kde stále ještě pracovala jedna z kuchtiček. Nalila mu mléko z velkého kameninového krajáče. Jak vycházel z kuchyně a pil mléko, vydala se k němu chodbou nejasná postava v černém odění a zvedla bledé ruce, aby mohla odhodit tmavou kápi, jež jí zakrývala obličej. Ač se postava po-hybovala, plášť na ní visel zcela nehybně, a ta tvář... Tvář muže, ale křídově bílá, jako larva pod kamenem, a bez očí. Od ulízaných černých vlasů po kulaté tváře byla hladká jako vaječná skořápka. Rand se zakuckal a rozlil mléko.
"Jsi jeden z nich, hochu," řekl mizelec drsným šeptem, jako když pilníčkem přejede po kosti.
Rand pustil hrnek a ucouvl. Chtěl utéci, ale zvládl jedině váha-vé krůčky. Nedokázal odtrhnout zrak od té bezoké tváře a žaludek se mu sevřel. Snažil se křičet o pomoc, zaječet, ale jako by měl v hrdle knedlík. Každé namáhavé nadechnutí ho bolelo.
Mizelec připlul blíž, nijak nespěchal. Kráčel vlnivým krokem se smrtícím půvabem jako zmije, kteroužto,podobu zdůrazňovala černá šupinová zbroj na prsou. Tenké, bezkrevné rty se mu zkři-vily v krutém úsměvu, který byl díky hladké, bledé pletí na místě, kde měl mít oči, více výsměchem. Vedle jeho hlasu zněl Bornhal-dův teple a mírně. "Kde jsou ostatní? Vím, že jsou tady. Mluv, chlapče, a já tě nechám žít."
Rand narazil na dřevo, stěnu nebo dveře - nemohl se přimět, aby se ohlédl a podíval se. Teď, když se jeho nohy zastavily, ne-dokázal je znovu rozhýbat. Třásl se a přihlížel, jak myrddraal klouže blíž. Při každém jeho pomalém kroku se Rand třásl stále víc.
"Mluv, říkám, nebo..."
Shora zaznělo dupání, od schodiště nahoru na chodbu, a myrd-draal si přestal všímat Randa a bleskově se otočil. Jeho plášť se nepohnul. Mizelec na chviličku naklonil hlavu, jako by jeho bez-oký pohled mohl proniknout dřevěnou stěnou. V mrtvolně bledé ruce se mu objevil meč, jehož čepel byla černá jako plášť. Světlo z chodby v přítomnosti oné čepele jako by potemnělo. Dupot ze-sílil a mizelec se obrátil zpátky k Randovi pohybem, který vypa-dal, jako by neměl kosti v těle. Černá čepel se zvedla, úzké rty se odhrnuly v úšklebku.
Chvějící se Rand věděl, že zemře. Půlnoční ocel mu zamířila na hlavu... a zastavila se.
"Ty patříš velikému pánu Temnoty." Nezvučné skřípění toho hlasu znělo, jako když někdo škrábe nehty po břidlicové tabulce. "Jsi jeho."
Otočil se, byla z něj jen černá šmouha, a vrhl se do chodby, pryč od Randa. Stíny na konci chodby se natáhly a objaly jej a mizelec zmizel.
Z posledních schodů skočil s taseným mečem Lan a se zaduně-ním přistál.
Rand se snažil najít hlas. "Mizelec," vydechl. "Bylo to..." Náhle si vzpomněl na vlastní meč. Když stál tváří v tvář myrddraalovi, vůbec mu nepřišel na mysl. Teď čepel s volavkou vytáhl a nezále-želo mu na tom, že už je pozdě. "Utíkal tudy!"
Lan nepřítomně kývl. Zdálo se, že naslouchá čemusi jinému. "Ano. Už je pryč, mizí. Teď není čas na pronásledování. Odchá-zíme, ovčáku."
Na schodech se ozvaly další kroky. Byli to Mat, Perrin a Tom, ověšení pokrývkami a sedlovými brašnami. Mat ještě svazoval své pokrývky a luk mu trčel zpod ruky.
"Odcházíme?" řekl Rand. Vrátil meč do pochvy a vzal si od To-ma své věci. "Teď? V noci?"
"Chceš tu snad počkat, až se ten půlčlověk vrátí, ovčáku?" utrousil netrpělivě strážce. "Nebo půltucet? Ví teď, kde jsme."
"Pojedu zase s váma," oznámil strážci Tom, Jestli vám to nějak zvlášť nevadí. Příliš mnoho lidí si pamatuje, že jsem přijel s váma.
Bojím se, že do úsvitu nebude tohle to správné místo, aby si tu na mě pamatovali jako na vašeho přítele."
"Můžeš jet s námi, kejklíři, nebo do Shayol Ghulu." Lanovi za-chřestila pochva, jak do ní silou zarazil meč.
Od zadních dveří kolem nich proběhl podomek a potom se objevila Moirain s mistrem Fitchem a za nimi

Egwain se svá-zaným vlňákem v náručí. A Nyneiva. Egwain vypadala vyděše-ná skoro až k slzám, ale vědmina tvář byla maskou chladného hněvu.
"Musíš to brát vážně," vykládala Moirain hostinskému. "Ráno tu určitě budou nějaké potíže. Možná temní druzi, možná něco horšího. Až to přijde, rychle jim omam, že jsme odjeli. Nevzpírej se. Prostě každému řekni, že jsme odjeli už v noci, a oni by tě neměli dál obtěžovat. Jdou přece po nás."
"S tím si vůbec nelam hlavu," opáčil vesele mistr Fitch. "Sku-tečně ani trošičku. Kdyby někdo přišel do mýho hostince a snažil se obtěžovat mý hosty... no, já a mí mládenci bychom mu uká-zali, zač je toho loket. To teda jo. A neuslyší ode mě ani slova o tom, kam jste jeli, nebo kdy, dokonce ani, že jste tu kdy byli. Na to nejsem zvyklý. Nikdo se tu o vás ani nezmíní. Ani slovíč-kem!"
"Ale..."
"Paní Alys, musím vážně dohlídnout na vaše koně, jestli odje-dete v pořádku." Vytrhl se jí a rozběhl se ke stájím.
Moirain si otráveně povzdychla. "Tvrdohlavý chlap. On nebude poslouchat."
"Myslíš, že by sem kvůli nám mohli přijít trolloci?" zeptal se Mat.
"Trolloci!" štěkla Moirain. "Ovšemže ne! Ale jsou i jiné věci, kterých je třeba se bát, a jedna z nich, nikoliv bezvýznamná, je, jak nás našli." Nevšímajíc si toho, jak se Mat naježil, rovnou po-kračovala dál. "Ten mizelec neuvěří, že jsme tu zůstali, když teď víme, že nás našel, ale mistr Fitch bere temné druhy na příliš leh-kou váhu. Považuje je za ubožáky, co se schovávají ve stínech, ale temné druhy je možné najít v krámech a na ulicích každého měs-ta, dokonce i v nejvyšších radách. Ten myrddraal by je mohl po-slat, aby vyzvěděli naše plány." Obrátila se na podpatku a odešla s Lanem těsně v závěsu.
Ostatní se vydali ke stájím a Rand se ocitl vedle Nyneivy. Také si nesla sedlové brašny a pokrývky.
"Takže nakonec jedeš s námi," prohodil. Min měla pravdu.
"Opravdu tady dole něco bylo ?" zeptala se tlumeným hlasem. "Ona tvrdí, že to byl..." Náhle se zarazila a upřela pohled na Randa.
"Mizelec," doplnil Rand. Překvapilo ho, že mluví tak klidně. "Byl se mnou v chodbě a pak přišel Lan."
Když opouštěli hostinec, foukal vítr a Nyneiva si přitáhla plášť k tělu. "Možná vás něco pronásleduje, ale já jsem přišla, abych vás bezpečně doprovodila do Emondovy Role, vás všechny, a ne-odejdu, dokud se tak nestane. Nenechám vás samotné s někým, jako je ona." Ve stájích se pohybovala světla, jak podomci sedlali koně.
"Mutchi!" křikl ode dveří do stáje, kde stál s Moirain, hostin-ský. "Pohni kostrou!" Obrátil se zpátky k Moirain a vypadalo to, že se ji spíš snaží uklidnit, než si vyposlechnout, co mu vykládá, i když tak činil uctivě, a mezi rozkazy, které hulákal na podomky, se jí neustále klaněl.
Podomci vyvedli koně a tiše bručeli kvůli všemu tomu shonu a pozdní hodině. Rand podržel Egwain ranec, a když se dostala na Bělin hřbet, podal jí ho. Ona se na něj podívala ustrašenýma oči-ma. Aspoň si už nemyslí, že je to báječné dobrodružství.
Jakmile ho to napadlo, zastyděl se. Dostala se kvůli němu a ostat-ním do nebezpečí. Samotná jízda zpátky do Emondovy Role by byla bezpečnější než pokračovat dál. "Egwain, já..."
Slova mu odumřela na rtech. Byla příliš umíněná, aby se prostě vrátila zpátky, ne potom, jak prohlašovala, že pojede až do Tar Valonu. A co Minino vidění? Ona je součástí toho všeho. Světlo, součástí čeho?
"Egwain," řekl Rand, "mrzí mě to. Nějak mi to poslední dobou nemyslí, jak by mělo."
Egwain se sklonila a pevně mu stiskla ruku. Ve světle ze stáje Rand zřetelně viděl její tvář. Už nevypadala tak vyplašeně. Jakmi-le všichni nasedli, mistr Fitch naléhal, že je zavede k vratům, a podomci jim svítili na cestu. Baculatý hostinský se jim cestou klaněla ujišťoval je, žejejich tajemství uchová, azvalje, aby přije-li zas. Mutch jejich odjezd sledoval stejně nenaloženě, jako jejich příjezd.
Tohle je člověk, pomyslel si Rand, který svou kůži na trh nepo-nese, kvůli nikomu. Mutch ochotně poví prvnímu, kdo se ho ze-ptá, kdy odjeli, i všechno ostatní, o čem si bude myslet, že by ho to mohlo zajímat. Poodjeli kousek do ulice a Rand se ohlédl. Stála tam postava s vysoko zdviženou lucernou a upřeně je pozorovala. Rand nepotřeboval vidět obličej, aby věděl, že je to Mutch.
Ulice Baerlonu byly v této noční hodině prázdné, jen tu a tam pronikl mezi pevně zavřenými okenicemi slaboučký záblesk a světlo měsíce v poslední čtvrti sílilo a sláblo podle toho, jak přes měsíc pluly mraky.

Když projížděli bočními uličkami, čas od času zaště-kal pes, ale jinak kromě dusotu kopyt jejich koní a hvízdání větru nad střechami neporušil noc jediný zvuk. Jezdci mlčeli, halili se do svých plášťů a vlastních myšlenek.
Strážce je jako obvykle vedl, Moirain a Egwain ho těsně násle-dovaly. Nyneiva se držela blízko Egwain a ostatní jeli vzadu v těsném hloučku. Lan nechal koně jít rychlým krokem.
Rand ostražitě sledoval ulici kolem sebe a všiml si, že jeho pří-telé dělají totéž. Měnící se světlo měsíce mu připomínalo stíny na konci chodby, které se tehdy zdánlivě natáhly k mizelci. V dálce se občas ozval hluk, někdy se převrhl sud, jindy zaštěkal pes, a všich-ni sebou vždycky trhli. Pomaloučku, jak se propracovávali měs-tem, se všichni shlukovali stále blíž k Lanovu černému hřebci a Moirainině bílé klisně.
U Caemlynské brány Lan sesedl a pěstí zabušil na dveře malé kamenné budovy se čtvercovým půdorysem, přikrčené u hradby. Objevil se unavený strážný a ospale si mnul oči. Jak Lan promlu-vil, ospalost z něj spadla a on se strážci podíval přes rameno na ostatní.
"Vy chcete odjet?" vyjekl. "Teďka? V noci? Museli jste se zbláz-nit!"
"Pokud neexistuje guvernériiv rozkaz, který nám odjet zakazu-je," prohlásila Moirain. Také sesedla, ale držela se dál od dveří, ve stínu mimo světlo, jež se z nich linulo do tmavé ulice.
"Ne tak docela, paní." Strážný se na ni díval a mračil se, jako by se snažil rozeznat její rysy. "Ale brána zůstává zavřená od slunce západu do slunce východu. A nikdo tudy nevstoupí, pokud není den. To je rozkaz. A stejně, venlmje plno vlků. Za poslední týden zabili na tucet krav. Člověka by mohli klidně zabít taky."
"Nikdo nevstoupí, ale o odcházení se neříká nic," prohlásila Moirain, jako by tím byla celá záležitost vyřízená. "Vidíš? Ne-chceme po tobě, abys neuposlechl guvernéra."
Lan strážnému cosi vtiskl do ruky. "Za tvoji námahu," zamumlal.
"Hádám," řekl strážný pomalu. Zadíval se na svou dlaň. Než ji hbitě nacpal do kapsy, třpytilo se mu v ní zlato. "Hádám, že o od jezdu se tam nic neříkalo. Jenom okamžíček." Strčil hlavu do dve ří. "Arine! Dare! Vylezte a pomozte mi otevřít bránu. Jsou tu lidi, co chtějí odjet. A nehádejte se. Prostě to udělejte."
Zevnitř se vynořili další dva strážní, zastavili se a s ospalým překvapením si prohlíželi osmičlennou společnost, připravenou k odjezdu.
První strážný je musel popohnat, aby se odšourali k velkému rumpálu, jímž se zvedalo tlusté břevno uzavírající bránu, a pak se soustředili na kliku a převody, které otevíraly samotná křídla brá-ny. Při otáčení ozubení cvakalo, ale samotná brána se v dobře na-olejovaných závěsech rozvírala tiše. Než se však stačila otevřít do jedné čtvrtiny, ozval se odkudsi z temnoty chladný hlas.
"Co je to? Nebyl snad vydán rozkaz, že brány mají zůstat za-vřené až do východu slunce?"
Do světla linoucího se z otevřených dveří strážnice vstoupila pětice mužů v bílých pláštích. Kápě měli stažené, takže jim za-krývaly tváře, ale každý muž měl ruku položenou na jílci meče a zlatá slunce na levé straně hrudi jasně oznamovala, co jsou zač. Mat si cosi tichounce zamumlal. Strážní přestali točit klikou a vyměnili si nejisté pohledy.
"Do toho vám nic není," prohlásil první strážný útočně. Pět bí-lých kápí se obrátilo směrem k němu a on domluvil poddajnějším tónem. "Děti tu nemají žádnou pravomoc. Guvernér..."
"Děti Světla," řekl tiše muž v bílém plášti, který první promlu-vil, "mají pravomoc všude tam, kde lidé kráčejí ve Světle. Pouze tam, kde vládne Stín Temného, děti odmítají, že?" Otočil se od strážného k Lanovi a najednou se na strážce podíval pozorněji.
Strážce se nepohnul, vlastně se zdálo, zeje úplně uvolněný. Ale jen málokterý člověk by se mohl na děti Světla dívat s tak prama-lým zájmem. Podle Lanový kamenné tváře se mohlo zdát, že se strážce dívá na čističe bot. Když bělokabátník promluvil znovu, znělo to podezřívavě.
"Kdo chce v takovýchto časech opustit městské hradby upro-střed noci? Když se temnotou kradou vlci a Temného stvoření po-letují nad městem?" Prohlédl si Lanovu pletenou koženou čelen-ku, která mu přidržovala dlouhé vlasy. "Seveřan, co?"
Rand se přikrčil v sedle. Draghkar. Musel to být on, leda by ten muž právě pojmenoval něco, co Rand neznal, jako stvoření Tem-ného. S mizelcem U jelena a lva měl draghkara čekat, ale v té chvíli si na něj

ani nevzpomněl. Uvědomil si, že hlas bělokabátní-ka poznává.
"Poutníci," odpověděl klidně Lan. "Pro vás zcela nezajímaví."
"Dětí Světla zajímá každý."
Lan zlehka zavrtěl hlavou. "Opravdu toužíte po dalších sporech s guvernérem? Omezil váš počet ve městě, dokonce vás nechává sledovat. Co asi udělá, až zjistí, že obtěžujete poctivé lidi u jeho bran?" Obrátil se ke strážným. "Proč jste přestali?" Strážní zavá-hali, pak položili ruce na kliku a zaváhali znovu, když bělokabát-ník promluvil.
"Guvernér neví, co se mu děje pod nosem. Existuje zlo, které nevidí ani necítí. Ale děti Světla vidí." Strážní se dívali z jednoho na druhého. Otevírali a zavírali pěsti, jako by litovali, že nechali oštěpy uvnitř ve strážnici. "Děti Světla cítí zlo." Bělokabátník ob-rátil pohled k lidem na koních. "Ucítíme ho a vykořeníme ho. Ať ho najdeme kdekoliv."
Rand se snažil vypadat ještě menší, ale jeho pohyb přilákal mu-žovu pozornost.
"Copak to tu máme? Někoho, kdo nechce být viděn? Co to...? Aha!" Muž odhodil kapuci pláště a Rand se díval do tváře, o níž věděl, že tam bude. Bornhald kývl s očividným uspokojením. "Zřej-mě jsem tě, strážný, zachránil před velkým neštěstím. Tohle jsou temní druzi, kterým jsi chtěl pomoci uniknout před Světlem. Mě-li bychom tě ohlásit guvernérovi kvůli porušení disciplíny, nebo možná předat tazatelům, aby zjistili, co jsi měl dnes v noci sku-tečně v úmyslu." Odmlčel se a prohlížel si strážného, který měl očividně strach. "To bys přece nechtěl, že ne? Místo toho vezmu tyhle násilníky do našeho tábora, kde je bude možné vyslechnout ve Světle - místo tebe, ano?"
"Ty mě odvedeš do vašeho tábora, bělokabátníku?" ozval se ná-hle odevšad Moirainin hlas. Při příchodu dětí Světla poodstoupila
do tmy a pohltily ji stíny. "Ty mě budeš vyslýchat?" Udělala krok dopředu a temnota se kolem ní ovíjela, takže vypadala vyšší. "Ty mi budeš stát v cestě?"
Další krok, a Rand zalapal po dechu. Ona byla vyšší, hlavu měla v jedné rovině sjeho, a to seděl na bělouši. K obličeji jí lnuly stíny jako bouřková mračna.
"Aes Sedai!" zařval Bornhald, a pět mečů vylétlo z pochev. "Zhyn!" Ostatní čtyři zaváhali, ale Bornhald po Moirain ťal jedi-ným plynulým pohybem.
Rand vykřikl, když Moirain zvedla hůl čepeli do cesty. To jemně vyřezávané dřevo přece nemohlo svištící ocel zastavit. Meč se se-tkal s holí, vylétla hotová sprška jisker a Bornhalda to se syčivým zahřměním odhodilo zpět mezi jeho společníky v bílých pláštích. Všech pět se zřítilo na jednu hromadu. Z Bornhaldova meče, leží-cího vedle něj na zemi, stoupaly pramínky dýmu a čepel byla v místě, kde se málem přetavila vedví, ohnutá v pravém úhlu.
"Ty ses mě odvážil napadnout!" Moirainin hlas burácel jako vi-chřice. Kolem ní vířily stíny a halily ji jako plášť s kapuci. Tyčila se tu, vysoká jako městské hradby. Planoucí pohled upírala dolů, obryně shlížející na červy u svých nohou.
"Jdeme!" křikl Lan. Jediným bleskovým pohybem uchopil otěže Moiraininy klisny a sám vyskočil do sedla vlastního koně. "Teď!" nařídil. Jak jeho hřebec prolétl úzkou mezerou v bráně jako ká-men vržený z praku, otřel se Lan rameny o křídla brány.
Rand chvíli zůstal na místě jako přimražený a zíral. Moirainina hlava a ramena teď už dosahovaly nad hradby. Strážní i děti Svět-la před ní couvali, až se přikrčení opřeli zády o zeď strážnice. Tvář Aes Sedai se ztrácela v temnotě, ale když na něm spočinuly její oči, velké jako měsíc v úplňku, svítily jí netrpělivostí a hně-vem. Rand ztěžka polkl, kopl Oblaka do žeber a odcválal za ostat-ními.
Padesát kroků od hradeb je Lan zarazil a Rand se ohlédl. Moi-rainin stín se tyčil vysoko nad kolovou hradbou, hlavu a ramena měla proti temnotě noci tmavší a obklopovala ji stříbřitá svatozář od nyní skrytého měsíce. Jak se Rand s otevřenými ústy díval, Aes Sedai překročila hradbu. Brána se za ní začala rychle zavírat. Jak-mile dostoupila na opačnou stranu, nabyla náhle opět své normál-ní velikostí.
"Otevřete bránu!" křičel nejistý hlas za hradbami. Rand si mys-lel, že to byl Bornhald. "Musíme je pronásledovat a chytit!" Ale strážní nezpomalili a bránu rychle zavřeli. Křídla se s třesknutím dovřela a o chvíli později dopadlo na místo i břevno, které bránu zajistilo. Možná někteří z těch bělokabátníků nejsou tak chtiví po-stavit se Aes Sedai jako Bornhald.
Moirain spěchala k Aldíb, a než strčila nohu do třmene, pohla-dila ji po hlavě. Rand se tentokrát ani

nemusel dívat, aby věděl, že na Moirainině holi není ani škrábnutí.
"Byla jsi vyšší než obr," vydechla Egwain a poposedla si na Bě-lině hřbetě. Nikdo jiný nepromluvil, i když Mat s Perrinem na-vedli koně dál od Aes Sedai.
"Vážně?" utrousila nepřítomně Moirain, když vyskakovala do sedla.
"Viděla jsem tě," namítala Egwain.
"V noci si s námi někdy smysly pohrávají. Oči vidí, co tam není."
"Teď není čas na hrátky," začala Nyneiva rozzlobeně, ale Moi rain ji uťala.
"Na hrátky opravdu není čas. To, co jsme U jelena a lva získali, jsme tu mohli ztratit." Ohlédla se k bráně a zavrtěla hlavou. "Kdy-bych jenom mohla věřit tomu, že draghkar byl na zemi." Se sebe-podceňujícím odfrknutím dodala: "Nebo kdyby byli myrddraalové skutečně slepí. Když už si něco přeju, klidně bych si mohla přát něco skutečně nemožného. Na tom nezáleží. Oni vědí, co musí udělat, ale s trochou štěstí před nimi získáme trochu náskok. Lané!"
Strážce vyrazil na východ po Caemlynské silnici a ostatní ho následovali, kopyta na tvrdě udusané zemi rytmicky duněla. Udr-žovali pomalé tempo, koně mohli jít rychlým krokem celé hodiny i bez pomoci Aes Sedai. Ještě nebyli na cestě ani hodinu, a Mat vykřikla ukázal zpátky, směrem, odkud jeli.
"Koukněte tamhle!"
Všichni přitáhli otěže a ohlíželi se.
Noc nad Baerlonem ozařovaly plameny, jako by někdo vystavěl hranici velkou jako dům, a barvily spodní stranu mraků dočerve-na. Vítr unášel k obloze jiskry.
"Varovala jsem ho," řekla Moirain, "ale on mě nebral vážně." Aldíb odtančila stranou, odraz pocitu marnosti, který měla Aes Sedai v obličeji. "Nechtěl mě brát vážně."
"Hostinec?" ozval se Perrin. "To je U jelena a Iva? Jak to můžeš vědět tak jistě?"
"Za jak dlouho uvěříš na shodu okolností?" zeptal se Tom. "Mohl by to být guvernérův dům, ale není. A není to ani skladiště, ani ničí pec, ani seník tvý babičky."
"Možná na nás této noci trochu svítí Světlo," ucedil Lan a Eg-wain se k němu nazlobeně otočila.
"Jak můžeš říct něco takového? Ubohý mistr Fitch, hoří mu pře-ce hostinec! Někomu by se mohlo něco stát!"
"Jestli napadli hostinec," řekla Moirain, "možná náš odjezd z města a moje... ukázka prošly bez povšimnutí."
"Pokud myrddraal nechce, abychom si to mysleli," dodal Lan. Moirain ve tmě přikývla. "Možná. Na každý pád si musíme po spíšit. Dneska v noci si nikdo z nás moc neodpočine."
"Říkáš to tak klidně, Moirain," zvolala Nyneiva. "A co ti lidé v hostinci? Někomu se jistě něco stalo a hostinský ztratil živobytí, a to všechno kvůli tobě! Pořád mluvíš o tom, jak kráčíš ve Světle, a teď si na něj klidně ani nevzpomeneš. Má potíže kvůli tobě!"
"Kvůli nim třem," odsekl rozhněvaně Lan. "Ten oheň, zranění, všechno ostatní - všechno je kvůli nim třem. Skutečnost, že je za to třeba zaplatit, je dostatečným důkazem, že oni za to stojí. Tem-ný chce ty vaše hochy, a všechno, co chce takhle moc, je třeba od něj držet co nejdál. Nebo bys je radši viděla ve spárech mizelce?"
"Uklidni se, Lané," ozvala se Moirain. "Uklidni se. Vědmo, myslíš, že bych mohla pomoci mistru Fitchovi a těm lidem v hos-tinci? No, máš pravdu."
Nyneiva chtěla něco říci, ale Moirain ji pokynem ruky umlčela a mluvila dál. "Mohla bych se sama vrátit zpátky a pomoci jim. Nijak moc, samozřejmě. Což by k těm, kterým bych pomohla, při-táhlo pozornost, pozornost, za kterou by mi nepoděkovali, zvlášť když jsou ve městě děti Světla. A tak by tu zůstal jenom Lan, aby vás ostatní chránil. Je skutečně dobrý, ale kdyby vás našel myrd-draal a pěst trolloků, bylo by třeba větší pomoci. Jistě, mohli by-chom se vrátit všichni, i když pochybuji, že bych nás dokázala dostat zpátky do Baerlonu tak, aby si nás nikdo nevšiml. A to by vás všechny odhalilo tomu, kdo založil ten oheň, a to se ani nezmiňuji o bělokabátnících. Kterou možnost by sis, vědmo, na mém místě vybrala?"
"Něco bych udělala," zabručela Nyneiva neochotně.
"A s největší pravděpodobností přenechala vítězství Temnému," opáčila Moirain. "Pamatuj si co - koho - chce. Jsme ve válce stej-ně jistě jako lidé v Ghealdanu, i když tam bojují tisíce a nás je tu jen osm. Nechám mistru Fitchovi poslat nějaké zlato, dost na to, aby mohl hostinec U jelena a lva znovu postavit,

zlato, které nebu-de možné vystopovat až do Tar Valonu. A pomohu i těm, kdo došli úhony. Cokoliv dalšího by je jenom ohrozilo. Jak vidíš, není to tak snadné. Lané." Strážce obrátil koně a znovu se vydal na cestu.
Rand se co chvíli ohlížel. Nakonec už viděl jenom záři v mra-cích, a i ta se po nějaké době ztratila v temnotách. Doufal, že Min jev pořádku.
Když je strážce konečně odvedl stranou z prašné cesty a sesedl, všude byla tma jako v pytli. Rand odhadoval, že do svítání už ne-zbývá mnoho času. Spoutali koně, jimž ani nesňali sedla, a utábo-řili se bez ohně.
"Jen hodinu," varoval je Lan, když se všichni kromě něj balili do pokrývek. Bude stát na stráži, zatímco oni se trochu prospí. "Za hodinu se musíme vydat na cestu." Všude nastalo ticho.
Po několika minutách promluvil Mat šeptem, který Rand tak tak zaslechl. "Rád bych věděl, co Dav udělal s tím jezevcem." Rand mlčky zavrtěl hlavou a Mat zaváhal. Nakonec dodal: "Myslel jsem, že jsme v bezpečí, víš, Rande. Od chvíle, kdy jsme překročili Ta-ren, se nic neobjevilo. Byli jsme ve městě, kolem nás byly hradby. Myslel jsem, že jsme v bezpečí. A pak ten sen. A mizelec. Budeme ještě někdy v bezpečí?"
"Ne, dokud nedorazíme do Tar Valonu," řekl Rand. "Tak to ří-kala."
"A budeme pak v bezpečí?" ozval se tichounce Perrin a všichni tři se zadívali na tmavou hromádku, která byla Aes Sedai. Lan zmizel ve tmě, mohl být kdekoliv.
Rand náhle zívl. Ostatní sebou při tom zvuku nervózně trhli. "Myslím, že bychom se měli trochu prospat," řekl. "Když zůsta-neme vzhůru, ničemu tím neprospějeme."
Perrin tiše promluvil. "Měla něco udělat."
Nikdo mu neodpověděl.
Rand se převalil na bok, aby se vyhnul kořeni, lehl si na záda, pak se přes kámen překulil na břicho a tím i na další kořen.
Místo, kde zastavili, nebylo dobré k táboření, ne jako místa, která strážce vybíral cestou na sever od Taren. Rand sice nakonec usnul, ale byl zvědav, zda se mu kvůli kořenům, které ho dloubají do žeber, nebude něco zdát. Probudila ho Lanová ruka na rameni, bolela ho žebra a byl vděčný, že pokud se mu něco zdálo, tak si to nepamatuje.
Stále ještě byla tma, svítat zatím nezačalo, ale jakmile svinuli pokrývky a přivázali si je za sedla, Lan je opět vyvedl cestou na východ. Když vyšlo slunce, se zarudlýma očima si připravili ke snídani chléb, sýr a vodu. Pojedli v sedlech, majíce pláště těsně ovinuté kolem těla kvůli studenému větru. Tedy všichni kromě Lana. Taky se najedl, ale oči rozhodně zarudlé neměl a nechoulil se do pláště. Znovu si navlékl svůj měňavý plášť, a ten kolem něj povlával, měnil různé odstíny šedé a zelené a Lan jedině dával pozor, aby mu plášť nezavazel, pokud by chtěl uchopit meč. Tvář měl bezvýraznou, ale očima neustále pátral po okolí, jako by kaž-dou chvíli očekával léčku.

KAPITOLA OSMNÁCTÁ

Caemlynská silnice

Caemlynská silnice se příliš nelišila od Severní silnice procháze-jící Dvouříčím. Byla sice značně širší a bylo na ní vidět, že je mnohem používanější, ale pořád to byla jen udusaná hlína lemo-vaná po obou stranách stromy, které by klidně mohly růst i ve Dvouříčí, zvlášť proto, že zelené byly pouze jehličnany. Avšak krajina byla jiná, protože kolem poledne dorazili poutní-ci do nízkých vršků. Dva dny vedla cesta mezi kopci - občas pro-cházela přímo skrz, pokud byly příliš široké, takže by cesta muse-la tvořit větší zatáčku, a ne moc velké, takže prokopat se skrz ne-bylo zvlášť složité. Jak se úhel slunce každý den měnil, začínalo být zřejmé, že silnice, ač prostému okg připadala rovná, se po-malu zatáčí východním směrem. Rand přes den míval o staré ma-pě pantáty ať'Verea - polovina hochů z Emondovy Role o ní míva-la - a jak si vzpomínal, silnice obtáčela něco, čemu se říkalo Ab-sherova vrchovina, dokud nedorazila do Bílého Mostu.
Lan je čas od času nechal sesednout na vrcholku některého z pahorků, odkud měli dobrý výhled na silnici před sebou i za sebou, včetně okolní krajiny. Strážce sledoval okolí a ostatní si protahovali nohy, nebo se usadili pod strom a najedli se.
"Kdysi jsem mívala ráda sýr," prohodila třetího dne po odjezdu z Baerlonu Egwain. Seděla zády opřená

o strom a mračila se nad obědem, který byl opět stejný jako byla snídaně a jako bude i večeře. "Ani kapka čaje. Skvělého horkého čaje." Přitáhla si plášť blíž k tělu a poposedla si v marné snaze dostat se z dosahu poryvů větru.

"Čaj z buf iny a kořene andělíky," vykládala Nyneiva Moirain, " je na únavu nejlepší. Pročistí hlavu a potlačí pálení ve vyčerpa-ných svalech."

"Tím jsem si jistá," zamumlala Aes Sedai a úkosem se na Ny-neivu podívala.

Nyneiva zaťala zuby, ale pak pokračovala stejným tónem. "No, když se musíš obejít bez spánku..."

"Žádný čaj!" vyjel Lan na Egwain ostře. "Žádný oheň! Sice je ještě nevidíme, ale oni tu někde jsou, mizelec nebo dva a jejich trolloci, a vědí, že jedeme po téhle silnici. Není nutné jim ozna-movat, kde přesně jsme."

"Já ho nechtěla," zamumlala Egwain do pláště. "Jenom jsem si stýskala."

"Jestli vědí, že jedeme touhle silnicí," zeptal se Perrin, "proč nejedeme rovnou do Bílého Mostu?"

"Ani Lan nedokáže cestovat krajinou tak rychle jako po silnici," odpověděla Moirain, čímž přerušila Nyneivu, "zvláště ne Abshe-rovou vrchovinou." Vědma si podrážděně povzdechla. Rand by byl rád věděl, co měla za lubem. Prvního dne totiž Aes Sedai úpl-ně ignorovala a další dva strávila tím, že se Moirain snažila vyklá-dat o bylinkách. Moirain od vědmy poodešla a mluvila dál. "Proč si myslíte, že se cesta stáčí, aby ji obešla? A nakonec bychom na ni stejně zase narazili. Mohli bychom je pak mít před sebou, místo aby nás následovali."

Rand se tvářil pochybovačně a Mat bručel cosi o "dlouhý cestě kolem".

"Viděli jste dnes ráno nějaké hospodářství?" zeptal se Lan. "Nebo aspoň kouř z komína? Neviděli, protože od Baerlonu po Bílý Most je to jedna divočina. A v Bílém Mostu musíme překročit Arinellu. Je to jediný most přes Arinellu jižně od Maradonu v Saldeie."

Tom si odfrkl a foukl si do knírů. "Co jim zabrání, aby už ne-měli někoho, nebo něco, v Bílém Mostu?"

Od západu se ozvalo zakvílení rohu. Lan prudce otočil hlavu a zadíval se na silnici za nimi. Randovi přeběhl po zádech mráz. Jedna část jeho osobnosti zůstala dost klidná, aby si to přebrala, deset mil, ne víc.

"Nic jim v tom nezabrání, kejklíři," řekl strážce. "Spoléháme na Světlo a na štěstí. Ale teď víme určitě, že jsou za námi trolloci."

Moirain si oprášila ruce. "Nastal čas, abychom jeli dál." Aes Sedai nasedla na svou bílou klisnu.

Ostatní se rozběhli ke svým koním a druhé zatroubení rohuje popohnalo. Tentokrát odpověděly i další, slabé zvuky se k nim nesly od západu jako pohřební hudba. Rand se přichystal pobíd-nout Oblaka z místa do cvalu a všichni ostatní přitahovali otěže se stejnou naléhavostí. Každý kromě Lana a Moirain. Strážce si s Aes Sedai vyměnil dlouhý pohled.

"Ať jedou pořád dál, Moirain Sedai," řekl Lan nakonec. "Vrá-tím se, jakmile to půjde. Jestli neuspěju, poznáš to." Položil ruku na Mandarbovo sedlo, vyhoupl se nahoru a odcválal dolů z kopce. Mířil k západu. Rohy se ozvaly zase.

"Světlo tě provázej, poslední pane ze Sedmivěží," řekla Moirain tak tiše, že ji Rand skoro neslyšel. Zhluboka se nadechla a obrátila Aldíb k východu. "Musíme jet," prohlásila a vyrazila lehkým klu-sem. Ostatní ji následovali v sevřeném hloučku.

Rand se ještě jednou otočil v sedle a podíval se za Lanem, ale strážce už mezi nízkými vršky a stromy bez listí skoro nebylo vi-dět. Poslední pán ze Sedmivěží, tak ho nazvala. Rád by věděl, co to znamená. Myslel si, že to nikdo jiný kromě něj neslyšel, ale Tom si hryzal konečky knírů a na tváři měl zahloubaný výraz. Kejklíř zřejmě věděl spoustu věcí.

Rohy za nimi se ozvaly znovu a jiné jim odpovídaly. Rand si v sedle poposedl. Tentokrát byly blíž, tím si byl jistý. Osrn mil, možná sedm. Mat s Egwain se ohlíželi přes rameno a Perrin se krčil, jako by čekal, že mu něco skočí za krk. Nyneiva popojela dopředu, aby si promluvila s Moirain.

"Nemohli bychom jet rychleji?" zeptala se. "Ty rohy se blíží." Aes Sedai zavrtěla hlavou. "A proč nám dávají na vědomost, že tam jsou? Třeba proto, abychom jeli rychle dál bez toho, abychom se zamysleli nad tím, co nás vepředu čeká."

Udržovali stejné pravidelné tempo. Za nimi se ozývaly rohy a pokaždé zněly blíž. Rand se snažil přestat uvažovat o tom, jak blízko, ale to pomyšlení se při každém břeskném zakvílení vyno-řilo i tak. Pět mil,

uvažoval nervózně, když zpoza kopce náhle vyrazil cvalem Lan.
Dojel Moirain a přitáhl hřebci otěže. "Nejmíň tři pěsti trolloků, každou vede půlčlověk. Možná pět."
"Když ses dostal dost blízko, abys je viděl," ozvala se ustaraně Egwain, "mohli oni vidět tebe. Mohl bys je mít přímo za patami."
"Oni ho neviděli." Nyneiva se narovnala, když se po ní všichni ohlédli. "Sledovala jsem jeho stopu, pamatujete."
"Huš," nařídila Moirain. "Lan nám říká, že za námi je možná pět set trolloků." Nastalo omráčené ticho, pak se Lan ozval znovu. "A přibližují se. Za hodinu, možná míň, nás doženou."
Aes Sedai, napůl k sobě, poznamenala: "Jestli jich bylo tolik už dřív, proč je nepoužili v Emondově Roli? A jestli ne, jak se sem dostali?"
"Rozestoupili se, aby nás mohli hnát před sebou," vykládal Lan, "a před hlavními oddíly křižují zvědové."
"Hnát kam?" přemítala Moirain. Jakoby v odpověď se v dálce na západě ozval roh, dlouhé zakvílení, kterému odpověděly další, všechny před nimi. Moirain zastavila Aldíb, ostatní učinili totéž, a Tom s vesničany z Emondovy Role se ustrašeně rozhlíželi kolem sebe. Všude před nimi i za nimi troubily rohy. Rand si pomyslel, že znějí vítězoslavně.
"Co uděláme teď?" chtěla vědět Nyneiva rozzlobeně. "Kam půj déme?"
"Můžeme jedině na sever, nebo na jih," řekla Moirain spíš jako by přemýšlela nahlas, než že by odpovídala vědmě. "Na jihu je Absherova vrchovina, pustá a mrtvá, a Taren, kterou není možné překročit a po které se neplaví žádné čluny. Na severu bychom mohli ještě předtím, než padne noc, dorazit k Arinelle, a tam by-chom mohli najít nějaký obchodní člun. Pokud se v Maradonu prolomily ledy."
"Existuje místo, kam trolloci nepůjdou," ozval se Lan, ale Moi-rain prudce zavrtěla hlavou.
"Ne!" Kývla na strážce a on se k ní naklonil, takže ostatní ne-slyšeli, co si povídají.
Rohy troubily a Randův kůň neklidně tancoval.
"Snaží se nás vystrašit," zavrčel Tom a snažil se uklidnit své zvíře. Mluvil napůl rozzlobeně a napůl, jako kdyby se to trollo-kům dařilo. "Snaží se nás vyděsit tak, abychom zpanikařili a dali se na útěk. Pak by nás dostali."
Egwain při každém zadutí rohu otáčela hlavu, chvíli se dívala dopředu, chvíli za sebe, jako kdyby hledala první trolloky. Rand
by rád dělal to samé, ale snažil se to skrýt. Pobídl Oblaka blíž k Egwain.
"Pojedeme na sever," oznámila Moirain.
Jak opustili silnici a klusem se vydali do okolních kopců, rohy pronikavě zavřeštěly.
Kopce tu byly nízké, ale cesta vedla pod holými větvemi stromů a suchým podrostem pořád nahoru a dolů, nikde nebylo kouska rovné půdy. Koně se namáhavě vyšplhali najeden svah, jenom aby zase sklusali dolů k dalšímu. Lan udával rychlé tempo, rychlejší, než jakým jeli po silnici.
Randa do tváří a do prsou šlehaly větve. Starý břečťan a psí víno ho chytaly za ruce a občas mu málem vyhodily nohu ze třmene. Pronikavé troubení rohů se ozývalo stále blíže a častěji.
I když je Lan hnal dopředu, nepostupovali příliš rychle. Na kaž-dý sáh vpřed urazili dva nahoru nebo dolů, a každý sáh je stál značné síly. A rohy se stále blížily. Dvě míle, odhadoval Rand. Možná méně.
Po nějaké době se začal Lan rozhlížet kolem a tvrdé rysy jeho obličeje se za celou dobu, co ho Rand znal, nejvíc přiblížily sta-rostlivému výrazu. Jednou se strážce postavil ve třmenech a ohlížel se zpátky směrem, kterým přijeli. Jediné, co Rand viděl, byly stro-my. Lan si znovu sedl, nepřítomně si odhodil plášť stranou, aby mu nic nebránilo dosáhnout na meč, a nepřestával sledovat les.
Rand se tázavě zadíval na Mata, ale ten jenom kývl ke strážco-vým zádům a pokrčil rameny.
Pak Lan přes rameno promluvil. "Nedaleko jsou trolloci." Vyjeli na vršek a začali sestupovat dolů. "Jsou to někteří zvědové, které vyslali dopředu. Jestli na ně narazíme, za každou cenu se držte u mě a dělejte to, co já. Musíme pokračovat směrem, kterým jede-me."
"Krev a popel!" zamumlal Tom. Nyneiva ukázala Egwain, aby se jí držela.
Jediný úkryt jim poskytovaly roztroušené hájky jehličnanů, ale Rand se snažil dívat všemi směry najednou a jeho představivost měnila každý šedý kmen, který koutkem oka zachytil, v trolloka. Rohy byly blíž. A přímo za nimi. Byl si tím jist. Byly za nimi a blížily se.

Dorazili na vrcholek dalšího kopce.
Pod nimi se právě vydávali do vrchu trolloci s tyčemi zakonče-nými smyčkami provazu či dlouhými háky. Hodně trolloků. Jejich řada se táhla, kam až oko dohlédlo, ale uprostřed, přímo proti Lanovi, jel mizelec.
Když se nahoře objevili lidé, myrddraal na okamžik zaváhal, ale v příští chvíli tasil meč s černou čepelí, který si Rand tak dobře pamatoval, a zamával jím nad hlavou. Rada trolloků vyrazila ku-předu.
Ještě než se myrddraal pohnul, Lan už měl meč v ruce. "Držte se u mě!" křikla Mandarb se vrhl dolů po svahu vstříc trollokům. "Za Sedmivěží!" křičel Lan.
Rand polkl a pobodl bělouše vpřed. Celá skupina se řítila za strážcem. Randa překvapilo, když zjistil, že svírá v ruce Tamův meč. Pod Lanovým vlivem vyrazil vlastní bojový pokřik. "Ma-netheren! Manetheren!"
Perrin se toho chytil. "Manetheren! Manetheren!"
Ale Mat řval: " Carai an Caldazar! Carai an Ellisanda! AI Elli-sanda!"
Mizelec odvrátil hlavu od trolloků k útočícím jezdcům. Černý meč mu ztuhl nad hlavou a otvor v jeho kápi se otáčel, jak si my-rddraal prohlížel blížící se útočníky.
Pak se k němu dostal Lan a lidé se vrhli na řadu trolloků. Stráž-cova čepel se střetla s černou ocelí z kováren v Thakan'daru a ozvalo se zazvonění jako od velkého zvonu, duté zazvonění, a vzduchem létalo modré světlo jako blesky.
Skorolidé se zvířecími čenichy se shlukli kolem celých lidí a všude se míhaly smyčky a háky. Pouze Lan s myrddraalem zů-stali volní, bojovali v prázdném kruhu, černí koně postupovali bok po boku, meče stejně obratně vykrývaly jeden výpad za druhým. Blýskalo se a vzduchem se neslo řinčení.
Oblak zakoulel očima a zařehtal, vzepjal se a zahrabal kopyty po štěkajících obličejích plných ostrých zubů, které ho obklopo-valy. Kolem něj se tlačila těžká těla. Rand bělouše nemilosrdně pobízel a nutil ho jít dál, bez ohledu na nebezpečí, mával mečem s tou trochou zběhlosti, kterou se do něj Lanovi podařilo vpravit, a sekal kolem sebe, jako kdyby štípal dřevo. Egwain! Zoufale ji začal hledat, pobízel bělouše dopředu a prosekával si cestu chlu-patými těly, jako by se prosekával podrostem.
Moirainina bílá klisna při sebemenším pohybu otěží kopala a kousala. Aes Sedai měla výraz stejně tvrdý jako Lan a teď švihla holí. Trolloky obklopily plameny a pak vybuchly se zahřměním, po kterém pokřivená těla zůstala nehybně ležet na zemi. Nyneiva s Egwain se s námahou držely blízko Aes Sedai, zuřivě na trolloky cenily zuby a v rukou svíraly nože. Kdyby se některý z trolloků dostal blíž, tyto krátké zbraně by jim nebyly k ničemu. Rand se snažil obrátit Oblaka směrem k nim, ale bělouš skousl udidlo. Ržál a kopal a rval se kupředu bez ohledu na to, jak Rand tahal za otěže.
Kolem tří žen se objevil prázdný prostor, jak se trolloci snažili uniknout z dosahu Moiraininy hole, ale jak se jí pokoušeli vy-hnout, ona je následovala. Zahučel oheň a trolloci vyli vzteky a zuřivostí. Nad vším tím řevem a vytím se však neslo zvonění strážcova meče o myrddraalovu čepel. Vzduch kolem obou bo-jovníků modře vzplál, a znovu. A znovu.
Randovi přes hlavu sklouzla smyčka. Rand neohrabaně přesekl tyč vejpůl a pak proťal kozí tvář trolloka, který ji držel. Za rameno ho zachytil hák a zapletl se mu do pláště, načež ho strhl dozadu. Rand se horečnatě držel sedlové hrušky a snažil se nespadnout, přičemž málem ztratil meč. Oblak se zkroutil a zaržál. Rand zou-fale visel na sedle i na otěžích. Cítil, jak klouže, pomaličku, a poddává se nepřátelskému háku. Oblak se otočil a Rand na chvi-ličku zahlédl Perrina, kterého už skoro stáhli ze sedla, jak se třem trollokům snaží vyrvat sekeru. Ti ho drželi za ruku a za obě nohy. Oblak skočil vpřed a v Randově zorném poli zůstali pouze trol-loci.
Jakýsi trollok se vrhl dopředu a popadl Randa za nohu, takže mu ji vyhodil ze třmenu. Rand, lapaje po dechu, pustil sedlo a ťal po něm. V tom okamžení ho hák strhl ze sedla Oblakoví na záď. Jedině to, že křečovitě svíral otěže, ho zachránilo a on ne-spadl na zem. Oblak se vzepjal a zaržál. A v té chvíli tah najed-nou zmizel. Trollok, držící Randa za nohu, zvedl ruce a zavřískl. Všichni trolloci vřískali, jejich vytí znělo, jako by všichni psi na světě zešíleli.
Kolem lidí padali trolloci v křečích na zem, rvali si srst a drásali si obličeje. Všichni trolloci. Hryzli hlínu, sápali se po ničem, vyli, vyli a vyli.
Pak Rand zahlédl myrddraala. Stále seděl vzpřímeně v sedle šíleně poskakujícího koně, černý meč se

stále míhal, jenom jezdec neměl hlavu.
"Neumře do západu slunce," musel Tom mezi dvěma hluboký-mi nádechy zakřičet, aby ho bylo slyšet.
"Ne úplně. Tak jsem to aspoň slyšel."
"Jedeme!" houkl na ně Lan. Strážce už shromáždil Moirain i druhé dvě ženy a dovedl je do půlky protějšího svahu. "Tohle nejsou všichni!" Vskutku, znovu zakvílely rohy, jejich troubení se neslo nad jekotem trolloků na zemi, ozývaly se od východu, zá-padu a jihu.
Jako zázrakem byl Mat jediný, koho dostali ze sedla. Rand k němu doklusal, ale Mat si shodil z ramen smyčku, sebral svůj luk a bez pomoci se vyškrábal do sedla, i když si přitom mnul krk.
Rohy štěkaly jako psi, když zachytí stopu vysoké. Psi se přibli-žovali. Pokud Lan jel rychle předtím, teď jel dvakrát rychleji, až se koně vyšphali do kopce rychleji, než dřív sjížděli dolů, a na druhé straně málem přepadli. Ale rohy se ozývaly stále blíž, až bylo slyšet hrdelní pokřik pronásledovatelů pokaždé, když se rohy odmlčely, takže nakonec lidé dosáhli vrcholku jednoho kopce a trolloci se objevili na kopci těsně za nimi. Vršek kopce se černal trolloky, z protáhlých, pokřivených čenichů vyšlo zavytí a nad nimi se tyčili tři myrddraalové. Obě skupiny oddělovalo jen sto kroků.
Randovi se sevřelo srdce jako staré jablko. Tři!
Myrddraalové pozvedli černé meče jako jeden myrddraal. Trol-loci se hrnuli po svahu dolů jako záplava, spustili vítězoslavný pokřik a tyče jim při běhu poskakovaly nad hlavami.
Moirain slezla z Aldíb. Klidně vytáhla cosi z váčku a rozbalila to. Rand zahlédl tmavou slonovinu. Angrial. S angrialem v jedné ruce a holí v druhé se Aes Sedai rozkročila, postavila se útočícím trollokům a černým mečům mizelců čelem, pozvedla hůl vysoko do vzduchu a zabodla ji do země.
Půda zazvonila jako železný kotlík, do něhož někdo udeřil pa-ličkou. Duté zvonění pomalu utichlo. Chvíli bylo ticho. Všechno zmlklo. Vítr se utišil. Trolloci přestali křičet. Dokonce i jejich útok se zpomalil, až ustal docela. Na zlomek vteřiny všechno čekalo. Temné zvonění se vrátilo, změnilo se v tiché rachocení, které síli-lo, až země úpěla.
Pod Oblakovými kopyty se chvěla zem. Tohle byla práce Aes Sedai, jak o tom vyprávěly příběhy. Rand si přál, aby byl stovky mil odsud. Chvění zesílilo tak, že se kolem nich začaly kymácet stromy. Bělouš klopýtl a málem upadl. Dokonce i Mandarb a Al-díb bez své jezdkyně se potáceli, jako by byli opilí, a ti, kdo stále ještě seděli na koních, se museli pevně přidržovat otěží a hřív, prostě čehokoliv, aby se v sedle udrželi.
Aes Sedai stále stála na místě, držela angrial a hůl měla zabo-řenou do země, a ani ona, ani hůl se nepohly ani o coul, ač se země kolem ní zvedla a třásla. Teď se země zvlnila, zvedla se před její holí a rozběhla se k trollokům jako vlnky na rybníce, vlnky, které cestou rostly, vyvracely staré keře z kořenů a vyhazovaly do vzdu-chu suché listí, a jak rostly, stávaly se vlnami zemskými a valily se k trollokům. Stromy v dolíku sebou švihaly jako klacíky v rukou malých chlapců. Na protějším svahu trolloci padali na hromadu a zuřící země jimi pohazovala sem a tam.
Jako by se všude kolem nich nezvedala země, myrddraalové vy-jeli v řadě kupředu, jejich vraní koně ani nezaškobrtli, kopyta všech tří se pohybovala zároveň. Všude kolem černých hřebců se váleli trolloci, vyli a chytali se za svah, který se pod nimi zvedal, ale myrddraalové se pomalu blížili.
Moirain zvedla hůl a země se utišila, ale Aes Sedai ještě ne-skončila. Ukázala na dolík mezi kopci a z hlíny vyskočily plame-ny, ohnivá fontána pět sáhů vysoká. Moirain rozpřáhla paže a oheň se rozběhl doprava a doleva, kam až oko dohlédlo, rozšířil se ve stěnu, jež oddělovala lidi od trolloků. Žár Randa přinutil chránit si obličej rukama dokonce i zde, na vrcholku kopce. Černí koně myrddraalů, ať již byli obdařeni jakýmikoliv silami, před ohněm zaržáli, vzepjali se a vzpírali se svým jezdcům, kteří je tloukli a snažili se je přimět projít skrze plameny.
"Krev a popel," vydechl Mat. Rand otupěle přikývl.
Náhle se Moirain zapotácela a byla by upadla, kdyby Lan nese-skočil z koně a nezachytil ji. "Jeďte," nařídil ostatním. Jeho drsný hlas byl v naprostém rozporu s tím, jak něžně zvedal Aes Sedai na její klisnu. "Ten oheň nebude hořet věčně. Honem! Záleží na kaž-dé minutě!"
Plamenná stěna burácela, jako by snad měla hořet navěky, ale Rand se nehádal. Cválali k sevem, jak nejrychleji to jejich koně
dokázali. V dálce pronikavě oznamovaly rohy své zklamání, jako by už věděly, co se stalo, a pak se

odmlčely.
Lan s Moirain ostatní brzy dohonili, i když Lan vedl Aldíb za otěž a Aes Sedai se oběma rukama držela sedla. "Brzo budu v pořádku," odpověděla na ustaraně pohledy. Mluvila znaveně, leč odhodlaně, a pohled měla stejně tvrdý jako obvykle. "Když pracu-ju se zemí a ohněm, nejsem na nejjistější půdě. Maličkost."
Ti dva se opět ujali vedení, jedouce rychlým krokem. Rand si ne-myslel, že by se Moirain při rychlejším tempu udržela v sedle. Ny-neiva popojela dopředu vedle Aes Sedai a podpírala ji. Oddíl chvíli projížděl mezi kopci a obě ženy si cosi špitaly, pak vědma zalovila v plášti a podala Moirain malý balíček. Moirain ho rozbalila a polk-la jeho obsah. Nyneiva ještě něco podotkla a vrátila se k ostatním dozadu, jejich tázavých pohledů si však nevšímala. Rand měl do-jem, že přes všechno, co se udalo, se tvářila maličko spokojeně.
Na tom, co má vědma za lubem, mu vlastně ani nezáleželo. Ne-ustále mnul jílec svého meče a kdykoliv si uvědomil, co to prová-dí, překvapeně se na něj zadíval. Tak taková je bitva. Mnoho si z ní nepamatoval, žádné podrobnosti. V hlavě se mu všechno po-míchalo, chlupaté tváře a strach. Strach a žár. V bitvě mu bylo jako za horkého letního poledne. Nerozuměl tomu. Ledový vítr se mu snažil zmrazit pot na obličeji i na těle.
Ohlédl se na své dva přátele. Mat si z tváří otíral okrajem pláště pot. Perrin, jenž hleděl na cosi v dálce a vůbec se mu to nelíbilo, vypadal, že si čelo lesknoucí se potem ani neuvědomuje.
Kopce byly menší a krajina se začínala vyrovnávat, ale Lan, místo aby si pospíšil, nechal zastavit. Nyneiva se chtěla připojit k Moi-rain, ale strážce ji zarazil. Poodjel s Aes Sedai dopředu a tam dali hlavy dohromady. Z Moiraininých gest bylo zřejmé, že se hádají. Nyneiva s Tomem je sledovali, vědma se ustaraně mračila a kejk-líř si cosi tiše bručel a občas se ohlédl zpátky, ale ostatní se vyhý-bali pohledu jeden na druhého. Kdo ví, co může z hádky mezi Aes Sedai a strážcem vzejít?
Po chvíli na Randa tiše promluvila Egwain, přičemž po stále se dohadující dvojici vrhala neklidné pohledy. "To, co jste křičeli na trolloky." Zarazila se, jako by si nebyla jistá, jak pokračovat.
"Co s tím?" zeptal se Rand. Cítil se trochu divně - na válečný pokřik měli plné právo strážci, lid z Dvouříčí nic takového nedě-
lal, ať už říkala Moirain cokoliv - ale jestli si z něj chce kvůli tomu utahovat... "Mat musel ten příběh opakovat aspoň desetkrát."
"A špatně," vložil se do toho Tom. Mat zavrčel na protest.
"Ať ho vykládal, jak chtěl," řekl Rand, "všichni jsme ho slyšeli mockrát. Kromě toho, něco jsme křičet museli. Chci říct, že v ta-kové chvíli se to dělá. Slyšelas Lana."
"A měli jsme na to právo," dodal zamyšleně Perrin. "Moirain říká, že jsme všichni potomky těch lidí z Manetherenu. Bojovali s Temným a my taky bojujeme s Temným. To nám na to dává prá-vo."
Egwain si odfrkla, jako by jim tím chtěla dát najevo svůj názor. "O tom jsem nemluvila. Co... co to křičel Mat?"
Mat nejistě pokrčil rameny. "Vůbec si nevzpomínám." Díval se sklesle. "No, nic si nepamatuju. Všechno mám takový zamlžený. Nevím, co to bylo, ani kde se to ve mně vzalo, ani co to zname-nalo." Zasmál se sám sobě. "Hádám, že to nic neznamenalo."
"Já... já myslím, že znamenalo," prohlásila pomalu Egwain. "Když jsi křičel, měla jsem dojem - jenom na chviličku - měla jsem dojem, že ti rozumím. Ale teď je to pryč." Povzdechla si a zavrtěla hlavou. "Možná máš pravdu. Zvláštní, co si v takové chvíli všechno představuješ, že?"
" Carai an Caldazar, " řekla Moirain. Všichni se otočili a zírali na ni. "Carai an Ellisanda. AI Ellisanda. Pro čest Rudého orla. Pro čest Sluneční růže. Sluneční růže. Prastarý válečný pokřik Ma-netherenu a válečný pokřik jejich posledního krále. Eldren říkali Sluneční růže." Moirainin úsměv zahrnoval Egwain i Mata, i když její pohled na něm spočinul snad o zlomeček vteřiny déle než na ní. "Krev aradského rodu je ve Dvouříčí stále silná. Stará krev pořád ještě zpívá."
Mat s Egwain se dívali jeden na druhého a ostatní se dívali na ně. Egwain se rozšířily oči a koutky úst se jí zvedaly v úsměvu, který ona pokaždé potlačila, jako by si nebyla jistá, jak má tyto řeči o staré krvi brát. Mat si jistý byl, podle toho, jak se zachmuřil.
Rand si domýšlel, že ví, nač Mat myslí. Nato stejné, na co mys-lel i on. Pokud je Mat potomkem

manetherenských králů, možná jdou trolloci opravdu po něm a ne po všech třech. To pomyšlení ho zahanbilo. Líce se mu zbarvily, a když zachytil provinilý výraz na Perrinově tváři, věděl, že Perrina napadlo totéž.

"Nemůžu říct, že bych někdy o něčem takovým slyšel," ozval se po chvíli Tom. Zavrtěl hlavou a pokračoval mnohem příkřeji. "V jiný době bych z toho mohl dokonce udělat příběh, ale zrovin-ka teď... Hodláš tu setrvat celý den, Aes Sedai?"

"Ne," opáčila Moirain a chopila se otěží.

Od jihu se ozvalo zavřeštění trolločího rohu, a jako by její slovo podtrhlo. Odpověděly mu další rohy, od východu a od západu. Koně se nervózně chvěli a ohlíželi se.

"Překonali oheň," podotkl klidně Lan. Obrátil se k Moirain. "Na to, co zamýšlíš, nejsi dost silná, zatím ne, dokud si neodpočineš. A ani myrddraalové, ani trolloci se na to místo neodváží."

Moirain zvedla ruku, jako by ho chtěla umlčet, pak si povzdech-la a nechala to plavat. "Tak dobře," řekla podrážděně. "Asi máš pravdu, ale raději bych měla jinou volbu." Zpod sedlového řemene vytáhla hůl. "Pojďte co nejblíž ke mně. Jak nejblíž to půjde. Ještě blíž."

Rand pobídl Oblaka ke klisně Aes Sedai. Na Moirainino nalé-hání ji obstoupili těsným kruhem, až všichni koně měli hlavy nad zádí či kohoutkem jiného zvířete. Teprve tehdy byla Aes Sedai spokojená. Pak se beze slova postavila ve třmenech a zamávala holí na jejich hlavami, přičemž se natahovala co nejdál, aby zahr-nula úplně každého.

Rand sebou pokaždé, když se nad ním hůl mihla, trhl. Vždycky mu přitom po zádech přeběhl mráz. Mohl hůl sledovat, aniž by se na ni přímo díval, pouze podle toho, jak se lidé chvěli. Nijak ho nepřekvapilo, že jediný, kdo ani nemrkl, byl Lan.

Náhle Moirain ukázala holí k západu. Ve vzduchu zavířilo su-ché listí a rozkývaly se větve, jako by se směrem, kterým ukázala, rozběhl prašný vír. Když neviditelný větrný vír zmizel, Moirain si zase sedla a povzdechla si.

"Trolloci," řekla, "budou mít dojem, že naše stopy a náš pach vedou tamtudy. Myrddraalové to časem prohlédnou, ale do té do-by..."

"Do té doby," dokončil Lan, "se ztratíme."

"Ta tvoje hůl je vážně mocná," řekla Egwain, čímž si vysloužila pohrdavé odfrknutí od Nyneivy.

Moirain mlaskla. "Říkala jsem ti, dítě, že věci moc nemají. Je-diná síla vychází z pravého zdroje, a pouze živá mysl jí může vlád-

nout. Tohle neumí ani angrial, jenom pomáhá se soustředit." Una-veně vrátila hůl pod řemen. "Lané?"

"Jeďte za mnou," vybídl je strážce, "a buďte zticha. Kdyby nás trolloci zaslechli, všechno by přišlo vniveč."

Zamířil k severu, ne tím ostrým tempem jako dřív, spíš rychlým krokem, kterým putovali po Caemlynské silnici. Půda byla stále rovnější, i když les byl pořád stejně hustý.

Už nejeli přímo jako předtím, protože Lan vybral stezku, která se vinula kolem půdních nerovností a skalnatých výběžků, a už je nenutil projíždět spletí křovin, místo toho je vedl kolem. Občas zpomalil a jel vzadu, přičemž napjatě pozoroval stopy, které za-nechávali. Pokud někdo byť jen zakašlal, vysloužil si od Lana za-vrčení.

Nyneiva jela vedle Aes Sedai a starostlivost sváděla v jejím ob-ličeji boj s nelibostí. A byl tam ještě náznak něčeho jiného, hloubal Rand, skoro jako by vědma před sebou viděla nějaký úkol. Moi-rain měla skleslá ramena, oběma rukama svírala otěže i sedlo a při každém Aldíbině kroku se zakymácela. Bylo jasné, že si vytvoření oné falešné stopy, ač se to proti zemětřesení a ohnivé stěně zdálo jako maličkost, vyžádalo značné množství síly, síly, kterou už ne-směla ztratit.

Rand si skoro přál, aby se rohy ozvaly znovu. Aspoň by věděl, jak daleko trolloci jsou. A mizelci. Neustále se otáčel dozadu, takže to, co leželo před nimi, neza-hlédl jako první. Když si toho všiml, zíral celý vyvedený z míry. Na obě strany, kam až oko dohlédlo, se táhla jakási velká nepra-videlná masa, většinou vysoká jako stromy, které rostly až těsně k ní, a tu a tam se v ní objevovaly ještě vyšší věžičky. Byla po-kryta silnými vrstvami bezlistého břečťanu a psího vína. Útes? Díky tomu vínu bude šplhání snadné, ale koně nahoru nikdy ne-dostaneme.

Náhle dojeli blíže a Rand si všiml věže. Očividně to byla věž, ne nějaký skalní útvar, s podivnou špičatou

kopulí. "Město!" řekl. A městská hradba, ty štíhlé věžičky byly strážní věže v hradbách. Randovi poklesla brada. Muselo to být desetkrát větší než Baer-lon. Padesátkrát větší.
Mat kývl. "Město," souhlasil. "Ale co dělá takový město upro-střed lesa?"
"A úplně bez lidí," dodal Petřin. Když se na něj podívali, ukázal na hradby. "Copak by lidi nechali něco takhle přerůst? Víte, že břečťan dokáže zbořit zeď. Podívejte, jak je pobořená."
To, co Rand viděl, si v duchu znovu uspořádal. Bylo tomu, jak Perrin říkal. Skoro pod každým nižším místem v hradbě byl za-rostlý pahorek, zdivo ze zříceného cimbuří. Ani dvě strážní věže nebyly stejně velké.
"Ráda bych věděla, co to bylo za město," přemítala Egwain. "Ráda bych věděla, co se tu stalo. Na nic takového si z tátových map nepamatuju."
"Jmenovalo se Aridhol," ozvala se Moirain. "Za dnů trolloc-kých válek bývalo spojencem Manetherenu." Pozorovala mohutné zdi a ostatních si zřejmě nevšímala, dokonce ani Nyneivy, která ji podpírala v sedle. "Později Aridhol zahynul a tohle místo dostalo jiné jméno."
"Jaký?" chtěl vědět Mat.
"Tudy," řekl Lan. Zastavil Mandarba před tím, co kdysi bývalo branou dost širokou i pro padesát mužů pochodujících v řadě ved-le sebe. Zůstaly pouze pobořené, psím vínem obrostlé strážní víž-ky. Po křídlech brány nebylo ani stopy. "Tudy vstoupíme." V dálce zavřískly rohy trolloků. Lan se tím směrem zadíval a pak pohlédl na slunce, které bylo na půl cestě dolů k vrcholkům stromů na západě. "Zjistili, že ta stopa je falešná. Pojďte, než se setmí, musí-me si najít úkryt."
"Jaký jméno?" zeptal se Mat znova.
Moirain odpověděla, když už vjížděli do města. "Shadar Logoth," pravila. "Jmenuje se Shadar Logoth."

KAPITOLA DEVATENÁCTÁ
Stín na číhané

Jak je Lan vedl do města, pod kopyty koní chrupaly rozbité dla-žební kameny. Celé město bylo v troskách, tedy to, co z něj Rand viděl, a bylo opuštěné, jak říkal Perrin. Ani holub sem nezalétl, a puklinami zdí i chodníků prorážel plevel, většinou uschlý. Víc střech bylo zřícených, než jich bylo celých. Ulice přehrazovaly hromady cihel a kamení z povalených zdí. Občas se objevovaly věže, celé pobořené a zubaté, jako polámané klacky. Nepravidelné hromady suti, na jejichž povrchu vyrůstalo pár pokřivených strom-ků, mohly být zbytky paláců či celých bloků městských domů.
I to, co zůstalo stát, však stačilo Randovi vyrazit dech. Největší budovy v Baerlonu by se ztratily ve stínu většiny staveb tady. Všu-de, kam se podíval, stály paláce ze světlého mramoru, zastřešené mohutnými kupolemi. Vypadalo to, že každá stavba má nejméně jednu kupoli, některé čtyři i pět, a každou jiného tvaru. K věžím, které jako by sahaly až do nebes, se na stovky kroků táhly prome-nády lemované sloupovím. Na každé křižovatce stála bronzová fontána, alabastrový pamětní sloup či socha na podstavci. Ač byly fontány vyschlé, většina sloupů svalených a mnoho soch rozbi-tých, to, co zůstalo, bylo tak velkolepé, že je Rand mohl pouze obdivovat.
A já si myslel, že Baerlonje nějaké město! Ať shořím, ale Tom se mi musel pod vousy smát. Moirain s Lanem taky.
Tak si všechno prohlížel, že ho překvapilo, když Lan náhle za-stavil před budovou z bílého kamene, která kdysi byla dvakrát vět-
ší než hostinec U jelena a lva v Baerlonu. Nedalo se určit, k jaké-mu účelu budova sloužívala, když město ještě žilo, možná že to dokonce byl hostinec. Z horních podlaží nyní zůstala jen prázdná skořápka zdí - prázdnými okenními rámy bylo vidět odpolední oblohu, sklo i dřevo se dávno ztratily - ale přízemí vypadalo do-cela v pořádku.
Moirain, stále svírající sedlovou hrušku, si budovu pečlivě pro-hlédla, než přikývla. "Tohle půjde."
Lan seskočil z koně a snesl Aes Sedai v náručí ze sedla. "Za-veďte koně dovnitř," nařídil. "Vzadu najděte nějakou místnost, kterou použijeme jako stáj. Pohyb, sedláčci. Tohle není náves." S Aes Sedai v náručí zmizel uvnitř.
Nyneiva sesedla a spěchala za ním, přičemž si k hrudi tiskla pytlík s bylinkami a mazáním. Egwain běžela za ní. Svá zvířata tu prostě nechaly stát.
"Zaveďte koně dovnitř," zamumlal Tom hořce a foukl si do knírů. Slezl na zem, pomalu, celý ztuhlý.

Protáhl si záda, dlouze si povzdechla uchopil Aldíb za otěže. "Takže?" prohodil a zvedl obočí.
Rand a jeho přátelé spěšně sesedli a rozdělili si zbývající koně. Vchod, aniž zde cokoliv naznačovalo, že tu kdy snad bývaly dve-ře, byl dost velký, aby jím zvířata prošla, dokonce dvě vedle sebe.
Uvnitř se po celé délce budovy táhla ohromná místnost se špina-vou podlahou a rozedranými zbytky čalounů na stěnách, které ča-sem získaly matně hnědou barvu a vypadaly, že se na dotek roz-padnou.
Nic jiného. Lan v rohu připravil pro Moirain lůžko ze svého a jejího pláště. Nyneiva, bručíc cosi o prachu, poklekla ved-le Aes Sedai a zalovila v pytlíku, který jí Egwain držela otevřený.
"Je pravda, že ji nemám ráda," říkala právě Nyneiva strážci, když Rand vstupoval za Tomem s Belou a Oblakem, "ale pomůžu každýmu, kdo mou pomoc potřebuje, ať už ho mám ráda, nebo ne."
"Já tě nechtěl obviňovat, vědmo. Jenom jsem řekl, abys s těmi bylinami dávala pozor."
Vědma ho obdařila kosým pohledem. "Skutečnost je ale taková, že ona mý bylinky potřebuje, a ty taky." Hlas měla zpočátku za-trpklý a postupně stále ostřejší. "Skutečnost je taková, že ona zvlád-ne jen určitý věci, a to i přes tu svou jedinou sílu, a už udělala
tolik, že se skoro zhroutila. Skutečnost je taková, že teď jí tvůj meč nepomůže, pane ze Sedmivěží, ale moje bylinky ano."
Moirain položila ruku Lanovi na paži. "Uklidni se, Lané. Ona mi nechce ublížit. Ona to prostě neví."
Strážce si pohrdlivě odfrkl. Nyneiva přestala lovit v pytlíku a podívala se na něj, zamračila se, ale obrátila se k Moirain. "Je spousta věcí, co nevím. Co má být tahle?"
"Za prvé," odvětila Moirain, , jediné, co opravdu potřebuji, je trochu si odpočinout. Za další, souhlasím s tebou. Tvoje znalosti budou mnohem užitečnější, než jsem si myslela. Teď, pokud máš něco, co by mi na hodinku pomohlo usnout a po čem mě pak ne-bude bolet hlava...?"
"Slabý čaj z psárky, meduňky a..."
Rand poslední rostlinu nezachytil, následoval Toma do míst-nosti za tou první, komnaty stejně velké a ještě prázdnější. Byl tu jenom prach, silná neporušená vrstva prachu, dokud nevstoupili. Na podlaze nebyly dokonce ani stopy po ptácích a drobných zví-řátkách.
Rand začal odsedlávat Belu s Oblakem, Tom se věnoval Aldíb a svému valachovi a Perrin svému koni a Mandarbovi. Všichni kromě Mata. Ten pustil uprostřed místnosti otěže. Z pokoje vedly kromě těch, jimiž vstoupili, ještě dvoje dveře.
"Ulička," oznámil Mat, když se otočil od prvních. To mohli ostat-ní klidně vidět i z místa, kde stáli. Druhé dveře, to byl jen černý obdélník v zadní stěně. Mat jím pomalu prošel a mnohem rychleji se zase vrátil, přičemž si důrazně vyčesával z vlasů pavučiny. ..Nic tam není," prohlásila znovu se podíval do uličky.
"Hodláš se postarat o svýho koně?" utrousil Perrin. On sám už své zvíře odsedlala nyní sundával sedlo z Mandarba. Zvláštní by-io, že mu divoký hřebec nečinil vůbec problémy, i když Perrina pozorně sledoval.
"Nikdo to za tebe neudělá."
Mat se ještě jednou ohlédl k východu do uličky a s povzdechem došel ke svému koni.
Rand položil Bělino sedlo na zem a všiml si, že Mat vypadá zachmuřeně. Měl nesmírně vzdálený pohled a pohyboval se jako loutka.
"Jsi v pořádku, Mate?" ozval se Rand. Mat sundal sedlo z koně a zůstal stát se sedlem v ruce. "Mate? Mate!"
Mat sebou trhl a málem sedlo upustil. "Cože? Aha. Já... jenom jsem přemýšlel."
"Přemýšlel?" výskl Perrin z místa, kde dával Mandarbovi místo uzdečky ohlávku. "Spal jsi."
Mat se zamračil. "Přemýšlel jsem o... o tom, co se tam stalo. O těch slovech, co..." Teď se k němu obrátili všichni, nejen Rand, a Mat neklidně zašoupal nohama. "No, slyšels, co Moirain říkala. Je to, jako kdyby mou pusou mluvila mrtvola." Když se Perrin uchechtl, Mat se ještě víc zakabonil.
"Aemonův válečný pokřik, říkala - že? Možná jsi Aemonovo nový vtělení. To, jaks pořád tvrdil, že Emondova Role je nudná, skoro bych si myslel, že se ti tohle bude líbit - být znovuzrozeným králem a hrdinou."
"Tohle neříkej!" Tom se zhluboka nadechl. Všichni ho upřeně pozorovali. "Tohle jsou nebezpečný řeči. Hloupý řeči. Mrtví se můžou znova narodit, nebo si vzít živý tělo, a není to něco, co byste měli brát na lehkou váhu." Znovu se nadechl, aby se uklid-nil, než pokračoval dál. "Stará krev, říkala. Krev, ne mrtvý. Slyšel jsem, že se to někdy může stát. Slyšel jsem to, i když jsem si nikdy vážně nemyslel... To ty tvoje

kořeny, chlapče. Pokrevní linie, která od tebe vede přes tvého tátu a tvého děda rovnou až k Manetherenu a možná ještě dál. No, teď aspoň víš, že pocházíš ze starýho rodu. Měl bys to tak nechat a být spokojený. Většina lidí zná tak ještě svýho tátu."
A někteří z nás ani to ne, pomyslel si hořce Rand. Možná měla vědma pravdu. Světlo, doufám, že měla.
Mat na kejklířova slova kývl. "Hádám, že bych měl. Jenom... myslíš, že to má něco společnýho s tím, co se nám stalo? S těma trollokama a tak? Chci říct... ehm, ani nevím, co tím myslím."
"Myslím, že bys na to měl zapomenout a soustředit se na to, jak se odsud bezpečně dostat." Tom z pláště vytáhl fajfku s dlouhou troubelí. "A myslím, že si kapku zakouřím." Mávl fajfkou směrem k jinochům a zmizel v předním pokoji.
"V tomhle jsme všichni společně, nejen jeden z nás," řekl Ma-toví Rand.
Mat se roztřeseně zasmál. "To jo. No, když už o tom mluvíš teď, když jsme skončili s koňma, proč si trochu neprohlídnout město. Skutečný město, a není tu ikánk tlačenice, kde do tebe pořád ně-
kdo strká a dloube tě do žeber. Nikdo se na tebe nekouká svrchu. Pořád nám zbývá hodinka, možná dvě, světla."
"Nezapomínáš na trolloky?" namítl Perrin.
Mat opovržlivě zavrtěl hlavou. "Lan říkal, že sem nepřijdou, pamatuješ? Musíš lip poslouchat, co lidi říkají."
"Pamatuju se," ucedil Perrin. "A poslouchám, co lidi říkají. To-hle město - Aridhol? - bylo spojencem Manetherenu. Vidíš? Po-slouchám."
"Aridhol musel být za trollockých válek největší město," ozval se Rand, "protože trolloci se ho pořád ještě bojí. Do Dvouříčí se přijít nebáli, a Moirain říkala, že Manetheren byl - jak to bylo trnem v Temného patě."
Perrin zvedl ruce. "O Pastýři noci se nezmiňuj. Prosím."
"Tak co vy na to?" zasmál se Mat. "Jdeme."
"Měli bychom se zeptat Moirain," radil Perrin a Mat rozhodil rukama.
"Zeptat se Moirain? Myslíš, že nás pustí z dohledu? A co Ny-neiva? Krev a popel, Perrine, proč se nezeptat paní Luhhanové, když už jsme u toho?"
Perrin váhavě přikývl na souhlas a Mat se s úsměvem obrátil na Randa. "A co ty? Opravdický město! S paláci!" Poťouchle se za-smál. "A nebudou na nás zírat žádný bělokabátníci."
Rand se na něj namíchnuté podíval, ale váhal jenom chvilku. Ty paláce jako by vystoupily z kejklířových příběhů. "Tak dobrá." Potichu, aby je z přední místnosti nezaslechli, se vydali do uličky. Ta vedla od přední strany budovy do ulice na opačné straně. Krá-čeli rychle, a když se dostali o kus dál od budovy z bílého kamene, Mat se náhle dal do ztřeštěného tance.
"Volní," smál se. "Jsme volní!" Zpomalil, udělal kolečko, všechno si prohlížel a stále se smál. Odpolední stíny se protahovaly a po-bořené město pozlatilo klesající slunce. "Už jste někdy viděli tak úžasný místo, jako je tohle? Viděli?"
Perrin se taky zasmál, ale Rand nejistě pokrčil rameny. Tohle sice nebylo město z jeho prvního snu, ale stejně... "Jestli máme něco uvidět," řekl, "měli bychom se do toho dát. Už se pomalu stmívá."
Vypadalo to, že Mat chce vidět úplně všechno, ostatní nadšeně táhl za sebou. Prolézali prachem pokrytými fontánami s nádržka-
mi dost velkými, aby se do nich mohli postavit všichni obyvatelé Emondovy Role, a potulovali se kolem náhodně vybraných staveb, které však vždycky byly to největší, co mohli najít. U některých věděli, k čemu sloužívaly, u jiných nikoliv. Palác byl prostě palác, ale co bývala veliká budova tvořená jedinou bílou kupolí, velkou jako kopec venku a jedinou obrovskou místností uvnitř? A místo obehnané hradbami, otevřené k nebesům a dost velké, aby se do něj vešla celá Emondova Role, obklopené řadami kamenných la-vic?
Mat už začínal být netrpělivý. Kromě prachu, rumu a vyrudlých rozervaných čalounů, které se na dotek rozpadaly, nic nenacháze-li. Jednou dokonce našli dřevěné židle naskládané u stěny. Když se Perrin jednu pokusil zvednout, rozpadly se všechny na kousky.
Paláce s jejich ohromnými prázdnými komnatami, z nichž do některých by se vešel celý hostinec U Vinného střiku a ještě by zbylo místo po stranách i nahoře, Randa přiměly zamyslet se nad tím, kdo byli

lidé, kteří je kdysi obývali. Říkal si, že pod tu kopuli by se vešli všichni z Dvouříčí, a co se týkalo onoho místa s ka-mennými lavicemi... Skoro viděl lidi ve stínech. Nesouhlasně sle-dovali tři vetřelce, kteří tu rušili jejich odpočinek.
Nakonec se Mat unavil, ač budovy byly velkolepé, a vzpomněl si, že předchozí noci zamhouřil oka jen na hodinu. Všichni si to uvědomovali. Zívajíce se usadili na schodech vysoké budovy, k níž vedly řady vysokých kamenných sloupů, a začali se doha-dovat, co dál.
"Vrátíme se," radil Rand, "a trochu se prospíme." Dal si ruku před ústa. Když mohl opět promluvit, řekl: "Spát. To je jediný, co chci."
"Spát můžeš jindy," prohlásil Mat odhodlaně. "Podívejte se ko-lem sebe. Pobořený město. Poklad."
"Poklad?" zaskřípal Perrin zuby. "Tady žádný poklad není. Ne-ní tu nic, akorát prach."
Rand si zastínil oči proti slunci, rudé kouli blížící se k vrchol-kům střech. "Připozdívá se, Mate. Brzo bude tma."
"Mohl by tu být poklad," trval Mat umíněně na svém. "A stejně, chci vyšplhat na jednu z těch věží. Koukněte, tamhle na tu. Je celá. Vsadil bych se, že je odtamtud vidět do celýho širýho kraje. Co říkáte?"
"Věže nejsou bezpečné," oznámil mu čísi hlas.
Rand vyskočil na nohy a s rukou na jílci meče se otočil. Ostatní nebyli o mnoho pomalejší.
Ve stínu mezi sloupovím na vrcholku schodiště stál jakýsi muž. Udělal krok dopředu, zvedl si ruku před oči a opět ustoupil. "Omluv-te mne," řekl uhlazeně. "Byl jsem příliš dlouho v temnotě uvnitř. Moje oči ještě nepřivykly světlu."
"Kdo j si?" Randovi j eho přízvuk připadal dosti zvláštní, dokonce i poté, co navštívil Baerlon. Některá slova vyslovoval muž zvlášt-ním způsobem, až mu Rand téměř nerozuměl. "Co tu děláš? Mys-leli jsme si, že město je prázdné."
"Mé jméno je Mordeth." Odmlčel se, jako by čekal, že to jméno mladíkům něco řekne. Když nikdo nereagoval, zamumlal si cosi tiše a nahlas pokračoval dál. "Na totéž bych se já mohl zeptat vás. V Aridholu již dlouhý čas nikdo není. Dlouhý, předlouhý čas. Ne-napadlo by mě, že najdu tři mladé muže, jak se tu potulují."
"Jsme na cestě do Caemlynu," vykládal Rand. "Zastavili jsme se tu na noc."
"Do Caemlynu," řekl Mordeth pomalu, a to jméno poválel na jazyku, načež zavrtěl hlavou. "Zastavili jste se tu na noc, říkáš? To byste se mohli připojit ke mně."
"Pořád jsi nám neřekl, co tu děláš," ozval se Perrin. "No, jsem přece hledač pokladů, co jiného."
"Už jsi nějaký našel?" vyptával se vzrušeně Mat.
Rand měl dojem, že se Mordeth usmál, ale kvůli šeru si ne-mohl být jist. "Našel," odpověděl ten muž. "Víc, než bys čekal. Mnohem víc. Víc, než dokážu unést. Nikdy bych nečekal, že tu najdu tři silné, zdravé mladé muže. Kdybyste mi pomohli s tím, co sám unesu, k místu, kde mám koně, mohli byste se potom podělit o zbytek. Co unesete. Co tu nechám, by bylo ztraceno, odnesl by si to nějaký jiný hledač pokladů, než bych se pro to mohl vrátit."
"Říkal jsem vám, že na místě, jako je tohle, musí být nějakej poklad," zvolal Mat. Vrhl se po schodech nahoru. "Pomůžeme ti to odnýst. Jenom nás k tomu zaveď." Vstoupili s Mordethem hlou-běji do stínu mezi sloupy.
Rand se podíval na Perrina. "Nemůžeme ho opustit." Perrin se ohlédl na zapadající slunce a kývl.
Ostražitě stoupali po schodišti. Perrin si uvolnil sekeru v závěsu a Rand pevněji stiskl meč. Ale Mat s Mordethem čekali mezi slou-py, Mordeth měl paže zkřížené na prsou a Mat netrpělivě nahlížel dovnitř.
"Pojďte," vybídl je Mordeth. "Ukážu vám ten poklad." Vklouzl dovnitř a Mat ho následoval. Ostatní nemohli udělat nic jiného, jenom jít dál.
Síň uvnitř byla zešeřelá, ale Mordeth hned zabočil a vydal se po úzkých schůdcích, které se stáčely dolů, stále hlouběji do tmy, až hoši nakonec klopýtavě hledali cestu v naprosté temnotě. Rand se jednou rukou přidržoval stěny a dokud nedošlápl, nebyl si jist, zda je tu další schod. Dokonce i Mat zneklidněl, jak se dalo usoudit podle jeho hlasu, když prohodil: "Tady dole je děsná tma."
"Ano, ano," opáčil Mordeth. Vypadalo to, že jemu tma žádné potíže nedělá. "Dole je světlo. Pojďte."
Točité schodiště náhle skončilo a oni vyšli do chodby, kterou matně osvětlovaly kouřící pochodně zasazené v železných nástěn-ných svícnech. Mihotavé plamínky umožnily Randovi, aby si Mor-detha

poprvé lépe prohlédl. Ten spěchal bez otálení dál a mával na ně, aby ho následovali.
Rand měl pocit, že na Mordethovi je cosi podivného, ale nemohl přijít na to, co to přesně je. Mordeth byl elegantní, trochu obtloustlý muž s pokleslými víčky, až se zdálo, že něco skrývá a kradl je sleduje. Byl pomenší, úplně holohlavý a nesl se, jako by byl vyšší než kterýkoliv ž chlapců. Jeho oděv se rozhodně nepodobal ničе-mu, co kdy Rand viděl. Měl na sobě přiléhavé černé spodky a měkké červené boty s ohrnutými manžetami nad kotníky, dále dlouhou červenou vestu hustě vyšívanou zlatem a sněhobílou košili s nabí-ranými rukávy, špičky manžet mu visely skoro až ke kolenům. Rozhodně to nebylo oblečení vhodné k hledání pokladů v pobořе-ném městě. Ani jeho odění však nebylo důvodem, proč muž Ran-dovi připadal tak zvláštní.
Chodba končila kachlemi obloženou stěnou a Rand vmžíku za-pomněl na to, že se mu na Mordethovi cosi nezdá. Zalapal po dechu zároveň se svými přáteli. Zde také světlo pocházelo od ně-kolika pochodní, jejich kouř dělal skvrny od sazí na stropě a jejich světlo všem přítomným propůjčovalo několik stínů. Toto světlo se však mnohonásobně odráželo od kopců drahokamů a zlata na ze-
mi, hromad mincí a šperků, číší a talířů a mís, zlacených, draho-kamy vykládaných mečů a dýk. Vše bylo bezstarostně navršeno na sebe a hromady drahocenností sahaly lidem až po pás.
Mat se s výkřikem rozběhl kupředu a před jednou kupou padl na kolena. "Pytle," vydechla hrabal se ve zlatě. "Budeme potřebovat pytle, abychom to odnesli."
"Všechno to odnést nemůžeme," namítl Rand. Bezmocně se roz-hlížel kolem sebe. Všechno zlato, které kupci za rok přivezou do Emondovy Role, by netvořilo ani tisícinu jediné z těchto hromad. "Teď ne. Je skoro tma."
Perrin z hromady vytáhl sekeru a bezstarostně odhodil zlatý ře-těz, jenž se kolem ní namotal. Na lesklém černém topůrku se lesk-ly drahé kameny a dvoulistou čepel pokrývaly jemné zlaté spirály. "Tak zítra," zabručel a s úsměvem sekeru potěžkával. "Moirain s Lanem to pochopí, až jim ukážeme tohle."
"Vy nejste sami?" ozval se Mordeth. Nechal je kolem sebe pro-běhnout do pokladnice, ale teď vstoupil za nimi. "Kdo je tu ještě s vámi?"
Mat, po pás ponořený do bohatství před sebou, nepřítomně od-pověděl. "Moirain s Lanem. A je tam taky Nyneiva a Egwain. A Tom. On je kejklíř. Jedeme do Tar Valonu."
Rand zadržel dech. Pak ho Mordethovo mlčení přimělo, aby se na něj podíval.
Mordeth měl tvář zkřivenou vzteky a také strachem. Rty měl ohrnuté a cenil zuby. "Tar Valon!" Zahrozil jim zaťatou pěstí. "Tar Valon! Říkali jste, že jedete do toho... toho... Caemlynu! Lhali jste mi!"
"Jestli ještě budeš chtít," navrhl Mordethovi Perrin, "vrátíme se zítra a pomůžeme ti." Opatrně položil sekeru zpátky na drahoka-my vykládané kalichy a šperky. "Jestli budeš chtít."
"Ne. Tohle je..." Mordeth lapal po dechu a vrtěl hlavou, jako by se nemohl rozhodnout. "Vezměte si, co chcete. Kromě... Kro-mě..."
Rand si náhle uvědomil, co mu na tom muži celou dobu vadilo. Roztroušené pochodně v chodbě každému propůjčovaly stínový prstenec, stejně jako pochodně v pokladnici. Jenže... Randa to tak šokovalo, že to vyslovil nahlas. "Ty nemáš stín."
Matovi s třesknutím vypadla z ruky číše.
Mordeth kývl a poprvé zvedl masitá víčka. Jeho baculatý obličej náhle vypadal vyzáble a hladově.
"Takže." Narovnal se a vypadal vyšší. "Je rozhodnuto." Náhle se začal měnit. Nafoukl se jako ba-lon, celé tělo se mu pokřivilo, hlava mu dosahovala až ke stropu a ramena ode zdi ke zdi, takže zaplňoval celou zadní část místnos-ti a odřízl jim ústupovou cestu. Tváře propadlé, zuby vyceněné v křečovitém úsměvu, Mordeth natáhl ruce dost velké, aby do jed-né uchopil lidskou hlavu.
Rand se zaječením uskočil. Noha se mu zapletla do zlatého ře-tězu a Rand se zřítil na podlahu, přičemž si vyrazil dech. Snažil se znova nadechnout a zároveň v plášti, který se mu omotal kolem jílce, nahmátnout svůj meč. Místnost naplnil křik jeho přátel a třeskot zlatých mís a zvonění kalichů dopadajících na zem. Ná-hle Randovi zaznělo v uších zavřísknutí naplněné bolestí.
Konečně se mu podařilo nadechnout, i když už skoro vzlykal, a zároveň dostal meč z pochvy. Opatrně se zvedl na nohy a rád by byl věděl, který z jeho přátel to vykřikl. Perrin se na něj ohlédl s vytřeštěnýma očima. Krčil se u protější stěny a držel sekeru, jako by hodlal podetnout strom. Mat nahlížel kolem hromady pokladů a pevně svíral dýku, kterou sebral z místních bohatých zásob.

V nejhlubším stínu se cosi pohnulo a všichni hoši nadskočili. Byl to Mordeth, schoulený, kolena přitisknutá k hrudi, se krčil v protějším rohu v co nejhlubším stínu.
"Podvedl nás," supěl Mat. "Nějak nás oblafl."
Mordeth pohodil hlavou a zakvílel. Vzduchem se snášel prach, jak se zachvěly zdi. "Všichni jste mrtví!" křičel. "Všichni mrtví!" A vyskočil a vrhl se přes místnost.
Randovi poklesla brada a málem mu z ruky vypadl meč. Jak se Mordeth vznesl do vzduchu, natáhl se a ztenčil se jako kouř. Ten-ký jako prst vrazil do pukliny mezi kachlemi na stěně a zmizel v ní. V místnosti za ním zůstalo jen jeho poslední zakvílení, které pomalu utichalo.
"Všichni jste mrtví!"
"Jdeme odsud," prohlásil nejistě Perrin, stiskl pevněji topůrko sekery a snažil se zároveň dívat všemi směry. Zlaté ozdoby a dra-hokamy mu zvonily pod nohama, ale on si jich nevšímal.
"Ale ten poklad," namítal Mat. "Nemůžeme ho tady teď ne-chat."
"Já nic z toho nechci," ucedil Petřin a rozhlížel se kolem sebe. Zvedl hlas a rozkřikl se do stěn. "Je to tvůj poklad, slyšíš? Nic si z něj nevezmeme!"
Rand se rozzlobeně zadíval na Mata. "Chceš snad, aby se vydal za náma? Nebo chceš zůstat tady a cpát si kapsy, dokud se nevrátí s deseti takovými, jako je sám?"
Mat jenom ukázal na zlato a šperky. Než ale mohl něco říci, Rand ho popadl zajeden loket a Perrin za druhý. Táhli ho z míst-nosti a Mat se vzpíral a vykřikoval cosi o pokladu.
Než ušli deset kroků chodbou, již tak matné světlo začalo sláb-nout. Pochodně v pokladnici pohasínaly. Mat přestal hulákat. Všichni tři zrychlili. První pochodeň v chodbě uhasla, potom další. Než se dostali k točitému schodišti, nebylo nutné Mata pobízet. Všichni tři teď utíkali a za nimi se rozlévala temnota. Dokonce ani nad tmou na schodišti příliš neváhali, rozběhli se nahoru a křičeli z plných plic. Křičeli, aby zastrašili cokoliv, co by tu někde mohlo číhat. Křičeli, aby si připomněli, že jsou stále ještě naživu.
Vyřítili se do chodby nahoře, uklouzli a popadali na prachem pokrytý mramor. Proklopýtali mezi sloupy, seběhli dolů po scho-dech a skončili v potlučené hromadě na ulici.
Rand se vyškrábal na nohy a zvedl z chodníku Tamův meč. Nervózně se kolem sebe rozhlížel. Nad střechami domů bylo vi-dět jen polovinu slunečního kotouče. Stíny, natahující se jako tmavé pracky a ve zbývajícím světle ještě temnější, vyplňovaly skoro celou ulici. Rand se otřásl. Stíny vypadaly jako Mordeth a napřahovaly se.
"Aspoň jsme z toho venku." Mat se vyhrabal ze spodku hroma-dy a oprašoval se, chabá napodobenina svých obvyklých způsobů. "A aspoň já..."
"Opravdu?" prohodil Perrin.
Rand věděl, že tentokrát to není jeho představivost. Po zádech mu přeběhl mráz. Něco je pozorovalo ze tmy mezi sloupovím. Rand se otočil a zahleděl se na budovy naproti přes ulici. Odtamtud na sobě také cítil pohled. Stiskl pevněji jílec meče, i když by rád vě-děl, k čemu by to bylo dobré. Upřené oči byly zdánlivě všude. Ostat-ní se kolem sebe ostražitě rozhlíželi. Rand věděl, že mají stejný dojem.
"Zůstaneme uprostřed ulice," vyzval je chraplavě. Ostatní se mu podívali do očí. Vypadali stejně vystrašeně, jako se on cítil. Ztěžka polkl. "Zůstaneme uprostřed ulice, budeme se pokud možno držet od stínů dala půjdeme rychle."
"Velice rychle," souhlasil Mat ochotně.
Oči je sledovaly. Nebo tu bylo hodně očí, spousta očí zírajících téměř z každé budovy. Rand neviděl žádný pohyb, i když se díval velice pozorně, ale ty oči cítil, dychtivé, hladové. Nevěděl, co by bylo horší. Tisíce očí, nebo jenom pár, který je sleduje.
Tam, kde se k nim ještě dostalo slunce, zpomalili, jenom tro-šičku, a nervózně nahlíželi do temnoty, která zřejmě vždycky čí-hala vepředu. Nikomu se do stínu příliš nechtělo, nikdo si nebyl skutečně jistý, že tam nikdo nečíhá. Kdykoliv se stíny natáhly přes celou ulici a bránily jim v cestě, bylo očekávání číhajících téměř hmatatelné. Těmito temnými místy probíhali s křikem. Rand měl dojem, že slyší suchý, šustivý smích.
Nakonec, když se již téměř úplně zešeřilo, dorazili na dohled bílé kamenné budovy, kterou opustili, jak jim připadalo, před ce-lými věky. Číhající oči se náhle ztratily. Mezi dvěma kroky prostě zmizely. Rand se beze slova rozběhl, jeho přátelé ho následovali. Zrychlili do bezhlavého úprku, a když proskočili

dveřmi, zhroutili se na zem a lapali po dechu.
Uprostřed dlážděné podlahy plápolal ohýnek a kouř mizel dírou ve stropě způsobem, který Randovi nepříjemně připomněl Mor-detha. Byli tam všichni kromě Lana, seděli kolem ohýnku a jejich reakce se značně lišily. Egwain, jež si ohřívala ruce nad ohněm, sebou, když vrazili do místnosti, trhla a přitiskla si ruce k hrdlu. Když si uvědomila, kdo to je, vydechla úlevou, což poněkud zka-zilo její pokus o to zpražit je pohledem. Tomjenom cosi zamumlal přes troubel fajflcy, ale Rand zachytil slovo "hlupáci", než se kej-klíř jal opět rozhrabávat klacíkem oheň.
"Vy tupohlaví omezenci!" štěkla vědma. Byla celá naježená, v očích se jí blýskalo a na lících jí plály jasně rudé skvrny. "Proč, pro Světlo, jste takhle utekli? Jste v pořádku? Copak vůbec nemáte rozum? Lan vás teď hledá venku a budete mít větší štěstí, než si zasloužíte, jestli, až se vrátí, do vás nevtluče trochu zdravého rozumu."
Tvář Aes Sedai neprozrazovala žádné rozčilení, ale při pohledu na ně přestala konečně tisknout šaty, až měla klouby na rukou
úplně bílé. Ať už jí Nyneiva dala cokoliv, muselo jí to pomoci, protože byla na nohou. "To, co jste udělali, nebylo správné," řekla hlasem jasným a čistým jako jezírko v Luhu. "Promluvíme si o tom později. Něco se tam muselo stát, jinak byste sem takhle nevpadli. Povídejte."
"Říkalas, že je tu bezpečno," stěžoval si Mat a škrábal se na nohy. "Říkalas, že Aridhol byl spojencem Manetherenu, a trolloci sem ani nepáchnou, a..."
Moirain vykročila tak náhle, že se Mat s otevřenými ústy od-mlčel a Rand s Perrinem se zarazili a zůstali klečet. "Trolloci? Vy jste viděli za hradbami trolloky?"
Rand polkl. "Trolloky ne," řekl a všichni tři začali vzrušeně vy-právětjeden přes druhého.
Každý začal od jiného místa. Mat vyprávěl o tom, jak našli po-klad, a znělo to skoro, jako by ho byl nalezl zcela sám, zatímco Perrin začal vysvětlovat, proč vůbec odešli, aniž by komukoliv cokoliv řekli. Rand se po hlavě vrhl do toho, co pokládal za důle-žité, do setkání s cizincem ve sloupoví. Ale všichni byli tak roz-rušení, že nic nevyprávěli popořadě, tak, jak se to udalo. Kdykoliv si někdo z nich na něco vzpomněl, vybreptl to, aniž by bral ohled na to, co se stalo předtím nebo potom, nebo kdo co vlastně říká. Ty číhající oči. Všichni blábolili o těch očích.
Celý příběh tak byl zcela nesrozumitelný, ale čišel z něj jejich strach. Egwain vrhala neklidné pohledy na prázdné okenní rámy vedoucí na ulici. Tam právě mizely poslední zbytky slunečního světla. Ohýnek vypadal velice malý a nepříliš jasný. Tom vytáhl fajfku z úst a s hlavou na stranu zamračeně poslouchal. Moirain měla v očích zájem, ale nijak velký. Až do...
Náhle Aes Sedai sykla a popadla Randa pevně za loket. "Mor-deth! Jsi si tím jménem jistý? Pořádně se zamyslete, všichni tři. Mordeth?"
Všichni zároveň zabručeli: "Ano." Napětí Aes Sedai je poněkud zchladilo.
"Dotkl se vás?" vyptávala se jich Moirain dál. "Dal vám něco, nebo nedali jste něco vy jemu? Musím to vědět."
"Ne," řekl Rand. "Nikomu z nás. Nic z těch věcí."
Perrin souhlasně kývl a dodal: "Pokusil se nás jenom zabít. To snad nestačí? Nafoukl se, až byl jako půlka komnaty, a křičel, že
jsme všichni mrtví, a pak zmizel." Ukazoval přitom rukou. "Jako dým." Egwain vypískla.
Mat se uraženě otočil. "Bezpečný, to jsi říkala! Všechny ty po-vídačky, že sem trolloci nepřijdou. Co jsme si měli myslet?"
"Očividně jste nemysleli vůbec," utrousila Moirain opět chlad-ně. "Každý, komu to myslí, by si na místo, kam se trolloci bojí vstoupit, dával pozor."
"To je Matová práce," ozvala se Nyneiva přesvědčeně. "On vždyc-ky vymyslí nějakou lumpárnu, a ostatní pak, když jsou s ním, pře-stanou používat i tu trošku rozumu, kterou mají."
Moirain krátce kývla, ale oči stále upírala na Randa a jeho dva přátele. "Ke konci trollockých válek se v těchto troskách utábořilo vojsko - trolloci, temní druzi, myrddraalové, hrůzopáni, bylo jich na tisíce. Když nevycházeli, poslali sem zvědy. Ti všude našli zbra-ně, kousky zbroje a krev. Na stěnách byly v trolločtině napsané zprávy. V poslední hodině volali Temného na pomoc. Lidé, kteří přišli později, nenašli po krvi ani zprávách ani stopy. Někdo je oškrábal. Půllidé a trolloci si to doposud pamatují. To je taky

drží venku za hradbami."
"A tys tohle místo vybrala jako náš úkryt?" vydechl nevěřícně Rand. "Bezpečnější bychom byli tam venku, možná bychom jim i utekli."
"Kdybyste neutekli," vysvětlovala trpělivě Moirain, "věděli bys-te, že jsem kolem téhle budovy rozestavěla ochrany. Myrddraal by je nepoznal, protože mají zastavit jiný druh zla, ale to, co sídlí v Shadar Logothu, přes ně nepřejde, dokonce se k nim ani ne-přiblíží. Ráno budeme moci bezpečně odejít. Tyhle přízraky ne-snáší sluneční světlo. Budou se schovávat hluboko pod zemí."
"Shadar Logoth?" ozvala se nejistě Egwain. "Myslela jsem, že se to tu jmenuje Aridhol."
"Kdysi se to tu jmenovalo Aridhol," odtušila Moirain, "a patřilo jednomu z Deseti států, to byly státy, které vytvořily Druhou úmlu-vu, státy, které stály proti Temnému od prvních dní po Rozbití světa. Ve dnech, kdy Thorin al Toren al Ban byl králem Ma-netherenu, byl králem Aridholu Balwen Mayel, Balwen Železná ruka. Za časů zoufalství během trollockých válek, když se zdálo, že Otec lží musí určitě zvítězit, přišel k Balwenovu dvoru muž jménem Mordeth."
"Ten stejný muž?" vyjekl Rand a Mat dodal: "To není možný!" Pohled Moiram je umlčel. V místnosti bylo kromě hlasu Aes Sedai naprosté ticho.
"Mordeth ještě nebyl ve městě dlouho, a už získal Balwenovu přízeň a brzy se stal druhým mužem po králi. Mordeth Balwenovi našeptával lži a Aridhol se začal měnit. Začal se stahovat do sebe, zatvrzovat se. Říkalo se, že někteří raději viděli trolloky než lidi z Aridholu. Vítězství Světla je všechno. To byl válečný pokřik, který zavedl Mordeth, a muži z Aridholu ho používali, zatímco jejich činy Světlo zcela popíraly.
Ten příběh je příliš dlouhý, abych ho tu vyprávěla celý, a příliš chmurný. Dokonce i v Tar Valonu z něj známe jenom útržky. Jak se Thorinův syn Caar vrátil, aby Aridhol získal zpátky pro Druhou úmluvu, a Balwen seděl na trůnu, uvadlá troska, jíž z očí svítilo šílenství, a smál se, zatímco Mordeth se vedle něj usmíval a nařizo-val Caarovu smrt jako vyslance Temného druhů. Jak princ Caar přišel ke jménu Caar Jednoruký. Jak unikl z aridholského žaláře a s Mordethovými zvrhlými vrahouny v patách sám prchl do Hra-ničních států. Jak se setkal s Rheou, která, nevědíc, kdo to je, se za něj provdala, čímž zadrhla vzor, což vedlo k tomu, že Caar zahy-nul její rukou, načež si ona sáhla před jeho hrobkou na život, a nakonec až k pádu Aleth-lorielu. Jak přitáhla vojska Manethe-renu, aby Caarovu smrt pomstila, a nalezla brány Aridholu pobo-řené a za hradbami nebylo živé duše, zato něco horšího než smrt. Do Aridholu se nedostal žádný nepřítel, pouze Aridhol sám. Podezřívavost a nenávist zrodily cosi, co se krmilo těmi, kdo to stvonli, cosi zamčeného ve skalnatém podloží, na němž město stálo. Mashadar stále číhá a hladoví. Lidé už o Aridholu nehovoří. Po-jmenovali to tu Shadar Logoth, Místo, kde číhá stín, nebo prostě Stín na číhané.
Mordetha samotného Mashadar nepohltil, lapil ho však do svých osidel a on teď také celá dlouhá staletí číhá v těchto zdech. Někte-ří lidé ho viděli. Některé ovlivnil dary, které pokřivují duši a po-skvrňují ducha, kterážto skvrnaje křiví a ohýbá, až je zcela ovlád-ne... nebo zabije. Pokud někoho zláká, aby ho doprovodil k hradbám, k hranici Mashadarovy moci, může pak pozřít duši té osoby. Mordeth odejde v těle toho, komu ublížil víc, než kdyby ho jen zabil, aby znovu šířil zlo ve světě."
"Ten poklad," zamumlal Petřin, když Moirain domluvila. "Chtěl, abychom mu pomohli odnést poklad ke koním." Tvář měl strha-nou. "Vsadil bych se, že měli být někde mimo město." Rand se otřásl.
"Ale teď jsme snad v bezpečí, ne?" zeptal se Mat. "Nic nám nedal a ani se nás nedotkl. Jsme v bezpečí, že, s těma tvýma ochra-nama?"
"Jsme v bezpečí," potvrdila mu Moirain. "Tu hranici nemůže překročit, ani jiný obyvatel tohoto místa. A musí se skrývat před sluncem, takže jakmile se rozední, můžeme bezpečně odejít. Teď se trochu prospěte. Moje ochrany vydrží, dokud se Lan nevrátí."
"Už je pryč dost dlouho." Nyneiva ustaraně vyhlížela do noci. Nastala černočerná noc, tma byla jako v pytli.
"Lan bude v pořádku," uklidňovala jí Moirain a rozložila si za řeči pokrývky u ohně. "Dříve než opustil kolébku, byl předurčen bojovat s Temným, a do jeho dětských rukou vložili meč. Kromě toho bych okamžitě poznala, kdyby zemřel a jak, stejně jako on by poznal okamžik a způsob mojí smrti. Odpočívej, Nyneivo. Všech-no bude v pořádku." Ale jak se zavinovala do pokrývek, zastavila se a

zadívala se do ulice, zřejmě by i ona ráda věděla, co strážce zdrželo.
Rand měl údy jako z olova a oči se mu klížily. Přesto však ne-mohl usnout, a jakmile se mu to podařilo, něco se mu zdálo a on mluvil ze spaní a úplně se odkopal. Když se s trhnutím probudil, chvíli se kolem sebe rozhlížel, než se upamatoval, kde vlastně je.
Zatím vyšel měsíc, poslední tenoučký srpeček před novem, a jeho slabé světlo podléhalo temnotě. Všichni ostatní spali, i když ne klidným spánkem. Egwain a jeho dva přátelé se kroutili a ne-srozumitelně si cosi mumlali. Tom chrápal, projednou tiše, a čas od času nejasně pronesl nějaké slovo. Po Lanovi nebylo pořád ani vidu, ani slechu.
Náhle měl Rand pocit, že tu není vůbec žádná ochrana. Tam venku, v temnotě, mohlo být prostě cokoliv. Sám sebe se snažil přesvědčit, zeje to hloupost. Přiložil dřevo napohasínající uhlíky. Plamínky byly příliš malé, aby se nad nimi ohřál, ale aspoň tu bylo víc světla.
Rand neměl tušení, co ho vytrhlo z nepříjemného snu. Byl v něm znovu malým chlapcem, nesl Tamův meč a na zádech měl přivá-
zanou kolébku. Utíkal prázdnými ulicemi před Mordethem, jenž křičel, že chce jenom jeho ruku. A byl tam jakýsi stařík, který je pozoroval a celou dobu se šíleně pochechtával.
Rand si přitáhl pokrývku k bradě a znovu se uložil s pohledem upřeným na strop. Hrozně se mu chtělo spát, i kdyby se mu mělo zdát zase něco takového, ale nemohl se přimět zavřít oči.
Náhle z temnoty dovnitř tichounce vběhl strážce. Moirain se probudila a sedla si, jako by zazvonil na zvonec. Lan otevřel ruku a na dlaždice před ni dopadly s železným cinknutím tři malé před-měty. Tři krvavě rudé odznaky ve tvaru lebek s rohy.
"Uvnitř hradeb jsou trolloci," oznámil Lan. "Ani ne za hodinu se dostanou až sem. A dha'belové jsou z nich nejhorší." Nepro-dleně se jal budit ostatní.
Moirain začala pomalu balit přikrývky. "Kolik? Vědí, že jsme tady?" Mluvila, jako by nikam nespěchala.
"To nemyslím," odpověděl Lan. "Je jich hodně přes stovku a jsou dost vyplašení, aby zabili cokoliv, co se pohne, včetně jeden druhého. Půllidé je musí pohánět - jsou čtyři na jedinou pěst -a dokonce i myrddraalové zjevně nechtějí nic jiného než projít městem, jak nejrychleji to půjde. Určitě nebudou nikde nikoho hle-dat, a jsou tak nepořádní, že kdyby nemířili rovnou k nám, řekl bych, abychom si s nimi nelámali hlavu." Zaváhal.
"Je tu ještě něco?"
"Jenom tohle," vykládal Lan pomalu. "Myrddraalové přinutili trolloky vstoupit do města. Ale co k tomu přinutilo myrddraaly?" Všichni ho mlčky poslouchali. Teď Tom tiše zaklel a Egwain se zeptala: "To Temný?"
"Nebuď labuť, holka," štěkla Nyneiva. "Temného Stvořitel za-vřel v Shayol Ghulu."
"Aspoň prozatím," souhlasila Moirain. "Ne. Otec lží tam venku není, ale stejně musíme odejít."
Nyneiva si ji prohlížela zúženýma očima. "Opustit ochrany a projít Shadar Logothem v noci?"
"Nebo tu zůstat a postavit se trollokům," odtušila Moirain. "Za-držet je by vyžadovalo jedinou sílu. Ta by zničila ochrany a přilá-kala přesně to, proti čemu nás měly chránit. Kromě toho by to bylo, jako bychom na jedné z těch věží zapálili oheň, který by nepřehlédl jediný půlčlověk do vzdálenosti dvaceti mil. Odcházím
nerada, ale my jsme zajíci a jsou to honící psi, kdo určuje štva-nici."
"Co když jich je za hradbami víc?" zeptal se Mat. "Co uděláme pak?"
"Použijeme můj původní plán," řekla Moirain. Lan se na ni po-díval. Aes Sedai zvedla ruku a dodala: "Předtím jsem na to byla moc unavená. Ale teď jsem si díky vědmě odpočinula. Vydáme se k řece. Tam, když budu mít záda chráněná vodou, mohu vztyčit malou ochranu, která trolloky a půllidi zadrží, dokud si neudělá-me prámy a nedostaneme se přes řeku. Nebo, což by bylo ještě lepší, by se nám dokonce mohlo podařit zastavit obchodní člun plující dolů ze Saledeie."
Lidé z Emondovy Role se zatvářili divně. Lanoví to neuniklo. "Trolloci a myrddraalové nesnášejí hlubokou vodu. Trolloky pří-mo děsí. Ani jedni neumějí plavat. A půlčlověk nepůjde do vět ší hloubky, zvlášť když se jedná o tekoucí vodu. Trolloci dokonce do vody ani nevlezou, pokud najdou způsob, jak se tomu vy hnout."
"Takže jakmile se dostaneme přes řeku, budeme v bezpečí," usou-dil Rand a strážce kývl.

"Pro myrddraaly bude skoro stejně obtížné přinutit trolloky, aby postavili prámy, jako dostat je do Shadar Logothu, a pokud se po-kusí dostat takhle přes Arinellu, polovina jich zběhne a zbytek se nejspíš utopí."
"Dojděte pro koně," přikázala jim Moirain. "Ještě jsme se přes řeku nedostali."

KAPITOLA DVACÁTÁ

Prach ve větru

Na nervózně se vrtících koních opustili bílou kamennou budo-vu. Nad střechami v póry věch sténal ledový vítr, v němž jejich pláště povlávaly jako praporce, a přes tenoučký srpeček měsíce hnal řídká oblaka. Lan všem tiše nařídil, aby se ho drželi, a vydali se do ulice. Koně tančili a tahali za udidla, dychtili se odsud dostat co nejdříve.
Rand ostražitě vzhlížel k budovám, které míjeli. Tyčily se teď ve tmě a jejich prázdné okenní otvory připomínaly oční důlky. Zdálo se, že se stíny pohybují. Občas se ozvalo rachocení - vítr shodil nějaké zdivo. Aspoň že ty oči zmizely. Úleva netrvala dlouho. Proč zmizely?
Tom a lidé z Emondovy Role se kolem něj shlukli, všichni se drželi tak blízko jeden druhého, aby se mohli navzájem dotýkat. Egwain měla nahrbená ramena, jako by Bele pomáhala odlehčit kopyta při dopadu na dláždění. Rand se skoro ani neodvažoval dýchat. Zvuk by mohl přilákat nežádoucí pozornost.
Náhle si Rand uvědomil, že se před nimi objevilo prázdné prostranství, mezi ni-mi a strážcem s Aes Sedai byla mezera. Ti dva byli o dobrých třicetkroků napřed.
"Zůstáváme pozadu," zabručel a pobídl Oblaka k rychlejšímu kroku. Přes ulici před ním se natáhlo tenoučké chapadlo stříbroše-dé mlhy.
"Stát!" To přidušeně vykřikla Moirain, sice přísně a naléhavě, ale tak, aby ji nebylo slyšet moc daleko.
Rand Oblakoví nejistě přitáhl otěže. Kousek mlhy teď už dosa-hoval přes celou šířku ulice a pomalu sílil, jako by z budov po obou stranách ulice vytékala další mlha. Teď byl mlžný pás silný jako mužská paže. Když k Randovi dorazili Egwain, Tom a ostat-ní, Oblak přitiskl uši k hlavě a pokusil se ucouvnout dál. Jejich koně také pohazovali hlavami a vzpírali se přiblížit k mlze.
Lan s Moirain se pomalu vrátili k pásu mlhy, jenž nyní zesílil, až byl jako noha, a ve značné vzdálenosti od něj se zastavili. Aes Sedai si pečlivě prohlížela výběžek mlhy, který je odděloval. Rand pokrčil rameny, jak ho náhle přepadl strach. Mlhu provázelo slabé světlo a sílilo, jak chapadlo mlhy rostlo, ale pořád nebylo silnější než měsíční svit. Koně neklidně přešlapovali, dokonce i Aldíb a Mandarb.
"Co je to?" zeptala se Nyneiva.
"Zlo Shadar Logothu," odpověděla Moirain. "Mashadar. Nevi-dí, neslyší, pohybuje se bezcílně městem jako červ pod zemí. Kdy-by se vás dotkl, zemřeli byste." Rand a ostatní rychle odvedli tan-čící koně ještě o pár kroků dál, ale ne moc daleko. I když by se Rand Aes Sedai rád zbavil, byl s ní, ve srovnání s tím, co leželo kolem nich, v bezpečí skoro jako doma.
"Tak jak se k vám dostaneme?" ozvala se Egwain. "Můžeš to zabít... vyčistit cestu?"
Moirainin smích byl hořký a krátký. "Mashadar je veliký, děv-če, tak velký, jako samotný Shadar Logoth. Celá Bílá věž by ho nedokázala zabít. Kdybych ho poranila natolik, aby vás nechal projít, musela bych sáhnout tak hluboko do jediné síly, že by to přitáhlo půllidi jako hlas trubky. A Mashadar by si rychle vyhojil, co bych mu udělala, pospíšil by si a možná by nás lapil do svých tenat."
Rand si s Egwain vyměnil pohled a pak znovu položil její otáz-ku. Moirain si povzdechla, než odpověděla.
"Nelíbí se mi to, ale musíme udělat, co je potřeba. Tohle nebude nad zemí všude. Jiné ulice budou čisté. Vidíte tamhletu hvězdu?" Otočila se v sedle a ukázala na červenou hvězdu nízko nad vý-chodním obzorem. "Držte se jí a ona vás zavede k řece. Ať se stane cokoliv, jeďte pořád k řece. Jeďte, jak nejrychleji to půjde, ale hlavně nedělejte hluk. Pamatujte si, že tu jsou pořád trolloci. A čtyři půllidé."
"Jenže jak vás zase najdeme?" namítala Egwain.
"My najdeme vás," řekla Moirain. "Buďte klidní, já vás najdu vždycky. Teď běžte. Tahle věc nemá ani za mák rozumu, ale po-travu vycítit dokáže." A opravdu, stříbrošedé provazce vycházely z většího těla. Vznášely se tu a komíhaly, jako chapadla storame-natky na dně jezírka v Luhu.
Když Rand zvedl zrak od silného kmene z opaleskujícího opa-m,strážce s Aes Sedai byli pryč. Rand si olízl rty a podíval se na své společníky. Byli stejně nervózní jako on. A ještě něco horšího: oni očividně

očekávali, že se jako první pohne někdo jiný. Ob-klopovala je noc a trosky. Někde tam ve městě byli mizelci a trol-loci, možná hned za dalším rohem. Chapadla mlhy se přiblížila, teď už byla na půl cesty k nim, a nechvěla se. Blížila se k zamýš-lené kořisti. Náhle mu Moirain velice chyběla.
Všichni se pořád rozhlíželi, nevěděli, kudy se dát. Rand obrátil Oblaka a bělouš vyrazil klusem, přičemž tahal za otěže, aby mu Rand dovolil jít rychleji. Jako by to, že se pohnul první, z něj udě-lalo vůdce, všichni ostatní ho následovali.
Když byla Moirain pryč, nebylo nikoho, kdo by je chránil, kdy-by se Mordeth objevil. Nebo troloci. Nebo... Rand se přinutil pře-stat myslet na takové věci. Pojede za rudou hvězdou. Té myšlenky se musí držet.
Třikrát se museli vrátit stejnou cestou, protože ulice byla celá zatarasená kopcem kamení a cihel, který by koně nikdy nedoká-zali překonat. Rand slyšel, jak ostatní rychle, namáhavě dýchají, těsně na hranici paniky. Stiskl zuby, aby sám přestal lapat po de-chu. Aspoň jim to musí připadat, že se nebojíš. Děláš dobrou prá-ci, tupá hlavo! Každého z toho bezpečně dostaneš.
Zahnuli za další roh. Rozlámané dláždění zalévala mlžná stěna světlem stejně jasným, jako vydává měsíc v úplňku. Vydaly se k nim proudy mlhy silné jako jejich koně. Nikdo nečekal. Obrátili koně a odcválali v sevřeném útvaru, klapotu kopyt na dláždění nevěnovali nejmenší pozornost.
Do ulice před nimi vstoupili, ani ne o deset sáhů dál, dva trol-loci.
Lidé a trolloci na sebe chvilku jenom zírali, jedni víc překvape-ní než druzí. Objevila se další dvojice trolloků, další a ještě jedna, která vrazila do těch před sebou, jež pohled na lidi vylekal. Nic-méně strnule stáli jenom chviličku. Z budovy se ozvalo hrdelní vytí a trolloci se vrhli dopředu. Lidé se rozlétli na všechny strany jako křepelky.
Randův bělouš se ve třech krocích rozcválal. "Tudy!" křikl Rand, ale totéž zaslechl z pěti různých hrdel. Rychle se ohlédl přes rame-no a zjistil, že jeho společníci mizí stejně tolika směry a všechny je pronásledují trolloci.
Za Randem se hnali tři a ve vzduchu mávali tyčemi s provazem. Randovi naskočila husí kůže, kďyž zjistil, že Oblakoví stačí. Sklo-nil se Oblakoví ke krku a pobízel bělouše, již tak poháněného drs-ným křikem, k ještě rychlejšímu běhu.
Ulice před ním se zúžila, opile se do ní nakláněla budova se zříceným vrškem. Prázdné okenní otvory se pomalu plnily stříbři-tou září a ven se valila hustá mlha. Mashadar.
Rand se odvážil ohlédnout přes rameno. Trolloci pořád utíkali ani ne třicet kroků za ním. Světlo mlhy stačilo, aby je jasně viděl. Teď za nimi jel mizelec a zdálo se, že trolloci stejně tak utíkají před ním, jako pronásledují Randa. Před Randem se z oken vysu-nulo na půl tuctu šedivých chapadel, pak tucet a všechna se vzná-šela ve vzduchu. Oblak pohodil hlavou a zařičel, ale Rand ho prudce pohodl patami do slabin a kůň se divoce vrhl kupředu.
Chapadla strnula, když mezi nimi Rand cválal, ale on se skláněl nízko nad Oblakovým krkem a odmítal se na ně podívat. Cesta před ním byla volná. Jestli se mě jedno z nich dotkne... Světlo! Kopl Oblaka ještě silněji a kůň proskočil do vítaných stínů. Kůň se řítil dala Rand se ohlédl, jakmile začala Mashadarova záře po-hasínat.
Kývající se šedivá Mashadarova chapadla uzavírala polovinu ulice a trolloci couvali, ale mizelec vytrhl od sedla bič a práskl jím trollokům nad hlavami. Prásknutí znělo jako zahřmění a ve vzdu-chu se objevily jiskřičky. Trolloci se přikrčili a vrhli se za Ran-dem. Půlčlověk zaváhal, černá kápě chvíli studovala Mashadaro-vy napřahující se paže, než také pobídl koně dopředu.
Houstnoucí chapadla mlhy se chvilku nejistě otáčela a pak za-útočila jako hadi. Na každého trolloka se přilepila nejméně dvě a zalila je našedlým světlem. Čenichy se otevřely k zaječení, ale přes otevřené pysky se přelila mlha, pronikla dovnitř a zavytí po-hltila. Kolem mizelce se ovinula čtyři chapadla silná jako noha
a půlčlověk i jeho černý kůň se svíjeli, jako by tančili, až myrd-draalovi spadla kápě z hlavy a objevil se jeho bledý obličej bez očí. Mizelec zavřískl.
Žádný zvuk však nevydal, stejně jako trolloci, ale něco se přes mlhu dostalo, pronikavé kvílení těsně na hranici slyšitelnosti, ja-ko kdyby Randa bodali do uší všichni sršni světa a skrze ně pro-nikal všechen strach, co kdy existoval. Oblakem zacloumala křeč, jako by to také zaslechl, a rozběhl se rychleji než

kdy předtím. Rand na něm visel, lapal po dechu a hrdlo měl vyprahlé jako na poušti.
Po nějaké době si uvědomil, že už nehlasný vřískot umírajícího mizelce neslyší, a klapot kopyt cválajícího koně náhle zněl jako hlasitý křik. Přitáhl Oblakoví otěže a kůň zastavil před zubatou hradbou, přímo na křižovatce dvou ulic. V temnotě před nimi se zvedal jakýsi bezejmenný památník.
Rand, zhroucený v sedle, pozorně poslouchal, ale neslyšel nic, jenom tlukot vlastního srdce. Celo měl pokryté studeným potem a třásl se, protože mu plášť povlával ve větru.
Nakonec se narovnal. Tam, kde je nezakrývaly mraky, se na obloze třpytily hvězdy, a tu rudou, nízko nad obzorem, bylo snadné najít. Jsou naživu i ostatní, aby ji viděli? Jsou volní, nebo v ru-kou trolloků? Egwain, Světlo mě oslep, proč jsi nejela za mnou? Jsou-li naživu a volní, pojedou za tou hvězdou. Nejsou-li... Rui-ny byly rozlehlé, Rand by je mohl prohledávat celé dny, aniž by na někoho narazil, pokud by se přitom dokázal vyhýbat trollo-kům. A mizelcům, Mordethovi a Mashadarovi. Váhavě se rozho-dl vyrazit k řece.
Uchopil otěže. Na křižovatce spadl s ostrým třesknutím kámen. Rand ztuhl a zadržel dech. Byl ukryt ve stínu, krůček za rohem. Napadlo ho, že by vycouval. Co bylo za ním? Co by mohlo způ-sobit hluk a tak ho odhalit? Nemohl si vzpomenout a bál se od-trhnout pohled od rohu budovy.
Za tím rohem temnota zhoustla a trčel z ní delší tmavý stín jako hůl. Tyč se smyčkou! Tahle myšlenka mu ještě nedozněla v hlavě a Rand už kopl Oblaka do žeber a meč mu vylétl z pochvy. Jeho útok provázel nesrozumitelný pokřik a mečem máchal vší silou. Pouze díky zoufalé námaze zastavil čepel včas. Mat vyjekl a prud-ce se zaklonil. Málem spadl z koně a skoro pustil luk.
Rand se zhluboka nadechl a sklonil meč. Ruka se mu třásla. "Viděls ještě někoho jiného?" vypravil ze sebe.
Mat ztěžka polkl, než se neohrabaně narovnal v sedle. "Já... Já... Jenom trolloky." Položil si dlaň na krk a olízl si rty. "Jenom trol-loky. A ty?"
Rand zavrtěl hlavou. "Musí mířit k řece. Měli bychom to taky udělat." Mat mlčky kývl, přičemž si pořád ohmatával hrdlo, a oba se vydali za rudou hvězdou.
Než ujeli sto sáhů, ozvalo se za nimi v hlubinách města proni-kavé volání trolločího rohu. Další mu odpověděl zpoza hradeb. Rand se zachvěl, ale udržoval pomalý krok, sledoval tmavá místa a pokud to šlo, vyhýbal se jim. Mat trhl otěžemi, jako by chtěl odcválat, ale pak se připojil k Randovi. Ani jeden z rohů se neozval podruhé, takže k mezeře ve vínem obrostlé hradbě, kde kdysi bývala brána, dorazili v tichostí. Z brány zůstaly pouze strážní věže, jejichž pobořené vrcholky se tyčily proti černé ob-loze.
Mat u brány zaváhal, ale Rand tiše prohodil: "Může to tady být bezpečnější než venku?" Ani bělouše nepřitáhl a Mat ho po chvíli následoval ven z Shadar Logothu a snažil se dívat zároveň všemi směry.
Rand pomalu vydechl. V ústech měl sucho. My to nakonec zvládneme. Světlo, my to nakonec zvládneme!
Hradby za nimi zmizely, pohltily je noc a les. Rand, naslouchaje i nejslabším zvukům, mířil rovnou za rudou hvězdou.
Náhle zezadu přicválal Tom a zpomalil jen na tak dlouho, aby na ně křikl: "Jeďte, hlupáci!" O chvíli později se v křoviscích za nimi ozval lovecký pokřik a praskání, oznamující přítomnost trol-loků na jejich stopě.
Rand zabořil paty do Oblakových slabin a kůň poskočil za kej-klířovým valachem. Co se stane, jestli se k řece dostaneme bez Moirain? Světlo, Egwain!
Perrin seděl na koni ve stínu a pozoroval otevřenou bránu, byla o kus dál, a palcem nepřítomně hladil ostří své sekery. Vypadalo to jako volná cesta z pobořeného města, ale Perrin tam seděl pět mi-nut a studoval ji. Vítr mu rozvíval střapaté kudrny a snažil se mu odvanout plášť, ale Perrin si ho zase přitáhl k tělu, aniž by si uvě-domoval, že to dělá.
Věděl, že ho Mat a skoro každý z Emondovy Role nepovažují za příliš bystrého. Bylo to částečně dáno tím, že byl hodně velký a obvykle se pohyboval opatrně - vždycky měl strach, že něco ná-hodou rozbije, nebo někomu ublíží, protože byl o tolik větší než hoši, se kterými vyrůstal - ale on si všechno raději nejdřív pro-myslel, pokud to šlo. Rychlé, bezstarostné myšlení Mata často při-vedlo do maléru, a Matovo rychlé myšlení obvykle zapříčinilo, že se v tom až po krk ocitli i Rand nebo on, popřípadě oba po Matově boku.

Perrinovi se stáhlo hrdlo. Světlo, nemysli na vaření. Snažil se znovu si uspořádat myšlenky. Pořádně si všechno promyslet, to byla ta pravá cesta.
Před bránou kdysi bývalo jakési náměstí s obrovskou fontánou uprostřed. Část fontány ještě stála, shluk rozbitých soch stojících ve velké kulaté nádrži, takže kolem byl volný prostor. Aby se Per-rin dostal k bráně, bude muset ujet skoro sto sáhů a před pátravý-mi pohledy ho bude krýt jenom noc. To rozhodně nebylo příjemné pomyšlení. Perrin si až příliš dobře pamatoval na ty neviditelné číhající oči.
Zauvažoval nad troubením, které před chvílí ve městě zaslechl. Už už se obracel zpátky, protože ho napadlo, zda někoho z ostatních nelapili, když tu si uvědomil, že by stejně nemohl nic dělat, jenom se nechat chytit taky. Ne proti -jak to Lan říkal - stovce trolloků a čtyřem mizelcům. Moirain Sedai říkala, dostaňte se k řece.
Znovu zapřemýšlel o bráně. Opatrné uvažování mu moc nepo-mohlo, přesto se Perrin rozhodl. Vyjel z hlubšího stínu do světlejší tmy.
Jak to udělal, objevil se na opačné straně náměstí jiný kůň a zastavil se. Perrin se zastavil taky a sáhl po sekeře. Nijak ho to neuklidnilo. Byla-li ta temná postava mizelec...
"Rande?" ozvalo se tichounké, váhavé zavolání.
Perrin si zhluboka vydechl. "Tady je Perrin, Egwain," zavolal stejně tiše v odpověď. V temnotě to však znělo až příliš hlasitě. Koně se setkali u fontány.
"Vidělas ještě někoho?" zeptal se Perrin, a Egwain mu zároveň položila tutéž otázku, oba odpověděli zavrtěním hlavy.
"Budou v pořádku," zamumlala Egwain a poplácala Belu po krku. "Že budou?"
"Moirain Sedai a Lan na ně dohlídnou," odpověděl Perrin. "Do-hlídnou na nás na všechny, jen co se dostaneme k řece." Doufal, že tomu tak bude.
Jakmile projeli branou, zalila Perrina úleva, i když v lese byli trolloci. Nejspíš i mizelci. Přestal na to myslet. Větve byly holé a nebyly tak husté, aby nedohlédl na rudou hvězdu, která je měla vést, a navíc se teď dostali z Mordethova dosahu. To jediné ho vyděsilo víc, než se kdy podařilo trollokům.
Brzy dorazí k řece a setkají se s Moirain, a ona je dostane i z dosahu trolloků. Perrin tomu věřil, protože potřeboval něčemu věřit. Větve vrzaly, jak jimi pohyboval vítr, který šustil loňským listovím i jehličím. Temnotou se neslo osamělé volání lelka a Per-rin s Egwain přivedli koně blíž k sobě, jako by se choulili zimou. Byli velice opuštění.
Někde za nimi se ozval trolločí roh, rychlé, kvílivé tóny melo-die, pobízející lovce ke spěchu. Pak v jejich stopách začali nelidé výt, roh je pobízel. Když narazili na lidský pach, vytí zesílilo.
Perrin pobídl koně do cvalu a křikl: "Honem!" Egwain jej po-slechla a oba pobízeli koně bez ohledu na hluk, bez ohledu na větve, které je tloukly.
Jak se řítili mezi stromy, vedlo je stejně tak bledé měsíční světlo jako jejich instinkty, Bela se začala opožďovat. Perrin se ohlédl. Egwain kobylku kopala a švihala ji otěžemi, ale k ničemu to ne-bylo. Podle zvuku se trolloci blížili. Perrin přitáhl otěže natolik, aby Egwain nezůstala vzadu sama.
"Pospěš si!" zařval. Teď už trolloky rozeznával, mohutné tmavé postavy poskakovaly mezi stromy, hulákaly a poštěkávaly, aby obě-tem ztuhla v žilách strachy krev. Perrin sevřel topůrko sekery visí-cí mu u pasu, až ho zabolely klouby. "Pospěš si, Egwain! Honem!"
Náhle jeho kůň zařičel a Perrin padal. Jak pod ním klesl kůň, vylétl mládenec ze sedla. Zvedl ruce, aby si chránil obličej, a po hlavě spadl do ledové vody. Přejel okraj prudkého srázu rovnou do Arinelly.
Pád do mrazivé vody mu vyrazil dech a on se dost napolykal, než se mu podařilo dostat na hladinu. Spíš vycítil než uslyšel další šplouchnutí a pomyslel si, že Egwain musela být těsně za ním. Lapal po dechu, funěl a šlapal vodu. Nebylo snadné udržet se na hladině. Kabát a plášť měl promáčené a boty plné vody. Rozhlížel
se kolem sebe po Egwain, ale viděl jenom odraz měsíce na černé hladině zčeřené větrem.
"Egwain? Egwain!"
Přímo před jeho očima zajel do vody oštěp a voda mu vystříkla do tváře. Kolem něj to šplouchalo taky. Na břehu se hádaly hrdelní hlasy a oštěpy trolloků přestaly padat, ale Perrin tušil, že to nevy-drží dlouho. Proud ho táhl dolů, ale chraplavý pokřik a štěkání ho po břehu následovaly a držely s ním krok. Perrinovi se podařilo stáhnout si plášť, nechal ho napospas řece. Teď ho to dolů táhlo o malinko méně. Jal se

urputně plavat k protějšímu břehu. Tam nebyli žádní trolloci. Aspoň v to doufal.
Plaval stejně, jako to dělávali doma v jezírcích v Luhu, hrabal rukama, kopal nohama a hlavu držel nad vodou. Aspoň se snažil držet hlavu nad vodou, nebylo to však snadné. Dokonce i bez pláš-tě jeho kabát a boty zřejmě vážily tolik, kolik vážil on sám. A za opasek ho tahala sekera a snažila se ho převrátit, když už ho netáhla rovnou dolů. Perrina napadlo, že ji taky přenechá řece, vlastně ho to napadlo několikrát. Bylo by to snadné, mnohem lehčí než si například stáhnout boty. Ale pokaždé, když na to pomyslel, myslel také na to, že, až by se vyškrábal na protější břeh, mohli by tam čekat trolloci. Sekera by mu proti půl tuctu trolloků příliš ne-pomohla - dokonce ani proti jedinému ne - ale bylo to lepší než mít holé ruce.
Po chvíli si už nebyl jist, zda by vůbec dokázal sekeru zvednout, kdyby tam trolloci opravdu byli. Údy měl jako z olova, pohyboval se jen s námahou a při každém tempu zvedal hlavu nad vodu stále méně a méně. Rozkašlal se, když mu voda vnikla do nosu. Den v kovárně se s tímhle nedá srovnávat, pomyslel si unaveně, a v té chvíli do čehosi vrazil nohou. Teprve až do toho kopl podruhé, uvědomil si, co to je. Dno. Dostal se na mělčinu. Dostal se přes řeku.
Otevřenými ústy lapal po dechu, vyškrábal se na nohy a cákal kolem sebe, jak se mu podlomila kolena. Brodil se ke břehu a po-dařilo se mu vytáhnout sekeru ze závěsu. Studený vítr ho celého roztřásl. Žádné trolloky nezahlédl. Nezahlédl však ani Egwain. Na břehu viděl jen pár roztroušených stromů a měsícem ozářenou stužku vody.
Když konečně znovu popadl dech, volal pořád dokolajejich jmé-na. Z protějšího břehu se ozval slabý pokřik v odpověď, dokonce i na tuto vzdálenost rozeznával drsné hlasy trolloků. Jeho přátelé se však neozývali.
Prudce vál vítr, jeho kvílení přehlušovalo řev trolloků, a Perrin se třásl. Zima sice nebyla tak velká, aby mu promáčené šaty zmrzly na těle, ale Perrin měl dojem, jako by měl už už zmrznout na kost. Chlad mu svým ledovým ostřím pronikal až do morku kostí. Objal si rukama ramena, ale bylo to jenom gesto, třást se nepřestal. Sám se zemdleně vyšplhal na břeh, aby aspoň trochu unikl větru.
Rand poplácal Oblaka po krku a šeptal běloušovi, aby se uklid-nil. Kůň pohazoval hlavou a tančil na místě. Trolloci zůstali za nimi - nebo to tak aspoň vypadalo - ale Oblak pořád v nozdrách cítil jejich pach. Mat jel se šípem založeným na tětivě a dával pozor, aby je ze tmy něco nepřekvapilo, zatímco Rand s Tomem vyhlíželi mezi větvemi a hledali rudou hvězdu, která je vedla. Neztratit ji z dohledu bylo snadné, dokonce i s propleteným větvo-vím nad hlavou, takže zatím jeli rovnou za ní. Ale pak se před nimi objevili další trolloci a oni odcválali stranou. Obě smečky se s vytím hnaly za nimi. Trolloci udrží krok s koněm, ale j enom pár set kroků, a tak nakonec nechali vyjící pronásledovatele daleko za sebou. Jen-že při všem tom zahýbání a zatáčení ztratili i svou hvězdu.
"Já pořád říkám, že je tamhle," tvrdil Mat a ukazoval doprava. "Ke konci jsme jeli na sever, a to znamená, že východ je tamhle."
"Tamhle je," ozval se náhle Tom. Ukazoval spletí větví doleva, přímo na rudou hvězdu. Mat cosi tiše zabručel.
Rand koutkem oka zahlédl pohyb, když zpoza stromu nehlučně vyskočil trollok mávající svou tyčí. Rand pohodl bělouše patami, a ten se vrhl kupředu právě v okamžiku, když se ze stínu za prv-ním vynořili další dva trolloci. Smyčka Randovi přejela po šíji, až mu po zádech přeběhl mráz.
Jednu z bestií zasáhl do oka šíp, pak se k němu Mat připojil a jejich koně se vřítili mezi stromy. Rand si uvědomil, že utíkají k řece, ale nebyl si jistý, jestli jim to bude něco platné. Trolloci spěchali za nimi a byli tak blízko, že skoro mohli natáhnout prac-ku a popadnout vlající ocasy jejich koní. Získají-li půl kroku, bu-dou je moci oba stáhnout pomocí tyčí ze sedel.
Rand se sklonil nízko nad běloušův krk, aby byl jeho krk od lapací smyčky co nejdál. Mat měl nos málem zabořený do koňské hřívy. Randa zajímalo, kde je Tom. Usoudil snad kejklíř, že nejlé-pe se mu povede samotnému, když se všichni tři trolloci vydali za oběma hochy?
Náhle se ze tmy těsně za trolloky vyřítil Tomův valach. Trolloci měli právě tak čas se překvapeně ohlédnout, než kejklíř švihl ru-kou dozadu a pak dopředu. Měsíční světlo se odrazilo od oceli. Jeden z trolloků klopýtl a upadl na čenich, chvíli se kutálel a skon-čil na hromadě. Druhý se se zavřísknutím zhroutil na kolena, při-čemž si oběma prackami drásal záda. Třetí vyštěkl a odhalil tak tlamu plnou ostrých zubů, ale když se jeho společníci svalili na zem, otočil se a zmizel ve tmě. Tom znovu švihl rukou

a trollok zavřískl, ale jeho jekot utichal v dálce, jak prchal pryč.
Rand s Matem přitáhli koním otěže a zírali na kejklíře.
"Moje nejlepší nože," zamumlal Tom, ale nesnažil se sesednout a nože sesbírat. "Tamten přivede ostatní. Doufám, že řeka už není moc daleko. Doufám..." Místo toho, aby řekl, v co doufá, jenom zavrtěl hlavou a vyrazil rychlým klusem. Rand s Matem se vydali za ním.
Brzy dorazili k nízkému břehu, kde stromy rostly přímo na okraji vody černé jako sama noc, jejíž měsícem postříbřenou hla-dinu čeřil vítr. Rand na protější břeh vůbec nedohlédl. Představa překonávání řeky potmě na prámu se mu vůbec nelíbila, ale zů-stat na tomto břehu se mu líbilo ještě méně. Přeplavu, jestli budu muset.
Někde o kus dál zatroubil trolloci roh, troubení bylo v temnotě pronikavé, krátké a naléhavé. Bylo to poprvé od chvíle, kdy opus-tili trosky, co rohy zaslechli. Randa napadlo, zda to snad nezna-mená, že polapili někoho z ostatních.
"Nemá smysl tady zůstat celou noc," poznamenal Tom. "Vyberte směr. Po proudu, nebo proti?"
"Ale Moirain s ostatními můžou být kdekoliv," namítal Mat. "Ať už vybereme kteroukoliv cestu, můžeme klidně jet dál od nich."
"Tak ať." Tom mlaskl na valacha, obrátil ho po proudu a vydal se podél břehu. "Tak ať." Rand se ohlédl na Mata, jenž pokrčil rameny, a oba vyrazili za kejklířem.
Chvíli se nic nezměnilo. Břeh byl místy vyšší, místy nižší, a stromy buď rostly hustěji, nebo se objevovaly mýtinky, ale noc, řeka a vítr byly pořád stejné, studené a černé. A nebyli tu trolloci. To byla jediná změna, za kterou byl Rand vděčný.
Pak před sebou zahlédl světlo, jenom maličkou tečku. Jak se blížili, Rand viděl, že světlo je hezky vysoko nad řekou, jako by bylo na stromě. Tom zrychlila začal si tiše pobrukovat.
Nakonec zdroj světla zahlédli. Byla to lucerna připevněná na vrcholku stěžně velkého kupeckého člunu, upoutaného na noc na-proti malé mýtině. Člun, dobrých osmdesát kroků dlouhý, se mír-ně pohupoval v proudu a napínal uvazovací lana přivázaná ke stro-mům. Lanoví zpívalo a praskalo ve větru. Lucerna svítila na palu-bu jako druhý měsíc, ale v dohledu nebylo živé duše.
"Tak tohle," zabručel Tom sesedaje, "je lepší než prám Aes Se-dai, ne?" Narovnal se s rukama v bok a dokonce i ve tmě byla jeho samolibost zřejmá. "Sice to nevypadá jako plavidlo, které by bylo upravené k přepravě koní, ale vzhledem k nebezpečí, v jakém se ocitl a před nímž ho my teď půjdeme varovat, by se mohlo dát s kapitánem mluvit. Jenom nechtě mluvit mě. A přineste si po-krývky a sedlový brašny. Čistě pro případ."
Rand slezl na zem a začal odvazovat vaky, které měl za sedlem. "Nemyslíš snad, že odjedeme bez ostatních, že ne?"
Tom neměl možnost vysvětlit, co hodlal udělat. Na mýtinu vra-zili dva trolloci, vyli a mávali tyčemi, a čtyři další je následovali. Koně se vzepjali a zaržáli. Řev v dálce oznamoval, že na cestě jsou další trolloci.
"Napalubu!" křikl Tom. "Rychle! Nechtě to tak! Utíkejte!" Řídě se vlastními slovy se rozběhl ke člunu, záplaty za ním vlály a pouz-dra s nástroji, která měl na zádech, narážela do sebe. "Vy na člu-nu!" volal. "Vzbuďte se, hlupáci! Trolloci!"
Rand strhl pokrývky a sedlové brašny z posledního řemínku a kejklíře těsně následoval. Přehodil svůj náklad přes zábradlí a sám se přehoupl na palubu za ním. Právě včas, aby zahlédl, jak se na palubě narovnává jakýsi muž a sedá si, jako by se probudil právě ve chvíli, kdy Rand na toho chlapíka dopadl. Muž hlasitě zachrochtal a Rand klopýtl. Právě v místě, kde se dostal přes zá-bradlí, narazila do dřeva tyč s hákem. Všude na člunu se ozýval křik a po palubě dupaly čísi nohy.
Zábradlí vedle tyče popadly chlupaté pracky a nad něj se zvedla hlava s kozími rohy. Randovi, vyvedenému z rovnováhy a klo-pýtajícímu, se nicméně podařilo tasit meč a použít ho. Trollok se zavřísknutím odpadl.
Po člunu pobíhali muži, pokřikovali a sekerami přetínali uva-zovací lana. Člun se vrhl dopředu, jako by dychtil dostat se od břehu. Na přídi zápasili tři muži s trolloky. Kdosi bodal přes bok oštěpem, i když Rand neviděl, na co vlastně míří. Zasvištěla těti-va, a ještě jednou. Muž, na kterého Rand šlápl, se škrábal po kole-nou pryč, a když viděl, že ho Rand pozoruje, zvedl ruce.
"Ušetři mě!" volal. "Vezmi si, co chceš, vezmi si člun, vezmi si všechno, jenom mě ušetři!"

Randa náhle cosi udeřilo do tváře a srazilo ho to na palubu. Meč mu vyklouzl z natažené ruky. S otevřenými ústy, lapaje po dechu, který nemohl popadnout, se snažil na meč dosáhnout. Jeho svaly reagovaly bolestně pomalu. Rand se kroutil jako slimák. Chlapík, který chtěl být ušetřen, vrhl na meč vyděšený, žádostivý pohled a pak zmizel ve stínu.
Rand se celý rozbolavělý ohlédl přes rameno a poznal, že mu došlo štěstí. Na zábradlí balancoval trollok s vlčí tlamou, díval se na něj a v prackách držel rozštípnutý konec tyče, kterou mu vyra-zil dech. Rand se snažil dosáhnout na meč, pohnout se, dostat se pryč, ale jeho údy se pohybovaly trhaně a jako by ho neposlou-chaly. Klátily se mu a nepřirozeně se ohýbaly. Rand měl pocit, jako by měl hruď sevřenou železnými obručemi, a před očima mu tančily stříbrné tečky. Horečnatě se snažil najít nějaký způsob, jak z toho vyváznout. Trollok zvedl zubatou tyč, jako by ho s ní chtěl probodnout, a čas se zdánlivě zpomalil. Rand měl dojem, že se bestie pohybuje jako ve snu. Díval se, jak napřahuje silné paže. Skoro cítil, jak mu zlomený konec láme páteř, cítil bolest z té rány. Měl dojem, že se mu rozskočí plíce. Teď umřu! Světlo, pomoz mi, teď...! Trollok se právě napřahoval a mířil rozštípnutou tyčí na Randa, když ten konečně popadl dech, aby mohl vykřiknout. "Ne!"
Náhle sebou člun trhl vpřed a ze stínu se vynořilo ráhno, které trolloka zasáhlo do prsou. Ozval se praskot lámajících se kostí a trolloka to srazilo na bok.
Rand tam chvíli jen tak ležel, lapal po dechu a díval se na ráhno, jež se kývalo sem a tam. Teď jsem musel vypotřebovat
všechno svoje štěstí, pomyslel si Rand. Už mi žádné ani nemohlo zbýt.
Roztřeseně se zvedl a z paluby sebral svůj meč, který okamžitě uchopil oběma rukama, jak ho to byl naučil Lan, ale nezůstal tu nikdo, na nějž by meč bylo třeba použít. Mezera mezi člunem a břehem, vyplněná černou vodou, se rychle zvětšovala a pokřik trolloků slábl v temnotě za nimi.
Rand vrátil meč do pochvy a svezl se na zábradlí. Na palubu vyšel podsaditý muž v kabátě, jenž mu visel až po kolena, a za-mračil se na něj. Kulatý obličej měl lemován dlouhými vlasy, kte-ré mu padaly na silná ramena, a plnovousem, jenž ponechával holý horní ret. Obličej měl sice kulatý, nikoli však změkčilý.
Ráh-no se opět zhouplo a vousatý muž Randa na chvíli ušetřil svého podmračeného pohledu, aby ho zachytil. Ráhno o jeho širokou dlaň udeřilo se zvučným plácnutím.
"Gelbe!" zahřměl. "Hrome! Kdejseš, Gelbe?" Mluvil tak rych-le, a tak navazoval slova, že mu Rand skoro nerozuměl. "Na mý vlastní lodi se přede mnou neschováte! Ať je tu hned Floran Gelb!"
Objevil se lodník se svítilnou, vydávající úzký paprsek světla, a dva další, kteří před sebou do kruhu světla vrhaného svítilnou strkali chlapíka s úzkým obličejem. Rand poznal muže, jenž mu byl nabízel člun. Ten teď neklidně uhýbal pohledem a podsadité-mu muži se nikdy nepodíval do očí. Kapitán, pomyslel si Rand. Na Gelbově čele se objevila boule tam, kam ho udeřila Randova bota.
"Neměl jsi náhodou upevnit tohle ráhno, Gelbe?" zeptal se ka-pitán s překvapivým klidem, i když mluvil stejně rychle jako před-tím.
Gelb vypadal skutečně překvapeně. "Ale jato udělal. Pevně jsem ho uvázal. Připouštím, že jsem možná občas kapku pomale], kapi-táne Domone, ale udělám všechno."
"Takže pomale], co? Na spaní ale pomale] nejseš. Spíš, když bys měl hlídat. Mohli nás kvůli tobě všechny pozabíjet."
"Ne, kapitáne, to ne. To byl on." Gelb ukazoval přímo na Ran-da. "Byl jsem na stráži, jak jsem měl, když se sem připlížil on a praštil mě palicí." Dotkl se boule na čele, zamrkal a zamračil se na Randa. "Bojoval jsem s ním, ale pak přišli trolloci. On je s nima ve spojení, kapitáne. Temnej druh. Ve spojení s trollokama."
"Ve spojení s mou starič kou bábou!" zařval kapitán Domon. "Copak jsem tě posledně nevaroval, Gelbe? V Bílým Mostě máš padáka! A teď mi zmiz z očí, než tě vyhodím rovnou." Gelb se vrhl pryč z dosahu světla a Domon tam stál, díval se do prázdna a otevírala zavíral pěsti. "Tihle trolloci mě pořád pronásledujou. Proč mě nenechají na pokoji? Proč?"
Rand se ohlédl k zábradlí a šokovalo ho, že říční břeh už zcela zmizel z dohledu. Dva muži obsluhovali dlouhé kormidelní veslo, které trčelo na zádi, a dalších šest opačiny na bocích, které pohá-něly loď jako vodoměrku dál na řeku.
"Kapitáne," ozval se Rand, "máme tam přátele. Kdybyste se vrátil a vyzvedl je, jsem si jistý, že by se

vám odměnili."
Kapitán se obrátil čelem k Randovi, a když se objevili i Tom s Matem, také je obdařil svým upřeným, nicneříkajícím pohledem. "Kapitáne," začal Tom s úklonou, "dovol mi..."
"Pojďte dolů," vyzval je kapitán Domon, "abych se mohl podí-vat, co se mi to vlastně dostalo na palubu. Pojďte. Ať mě hrom bací, někdo upevněte tohle rohem prokletý ráhno!" Lodníci spěchali zachytit ráhno a kapitán dusal na záď. Rand a jeho dva společníci jej následovali.
Kapitán Domon měl úhlednou kajutu na zádi, slézalo se k ní po krátkém žebříku, a uvnitř to vypadalo, že všechno je právě na tom jediném správném místě, včetně kabátů a plášťů visících na kolí-cích na zadní straně dveří. Kajuta se táhla po celé šířce člunu. U jedné stěny bylo široké lůžko a u druhé stál těžký stůl. Bylo tu jen jedno křeslo s vysokým opěradlem a masivními opěrkami pro ruce. Do křesla se usadil kapitán a ostatním ukázal, aby si našli místo na různých truhlících a lavicích, které byly jediným dalším nábytkem. Hlasité odkašlání zastavilo Mata, jenž se už už chtěl usadit na lůžku.
"Takže," pravil kapitán, když se všichni rozesadili. "Moje jmé-no je Bayle Domon a jsem kapitán a majitel Spršky, což je tenhle člun. A teď, kdo jste vy a co děláte tady, uprostřed pustiny, a proč bych vás neměl hodit rovnou přes palubu za ty potíže, co jste mi způsobili?"
Rand měl pořád dost problémů sledovat Domonovu rychlou mlu-vu. Když si konečně přebral poslední část toho, co kapitán říkal, zamrkal překvapením. Hodit nás přes palubu?
Mat vyhrkl: "Nechtěli jsme ti způsobit žádný potíže. Jsme na cestě do Caemlynu, a pak do..."
"A pak, kam nás vítr zanese," přerušil ho hladce Tom. "Tak putují kejklíři, jako prach ve větru. Já jsem kejklíř, víš. Tom Merri-lin se jmenuju." Posunul si plášť, aby se ukázaly mnohobarevné záplaty, jako by je kapitán předtím přehlédl. "Tihle dva vesničtí klacci se chtějí stát mými učedníky, i když si ještě nejsem jistej, jestli je chci." Rand se podíval na Mata, který se zubil.
"To je všechno moc hezký, chlape," prohlásil klidně kapitán Domon, "ale nic mi to neříká. Spíš míň. Ať mě hrom bací, tohle místo není na žádný cestě do Caemlynu, odnikud, co jsem kdy slyšel."
"Tohle je právě příběh," řekl Tom a rovnou ho začal rozvíjet.
Podle Toma ho sníh přinutil zůstat v jednom hornickém měs-tečku v pohoří Oparů za Baerlonem. A tam si vyslechl báchorky o pokladech z dob trollockých válek, prý v zapomenutých tros-kách města zvaného Aridhol. Nějak se přihodilo, že se již dříve dozvěděl o tom, kde se Aridhol nalézá, z mapy, kterou mu před dávnými léty daroval v Illianu umírající přítel, jemuž kdysi za-chránil život. Muž, jenž ho posledním dechem ujišťoval, že díky té mapě Tom pohádkově zbohatne, čemuž Tom nevěřil, dokud neslyšel ty pověsti. Když sníh trochu roztál, vydal se Tom na cestu s několika společníky, včetně svých dvou učedníků, a po cestě plné útrap konečně pobořené město našli. Ale ukázalo se, že poklad kdysi náležel jednomu ze samotných hrůzopánů, a tak byli vysláni trolloci, aby ho přinesli zpátky do Shayol Ghulu. V příběhu byli vystaveni skoro každému nezpečí, kterému opravdu čelili - trollokům, myrddraalům, draghkarovi, Mordethovi, Mashadarovi - i když v Tomově podání se všechno nebezpečí zdálo být namířeno pouze na něj osobně, a on se se vším vyrov-nal s největší obratností. Díky mnoha bravurním kouskům, vět-šinou Tomovým, unikli, byvše pronásledováni trolloky. Rozděli-la je však noc, a nakonec Tom a jeho dva společníci vyhledali útočiště na posledním místě, které jim zbývalo, na vítané lodi kapitána Domona.
Když kejklíř skončil, Rand si uvědomil, že už chvíli naslouchá s otevřenými ústy, která teď rychle zavřel. Když se podíval na Ma-ta, ten kejklíře sledoval s rozšířenýma očima.
Kapitán Domon zaťukal prsty na opěradlo křesla. "Tohle je pří-běh, kterýmu by moc lidí nevěřilo. Jenže já ty trolloky přece viděl, že jo."
"Každé slovo je pravda," prohlásil Tom mírně, "a vykládal to člověk, který to všechno prožil na vlastní kůži."
"Nemáte náhodou kousek toho pokladu s sebou, co?"
Tom smutně rozhodil rukama. "Naneštěstí, to málo, co se nám podařilo odnést, zůstalo s našimi koňmi, kteří utekli, když se ob-jevili ti trolloci. Jediný, co mi zůstalo, je moje flétna a harfa, hrst-ka měďáků a šaty, co mám na sobě. Ale věřte mi, z toho pokladu byste nechtěl ani kousek. Má na sobě špínu Temného. Nejlepší je nechat ho troskám a trollokům."
"Takže nemáte peníze, abyste si zaplatili cestu. Nenechal bych na palubě ani svýho bratra, kdyby neměl

peníze na zaplacení, zvlášť kdyby za sebou přitáhl trolloky, kteří by mi posekali zábradlí a uvazovací lana. Proč bych vás neměl nechat, abyste si doplavali, odkud jste přišli, a tak vás mít z krku?"
"Přece bys nás jen tak nevysadil na břeh?" ozval se Mat. "Když jsou tam ti trolloci?"
"Kdo tady mluví o břehu?" odtušil suše Domon. Chvíli šije pro-hlížel a pak plácl dlaněmi do stolu. "Bayle Domon umí být ro-zumný člověk. Jestli se najde jiná cesta, přes palubu vás nehodím. No, vidím, že jeden z vašich učedníků má meč. Já dobrej meč potřebuju, jsem přece nóbl člověk. Za něj vás dovezu až do Bílýho Mostu."
Tom otevřel ústa a Rand rychle promluvil. "Ne!" Tam mu ho nedal, aby ho takhle prodal. Přejel rukou po jílci a ucítil bronzo-vou volavku. Dokud měl meč, jako by byl Tam s ním.
Domon potřásl hlavou. "No, když ne, tak ne. Ale Byile Domon nikoho nepřepravuje zadarmo, ani vlastní mámu."
Rand váhavě vyprázdnil kapsy. Neměl toho moc, pár měďáků a stříbrnou minci, kterou mu dala Moirain. Podal ji kapitánovi. Mat si po chvilce povzdechl a udělal to samé. Tom se mračil, ale hned se usmál, takže si Rand nebyl jist, zda se předtím vůbec kabonil.
Kapitán Domon hochům hbitě sebral z dlaní dvě silné stříbrné mince a z mosazí okované truhlice za křeslem vytáhl malé vážky a cinkající váček. Pečlivě peníze zvážil, hodil je do váčku a vrátil jim nějaké menší stříbrné a měděné mince. Většinou měděné. "Do Bílýho Mostu," oznámil jim a úhledně to zapsal do v kůži vázané účetní knihy.
"To je dost drahá doprava jenom do Bílého Mostu," zabručel Tom.
"Navíc ještě poškození mýho plavidla," odtušil kapitán klidně. Vrátil vážky a váček zpátky do truhlice a spokojeně ji zavřel. "Na-víc to, že jste na mě přivedli trolloky, takže musím v noci plout po proudu, když je to tu samá mělčina, na který bych mohl uvíznout."
"A co ostatní?" zeptal se Rand. "Vezmeš je taky? Teď už by měli dorazit k řece, nebo sem brzo dorazí, a uvidí lucernu na tvém stěžni."
Kapitán Domon překvapeně zvedl obočí. "Copak si, člověče, myslíš, že snad stojíme na místě? Ať se picnu, teď budem tak tři čtyři míle po proudu od místa, kde jste se nalodili. Trolloci tyhle chlapíky přiměli opřít se do vesel - znají trolloky lip, než je jim milý - a proud taky pomáhá. Ale stejně na tom nezáleží. Já bych dneska v noci za nic na světě znova nepřirazil ke břehu, i kdyby tam stála moje stařičká bába. Možná nepřirazím, dokud se nedo-stanu do Bílýho Mostu. Už dávno mám po krk trolloků, co mi šlapou na paty, a jestli to bude jenom na mně, nechci je už ani vidět."
Tom se zaujatě předklonil. "Ty ses s trolloky setkal už dřív? Ne-dávno?"
Domon zaváhal, zúženýma očima si Toma prohlédl, ale když promluvil, znělo to jenom znechuceně. "Zimoval jsem v Saldeie, člověče. Ne že bych chtěl, ale řeka zamrzla brzo a ledy povolily pozdě. Říká se, že z nejvyšších věží Maradonu je vidět až na Vel-kou Mornu, ale já na to neměl chuť. Už jsem tam byl, pořád se tam mluví o tom, že trolloci přepadli nějakej statek nebo tak. Ale tuhle zimu hořely statky každou noc. Jo, občas i celý vesnice. Dokonce přišli až k městským hradbám. A jako by to ještě nestačilo, lidi pořád vykládají, že to znamená, že se Temný probouzí, že při-cházejí Poslední dnové."
Domon se otřásl a poškrábal se na hlavě, jako by ho při tom pomyšlení svrběla. "Už se nemůže dočkat, až se dostanu do míst, kde si lidi myslí, že trolloci jsou jenom vybájení tvorové, báchorky, co si poutníci vycucávají z prstu."
Rand ho přestal poslouchat. Zíral na protější stěnu a myslel na Egwain a ostatní. Nezdálo se mu správné, že on je v bezpečí na Spršce, zatímco ostatní jsou pořád tam někde v temnotě. Kapitá-nova kajuta už mu nepřipadala tak útulná.
Překvapilo ho, když ho Tom zvedl na nohy. Kejklíř je s Matem vystrkal k žebříku a omlouval se přitom přes rameno kapitánovi Domonovi za balíky z venkova. Rand se nahoru vyšplhal beze slo-va.
Jakmile se dostali na palubu, Tom se rychle rozhlédl kolem se-be, aby se ujistil, že je nikdo nemůže slyšet, a pak zavrčel: "Mohl jsem nám na cestu vydělat pár písničkama a vyprávěním, kdybyste vy dva tak rychle nesáhli po tom stříbru."
"Nejsem si jistej," ozval se Mat. "Když mluvil o tom, že nás hodí do řeky, mně to připadalo, že mluví vážně."

Rand pomalu došel k zábradlí, opřel se o ně a zahleděl se proti proudu na nocí zahalenou řeku. Neviděl nic, jenom černotu, ne-dohlédl dokonce ani na břeh. Po chvíli mu Tom položil ruku ko-lem ramen, ale Rand se nepohnul.
"Chlapče, teď nemůžeme udělat vůbec nic. Kromě toho, budou touhle dobou už určitě v bezpečí s... s Moirain a Lanem. Napadá tě něco lepšího, než jsou ti dva, co by je odtamtud v pořádku do-stalo?"
"Snažil jsem se jí tu cestu rozmluvit," řekl Rand.
"Udělals, co se dalo, chlapče. Nikdo po tobě nemůže chtít víc."
"Říkal jsem jí, že se o ni postarám. Měl jsem se víc snažit." Skřípění opačin a pohvizdování větru v lanoví vyvolávalo po-chmurnou náladu. "Měl jsem se víc snažit," zašeptal Rand.

KAPITOLA DVACÁTÁ PRVNÍ

Naslouchat větru

Světlo vycházejícího slunce se kradlo přes řeku Arinellu a na-šlo si cestu i do dolíku nedaleko od břehu, kde seděla zády ke kmeni mladého doubku Nyneiva a zhluboka dýchala ze spaní. Její kůň spal také, se skloněnou hlavou a rozkročenýma nohama, jak už to tak koně dělávají. Otěže měla Nyneiva obtočené kolem zápěstí. Sluneční světlo dopadlo koni na víčka a zvíře otevřelo oči a zvedlo hlavu, přičemž zatahalo za otěže. Nyneiva se s trh-nutím probudila.
Chvíli se jenom rozhlížela, nevěděla, kde je. Pak se rozhlédla ještě poplašeněji, když si to uvědomila. Ale byl tujenom její kůň, stromy a na dně dolíku koberec suchého, spadaného listí. V hlub-ším stínu tvořily na padlém kmeni prstence loňské houby stíno-dlanitky.
"Ať tě Světlo chrání, ženská," zamumlala a klesla zpátky, "když už nedokážeš zůstat vzhůru jedinou noc." Odvázala otěže a při vstávání si masírovala zápěstí. "Mohla ses probudit v trolločím kotli."
Suché listí šustilo, když se jím brodila k okraji dolíku, aby moh-la vyhlédnout ven. Mezi ní a řekou stálo jen pár bílých jasanů. Díky rozpraskané kůře a holým větvím vypadaly jako mrtvé. Za nimi byla rozlehlá modrozelená vodní hladina. Prázdná. Nebylo na ní nic. Na protějším břehu roztroušeně rostly jehličnany, hlav-ně jedle a vrby, a vypadalo to, že je tam mnohem míň stromů než na tomto břehu. Byla-li tam Moirain nebo některý z mládenců,
byli dobře schovaní. Ovšem, nebylo důvodu, proč by si Nyneiva měla myslet, že řeku překročili, nebo seji snad pokusili překročit. Mohli být kdekoliv ve vzdálenosti deseti mil po, nebo proti prou-du. Pokud jsou po poslední noci vůbec naživu.
Nyneiva se na sebe rozzlobila, zeji něco takového vůbec mohlo napadnout, a sklouzla zpátky do dolíku. Dokonce ani Jarnice, ani bitva před Shadar Logothem ji nepřipravily na poslední noc, na tu věc, na Mashadara. Na to, jak šíleně cválala nocí a sama sebe se ptala, je-li vůbec ještě naživu, jak nevěděla, zda se vzápětí neocit-ne tváří v tvář mizelci nebo trollokům. Slyšela trolloky v dálce vrčet a křičet a chvějivé kvílení trolločích rohuji mrazilo víc, než by to dokázal vítr, ale kromě onoho prvního střetnutí v troskách trolloky zahlédla pouze jednou, a to už byla venku. Asi deset jich vyskočilo ze země ani ne třicet sáhů od ní a okamžitě se na ni vyjíce, křičíce a mávajíce tyčemi s háky vrhli. Jakmile však obrá-tila koně, zmlkli a větříce zvedli tlamy. Nyneiva je pozorovala, byla příliš užaslá, aby utíkala, a oni se k ní obrátili zády a zmizeli ve tmě. A to bylo ze všeho nejděsivější.
"Znají pach toho, po kom jdou," řekla Nyneiva svému koni, jenž stál v dolíku, "a já to nejsem. Aes Sedai bude mít zřejmě pravdu, kéž ji spolkne Noční pastýř."
Rozhodla se a vydala se po proudu. Koně vedla za sebou. Krá-čela pomaloučku a ostražitě sledovala les kolem sebe. To, že jí trolloci minulé noci pohrdli, ještě přece nemuselo znamenat, že kdyby na ně narazila znovu, nechali by ji zase na pokoji. Stejnou pozornost jako lesu věnovala i půdě pod nohama. Pokud ostatní přešli minulé noci řeku, měla by po nich zahlédnout nějaké stopy, stopy, které by mohla z koňského hřbetu přehlédnout. Pokud žád-né nenajde, dovede ji řeka nakonec do Bílého Mostu. Odtamtud vede cesta do Caemlynu, a bude-li potřeba, i do samotného Tar Valonu.
Vyhlídka na to ji skoro zastrašila. Předtím nebyla nikdy dál z Emondovy Role než chlapci. Tarenský Přívoz jí připadal divný. Na Baerlon by byla zírala s otevřenými ústy, kdyby nebyla hledala Egwain a ostatní. Ale ona se od svého pevného předsevzetí ne-nechala ničím odradit. Dříve nebo později Egwain a chlapce na-jde. Nebo zařídí, aby se Aes Sedai zodpovídala z čehokoliv, co se jim snad stalo. Tak nebo tak, to siv duchu odpřisáhla.

Čas od času nalézala stopy, přehršle stop, ale obvykle ani při nejlepší vůli nedokázala rozpoznat, zda ti, kdo je udělali, byli pro-následovaní, pronásledovatelé, nebo hledající. Některé stopy vy-tvořily boty, které mohly patřit jak lidem, tak trollokům. Jindy objevila otisky paznehtů jako od koz nebo volů, ty zcela určitě patřily trollokům. Ale nikdy nenašla jasnou stopu, o níž by mohla s určitostí říci, že patří těm, jež hledá.

Už urazila asi čtyři míle, když k ní vítr donesl závan kouře. Přichází proti proudu a ne zdaleka, usoudila Nyneiva. Váhala jen chvilku, pak uvázala koně k jedli, dost daleko od řeky v hustém houští jehličnanů, které by měly zvíře schovat. Kouř mohl zna-menat trolloky, ale jediný způsob, jak to zjistit, bylo podívat se. Nyneiva se snažila nemyslet na to, proč trolloci mohli oheň roz-dělat.

Přikrčená přebíhala od stromu ke stromu, přičemž se v duchu proklínala za sukni, kterou si musela přidržovat. Šaty nebyly pro kradmé přibližování právě nejvhodnější. Frkání koní ji zpomalilo, a když konečně opatrně nakoukla kolem kmene jasanu, na malé mýtince na říčním břehu právě sesedal strážce ze svého černého válečného hřebce. Aes Sedai seděla na padlém kmeni u ohýnku, nad nímž právě zavřela voda v kotlíku. Moirainina bílá klisna se pásla za ní na řídkém rostlinstvu. Nyneiva zůstala, kde byla.

"Všichni jsou pryč," oznámil zachmuřeně Lan. "Asi dvě hodiny před úsvitem, podle mého odhadu, vyrazili k jihu čtyři půllidé -nenechali po sobě zrovna zřetelnou stopu - ale trolloci zmizeli. Dokonce i mrtvoly, a trolloci nejsou právě vyhlášení tím, že by své mrtvé odnášeli. Pokud nemají hlad."

Moirain hodila do vroucí vody hrst čehosi a odstavila kotlík z ohně. "Pořád můžeme doufat, že se vrátili do Shadar Logothu a ten je pohltil, ale to bychom si asi přáli hodně."

K Nyneivě se donesla lahodná vůně čaje. Světlo, ať mi neza-kročí v žaludku.

"Po chlapcích nezůstala jasnější stopa, po ostatních taky ne. Všechno je příliš rozbahněné, aby se z toho dalo něco vyčíst." Ny-neiva se ve svém úkrytu usmála. Strážcův neúspěch pro ni byl slabou útěchou.

"Ale to není důležité, Moirain," pokračoval Lan dál a kabonil se přitom. Když mu Aes Sedai nabídla čaj, odmítavě mávl rukou a začal přecházet sem a tam před ohýnkem, jednu ruku položenou na jílci meče, a jeho plášť při každé otočce měnil barvy. "Chápal bych trolloky ve Dvouříčí, dokonce i stovku trol-loků. Ale tohle? Včera nás jich muselo pronásledovat aspoň tisíc."

"Měli jsme veliké štěstí, že ne všichni zůstali v Shadar Logothu, aby ho prohledali. Myrddraalové museli pochybovat o tom, že se tam schováme, ale taky se báli vrátit do Shayol Ghulu bez toho, aby využili i tu sebeméně pravděpodobnou možnost. Temný nikdy nebyl shovívavým pánem."

"Nepokoušej se tomu vyhnout. Víš, o čem tu mluvím. Jestli tady bylo po ruce tisíc trolloků, které mohli poslat do Dvouříčí, tak proč to neudělali? Na to je jenom jedna odpověď. Poslali je až po tom, co jsme překročili Taren, když bylo jasné, že jeden myrddraal a stovka trolloků už nestačí. Jak? Jak je sem poslali? Jestli dokážou dostat tisíc trolloků tak daleko na jih od Morny, tak rychle, a tak, aby si jich nikdo nevšiml - a to už ani nemlu-vím o tom, zeje stejně dostanou zpátky -můžou jich poslat deset tisíc do Saldeie, Arafelu, nebo Shienaru? Hraniční státy by pak dobyli do roka."

"A celý svět do pěti, jestli ty hochy nenajdeme," odpověděla pro-stě Moirain. "Mně to taky dělá starosti, ale neumím na to odpovědět. Cesty jsou uzavřené, a od Časů šílenství nežila tak mocná Aes Sedai, aby se dokázala vydat na Cestu. Pokud není venku některý ze Zaprodanců - Světlo, nedopusť, teď ani nikdy jindy pořád tu není nikdo, kdo by to dokázal. V každém případě si nemyslím, že by všichni Zaprodanci dohromady dokázali přemístit tisíc trollo-ků. Ale teď se musíme vyrovnat s problémy, které máme tady a teď. Všechno ostatní musí počkat."

"Chlapci." To nebyla otázka.

"Nezahálela jsem, když jsi byl pryč. Jeden je na druhém břehu a živý. Co se týče ostatních, slabá stopa vede po proudu, ale hned, jakjsem ji našla, ztratila se. Pouto bylo zlomeno celé hodiny před-tím, než jsem začala pátrat."

Nyneiva, přikrčená za stromem, se zmateně zamračila. Lan pře stal přecházet. "Myslíš, zeje ti půllidé, co se vydali na jih, dostali?"

"Možná." Moirain si nalila šálek čaje a pak pokračovala. "Ale nepřipustím možnost, že jsou mrtví. To nemohu. Toho se neodvá-žím. Víš, kolik je v sázce. Musím ty mladíky dostat zpátky. To, že po nich půjde Shayol Ghul, jsem čekala. Opozici v Bílé věži, do-

konce i od amyrlinina stolce, přijímám. Vždycky se najde Aes Se-dai, která přijme pouze jediné řešení. Ale..." Náhle Moirain od-ložila šálek, narovnala se a zamračila se. "Když příliš soustředěně pozoruješ vlka," zamumlala, "kousne tě do kotníku myš." Podí-vala se rovnou na strom, za nímž se skrývala Nyneiva. "Paní ať'Mearová, už můžeš vyjít, jestli chceš."

Nyneiva se vyškrábala na nohy a spěšně si ze šatů smetala suché listí. Lan se ve chvíli, kdy Moirain zvedla zrak, prudce otočil ke stromu a meč se mu objevil v ruce dřív, než Moirain vyslovila Nyneivino jméno. Teď meč vrátil zpátky do pochvy, používaje při-tom větší síly, než bylo nutné. Tvář měl téměř stejně bezvýraznou jako vždy, ale Nyneiva měla dojem, že kolem úst se mu objevil slabý náznak uražené pýchy. U srdce ji bodlo uspokojení. Aspoň strážce nevěděl, zeje tady.

Nicméně uspokojení jí vydrželo jen chviličku. Nyneiva upřela oči na Moirain a schválně se vydala k ní. Chtěla zůstat chladná a klidná, ale hlas se jí chvěl zlobou. "Do čeho jsi to Egwain a chlapce zatáhla? Jaký hnusný pikle to tu kuješ a na co chceš ty mladé lidi použít?"

Aes Sedai zvedla šálek a klidně upila čaje. Když se ale Nynei va přiblížila, Lan jí položil ruku na paži, aby jí zabránil jít dál. Nyne-iva se pokusila jeho ruku smést, ale překvapilo ji, že se stráž cova ruka nepohnula o nic víc, než by to udělala dubová větev. Vědma nebyla žádná křehotinka, ale jeho svaly byly jako z ocele. "Čaj?" nabídla jí Moirain.

"Ne, žádný čaj nechci. Nenapila bych se s tebou čaje, ani kdy-bych umírala žízní. Lidi z Emondovy Role při žádný z těch svých špinavých pletich používat nebudeš."

"Nemáš mi co vyčítat, vědmo." Moirain se víc zajímala o čaj než o cokoliv, co Nyneiva říkala. "Ty sama můžeš užívat jedinou sílu, určitým způsobem."

Nyneiva znovu strčila do Lana. Ten se pořád nehýbal, a tak se vědma rozhodla, že si ho nebude všímat. "Proč nezačneš tvrdit, že jsem trollok?"

Moirainin úsměv byl tak vědoucí, až Nyneiva zatoužila ji uho-dit. "Myslíš, že bych mohla stát tváří v tvář ženě, která se může dotknout pravého zdroje a usměrňovat jedinou sílu, i když jenom občas, aniž bych poznala, co je zač? Tak, jako tys vycítila tuto

schopnost v Egwain. Jak jsem podle tebe asi poznala, že jsi za tím stromem? Kdybych nebyla rozrušená, věděla bych to v okamžiku, kdy ses přiblížila. Ty zcela určitě nejsi trollok, já zlo Temného vycítím. Tak co jsem cítila, Nyneivo ať'Mearová, vědmo z Emondo-vy Role, co nevědomky vládneš jedinou silou?"

Lan se podíval na Nyneivu způsobem, jaký se jí ale vůbec nelí-bil. Připadalo jí, že je překvapený a o čemsi hloubá, i když se v jeho tváři až na oči nic nezměnilo. Egwain byla zvláštní, to Nynei-va vždycky věděla. Z Egwain by byla dobrá vědma. Pracují spolu, pomyslela si, snaží se mě vyvést z rovnováhy.

"Nic takovýho už nebudu dál poslouchat. Ty..."

"Musíš poslouchat," prohlásila Moirain pevně. "Měla jsem v Emondově Roli podezření ještě předtím, než jsem tě potkala. Lidé mi vykládali, jak nešťastná jejich vědma byla, že nedokázala předpovědět tuhou zimu a opožděné jaro. Vyprávěli mi, jak dobře předpovídá počasí, čas setby i čas sklizně. Mluvili o tom, jak skvě-le umí léčit, jak občas vyléčí i zranění, které by mělo dotyčného zchromit, tak dobře, že málem nezůstane ani jizvička, a kulhání nebo píchání už vůbec ne. Jediné špatné řeči o tobě vedli ti, kteří si mysleli, že jsi na takovou zodpovědnost ještě příliš mladá, a to jenom posílilo mé podezření. Tolik zručnosti na někoho tak mla-dého."

"Panímáma Barranová mě učila dobře." Nyneiva se pokusila vzhlédnout k Lanovi, ale jeho oči ji pořád zneklidňovaly, takže se přes hlavu Aes Sedai zahleděla na řeku. Jak se vesničani mohli opovážit klevetit před cizákem! "Kdo říkal, že jsem moc mladá?" chtěla vědět.

Moirain se usmála a odmítla se nechat odvést od tématu. "Na rozdíl od většiny žen, které o sobě prohlašují, že naslouchají větru, ty to občas skutečně dokážeš. O, ono to samozřejmě nemá nic spo-lečného s větrem. Pochází to ze vzduchu a vody. Není to něco, co by ses musela učit. Narodila ses s tím, stejně jako se s tím narodila Egwain. Dvě minuty po tom, co jsme se setkaly tváří v tvář, jsem to věděla určitě. Pamatuješ se, jak jsem se tě najednou zeptala, jestli jsi vědma? Proč, co myslíš? Ničím ses přece nelišila od ji-ných hezkých mladých žen, připravujících se na slavnost. I když jsem hledala mladou vědmu, pořád jsem čekala někoho dvakrát tak starého, jako jsi ty."

Nyneiva si na jejich setkání vzpomínala až příliš dobře. Tahle ženská, vyrovnanější než kdokoliv z

ženského kroužku, v těch nejkrásnějších šatech, jaké kdy Nyneiva viděla, ji oslovila jako dítě. Pak Moirain náhle zamrkala, jako by ji něco překvapilo, a z cista jasná se zeptala...
Nyneiva si olízla náhle suché rty. Ti dva se na ni dívali, strážce s tváří nečitelnou jako kámen a Aes Sedai s účastným, nicméně trochu napjatým výrazem. Nyneiva zavrtěla hlavou. "Ne! Ne, to není možný! Poznala bych to. Jenom se mě snažíš obelstít, a to se ti nepovede."
"Samozřejmě že bys to nepoznala," uklidňovala ji Moirain. "Proč by tě to vůbec mělo napadnout? Celý život jsi poslouchala o naslouchání větru. V každém případě je mnohem pravděpo-dobnější, že bys všem v Emondově Roli oznámila, že patříš k temným druhům, než že by sis přiznala, byť v hloubi duše, že máš něco společného s jedinou Bílou či strašlivými Aes Sedai." Moirain se po tváři mihl pobavený výraz. "Ale já ti řeknu, jak to začalo."
"Nechci už od tebe slyšet žádný další lži," vyjela Nyneiva, ale Aes Sedai klidně pokračovala dál.
"Asi tak před osmi deseti lety - věk se liší, ale vždycky je to brzy - se objevilo něco, co jsi chtěla víc než všechno ostatní. A dostala jsi to. Náhle třeba spadla větev tak, aby ses mohla vytáhnout z jezera a neutopila se. Přítel, nebo zvířátko, kteří se začali uzdra-vovat, když si už všichni mysleli, že zemřou. Nic zvláštního jsi necítila, ale tak o týden deset dní později se u tebe dostavila první reakce na to, že ses dotkla pravého zdroje. Možná horečka a zimnice, kvůli kterým jsi náhle musela uleh-nout, a které po několika málo hodinách zase zmizely. Žádná z těchto reakcí, a ty se taky liší, netrvá déle než pár hodin. Bolesti hlavy, otupělost a rozjařenost, všechno dohromady, a pak nesmy-slně riskuješ, nebo máš závratě. Náhle se ti zatočí hlava, a pokaž-dé, když se pokusíš udělat krok, klopýtneš, nedokážeš říct kloud-nou větu, aniž bys polovinu slov nezkomolila. Jsou i jiné příznaky. Vzpomínáš si?"
Nyneiva se zprudka posadila na zem. Podlomily se pod ní nohy. Vzpomínala si, ale stejně zavrtěla hlavou. Musela to být shoda náhod. Nebo se Moirain v Emondově Roli vyptávala víc, než si myslela. Aes Sedai věčně kladla nějaké otázky. To muselo být ono. Lan jí podal ruku, ale Nyneiva ji ani neviděla.
"Půjdu ještě dál," řekla Moirain, když Nyneiva mlčela. "Použi-las sílu, abys uzdravila buď Perrina, nebo Egwain. Stali jste se pak blízkými. Přítomnost někoho, koho jsi vyléčila, vycítíš. V Baerlo-nu jsi přišla rovnou k Jelenu a lvu, i když ten hostinec neleží nej-blíž ani k jedné z bran, kterými jsi mohla vstoupit. Z lidí z Emon-dovy Role byli v hostinci jenom Perrin a Egwain, když jsi dorazi-la. Byl to Perrin, nebo Egwain? Nebo oba?"
"Egwain," zamumlala Nyneiva. Vždycky považovala za samo-zřejmé, že občas pozná, kdo se k ní blíží, i když ho nevidí. Ale teprve nyní si uvědomila, že to byl vždycky někdo, na kom její léčba zapracovala až skoro zázračně. A vždycky věděla, kdy její dryáky zaberou proti všemu očekávání, s jistotou poznala, urodí-li se výjimečně hodně obilí, či jestli se déšť opozdí, nebo zda si při-spíší. Předpokládala, že tak tomu má být. Ne všechny vědmy umě-ly naslouchat větru, ale ty nejlepší to ovládaly. Tak to panímáma Barranová vždycky říkávala, stejně jako tvrdívala, že Nyneiva z nich bude nejlepší.
"Dostala kostilámající horkost." Nyneiva mluvila do země, s hlavou sklopenou. "To jsem se ještě učila u panímámy Barrano-vé, a ona mě poslala, abych na Egwain dohlídla. Byla jsem mladá a nevěděla jsem, že vědma měla všechno zařízeno. Na kostilam je strašný pohled. To dítě bylo zmáčené potem, sténalo a kroutilo se, až jsem se divila, že neslyším, jak jí praskají kosti. Panímáma Barranová mi řekla, že horečka na druhý den pomine, přinejhor-ším za dva, ale já si myslela, že mi prokazuje laskavost. Myslela jsem, že Egwain umírá. Občas jsem ji hlídala, když byla ještě ba-tole-když měla její máma moc práce - a rozplakala jsem se, proto-že jsem se musela dívat, jak umírá. Když se panímáma Barranová o hodinu později vrátila, horečka byla pryč. Překvapilo ji to, ale kvůli mně nadělala víc než kvůli Egwain. Vždycky jsem byla pře-svědčená, že si myslela, že jsem tomu dítěti něco podala, a pak jsem byla moc vyděšená, abych to přiznala. Vždycky jsem byla přesvědčená, že se mě snažila utišit, abych si byla jistá, že jsem Egwain neublížila. O týden později jsem u ní ve světnici upadla na podlahu, třásla jsem se střídavě zimou a horkem. Ona mě ulo-žila do postele a do večeře to přešlo."
Když končila své vyprávění, složilaNyneiva hlavu do dlaní. Aes Sedai si vybrala dobrý příklad, napadlo ji, Světlo ji spal! Používat sílu jako Aes Sedai. Hnusná temná družka Aes Sedai!
"Máš veliké štěstí," řekla Moirain a Nyneiva se napřímila. Lan ustoupil, jako by mu po tom, o čem tu mluvily, nic nebylo, a jal se spravovat Mandarbovo sedlo, přičemž se po nich ani neohlédl. "Štěstí!"

"Podařilo se ti zhruba ovládnout sílu, i když se pravého zdroje dotýkáš jen zřídka. Kdyby ne, nakonec by tě to bylo zabilo. Tak jako to s největší pravděpodobností zabije Egwain, jestli se ti po-daří překazit jí tu cestu do Tar Valonu."
"Když jsem se ji naučila ovládat já..." Nyneiva ztěžka polkla. Bylo to, jako by znovu připustila, že umí to, co Aes Sedai říkala, že umí. "Když jsem se ji naučila ovládat já, ona se to naučí taky. Do Tar Valonu chodit nemusí, a zaplíst se tak do těch tvých in-trik."
Moirain pomalu zavrtěla hlavou. "Aes Sedai hledají dívky, kte-ré se mohou dotknout pravého zdroje bez vedení, stejně neúnavně, jako pátráme po mužích, kteří to dovedou. Neděláme to proto, že chceme zvýšit naše počty - tedy přinejmenším nejen z tohoto dů-vodu - ani ze strachu, že ty ženy sílu zneužijí. Hrubé ovládání síly, které mohou získat, pokud na ně svítí Světlo, může jen zřídka vést k nějakým větším škodám, zvlášt proto, že skutečně se dotknout zdroje bez učitele sahá daleko mimo jejich schopnosti a objevuje se velice vzácně. A taky, samozřejmě, netrpí šílenstvím, které žene muže k páchání zla a špatností. Chceme jim zachránit život. Živo-ty těch, které se nikdy nenaučí sílu ovládat."
"Horečka a zimnice, co jsem dostala, by nikoho nezabily," trva-la na svém Nyneiva. "Ne za tři čtyři hodiny. Staly se mi i další věci, a ty by taky nikoho nezabily. A po pár měsících to přestalo. Tak co?"
"To byly jenom reakce," vysvětlovala jí Moirain trpělivě. "Do-ba, po níž se reakce na skutečné dotknutí zdroje objeví, se pokaždé Tkxhú, až se ty dvě věci stávají skoro zároveň. Pak už se žádné viditelné reakce neobjevují, aleje to, jako když ti začnou odtikávat hodiny. Rok. Dva roky. Vím o jedné ženě, která vydržela pět let. A ze čtyř, které měly stejné vrozené schopnosti, jako máte ty a Egwain, by tři zemřely, kdybychom je nenašly a nevy cvičily. Není
to tak strašná smrt, jaká postihuje muže, ale není ani hezká, pokud se to dá vůbec o nějaké smrti říci. Křeče. Jekot. Trvá to celé dny, a jak to jednou začne, nikdo to nemůže zastavit, ani všechny Aes Sedai z Tar Valonu."
"Lžeš. Všechno to, na co ses vyptávala v Emondově Roli. Zjis-tila sis to o Egwain a kostilamu a o mé zimnici, všechno. Tohle všechno sis vymyslela."
"Ty víš, že ne," řekla Moirain tiše.
Nyneiva zdráhavě, pomaleji než cokoliv, co kdy v životě udě-lala, přikývla. Byla to jen poslední umíněná snaha popřít to, co bylo zřejmé, a to nikdy k ničemu dobrému nevedlo, ač samo přizná-ní mohlo být velice nepříjemné. První učednice panímámy Barra-nové zemřela tak, jak Aes Sedai říkala, když si Nyneiva ještě hrála s panenkami, a v Devenském Průseku byla před pár lety taky jed-na taková mladá žena. Také se učila u vědmy a uměla naslouchat větru.
"Myslím, že máš velké možnosti," pokračovala Moirain. "S vý-cvikem by ses mohla stát ještě mocnější než Egwain, ajá věřím, že ona se stane jednou z nejmocnějších Aes Sedai, jakou jsme za po-sledních několik století měly."
Nyneiva se odtáhla od Aes Sedai, jako by to byla zmije. "Ne! Já nebudu mít nic společnýho s..." S čím? Sama se sebou? Vědma klesla zpátky na zem a promluvila váhavým hlasem. "Chci tě po-žádat, abys o tom nikomu neříkala. Prosím!" To slovo její skoro zadrhlo v krku. Raději by viděla, jak se blíží trolloci, než když musela tu ženskou o něco požádat. Ale Moirain jenom kývla na souhlas a Nyneivě se vrátilo trochu kuráže. "Nic z toho však ne-vysvětluje, nač chceš Randa, Mata a Perrina."
"Chce je Temný," odtušila Moirain. "Jestli Temný něco chce, já chci pravý opak. Existuje snad prostší důvod, nebo lepší?" Do-pila čaj a přes okraj šálku pozorovala Nyneivu. "Lané, musíme vyrazit. Na jih, myslím. Bojím se, že nás vědma nebude prová-zet."
Nyneiva při tom, jak Aes Sedai vyslovila ‚vědma', stiskla rty. Zdálo se, že ji hodlá kvůli něčemu nicotnému odstavit od důleži-tých věcí. Nechce mě s sebou. Snaží se mě od toho odradit, abych se vrátila domů a nechala je s ní samotné. "O, ano, já půjdu s váma. Nemůžete mi v tom zabránit."
"Nikdo ti v tom bránit nebude," řekl Lan, když se k nim připojil. Vylil z kotlíku zbytek čaje na oheň a klacíkem rozhrábl uhlíky. "Součást vzoru?" prohodil k Moirain.
"Možná," odpověděla Aes Sedai zamyšleně. "Měla jsem si zno-vu promluvit s Min."
"Vidíš, Nyneivo, jsi vítána." Když Lan vyslovoval její jméno, trochu zaváhal, jako by za ním naznačil, ač nevyslovil, "Sedai". Nyneiva se naježila, považovala to za posměch, a naježila se také kvůli tomu, jak spolu před ní mluvili - o věcech, o kterých nic nevěděla - aniž by byli natolik zdvořilí a vysvětlili jí, oč se

jedná, ale nemohla jim poskytnout to zadostiučinění, že by se zeptala.
Strážce začal připravovat věci na cestu, jeho úsporné pohyby byly tak jisté a rychlé, že se sedlovými brašnami i pokrývkami zakrátko skončil, všechno bylo připevněno na sedlech Mandarba a Aldíb.
"Dojdu ti pro koně," oznámil Nyneivě, když dotáhl poslední sed-lový řemen.
Vydal se po břehu a Nyneiva si dopřála úsměv. Po tom, jak ho pozorovala, aniž by si jí byl všiml, šel najít jejího koně bez její pomoci. Zjistí, že když se sem kradla, nenechala právě mnoho stop. Rozhodně ji potěší, až se vrátí s prázdnýma rukama.
"Proč na jih?" zeptala se Moirain. "Slyšela jsem, jak jsi říkala, že jeden z hochů je na druhém břehu. A jak to vůbec víš?"
"Každému z hochů jsem dala zástavu. Vytvořilo to mezi námi určité pouto. Dokud budou naživu a budou mít ty mince ve svém vlastnictví, dokazuje najít." Nyneiva stočila oči směrem, kterým odešel strážce, a Moirain zavrtěla hlavou. "Takové ne. Jenom mi to umožňuje zjistit, jestli jsou pořád ještě živí, a najít je, kdyby nás něco rozdělilo. Prozíravé, nemyslíš, za daných okolností?"
"Nelíbí se mi nic, co tě spojuje s kýmkoliv z Emondovy Role," prohlásila umíněně Nyneiva. "Ale jestli nám to pomůže je najít..."
"Pomůže. Kdyby to šlo, nejdřív bych vyzvedla toho mladého muže naproti." Na chvíli hlas Aes Sedai zabarvil pocit zklamá-ní. "Je od nás jenom pár mil. Ale nemohu si dovolit ztrácet čas. Měl by se v pořádku dostat dolů do Bílého Mostu, když teď trol-loci odešli. Ti dva, kteří se vydali dolů po řece, by mě mohli potřebovat víc. Ztratili své mince a myrddraalové je buď už pro-následují, nebo se nám všem pokusí postavit v Bílém Mostu."
Moirain si povzdechla. "O ty, kteří jsou ve větší nouzi, se musím postarat nejdřív."
"Myrddraalové je mohli... mohli je všechny zabít," řekla Ny-neiva.
Moirain lehce zavrtěla hlavou, čímž tento nápad zavrhla, jako by byl příliš prostý, než aby stál za zvažování.
Nyneiva stiskla rty. "A kde je teda Egwain? O ní ses ani ne-zmínila."
"To nevím," připustila Moirain, "ale doufám, že je v pořádku."
"Ty to nevíš? Ty doufáš? Všechny ty řeči o tom, jak jí zachrá níš život tím, že ji dovedeš do Tar Valonu, a ona teď, pokud víš, může být klidně mrtvá!"
"Mohla bych se po ní podívat a poskytnout myrddraalům víc času, než dorazím na pomoc těm dvěma mladíkům, kteří se vydali na jih. Temný chce je, ne ji. S Egwain nebudou ztrácet čas, dokud jejich skutečná kořist zůstane na svobodě."
Nyneiva si vzpomněla na své setkání s trolloky, ale odmítla při-pustit, že to, co Moirain říká, zní rozumně.
"Takže to nejlepší, co můžeš říct, je, že je možná naživu, tedy pokud měla štěstí. Živá, možná samotná, vyděšená, dokonce i poraněná, celé dny cesty od nejbližší vesnice nebo pomoci kromě nás. A ty ji tu hodláš nechat."
"Stejně klidně může být v bezpečí s tím hochem za řekou. Nebo na cestě do Bílého Mostu s ostatními dvěma. V každém případě už tady nejsou žádní trolloci, kteří by ji ohrožovali, a ona je silná, chytrá a docela schopná najít si cestu do Bílého Mostu sama, kdy-by bylo potřeba. Chceš tu raději zůstat pro případ, že by potřebovala pomoc, nebo chceš pomoci těm, o nichž víme, že jsou v nouzi? Chtěla bys, abych ji hledala, a nechala chlapce a myrddraaly, kteří je zcela určitě pronásledují, být? I když z celého srdce doufám, že je Egwain v pořádku, Nyneivo, já bojuji proti Temnému, a teď vím, co musím udělat."
Moirain se ani na chvíli nepřestala ovládat, když Nyneiva na-stiňovala ony strašlivé možnosti. Nyneivě se chtělo na ni zaječet. Zamrkala, aby potlačila slzy, a odvrátila se od Aes Sedai, aby jí Moirain neviděla do tváře. Světlo, vědma by se měla starat o všech-ny své lidi. Proč se musím takhle rozhodovat?
"Tady je Lan," ozvala se Moirain, vstala a upravila si na rame-nou plášť.
Pro Nyneivu to ani nebyla velká rána, když strážce z lesa vyvedl jejího koně. Přesto stiskla rty, když jí podával otěže. Rozhodně by jí trošičku zvedlo náladu, kdyby na jeho tváři byla místo toho ne-snesitelného kamenného klidu aspoň stopa po škodolibém uspo-kojení. Když zahlédl její výraz, strážci se rozšířily oči, aNyneiva se rychle otočila a otřela si slzy z lící. Jak se odvažuje vysmívat tomu, že brečím?
"Jdeš s námi, vědmo?" zeptala se chladně Moirain.

Nyneiva se naposled zadívala na les, ráda by byla věděla, zda tam někde je Egwain, než smutně nasedla na koně. Lan s Moirain už seděli v sedlech a obraceli koně k jihu. Nyneiva je následovala, celá vzpřímená, a odmítala se ohlédnout. Místo toho upírala oči na Moirain. Aes Sedai tolik důvěřuje své moci a svým plánům, přemítala vědma, ale jestli nenajdou Egwain a chlapce, všechny živé a zdravé, ani celá její moc ji neochrání. Ani celá její síla. Já jí taky umím používat, ženská! Sama jsi mi to prozradila. Můžu ji použít proti tobě!

KAPITOLA DVACÁTÁ DRUHA

Vybraná stezka

V lesíku, pod hromadou cedrových větví potmě nahrubo nase-kaných, spal Perrin ještě dlouho po východu slunce. Bylo to ced-rové jehličí, které ho píchalo přes stále vlhké šaty, co do jeho vědo-mí nakonec proniklo i skrz naprosté vyčerpání. Snil o Emondově Roli, o práci v kovárně pantáty Luhhana, když náhle otevřel oči a nechápavě se kolem sebe rozhlédl. Zrak mu padl na spleť sladce vonících větví, které měl přímo před sebou, a sluneční světlo, jež jimi procházelo.

Když se překvapeně posadil, většina větví spadla stranou, ale některé mu zůstaly viset na ramenou, dokonce i ve vlasech, takže sám vypadal jako strom. Emondova Role vybledla, jak se mu zpát-ky hrnuly vzpomínky, tak živé, že mu na chvíli připadala včerejší noc skutečnější než cokoliv, co teď bylo kolem něj.

Perrin, lapaje po dechu, vyhrabal z hromady větví svou sekeru. Sevřel ji oběma rukama a se zatajeným dechem se ostražitě roz-hlížel kolem sebe. Nic se nehýbalo. Ráno bylo chladné a tiché. Pokud na východním břehu Arinelly byli trolloci, tak se nehýbali, alespoň ne blízko něj. Perrin se zhluboka nadechl, aby se uklidnil, sklonil sekeru ke kolenům a chvíli čekal, než mu přestane prudce bušit srdce.

Malý hájek jehličnanů kolem něj byl první úkryt, který předešlé noci našel. Byl natolik řídký, že kdyby se postavil, nijak by ho před pátravými pohledy neochránil. Perrin, vybíraje si větvičky z vlasů a ze šatů, odsunul zbytek píchající pokrývky a po kolenou

vylezl k okraji hájku. Tady chvíli ležel a studoval břeh, přičemž se neustále drbal, jak ho škrábalo jehličí. Rezavý vítr, jenž vanul v noci, se změnil ve slabý vánek, který jen tak tak čeřil vodní hladinu. Kolem tekla řeka, klidná a prázd-ná. A široká. Určitě příliš široká a hluboká, aby ji mizelci mohli překročit. Protější břeh vypadal jako pevná masa stromů, kam je-nom po i proti proudu dohlédl. Na dohled se rozhodně nic nehý-balo.

Perrin si nebyl jist, jaký z toho má pocit. Bez mizelců a trolloků se mohl klidně obejít, dokonce i na opačném břehu řeky, ale kdyby se objevila Aes Sedai nebo strážce, či dokonce některý z jeho přá-tel, spadl by mu ze srdce pěkný kámen. Kdyby přání měla křídla, ovce by létaly. Tohle vždycky říkala panímáma Luhhanová.

Od chvíle, kdy přejel přes ten strmý sráz, nezahlédl ze svého koně ani chlup - doufal, že zvíře bezpečně přeplavalo řeku - ale stejně byl zvyklejší chodit pěšky než jezdit na koni a boty měl pevné a dobře podražené. Neměl nic k jídlu, ale kolem pasu měl omotán prak, a ten, popřípadě oko, které měl v kapse, by mu měly zakrátko opatřit králíka. Všechny věci k rozdělávání ohně zmi-zely spolu s jeho sedlovými vaky, ale cedry mu při troše námahy zajistí troud i lučík pro zapálení ohně.

Zachvěl se, protože poryv větru zavál až do jeho skrýše. Plášť měl někde v řece a kabát i všechno ostatní, co měl na sobě, měl pořád provlhlé, jak se namočil v řece. V noci byl příliš unavený, aby se s chladem a zimou snažil něco udělat, ale teď byl zcela vzhůru a byla mu hrozná zima. Nicméně se rozhodl, že své šatstvo nerozvěsí na větve, aby proschlo. I když den nebyl přímo chladný, teplo nebylo ani zdaleka.

Problémem je čas, pomyslel si Perrin s povzdechem. Než šaty uschnou, to chvíli trvá. Sehnat králíka na pečení a oheň, aby ho bylo kde upéci, to chvíli trvá. Kničelo mu v žaludku a Perrin se snažil na jídlo zapomenout úplně. Čas teď musel využít k důleži-tějším věcem. Jedno pěkně po druhém, a to nejdůležitější napřed. To byl jeho způsob.

Očima sledoval silný proud Arinelly. Byl lepší plavec než Egwain. Jestli se dostala na druhý břeh... Ne, ne jestli. Místo, kde se dosta-la na břeh, bude dole po proudu. Perrin zabubnoval prsty do země, přemýšlel, zvažoval.

Když se konečně rozhodl, neztrácel čas, popadl sekeru a vydal se dolů podél řeky.

Na tomto břehu Arinelly nebyl les hustý jako na břehu západ-ním. Po tom, co v případě, že ještě někdy přijde jaro, bude luči-na, byly sem tam roztroušeny háječky. Některé byly dost velké, aby se jim dalo říkat mlází, s pásy jehličnanů mezi holými bílý-mi jasany, olšemi a ambroněmi. Dole u řeky bylo mlází nižší a ne tak husté. Poskytovalo chabý úkryt, ale byl to jediný kryt, který tu byl.
Přikrčený Perrin se vrhal z houští do houští a pokaždé, když se dostal mezi stromy, lehl si na břicho a studoval oba břehy, ten protější stejně jako ten svůj. Strážce říkal, že řeka mizelcům a trollokům zahradí cestu, ale bylo tomu skutečně tak? To, že ho zahlédnou, by mohlo stačit k tomu, aby se přestali zdráhat překro-čit hlubokou vodu. Tak všechno pečlivě sledoval zpoza stromů a přikrčen rychle přebíhal z jednoho úkrytu do druhého.
Takto překonal několik mil, až najednou, v půli cesty k lákavé-mu úkrytu ve vrbičkách, Perrin zavrčel, prudce se zastavil a zíral na zem. Matnou hnědí loňské trávy byly vidět skvrny holé země a uprostřed jedné z nich, přímo pod Perrinovým nosem, byl jasný otisk kopyta. Po Perrinově tváři se pomalu rozlil úsměv. Někteří z trolloků sice měli kopyta, ale pochyboval, že by byli podkovaní, zvláště pak že by měli podkovy s křížovou vzpěrou, kterou pantáta Luhhan přidával kvůli pevnosti.
Zapomněl na případné pozorovatele na protějším břehu a roz-hlížel se po dalších stopách. Koberec propletené suché trávy otis-ky nezachovával právě nejlépe, ale Perrinovy bystré oči je stejně nalezly. Slabá stopa ho zavedla od řeky rovnou do hustého mlází, kde těsně u sebe rostly cesmíny a cedry, které vytvářely hradbu proti větru či pátravým zrakům. Uprostřed hájku se tyčil osamělý rozsochatýj edlovec. Perrin se s úsměvem prodral spletí větvoví a na tom, že dělá hluk, mu příliš nezáleželo. Náhle se dostal na čistinku pod jedlov-cem a zastavil se. Za malým ohýnkem se zády k Bělině boku krčila Egwain s odhodlaným výrazem a silnou větví, kterou držela jako
kyj-
"Hádám, že jsem měl asi zavolat," poznamenal Perrin a rozpa-čitě pokrčil rameny.
Egwain odhodila kyj a vrhla se mu do náručí. "Myslela jsem, že ses utopil. Ještě jsi pořád mokry. Tady, sedni si k ohni a ohřej se. Přišels o koně, že?"
Perrin ji nechal, aby ho dostrkala k ohýnku, a vděčný za trochu tepla si nad ním mnul ruce. Egwain ze sedlové brašny vytáhla balíček zabalený v naolejovaném papíru a podala mu kousek chle-ba a sýra. Balíček byl tak pevně zavázaný, že dokonce i po ponoře-ní do vody zůstalo jídlo suché. Tak ty sis kvůli ni dělal starosti a ona si vedla lip než ty.
"Bela mě dostala přes řeku," vykládala Egwain a poplácala kos-matou kobylku po krku. "Namířila si to rovnou od trolloků a mě prostě táhla s sebou." Odmlčela se. "Nikoho jiného jsem, Perrine, neviděla."
Perrin pochopil nevyslovenou otázku. Lítostivě přihlížel, jak znovu balí jídlo, a než promluvil, olízl si z prstů poslední drobty. "Já od včerejší noci potkal jenom tebe. Žádný mizelce, ani trollo-ky, tak je to."
"Rand musí být v pořádku," řekla Egwain a rychle dodala, "a ostatní taky. Musí být. Nejspíš nás zrovna teď hledají. Každou chvíli nás můžou najít. Moirain je koneckonců Aes Sedai."
"Pořád mi to někdo připomíná," prohodil Perrin. "Ať shořím, ale přál bych si, abych na to mohl zapomenout."
"Neslyšela jsem, že by sis stěžoval, když zabránila trollokům, aby nás dostali," ucedila Egwain kousavě.
"Prostě bych si přál, abychom se obešli bez ní." Pod jejím upřeným pohledem nejistě pokrčil rameny. "Ale asi to nepůjde. Jen jsem tak přemýšlel." Egwain nazvedla obočí, ale Perrin byl zvyklý na překvapení, vždy když něco takového vyslovil. Dokon-ce i když byly jeho nápady stejně dobré jako nápady ostatních, oni si stejně vždy uvědomovali, jak pomalu se v něm myšlenky rodí.
"Mohli bychom tu počkat, než nás Lan s Moirain najdou."
"Jistě," skočila mu Egwain do řeči. "Moirain Sedai říkala, že nás všechny najde, kdyby nás něco rozdělilo."
Perrin ji nechal domluvit a pak pokračoval. "Nebo by nás mohli první najít trolloci. Moirain taky může být mrtvá. Všichni mohli umřít. Ne, Egwain. Mrzí mě to, ale mohli. Doufám, že jsou všich-ni v pořádku. Doufám, že každou chvíli přijdou sem k ohni. Ale
naděje je jako kousek provázku, když se topíš. Prostě tě to samo o sobě nestačí dostat ven."
Egwain zavřela ústa a podívala se na něj se stisknutými rty. Na-konec se zeptala: "Chceš jet dolů do Bílýho Mostu? Jestli nás Moirain Sedai nenajde tady, tam nás bude hledat vzápětí."

"Hádám," řekl Perrin pomalu, "že Bílej Most je místo, kam by-chom měli jít. Ale mizelci to nejspíš vědí taky. Tam nás budou hledat, a tentokrát s náma nebude Aes Sedai nebo strážce, aby nás chránili."
"Takže chceš asi navrhnout, abychom někam utekli, tak jak to chtěl udělat Mat? Schovat se někam, kde nás mizelci a trolloci nenajdou? Ani Moirain Sedai?"
"Nemysli si, že jsem o tom neuvažoval," řekl Perrin tiše. "Ale pokaždý, když si začnu myslet, že jsme volní, mizelci a trolloci nás vždycky znova najdou. Nevím, jestli existuje místo, kde by-chom se před nima mohli schovat. Moc se mi to nelíbí, ale Moi-rain potřebujeme."
"Tomu nerozumím, Perrine. Kam teda půjdeme?"
Perrin překvapeně zamrkal. Egwain čekala na odpověď. Ceka-la, že jí on řekne, co dělat. Nikdy ho nenapadlo, že někdy bude chtít po něm, aby se ujal vedení. Egwain nikdy nedělala ráda něco, co vymyslel někdo jiný, a nikdy nikoho nenechala, aby jí říkal, co má dělat. Možná kromě vědmy, a Perrina stejně často-krát napadlo, že i tehdy se cuká. Smetl si z hrudi hlínu a drsně si odkašlal.
"Jestli jsme teďka tady a tohle je Bílej Most," zabodl dvakrát do země prst, "tak Caemlyn by měl být někde tady." Kousek stranou udělal třetí značku.
Odmlčel se a zadíval se na tři tečky v hlíně. Celý jeho plán byl založen na tom, co si pamatoval ze staré mapy jejího otce. Pantáta al'Vere říkal že není příliš přesná, a on nad ní stejně nikdy ne-prosnil tolik času jako Rand s Matem. Ale Egwain neříkala nic. Když k ní vzhlédl, stále ho ještě pozorovala s rukama v klíně.
"Caemlyn?" Znělo to ohromeně.
"Caemlyn." Perrin udělal v hlíně čáru mezi dvěma body. "Po-jedem od řeky rovnou tam. To nikoho nenapadne. Počkáme na ně v Caemlynu." Oprášil si ruce a čekal. Myslel si, že je to dobrý plán, ale ona teď bude mít určitě nějaké námitky. Cekal, že se
ujme vedení - vždycky ho do něčeho nutila - a on s tím byl sro-zuměn.
K jeho překvapení Egwain kývla. "Musí tam být nějaký vesnice. Můžeme se zeptat na cestu."
"Co mi ale dělá starosti," dodal Perrin, " je, co budeme dělat, jestli nás tam Aes Sedai nenajde. Světlo, kdo by někdy uvěřil, že mi tohle bude někdy dělat těžkou hlavu? Co když do Caemlynu nepřijde? Možná si myslí, že jsme mrtví. Možná vezme Randa s Matem rovnou do Tar Valonu."
"Moirain Sedai řekla, že nás může najít," prohlásila Egwain pevně. "A jestli nás může najít tady, může nás najít i v Caemlynu, a taky nás tam najde."
Perrin pomalu přikývl. "Když to říkáš. Ale jestli se v Caemlynu neobjeví za pár dní, pojedeni dál do Tar Valonu a předložíme svůj případ před amyrlinin stolec." Zhluboka se nadechl. Před dvěma týdny jsi ještě ani žádnou Aes Sedai neznal a teď mluvíš o amyrli-nině stolci. Světlo! "Podle Lana vede z Caemlynu slušná silnice." Zadíval se na balíček v naolejovaném papíru na zemi vedle Egwain a odkašlal si. "Moh bych dostat ještě kousek chleba se sýrem?"
"Tohle nám možná bude muset ještě chvíli vydržet," řekla Eg-wain, "pokud nebudeš mít s oky větší štěstí než já včera v noci. Aspoň oheň šel rozdělat snadno." Tiše se zasmála, jako by řekla nějaký vtip, a vrátila balíček do sedlového vaku.
Očividně existovaly hranice toho, nakolik je ochotná pošlou chat. Perrinovi zakničelo v žaludku. "V každém případě," prohlá sil Perrin vstávaje, "se můžeme klidně vydat na cestu hned teď."
"Ale ty jsi pořád mokrý," namítala Egwain.
"Uschnu, jak půjdu," prohlásil odhodlaně Perrin a začal na oheň hrnout hlínu. Jestli má být vůdcem, nastal čas, aby jím začal být. Vítr od řeky zesílil.

KAPITOLA DVACÁTÁ TRETI

Vlčí bratr

Petřin od první chvíle věděl, že cesta do Caemlynu nebude nijak lehká. Začalo to, když Egwain trvala na tom, aby se na Bele stří-dali. Tvrdila, že nevědí, jak daleko budou muset jet, ale určitě to bude dost daleko, aby se vezla jenom ona. Zaťala zuby a upřeně se na něj podívala.
"Já jsem na Belu moc velkej," namítl Perrin. "A na chození jsem zvyklej, kromě toho je mi to milejší."
"A já snad nejsem zvyklá na chození?" vyjela na něj ostře Eg-wain.
"To jsem přece..."
"Takže otlačeniny od sedla mám mít jenom já, co? A až se uchodíš tak, že ti budou podklesávat nohy,

tak čekáš, že se o tebe postarám."
"Nech to plavat," vydechl Perrin, když Egwain vypadala, že hodlá pokračovat. "No, ale pojedeš první."
Zatvářila se ještě umíněněji, ale Perrin jí zabránil mít poslední slovo. "Jestli nenasedneš sama, vysadím tě."
Egwain se na něj užasle podívala a koutky úst se jí zvedly v úsměvu. "V tom případě..." Znělo to, jako by se chtěla zasmát, ale nasedla.
Perrin si pro sebe cosi zabručel a obrátil se zády k řece. Vůdci v příbězích nikdy nemuseli řešit takovéhle věci.
Egwain trvala na tom, že se musí vystřídat, a kdykoliv se tomu Perrin pokusil vyhnout, přinutila ho nasednout. Kovářské řemeslo
nepodporuje útlou postavu, a Bela nebyla právě největší kůň. Po-každé, když Perrin vkládal nohu do třmene, kosmatá kobylka se na něj vyčítavě podívala, tím si byl Perrin jist. Byly to možná ma-ličkostí, ale rozčilovaly ho. Brzy sebou trhl pokaždé, když Egwain prohlásila: "Jsi na řadě, Perrine."
V příbězích sebou vůdci netrhali a nikdy je nikdo k ničemu ne-přinutil. Ale Perrin si uvědomoval, že oni taky nikdy neměli co do činění s Egwain.
Zpočátku měli jenom trochu chleba se sýrem, a ten jim došel koncem prvního dne. Perrin na králičích stezkách nastražil oka - stezky nevypadaly příliš používaně, ale stálo to za pokus - a Eg-wain zatím zapálila oheň. Když Perrin skončil, rozhodl se, že než se úplně setmí, vyzkouší prak. Nezahlédli ani živý chlup, ale... Ke svému překvapení skoro okamžitě narazil na vychrtlého králíka. Byl tak překvapený, že když mu zvířátko vyskočilo rovnou pod nohama, málem ho nechal utéci. Nakonec ho však dostal na čtyři-cet kroků, právě když obíhalo kolem stromu.
Když se do tábora vrátil s králíkem, Egwain už měla nachystané dřevo na oheň, ale klečela vedle hranicky, oči zavřené. "Co to dě-láš? Oheň přece nemůžeš vyčarovat."
Egwain při prvním slově vyskočila, otočila se a s rukou na hrdle na něj hleděla. "Po... polekals mě."
"Měl jsem štěstí," oznámil jí Perrin a zvedl králíka. "Vytáhni křesadlo a ocílku. Aspoň dneska se pořádně najíme."
"Já křesadlo nemám," řekla Egwain pomalu. "Měla jsem ho v kapse a ztratila jsem ho v řece."
"Tak jak...?"
"Tam na břehu to bylo tak snadný, Perrine. Přesně, jak mi to Moirain Sedai ukazovala. Jenom jsem se natáhla, a..." Ukázala, jako by něco chytala, a pak ruku s povzdechem spustila. "Teď to nemůžu najít."
Perrin si neklidně olízl rty. "Tu... tu sílu?" Egwain kývla a on na ní zíral. "Zbláznila ses"? Chci říct... Jediná síla! Nemůžeš si zahrá-vat s něčím takovým."
"Bylo to tak snadný, Perrine. Umím to. Umím usměrňovat sílu."
Perrin se zhluboka nadechl. "Udělám lučík, Egwain. Slib mi. že už to... tu... věc nikdy neuděláš."
"To neslíbím." Zaťala zuby, až si Petřin povzdechl. "Copak by ses ty vzdal své sekery, Perrine Aybaro? Chodil bys po světě s jed-nou rukou uvázanou za zády? To neslíbím!"
"Udělám ten lučík," řekl Perrin unaveně. "Ale aspoň to nezkoušej dneska večer. Prosím."
Egwain se zdráhavě podvolila, i když ještě dlouho poté, co se králík opékal nad plameny, měl Perrin pocit, že si Egwain myslí, že to mohla zvládnout lépe. Nepřestala to zkoušet každého večera, i když to nejlepší, co kdy dokázala, byl proužek dýmu, který vzá-pětí zmizel. Její pohled Perrina varoval, aby se neopovažoval něco říci, a on moudře držel jazyk za zuby.
Po tom jediném teplém jídle přežívali na divokých Mízách a hrstce mladých výhonků. Po jaru nebylo stále ani památky, takže jídla bylo málo a nebylo příliš chutné. Ani jeden si nestěžoval, ale neminulo dne, aby si jeden nebo druhý při jídle lítostivě nevzdychl, a oba věděli, že to bylo při vzpomínce na chuť sýra, nebo aspoň na vůni chleba. Jednou odpoledne ve stinné části lesa našli houby - byly to královské žampiony, ty nejlepší - a stačilo to, aby si připadali jako na ohromné hostině. Zhltali je, smáli se a vyprávěli si příhody z Emondovy Role, příhody, které začínaly: "A pamatu-ješ, když...," ale houby dlouho nevydržely a smích také ne. Na hladu není nic veselého.
Ten, kdo šel pěšky, nesl prak a byl připraven při spatření králíka nebo veverky vystřelit, ale oba kameny vrhali pouze ze zoufalství. Oka, která každého večera tak pečlivě nalíčili, byla za úsvitu prázd-ná, a oni se neodvažovali zůstat na jednom místě celý den a nechat oka nastražená. Ani j eden netušil, j ak daleko to do Caemlynu vlast-ně je, a ani jeden se necítil bezpečně, dokud tam nedorazí, pokud vůbec. Perrin

začínal být zvědavý, zda se mu žaludek nesrazí tak, až bude mít v břiše díru.
Podle Perrinova názoru urazili hezký kus cesty, ale jak jeli po-řád dál od Arinelly, aniž by zahlédli jedinou vísku či aspoň hos-podářství, kde by se mohli zeptat na směr, stále více o svém plá-nu pochyboval. Egwain mu navenek projevovala pořád stejnou důvěru, jako když se vydávali na cestu, ale Perrin si byl jistý, že dříve či později prohlásí, že by bývalo lepší riskovat trolloky, než po zbytek života bloudit. Sice to neudělala, ale Perrin na to po-řád čekal.
Dva dny cesty od řeky se krajina změnila, kolem nich se objevily hustě zalesněné kopce, bičované větry vanoucími koncem zimy jako kdekoliv jinde, a den nato se kopce opět narovnaly a hustý les byl přerušován holinami často i míli našíř. Ve skrytých úžlabinách ještě stále ležel sníh a povětří bylo ráno čerstvé a vítr neustále studený. Nikde nezahlédli cestu, zorané pole nebo sloup kouře v dálce, ani žádnou jinou známku lidského osídlení - tedy žádné-ho, v němž by pořád ještě sídlili lidé.
Jednou obtáčely vrcholek kopce zbytky vysokých kamenných hradeb. Uvnitř pobořeného kruhu stály části kamenných domů již beze střech. Les je už dávno pohltil, stromy prorůstaly všude a velké kamenné kvádry byly pokryté spletí psího vína. Jindy na-razili na kamennou věž se zříceným vrškem, obrostlou starým hnědým mechem, opírající se o mohutný dub, jehož silné kořeny ji pomalu vyvracely. Ale nenalezli místo, kde by lidé dýchali v době, kam ještě sahala paměť. Vzpomínky na Shadar Logoth jim bráni-ly přiblížit se k troskám a poháněly je dál, dokud se znovu nepo-nořili v místa, kam lidská noha zjevně nikdy nevkročila.
Perrinovi kazily spánek strašlivé sny, děsivé sny. Objevoval se v nich Ba'alzamon, pronásledovával ho bludištěm, honíval ho, ale pokud se Perrin pamatoval, nikdy se s ním nesetkal tváří v tvář. A jejich cesta stačila pár ošklivých snů způsobit. Egwain si stěžo-vala na noční můry o Shadar Logothu, zvláště dvě noci poté, kdy našli zřícenou tvrz a opuštěnou věž. Perrin si poznámky nechával pro sebe, i když se sám budil do tmy celý zpocený a roztřesený. Egwain od něj čekala, že je v bezpečí dovede do Caemlynu, ne že s ní bude sdílet starosti, které stejně nemohl vyřešit.
Kráčel právě vedle Běliny hlavy a přemítal o tom, zda dnes ve-čer najdou něco k jídlu, když poprvé zachytil tu vůni. Kobylka vzápětí zavětřila a otočila hlavu. Perrin ji zachytil za uzdu, než mohla poskočit.
"To je kouř," ozvala se vzrušeně Egwain. Naklonila se v sedle a zhluboka se nadechla. "Oheň na vaření. Někdo si tu peče večeři. Králíka."
"Možná," prohodil Perrin opatrně a její dychtivý úsměv zmizel. Perrin prohodil prak za hrozivou sekeru s půlměsíčnou čepelí. Ne-jistě otevíral a zavíral pěsti na silném topůrku. Byla to zbraň, ale ani jeho tajné cvičení za kovárnou, ani Lanový hodiny ho doopravdy
nepřipravily ji jako zbraň použít. Dokonce i na bitvu před Shadar Logothem si vzpomínal příliš matně, než aby mu dodala sebedů-věry. A nikdy ani nezvládl tu prázdnotu, o které se Rand bavil se strážcem.
Slunce šikmo prosvítalo stromovím za nimi a les byl tichou změtí stínových skvrn. Nesla se k ním slabá vůně hořícího dřeva, smíše-ná s vůní připravovaného jídla. Mohl by to být králík, přemýšlel Perrín a zakručelo mu v žaludku. A mohlo by to být i něco jiného, připomněl si. Podíval se na Egwain. Pozorovala ho. Být vůdcem znamenalo přijímat zodpovědnost.
"Počkej tady," vyzval ji tiše. Egwain se zamračila, ale on ji zarazil ve chvíli, kdy otevřela ústa. "A buď zticha! Zatím neví-me, kdo to je." Egwain kývla. Zdráhavě, ale udělala to. Perrin by byl rád věděl, proč to nefungovalo, když se ji snažil přesvědčit, aby jela místo něj. Zhluboka se nadechl a vydal se ke zdroji kouře.
V lesích kolem Emondovy Role nestrávil tolik času jako Rand s Matem, ale svoje králíky si odlovil. Kradl se od stromu ke stro-mu a pod nohama mu nezapraskala ani větvička. Zanedlouho už nahlížel kolem kmene vysokého dubu s mohutnými pokroucenými větvemi, které se ohýbaly téměř až k zemi a pak se opět zvedaly. Před ním ležel táborový oheň a o jednu z větví nedaleko plamenů se opíral hubený, opálený muž.
Sice to nebyl trollok, ale byl to ten nejzvláštnější chlapík, jakého kdy Perrin viděl. Například všechny součásti oděvu měl zřejmě zhotovené ze zvířecích kůží i s chlupy, dokonce i boty a zvláštní kulatou čapku s rovným vrškem, kterou měl na hlavě. Jeho plášť tvořila bláznivá změť králičiny a veverčiny a kalhoty měl vyrobe-né z kůže nějaké dlouhosrsté hnědobílé kozy. Prošedivělé hnědé vlasy měl řemínkem svázané na šíji a visely mu až po pás. Půlku hrudi mu zakrýval hustý plnovous. Za pasem měl zastrčený

dlou-hý tesák, skoro meč, a na dosah ruky měl o větev opřený luk a toulec.
Muž se opíral o větev, oči měl zavřené, zřejmě spal, ale Perrin se ve svém úkrytu nehýbal. Nad ohněm bylo šest klacíků a na kaž-dém byl napíchnutý králík, pekl se a občas z něj ukápl tuk, který v plamenech zasyčel. Při té vůni, zblízka tak silné, se Perrinovi sbíhaly sliny v ústech.
"Už jsi doslintal?" Muž otevřel jedno oko a natočil hlavu smě-rem k Perrinovu úkrytu. "Ty a tvoje přítelkyně se klidně můžete posadit a dát si kousek. Za posledních pár dní jsem vás toho nevi-děl moc sníst."
Perrin zaváhal a pak pomalu vstal, i když sekeru nepouštěl z ruky. "Ty mě sleduješ už dva dny?"
Muž se uchechtl. "Ano, sleduju tě. A to hezký děvče. Honí tě jako kohoutka od liliputky, co? Většinou jsem vás slyšel. Ten kůň je z vás jedinej, kdo nedupe tak, aby ho bylo slyšet na pět mil. Půjdeš ji pozvat, nebo hodláš ty králíky spolykat všechny sám?"
Perrin se naježil. Věděl, že příliš hluku nenadělal. Pokud jste byli hluční, v Luhu jste se ke králíkovi na dostřel z praku nedo-stali. Ale vůně králičí pečínky mu připomněla, že Egwain má taky hlad, a to už ani nepřemýšlel o tom, že čeká, jestli to snad není oheň trolloků, co ucítili.
Vrátil topůrko sekery zpátky do závěsu a zvedl hlas. "Egwain! Je to v pořádku! Je to králík!" Napřáhl ruku a normálním hlasem dodal: "Jmenuju se Perrin. Perrin Aybara."
Muž se nad nabídnutou rukou na chvíli zamyslel, než ji přijal, jako by na potřásání rukama nebyl zvyklý. "Mně říkají Elias," řekl a vzhlédl. "Elias Machera."
Perrin zalapal po dechu a málem pustil Eliášovu ruku. Ten muž měl oči žluté jako třpytivé, leštěné zlato. Perrinovi prolétla hlavou jakási vzpomínka a zase zapadla. Jediné, na co teď dokázal mys-let, bylo, že všichni trolloci, které kdy viděl, měli oči černé.
Objevila se Egwain a opatrně vedla Belu. Uvázala kobylčiny otěže k jedné z menších dubových větví. Perrin jí představil Eliase a ona zdvořile odpovídala, ale oči jí neustále sklouzávaly ke králíkům. Eliášových očí si zjevně nevšimla. Když jim Elias pokynul k jídlu, vrhla se s chutí na ně. Perrin váhal jen o minutku déle, než se k ní připojil.
Elias mlčky počkal, dokud nedojedli. Perrin měl takový hlad, že trhal kousky masa, které bylo tak horké, až si je musel přehazovat z ruky do ruky, než je mohl dát do úst. Dokonce i Egwain se ne-chovala tak spořádaně jako obvykle, a po bradě jí stékala mastná šťáva. Než dojedli, den už dávno přešel v soumrak a kolem ohně se stahovala bezměsíčná temnota. Tehdy Elias promluvil.
"Co tady vůbec děláte? Na padesát mil kolem není jedinej dům."
"Jedeme do Caemlynu," vysvětlovala Egwain. "Možná bys mohl..." Když Elias zaklonil hlavu a zařval smíchy, zvedla chlad-ně obočí. Petřin na něj zíral s králičím stehýnkem na půl cesty k ústům.
"Do Caemlynu?" Když mohl Elias konečně promluvit, funěl. "Ta cesta, po který jedete poslední dva dny, Caemlyn mine tak o sto mil, možná víc, na sever."
"Chtěli jsme se zeptat na cestu," řekla Egwain na jejich obranu. "Jenom jsme ještě nenašli žádnou vesnici nebo hospodářství."
"A ani nenajdete," pochechtával se Elias. "Na tý cestě, po který jedete, můžete dojet rovnou k Páteři světa, a neuvidíte ani člo-víčka. Jistě, kdyby se vám povedlo na Páteř vyšplhat - a to se na některých místech dá - našli byste lidi v Aielský pustině, ale moc by se vám tam nelíbilo. Ve dne byste se vařili, v noci mrzli, a ve dne i v noci byste mohli umřít žízní. V Pustině to chce Aielana, aby našel vodu, a oni si na cizince zrovna nepotrpí. To teda ne, říkám já." Znovu vybuchl smíchem, tentokrát tak mocným, že se přitom válel po zemi. "To teda ne," podařilo se mu ze sebe vy-pravit.
Perrin si neklidně poposedl. Jíme tu snad se šílencem?
Egwain se zamračila, ale počkala, dokud se Elias trochu ne-uklidnil, než řekla: "Možná bys nám mohl ukázat cestu. Zdá se, že toho o tom, kde se co nachází, víš o hodně víc než my."
Elias se přestal smát. Zvedl hlavu, znovu si nasadil kulatou čap-ku, která mu spadla, když se válel po zemi, a zpod sevřeného obo-čí se zadíval na Egwain. "Já lidi moc rád nemám," řekl rázně. "Města jsou plný lidí. Já moc často nechodím k vesnicím, ani ke statkům. Vesničani a sedláci nemají v lásce moje přátele. Vám bych taky nepomohl, kdybyste se tu nemotali úplně bezmocní a nevinní jako čerstvě narozený štěňata."
"Ale aspoň bys nám mohl říct, kudy máme jít," naléhala Eg-wain. "Když nám ukážeš cestu k nejbližší

vesnici, i kdyby byla padesát mil odsud, oni nám cestu do Caemlynu určitě ukážou."
Bela náhle zaržála strachy a začala trhat otěžemi. Perrin po-vstal, protože všude kolem se z tmavnoucího lesa vynořovaly tma-vé postavy. Bela se vzpínala, kroutila se a ržála.
"Uklidni tu kobylu," řekl Elias. "Oni jí nic neudělají. Ani vám, když zůstanete v klidu."
Do světla ohně vstoupili čtyři vlci, kosmatí, vysocí, s čelistmi, kterými by mohli člověku překousnout nohu. Jako by tam lidé vů-bec nebyli, došli k ohni a rozložili se mezi nimi na zem. Ve tmě mezi stromy se světlo ohně odráželo v očích dalších vlků, byli všude kolem.
Žluté oči, uvědomil si Perrin. Jako Eliášovy. Tak na to se sna-žil rozpomenout. Ostražitě sledoval vlky kolem nich a sáhl po sekeře.
"Já bych to nedělal," prohodil Elias. "Jestli začnou mít dojem, že jim chceš ublížit, přestanou se chovat přátelsky."
Upřeně ho pozorovali, ti čtyři vlci, to Perrin viděl. Měl pocit, že ho pozorují všichni vlci, i ti v lese. Začalo ho z toho svrbět po těle. Opatrně odtáhl ruce od sekery. Představoval si, že cítí, jak z vlků opadá napětí. Pomalu se posadil. Třásly se mu ruce, dokud si ne-objal kolena. Egwain byla tak napjatá, až se skoro chvěla. Jeden z vlků, skoro černý s šedou skvrnou na hlavě, si lehl tak, že se jí téměř dotýkal.
Bela přestala řičet a vzpínat se. Teď tu stála, třásla se a ustupo-vala tak, aby měla všechny vlky na dohled, a občas vykopla, aby vlkům ukázala, co dovede, že svůj život hodlá prodat co nejdráž. Vlci si jí prostě nevšímali, stejně jako ostatních. Jazyky měli vy-plazené a klidně vyčkávali.
"Tak," řekl Elias. "Tohle je lepší."
"Jsou ochočení?" zeptala se tichounce a také trochu s nadějí Eg-wain. "Jsou to... domácí mazlíčkové?"
Elias si odfrkl. "Vlka nejde ochočit, děvče, rozhodně ne tak, jako člověka. Jsou to mí kamarádi. Děláme si navzájem společ-nost, lovíme spolu a trochu se bavíme. Jak to kamarádi obvykle dělávají. Není to pravda, Strakuše?" Vlčice se srstí, která prochá-zela tuctem odstínů šedi, od tmavé po světlou, obrátila hlavu a podívala se na něj.
"Ty s nima mluvíš?" žasl Perrin.
"Ne tak docela," odpověděl Elias pomalu. "Slova nic nezname-ná, ani nejsou úplně přesná. Ona se nejmenuje Strakuše. Její jméno vlastně označuje způsob, jakým si stíny pohrávají na hladině les-ního jezírka za úsvitu uprostřed zimy, když hladinu čeří vánek,
a příchuť ledu, když se voda dotkne jazyka, a vůni sněhu vznáše-jící se před příchodem noci ve vzduchu. Ale tak přesně to taky není. Nemůžete to vyjádřit slovy. Je to spíš pocit. Tak mluví vlci. Ti další se jmenují Uhel, Hopsal a Vichr." Uhel měl na rameni starou jizvu, která vysvětlovala jeho jméno, ale na druhých dvou vlcích nebyl žádný náznak, co by jejich jména měla znamenat.
Přes všechnu Eliášovu nevrlost měl Perrin dojem, zeje rád, když si může popovídat s jiným člověkem. Aspoň Perrinovi připadal dost ochotný. Perrin se díval, jak se vlkům ve světle ohně lesknou zuby, a pomyslel si, že by nebylo špatné nechat ho mluvit dál. "Jak... jak ses naučil mluvit s vlky, Eliasi?"
"To objevili oni," odtušil Elias, "ne já. Ne jako první. Jak jsem to pochopil, tak takhle je to vždycky. Vlci si najdou tebe, ne ty je. Někteří lidi si mysleli, že se mě dotkl Temný, protože kamkoliv jsem přišel, objevili se tam i vlci. Hádám, že já si to občas myslel taky. Většina slušnejch lidí se mi začala vyhýbat, a ti, co mě vy-hledávali, nebyli lidi, se kterýma bych se chtěl znát, ať tak nebo tak. Pak jsem si všiml, že vlci jako kdyby věděli, co si myslím, že odpovídají na to, co jsem měl v hlavě. To byl skutečnej začátek. Byli na mě zvědaví. Vlci obvykle lidi vycítí, ale ne takhle. Byli rádi, že mě našli. Říkají, že je to už dlouho, co lovili s lidma, a když oni řeknou dlouho, tak pocit, kterej z toho mám, je, jako kdyby studenej vítr vyl celou dobu od Prvního dne."
"Nikdy jsem neslyšela o lidech, kteří by lovili s vlkama," ozvala se Egwain. Hlas sice neměla úplně vyrovnaný, ale to, že vlci tu jenom klidně polehávají, jí zřejmě dodalo kuráže.
Pokud ji Elias slyšel, nedal to nijak najevo. "Vlci si pamatují věci jinak než lidi," vykládal. Jeho zvláštní oči dostaly vzdálený, nepřítomný výraz, jako by plul v samotném proudu vzpomínek. "Každý vlk si pamatuje dějiny všech vlků, teda aspoň jejich tvar. Jak jsem říkal, slovama se to nedá dost dobře vysvětlit. Pamatují si, jak štvali kořist vedle lidí, ale je to tak dávno, že je to spíš jako stín stínu než vzpomínka."
"To je strašně zajímavé," podotkla Egwain a Elias se na ni po-zorně zadíval. "Ne, myslím to vážně. Je to zajímavé." Egwain si navlhčila rty. "Mohl... hm... mohl bys nás naučit s nimi mluvit?"

Elias si znovu odfrkl. "To se nedá naučit. Někteří to umějí, jiní ne. Říkají, že on to umí." Elias ukázal na Perrina.

Perrin se podíval na Eliášův prst, jako by to byl nůž. On je vážně šílenec. Vlci se na něj znovu podívali. Perrin si neklidně poposedl.

"Říkáte, že jedete do Caemlynu," řekl Elias, "ale to pořád ne-vysvětluje, co děláte tady, celý dny cesty odkudkoliv." Odhodil kožešinový plášť a lehl si na bok, opřel se o loket a vyčkával.

Perrin pohlédl na Egwain. Už na začátku si vymysleli příběh, pro případ, že by potkali nějaké lidi, aby jim vysvětlili, kam jedou, aniž by je to dostalo do potíží. Aniž by komukoliv sdělili, odkud doopravdy přicházejí, ani kam mají skutečně namířeno. Kdo mohl vědět, které neopatrné slovo by se mohlo dostat až k uchu mizel-ce? Pracovali na tom příběhu každý den, dávali ho dohromady a hledali chyby. A rozhodli se, že Egwain bude ta, kdo ho bude vyprávět. Uměla to se slovy lépe než Perrin a tvrdila, že na jeho obličeji vždycky pozná, když lže.

Egwain hned plynule začala. Pocházejí ze severu, ze Saldeie, z hospodářství ležícího kousek od maličké vísky. Ani jeden z nich nikdy nebyl za svůj dosavadní život dál než dvacet mil od domo-va. Ale slyšeli vyprávění kejklířů, příběhy kupců, a chtěli vidět kousek světa. Caemlyn a Illian. Bouřlivé moře a možná dokonce bájeslovné ostrovy Mořského národa.

Perrin spokojeně poslouchal. Dokonce ani Tom Merrilin by ne-utkal lepší příběh z toho mála, co věděli o světě mimo Dvouříčí, ani vhodnější pro jejich potřeby.

"Ze Saldeie, hm?" prohodil Elias, když Egwain skončila. Perrin kývl. "Správně. Napadlo nás, že se nejdřív podíváme do Marado-nu. Rozhodně bych chtěl vidět krále. Ale hlavní město by bylo první místo, kde by nás naši otcové hledali."

Tuhle část vymyslel on, aby bylo jasné, že v Maradonu nikdy nebyli. Tak by nikdo nečekal, že o tomto městě budou něco vědět, čistě pro případ, že narazili na někoho, kdo tam skutečně byl. Z Emondovy Role a od událostí Jarnic urazili dalekou cestu. Ni-kdo, kdo by ten příběh slyšel, by neměl důvod pomyslet na Tar Valon nebo na Aes Sedai.

"Dobrej příběh." Elias kývl. "Ano, dobrej příběh. Pár maličkostí je tam sice špatně, ale Strakuše říká, že to hlavní je všechno hro-mada lží. Každičký slovo."

"Lží!" vzkřikla Egwain. "Proč bychom lhali?"

Ze čtveřice vlků se jediný nepohnul, ale už nevypadali, že jenom tak polehávají u ohně. Místo toho se tu krčili a žluté oči upírali na ty dva z Emondovy Role.

Perrin neříkal nic, ale ruka mu zabloudila k sekeře u pasu. Čtyři vlci se zvedli jediným rychlým pohybem a Perrinovi ruka strnula uprostřed pohybu. Vlci nevydali jediný zvuk, ale hustá srst na šíji se jim zježila. Jeden z vlků o kus dál v lese drsně zavyl do noci. Další mu odpověděli, pět, deset, dvacet, až se temnota chvěla je-jich hlasy. A najednou umlkli. Perrinovi po skráních stékal stude-ný pot.

"Jestli si myslíš..." Egwain se odmlčela a polkla. Přes chlad ve vzduchují na čele stál pot. "Jestli si myslíš, že lžeme, tak bys možná uvítal, kdybychom si na noc udělali vlastní tábor, dál od tebe."

"Obvykle jo, děvče. Ale zrovna teď se chci dozvědět o těch trol-locích. A o půllidech." Perrin se snažil zachovat si nehybnou tvář a doufal, že se mu to daří lépe než Egwain. Elias pokračoval kon-verzačním tónem. "Strakuše říká, že když jste vyprávěli ty po-hádky, cítila ve vašich myslích půllidi a trolloky. Oni všichni to cítili. Nějak jste se zapletli s trolloky a bezokými. Vlci trolloky a půllidi nenávidí víc než lesní požár, víc než cokoliv, a já taky.

Uhel chce, abych to s váma skoncoval. To trolloci ho tak popá-lili, když byl ještě roček. Říká, že lovný zvěře je málo, a vy jste tučnější než každej jelen, kterýho za poslední měsíce viděl, a že bychom to s váma měli skoncovat. Ale Uhel je vždycky netrpěli-vej. Proč mi o tom nepovíte? Doufám, že nejste temní druzi. Ne-rad zabíjím lidi, když jsem je předtím nakrmil. Jenom si pamatuj-te, oni poznají, když zalžete, a dokonce i Strakuše je skoro tak znechucená jako Uhel." Ani on, s očima žlutýma jako oči vlků, nezamrkal. To jsou vlčí oči, pomyslel si Perrin.

Uvědomil si, že se na něj dívá Egwain a čeká, až rozhodne, co udělat. Světlo, najednou je ze mě zase vůdce. Hned na začátku se rozhodli, že si nemohou dovolit riskovat a vyprávět svůj skutečný příběh komukoliv, ale Perrin teď neviděl způsob, jak se z toho vyvléknout, i kdyby se mu podařilo vytáhnout sekeru dřív než...

Strakuše temně zavrčela, a ten zvuk zopakovali i ostatní tři vlci u ohně a pak i vlci v temnotě. Noc naplnilo hrozivé vrčení.
"Tak dobře," řekl Perrin rychle. "Dobře!" Vrčení najednou usta-lo, úplně náhle. Egwain otevřela zaťaté pěsti a kývla. "Všechno to
začalo pár dní před Jarnicemi," začal vyprávět Perrin, "když náš přítel Mat uviděl chlapa v černým plášti..."
Eliášův výraz se po celé vyprávění nezměnil, on dokonce ani nezměnil polohu, ale v tom, jak nakláněl hlavu, bylo něco, co mlu-vilo o tom, že má uši nastražené. Jak Perrin hovořil, ti čtyři vlci si zase sedli, a on měl dojem, že také poslouchají. Příběh to byl dlou-hý, a on ho vyprávěl skoro celý. Pouze to, co se jemu a ostatním dvěma zdálo v Baerlonu, si nechal pro sebe. Cekal, že mu vlci nějak naznačí, že něco vynechal, ale oni ho jenom pozorovali. Stra-kuše vypadala přátelsky a Uhel rozzlobeně. Když domluvil, skoro chraptěl.
"... a jestli nás nenajde v Caemlynu, pojedeme až do Tar Valo-nu. Nemáme na vybranou, pomoc můžeme hledat jedině u Aes Sedai."
"Trolloci a půllidi tak daleko na jihu," přemítal Elias. "Tak to je něco, co je třeba zvážit." Sáhl za sebe a hodil Perrinovi kožený měch s vodou, přičemž se na něj ani pořádně nepodíval. Zdálo se, že přemýšlí. Počkal, dokud se Perrin nenapil a znovu nezarazil zátku, než znovu promluvil. "Já s Aes Sedai nedržím. Červený adžah, ty, co rády loví muže, co se zapletli s jedinou silou, mě jednou chtěly zkrotit. Řekl jsem jim do obličeje, že jsou černý adžah, že slouží Temnému, to jsem jim řekl, a jim se to vůbec nelíbilo. Jak jsem se jednou dostal do lesa, nemohly mě chytit, ale zkoušely to. Ano, zkoušely. Když na to přijde, pochybuju, že by se ke mně po tom nějaká Aes Sedai chovala laskavě. Musel jsem zabít pár strážců. To je špatný, zabíjet strážce. Nemají to rády."
"Tohle mluvení s vlky," ozval se neklidně Perrin. "Má... má to něco společnýho se Bílou?"
"Ovšemže ne," zabručel Elias. "Nefungovalo by to na mě, to krocení, ale rozčílilo mě, že to chtěly zkusit. Tohle je stará věc, chlapče. Starší než Aes Sedai. Starší než používání jediný síly. Stará jako samotný lidstvo. Stará jako vlci. Ale jim se to nelíbí, těm Aes Sedai. Starý věci se znovu vrací. Já nejsem jedinej. Jsou tu i další věci, další lidi. Aes Sedai to znervózňuje, pořád cosi vykládají o tom, že starý zábrany slábnou. Věci se rozbíjejí, to říkají. Bojí se, že se Temný dostane ven, proto. Mysleli byste, zeje to moje vina, podle toho, jak se na mě koukaly. Červený adžah, taky některý jiný. Amyrlinin stolec... Áááá! Držel bych se od nich
dál, většinou, a taky od přátel Aes Sedai. Taky byste měli, jestli jste mazaný."
"Nic by se mi nelíbilo víc, než držet se dál od Aes Sedai," pro-hlásil Perrin.
Egwain se na něho upřeně zadívala. Perrin doufal, že nevyhrk-ne, že se taky hodlá stát Aes Sedai. Ale Egwain neřekla nic, i když stiskla rty, a Perrin pokračoval.
"Jenže my nemáme na vybranou. Pronásledují nás trolloci a mi-zelci a draghkar. Všechno kromě temných druhů. Nemůžeme se před nima schovat a nemůžeme s nima bojovat sami. Tak kdo nám pomůže? Kdo jiný je kromě Aes Sedai dost silný?"
Elias chvíli mlčel a díval se na vlky, nejčastěji na Strakuši a Uhla. Perrin si nervózně poposedl a snažil se nedívat na vlky. Když se na ně díval, měl dojem, že skoro slyší, co si s nimi Elias vykládá. I když to nemělo nic společného se Bílou, nechtěl mít s něčím takovým nic do činění. To, co říkal, musel být nějaký bláznivý žertík. Já neumím mluvit s vlky. Jeden z vlků - podle Perrina Hopsal - se na něj podíval a zdálo se, že se uculuje. Perrin by byl rád věděl, jak poznal, který vlk to je.
"Můžete se mnou zůstat," prohlásil Elias nakonec. "S námi." Egwain zvedla obočí a Perrin otevřel ústa.
"No, co by mohlo být bezpečnější?" vyzval ho Elias. "Trolloci udělají cokoliv, když do-stanou možnost zabít samotného vlka, ale na míle se vyhnou smeč-ce. A s Aes Sedai si taky nemusíte lámat hlavu. Do těchhle lesů moc často nechodí."
"Já nevím." Perrin odmítl pohlédnout na vlky vedle sebe. Jed-ním z nich byla Strakuše a Perrin na sobě cítil její pohled. "Oni to nejsou jenom trolloci."
Elias se chladně uchechtl. "Viděl jsem smečku strhnout i jed-noho z bezokých. Půlka smečky to odskákala, ale jakmile ně-jakýho ucítí, nenechají to plavat. Trolloci, myrddraalové, vlkům je to jedno. A oni chtějí tebe, hochu. Slyšeli i o dalších mužích, kteří umějí mluvit s vlky, ale ty jsi kromě mě první, na

kterýho narazili. Tvoji přítelkyni ale přijmou taky, a oba budete tady ve větším bezpečí než v nějakým městě. Ve městech jsou temní dru-zi."
"Poslyš," řekl Perrin naléhavě, "přál bych si, abys o tom přestal mluvit. Neumím - to... co ty, co říkáš."
"Jak si přeješ, chlapče. Hraj si na troubu, jestli chceš. Copak nechceš být v bezpečí?"
"Nebudu sám sebe klamat. Není proč. Jediný, co chceme..."
"Jedeme do Caemlynu," prohlásila Egwain pevně. "A pak do Tar Valonu."
Perrin zavřel ústa a jejímu rozzlobenému pohledu čelil stejně nahněvaně. Věděl, že ho poslouchá, jenom když se jí chce, a ne, když se jí to nelíbí, ale mohla ho aspoň nechat odpovědět za sebe. "A co ty, Perrine?" řekla. Sám si odpověděl. "Já? Nech mě chvilku přemýšlet. Ano. Ano, myslím, že pojedu taky." Obrátil se k ní s mírným úsměvem. "No, Egwain, tak to jsme byli oba. Hádám, že teda pojedu s tebou. Je to fajn popovídat si o těchhle věcech, než se rozhodneš, že?" Egwain se zapýřila, ale rty měla stále stisknuté.
Elias zabručel. "Strakuše říkala, že se rozhodneš takhle. Říkala, že to děvče je pevně zasazený v lidským světě, zatímco ty," kývl k Perrinovi, "stojíš v půlce cesty. Za daných okolností hádám, že bychom měli s váma zaskočit na jih. Jinak byste nejspíš umřeli hlady, ztratili se, nebo..."
Uhel se najednou zvedl a Elias obrátil hlavu, aby na velkého vlka viděl. Po chvíli se zvedla i Strakuše. Přistoupila blíž k Eliá-šovi, takže se také dívala Uhlovi do očí. Celá scéna na dlouhou chvíli ztuhla, pak se Uhel otočil a zmizel do noci. Strakuše se otřásla, vrátila se zpátky na své místo a stočila se do klubíčka, jako by se nic nestalo.
Elias se podíval do Perrinových zvědavých očí. "Tuhle smečku vede Strakuše," vysvětlil mu. "Někteří samci by ji přeprali, kdyby ji vyzvali, ale ona je chytřejší než kterýkoliv z nich, a oni to všich-ni vědí. Nejednou smečku zachránila. Ale Uhel si myslí, že smeč-ka s váma dvěma marní čas. On má v hlavě jenom nenávist k trollokům, a jestli jsou nějací tak daleko, chce se vydat na cestu a pobít je."
"To docela chápeme," řekla Egwain, a podle hlasu se jí ulevilo. "Ale cestu si najdeme sami... když nám poradíš, samozřejmě." Elias mávl rukou. "Říkal jsem, že smečku vede Strakuše, ne?
Ráno s váma vyrazím na jih a oni taky." Egwain se tvářila, jako by to nebyla právě ta nejlepší zpráva, kterou mohla dostat.
Perrin seděl zahalen v mlčení. Cítil Uhla odcházet. A ten zjiz-vený samec nebyl sám, tucet dalších vlků, všechno mladí samci,
odklusal za ním. Chtěl věřit, že to si Elias hraje s jeho představi-vostí, ale nemohl. Těsně předtím, než odcházející vlci zmizeli z jeho mysli, ucítil myšlenku, o níž věděl, že pochází od Uhla. Byla jasná, jako by byla jeho vlastní. Nenávist. Nenávist a chuť krve.

KAPITOLA DVACÁTÁ CTVRTA

Útěk po Arinelle

Někde v dáli kapala voda, duté šplouchání se tolikrát odrazilo, až byl zdroj zvuku navždy ztracen. Všude byly kamenné mosty a šikmé plošiny bez zábradlí, všechny vycházely z širokých ka-menných věží s rovným vrškem, všechny byly vyleštěné, hladké, s rudými a zlatými pruhy. Bludiště se v ponurém šeru rozkládalo nahoře a dole, jedna rovina za druhou, zdánlivě bez začátku či konce. Každý most vedl k věži, každá plošina k další věži, k dal-ším mostům. Ať se Rand podíval kterýmkoliv směrem, kam až jeho oko v šeru dohlédlo, viděl to stejné, nahoře stejně jako dole. Nebylo tu dost světla, aby něco jasně rozeznal, a on tomu byl skoro rád. Některé z těch plošin vedly k římsám, které byly přímo nad těmi dolními. Rand neviděl, odkud vycházely. Šel dala hledal svo-bodu, věda, že je to klam. Všechno byl klam. Klam poznal, šel za ním už mnohokrát, aby ho teď nepoznal. Ať šel, jak daleko chtěl, nahoru, dolů, doprava, doleva, pořád tu byl jenom svítící kámen. Kámen, ale vzduchem prostupoval vlhký pach čerstvě vykopané hlíny a odporně nasládlý pach hniloby. Zápach vycházející z před-časně otevřeného hrobu. Rand se snažil nedýchat, ale toho zápa-chu měl plný nos. Lnul mu ke kůži jako olej.
Koutkem oka zahlédl pohyb a na místě ztuhl, napůl přikrčený u vyleštěného cimbuří obtáčejícího vršek jedné z věží. Pátravé oči ho mohly zahlédnout z tisíce míst. Vzduch byl plný stínů, ale ni-kde nebyl stín natolik hluboký, aby se v něm dalo skrýt. Světlo nevycházelo ze svítilen, luceren nebo pochodní, prostě tu bylo,
jako by vyvěralo ze samotného vzduchu. Stačilo tak právě na to, aby bylo trochu vidět, stačilo, aby byl

člověk viděn. Jenže nehyb-nost poskytovala pouze chabou ochranu.
Cosi se pohnulo znovu, a teď to bylo vidět zcela jasně. Muž kráčející nahoru po vzdálené plošině, jemuž chybějící zábradlí a pád do nicoty dole nedělaly starosti. Plášť se mu při chvatných krocích vzdouval a muž obracel hlavu ze strany na stranu, jak po čemsi pátral. Vzdálenost byla příliš velká, aby Rand v šeru roze-znal něco víc než jen obrys postavy, ale nepotřeboval být blíž, aby poznal, že plášť toho muže je zrudlý čerstvou krví, že pátrající oči žhnou jako pohřební hranice.
Rand se snažil sledovat očima bludiště, aby viděl, kolik křižo-vatek Ba'alzamon potřebuje, než se k němu dostane, a pak to vzdal, nebylo to k ničemu. Vzdálenosti tu klamaly, další věc, kterou se naučil. Na místo, jež odsud vypadalo vzdálené, se mohl dostat za dalším rohem, a místo, které mu připadalo blízko, mohlo být zcela mimo jeho dosah. Jediné, co mohl dělat, jak tomu ostatně bylo od samého počátku, bylo jít pořád dál. Jít dál a nemyslet. Věděl, že myšlení je nebezpečné.
A přesto, jak se odvrátil od vzdálené postavy Ba'alzamona, ne-mohl přestat přemýšlet o Matovi. Byl Mat někde v tomhle bludiš-ti? Nebo jsou dvě bludiště, dva Ba'alzamonové? Jeho mysl se od těchto myšlenek utekla, bylo příliš hrozivé o tom hloubat. Je to jako v Baerlonu? Tak proč mě nemůže najít? To bylo o trochu lepší. Maličká útěcha. Útěcha? Krev a popel, kde je v tom jaká útěcha?
Dvakrát třikrát se těsně minuli, i když si na to Rand vzpomínal jen matně, ale dlouho, velice dlouho - jak dlouho? - utíkal, za-tímco ho Ba'alzamon marně pronásledoval. Bylo to jako v Baer-lonu, nebo to byla jenom noční můra, jenom sen, jako sny jiných lidí?
Na chvíli -jenom na tak dlouho, než se nadechl - věděl, proč je tak nebezpečné myslet, nač je tak nebezpečné myslet. A tak jako předtím, pokaždé, když si dovolil uvěřit, že to, co ho obklopuje, je jenom sen, se vzduch zachvěla oči se mu zamlžily. Vzduch se změnil v rosol a pevně ho sevřel. Jenom na okamžik.
Z drsného žáru ho svědila kůže a v hrdle mu dávno vyschlo, jak se honil bludištěm z trnitého křoví. Jak dlouho už? Pot se mu od-
pároval dřív, než se z něj utvořily kapky a pálily ho oči. Nad hla-vou - a ne příliš vysoko nad hlavou - se převalovaly divoké, oce-lově šedé mraky postříkané černou, ale v bludišti byl vzduch na-prosto nehybný. Chvíli měl Rand dojem, že tomu bylo jinak, ale ta myšlenka se v žáru vypařila. Už tu byl dlouho. Myslet bylo ne-bezpečné, to věděl.
Vzorovaný chodník tvořily hladké kameny, světlé a kulaté, na-půl ponořené v prachu suchém jako troud, který se i při nejlehčím kroku zvedal v hotových oblacích. Lechtal v nose a Randovi hro-zilo, že se prozradí kýchnutím. Když se snažil dýchat ústy, prach mu ucpal hrdlo, až se rozkašlal.
Tohle místo bylo nebezpečné, to věděl také. Před sebou viděl tři otvory ve vysoké trnité stěně, za níž mu cesta zahýbala z dohledu. Ba'alzamon se mohl každou chvíli přiblížit zpoza kteréhokoliv rohu. Už se dvakrát třikrát setkali, i když se na to příliš nepamato-val, kromě toho, že se to stalo a že unikl... nějak. Bylo nebezpečné příliš přemýšlet.
V žáru lapal po dechu. Zastavil se, aby prozkoumal bludištní stěnu. Hustě propletené trnité keře, hnědé a suché, s krutými čer-nými trny jako palec dlouhé háky. Byly příliš vysoké, aby se přes ně dalo nahlédnout, a příliš husté, aby bylo vidět skrz. Váhavě se stěny dotkl a vyjekl. Přes všechnu opatrnost ho do prstu bodl trn, pálilo to, jako by se píchl o rozpálenou jehlu. Klopýtal dozadu a podpatky se mu zachytávaly o kameny. Třepal rukou a kolem se rozstřikovaly kapky krve. Pálení sláblo, ale celá ruka ho brněla.
Náhle na bolest zapomněl. Podpatkem obrátil jeden hladký ká-men a vydloubl ho z vyprahlé země. Podíval se na zem, a odtam-tud na něj zíral prázdný oční důlek. Lebka. Lidská lebka. Podíval se blíž na chodník, na všechny ty ohlazené, bledé kameny, všech-ny přesně stejné. Rychle ustoupil, ale nemohl jít, aniž by po nich šlapal, a nemohl zůstat stát, aniž by stál na nich. Hlavou se mu mihla mlhavá myšlenka, že věci by nemusely být takové, jak vypa-dají, ale on ji spěšně zahnal. Tady bylo přemýšlení nebezpečné.
Trochu se sebral. Stát na jednom místě bylo taky nebezpečné. To byla jedna z věcí, které si mlhavě, leč s určitostí, uvědomoval. Proud krve, která mu tekla z prstu, zeslábl, teď už mu krev jenom kapala a brnění téměř ustalo. Cucaje si prst, vydal se po stezce směrem, kterým se díval. Jeden směr byl tady stejně dobrý jako jiný.
Teď si vzpomněl, jak mu kdysi kdosi vykládal, že z bludiště se lze dostat tak, že člověk na každém rohu

zahne stejným směrem. V prvním otvoru v trnové stěně zabočil doprava a na dalším rohu zase doprava. A zjistil, že stojí tváří v tvář Ba'alzamonovi.
Po Ba'alzamonově tváři přeběhlo překvapení a krvavě rudý plášť zavlál, jak se muž prudce zastavil. V očích mu plály plameny, ale v žáru bludiště je Rand téměř necítil.
"Jak dlouho si myslíš, chlapče, že se mi můžeš vyhýbat? Jak dlouho si myslíš, že se můžeš vyhýbat svému osudu? Jsi můj!" Rand vrávoral nazpět a přemítal, proč si sahá na opasek, jako by hledal meč. "Světlo, pomoz mi," zamumlal. "Světlo, pomoz mi." Nemohl si vzpomenout, co to znamená.
"Světlo ti nepomůže, chlapče, a Oko světa ti neposlouží. Ty jsi můj pes, a jestli nebudeš poslouchat mé příkazy, uškrtím tě mrtvo-lou Velkého hada!"
Ba'alzamon natáhl ruce a Rand náhle znal cestu ven, byla to jen mlhavá, nejasná vzpomínka, z níž čišelo nebezpečí, ale to nebylo ničím ve srovnání s dotekem Temného.
"Sen!" zařval Rand. "Tohle je sen!"
Ba'alzamonovi se rozšířily oči, překvapením, či vztekem, nebo obojím, pak se vzduch zachvěl a jemu se rozmazaly rysy a on pak zmizel docela.
Rand se obracel na místě a rozhlížel se. Díval se na svůj vlastní odraz, který se mu tisíckrát vracel. Pak desetitisíckrát. Nahoře byla černota, dole byla černota, ale kolem něj stála zrcadla, zrcadla nastavená v nejrůznějších úhlech, zrcadla stála, kam až dohlédl, a všechna ukazovala jeho, přikrčeného, jak se obrací a rozhlíží se, vyděšený, s rozšířenýma očima.
Přes zrcadla přeplula červená skvrna. Prudce se otočil a snažil se ji zachytit, ale v každém zrcadle proplula za jeho vlastním ob-razem a zmizela. Pak se objevila znovu, ale nebyla to skvrna. Ze zrcadel vystoupil Ba'alzamon, deset tisíc Ba'alzamonů, hledají-cích a přecházejících sem a tam před stříbrnými zrcadly.
Rand zjistil, že se dívá na odraz vlastní tváře, bledé a roze-chvělé v chladu, který zalézal za nehty. Ba'alzamonův odraz se objevil za tím jeho a díval se na něj. Nic sice neviděl, ale stejně se díval. V každém zrcadle za ním zuřily plameny Ba'alzamonovy tváře, prolínaly se, obklopovaly ho a pohlcovaly. Rand chtěl vy-
křiknout, ale zamrzlo mu hrdlo. V těch nekonečných zrcadlech byla pouze jediná tvář. Jeho vlastní tvář. Ba'alzamonova tvář. Jediná tvář.
Rand sebou trhl a otevřel oči. Tma oslabená pouze bledým svět-lem. Zlehýnka dýchaje pohnul pouze očima. Po ramena ho zakrý-vala hrubá pokrývka a hlavu měl položenou v ohbí lokte. Pod ru-kama cítil hladká dřevěná prkna. Prkna paluby. Nocí se neslo vr-zání lanoví. Rand zhluboka vydechl. Byl na Sprše. Bylo to pryč... aspoň pro tuto noc.
Bezmyšlenkovitě si strčil prst do úst. Ucítil krev a zadržel dech. Pomalu si přisunul ruku k očím, kde si ji mohl v matném měsíč-ním světle prohlédnout, kde se mohl podívat, jak se mu na špičce prstu tvoří kapka krve. Krev po tom, jak se píchl o trn.
Sprška pomalu spěchala po proudu Arinelly. Vítr zesílil, ale va-nul ze směru, při kterém jim nebyly plachty k ničemu. I když se kapitán Domon dožadoval rychlosti, plavidlo se po hladině jenom plahočilo. Za noci házel muž na přídi ve světle lucerny do vody olovnici a hloubku oznamoval kormidelníkovi, a proud zatím za pomoci opačin nesl člun dál proti větru. V Arinelle se nebylo třeba obávat skalisek, ale bylo tu hojně mělčin a jesepů, kde mohl člun narazit a uvíznout s kýlem zabořeným do bahna, pročež by pak musel čekat na pomoc. Za dne pracovaly opačiny od slunce výcho-du do slunce západu, ale vítr jim práci ztěžoval, jako by se snažil vytlačit člun proti proudu.
Ke břehu se už nepřiblížili, ani ve dne, ani v noci. Bayle Domon prohánět člun i posádku stejně tvrdě, spílal větru a proklínal po-malou plavbu. Posádce u vesel vynadal do lenochů a dával jim co proto za každou chybičku. Hlubokým, tvrdým hlasem jim na pa-lubě maloval trolloky tři sáhy vysoké, rvoucí jim hrdla. Dva dny to stačilo, aby každý muž vyskočil. Pak začala vzpomínka na útok trolloků blednout a muži začali bručet, že by si na hodinku pro-táhli nohy na břehu a že je nebezpečné plout po řece v noci. Posádka však bručela jenom potichu a koutkem oka sledovala, zda se kapitán Domon nevyskytuje na doslech, ale on se zjevně doslechl o všem, co se na jeho člunu šustlo. Pokaždé, když si po-sádka začala stěžovat, přinesl si tiše dlouhou kosinu a sekeru
s ošklivým hákem, které po útoku našli ležet na palubě. Na ho-dinku je pověsil na stěžeň, a ti, kteří

protestovali, si začali osahá-vat obvazy a bručení utichalo... přinejmenším na den, dokud si jeden či druhý člen posádky nezačal znovu myslet, že trolloky už nechali daleko za zády, a celý cyklus začal znovu.
Rand si všiml, že když členové posádky dají hlavy dohromady a začnou si špitat a mračit se, Tom Merrilin se od nich drží dál, i když obvykle poplácával lidi po zádech, vyprávěl vtipy a utaho-val si z nich tak, že to i na rtech těch nejsedřenějších mužů vyvo-lávalo úsměvy. Tom tyto tajnůstkářské řeči ostražitě sledoval, ač přitom vypadal zcela zaujat zapalováním fajfky s dlouhou troube-lí, nebo laděním harfy, či čímkoliv jiným, jenom ne tím, že by věnoval posádce sebemenší pozornost. Rand nechápal proč. Zdálo se, že posádka nedává vinu trojici, která se dostala na palubu s trolloky v patách, ale spíš Floranu Gelbovi.
První den dva bylo hubeného Gelba neustále vidět, jak zahání do kouta některého člena posádky a vypráví mu svou verzi udá-lostí oné noci, kdy se Rand s ostatními nalodili. Gelbovo chování se měnilo od vychloubání ke kňučení a zase zpátky, a pokaždé, když ukázal na Toma nebo Mata, nebo, a to obzvlášť, na Randa, ohrnul rty a snažil se svalit vinu na ně.
"Jsou to cizinci," žaloval Gelb tiše a dával pozor na kapitána. "Co o nich víme? Ti trolloci přišli s nima, to o nich víme. Jsou s nima ve spojení."
"Hrome, Gelbe, sklapni," zavrčel muž s vlasy staženými do cu-líku a malou modrou hvězdou vytetovanou na líci. Stáčel na palu-bě lano a pomáhal si přitom prsty u nohou a na Gelba se ani ne-podíval. Všichni námořníci chodili i přes chladné počasí bosí, pro-tože boty na vlhké palubě klouzaly. "Kdyby tě to mělo dostat z maléru, řek bys i o svý mámě, že je temná družka. Běž ode mě pryč!" Plivl Gelbovi pod nohy a dál se věnoval lanu.
Celá posádka se pamatovala, jak Gelb špatně hlídal, a muž s culíkem mu odpověděl ještě tak nejslušněji. Nikdo s ním nechěl pracovat. Gelb zjistil, že dostává úkoly sám, všechny dost špinavé, jako oškrábat mastné hrnce v kuchyni nebo se po břiše plazit v podpalubí a v letitých nánosech špíny hledat, kudy sem zatéká. Brzy se přestal s lodníky bavit úplně. Ramena měl svěšená a halil se v ukřivděné mlčení - čím víc lidí se dívalo, tím ukřivděněji se
tvářil, ale vyneslo mu to jenom bručení. Když však Gelbovi padly oči na Randa, Mata nebo Toma, mihla se mu v nich myšlenka na vraždu.
Když se Rand zmínil Matovi o tom, že by jim Gelb mohl dříve či později způsobit potíže, Mat se rozhlédl po člunu řka: "Může-me věřit někomu z nich? Vůbec někomu?" A pak se vydal najít místo, kde by mohl být sám, nebo aspoň tak sám, jakjen to jde na člunu měřícím od zdvižené přídě k zadnímu vazu, kde byla upev-něna kormidelní vesla, třicet kroků. Mat od oné noci v Shadar Logothu trávil hodně času o samotě. Podle Randa nejspíš pře-mýšlel.
Tom poznamenal: "Pokud přijdou potíže, chlapče, nebude to od Gelba. Aspoň zatím ne. Nikdo z posádky ho nepodpoří, a on nemá odvahu na to, aby něco zkusil sám. Ale ostatní, no...? Domon si skoro myslí, že trolloci pronásledují jeho osobně, ale ostatní začí-nají mít pocit, že nebezpečí je už minulostí. Mohli by se rozhod-nout, že už toho mají dost. Jak to zatím vypadá, jsou na vážkách."
Popotahoval si plášť a Rand měl pocit, že kontroluje schované nože - svou druhou nejlepší sadu. "Jestli se vzbouří, chlapče, nene-chají za sebou cestující, aby o tom vyprávěli. Královnin výnos možná nemá tak daleko od Caemlynu velkou sílu, ale každý ves-nický starosta by s tím něco udělal." Tehdy i Rand začal lodníky pozorovat tak, aby si toho nevšimli.
Tom dělal, co mohl, aby lodníky odvedl od myšlenek na vzpou-ru. Každé ráno a večer vyprávěl velmi květnatým slohem příběhy a mezitím jim zahrál každou písničku, o kterou si řekli. Aby pod-pořil své tvrzení, že Rand s Matem se chtějí stát jeho učedníky, každý den si vyhradil trochu času, kdy je učil, a to byla pro po-sádku taky velká zábava. Ani jednoho z nich samozřejmě nene-chal sáhnout na svou harfu, a cvičení na flétnu zpočátku u kejlíře vyvolávalo bolestné mrkání a u posádky výbuchy smíchu, i když se snažili zacpat si uši.
Naučil hochy některé jednodušší příběhy, trochu akrobacie a sa-mozřejmě žonglování. Mat si stěžoval, že toho po nich Tom chce moc, ale ten si foukl do knírů a na oplátku se na něj zamračil.
"Nevím, jak předstírat učení, chlapče. Buď něco učím, nebo ne. Marš! Dokonce i vesnickej balík by měl být schopnej udělat oby-čejnou stojku. Tak nahoru."
Lodníci, kteří zrovna nepracovali, se vždycky seběhli a dřepli si kolem trojice do kruhu. Někteří

dokonce zkoušeli to, co Tom učil, a smáli se své vlastní neohrabanosti. Gelb stával sám, všechno zachmuřeně pozoroval a srdečně je všechny nenáviděl.
Hodnou část každého dne Rand strávil opíráním se o lanoví a zíráním na břeh. Ne že by opravdu čekal, jak uvidí, že se na říčním břehu náhle objevuje Egwain nebo někdo z ostatních, ale člun plul tak pomalu, že v to občas doufal. Mohli je dohonit, aniž by přitom štvali koně. Pokud vyvázli. Pokud byli stále ještě naživu.
Reka plynula bez jediné známky života, kromě Spršky se na ní neobjevil žádný jiný člun. Ale nedalo se tvrdit, že na ní není nic k vidění, ani k divení. Kolem poledne prvního dne protékala Ari-nella mezi vysokánskými útesy, které se po obou stranách táhly na půl míle. A po celé délce byl kámen přitesán do postav mužů a žen vysokých na pětadvacet sáhů, s korunami, které je ozna-čovaly za krále a královny. V tomto královském průvodu si ani dvě sochy nebyly podobné, a první od poslední dělily celé dlouhé roky. Vítr a déšť ty na severním konci ohladily, až se jejich rysy téměř nedaly rozeznat, a jak člun plul na jih, rysy i podrobnosti byly stále zřetelnější. Řeka olizovala nohy soch, které již byly částečně, a místy i docela, omleté. Jak dlouho tu asi stojí, divil se Rand. Za jak dlouho může řeka ohladit tolik kamene? Nikdo z posádky ani nevzhlédl od své práce, viděli starobylé řezby už mnohokrát.
Jindy, když se východní pobřeží opět změnilo v plochou trav-natou pláň, tu a tam porostlou houštinou, odrazilo se od čehosi v dálce slunce. "Co to může být?" podivil se Rand nahlas. "Vypa-dá to jako kov."
Kapitán Domon zrovna procházel kolem. Zastavil se, přimhou-řil oči a zadíval se na ten záblesk. "To je kov," prohlásil. Stále vyslovoval slova spojeně, ale Rand už mu rozuměl, aniž by musel hádat. "To je kovová věž. Viděl jsem ji zblízka, tak to vím. Ob-chodníci na řece ji používají jako maják. Při našem tempu budeme za deset dní v Bílým Mostu."
"Kovová věž?" řekl Rand, a Mat, opírající se vsedě se zkříže-nýma nohama o sud, se probral ze svého zadumání a zaposlou-chal se.
Kapitán kývl. "Jo. Podle toho, jak to vypadá a jak je to cítit na dotek, je to zářící ocel, ale není na ní ani šupinka rzi. Padesát sáhů vysoká bude, a velká jako dům. Není na ní ani škrábnutí a ani stopa po vstupním otvoru."
"Sázím se, že vevnitř bude poklad," ozval se Mat. Vstal a za-hleděl se ke vzdálené věži. Řeka zatím unášela Spršku kolem. "Myslím, zeji museli vyrobit, aby chránila něco cennýho."
"Možná, mládenče," zabručel kapitán. "Ale na světě jsou div-nější věci než tohle. Na Tremalkingu, to je jeden z ostrovů Moř-skýho národa, je kamenná ruka deset sáhů vysoká, která čouhá z kopce a drží křišťálovou kouli velkou jako tohle plavidlo. Pokud má být někde poklad, tak to bude určitě v tom kopci, ale ostrovani tam nikoho nenechají kopat, a Mořskej národ se houby stará o něco, co nesouvisí s plachtěním na těch jejich lodích a pátráním po Coramoorovi, to je jejich vyvolenej."
"Já bych kopal," prohlásil Mat. "Jak daleko je ten... Tremal-king?" Před věž vklouzlo několik stromů, aleMat se stejně díval, jako by ji stále ještě viděl.
Kapitán Domon pokrčil rameny. "Ale ne, mládenče, žádnej po-klad se nevyrovná tomu vidět svět. Když najdeš hrst zlata nebo klenoty ňákýho mrtvýho krále, to je fajn. Ale touha vidět nový a zvláštní věci, to tě táhne k obzoru. V Tanchiku - to je přístav v Arythským oceánu - stojí část Panarchova paláce, postavená ješ-tě ve věku pověstí, tak se to povídá. Je tam stěna s vlysem, na kterým jsou zvířata, který žádnej člověk nikdy neviděl."
"Každé dítě umí namalovat zvíře, které ještě nikdy nikdo nevi-děl," namítl Rand a kapitán se uchechtl.
"Jo, mládenče, to umí. Ale umí dítě udělat kosti těch zvířat? V Tanchiku je mají, všechny spojený, jako byly v tom zvířeti. Stojí v jedny části Panarchova paláce, kam může každej zajít a kouk-nout se. Rozbití zničilo tisíce divů, a od tý doby tu bylo půl tuctu říší, možná víc, některý se dokonce vyrovnaly i říši Artuše Jestřá-bího křídla, a každá zanechala věci, který stojí za to vidět a najít. Světelné tyče a šňůrobřity a srdcekámen. Křišťálovou krajku po-krývající celej ostrov, která bzučí, když svítí měsíc. Horu celou vyhloubenou jako mísa a uprostřed ní stojí stříbrnej jehlan, sto sáhů na výšku, a každej, kdo přijde na míli k němu, umře. Zchátralý trosky a rozbitý kousky, věci, který se objevují na dně moře, věci,
0 kterejch se nezmiňují ani nejstarší knížky. Já sám jich pár na-
sbíral. Věcí, o kterých se ti ani nesnilo, na víc místech, než v ži-
votě uvidíš. To je to, co tě táhne dál."

"My jsme v Pískopcích taky občas vykopali nějaké kosti," řekl Rand pomalu. "Divné kosti. Patřily rybě - aspoň já si myslím, že to byla ryba - velké jako tenhle člun. Někteří lidé říkali, že kopat v kopcích nosí smůlu."
Kapitán si ho mazaně přeměřil. "Už myslíš na domov, mládenče, a to ses právě vydal do světa? Svět se ti dostane pod kůži. Vydáš se hledat západ slunce, počkej a uvidíš... a jestli se ještě někdy vrátíš zpátky, tvoje vesnice už nebude dost velká, aby tě udržela."
"Ne!" Rand sebou trhl. Jak to bylo dlouho, co si naposled vzpo-mněl na domov, na Emondovu Roli? A na Tama? Celé dny. Při-padaly mu jako měsíce. "Já se domů vrátím, jednou, až to půjde. Budu chovat ovce jako... jako můj otec, a jestli odtamtud už nikdy neodejdu, tak to bude moc brzo. Není to pravda, Mate? Jakmile to půjde, vrátíme se domů a zapomeneme, že tohle všechno vůbec existuje."
Mat se zjevnou námahou odtrhl zrak od věže, mizející nahoře proti proudu. "Cože? Aha. Ano, jistě. Pojedeme domů. Jistě." Ob-rátil se k odchodu a Rand slyšel, jak si pro sebe tiše mumlá. "Sá-zím se, že prostě nechce, aby se za pokladem vydal i někdo jinej." Zřejmě si neuvědomil, že promluvil nahlas.
Čtvrtý den cesty po řece zastihl Randa na vrcholku stěžně, seděl tam s nohama omotanýma kolem stehů. Sprška se mírně kolébala, ale deset sáhů nad hladinou i lehké vlnění způsobovalo, že se stě-žeň kymácel v širokých obloucích sem a tam. Rand zaklonil hlavu a smál se do větru, který mu dul do tváří.
Vesla byla vytažená a odsud člun vypadal jako nějaký dvanác-tinohý pavouk, plahočící se dolů po Arinelle. Už byl tak vysoko
1 dřív, v korunách stromů doma ve Dvouříčí, ale tentokrát mu ve
výhledu nebránily větve. Celá paluba, lodníci u opačin, muži na
kolenou drhnoucí palubu, muži pracující s provazy a poklopy, vy-
padali tak zvláštně, když se na ně člověk díval shora, všichni byli
takoví přikrčení a zkrácení, takže Rand strávil hodinu jenom tím,
že je pozorovala pohihňával se.
Pořád ještě se pochechtával, když se na ně podíval, ale teď si víc všímal ubíhajících břehů. Opravdu mu to tak připadalo, že
on sám stojí na místě - tedy kromě houpání dopředu a dozadu, samozřejmě - a břehy pomalu klouzají kolem, že na obou stra-nách pochodují stromy a kopce. On sám se nehýbal a kolem něj plul celý svět.
Z náhlého popudu vytáhl nohy ze stehů přidržujících stěžeň a rozpřáhl ruce i nohy, vyrovnávaje tak kymácení lodi. Po tři celá zhoupnutí takto vydržel, pak to náhle bylo pryč. Máchaje kolem sebe rukama i nohama přepadl dopředu a zachytil se předního ste-hu. Nohy mu visely podél stěžně, a na tom vratkém místě se držel pouze díky tomu, že rukama svíral steh, ale smál se. Z plných plic vdechoval svěží, studený vítr a rozjařeně se řehtal.
"Mládenče," ozval se Tomův chraplavý hlas. "Mládenče, jestli si hodláš zlomit ten svůj pitoměj vaz, tak ne abys mi přitom spadl na hlavu."
Rand se podíval dolů. Tom visel na příčkách provazového žeb-říku těsně pod ním a odhodlaně si měřil poslední sáh. Jako Rand, i kejklíř nechal plášť dole. "Tome," zvolal Rand nadšeně. "Tome, kdy ses sem dostal?"
"Když jsi nedával pozor na lidi, kteří na tebe hulákali zdola. Ať shořím, chlapče, všichni si už mysleli, že ses dočista pomátl." Rand pohlédl dolů a s překvapením viděl, že ho všichni pozorují. Jenom Mat, sedící se zkříženýma nohama na přídi, zády opřený o stěžeň, se na něj nedíval. Dokonce i muži u vesel k němu zvedali zraky, takže přestali zabírat do taktu. A nikdo jim za to nespílal. Rand otočil hlavu a pod rukou se podíval na záď. Kapitán Domon stál u kormidelního vesla, pěsti jako šunky založené v bok, a mračil se na něj nahoru na stěžeň. Rand se obrátila zazubil se na Toma. "Takže chceš, abych slezl?"
Tom důrazně přitakal. "To bych velice ocenil."
"Tak dobře." Rand přehmátl na předním stehu a seskočil z vr-cholku stěžně. Zaslechl, jak Tom spolkl nadávku, když svůj pád zastavil a zůstal za ruce viset na předním stehu. Kejklíř se na něj mračil a jednu ruku měl nataženou, aby ho zachytil. Rand se na Toma zazubil znova. "Už jdu dolů."
Švihl nohama nahoru a zahákl koleno za silný provaz, který se táhl od stěžně na příď, pak se zachytil ohbím lokte a pustil se rukama. Pomalu, avšak stále rychleji, klouzal dolů. Těsně nad palu-bou natáhl nohy a spustil se na příď před Mata, nakročil, aby zno-

vu získal rovnováhu, a s rozpřaženýma rukama se obrátil čelem k zádi, jako to Tom dělával, když udělal salto.
Posádka mu zatleskala, ale Rand se překvapeně podíval dolů na Mata a na to, co Mat držel a před ostatními zakrýval vlastním tělem. Zakřivenou dýku se zlatou pochvou vytepanou do podiv-ných značek. Jílec byl ovinutý jemným zlatým drátkem, hlavici tvořil rubín velký jako nehet na palci a záštita byla ve tvaru hadů se zlatými šupinami a vyceněnými zuby.
Mat dýku ještě chvíli vytahoval z pochvy a dával ji zase zpátky. Neustále si pohrávaje s dýkou, zvedl pomalu hlavu. V očích měl nepřítomný pohled. Náhle ho zaostřil na Randa, trhl sebou a za-strčil si dýku pod kabát.
Rand si dřepl na paty a ruce zkřížil na kolenou. "Kdes to se-bral?" Mat neříkal nic, jen se rychle rozhlédl, zda není někdo cizí nablízku. Byli kupodivu sami. "Tos nevzal ze Shadar Logothu, že ne?"
Mat na něj zíral. "To je tvoje chyba. Tvoje a Perrinova. Vy dva jste mě odtáhli od pokladu a já ji měl zrovna v ruce. Mordeth mi to nedal. Vzal jsem si ji, takže Moirainino varování o darech se jí netýká. Neříkej to nikomu, Rande. Mohli by se mi ji pokusit ukrást."
"Nikomu to neřeknu," ujistil ho Rand. "Myslím, že kapitán Do mon je poctivý, ale na ostatní bych nesázel, zvlášť ne na Gelba."
"Nikomu," naléhal Mat. "Ani Domonovi, ani Tomovi, nikomu.
My dva jsme tu jediní, kdo z Emondovy Role zůstal, Rande. Nemůžeme nikomu důvěřovat."
"Jsou naživu, Mate. Egwain i Perrin. Já vím, že jsou živí." Mat se tvářil zahanbeně. "Ale zachovám tvoje tajemství. Zůstane to jenom mezi námi dvěma. Aspoň si teď nemusíme lámat hlavu kvůli penězům. Můžeme ji prodat a do Tar Valonu můžeme jet jako krá-lové."
"Jasně," řekl Mat po chvíli. "Jestli budeme muset. Jenom to ne-říkej nikomu, než ti to dovolím."
"Řekl jsem, že to neudělám. Poslyš, měl jsi ještě nějaké další sny od chvíle, co jsme přišli na palubu? Jako v Baerlonu? Tohle je poprvé, co se tě můžu zeptat, aniž by nás poslouchalo nejmíň šest lidí."
Mat odvrátil hlavu a úkosem se na Randa podíval. "Možná."
"Co tím myslíš, možná? Buď se ti něco zdálo, nebo ne."
"Dobrá, dobrá, zdálo. Nechci o tom mluvit. Dokonce na to ne-chci ani myslet. K ničemu to není."
Než některý z nich mohl říci něco dalšího, dorazil na palubu Tom s pláštěm přehozeným přes ruku. Vítr mu čuchal bílé vlasy a dlouhé kníry měl naježené. "Podařilo se mi přesvědčit kapitána, že ses nezbláznil," oznamoval, "že je to součást tvýho výcviku." Zachytil se předního stehu a zatřásl jím. "Ten tvůj hloupej kousek, jak jsi sklouzl po provaze, pomohl, ale měl jsi štěstí, že sis nesra-zil ten svůj pitoměj vaz."
Rand stočil oči na steh a sledoval ho nahoru na stěžeň a přitom mu poklesla brada. Opravdu sklouzl dolů po tomhle. A seděl na-hoře na...
Náhle se tam viděl, s rozhozenýma rukama a nohama. Zvysoka si sedl na palubu a tak tak se zarazil, aby sebou nepláči na záda. Tom ho zamyšleně pozoroval.
"Nevěděl jsem, že tak skvěle snášíš výšky, mládenče. Mohli by-chom vystupovat v Illianu, Ebou Daru, dokonce i v Tearu. Lidi z velkejch měst na jihu mají provazochodce rádi."
"My jedeme do..." V poslední chvíli se Rand vzpamatoval a roz-hlédl se, zdaje nikdo nemůže slyšet. Několik lodníků je pozorovalo, včetně Gelba, jenž se mračil jako obvykle, ale nikdo nemohl sly-šet, co si vykládají. "Do Tar Valonu," dokončil větu. Mat pokrčil rameny, jako by mu bylo naprosto lhostejné, kam mají namířeno.
"Teďka, mládenče," řekl Tom a přisedl si k nim, "ale zítra... kdo ví? Tak to u kejklířů chodí." Ze širokého rukávu vytáhl hrst ba-revných míčků. "A když už jsi zase dole, zapracujeme na tý trojitý výměně."
Randovi se pohled zatoulal na vrcholek stěžně a on se otřásl. Co se to se mnou děje? Světlo, co? Musel to zjistit. Musel se dostat do Tar Valonu, než se opravdu zblázní.

KAPITOLA DVACÁTÁ PATA

Kočovníci

Bela se ploužila pod bezzubým sluncem, jako by tři vlci, kteří klusali kousek stranou, byli jenom vesničtí voříšci, ale to, jak po nich občas hodila očima, až bylo vidět bělmo, ukazovalo, že nic takového si ve skutečnosti nemyslí. Egwain na jejím hřbetě měla přesně stejné pocity. Neustále vlky sledovala koutkem oka a občas se obracela v sedle, aby se ohlédla. Perrin si byl jist, že hledá zby-tek smečky, i když to

pokaždé, když něco takového naznačil, roz-hořčeně popřela. Popírala, že by se bála vlků běžících vedle nich, popírala, že by si dělala starosti s tím, co má zbytek smečky za lubem. Popírala to a neustále byla ve střehu, měla ostražitý výraz a neklidně si olizovala rty.
Zbytek smečky byl daleko, o tom ji mohl ujistit. A k čemu, i kdyby mi uvěřila? Zvlášť, kdyby mi uvěřila. Tenhle košík s hady nehodlal otevírat, dokud nebude muset. Nechtěl ani pomyslet na to, jak to ví.
V kožešinách oděný muž klusal před nimi, občas sám vypadal skoro jako vlk, a když se na dohled objevili Strakuše, Hopsal a Vichr, ani se neohlédl, i když to také poznal.
Oba vesničané z Emondovy Role se onoho prvního rána probu-dili za svítání a zjistili, že Elias kuchtí dalšího králíka, přičemž je bezstarostně pozoroval. Kromě Strakuše, Hopsala a Vichra nebyli v dohledu žádní jiní vlci. V bledém světle začínajícího dne bylo pod rozsochatým dubem stále ještě šero a holé stromy za ním vy-padaly jako prsty ohlodané až na kost.
"Jsou tu někde kolem," odpověděl Elias, když se Egwain ze-ptala, kam odešel zbytek smečky. "Dost blízko, aby nám mohli přijít na pomoc, kdyby to bylo nutný. A dost daleko, aby se vyhnuli trablům s lidma, do kterých se dostaneme. Když jsou dva lidi spo-lu, dřív nebo pozdějc se nějaký trable vždycky objeví. Kdybychom je potřebovali, budou tady."
Jak Perrin trhal kousky pečeného králíka, rozbřesklo se mu v hlavě. Směr, jenž si matně uvědomil. Jistě! To je směr, kde... Horká šťáva z králíka náhle ztratila všechnu chuť. Kousl do jedné z hlíz, které Elias pekl ve žhavém popelu - chutnaly trochu jako turíny - ale chrt' k jídlu ztratil.
Když se vydali na cestu, Egwain trvala na tom, že se všichni budou v jízdě střídat, a Perrin se s ní ani nenamáhal pohádat. "Nej-dřív ty," oznámil jí.
Kývla. "A pak ty, Eliasi."
"Moje nohy mi docela stačí," prohlásil Elias. Podíval se na Belu a kobylka zakoulela očima, jako by byl jedním z vlků. "Kromě toho si nemyslím, že by chtěla, abych na ní jezdil."
"To je nesmysl," opáčila pevně Egwain. "Nemá smysl si kvůli tomu stavět hlavu. Jediná rozumná věc je, aby každý z nás chvíli jel. Podle tebe máme před sebou ještě dlouhou cestu."
"Řekl jsem ne, děvče."
Egwain se zhluboka nadechla a Perrin by byl rád věděl, jestli se jí podaří šikanovat Eliase tak, jak to dělala jemu, když si uvědo-mil, že tu stojí s otevřenými ústy a mlčí. Elias se na ni díval, je-nom se díval těma žlutýma vlčíma očima. Egwain před kostnatým mužem ustoupila, olízla si rty a ještě o krok couvla. Než se Elias otočil, couvala celou cestu k Bele a vyškrábala se jí na hřbet. Jak se muž obracel a zamířil k jihu, Perrin měl dojem, že i jeho úsměv připomíná vlčí úsměv.
Tři dny takto putovali, celý den šli a jeli na jih a na východ a zastavovali se teprve, až padl soumrak. Elias spěchem městských lidí zjevně opovrhoval, ale také nebyl na marnění čas, když bylo třeba někam dojít. Tři vlci byli k vidění jen zřídka. Každou noc přicházeli na chvíli k ohni, a i přes den se občas nakrátko ukázali, objevili se opodál, když to člověk nejméně čekal, a stejným způsobem zmizeli. Perrin však věděl, že tam jsou, i kde jsou. Věděl, kdy se vydali dopředu
prozkoumat stezku a kdy sledovali jejich stopy vzadu. Poznal, kdy opustili svá obvyklá loviště a Strakuše poslala smečku zpátky, aby na ni počkala. Občas mu trojice vlků mizela z myšlenek, ale již dávno předtím, než je mohl znovu zahlédnout, si uvědomoval, že se vracejí. Dokonce i když se stromy postupně ztrácely a zůstaly jen od sebe vzdálené háje oddělené širokými pásy suché trávy, byli vlci jako duchové, když nechtěli být viděni, ale Perrin by na ně stejně mohl kdykoliv ukázat prstem. Nevěděl, jak to ví, a snažil se sám sebe přesvědčit, že to si s ním jenom pohrává jeho představi-vost, ale k ničemu to nebylo. Stejně, jako to věděl Elias, věděl to i Perrin.
Snažil se na vlky nemyslet, ale oni se mu přesto vkrádali do myšlenek. Od chvíle, kdy se setkali s Eliášem a vlky, se mu už o Ba'alzamonovi nezdálo. Pokud si po probuzení ze svých snů něco pamatoval, byly to obyčejné věci, které by se mu stejně dob-ře mohly zdát doma... před Baerlonem... před Jarnicemi. Oby-čejné sny - s jedním nádavkem. V každém snu, který si pamato-val, byla chvíle, kdy se narovnal od výhně mistra Luhhana, aby si otřel pot z čela, nebo se obrátil od tance s dívkami na Trávní-ku, nebo zvedl hlavu od knihy před krbem, a ať byl venku či pod střechou, nedaleko něj stál vlk. Ten vlk k němu vždycky stál zády, a Perrin vždycky věděl - ve snech to byla zřejmě zcela normální věc, dokonce i u večeře v síni Alsbet Luhhanové - že vlk se žlu-týma očima dává pozor na to, co by mohlo přijít, stráží ho

před tím, co by mohlo přijít. Pouze když byl úplně vzhůru, mu ten sen připadal zvláštní.
Tři dny cesty se Strakuší, Hopsalem a Vichrem měli dostatek králíků a veverek a Elias jim ukazoval rostlinky, z nichž Perrin poznal jen pár, které se hodily k jídlu. Jednou králík vyskočil Bele zpod kopyt, a než Perrin stačil nasadit kámen do praku, Elias ho dostal tesákem na dvacet kroků. Jindy Elias srazil vypaseného ba-žanta šípem do křídla. Jedli mnohem lépe, než když byli sami, ale Perrin by se byl raději vrátil k odměřeným dávkám, kdyby to mělo znamenat jinou společnost. Nebyl si jistý, jak se cítí Egwain, ale on by klidně hladověl, kdyby se mohl obejít bez vlků. Tři dny, do onoho odpoledne.
Před nimi stál háj, větší než většina těch, co viděli, měřil dobré čtyři míle napříč. Slunce sedělo nízko na západě a na jejich pra-
vou stranu vrhalo protáhlé stíny. Zvedal se vítr. Perrin cítil, jak vlci přestali přebíhat za nimi a beze spěchu se vydali dopředu. Větřili, avšak necítili žádné nebezpečí. Egwain právě jela na Bele. Nastal čas poohlédnout se po vhodném tábořišti na noc, a lesík před nimi k tomu vypadal jako stvořený.
Jak se přiblížili ke stromům, vyrazili z úkrytu tři mastifové, hafani s velkou tlamou, vysocí jako vlk a mnohem těžší, měli ohrnuté pysky a hluboce, dunivě vrčeli. Zastavili se, jakmile se dostali na otevřené prostranství, ale od trojice lidí je oddělovalo slabých šest sáhů a v tmavých očích jim svítila chuť zabíjet. Bela, už tak dost neklidná kvůli vlkům, zaržála a málem shodila Egwain na zem, ale Perrin měl vmžiku roztočený prak. Na psy ne-bylo třeba používat sekeru, kámen do žeber zahnal i nejhorší psisko.
Elias ho pokynem ruky zarazil, aniž by odtrhl oči od napjatých psů. "Šššt! Teď ne!"
Perrin se na něj zmateně podíval, ale nechal ruku s prakem kles-nout. Egwain se podařilo zvládnout Belu a obě s kobylkou psy ostražitě pozorovaly.
Mastifové měli zježenou srst na hřbetě a uši přitisknuté k hlavě a jejich vrčení znělo jako zemětřesení. Náhle Elias zvedl prst k rameni a hvízdl. Dlouhé, pronikavé hvízdání stoupalo výš a výš a pořád nekončilo. Vrčení postupně ustalo. Psi ustupovali, kňučeli a obraceli hlavu, jako by chtěli jít, ale něco jim v tom bránilo. Oči stále upírali na Eliášův prst.
Elias pomalu sklonil ruku, a s ní klesal i hvízdavý tón. Psi ho následovali, až leželi na břiše s vyplazeným jazykem. Všichni tři vrtěli ocasem.
"Vidíte," řekl Elias a vydal se ke psům. "Zbraně nejsou nutný." Mastifové mu lízali ruce a on je škrábal na širokých hlavách a tahal je za uši. "Vypadají hrozívej i, nezve skutečnosti jsou. Měli nás zastrašit, nekousli by nás, pokud bychom se nesnažili projít do lesa. Stejně, teď už si s tím nemusíme dělat starosti. K další houš-tině to klidně stihneme, než se úplně setmí."
Když se Perrin podíval na Egwain, měla otevřená ústa. Teď ústa zavřela, až jí cvakly zuby.
Elias, stále poplácávaje psy, pozoroval lesík. "Budou tu Tua-tha'ani. Kočovníci." Když na něj oba nechápavě zírali, dodal: "Ci-káni."
"Cikáni?" vyjekl Petřin. "Ty jsem chtěl vždycky vidět. Táboří-vali přes řeku proti Tarenskýmu Přívozu, ale do Dvouříčí, pokud vím, nikdy nechodili. Ani nevím proč."
Egwain si odfrkla. "Možná proto, že lidi z Tarenského Přívozu jsou stejní zloději jako sami Cikáni. Bezpochyby neskončí, dokud se navzájem neoberou úplně dohola. Eliasi, jestli jsou nablízku opravdu Cikáni, neměli bychom jet dál? Nechceme, aby nám ukrad-li Belu, a... no, nic jiného nemáme, ale každý ví, že Cikáni ukrad-nou cokoliv."
"Včetně dětí?" zeptal se suše Elias. "Unášejí děti a to všechno?" Elias si odplivl a Egwain se začervenala. Ty povídačky o dětech občas slýchávala, ale většinou od Cenná Buie nebo od některého z Coplinů či Congarů. Ty ostatní znali všichni. "Z Cikánuje mi občas špatně, ale nekradou o nic víc než ostatní lidi. A mnohem míň než někteří, co znám."
"Brzo se setmí, Eliasi," ozval se Perrin. "Musíme se někde utá-bořit. Proč ne u nich, jestli nás nechají?"
Panímáma Luhhanová měla Cikánem spravený hrnec, o kterém tvrdila, že je lepší než nový. Pantáta Luhhan sice nebyl zrovna šťastný, když jeho žena chválila drátenickou práci, ale Perrin chtěl vidět, jak se to dělá. Elias však váhal, čemuž Perrin nerozuměl. "Je tu snad nějaký dů-vod, proč bychom neměli?"
Elias zavrtěl hlavou, ale podle nahrbených ramen a stisknutých rtů pořád váhal. "Klidně můžeme. Jenom si nevšímejte toho, co budou říkat. Spousty hloupostí. Kočovníci většinou dělají všechno možné, ale občas nadejde čas na obřadnost, takže dělejte všechno po mně. A dávejte si pozor na ty svý tajností. Svět nemusí vědět všechno."

Psi se ploužili kolem nich a vrtěli ocasy a Elias je vedl do lesíka. Perrin cítil, jak vlci zpomalili, a poznal, že nepřijdou. Ze psů strach neměli - vlci opovrhovali psy, kteří obětovali svobodu za možnost spát u ohně - ale lidem se vyhýbali.
Elias kráčel s jistotou, jako by znal cestu, a uprostřed lesíka se objevily vozy Cikánů, roztroušené mezi duby a bílými jasany.
Jako každý z Emondovy Role, i Perrin toho o Cikánech hodně vyslechl, i když žádného nikdy neviděl, a tábor dokonale splnil jeho očekávání. Cikánské vozy, to byly domky na kolech, vysoké dřevěné bedny, nalakované a pomalované zářivými odstíny červe-
né, modré, žluté a zelené, i barvami, které Perrin ani neuměl po-jmenovat. Kočovníci se zabývali zcela všedními věcmi, jako bylo vaření, šití, péče o děti či spravování postrojů, ale oděvy měli ještě barevnější než vozy - a zdánlivě náhodně vybrané. Jednou kabát a spodky, jindy šaty a vlňák, ladily, až oči přecházely. Vypadali jako motýlci na louce plné květin.
Čtyři pět mužů různě po táboře hrálo na skřipky a píšťaly a několik lidí tančilo jako duhově zbarvení kolibříci. Mezi ohni si hrály děti se psy. Psi byli mastifové, jako ti, kteří se postavili poutníkům, ale děti je tahaly za uši a ocasy a lezly jim po hřbetě a mohutní hafani si to všechno klidně nechávali líbit. Tři psi s Eliášem měli vyplazené jazyky a vzhlíželi k vousatému muži, jako by byli nejlepší přátelé. Perrin vrtěl hlavou. Byli dost velcí na to, aby člověku dosáhli na hrdlo, aniž by se museli příliš zve-dat ze země.
Hudba náhle utichla a Perrin si uvědomil, že všichni Cikáni upírají pohledy na něj a jeho společníky. Dokonce i děti a psi se zastavili a dívali se, napjatí, připraveni k útěku.
Na chvíli zavládlo naprosté ticho, pak dopředu vystoupil šla-chovitý muž s krátkými, prošedivělými vlasy a hluboce se Eliášovi poklonil. Měl na sobě rudý plášť s vysokým límcem a jasně zelené pytlovité kalhoty zastrčené do bot, sahajících mu po kolena. "Jste vítáni u našich ohňů. Znáte píseň?"
Elias se poklonil stejně, s oběma rukama přitisknutýma na prsa. "Tvoje uvítání mě zahřálo u srdce, mahdí, stejně jako tvoje ohně rozehřívají mé tělo, ale píseň neznám."
"Tak to stále hledáme," zanotoval šedovlasý muž. "Jak tomu bylo, tak tomu i bude, jen když budeme dál vzpomínat, hledat a snad i nacházet. S úsměvem mávl rukama k ohni a jeho hlas dostal veselé zabarvení. "Jídlo je skoro hotové. Prosím, připojte se k nám."
Jako by to bylo znamení, hudba se znovu rozehrála a děti se zno-vu rozesmály a rozběhly se za psy. Všichni v táboře se vrátili k tomu, co dělali předtím, jako by nově příchozí byli dávnými přáteli.
Šedovlasý muž však zaváhala podíval se na Eliase. "A tvoji... tvoji přátelé? Zůstanou stranou? Tolik děsí ty ubohé pejsky."
"Zůstanou stranou, Raene." V tom, jak Elias zavrtěl hlavou, však byla stopa opovržení. "To už bys měl vědět."
Šedovlasý rozhodil rukama, jako by chtěl říci, že nic není nikdy jisté. Když se obrátil, aby skupinku zavedl do tábora, Egwain se-sedla a přiblížila se k Eliášovi. "Vy dva jste přátelé?" Objevil se usmívající se Cikán, aby převzal Belu. Egwain se otěží vzdávala jen nerada a až na Eliášovo ironické pousmání.
"Známe se," odpověděl stroze muž v kožešinách. "On se jmenu-je Mahdí?" chtěl vědět Perrin.
Elias si cosi zabručel pro sebe. "Jmenuje se Raen. Mahdí je jeho titul. Hledač. Je vůdcem téhle tlupy. Můžete ho oslovovat hledač, jestli vám ty ostatní zvuky připadají divný. Jemu to vadit nebude."
"Co mělo znamenat to o té písni?" vyzvídala Egwain.
"To je důvod, proč jsou na cestách," vysvětloval Elias, "nebo to aspoň tvrdí. Hledají píseň. To je to, co hledá mahdí. Říkají, že ji ztratili při Rozbití světa, a až jí zase najdou, ráj věku pověstí se vrátí." Přejel očima tábor a odfrkl si. "Oni ani nevědí, jakou pí-seň hledají. Tvrdí, že ji poznají, až ji najdou. Nevědí ani, jak má znovu nastolit ráj, ale už ji hledají skoro tři tisíce let, od samýho Rozbití. Hádám, že budou hledat, dokud se kolo času nepřestane otáčet."
Mezitím došli k Raenovu ohni uprostřed tábora. Hledačův vůz byl žlutý, s červenými okraji, a paprsky vysokých kol s červenými ráflcy byly střídavě červené a žluté. Z vozu vylezla kyprá žena s vlasy prošedivělými jako Raen, ale líčky stále hladkými, a na ramenou si urovnávala vlňák s modrými třásněmi. Měla žlutou halenu a červenou sukni, obojí v jasných odstínech. Nad tou kombi-nací Perrin zamrkal a Egwain přidušeně vydechla.
Když žena zahlédla lidi za Raenem, slezla z vozu a usmála se na přivítanou. Byla to Ila, Raenova žena, o

hlavu vyšší než její manžel, a Perrin vedle ní brzy zapomněl na barvu jejích šatti. Působila velice mateřsky, čímž Perrinovi připomínala panímámu ať'Vereovou, takže se od jejího prvního úsměvu cítil vítaným hos-tem.
Ila přivítala Eliase jako starého známého, ale s odtažitostí, která Raena zjevně zraňovala. Elias se na ni suše zazubil a kývl. Per-rin s Egwain se jí představili a ona jim oběma stiskla ruce mno-hem přívětivěji, než jak se chovala k Eliášovi. Egwain dokonce objala.
"No ne, ty jsi ale milá, děvenko," řekla, uchopila Egwain za bradu a usmála se. "A taky promrzlá na kost, řekla bych. Sedni si hezky k ohni, Egwain. Vy všichni. Večeře je skoro hotová."
K ohništi byly přivlečeny kmeny padlých stromů, aby bylo na čem sedět. Elias odmítl dokonce i tenhle ústupek civilizaci. Místo toho se uhnízdil na holé zemi. Na železných trojnožkach stály nad plameny dva kotlíky a na okraji žhavých uhlíků ležela pícka. O to pečovala Ila.
Jak se Perrin s ostatními rozesazovali, přišel k ohni štíhlý jinoch v šatech se zelenými proužky. Objal Raena, Ilu políbil a chladným zrakem si přeměřil Eliase a oba vesničany. Byl zhruba Perrinova stáří a pohyboval se, jako by se příštím krokem měl dát do tance.
"No, Arame," usmála se Ila laskavě, "rozhodl ses pro změnu pojíst se svými prarodiči, co?" Když se skláněla, aby zamíchala obsahem kotlíku visícího nad ohněm, její usměvavý pohled sklou-zl na Egwain. "Ráda bych věděla proč."
Aram se s rukama na kolenou pohodlně usadil naproti Egwain. "Já jsem Aram," oznámil jí tichým, důvěrným hlasem. Ostatní už zřejmě nebral na vědomí. "Cekal jsem na první jarní růži a teď jsem ji nalezl u ohně svého děda."
Perrin čekal, že se Egwain zahihňá, ale pak si všiml, že na Ara-ma zírá. Znovu se podíval na mladého Cikána. Musel připustit, že Aram vypadá vskutku dobře. Po chvíli si Perrin uvědomil, koho mu připomíná. Wila ať'Seena. Kdykoliv ten zavítal z Devenského Průseku do Emondovy Role, otáčely se za ním všechny dívky a za jeho zády si pak špitaly. Wil se dvořil každé dívce, která byla v dohledu, a každou z nich se mu dařilo přesvědčit, že k těm ostat-ním je prostě jenom zdvořilý.
"Ti vaši psi," řekl Perrin nahlas a Egwain sebou trhla, "jsou velcí jako medvědi. Překvapuje mě, že necháváte děti si s nima hrát." Aramovi zmizel úsměv ze rtů, ale když se podíval na Perri-na, objevil se tam znovu, dokonce sebejistější než předtím. "Oni ti neublíží. Předvádějí se, aby zahnali nebezpečné tvory a nás varovali, ale jsou vycvičení Cestou listu."
"Cestou listu?" podivila se Egwain. "Co to je?"
Aram ukázal na stromy a oči upíral do jejích. "List žije po da-nou dobu a nevzpírá se větru, který ho odnese pryč. List nikomu neublíží, a nakonec spadne na zem, kde vyživuje další listy. Tak by to mělo být se všemi muži. A ženami." Egwain se na něj dívala a na líce jí vystoupil slabý ruměnec.
"Ale co to znamená?" ozval se Perrin. Aram mu věnoval po-drážděný pohled, ale byl to Raen, kdo odpověděl.
"To znamená, že by žádný člověk neměl z žádného důvodu ublí-žit jinému člověku." Hledač vrhl pohled na Eliase. "Pro násilí ne-existuje omluva. Žádná. Nikdy."
"A co když vás někdo napadne?" naléhal Perrin. "Co když vás někdo uhodí, nebo se vás snaží oloupit, nebo zabít?"
Raen si trpělivě povzdechl, jako by Perrin prostě neviděl, co jemu bylo jasné. "Když mě někdo uhodí, zeptám se ho, proč chtěl něco takového udělat. Když mě chce uhodit znovu, uteču, jako uteču, když mě bude chtít oloupit nebo zabít. Je mnohem lepší nechat ho, aby si vzal, co chce, dokonce i můj život, než abych já páchal násilí. A budu doufat, že si příliš neublížil."
"Ale ty jsi říkal, že bys mu neublížil," namítl Perrin.
"To bych neudělal, ale násilí ubližuje těm, kteří ho pášou, stej-ně tolik, jako těm, na kterých je pácháno."
Perrin se tvářil po-chybovačně. "Mohl bys podtít strom svou sekerou," rozkládal Raen. "Sekera spáse násilí na stromu a nic se jí nestane. Tak to vidíš? Dřevo je ve srovnání s ocelí měkké, ale ostrá ocel se při sekání ztupí a míza ze stromu způsobí, že zrezaví a udělají se na ní dolíčky. Mocná sekera spáse násilí na bezmocném stromu a je jím poraněna. Tak je to i s lidmi, i když škoda je páchána na duchu."
"Ale..."
"Dost," zavrčel Elias a uťal Perrina. "Raene, dost špatný je, že se snažíš obrátit vesnickou mládež na tyhle

nesmysly - skoro všu-de, kam přijdeš, tě to dostane do trablů, že? Ale já je sem nepři-vedl, abys na nich mohl pracovat. Nech to plavat."
"A nechat je tobě?" řekla Ila, která v dlaních mnula nějaké by-linky a nechala je padat do kotlíku. Hlas měla klidný, ale její ruce roztíraly bylinky poněkud příliš důkladně. "Naučíš je svému způ-sobu, zabít, nebo zemřít? Povedeš je k tomu, aby si sami hledali svůj osud a zemřeli osamělí pouze ve společnosti krkavců a tvých... tvých přátel, kteří se pak poperou o jejich tělo?"
"Uklidni se, Ilo," vložil se do toho jemně Raen, jako by tohle i víc už slyšel stokrát. "Uvítali jsme ho u našeho ohně, ženo."
Ila se poddala, ale Perrin si všiml, že se neomluvila. Místo toho se podívala na Eliase a smutně zavrtěla hlavou, pak si oprášila ruce a z červené truhlice na boku vozu začala vyndávat lžíce a nádobí.
Raen se obrátil na Eliase. "Starý příteli, kolikrát ti mám říkat, že my se nikoho nesnažíme obrátit. Když vesničany zajímají naše způsoby, odpovíme jim na jejich otázky. Je pravda, že nejčastěji se ptají mladí, a občas se k nám některý z nich připojí na našich cestách, ale dělají to o své vlastní svobodné vůli."
"Tohle se snaž vysvětlit některý z těch selek, která právě zjistila, že její syn nebo dcera právě utekli s Cikánama," odtušil Elias stro-ze. "Proto vás ani větší města nenechají tábořit v okolí. Vesnice se s váma srovnají kvůli tomu, jak umíte spravovat věci, ale ve měs-tech to nepotřebují a nemají rádi, když přemlouváte jejich mládež k útěku."
"Já nevím, co ve městech dovolují." Raenova trpělivost se zdála být nevyčerpatelnou. Rozhodně nevypadal, že by se zlobil. "Ve městech jsou vždycky surovci. Na každý pád si nemyslím, že by-chom naši píseň našli ve městě."
"Nechtěl bych se tě dotknout, hledači," řekl Perrin pomalu, "ale... No, já násilí nevyhledávám. Myslím, že jsem s nikým nezápasil už celý roky, kromě o hrách na slavnostech. Ale kdyby mě někdo praš-til, vrátil bych mu to. Kdyby ne, jenom bych ho pobízel, aby si myslel, že mě může praštit, kdy se mu zachce. Někteří lidi si mys-lí, že můžou zneužívat ostatní, a jestli jim nevysvětlíte, že takhle se to prostě dělat nedá, budou v tom pokračovat a vytahovat se na každýho, kdo je slabší než oni."
"Někteří lidi," ozval se Aram s těžkým smutkem, "nikdy nedo-kážou překonat svý základní pudy." Říkal to s pohledem upřeným na Perrina, aby bylo jasné, že nemluví o tyranech, o kterých mlu-vil Perrin.
"Sázím se, že ses hodně nautíkal," ucedil Perrin, a mladému Cikánovi ztuhly rysy způsobem, který neměl nic společného s Ces-tou listu.
"Myslím, že je zajímavý," řekla Egwain a mračila se na Perrina, "potkat někoho, kdo nevěří, že svaly mažou vyřešit každý pro-blém."
Aramovi se vrátila dobrá nálada a on vstal a s úsměvem jí podal niku. "Pojď, ukážu ti náš tábor. Tancuje se."
"To bych ráda." Egwain se taky usmívala.
Ila, vyndávající právě pecny chleba z malé železné pícky, se na-rovnala. "Ale večeře je hotová, Arame."
"Najím se u mámy," řekl Aram přes rameno a táhl Egwain za ruku od vozu. "Oba se najíme u mámy."
Vrhl na Perrina vítězo-slavný úsměv. Egwain se smála, když utíkali.
Perrin se zvedl a zarazil se. Nemohla přece přijít k úhoně, ne pokud tábor zachovával Cestu listu, jak tvrdil Raen. Podíval se na Raena a Ilu, kteří se oba sklíčeně dívali za svým vnukem, a řekl: "Mrzí mě to. Jsem váš host a neměl jsem..."
"Nebuď labuť," uklidňovala ho Ila. "Byla to jeho chyba, ne tvo-je. Sedni si a jez."
"Aram je mladík s problémy," dodal smutně Raen. "Je to hodný hoch, ale občas si myslím, že k Cestě listu jde z té horší strany. Obávám se, že takových je víc. Prosím. Můj oheň je tvůj. Prosím."
Perrin se pomalu posadil a pořád měl nepříjemný pocit. "Co se stane tomu, kdo se podle Cesty neumí chovat?" zeptal se. "Totiž s Cikánem."
Raen s Ilou si vyměnili starostlivý pohled a Raen pravil: "Opustí nás. Ztracení odcházejí žít do vsí."
Ila hleděla směrem, kterým odešel její vnuk. "Ztracení nemůžou být šťastni." Povzdechla si, ale když rozdávala misky a lžíce, tvá-řila se opět vyrovnaně.
Perrin zíral do země a přál si, aby se byl nezeptal. Zatímco jim Ila plnila misky hustou zeleninovou omáčkou a podávala silné kra-jíce svého křupavého chleba, nikdo nemluvil, ani když jedli. Du-šená zelenina byla vynikající a Perrin vyprázdnil tři misky, než měl dost. S pobavením si všiml, že Elias snědl

čtyři.
Po jídle si Raen nacpal fajfku a Elias vytáhl svou, kterou si na-plnil z Raenova váčku z naolejované kůže. Když dokončili obřad zapalování, pěchování a nového zapalování, mlčky se usadili. Ila vytáhla ranec s pletením. Ze slunce už zbyl pouze rudý pruh na západním obzoru. Tábor se ukládal na noc, ale hemžení se neuti-šilo, pouze se změnilo. Hudebníky, kteří hráli, když trojice vstu-povala do tábora, nahradili jiní a ve světle ohňů tančilo víc lidí než předtím. Jejich stíny skákaly po stěnách vozů. Někde v táboře se ozval sbor mužských hlasů. Perrin sklouzl z klády a brzy začal podřimovat.
Po chvíli se ozval Raen: "Navštívila některé další Tuatha'any, Eliasi, co jsi byl loni na jaře s námi?"
Perrin pootevřel oči a zase je přimhouřil.
"Ne," odpověděl Elias přes troubel v ústech. "Nerad mám kolem sebe tolik lidí najednou."
Raen se zachechtal. "Zvlášť lidí, co žijí obráceným stylem než ty, co? Ne, příteli, neboj se. Už před léty jsem se vzdal naděje, že i ty nalezneš Cestu. Ale od chvíle, co jsme se naposledy viděli, jsem slyšel příběh, a jestli jsi ho ještě neslyšel, mohlo by tě to zajímat. Mě zajímá, a já ho slyšel už mnohokrát, pokaždé, když se setkáme s jinými z Lidu."
"Poslechnu si to."
"Začíná onoho jara před dvěma lety u tlupy Lidu, která severní stezkou procházela Pustinou."
Perrin otevřel oči. "Pustinou? Aielskou pustinou? Oni prochá-zeli Aielskou pustinou?"
"Někteří lidé můžou vstoupit do Pustiny, aniž by je někdo ob-těžoval," vysvětlil mu Elias. "Kejklíři. Formani, jsou-li poctiví. Tuatha'ani procházejí Pustinou pořád. Kupci z Cairhienu tamtu-dy taky jezdívali, před Stromem a aielskou válkou."
"Aielani se nám vyhýbají," poznamenal Raen smutně, "i když jsme se mockrát snažili s nimi promluvit. Sledují nás z dálky, ale nepřiblíží se k nám, ani nás nenechají přiblížit se k nim. Někdy se bojím, že by mohli znát píseň, i když to není moc pravděpodobné. Mezi Aiely muži nezpívají, víš. Není to zvláštní? Od chvíle, kdy se z aielského chlapce stane muž, nezazpívá nic než bojové písně nebo žalozpěvy za zabité. Slyšel jsem je zpívat nad svými mrtvými a nad těmi, které zabili. Ta píseň přiměje i nejsilnější povahy za-plakat." Ila je poslouchala a teď nad svým pletením kývla na sou-hlas.
Perrin si rychle něco promyslel. Podle těch řečí o utíkání si mys-lel, že Tuatha'ani se musí pořád bát, ale nikoho, kdo se bojí, by ani ve snu nenapadlo přejít Aielskou pustinu. Z toho, co se doslechl, nikdo se zdravým rozumem by se do Pustiny nepustil.
"Jestli je to zas nějakej příběh o písni," začal Elias, ale Raen zavrtěl hlavou.
"Ne, příteli můj, o písni ne. Nejsem si jistý, o čem vlastně je." Obrátil svou pozornost k Perrinovi. "Mladí Aielové často putují
do Morny. Někteří z nich chodí sami, z nějakého důvodu si myslí, že byli povoláni zabít Temného. Většinou chodí v malých sku-pinkách. Lovit trolloky." Raen smutně potřásl hlavou, a když po-kračoval, hlas měl vážný. "Před dvěma lety tlupa Lidu přecházela Pustinu asi sto mil od Morny a našla jednu z těch skupinek."
"Mladé ženy," vložila se do hovoru Ila hlasem stejně žalostným, jako měl její manžel. "Vlastně ještě skoro děvčata."
Perrin překvapeně vydechl a Elias se na něj odměřeně usmál. "Aielská děvčata nepečují o dům a kuchyni, pokud nechtějí, chlap-če. Ty, které se místo toho chtějí stát válečníky, se připojí k jedno-mu z bojových společenstev, Far Dareis Mai, Děvám oštěpu, a válčí pak po boku mužů."
Perrin zavrtěl hlavou a Elias se uchechtl nad jeho výrazem. Raen se jal znovu vypravovat a do jeho hlasu se vloudily rozpaky. "Ty mladé ženy byly všechny až na jedinou mrtvé, a ta jediná umírala. Doplazila se k vozům. Určitě musela vědět, že to jsou Tuatha'ani. Její opovržení přemáhalo bolest, ale měla zprávu tak důležitou, že ji předtím, než zemřela, musela někomu předat, dokonce i nám. Muži se šli podívat, jestli by ještě některé nemohli pomoci - zůsta-la po ní krvavá stopa - ale všechny byly mrtvé a taky třikrát tolik trolloků."
Elias se posadil a fajfka mu málem vypadla ze zubů. "Sto mil v Pustině? To není možný! Djevik K'Shar, tak trolloci říkají Pus-tině. Umírající země. Sto mil do Pustiny by nešli, ani kdyby je poháněli všichni myrddraalové z Morny."
"O trollocích toho víš zatraceně dost, Eliasi," ozval se Perrin.

"Pokračuj dál," vyzval Elias Raena drsně.
"Podle trofejí, které Aielanky nesly, bylo jasné, že se vracejí z Morny. Trolloci je pronásledovali, ale podle stop se jich po zabití Aielanek vrátilo jen pár. Co se týče té dívky, nenechala nikoho, aby sejí dotkl, ani aby jí ošetřil rány. Ale popadla za plášť hledače té tlupy a tohle mu řekla, slovo od slova. ‚Spalovač listí chce osle-pit Oko světa, Ztracený. Chce zabít Velkého hada. Varuj Lid, Ztra-cený. Oslepitel přichází. Pověz jim, aby se připravili na Toho, kte-rý přichází s úsvitem. Pověz jim...' A pak umřela. Spalovač listí a Oslepitel," dodal Raen k Perrinovi, "jsou aielská jména pro Tem-ného, ale já z toho nerozumím ani slovu. Ona si přesto myslela, že je to natolik důležité, aby se přiblížila k těm, kterými očividně
pohrdala, a z posledních sil jim tuto zprávu předala. Ale pro koho? My jsme my, Lid, ale já si nemyslím, že tím myslela nás. Aiely?Ti by nás to ani nenechali vyřídit, kdybychom se o to pokusili." Ztěž-ka si povzdechl. "Nám říkala Ztracení. Nikdy předtím jsem si ne-uvědomil, jak moc námi pohrdají." Ila odložila pletení do klína a laskavě ho pohladila po hlavě.
"Něco, co zjistily v Morně," přemítal Elias. "Ale nic z toho nedává smysl. Zabít Velkého hada? Zabít samotný čas? A oslepit Oko světa? To by klidně mohla říct, že hodlá vyhladovět skálu. Možná jenom blábolila, Raene. Zraněná, umírající, mohla ztra-tit pojem o skutečnosti. Možná ani nevěděla, co jsou ti Tuatha'ani zač."
"Věděla co říká a komu to říká. Něco bylo důležitějšího než její vlastní život, a my tomu ani nerozumíme. Když jsem tě viděl při-cházet do našeho tábora, myslel jsem, že možná konečně najdeme odpověď, protože jsi..." Elias rychle mávl rukou a Raen změnil konec věty, "přítel a znáš spousty zvláštních věcí."
"Něco takového ale ne," prohlásil Elias tónem, kterým hovor zakončil. Ticho kolem ohně rušila pouze hudba a smích ozývající se z jiných částí tábora přichystaného na noc.
Perrin ležel podepřený o kládu u ohně a snažil se rozluštit zá-hadnou zprávu aielské ženy, ale nedávala mu větší smysl než Rae-novi nebo Eliášovi. Oko světa. To se objevovalo v jeho snech, ne-jednou, ale on na ty sny nechtěl myslet. Tak tedy Elias. Byla tu otázka, na kterou by rád znal odpověď. Co to chtěl Raen o vousáči říci a proč ho Elias zarazil? Ani s tím neměl štěstí. Snažil se před-stavit si, jaká asi jsou aielská děvčata - chodí si do Morny, kam, pokud slyšel, chodí pouze strážci, zabojovat s trolloky - když tu zaslechl vracející se Egwain, která si cestou zpívala.
Zvedl se a vydal se jí naproti, kam až dopadalo světlo ohně. Egwain se zastavila a s hlavou nakloněnou na stranu se na něj zadívala. Ve tmě nerozeznával její výraz.
"Bylas dlouho pryč," řekl Perrin. "Bavila ses dobře?"
"Jedli jsme ujeho mámy," odpověděla. "A pak jsme tancovali... a smáli se. Připadá mi to jako celá věčnost, co jsem naposledy tancovala."
"On mi připomíná Wila ať Seena. Tys měla vždycky dost rozu-mu, abys nenechala Wila, aby ti slízal smetanu."
"Aram je jemný hoch, se kterým je psina," prohlásila napjatým hlasem Egwain. "S ním se směju."
Perrin si povzdechl. "Promiň. Jsem rád, že ses bavila a zatan-covala sis."
Náhle se mu Egwain vrhla do náručí a vzlykala mu do košile. Perrin ji neohrabaně hladil po vlasech. Rand by věděl, co dělat, pomyslel si. Rand to s děvčaty uměl. Ne jako on. Perrin nikdy nevěděl, co udělat nebo co říci. "Říkal jsem ti, že mě to mrzí, Egwain. Opravdu jsem rád, že ses dobře bavila. Vážně."
"Řekni mi, že ještě žijí," mumlala mu v objetí. "Cože?"
Egwain ho odstrčila na délku paže, ruce měla položené na jeho ramenou a ve tmě k němu vzhlížela. "Rand s Matem. A ostatní. Řekni, že ještě žijí."
Perrin se zhluboka nadechl a nejistě se kolem sebe rozhlédl. "Jsou naživu," prohlásil nakonec.
"To je dobře." Egwain si rychle otírala tváře. "To jsem chtěla slyšet. Dobrou noc, Perrine. Hezké sny." Postavila se na špičky a zlehýnka ho políbila na tvář. Pak kolem něj beze slova proběhla.
Perrin se za ní obrátil. Ila vstala, aby se s ní přivítala, a obě ženy odešly do vozu, zabrány do tichého hovoru. Rand by tomu rozuměl, říkal si Perrin, ale já ne.
V dálce zavyli vlci na první srpeček nového měsíce na nebi a Perrin se zachvěl. Zítra bude čas na to dělat si zase starosti kvůli vlkům. Mýlil se. Cekali na něj v jeho snech.

Slovníček

Poznámka k datování v tomto slovníčku

Tomanský kalendář (zavedený Tornou dur Ahmidem) byl přejat přibližně dvě století po smrti posledního mužského potomka Aes Sedai a zaznamenává roky Po Rozbití světa (PR). Mnoho zázna-mů bylo zničeno během trollockých válek, tolik, že na konci válek vznikl spor kvůli přesnému datování starého systému. Nový ka-lendář navrhl Tiam z Gazaru, oslavoval domnělé osvobození od hrozby trolloků a každý rok zaznamenával jako Svobodný rok (SR). Gazaránský kalendář byl přijat širokou veřejností už dvacet let po skončení válek. Artuš Jestřábí křídlo se pokusil zavést nový kalen-dář odvozený od založení jeho říše (OZ, Od založení), ale ten je nyní znám a zmiňován pouze dějepisci. Po rozsáhlém ničení, smr-ti a rozvratu za stoleté války vynašel Uren din Jubai Létající racek, učenec Mořského lidu, čtvrtý kalendář, který rozšířil panarch Fa-red z Tarabonu. V současné době se používá Faredánský kalendář, jenž se datuje od odhadovaného konce stoleté války a zaznamená-vá léta Nové éry (NE).

Adan, Heran: guvernér Baerlonu.

adžah: Společenství kolem Aes Sedai, k nimž všechny Aes Sedai pat-ří. Rozlišují se podle barev: modré adžah, červené adžah, bílé adžah, zelené adžah, hnědé adžah, žluté adžah a šedé adžah. Každé se při užívání jediné síly řídí vlastní filozofií a má s Aes Sedai vlastní cíle. Např. červené adžah zaměřují veškerou energii na hledání a krocení mužů, kteří se pokoušejí ovládnout sílu. Hnědé adžah, na druhou stranu, upustilo od vměšování se do světských záležitostí a cele se oddalo získávání vědomostí. Kolují pověsti (jež ovšem Aes Sedai ostře popírají a nikdy to nikdo bezpečně neřekl před nimi) o černých adžah, oddaných službě Temnému.

Aes Sedai: Vládkyně jediné síly. Od Časů šílenství jediní Aes Sedai, kteří přežili, byly ženy. Lidé jim nedůvěřují a bojí se jich, dokonce je nenávidí, kladou jim za vinu Rozbití světa, a většinou se o nich tvr-dí, že se pletou do státních záležitostí. Zároveň se jen málo vládců obejde bez poradkyň Aes Sedai, dokonce i v zemích, kde takové spojení musí být udržováno v tajnosti. Používáno jako čestný titul, tudíž: Sheriam Sedai; a jako velmi vážený titul, tudíž: Sheriam Aes Sedai. Viz též adžah; amyrlinin stolec.

Ahf frait: Viz trolloci.

Aielové: Lid z Aielské pustiny. Zuřivý a tvrdý. Také zváni Aielani. Než zabijí, zakrývají si obličej, z čehož vzniklo rčení "chovat se jako černě zahalený Aiel" k popisu člověka, který se chová násilnicky. Smrtelně nebezpeční válečníci se zbraní i holýma rukama, nikdy by se nedotkli meče. Do bitvy je provázejí dudáci hudbou k tanci a Aie-lové bitvu nazývají "Tanec".

Aielská pustina: Drsná, rozervaná krajina téměř bez vody východně od Páteře světa. Zatoulá se sem jen pár cizinců, a to nejen proto, že je téměř nemožné zde nalézt vodu, ale taky proto, že Aielové jsou ve válečném stavu se všemi ostatními lidmi a cizince nevítají.

Aldíb: Ve starém jazyce "Západní vítr", vítr, který na jaře přináší déšť. AI Ellisanda!: Ve starém jazyce: "Pro sluneční růži!"

al'ghul: Viz trolloci.

al'Mearová, Nyneiva: Vědma z Emondovy Role.

al'Thor, Rand: Mladý sedlák a ovčák z Dvouříčí.

al'Vereová, Egwain: Nejmladší dcera hostinského z Emondovy Role.

amyrlinin stolec: (1.) Titul nejvyšší představené Aes Sedai. Doživotně ji volí věžová sněmovna, nejvyšší rada Aes Sedai, sestávající ze tří představených každého ze sedmi adžah. Amyrlinin stolec je pro Aes Sedai, aspoň teoreticky, nevyšší autoritou. Její hodnost se rovná králi či královně. (2.) Trůn, na němž sedává nejvyšší představená Aes Sedai.

Andor: Říše, jejíž součástí je Dvouříčí. Znakem Andoru je v červe-ném poli stříbrný lev ve skoku.

angrial: Velmi vzácný předmět, který každému, kdo je schopen pou-žít jedinou sílu, umožňuje zvládnout větší část síly, než je pro něj samotného bezpečné. Pozůstatky věku pověstí, o jejichž původu již není nic známo. Viz též sa 'angrial.

Arafel: Jeden z Hraničních států. Znakem Arafelu je v červeno-stříbr-ně děleném štítě po třech růžích střídavých barev.

Aram: Mladý Tuatha'an.

avendesora: Ve starém jazyce "Strom života". Zmínky v mnoha příbě-zích a pověstech.

Aybara, Perrin: Mladý kovářský učedník z Emondovy Role.
Ba'alzamon: V jazyce trolloků "Srdce Temnoty". Předpokládá se, že je to trollocké jméno pro Temného.
Baerlon: Město v Andoru na cestě z Caemlynu k dolům v pohoří Oparů.
Barranová, Doral: Vědma v Emondově Roli předNyneivou aFMearo-vou.
Bel Tin: Jarní slavnost ve Dvouříčí. bělokabátníci: Viz děti Světla.
bezocí: Viz myrddraalové.
bhan'sheen: Viz trolloci.
Bílá věž: Palác v Tar Valonu, v němž stojí amyrlinin stolec.
bílé adžah: Viz adžah.
Bornhald, Dain: Důstojník dětí Světla, syn kapitána Geoframa Born-halda.
Bornhald, Geofram: Kapitán dětí Světla.
Caemlyn: Hlavní město Andoru.
Cairhien: Stát u Páteře světa a jeho hlavní město. Město bylo za aiel-ské války (976-978 NE) vypáleno a vydrancováno. Znakem Cairhi-enu je v modrém poli vycházející zlaté slunce.
Carei an Caldazar!: Ve starém jazyce: "Pro čest Rudého orla!" Pra-starý válečný pokřik Manetherenu.
Carei an Ellisanda!: Ve starém jazyce: "Pro čest Sluneční růže!" Váleč-ný pokřik posledního krále Manetherenu.
Cauthon, Matrim (Mat): Mladý sedlák z Dvouříčí.
Cikáni: Viz Tuatha 'ani.
cuendillar: Viz srdečník.
Čas šílenství: Viz Rozbití světa.
černé adžah: Viz adžah.
červené adžah: Viz adžah.
číhači: Viz myrddraalové.
dědička: Titul následnice andorského trůnu. Královnina nejstarší dce-ra nastupuje po své matce na trůn. Nemá-li královna dceru, přechází trůn na královninu nejbližší pokrevní příbuznou.
děti Světla: Společenství držící se přísné, asketické víry, odhodlané porazit Temného a zničit jeho temné druhy. Založeno během stoleté války Lothairem Mantelaretn na obranu víry před rostoucím počtem temných druhů, během války se vyvinulo v plně vojenskou organi-zaci, jejíž členové jsou naprosto nesmlouvaví v otázkách víry a jsou přesvědčeni, že pouze oni znají pravdu a právo. Nenávidí Aes Sedai a považují je, a všechny, kdož jim pomáhají, nebo se s nimi přátelí, za temné druhy. Neuctivě se jim přezdívá bělokabátníci. Ve znaku mají ve stříbrném poli zlaté sluneční paprsky.
dha-vol, dhai'mon: Viz trolloci.
dhjiit'nen: Viz trolloci.
Djevik K'Shar: V trolločtině: "Umírající země." Trollocké jméno pro Aielskou pustinu.
Dlouhokroký, Jain: Hrdina ze severu, který prošel mnoho zemí a pro-žil mnohá dobrodružství. Autor několika knih, stejně jako hrdina mnoha knih a příběhů. Zmizel 994 NE poté, co se vrátil z cesty do Velké Morny, o níž někteří říkají, že ho zavedla až do Shayol Ghulu.
Domon, Bayle: Kapitán Spršky.
dračí špičák: Stylizované znamení, obvykle černé, ve tvaru slzy stojí-cí na špičce. Je-li naškrábané na dveřích nebo na domě, značí obvi-nění lidí uvnitř z páchání zla.
Drak: Jméno, pod nímž byl znám Luis Therin Telamon za války Stí-nu. Během šílenství, které postihlo muže Aes Sedai, Luis Therin zabil každou žijící osobu, jíž v žilách kolovala jeho krev, stejně jako všechny, které miloval, a tak si získal jméno Rodovrah. Nyní se po-užívá rčení: "posedlý Drakem" nebo "zachvácený Drakem" k ozna-čení lidí, již ohrožují své blízké, či jim vyhrožují, zvláště pokud tak činí bez příčiny. Viz také Drak Znovuzrozený.
Drak, falešný: Občas se někteří muži prohlašují za Draka Znovuzroze-ného a občas některý z nich získá dost následovníků, aby k jeho likvidaci muselo nastoupit celé vojsko. Někteří dokonce začali vál-ky, které zachvátily mnoho států. Během staletí to většinou byli muži neschopní usměrňovat jedinou sílu, ale několik jich to dokázalo. Nicméně všichni buď zmizeli, nebo byli lapeni či zabiti, aniž by naplnili proroctví týkající se znovuzrození Draka. Těmto mužům se říká falešní Draci. Viz také Drak Znovuzrozený.

Drak Znovuzrozený: Podle věštby a pověstí se Drak znovu zrodí v hodině největší nouze lidstva, aby zachránil svět. Na to se lidé nijak zvlášť netěší, protože věštba mluví o tom, že Drak Znovuzro-zený přinese na svět nové Rozbití, a také proto, že Luis Therin Ro-dovrah, Drak, je jméno, při kterém lidem běhá mráz po zádech ještě m tisíce let po jeho smrti. Viz také Drak; Drak falešný.
Druhá úmluva: Viz Úmluva Deseti států.
Fain, Padán: Forman, který těsně před farnicemi přijede do Emondo-vy Role.
Far Dareis Mai: Doslova "Děva oštěpu". Jeden z mnoha aielských bojo vých spolků. Na rozdíl od ostatních do něj mohou vstoupit ženy a je nom ženy. Děva se nesmí vdát a zůstat nadále ve spolku, ani nesmí bo jovat těhotná. Každé dítě, které se Děvě narodí, je dáno jiné ženě na vychování tak, aby se nikdo nedozvěděl, kdo je jeho matkou ("Nesmíš patřit žádnému muži, ani žádný muž nesmí patřiti tobě, ani dítě. Oštěp je tvým milencem, tvým dítětem a tvým živo-tem.") Tyto děti jsou cho vány jako v bavlnce, protože věštba praví, že dítě zrozené z Děvy sjednotí klany a vrátí Aielu jeho velikost, kterou poznal za věku pověstí.
gar'gael; gno'mon; gob'lin; gólem; grém'len: Viz trolloci.
Hledání rohu: Cyklus příběhů soustředěných kolem pověstného pát-rání po Valerském rohu, odehrávajících se v letech mezi koncem trollockých válek a začátkem stoleté války. Je-li vyprávěn úplně celý, může vyprávění zabrat mnoho dní.
Hraniční státy: Státy kolem Velké Morny: Saldeia, Arafel, Kandor a Shienar.
hrůzopáni: Ti muži a ženy, kteří byli schopni usměrňovat jedinou sílu a přešli za trollockých válek na stranu Stínu, kde se stali veliteli trollockých vojů.
Charin, Jain: Viz Dlouhokroký, Jain.
Illian: Velký přístav v Bouřlivém moři, hlavní město státu stejného jména. Znakem Illianu je v tmavozeleném poli devět zlatých včel.
jediná síla: Síla získávaná z pravého zdroje. Velká většina lidí je úpl-ně neschopná se naučit jedinou sílu usměrňovat. Jen velice málo lidí je možné usměrňování naučit, a ještě méně se jich s touto schopnos-tí rodí. Těch pár se nemusí nic učit, mohou se dotknout pravého zdroje a usměrňovat sílu, ať už chtějí či nikoliv, snad si ani neuvědo-mují, co dělají. Tato vrozená schopnost se obvykle projeví při dospí-vání. Pokud ji dotyčného někdo nenaučí ovládat, nebo se to nenaučí sám (což je nesmírně obtížné a uspěje pouze jeden ze čtyř lidí), po-tká ho jistá smrt. Od Času šílenství není žádný muž schopen usměr-ňovat sílu, aniž by nakonec úplně nezešílel, a to i když se sílu naučí ovládat, až nakonec zemře na zhoubnou chorobu, kdy trpící shnije zaživa- choroba je způsobena, stejně jako šílenství, tím, že Temný svým dotekem poskvrnil saidín. Pro ženu je smrt, která přichází při nezvládnutí síly, méně strašlivá, nicméně stejně zemře. Aes Sedai vyhledávají dívky s touto vrozenou schopností jak proto, aby jim zachránily život, tak proto, aby zvýšily počet členek Aes Sedai, a muže proto, aby zabránily oněm hrozným věcem, které Bílou ve svém šílenství nevyhnutelně způsobují.
Jedovatý jazyk: Viz Temný.
Jestřábí křídlo, Artuš: Bájný král, který sjednotil všechny země západ-ně od Páteře světa a několik zemí za Aielskou pustinou. Poslal svá vojska přes Arythský oceán, ale spojení s nimi bylo přerušeno po jeho smrti, jež vyvolala stoletou válku. Ve znaku měl zlatého jestřá-ba v letu. Viz také stoletá válka.
Kandor: Jeden z Hraničních států. Znakem Kandoru je ve světle zele-ném poli červený kůň ve skoku.
kejklíř: Potulný vypravěč příběhů, hudebník, pěvec, akrobat a bavič. Poznají se podle zvláštního pláště s mnoha různobarevnými zápla-tami, většinou účinkují po vsích a menších městech, protože ve vět-ších městech jsou k maní povyražení jiného druhu.
ko'bal: Viz trolloci.
Kočovný lid: Viz Tuatha 'ani.
kolo času: Čas je kolo se sedmi loukotěmi, každá loukoť značí jeden věk. Jak se kolo otáčí, věky přicházejí a odcházejí, každý zanechá vzpomínky, které vyblednou do pověstí, pak do mýtů, a ve chvíli, kdy onen věk znovu nadejde, jsou již dávno zapomenuty i ty. Vzor věků je pokaždé, když daný věk nastane, trochu jiný a pokaždé pro-jde velkou změnou, nicméně stále se jedná o stejný věk.
kousalka: Malý, téměř neviditelný, kousavý hmyz.
krajka věků: Viz vzor věků.

krocení: Úkon prováděný Aes Sedai, kdy odříznou muže, který doká-že usměrňovat jedinou sílu. Toto je nezbytné, protože každý muž, který sílu dokáže usměrňovat, zešílí kvůli poskvrnění saidínu a ve svém šílenství pomocí síly napáchá zcela určitě strašlivé věci. Muž po zkrocení stále cítí pravý zdroj, ale nemůže se ho dotknout. Pokud dojde k nějakým duševním poruchám před zkrocením, jsou nyní díky zkrocení pod kontrolou, ale nejsou jím vyléčeny, je-li však zkrocení provedeno dostatečně brzy, je možné jím odvrátit smrt.
Lan; al'Lan Mandragoran: Válečník ze severu, Moirainin společník.
legue: Vzdálenost odpovídající čtyřem mílím. Viz také míle.
Letnice: Hody a slavnost uprostřed léta, široce slaveny.
mahdí: Ve starém jazyce "hledač". Titul vůdce tuatha'anské karavany.
Machera, Elias: Muž, kterého cestou v lese potkali Perrin s Egwain.
Malkier: Stát, kdysi jeden z Hraničních států, nyní pohlcen Mornou. Znakem Malkieru byl zlatý jeřáb v letu.
mandarb: Ve starém jazyce "čepel".
Manetheren: Jeden z deseti států, které vytvořily Druhou úmluvu, a také hlavní město tohoto státu. Jak město, tak stát byly úplně zni-čeny za trollockých válek.
Maradon: Hlavní město Saldeie.
Merrilin, Tom: Kejklíř, který přichází do Emondovy Role, aby vy-stoupil o Bel Tinu.
míle: Vzdálenost rovnající se tisíci sáhům. Čtyři míle tvoří legui. Viz též sáh.
Min: Mladá žena v krčmě U jelena a lva v Baerlonu.
mizelci: Viz myrddraalové.
modré adžah: Viz adžah.
Moirain: Návštěvnice Emondovy Role, která dorazila těsně před Jarnicemi.
Morna: Viz Velká Moma.
Mořský národ: Obyvatelé ostrovů v Arythském oceánu a Bouřlivém moři, na těchto ostrovech tráví jen málo času a většinu života tráví na lodích. Většina zámořského obchodu se děje na lodích Mořského národa.
myrddraalové: Tvorové Temného, velitelé trolloků. Pokřivení potomci trolloků, u nichž se opět projevuje lidský materiál použitý při stvo-ření trolloků. Fyzicky se podobají lidem, jenom nemají oči, nicméně vidí ve dne i v noci jako orel. Mají určitou moc, jež vyvěrá z Temné-ho, včetně schopnosti vyvolat pohledem ochromující strach a schop-nosti zmizet všude tam, kde je nějaký stín. Jedna z jejich mála zná-mých slabostí je, že jen váhavě překonávají vodní toky. V různých zemích jsou známi pod různými jmény, například půllidé, bezocí, stínomilové, číhači a mizelci.
Noční pastýř: Viz Temný.
Oslepitel: Viz Temný.
Otec lží: Viz Temný.
Pán hrobů: Viz Temný.
Páteř světa: Vysoké pohoří jen s několika málo průsmyky, které oddělu-je Aielskou pustinu od západních zemí.
pěst: Základní vojenská jednotka trolloků, proměnlivé velikostí, vždy přes sto členů, nikdy víc než dvě stě. Pěsti obvykle, ale ne vždy, velívá myrddraal.
pět sil: Existuje pět pramenů jediné síly, a každá osoba, která umí usměrňovat jedinou sílu, obvykle vládne některými prameny lépe než jinými. Tyto prameny jsou pojmenovány podle toho, co se s nimi dá ovládatzemě, vzduch, oheň, voda a duch - a jmenují se pět sil. Každý, kdo ovládne jedinou sílu, je nejsilnější při používání jedno-ho, možná dvou z nich, a méně silný při používání ostatních. Jen málokdo zvládá dobře tři, ale od věku pověstí nikdo neovládl všech pět. Dokonce i tehdy to bylo velice vzácné. Síla může mezi jednotli-vými lidmi velice kolísat, takže někteří, kdo umějí usměrňovat, jsou mnohem silnější než jiní. Provádění jistých úkonů s jedinou Bílou vyžaduje schopnost zvládat jednu či více z pěti sil. Například vyvo-lat či zvládat oheň vyžaduje sílu ohně, ovlivňování počasí vyžaduje sílu vzduchu a vody, zatímco léčení sílu vody a ducha. Duch se mezi muži a ženami vyskytuje rovnoměrně, ale lepší ovládání země a (nebo) ohně se mnohem častěji vyskytuje u mužů, vody a (nebo) vzduchu zase u žen.

Vyskytují se výjimky, ale síly země a ohně zača-ly být nejčastěji považovány za mužské síly, zatímco síly vzduchu a vody za ženské. Všeobecně nejde jednu schopnost považovat za silnější než druhou, i když mezi Aes Sedai existuje rčení: "Žádná skála není tak silná, aby ji voda a vítr nezničily, žádný oheň není tak zuřivý, aby ho voda neulila, nebo vítr nezhasil." Je třeba dodat, že toto rčení se začalo používat dávno poté, kdy zemřel poslední muž Aes Se-dai. Existovalo-li podobné rčení mezi muži Aes Sedai, je nyní ztraceno.
plamen Tar Valonu: Znak Tar Valonu a Aes Sedai. Stylizovaný obraz plamene. Bílá slza špičkou nahoru.
Prašivec: Viz Temný.
pravý zdroj: Hnací síla vesmíru, která otáčí kolem času. Je rozdělena na mužskou polovici (saidín) a ženskou polovici (saidar), které pra-cují zároveň společně i proti sobě. Pouze muž může čerpat ze saidí-nu a pouze žena ze saidaru. Na počátku Času šílenství byl saidín poskvrněn dotykem Temného. Viz též jediná síla.
půllidé: Viz myrddraalové.
Rozbití světa: Když Luis Therin Telamon a stovka rytířů vypustili Tem-ného z vězení, protiútok potřísnil saidín. Nakonec každý muž Aes Sedai zešílel. Ve svém šílenství tito muži, kteří vládli jedinou silou tak, jak to dnes už nikdo neumí, změnili tvář světa. Způsobili hroz-ná zemětřesení, srovnali horské hřebeny, vyzvedli nová pohoří. Tam, kde byla moře, vyzvedli pevninu, a tam, kde bývala pevnina, zřídili oceán. Mnoho částí světa bylo naprosto vylidněno, a ti, kteří přežili, byli roztroušeni jako prach ve větru. O této katastrofě se příběhy, pověsti a dějiny zmiňují jako o Rozbití světa. Viz také stovka rytířů.
sa'angrial: Velmi vzácný předmět, který umožňuje usměrňovat mno-hem větší díl jediné síly, než by jinak jedinec zvládl. Sa'angrial je
podobný, ale mnohem, mnohem silnější než angrial. Pozůstatek věku pověstí, o jeho vzniku se nedochovaly žádné zmínky.
sáh: Vzdálenost rovná dvěma krokům. Tisíc sáhů tvoří míli.
saidar; saidín: Viz pravý zdroj.
Saldeia: Jeden z Hraničních států. Znakem Saldeie jsou v tmavomod-rém poli tři stříbrné ryby.
Shadar Logoth: Ve starém jazyce "Místo, kde číhá Stín". Město opuštěné a zapomenuté za trollockých válek. Také nazýváno "Stín na číhané".
Shayol Ghul: Hora ve Spálených zemích, místo věznice Temného.
Shienar: Jeden z Hraničních států. Znakem Shienaru je útočící černý jestřáb.
síť osudu: Velká změna ve vzoru věku, soustředěná kolem jednoho či více lidí, jež jsou ta'veren.
Spálené země: Zničené země kolem Shayol Ghulu za Velkou Momou.
Spalovač listí: Viz Temný.
srdečník: Nezničitelná substance vytvořená během věku pověstí. Kaž-dou známou sílu použitou k jeho rozbití je schopen pohltit a tím zesílit.
stínomilové: Viz myrddraalové.
stoletá válka: Řada překrývajících se válek mezi neustále se měnící-mi spojenci, vyvolaná smrtí Artuše Jestřábího křídla a následným bojem o jeho říši. Trvala od SR 994 do SR 1117. Válka vylidnila velké části země mezi Arythským oceánem a Aielskou pustinou, od Bouřlivého moře k Velké Momě. Ničení dosáhlo takových rozměrů, že se do současnosti dochovaly jen zlomky záznamů. Říše Artuše Jestřábího křídla byla rozervána a na jejím místě se vytvořily sou-časné státy.
stovka rytířů: Sto mužů Aes Sedai, ve věku pověstí jedněch z nej-mocnějších lidí, kteří podvedením Luise Therina Telamona proved-li poslední útok, jímž byla ukončena válka Stínu a Temný byl opět uzavřen do vězení. Protiútok Temného poskvrnil saidín. Stovka rytí-řů zešílela a nastalo Rozbití světa.
strážce: Válečník ve spojení s Aes Sedai. Pouto je součástí jediné síly a díky ní válečník získává takové dary, jako je rychlé uzdravování, schopnost ujít velkou vzdálenost bez jídla, vody a odpočinku, a schop-nost na dálku vycítit skvrnu Temného. Dokud strážce žije, Aes Se-dai, s níž je spojen, ví, že je naživu, ať je jakkoliv daleko, a když zemře, pozná okamžik a způsob jeho smrti. Spojení jí neprozradí, jak daleko strážce je, ani kterým směrem. Zatímco většina adžah věří, že Aes Sedai smí k sobě mít připoutaného pouze jednoho stráž-
ce v dané chvíli, červené adžah se odmítají se strážci spojovat vůbec a zelené adžah věří, že Aes Sedai k

sobě může připoutat tolik stráž-ců, kolik se jí zlíbí. Z morálního hlediska musí strážce s poutem souhlasit, aleje známo, že spojení bylo provedeno i proti jeho vůli. Co z tohoto spojení získává Aes Sedai, je pečlivě uchovávaným ta-jemstvím. Viz též Aes Sedai.
Šej'tan: Viz Temný.
šufa: Součást oděv Aielů, šátek, obvykle barvy písku či břidlice, který se ovinuje kolem hlavy a krku, takže nezahalený zůstane jen obličej.
tabák: Rostlina často pěstovaná. Jeho listí, usušené a fermentované, se pálí v dřevěných násadkách zvaných fajfka a kouř se vdechuje.
Tanreall, Artuš Pendrag: Viz Jestřábí křídlo, Artuš.
Tar Valon: Město na ostrově v řece Erinin. Středisko moci Aes Sedai a místo, kde stojí amyrlinin stolec.
ta'veren: Osoba, kolem níž kolo času splétá všechny okolní nitky osu-du, aby vytvořilo síť osudu. Viz též vzor věku.
tazatelé: Řád uvnitř dětí Světla. Jeho členové hodlají objevit pravdu polemikami a odhalováním Temných druhů. Při pátrání po pravdě a Světle, jak je vidí oni, jsou ještě horlivější než děti Světla jako celek. Obvykle při vyšetřování používají útrpné právo a obvykle za-stávají názor, že pravdu již stejně znají, je jen třeba, aby se k ní oběť přiznala. Tazatelé si říkají ruka Světla, a občas jednají tak, jako by byli zcela odděleni od dětí a rady pomazaných, která dětem velí. Hlavou tazatelů je hlavní inkvizitor, jenž sedí v radě pomazaných.
Tear: Velký přístav v Bouřlivém moň. Znakem Tearu jsou v děleném červeném a zlatém štítě tři stříbrné půlměsíce.
Tearský Kámen: Pevnost strážící město Tear. Tvrdí se o ní, že to byla první pevnost vybudovaná po Čase šílenství, a někteří říkají, že byla vybudována za Časů šílenství. Viz též Tear.
Telamon, Luis Therin: Viz též Drak.
temní druzi: Ti, kdo vyznávají Temného a věří, že získají velikou moc a dostane se jim odměny, když ho osvobodí z vězení.
Temný: Nejobvyklejší jméno používané ve všech zemích pro Šej 'tana. Zdroj zla a protiklad Stvořitele. Uvězněn Stvořitelem v okamžiku stvoření ve věznici v Shayol Ghulu. Pokus jej osvobodit z této vězni-ce vyvolal válku Stínu, poskvrnění saidínu, Rozbití světa a konec Věku pověstí.
Temný, pojmenování: Vyslovení pravého jména Temného (Šej'tan) přiláká jeho pozornost a nevyhnutelně přivolá přinejlepším neštěstí, přinejhorším pohromu. Z toho důvodu se používá mnoho eufemis-
mů, mezi nimi Temný, Otec lží, Oslepitel, Pán hrobů, Noční pastýř, Zhouba duše, Jedovatý jazyk, Spalovač trávy a Prašivec. O tom, kdo na sebe očividně přivolal smůlu, se často říká: "pojmenoval Temného."
Thakaiťdar: Údolí věčně zahalené mlhou na úpatí Shayol Ghulu.
trolloci: Stvoření Temného, vytvořená během války Stínu. Mohutní postavou, nesmírně zuřiví, jsou pokřivenými kříženci lidí a zvířat, zabíjejí pro pouhé potěšení ze zabíjení. Zlomyslní, prolhaní a pro-radní, věřit jim mohou pouze ti, jichž se bojí. Jsou všežraví a živí se libovolným druhem masa, včetně lidského i masem jiných trolloků. Na jejich vytvoření se větší měrou podíleli lidé, proto jsou schopni křížit se s lidmi, ale potomci se většinou rodí mrtví, a ti, kteří se narodí živí, obvykle nepřežijí. Dělí se do jakýchsi kmenových tlup, z nichž nejvýznamnějšími jsou al'ghol, bhan'sheen, dha'vol, dhaťmon, dhjin'nen, gar'gael, kno'mon, gob'lin, gólem, graem'len, afh'frait, ko'bal.
trollocké války: Řada válek, první začala kolem roku 2000 PR, trvaly více než tři sta let, během nichž trollocké hordy pustošily svět. Na-konec byli trolloci pobiti či zahnáni zpátky do Velké Morny, ale ně-které státy přestaly existovat a jiné byly téměř vylidněné. Všechny záznamy jsou pouze útržkovité. Viz též Úmluva Deseti států.
Tuatha'ani: Toulavý lid, také známi jako Cikáni, či Kočovný lid, žijí-cí v jasně obarvených povozech a řídící se naprosto mírumilovnou filozofií, nazývanou Cesta listu. Věci, které Cikáni spraví, jsou čas-to lepší než nové, ale Tuatha'any z většiny vesnic vyhánějí kvůli báchorkám o tom, že kradou děti a snaží se obrátit mladé lidi na svou víru.
Úmluva Deseti států: Spojenectví uzavřené ve staletích po Rozbití světa (přibližně 200 PR). Odhodláno zničit Temného. Rozehnáno za trollockých válek.

usměrňování: Řízení průtoku jediné síly.
usměrňovat: Řídit průtok jediné síly.
Valerský roh: Bájný předmět z cyklu pověstí Hledání rohu. Roh by měl být schopen povolat z hrobu mrtvé hrdiny zpět k boji se Stínem.
válka Stínu: Též známa jako válka síly, zakončila věk pověstí. Začala krátce po pokusu osvobodit Temného a brzy se rozšířila po celém světě. Ve světě, kde byla dokonce zapomenuta i vzpomínka na vál-ku, byla znovu objevena každičká stránka válčení, často pokřivená díky tomu, že se světa dotýkal Temný, a jediná síla byla používána jako zbraň. Válka skončila opěrným uzavřením Temného do jeho věznice.
vědma: Ve vesnici žena, kterou si do svého středu vybere ženský krou-žek pro znalost takových věcí, jako je léčení a předpovídání počasí, jakož i zdravý rozum. Postavení značící velkou zodpovědnost a pra-vomoci, jak skutečné, tak mlčky předpokládané. Všeobecně stojí na roven starostovi, v některých vsích dokonce stojí nad ním. Na rozdíl od starosty je volená na celý život a jen zcela výjimečně je vědma odvolána ze svého úřadu ještě před svou smrtí. Ze zvyku obvykle oponuje starostovi. Viz též žen.skv kroužek.
věk pověstí: Věk zakončený válkou Stínu a Rozbitím světa. Doba, kdy Aes Sedai prováděly zázraky, o nichž se dnes pouze sní. Viz též kolo času.
veliký pán Temnoty: Jméno, kterým temní druzi oslovují Temného tvrdíce, že používání jeho pravého jména by bylo rouháním.
Velká Morna: Oblast na dalekém severu zcela ovládaná Temným. Pro dlévají zde trolloci, myrddraalové a další tvorové náležející Tem-nému.
Velký had: Symbol času a věčnosti, starý již v dobách, kdy začal věk po věstí, je tvořen hadem požírajícím vlastní ocas.
velký vzor: Kolo času tká vzory věků do velkého vzoru, který je celý tvořen bytím a skutečností, minulostí, přítomností a budoucností. Také znám jako krajka věků. Viz také vzor věku; kolo času.
vesnická rada: Ve většině osad skupina mužů zvolených místními obyvateli, v čele se starostou, jenž zodpovídá za rozhodnutí, která ovlivňují ves jako celek, a zajednání s radami ostatních vesnic ohled-ně záležitostí, které mají vliv na vesnice společně. S ženským krouž-kem se hádají v tolika osadách, že je to považováno téměř za zvyk-lost. Viz též ženský kroužek.
vzor věku: Kolo času splétá nitky lidských životů do vzoru věku, jenž tvoří podstatu reality toho kterého věku; také znám jako krajka věků.
Zaprodanci: Jméno dané třinácti nejsilnějším Aes Sedai, jací kdy žili, kteří za války Stínu přešli na stranu Temného, bylať jim na oplátku přislíbena nesmrtelnost. Podle jak pověstí, tak útržků záznamů byli uvězněni spolu s Temným, když byla jeho věznice znovu uzavřena. Jejich jména se stále používají ke strašení dětí.
Zhouba duše: Viz Temný.
ženský kroužek: Skupina žen volených vesnickými ženami, zodpo-vědná za rozhodnutí v takových záležitostech, které jsou považová-ny za čistě ženské (například, kdy sít obilí a kdy sklízet). Pravomocí rovnocenný vesnické radě s jasně určenými oblastmi zodpovědnos-ti. Často ve sporu s vesnickou radou. Viz též vesnická rada.